

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KATOWICACH

NADLEŚNICTWO WĘGIERSKA GÓRKA

OBREBY: LIPOWA
WĘGIERSKA GÓRKA

PLAN URZĄDZENIA LASU

na okres gospodarczy
od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r.

OPIS OGÓLNY LASU
ELABORAT

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Krakowie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie ul. Senatorska 15, 30-106 Kraków

tel. 12 421 95 42, faks 12 421 66 94 sekretariat@krakow.buligl.pl www.buligl.pl NIP: 525-000-78-85

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach
Kraków 2024

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie
ul. Senatorska 15, 30-106 Kraków
tel. 12 421 95 72, faks 12 421 66 94
e-mail: sekretariat@krakow.buligl.pl

Opracowali:
mgr inż. Zenon Ryba
mgr inż. Zbigniew Paciorek

Wzór nr 9, str1

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2024 do 2033

dla Nadleśnictwa WĘGIERSKA GÓRKA

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2024 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1 stycznia 2024 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha,

937886

w tym według obrębów leśnych:

1) LIPOWA

337055

4) _____

1) WĘGIERSKA GÓRKA

600831

5) _____

3) _____

6) _____

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha,

933528

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwat przyrody

10167

- lasów uznanych za ochronne

893911

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

29450

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

903638

- gruntów niezalesionych

2101

w tym: do odnowienia

675

- gruntów związanych z gospodarką leśną

27789

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW

4358

(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha,

w tym: przeznaczonych do zalesienia

000

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2024 DO 2033

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

317521 m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny

73521 m³ grubizny netto

Wzór nr 9, str2

- b) obligatoryjny powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu
przedrębny - ha o orientacyjnej miąższości

	3	0	5	7	8	8
--	---	---	---	---	---	---

	2	4	4	0	0	0
--	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto

II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha

w tym:

- a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

		4	1	6	4	6
--	--	---	---	---	---	---

- b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

	4	6	5	2	6	3
--	---	---	---	---	---	---

- c) trzebieże

	3	0	5	7	8	8
--	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

- a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

				6	7	5
--	--	--	--	---	---	---

- c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych
do użytkowania rębego - ha,
w tym zrębami zupełnymi

		2	6	7	6	9
--	--	---	---	---	---	---

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

				1	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha,

		2	7	5	4	4
--	--	---	---	---	---	---

w tym wodnych - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

Zestawienie składników planu urządzenia lasu

1. Ogólny opis lasów nadleśnictwa (elaborat) wraz z częścią tabelaryczną

W opisanu ogólnym lasów nadleśnictwa zamieszczono opis urządzanego nadleśnictwa uwzględniając jego położenie, stan lasu i analizę stanu zasobów drzewnych, jak również opis warunków przyrodniczych i ekonomicznych produkcji leśnej. W opisanu ogólnym znajdują się także wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, wraz z oceną tej gospodarki dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. W dalszej części dokumentu zamieszczono rozdziały dotyczące gospodarki przyszłej - opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami. W części końcowej elaboratu zawarto prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego oraz podsumowanie prac urządzeniowych, w tym opisując metodykę prac i uzyskane dokładności, terminy ich realizacji oraz wykonawców prac. Część tabelaryczna, zamieszczona na końcu elaboratu zawiera tabele i wzory instrukcyjne generowane przez program „Taksator”.

2. Program ochrony przyrody

Program ochrony przyrody zawiera kompleksowy opis stanu przyrody w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz szczegółowy opis form ochrony przyrody, zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. Załącznikiem do programu ochrony przyrody jest mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa.

3. Opis taksacyjny - szczegółowe dane z inwentaryzacji lasu oraz przewidziane Instrukcją UL tabele

Opisy taksacyjne lasu dla obrębów leśnych, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu zawierają dokładną lokalizację drzewostanu oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnię, opis siedliska leśnego, funkcję lasu i cele gospodarowania, opis drzewostanu wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki oraz planowane czynności gospodarcze.

4. Wykazy i zestawienia tabelaryczne (plany)

Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi dla nadleśnictwa. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi tabele powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz gatunków panujących, typów siedliskowych lasu, klas bonitacji drzewostanów, funkcji lasów oraz wykazy: projektowanych cięć użytkowania rębego, przedrębego, projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu; wykaz cięć niezaliczonych na etat powierzchniowy, drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych; wykaz obiektów selekcji nasiennej, drzewostanów w klasie odnowienia (KO), drzewostanów w klasie do odnowienia (KDO)

5. Operaty dla leśniczych

Obejmują materiały w skład, których wchodzi: opisy taksacyjne, wykazy projektowanych cięć użytkowania rębego, przedrębego i projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wykaz drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych, tabele XVII i XVIII oraz wyciąg z Programu Ochrony Przyrody.

Mapy gospodarczo-przeglądowe: mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów oraz mapa gospodarczo-przeglądowa cięć rębnych z informacją o walorach przyrodniczych.

6. Materiały kartograficzne

Materiały kartograficzne obejmują opracowanie wyników inwentaryzacji w postaci map. Mapy gospodarcze i przeglądowe sporządzono na bazie LMN. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi: mapy gospodarcze; mapy przeglądowe - drzewostanów, siedlisk leśnych, cięć rębnych, ochrony lasu, nasiennictwa i selekcji, gospodarki łowieckiej oraz mapy sytuacyjno-przeglądowe: obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, ochrony przeciwpożarowej, zagospodarowania rekreacyjnego.

Spis treści

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	11
1.1. Przestrzenne usytuowanie zarządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	11
1.1.1 Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa	11
1.1.1.1. Podział na leśnictwa.....	18
1.1.2 Krótki rys historyczny Nadleśnictwa Węgierska Góra	20
1.1.3 Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	32
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	54
1.2.1 Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego	54
1.2.2 Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	57
1.2.3 Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	59
1.2.4 Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji.....	62
1.2.5 Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia	62
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	63
1.3.1 Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	63
1.3.2 Położenie geograficzne i wysokościowe	64
1.3.3 Rzeźba terenu	68
1.3.4 Warunki klimatyczne, wodne, glebowe.....	71
1.3.5 Zestawienie typów siedliskowych lasu (TSL) według panujących i rzeczywistych gatunków drzew	85
1.3.6 Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych.....	92
1.3.7 Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych.....	92
1.3.8 Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej	95
1.3.9 Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	98
1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa	98
1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego	114
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego.....	115
1.4.1 Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa	115
1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu.....	116
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna	119
1.4.2 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej nadleśnictwa.....	125
1.4.3 Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	126
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa	127
1.5.1 Ocena możliwości produkcyjnych lasu	128
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących.....	128

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku	131
1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących	143
1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków „rzeczywistych”	149
1.5.1.5. Spodziewany bieżący roczny przyrost (tablicowy) wg gatunków panujących	153
1.5.2 Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD	157
1.5.3 Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	162
1.5.4 Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	166
1.5.5 Pomiar miąższości drewna martwego	168
1.5.6 Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego, docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	169
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ W MINIONYM OKRESIE	175
2.1. Referat Nadleśniczego	177
2.2. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu	217
2.4. Koreferat wykonawcy projektu Planu Urządzenia Lasu	229
2.5. Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych	235
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	239
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa	239
3.1.1 Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	240
3.1.1.1. Zmiany klimatyczne	242
3.1.2 Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	247
3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności	247
3.1.2.2. Podział na gospodarstwa	250
3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej	253
3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne	254
3.1.3 Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	254
3.1.3.1. Etat użytkowania rębego	254
3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	254
3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet przyjętego etatu	256
3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębego	257
3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębego	259
3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych	261
3.1.3.4. Drzewostany nieobjęte użytkowaniem głównym	264
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa	267
3.2.1 Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	267
3.2.1.1. Użytkowanie rębne	267
3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne	275
3.2.1.3. Łącznie użytki główne	276
3.2.2 Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	278
3.2.2.1. Zestawienie zadań gospodarczych dla leśnictw.	284
3.2.3 Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej	290
3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu	290
3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej	301

3.2.4 Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej	309
3.2.4.1. Użytkowanie uboczne	309
3.2.4.2. Gospodarka łowiecka	310
3.2.5 Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji ..	315
3.2.5.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, zabudowy potoków	315
3.2.5.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych.....	316
3.2.5.3. Budowa i remonty siedzib jednostek LP oraz budynków	316
3.2.5.4. Budowa i konserwacja zbiorników małej retencji	316
3.2.5.5. Budowa i remonty urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji oraz izb edukacji przyrodniczej	317
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	319
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO.....	320
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH.....	324
6.1. Prace przygotowawcze	324
6.1.1 Prace glebowo-siedliskowe	324
6.2. Podstawowe prace urządzeniowe	325
6.2.1 Prace terenowe	326
6.2.2 Prace kameralne	329
6.2.3 Zestawienie składników planu urządzenia lasu	330
7. ZAŁĄCZNIKI	332
7.1. Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka	333
7.2. Protokół z Komisji Założeń Planu	335
7.3. Protokół z posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej.....	385
7.4. Koreferat Nadleśniczego Nadleśnictwa Węgierska Górka.....	409
7.5. Protokół kontroli pomiaru miąższości przeprowadzonej w wydzieleniach leśnych	413
7.6. Wykaz powierzchni z odnowieniem naturalnym opisanym w PUL	415
8. TABELI I WZORY INSTRUKCYJNE	416
9. WYKAZ LITERATURY	459
10. KRONIKA	461

Spis tabel i wzorów instrukcyjnych:

w treści elaboratu:

Wzór nr 9 - Plan urządzenia lasu - zbiór podstawowych informacji o Nadleśnictwie.....	3
Wzór Nr 7 Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węgierska Góra	17
Tabela XIX Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej	125
Tabela XX Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	126
Tabela XXI Zestawienie miąższości drewna martwego	168
Tabela XIII Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie dla Nadleśnictwa Węgierska Góra	170
Tabela XIV Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego dla Nadleśnictwa Węgierska Góra	256
Tabela XV Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach dla Nadleśnictwa Węgierska Góra	270
Tabela XVII Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć Nadleśnictwo Węgierska Góra	276
Tabela XVIII Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.....	282

w rozdziale 8 - Tabele i wzory instrukcyjne

Tabela I Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	417
Jednostki administracyjne	423
Tabela II Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	424
Tabela III Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	427
Tabela IV Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.....	432
Tabela V a Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	437
Tabela V b Miąższościowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	443
Tabela VI Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.....	448
Tabela VII Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących	451
Tabela VIII a Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości według gatunków panujących - przyrost tablicowy	454
Tabela VIII b Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany	455
Tabela XVI Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	457

Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa **Węgierska Górka** został opracowany na okres gospodarczy od 1. I. 2024 r. do 31. XII. 2033 r., przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie na podstawie umowy Nr RR.271.32.2022 do zamówienia publicznego RR.270.2.1.2022 r, zawartej dnia 27 lipca pomiędzy wykonawcą a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Katowicach, w oparciu o zamówienie publiczne na warunkach określonych szczegółowo w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ).

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1 Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

Zasięg terytorialny nadleśnictwa i położenie nadleśnictwa w granicach RDLP

Nadleśnictwo Węgierska Górka jest nadleśnictwem 2-obrębowym:

1. Obręb Lipowa: 02-36-1
2. Obręb Węgierska Górka: 02-36-2

Podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach.

Podstawę prawną ustalenia zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Węgierska Górka stanowi Zarządzenie nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 sierpnia 2021 r. o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw.

Aktualna powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 264,87 km². Stanowi to 1,10% powierzchni zasięgu RDLP w Katowicach, obejmującej 38 nadleśnictw.

Powierzchnia ogólna gruntów Nadleśnictwa wynosi 9 378,7695 ha - (bez gruntów we współwłasności). Powierzchnia z gruntami we współwłasności wynosi 9 383,1340 ha.

Obszar Nadleśnictwa Węgierska Górka graniczy z 4 jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych.

Położone jest w całości w województwie śląskim na terenie powiatu żywieckiego. W zasięgu terytorialnym położone są w całości lub częściowo gminy Lipowa, Radziechowy Wieprz, Węgierska Górka, Milówka.

Położenie Nadleśnictwa Węgierska Górka w stosunku do innych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych w RDLP Katowice:

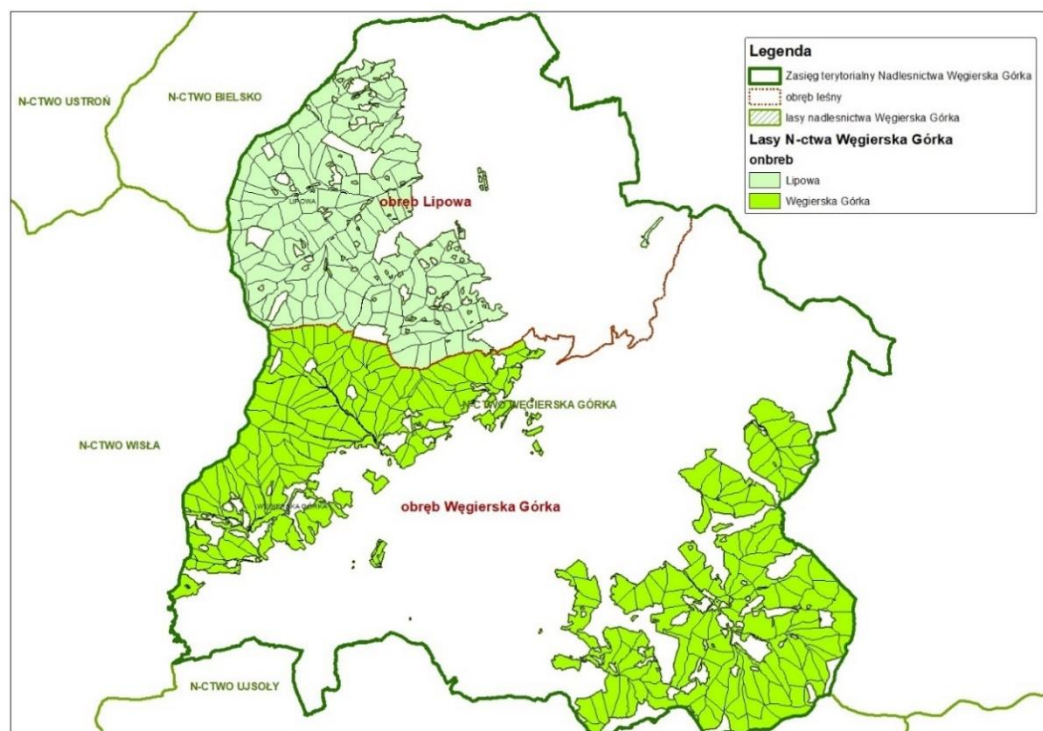
- od północy i północnego zachodu Nadleśnictwo Bielsko (12,9 km)
- od północnego wschodu i wschodu Nadleśnictwo Jeleśnia (35,4 km)
- od południa nadleśnictwo Ujsoły (26,8 km)
- od zachodu Nadleśnictwo Wisła (16,0 km)

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Węgierska Górka, w obrębie leśnym Węgierska Górka, w leśnictwie Zielona, w oddziale 254 j.

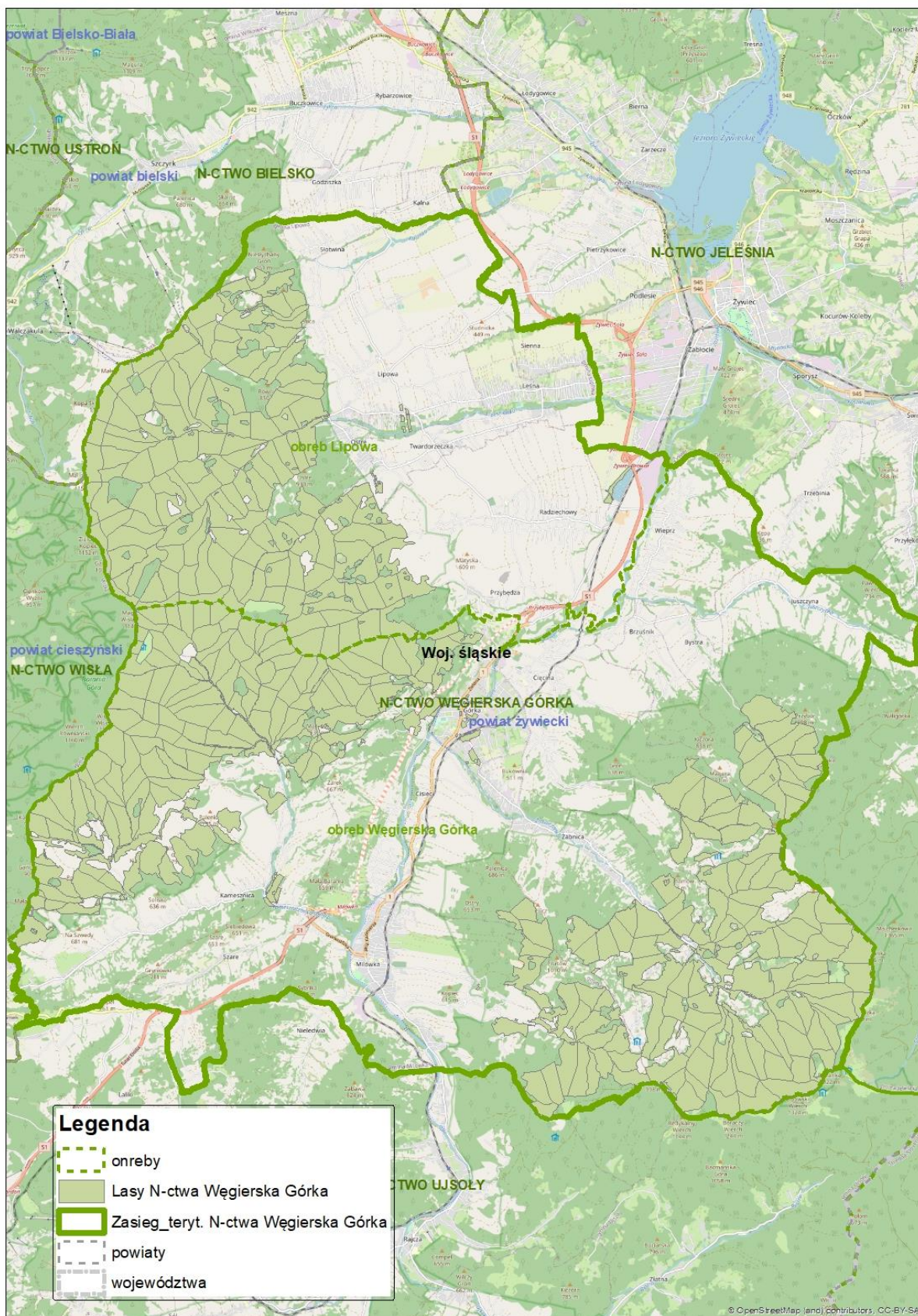
- Adres siedziby nadleśnictwa: 34-350 Węgierska Górka, ul. Zielona 62
- Telefon: +48 33 864 12 14
- Fax: +48 33 864 14 81
- Adres e-mail: wegierska@katowice.lasy.gov.pl
- Strona internetowa: <https://wegierska-gorka.katowice.lasy.gov.pl>

Ryc. 1. Położenie Nadleśnictwa Węgierska Górka w RDLP Węgierska Górka

Ryc. 2. Podział Nadleśnictwa na obrzeby leśne

Ryc. 3. Mapa zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Węgierska Górka - skala 1:70 000

Odległość siedziby Nadleśnictwa Węgierska Górka od biura RDLP w Katowicach oraz siedzib ważniejszych instytucji administracji państwowej i samorządowej przedstawiono poniżej, jak również na załączonym fragmencie mapy poglądowej (odległości podano wg najkrótszych połączeń drogowych i w linii prostej).

RDLP w Katowicach	89,7 km	69,5 km
Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	91,9 km	71,8 km
Starostwo Powiatowe Powiatu Żywieckiego	12,8 km	11,1 km
UG Lipowa	10,5 km	7,8 km
UG Radziechowy-Wieprz	5,8 km	5,4 km
UG Węgierska Górka	0,01 km	0,01 km
UG Milówka	6,0 km	5,6 km

Nadleśnictwo Węgierska Górka położone jest w południowej części województwa śląskiego, w jednym powiecie i czterech gminach. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa obejmuje w części lub w całości grunty należące do następujących jednostek podziału administracyjnego kraju:

- powiaty: Żywiecki;
- gminy: Lipowa, Radziechowy-Wieprz, Węgierska Górka, Milówka.

Poniżej w tabeli przedstawiono uproszczony podział administracyjny Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Tabela 1. Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z Tabeli I)

Obręb leśny	Gmina	Obręb ewidencyjny (lub jego część)
Lipowa	Lipowa	Lipowa, Ostre, Twardorzeczka
	Radziechowy - Wieprz	Radziechowy (część), Wieprz
	Węgierska Górka	Cisiec (część)
	Powiat żywiecki, województwo śląskie	
Węgierska Górka	Milówka	Kamesznica, Milówka
	Radziechowy - Wieprz	Bystra, Juszczyna, Radziechowy (część),
	Węgierska Górka	Cięcina, Cisiec (część), Węgierska Górka, Żabnica
	Powiat żywiecki, województwo śląskie	
Razem Nadleśnictwo Węgierska Górka: zasięg terytorialny 264,87 km ²		

Powierzchnia ogólna (wg ewidencji gruntów i budynków wg stanu na 1 stycznia 2024 roku) gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Węgierska Górka wynosi **9378,7695 ha** (bez gruntów we współwłasności).

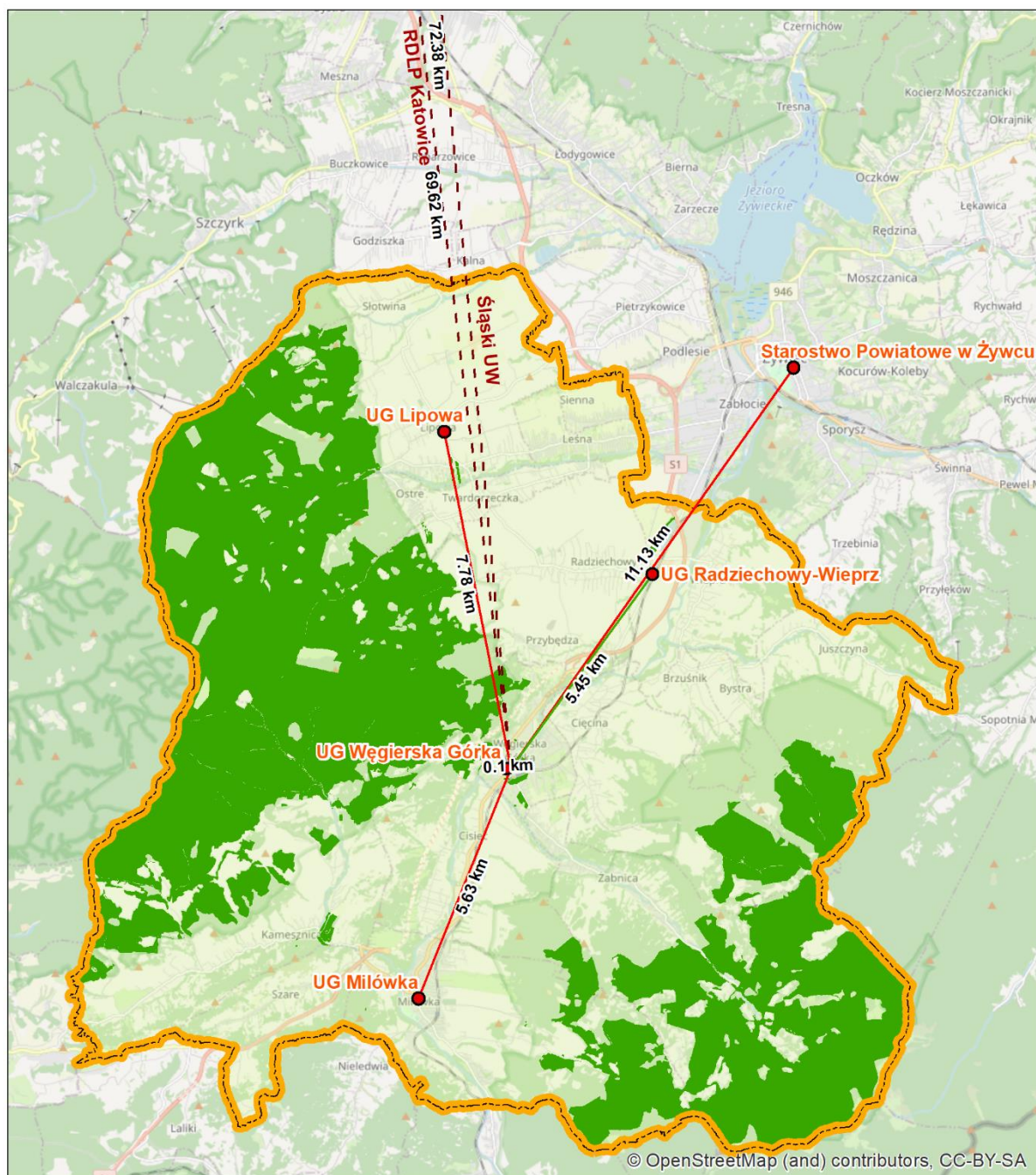
Powierzchnia gruntów we współwłasności wynosi 4,3645 ha. Są to grunty leśne.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa razem z gruntami we współwłasności wynosi 9383,1340 ha.

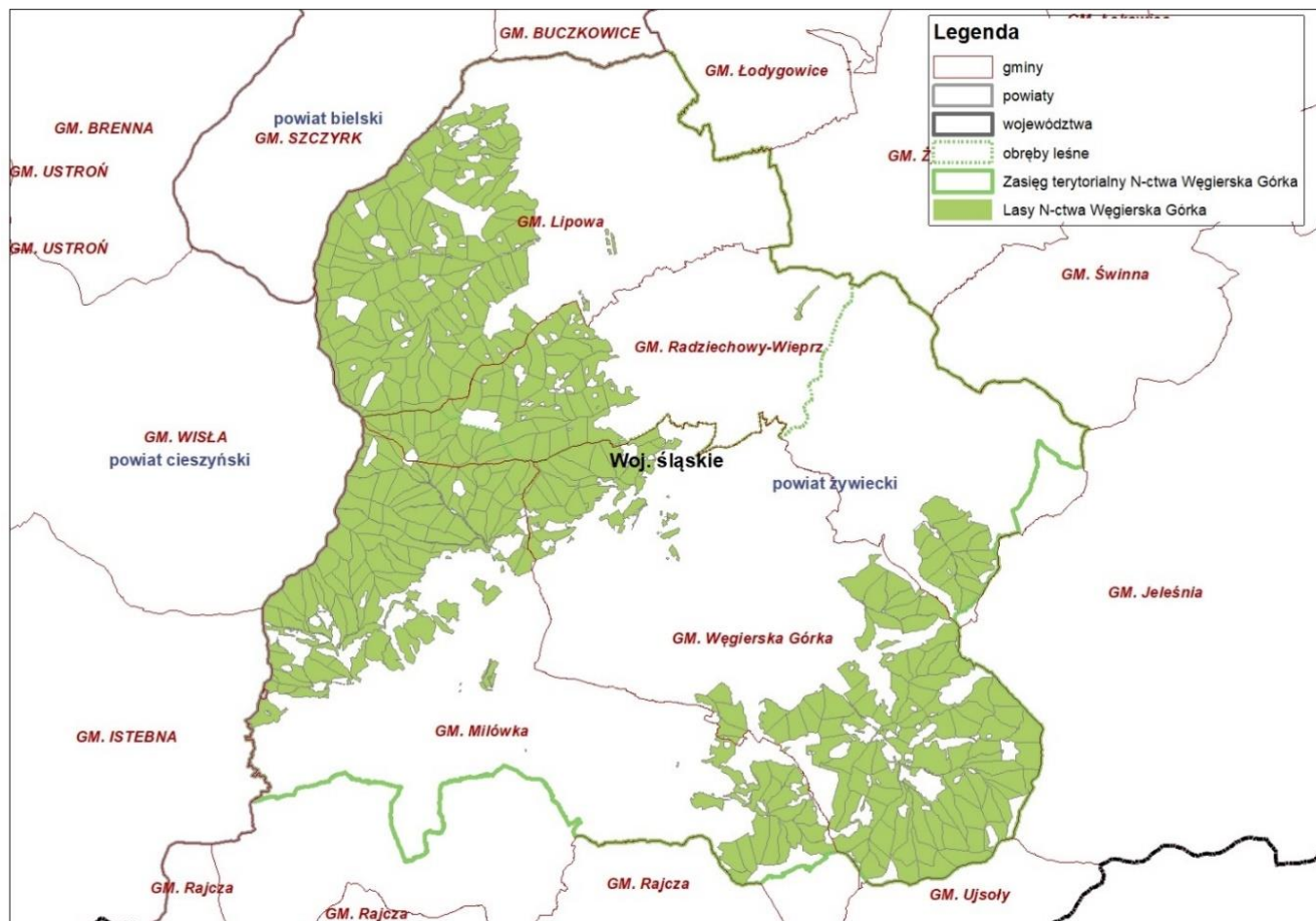
Powierzchnia ogólna gruntów Nadleśnictwa według podsumowania opisów taksacyjnych wynosi **9378,86 ha** - (bez gruntów we współwłasności).

Powierzchnia z gruntami we współwłasności (4,36 ha) wynosi 9 383,22 ha.

Różnica pomiędzy powierzchnią z EGIB i z opisów taksacyjnych wynika z zaokrąglenia powierzchni wydzieleń.

Ryc. 4. Zasięg terytorialny nadleśnictwa Węgierska Górka z uwzględnieniem odległości od ważniejszych instytucji

Ryc. 5. Położenie Nadleśnictwa Węgierska Górka na tle podziału administracyjnego kraju

Tabela 2. Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z Tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zale- siona	Leśna nieza- lesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Lipowa	2450,4296	6,0744	72,5737	2529,0777	7,6260	2536,7037
gm. Milówka	2353,0571	4,0081	68,9797	2426,0449	11,1945	2437,2394
gm. Radziechowy-Wieprz	1426,4947	-	41,2377	1467,7324	0,5772	1468,3096
gm. Węgierska Górka	2806,3199	10,9109	95,0966	2912,3274	24,1894	2936,5168
pow. Żywiecki	9036,3013	20,9934	277,8877	9335,1824	43,5871	9378,7695
woj. Śląskie	9036,3013	20,9934	277,8877	9335,1824	43,5871	9378,7695
Ogółem	9036,3013	20,9934	277,8877	9335,1824	43,5871	9378,7695

* Tabela nie zawiera gruntów we współwłasności.

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I, zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, z uwzględnieniem własności i podziału administracyjnego (wzór nr 7).

Wzór Nr 7 Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węgierska Górka

Adres administracyjny	Województwo, powiat, gmina*	Pow. ogólna w km ^{2**}	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)
			W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Inne	Razem		
			Urządzane nadleśnictwo***	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14
24	woj. Śląskie											
2417	pow. Żywiecki											
2417062	gm. Lipowa	58,71	2529	0	0	0	2529	609	0	609	3138	53,4
2417092	gm. Milówka	98,46	2426	867	0	98	3391	1708	0	1708	5100	51,8
2417102	gm. Radziechowy-Wieprz	64,90	1468	18	0	0	1486	1076	0	1076	2562	39,5
2417152	gm. Węgierska Górka	76,50	2912	0	0	0	2912	1131	0	1131	4048	52,9
	R-m powiat	298,57	9335	885	0	98	10318	4525	0	4525	14847	49,7
	R-m Woj. Śląskie	298,57	9335	885	0	98	10318	4525	0	4525	14847	49,7
	OGÓŁEM	298,57	9335	885	0	98	10318	4525	0	4525	14847	49,7

*Dane wg GUS - 2022 r. - ze stron internetowych www.stat.gov.pl

**Powierzchnia dotyczy całości gminy, która znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

***Powierzchnia gruntów leśnych razem ze związanymi z gospodarką leśną.

Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa stanowią około 69,5% powierzchni wszystkich lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa zajmują około 30,5% całkowitej powierzchni lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

Najwięcej lasów prywatnych znajduje się w południowej i południowo-zachodniej części zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Lasy niepaństwowe najczęściej tworzą wspólne kompleksy z lasami Lasów Państwowych. Większość z nich stanowi dość zwarte i duże kompleksy. Najczęściej lasy innej własności położone są w niższych partiach stoków.

Część ich tworzy małe kompleksy zajmujące powierzchnie do kilku hektarów, porzucane wzdłuż dróg i cieków wodnych.

Nadleśnictwo Węgierska Górka sprawuje nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa na powierzchni 4447 ha zlecony przez Starostwo Żywieckie.

Lasy we współwłasności Skarbu Państwa i osób fizycznych - 4.36 ha

Lesistość na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka wynosi około 50% i jest wielkością dużą biorąc pod uwagę zasięg terytorialny - 264,87 km², strukturę użytkowania gruntów i ilość terenów zurbanizowanych.

1.1.1.1. Podział na leśnictwa

Podział na leśnictwa nie zmienił się w ubiegłym 10-leciu.

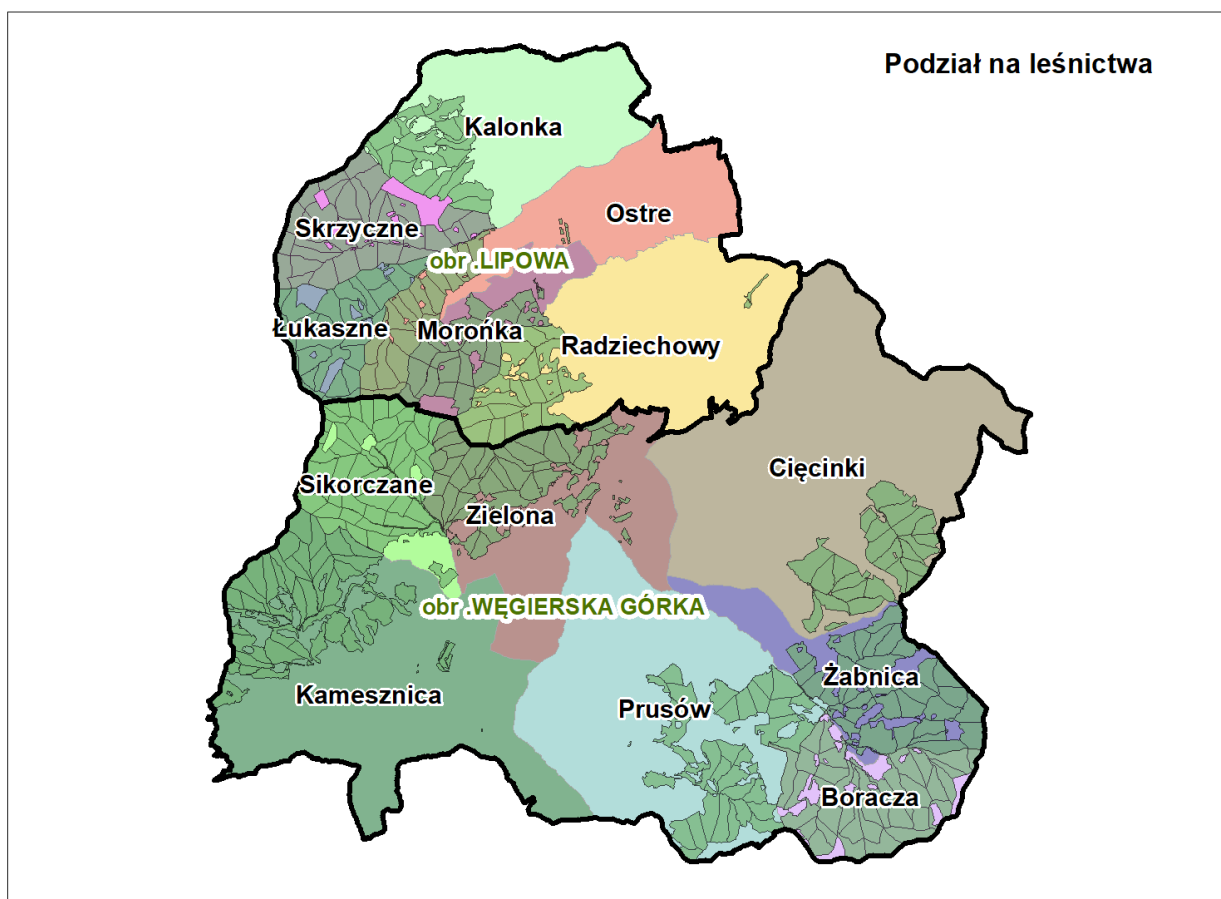
Obecnie Nadleśnictwo Węgierska Górka podzielone jest na 13 leśnictw. Średnia powierzchnia leśnictwa, bez gruntów we współwłasności wynosi 721,45 ha. Najmniejszym powierzchnio jest leśnictwo Kalonka - 457,58 ha. Największą powierzchnię ma leśnictwo Sikorzane - 980,00 ha. Leśnictwa najczęściej ograniczone są do jednej doliny.

Dane dotyczące wysokości zadań planowanych na I 10-lecie, w zakresie użytkowania rębного, przedrębного i hodowli lasu dla leśnictw przedstawiono w części planistycznej opracowania ([rozdział 3.2.2.1.](#)).

Tabela 3. Podział na leśnictwa Nadleśnictwa Węgierska Górka

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zależne i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb LIPOWA						
8 Kalonka	1-19, 116	448,79	7,70	456,49	1,09	457,58
9 Skrzyczne	20-44, 117-122	846,25	26,26	872,51	0,72	873,23
10 Ostre	64-79, 127	436,10	18,85	454,95	3,99	458,94
11 Łukasze	45-63, 123-126	574,08	15,29	589,37	-	589,37
12 Moronka	80-97, 128	461,62	12,43	474,05	1,83	475,88
13 Radziechowy	98-115	500,73	14,82	515,55	-	515,55
Razem		3267,57	95,35	3362,92	7,63	3370,55
Obręb WĘGIERSKA GÓRKA						
1 Cięcinki	1-24	584,90	15,58	600,48	0,69	601,17
2 Żabnica	25-54, 56-57, 81	831,54	25,48	857,02	8,41	865,43
3 Boracza	55, 58-80, 82-91, 97	911,28	33,43	944,71	0,06	944,77
4 Prusów	92-96, 98-125	801,88	30,39	832,27	1,35	833,62
5 Kamesznica	214-253, 255	937,15	23,46	960,61	6,85	967,46
6 Sikorzane	167-213	946,46	30,86	977,32	2,68	980,00
7 Zielona	126-145, 148-166, 254	776,61	23,34	799,95	15,91	815,86
Razem		5789,82	182,54	5972,36	35,95	6008,31
Ogółem nadleśnictwo		9057,39	277,89	9335,28	43,58	9378,86

Powierzchnia w tabeli nie uwzględnia gruntów we współwłasności - są to grunty leśne (4,36 ha wg opisów taksacyjnych). Znajdują się one w leśnictwie Zielona. Szczegółowe ich zestawienie zamieszczono w rozdziale 1.1.3. w tabeli 7.

Ryc. 6. Podział Nadleśnictwa Węgierska Górka na leśnictwa.

Lasy nadzorowane.

Nadleśnictwo Węgierska Górka sprawuje nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności skarbu państwa o powierzchni **4 447 ha** w dwóch obwodach nadzorczych. Nadzór zlecony został przez Starostę powiatu żywieckiego.

Sprawy nadzoru nad lasami niepaństwowymi reguluje Porozumienie Nr WOŚ.6160.10.2019 (z późniejszymi aneksami sporządzanymi corocznie) zawarte w dniu 9 września 2019 r. pomiędzy Starostą powiatu żywieckiego i Nadleśniczego Nadleśnictwa Węgierska Górka w sprawie pełnienia nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa” z dnia 2 lutego 2022 r., które dotyczy 4447 ha lasów niepaństwowych położonych na terenie gmin wyszczególnionych w Porozumieniu” (Radziechowy Wieprz, Węgierska Górka, Lipowa, Milówka).

Tabela 4. Obwody nadzorcze

Gmina	Powierzchnia [ha]	Obwód nadzorczy	Powierzchnia [ha]
Milówka	1666	Węgierska Górka	2437
Węgierska Górka (bez wsi Cięcina)	771		
Radziechowy-Wieprz	1067	Lipowa	2010
Lipowa	606		
Węgierska Górka (wieś Cięcina)	337		
Razem	4447	-	4447

1.1.2 Krótki rys historyczny Nadleśnictwa Węgierska Górka

Dzieje własnościowe lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka - kalendarium

W dziejach historii lasy Nadleśnictwa Węgierska Górka stanowiły dobra wielu właścicieli ziemskich. Na początku ubiegłego 1000-lecia wchodziły w skład Księstwa Oświęcimskiego, później były we władaniu książąt śląskich, a od 1327 r. po hołdzie lennym Jana I Scholastyka królowi czeskiemu Janowi Luksemburczykowi, przeszły pod zwierzchnictwo Czechów. Księstwo oświęcimskie i inne księstwa śląskie na 127 lat przeszły pod panowanie czeskie.

Wzrost potęgi Korony, spowodował opanowanie Oświęcimia w latach 1452 - 1453, oraz złożenia w dniu 19 III 1454 r. przez księcia Jana IV i stany księstwa oświęcimskiego hołdu królowi Kazimierzowi Jagiellończykowi. To samo w roku 1456 uczynił książę zatorski Waław. Po wcześniejszych pertraktacjach i układach wstępnych 21 II 1457 roku książę oświęcimski Jan IV sprzedał księstwo królowi polskiemu Kazimierzowi Jagiellończykowi i Koronie polskiej za kwotę 50 tys. grzywien szerokich groszy praskich, zrzekając się nieodwołalnie wszelkich praw do księstwa. Ostateczna inkorporacja księstw oświęcimskiego i zatorskiego do Polski nastąpiła w roku 1564. Odtąd dopiero granica księstwa oświęcimskiego stała się granicą państwa polskiego.

W roku 1476 Kazimierz Jagiellończyk przekazał Żywiecczyznę w darze hrabiemu Piotrowi Komorowskiemu jako rekompensatę za utracone dobra na Orawie, wchodzącej wówczas w skład królestwa węgierskiego. Żywiecczyzna pozostawała we władaniu Komorowskich przez prawie 150 lat. Był to okres dynamicznego rozwoju miasta i wsi wokół niego rozlokowanych oraz organizacji cechowych i życia gospodarczego. Mikołaj Komorowski roztrwonil majątek rodu. w roku 1624 oddał Żywiecczyznę w zastaw za 600 tysięcy złotych królowej Konstancji, żonie Zygmunta III Wazy. W ten sposób Żywiecczyzna dostała się we władanie rodziny królewskiej.

W roku 1675 Żywiecczyznę wykupił za sumę zastawną 600 tysięcy złotych Jan Wielopolski hrabia z Pieskowej Skały, kanclerz wielki koronny, ożeniony z Konstancją Krystyną Komorowską. Wielopolscy władali dobrami żywieckimi przez ponad 160 lat. W wyniku ucisku feudalnego, wojny północnej i Konfederacji Barskiej nastąpił regres. W miarę niepodzielne dotychczas państwo żywieckie uległo dwukrotnemu podziałowi, w 1740 roku po śmierci Franciszka Wielopolskiego i w 1776 po śmierci Karola. W roku 1838 dobra żywieckie zakupili Habsburgowie spokrewnieni z cesarską rodziną w Wiedniu.

Habsburgowie drogą zakupów powiększali swoje dobra. Szczególnie zaś interesowały ich lasy, których powierzchnia w 1945 roku sięgała 44 tysięcy hektarów. Gospodarka leśna Habsburgów w Beskidzie Żywieckim i Małym oceniana była jako przodująca w skali Polski, a także Europy.

W sąsiedztwie zamku Komorowskich i Wielopolskich /starego zamku/ powstała nowoczesna okazała rezydencja - pałac Habsburgów. Zmodernizowany został ogród pałacowy, który dziś pełni rolę parku miejskiego, a przy ulicy Kościuszki 39 powstał gmach Administracji Dóbr. W 1856 roku uruchomiony został Browar Arcyksiążęcy. Do 1918 roku Karol Stefan pełnił godność prezesa Akademii Umiejętności w Krakowie. Podarował państwu polskiemu majątek w Lipowej, pałacyk w Rajczy a na obszarze 10 tysięcy hektarów lasu babiogórskiego funkcjonuje dziś Babiogórski Park Narodowy. Ostatni z Habsburgów Karol Olbracht przyjął obywatelstwo polskie w czasie zajęcia kraju przez Niemców w 1939 roku, odmówił jakiegokolwiek współpracy z nimi, za co był wraz z rodziną represjonowany.

W XV wieku wokół miasta Żywiec istniało już 10 wsi: Stary Żywiec, Zabłocie, Radziechowy, Wieprz, Cięcina, Lipowa, Pietrzykowice i Sporysz. Do najstarszych zaliczane są Stary Żywiec, Zabłocie, Lipowa i Pietrzykowice. Reszta terenów położona stanowiła zwartą puszcę karpacką, trudnodostępną, z korytami rzek jako głównymi arteriami komunikacyjnymi. Pod rządami Komorowskich / 1476 - 1624/ to wielkie latyfundium magnackie z centrum administracyjnym w Żywcu, zaczęło się dynamicznie rozwijać. W Kotlinie Żywieckiej oraz w

dolinach większych potoków górskich powstały nowe wsie rolne: m.in. Cisiec, Milówka i Sól w kluczu Węgierska Górka, Juszczyzna w kluczu wieprzskim. Na stokach gór w wyniku gospodarki wypaleniskowej i wyrębu lasu powstawały wsie zarębne m.in.: Kamesznica, Szare i Żabnica w kluczu Węgierska Górka, Brzuśne i Bystra w kluczu wieprzskim, Leśna Stara, Leśna Nowa, Ostre i Słotwina w kluczu lipowskim.

Osadnictwo rozwijało się wzdłuż Soły i Koszarawy i w górę tych i innych rzek. Powstawały wsie rolne, których mieszkańcy trudnili się uprawą ziemi i hodowlą bydła. Hale i zbocza górskie kolonizowali Wołosi, którzy wyspecjalizowali się w hodowli "małego bydła" zwanego też "bydłem wałaskim" (owce, kozy, rzadziej świnię) na halach oraz w przerobie mleka owczego. Na zlecenie właścicieli dóbr zajmowali się utrzymywaniem i ochroną lasów. Z nich też najczęściej wywodzili się gajni i rzemieślnicy wiejscy. W roku 1848 chłopci w Galicji zostali uwłaszczeni i otrzymali wolność osobistą.

W roku 1861 Galicja otrzymała autonomię. Nastąpił rozwój szkolnictwa. W Żywcu w 1887 r. staraniem władz miejskich uruchomiona została szkoła przemysłowo drzewna /stolarstwa/, a w 1904 roku otwarta została C.K. Wyższa Szkoła Realna (obecne Liceum Ogólnokształcące). Zaistniały też możliwości powstawania stowarzyszeń społeczno kulturalnych jak np. Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół", Towarzystwo Szkoły Ludowej - TSL oraz partii politycznych i organizacji społecznych o nastawieniu niepodległościowym (Strzelec, Związek Strzelecki).

Obok tradycyjnego rzemiosła, które w dalszym ciągu odgrywało rolę wiodącą, pojawia się nowoczesny przemysł. W 1907 roku powstała Fabryka Maszyn produkująca maszyny rolnicze, pompy i okucia budowlane. W 1836 roku powstała huta w Sporyszu, dwa lata później w 1838 roku powstała huta żelaza w Węgierskiej Górcie bazująca pierwotnie na miejscowych pokładach niskoprocentowej rudy żelaza - syderytach i drewnie z miejscowych lasów, przekształcona później w odlewnię żeliwa. W tym samym roku powstaje zakład tektury i papieru w Zabłociu. W 1856 zarejestrowany został Arcyksiążęcy Browar. Istniały też 2 cegielnie, garbarnia, fabryka futer i fabryka mydła w Zabłociu. Pod koniec XIX wieku zbudowano kolej żelazną w kierunku Bielska, Zwardonia i Suchej. Pojawił się też telegraf, telefon i pierwsze generatory prądu. Żywiec i jego okolice stały się w ten sposób jednym z bardziej uprzemysłowionych zakątków zacofanej pod względem ekonomicznego rozwoju Galicji.

W I wojnie światowej, pomimo, że w 1914 roku front przebiegał blisko Żywca, jednak Żywiecczyzna znalazła się poza jego zasięgiem. Pierwszy zaciąg do wojska odbył się już w sierpniu 1914 roku. Po odzyskaniu niepodległości ziemia żywiecka wróciła do Polski.

W 1939 r. hitlerowskie Niemcy wkroczyły do Czechosłowacji. Południowa granica Polski została bezpośrednio zagrożona. W związku z tym w kwietniu 1939 roku w Krzyżowej i Węgierskiej Górcie przystąpiono do budowy betonowych schronów bojowych. W Węgierskiej Górcie 16, a w Krzyżowej 4. Do września 1939 roku zdołano wybudować niekompletnie, 4 schrony w Węgierskiej Górcie (Waligóra, Włóczęga, Wędrowiec i Wąwóz) i 3 w Krzyżowej.

W dniu 1 września 1939 roku VII Bawarska Dywizja Piechoty przekroczyła granicę polską w Zwardoniu. Następnego dnia została zatrzymana w Milówce. Opór stawiały 2 forte w Węgierskiej Górcie (37 żołnierzy) "Włóczęga" i "Wędrowiec", oraz 1 i 2 kompania strzelecka baonu "Berezwech", do których nie dotarł rozkaz wycofania się. Obrona trwała 1 dzień. Pozostałe oddziały wycofały się w kierunku Żywca i Andrychowa. W potyczkach granicznych oraz w bitwie o Węgierską Górkę Niemcy ponieśli olbrzymie straty w ludziach i sprzęcie bojowym. W okresie wojny rozwinął się ruch oporu, powstały oddziały partyzanckie.

Ziemię żywiecką wyzwalał IV Front Ukraiński marszałka Malinowskiego. 5 kwietnia 1945 roku Żywiec był wolny. W tym samym dniu Rosjanie wkroczyli do Lipowej, Radziechów, Węgierskiej Górki, Wieprza, Juszczyzny, Bystrej, Trzebini, Brzuśnika i Cięciny. Dekretem PKWN z 1944 r. dobra żywieckie przeszły na rzecz Skarbu Państwa.

W okresie PRL do czasu reformy administracyjnej przeprowadzonej w roku 1954 Węgierska Górka była przysiółkiem gminnej wówczas miejscowości Cięcina. Wówczas to utworzono gromadę Węgierska Górka. Z dniem 1 stycznia 1958 roku wieś otrzymała status osiedla typu miejskiego. Miejscowość utrzymała status osiedla aż do kolejnej reformy w 1973 roku, która przyniosła likwidację osiedli. Wtedy Węgierska Górka stała się siedzibą gminy o tej

samej nazwie. W związku z reformą administracyjną w 1975 roku miejscowość znalazła się w granicach nowoutworzonego województwa bielskiego. W 1999 r. w nowym podziale administracyjnym kraju Węgierska Górka jest zasięgu powiatu żywieckiego w województwie śląskim.

Dzieje gospodarki leśnej i planów urządzenia lasu w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Początek zorganizowanej formy zagospodarowania lasów nastąpił w I połowie XVIII w. Wtedy lasy dóbr żywieckich zostały pomierzone i opracowano pierwsze plany gospodarcze. Las podzielony był na dystrykty, te z kolei na sekcje, których ilość odpowiadała ilości lat przyjętej kolei rębny. Użytkowanie prowadzone było rębnią zupełną od wschodu na zachód. Ustalenie etatów użytków rębnych oparte było na „austriackiej taksie kameralnej. Roczne zręby grupowano w niewielu miejscach, cięcia prowadzone były w długich ostępach. Z uwagi na słabo rozwiniętą infrastrukturę drogową, brak dróg wywozowych użytkowanie lasu ograniczało się do drzewostanów bardziej dostępnych. Gospodarka leśna nastawiona była na produkcję twardego opał, z którego przeważnie wypalano węgiel drzewny na który był popyt. W wielu miejscowościach budowano piece do przetapiania żelaza, zwane świeżarkami. Rozwój kopalń węgla, budowa linii kolejowych zwiększały popyt na drewno budulcowe i kopalniane. Gatunkiem spełniającym wymagania był świerk, którym zalesiano zręby zupełne i protegowano jego naturalny obsiew.

W 1890 r. rozpoczęto pierwsze prace urządzeniowe. Urządzenie oparto na metodzie kombinowanej masowo-powierzchniowej z wprowadzeniem podziału przestrzennego na oddziały przy pomocy linii gospodarczych i oddziałowych. Powierzchnia oddziału wynosiła 25-35 ha. Mapa i rejestry powierzchniowe oparte były na mapach katastralnych. Las nadal użytkowano rębnią zupełną. Zręby roczne z reguły nie przekraczały powierzchni 3 ha, ostępy obejmowały 3 oddziały.

Utworzono 2 obręby gospodarcze. W reglu dolnym lasy zagospodarowano rębnią zupełną przyjmując 100 letni wiek rębności. W późniejszych latach kolej rębności obniżono do 80 lat. W lasach w reglu górnym powyżej 1000 m n.p.m. przyjęto przerębowy sposób zagospodarowania o 120 kolei rębny.

W planach gospodarczych z 1925 roku już zaczęto zwracać uwagę na hodowlę drzewostanów mieszanych „do świerka jako głównego rodzaju dodawać trzeba przymieszkę jodły 7-20%, buka 2% i jawora 0,5%”.

W ostatnich latach przed II wojną światową lasy zagospodarowane były rębnią smugową Wagnera. Użytkowanie przedrębne planowano w wysokości 25% masy użytków rębnych w drzewostanach od 25 lat. Ścinę drewna wykonywano w miesiącach maju i czerwcu, oraz w porze zimowej przy wysokim śniegu, tam gdzie występowały odnowienia naturalne.

Pod względem administracyjnym całość dóbr żywieckich Habsburgów podzielona była na tzw. Zarządy podlegające Dyrekcji mieszczącej się w Żywcu. W Dyrekcji było biuro zarządzania lasu, które prowadziło ewidencję posiadłości i kataster gruntów oraz ewidencję użytkowania w lesie. Zarząd lasowy stanowił jednostkę administracyjną, do której należało: wykonywanie wszystkich czynności gospodarczych, prowadzenie księgowości, sporządzanie bilansu rocznego. Zarządem kierował inżynier leśnik, któremu podlegała straż leśna (gajowi, starsi gajowi, leśni). Do obowiązków strażnika lasowego należało m.in.: służba ochronna w przydzielonym obwodzie o pow. 200-300 ha, nadzór nad robotami w lesie z zakresu hodowli, użytkowania, transportu drewna, budowy i konserwacji dróg i mostów, wyróbka i odbiór materiału drzewnego w lesie oraz ekspedycja.

Dane dotyczące pozyskania użytków głównych w drugiej połowie XIX i pierwszej połowie XX wieku przedstawiają się następująco:

Rok gospodarczy	Pozyskanie [m3]	Obszar objęty użytkowaniem [ha]	Przeciętne pozyskanie na pow. [m3/ha]
1876	136898	31491	4,3
1883	182557	38600	4,7

Rok gospodarczy	Pozyskanie [m3]	Obszar objęty użytkowaniem [ha]	Przeciętne pozyskanie na pow. [m3/ha]
1904	229400	41658	5,5
1928	203913	41615	4,9
1936	351480	59150	5,9

Odnowienia lasów dokonywano przeważnie sztucznie, sadzeniem lub siewem, wykorzystywano też odnowienie naturalne. Zręby zupełne po wypaleniu odpadów zrębowych oddawano stałym robotnikom leśnym pod uprawę rolną, gdzie w pierwszym roku sadzono ziemniaki, zaś w drugim roku siano krzycę (żyto dwuletnie) wraz z nasionami świerka, lub tuż po zebraniu płodów rolnych sadzono świerka w więźnie 1,3m x 2m. Skład gatunkowy upraw ustalony w drugiej połowie XIX w. na 60% świerka, 20% jodły, 15% buka i 5% jawora, ulegał zmianom. Zmniejszał się udział jodły i liściastych na rzecz świerka jako najbardziej rentownego i najszybciej osiagającego pożądanego dymensje gatunku.

Po zakończeniu działań wojennych na Żywiecczyźnie, w kwietniu 1945 na podstawie dekretów PKWN z 1944 roku (z 6 września - o reformie rolnej i 12 grudnia - o przejęciu lasów) utworzono Nadleśnictwo Państwowe Lipowa i Nadleśnictwo Państwowe Węgierska Górka. Jako odrębne nadleśnictwa przetrwały do 1973 r., kiedy to w wyniku zmian w administracji LP zostały połączone w jedno Nadleśnictwo Węgierska Górka z obrębami Lipowa i Węgierska Górka.

Obręb Lipowa

Po II wojnie światowej w skład Nadleśnictwa Lipowa weszły: Zarząd Leśny Lipowa (lasy Habsburgów - około 3,4 tys. ha) i Majątek Leśny Szczyrk (lasy Klobusów - około 2,8 tys. ha).

W 1952 r. w wyniku zmian w podziale administracyjnym kraju (gmina Szczyrk została włączona do województwa katowickiego) z części gruntów Nadleśnictwa położonych w gminie Szczyrk oraz Nadleśnictwa Wapienica utworzono nowe nadleśnictwo Szczyrk w nadzorze OZLP w Katowicach. W Nadleśnictwie Lipowa pozostały lasy byłego Zarządu Lipowa.

Pierwszy powojenny plan zagospodarowania - 3-letni - oparty był na podstawie przybliżonej tabeli klas wieku.

Prowizoryczny plan gospodarczy oparty na metodzie siedliskowo-drzewostanowej został opracowany na lata 1948/49 - 1957/58. Z lasów całego nadleśnictwa utworzono jedno gospodarstwo jodłowo-bukowo-świerkowe z okresem przetrzymania drzewostanów do 140 lat. Okresem przebudowy objęto drzewostany od IV klasy wieku (tj od 61 lat). Etat wyliczono poprzez podzielenie zapasu kontrolowanego drzewostanów ponad 61-letnich przez przyjęty okres przebudowy poszczególnych drzewostanów. Etat był sumą etatów wyliczonych dla kontrolowanych drzewostanów. Do etatu użytków rębnych doliczono przyrost połowy okresu gospodarczego. Dla użytków przedrębnych przyjęto etat wg potrzeb hodowlanych drzewostanów ustalony na podstawie powierzchni próbnych i szacunków taksatorskich. Pozyskanie zaplanowano w wysokości 267,6 tys. m³ grubizny netto na 10 lat.

Użytkowanie projektowano w oparciu o rębnie:

- smugowo-przerębową w reglu górnym,
- jednostkową, skupinową i jednostkowo-skupinową.

W praktyce w reglu górnym użytkowanie lasu oparto o użytki przygodne, a stosowanie rębni jednostkowej i skupinowej sprowadzało się do poboru pożądanego sortymentów bez specjalnej troski o potrzeby odnowienia i przebudowy drzewostanów. Od 1952 roku Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z 30 maja tegoż roku, wprowadzono rębnię smugowo-częściową o szerokości 90 m, z podziałem na trzy pasy (smugi) w modyfikacji rębni II częściowej. Wprowadzona rębnia była znacznie korzystniejsza, jakkolwiek szybko następowały nawroty cięć skracając okres odnowienia, a pierwszy pas smugi najczęściej wycinany był w całości bez pozostawiania nasienników i osłony.

Definitywny plan urządzania lasu przeprowadzono w oparciu o pierwszą po II wojnie światowej instrukcję urządzania lasu zatwierdzoną przez Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w 1957 r. W cyklu definitywnego urządzania lasu prace urządzeniowe poprzedzone zostały pracami geodezyjnymi. Po jego zakończeniu Lasy Państwowe dysponowały jednolitym podkładem geodezyjno-kartograficznym w skali 1:5 000.

Plan obejmował okres od 1.X.1960 r. do 30.IX.1970 r. Całość lasów zaliczono do grupy I lasów ochronnych, tworząc jedno gospodarstwo lasów ochronnych.

Dla świerka zróżnicowano wiek rębności w zależności od typu siedliskowego lasu: BMG - 120 lat, LMG - 100 lat. Dla buka i jodły przyjęto wiek rębności 120 lat na wszystkich siedliskach. Pozyskanie zaplanowano w wysokości 156,9 tys. m³ grubizny netto na 10 lat.

Plan I rewizji u.l. obejmował okres od 1.X.1971r. do 30.IX.1981 r. W 1973 roku Nadleśnictwo Lipowa połączono z Nadleśnictwem Węgierska Górka. Następne rewizje były wykonywane dla Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Obwód Węgierska Górka

Po II wojnie światowej w skład Nadleśnictwa Węgierska Górka weszły: Zarząd Leśny Kamesznica i Zarząd Leśny Węgierska Górka. Cykl urządzeniowy przebiegał podobnie jak w przypadku Nadleśnictwa Lipowa.

Pierwszy plan zagospodarowania - 3-letni - oparty był na podstawie przybliżonej tabeli klas wieku.

Prowizoryczny plan gospodarczy oparty na metodzie siedliskowo-drzewostanowej został opracowany na lata 1948/49 - 1957/58. Utworzono jedno gospodarstwo jodłowo-bukowo-świerkowe z okresem przetrzymania drzewostanów do 140 lat. Okresem przebudowy objęto drzewostany od IV klasy wieku (tj. od 61 lat). Etat wyliczono poprzez podzielenie zapasu kontrolowanego drzewostanów ponad 61-letnich przez przyjęty okres przebudowy poszczególnych drzewostanów. Do etatu użytków rębnych doliczono przyrost połowy okresu gospodarczego. Dla użytków przedrębnych przyjęto etat wg potrzeb hodowlanych drzewostanów ustalony na podstawie powierzchni próbnych i szacunków taksatorskich. Pozyskanie zaplanowano w wysokości 267,6 tys. m³ grubizny netto na 10 lat. Sposób zagospodarowania przyjęto taki sam jak w Nadleśnictwie Lipowa.

Planowane pozyskanie w wysokości 4,5 m³/ha grubizny netto, nie zostało wykonane. Użytkowanie przygodne było efektem głównie szkód powstałych od wiatru i okiści, np. w 1952 r. okiść spowodowała szkody w drzewostanach w wysokości 3 tys. m³. Drzewostany świerkowe objęte przebudową podsadzano głównie Jd i Bk. Uznawano odnowienia naturalne. W domieszkach jednostkowych w młodnikach i uprawach sadzono So, Dg, Jw., Wz, Js.

Definitywny plan urządzania lasu od 1.X.1960 r. do 30.IX.1970 r. Całość lasów - 5857,59 ha, zaliczono do grupy I lasów ochronnych, tworząc jedno gospodarstwo lasów ochronnych. Dla świerka zróżnicowano wiek rębności w zależności od typu siedliskowego lasu: BWG - 140 lat, BMG - 120 lat, LMG - 100 lat. Dla buka, jodły i modrzewia przyjęto wiek rębności 120 lat na wszystkich siedliskach. Plan wraz z aneksem przewidywał pozyskanie w wysokości 359,5 m³ na 10 lat.

Plan I rewizji u.l. obejmował okres od 1.X.1971 r. do 30.IX.1981 r. W 1973 roku Nadleśnictwo Lipowa połączono z Nadleśnictwem Węgierska Górka. Następne rewizje były wykonywane dla Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Nadleśnictwo Węgierska Górka

Plan IV rewizji u.l. na lata 2004 - 2013 wskutek klęskowego rozpadu drzewostanów świerkowych został przekroczony już w połowie obowiązywania planu. Nadleśnictwo wystąpiło do Ministra Środowiska o sporządzenie aneksu. W 6 latach planu pozyskano 1 163 933 m³ grubizny netto tj. wykonano 112,71% planu. W tym użytki przygodne stanowiły 81,34% - 946 798,45 m³ grubizny netto. Rozmiar zagrożenia jaki był wynikiem opanowania drzew i drzewostanów przez korniki obrazuje pozyskanie posuszu w wysokości 886 802 m³ grubizny netto, który w ogólnym rozmiarze stanowił 76,19%.

Aneks obejmował lata 2010-2013. Utworzone zostały 4 gospodarstwa: specjalne, lasów ochronnych, przebudowy i przerębowe lasów gospodarczych. Z uwagi na gwałtowny rozpad świerczyn dla świerka przyjęto wiek rębności - 80 lat. Przewidziano pozyskanie 300 tys. m³.

Plan łącznie z Aneksem przewidywał pozyskanie 1 464,2 tys. m³ grubizny netto, odnowienia były zaplanowane na powierzchni 1976,85 ha. W Aneksie do planu U.L. uwzględniono strefy klimatyczno-roślinne i utworzono pododdziały zgodnie z tym podziałem.

Plan V rewizji urządzenia lasu opracowano na lata 2004 - 2013. Dane dotyczące tego okresu omówione zostały w referacie Nadleśniczego Nadleśnictwa Węgierska Górka zamieszczonym w [rozdziale 2 elaboratu - „Wyniki analizy gospodarki leśnej Nadleśnictwa w minionym okresie”](#).

Plan VI rewizji urządzenia lasu, będący podstawowym dokumentem gospodarki leśnej, opracowano na lata 01.01.2023 - 31.12.2032

Charakterystykę gospodarki leśnej na podstawie danych zawartych w kolejnych planach urządzenia lasu poczynawszy od planu urządzania I rewizji oraz danych dotyczących wykonania użytkowania rębego, przedrębego i hodowli lasu za ten okres zestawiono w tabeli nr 5.

Syntetyczne zestawienie danych dotyczących gospodarki leśnej z poszczególnych planów jest zawarte również w tabeli XIII zamieszczonej na końcu [rozdziału 2 elaboratu - „Wyniki analizy gospodarki leśnej Nadleśnictwa w minionym okresie”](#).

Tabela 5. Syntetyczne zestawienie danych gospodarki leśnej nadleśnictwa na podstawie poprzednich planów urządzenia lasu

Obręb Lipowa

Wyszczególnienie	Jedn.	Rewizje U.L.						
		urządzenie definitywne	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
		1960 r.	1971 r.	1983 r.	1994 r.	2004 r.	2014 r.	2024 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Powierzchnia ogólna ¹	ha	3380,83	3367,42	3366,67	3368,11	3367,11	3366,44	3370,55
Powierzchnia leśna ¹	ha	3266,27	3261,45	3258,21	3257,25	3261,20	3269,52	3267,57
Grunty związane z gosp. leśną	ha	-	-	-	-	-	87,52	95,35
Grunty nieleśne	ha	-	-	-	-	-	9,40	7,63
Grunty sporne	ha	-	-	-	-	-	-	-
Lasy ochronne	ha	3266,27	3367,42	3258,21	3257,25	3253,98	3261,67	3256,65
Lasy gospodarcze	ha	-	-	-	-	-	0,63	3,70
Współwłasność	ha	-	-	-	-	-	-	4,36
Rezerwaty - pow. leśna	ha	-	-	-	-	7,22	7,22	7,22
Wyłączone Drzewostany Nasienne	ha	-	-	-	-	-	5,80	5,80
Parki Krajobrazowe ²	ha	-	-	-	-	-	-	3352,36
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	-	-	-	-	-	-	-
Obszary Chronionego Krajobrazu	ha	-	-	-	-	-	-	-
Obszary Natura 2000 ³	ha	-	-	-	-	-	3347,09	3351,73
Powierzchnia stref uszkodzeń przemysłowych - ha	0 str.	-	-	-	-	-	-	-
	I str.	-	-	-	-	-	-	-
	II str.	-	-	-	-	-	3269,52	3267,57
	III str.	-	-	-	-	-	-	-
Zapasy na powierzchni leśnej	m ³	981586	1131097	1152693	1179258	984610	323456	399143
Przeciętna zasobność na powierzchni leśnej	m ³ /ha	301	347	354	362	302	99	122
Przeciętna zasobność powierzchni leśnej zalesionej	m ³ /ha	-	-	-	-	302	99	131
Przeciętny wiek	lat	54	63	67	69	69	36	39
Przeciętny przyrost d-stanów	m ³ /ha	-	5,50	5,28	5,25	4,38	2,75	3,14
Udział siedlisk borowych	%	-	-	-	-	-	-	21,56
Udział siedlisk lasowych	%	-	-	-	-	-	-	78,44
Roczny etat użytkowania rębego - pow. manipulacyjna - ha	plan	25,82	45,96	37,91	32,14	210,69	44,59	29,70

Wyszczególnienie	Jedn.	Rewizje U.L.						
		urządzenie definitywne	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
		1960 r.	1971 r.	1983 r.	1994 r.	2004 r.	2014 r.	2024 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	wykon.	21,41	50,17	12,50	22,87	209,96	43,30	
Roczny etat użytkowania rębego m ³ - netto	plan	10437	18213	5254	19315	42459	5650	2169
	wykon.	10378	16554	5169	13147	42267	5563	
Roczny etat użytkowania przedrębego pow. - ha	plan	-	-	-	-	-	235,61	101,21
	wykon.	-	-	-	-	-	149,68	
Roczna wielkość użytkowania przedrębego - m ³ netto	plan	52520	66231	77462	94805	105253	5320	7500
	wykon.	91452	85120	110337	101101	90209	7434	
Roczna wielkość odnowień i zalesień - ha	plan	5,70	4,48	3,63	4,65	94,07	46,75	10,65
	wykon.	4,05	4,09	-	5,60	100,30	28,69	-
Wieki rębności	So	0	80	100	100	100	100	80
	Md	120	120	120	120	100	100	120
	Św	100	100	120	120	120/80	100	100
	Jd, Bk	120	120	120	120	120	120	130
	Db	-	-	120	-	140	140	150
	Jw	-	-	-	-	80	120	120
	Js	120	120	120	120	140	140	120
	Brz	-	-	-	-	60	60	60
	Ol	-	-	80	-	-	60	80
	Ol sz	-	-	40	40	40	40	40
	Os	-	-	60	-	-	40	40
	Lp	-	-	-	-	80	80	120

¹ - powierzchnia bez współwłasności

² - Powierzchnia razem z gruntami związanymi z gospodarką leśną oraz gruntami nieleśnymi, bez współwłasności.

³ - Powierzchnia całych wydzieleń, w których leży Obszar Natura 2000

Wyszczególnienie	Jedn.	Rewizje U.L.						
		urządzenia definitywne	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
		1960 r.	1971 r.	1983 r.	1994 r.	2004 r.	2014 r.	2024 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Powierzchnia ogólna ¹	ha	6092,95	6026,09	5988,28	6004,17	6003,23	6004,74	6008,31
Powierzchnia leśna ¹	ha	5857,59	5776,62	5750,03	5753,37	5770,38	5772,15	5789,82
Grunty związane z gosp. leśną	ha	-	-	-	-	-	188,36	182,54
Grunty nieleśne	ha	-	-	-	-	-	40,04	35,95
Grunty sporne	ha	-	-	-	-	-	-	-
Lasy ochronne	ha	5824,25	5742,51	5715,92	5753,37	5736,27	5673,87	5682,46
Lasy gospodarcze	ha	-	-	-	-	-	3,91	12,91
Współwłasność	ha	-	-	-	-	-	4,19	4,36
Rezerwy - pow. leśna	ha	33,34	34,11	34,11	34,11	34,11	94,37	94,45
Wyłączone Drzewostany Nasienne	ha	-	-	-	-	-	4,76	4,76
Parki Krajobrazowe ²	ha	-	-	-	-	-	-	5930,77
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	-	-	-	-	-	-	0,00
Obszary Chronionego Krajobrazu	ha	-	-	-	-	-	-	0,00
Obszary Natura 2000 ³	ha	-	-	-	-	-	5910,72	5926,44
Powierzchnia stref uszkodzeń przemysłowych - ha	0 str.	-	-	-	-	-	0,00	0,00
	I str.	-	-	-	-	-	5772,15	5789,82
	II str.	-	-	-	-	-	0,00	0,00
	III str.	-	-	-	-	-	0,00	-
Zapasy na powierzchni leśnej	m ³	2132163	2082352	2158411	2195248	1798027	648466	787422
Przeciętna zasobność na powierzchni leśnej	m ³ /ha	364	360	375	382	312	112	136
Przeciętna zasobność powierzchni leśnej zalesionej	m ³ /ha	-	-	-	-	312	112	131
Przeciętny wiek	lat	58	63	66	71	69	41	42
Przeciętny przyrost d-stanów	m ³ /ha	-	5,72	5,69	5,37	4,52	2,74	3,21
Udział siedlisk borowych	%	-	-	-	-	-	-	33,89
Udział siedlisk lasowych	%	-	-	-	-	-	-	66,11
Roczny etat użytkowania rębego - pow. manipulacyjna - ha	plan	52,20	76,61	42,88	72,42	353,25	100,16	71,69
	wykon.	64,94	86,00	21,50	49,71	353,12	85,46	-
Roczny etat użytkowania rębego m ³ - netto	plan	23557	31108	4873	51976	74888	6465	5183

Obwód Węgierska Górka

Wyszczególnienie	Jedn.	Rewizje U.L.						
		urządzenia definitywne	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
		1960 r.	1971 r.	1983 r.	1994 r.	2004 r.	2014 r.	2024 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	wykon.	24209	31601	4268	40231	74886	7473	
Roczny etat użytkowania przedrębego pow. - ha	plan	-	-	-	-	-	149,42	204,58
	wykon.	-	-	-	-	-	149,68	
Roczna wielkość użytkowania przedrębego - m ³ netto	plan	102954	113829	132538	141131	185536	14272	16900
	wykon.	99011	164380	208759	187912	149212	10133	
Roczna wielkość odnowień i zalesień - ha	plan	9,64	7,48	8,22	7,51	103,62	22,58	16,89
	wykon.	8,71	6,67	-	7,51	115,40	16,36	-
Wieki rębności	So	-	80	100	100	100	100	80
	Md	120	120	120	120	100	100	120
	Św	100	100	120	120	120/80	100	100
	Jd, Bk	120	120	120	120	120	120	130
	Db	-	-	120	-	140	140	150
	Jw	-	-	-	-	80	120	120
	Js	120	120	120	120	140	140	120
	Brz	-	-	-	-	60	60	60
	OI	-	-	80	-	-	60	80
	OI sz	-	-	40	40	40	40	40
	Os	-	-	60	-	-	40	40
	Lp	-	-	-	-	80	80	120

¹ - powierzchnia bez współwłasności

² - Powierzchnia razem z gruntami związanymi z gospodarką leśną oraz gruntami nieleśnymi, bez współwłasności.

³ - Powierzchnia całych wydzieleń, w których leży Obszar Natura 2000

Nadleśnictwo Węgierska Górka ogółem

Wyszczególnienie	Jedn.	Rewizje U.L.						
		urządzenia definitywne	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
		1960 r.	1971 r.	1983 r.	1994 r.	2004 r.	2014 r.	2024 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Powierzchnia ogólna ¹	ha	9473,78	9393,51	9354,95	9372,28	9370,34	9366,82	9378,86
Powierzchnia leśna ¹	ha	9123,86	9038,07	9008,24	9010,62	9031,58	9041,67	9057,39
Grunty związane z gosp. leśną	ha	-	-	-	-	-	275,88	277,89
Grunty nieleśne	ha	-	-	-	-	-	49,44	43,58
Grunty sporne	ha	-	-	-	-	-	-	-
Lasy ochronne	ha	9090,52	9109,93	8974,13	9010,62	8990,25	8935,54	8939,11
Lasy gospodarcze	ha	-	-	-	-	-	4,54	16,61
Współwłasność	ha	-	-	-	-	-	4,19	4,36
Rezerwy - pow. leśna	ha	33,34	34,11	34,11	34,11	41,33	101,59	101,67
Wyłączone Drzewostany Nasienne	ha	-	-	-	-		10,56	10,56
Parki Krajobrazowe ²	ha	-	-	-	-	-	-	9283,13
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	-	-	-	-	-	-	-
Obszary Chronionego Krajobrazu	ha	-	-	-	-	-	-	-
Obszary Natura 2000 ³	ha	-	-	-	-	-	9257,81	9278,00
Powierzchnia stref uszkodzeń przemysłowych - ha	0 str.	-	-	-	-	-	0,00	0,00
	I str.	-	-	-	-	-	5772,15	5789,82
	II str.	-	-	-	-	-	3269,52	3267,57
	III str.	-	-	-	-	-	0,00	-
Zapasy na powierzchni leśnej	m ³	3113749	3213450	3311104	3374506	2782637	1798027	1186565
Przeciętna zasobność na powierzchni leśnej	m ³ /ha	341	356	368	375	308	199	131
Przeciętna zasobność powierzchni leśnej zalesionej	m ³ /ha		-	-	-		0	131
Przeciętny wiek	lat	57	63	66	70	69	39	41
Przeciętny przyrost d-stanów	m ³ /ha		5,64	5,57	5,35	4,47	5,10	3,19
Udział siedlisk borowych	%	-	-	-	-	-	-	29,45
Udział siedlisk lasowych	%	-	-	-	-	-	-	70,55
Roczny etat użytkowania rębego - pow. manipulacyjna - ha	plan	78,02	122,57	80,80	104,56	563,94	144,75	101,39
	wykon.	86,36	136,17	34,00	72,58	563,09	128,76	
Roczny etat użytkowania rębego m ³ - netto	plan	33995	49322	10126	71291	117346	12115	7352

Nadleśnictwo Węgierska Górka ogółem

Wyszczególnienie	Jedn.	Rewizje U.L.						
		urządzenia definitywne	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
		1960 r.	1971 r.	1983 r.	1994 r.	2004 r.	2014 r.	2024 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	wykon.	34586	48155	9437	53378	117154	13036	
Roczny etat użytkowania przedrębnego pow. - ha	plan	-	-	-	-	-	235,61	305,79
	wykon.	-	-	-	-	-	235,87	
Roczna wielkość użytkowania przedrębnego - m³ netto	plan	155474	180060	210000	235936	290789	19592	24400
	wykon.	190463	249500	319096	289013	239421	14214	
Roczna wielkość odnowień i zalesień - ha	plan	15,34	11,96	11,85	12,17	197,69	69,32	27,54
	wykon.	12,76	10,77	-	13,11	215,69	45,04	-
Wieki rębności	So	-	80	100	100	100	100	80
	Md	120	120	120	120	100	100	120
	Św	100	100	120	120	120/80	100	100
	Jd, Bk	120	120	120	120	120	120	130
	Db	-	-	120	-	140	140	150
	Jw	-	-	-	-	80	120	120
	Js	120	120	120	120	140	140	120
	Brz	-	-	-	-	60	60	60
	OI	-	-	80	-	-	60	80
	OI sz	-	-	40	40	40	40	40
	Os	-	-	60	-	-	40	40
	Lp	-	-	-	-	80	80	120

¹ - powierzchnia bez współwłasności

² - Powierzchnia razem z gruntami związanymi z gospodarką leśną oraz gruntami nieleśnymi, bez współwłasności.

³ - Powierzchnia całych wydzieleń, w których leży Obszar Natura 2000

1.1.3 Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Zasady ewidencji gruntów w Lasach Państwowych określają następujące akty prawne:

- ✓ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków - tekst jednolity (Dz.U. z 2021 r. poz. 1390)
- ✓ Zarządzenie Nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 15 stycznia 2019r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych (ES.2200.4.2018).

Do planu urządzenia lasu przyjęto granice, powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wykonawca prac urządzeniowych otrzymał od Nadleśnictwa następujące dokumenty geodezyjne, spełniające wymagania techniczne, określone w instrukcji urządzenia lasu:

a) wyciągi z rejestru gruntów Nadleśnictwa:

- zestawienie powierzchni oddziałów;
- zestawienie powierzchni gruntów nieleśnych;
- zestawienie powierzchni arkuszy map gospodarczych wg województw, powiatów, gmin i obrębów ewidencyjnych;

b) warstwę numeryczną działek ewidencyjnych, graniczników i użytków klasyfikowanych, zgodnie ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Prace geodezyjne

Dokumenty geodezyjne dla potrzeb V rewizji urządzenia lasu zostały przygotowane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie. Wykonano je w latach 2022 - 2023 (wg stanu na 30 czerwca 2023r.).

Opracowaniem objęto całość gruntów będących w użytkowaniu Nadleśnictwa Węgierska Górka, obejmujących 708 działek, wśród których 5 działek zawiera grunty we współwłasności. Wszystkie działki znajdują się w 13 obrębach ewidencyjnych, zajmując łączną powierzchnię **9378,7695** (pow. ewidencyjna z tab. I). Z gruntami we współwłasności (4,3645 ha) powierzchnia wynosi 9383,1340 ha.

W wyniku analizy zapisów w rejestrze dokonano jego aktualizacji o:

- zmiany wynikłe z ustawy o lasach (zmiana nazw użytków);
- zmiany wynikające z zalesień gruntów nieleśnych;
- zmiany wynikłe z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych.

Do obowiązków nadleśnictwa należy aktualizacja dokumentacji prawnej związanej ze stanem posiadania, w tym ze zmianami w rodzaju użytkowania gruntów nadleśnictwa, ochrony znaków granicznych oraz znaków pomiarowych usytuowanych na terenie nadleśnictwa (podstawa prawna: *Prawo geodezyjne i kartograficzne z dnia 17 maja 1989 roku - tekst jednolity* (Dz.U. 2023, poz. 1752,1615,1688,1762).

Klasyfikacja użytków gruntowych.

Klasyfikację użytków rolnych na potrzeby projektu PUL przyjęto według zaktualizowanego rejestru gruntów przekazanego przez Nadleśnictwo.

W wyniku analizy zapisów w rejestrze dokonano aktualizacji stanu posiadania o:

- zmiany rodzajów użytków gruntowych (według ustawy o lasach art. 14.1.)
- zmiany wynikające z zalesień gruntów nieleśnych,
- zmiany wynikłe z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych.

W trakcie prac terenowych oraz przy opracowaniu kameralnym, stwierdzono rozbieżności użytków gruntowych między zapisem ewidencyjnym, a stanem rzeczywistym. Ujawnione niezgodności zostały na bieżąco wyjaśnione i rozwiązane. W związku z tym nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia korekty w zapisach ewidencyjnych i nie będzie sporządzany Nadleśniczego „Wykaz proponowanych zmian użytków gruntowych”

Informacje o wpisie do ksiąg wieczystych

Na dzień 01.01.2024 r. Nadleśnictwo miało uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste) dla ponad 99% działek ewidencyjnych Numery ksiąg wieczystych są wprowadzone do bazy SILP.

Ogólne zestawienie powierzchni wg rodzaju powierzchni i udziału w powierzchni ogólnej wg stanu na 01.01.2024 r. (wg Tabeli I).

Dokładne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I zamieszczona w [rozdziale 8](#) elaboratu.

Tabela 6. Syntetyczne zestawienie Tabeli I - powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Węgierska Górka według rejestru gruntów

Kategoria gruntu	Obr 1 Lipowa		Obr 2 Węgierska Górka		N-ctwo	
	Pow.- ha	%	Pow.- ha	%	Pow.- ha	%
1	2	3	4	5	6	7
1. Lasy - razem	3362,9196	99,77	5972,2628	99,40	9335,1824	99,54
GRUNTY LEŚNE ZALESIONE I NIEZALESIONE	3267,5659	96,94	5789,7288	96,36	9057,2947	96,57
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	3261,4915	96,76	5774,8098	96,12	9036,3013	96,35
1) drzewostany	3261,4915	96,76	5774,8098	96,12	9036,3013	96,35
2) plantacje drzew - razem						
w tym:						
- plantacje nasienne						
- plantacje drzew szybkorosnących						
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	6,0744	0,18	14,9190	0,25	20,9934	0,22
1) w produkcji ubocznej - razem	0,2000	0,01	0,2200	0,00	0,4200	0,00
w tym:						
- plantacje choinek						
- plantacje krzewów						
- poletka łowieckie	0,2000	0,01	0,2200	0,00	0,4200	0,00
2) do odnowienia - razem	3,6700	0,11	3,0800	0,05	6,7500	0,07
w tym:						
- halizny						
- zręby	3,6700	0,11	3,0800	0,05	6,7500	0,07
- płazowiny						
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	2,2044	0,07	11,6190	0,19	13,8234	0,15
w tym:						
- przewidziane do naturalnej sukcesji	2,2044	0,07	9,5467	0,16	11,7511	0,13
- objęte szczególnymi formami ochrony						
- przewidziane do retencji						
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji			2,0723	0,03	2,0723	0,02
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	95,3537	2,83	182,5340	3,04	277,8877	2,96
w tym:						
1) budynki i budowle	1,1807	0,04	2,4390	0,04	3,6197	0,04
2) urządzenia melioracji wodnych	16,5700	0,49	17,2864	0,29	33,8564	0,36
3) linie podziału przestrzennego lasu	22,9100	0,68	42,7900	0,71	65,7000	0,70
4) drogi leśne	48,2330	1,43	109,2666	1,82	157,4996	1,68
5) tereny pod liniami energetycznymi			3,8894	0,06	3,8894	0,04
6) szkółki leśne	0,7500	0,02			0,7500	0,01
7) miejsca składowania drewna	4,8400	0,14	6,1921	0,10	11,0321	0,12

Kategoria gruntu	Obr 1 Lipowa		Obr 2 Węgierska Górka		N-ctwo	
	Pow.- ha	%	Pow.- ha	%	Pow.- ha	%
1	2	3	4	5	6	7
8) parkingi leśne						
9) urządzenia turystyczne	0,8700	0,03	0,6705	0,01	1,5405	0,02
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione						
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	3362,9196	99,77	5972,2628	99,40	9335,1824	99,54
3. Użytki rolne - razem	5,7111	0,17	29,1254	0,48	34,8365	0,37
3.1. Grunty orne - razem	3,3503	0,10	13,9786	0,23	17,3289	0,18
w tym:						
1) role	3,3503	0,10	12,6780	0,21	16,0283	0,17
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych			1,2398	0,02	1,2398	0,01
3) ugory, odłogi			0,0608	0,00	0,0608	0,00
4) działki rodzinne na gruntach ornych						
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą						
3.2. Sady			0,2500	0,00	0,2500	0,00
3.3. Łąki trwałe			2,2087	0,04	2,2087	0,02
3.4. Pastwiska trwałe	1,3029	0,04	11,9462	0,20	13,2491	0,14
3.5. Grunty rolne zabudowane			0,5642	0,01	0,5642	0,01
3.6. Grunty pod stawami rybnymi						
3.7. Grunty pod rowami rolnymi						
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	1,0579	0,03	0,1458	0,00	1,2037	0,01
3.9. Nieużytki - razem		0,00	0,0319	0,00	0,0319	0,00
w tym:						
1) bagna						
2) piaski						
3) utwory fizjograficzne			0,0045	0,00	0,0045	0,00
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji						
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej			0,0274	0,00	0,0274	0,00
4. Grunty pod wodami - razem	0,8300	0,02	0,3341	0,01	1,1641	0,01
w tym:						
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,8300	0,02	0,2241	0,00	1,0541	0,01
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			0,1100	0,00	0,1100	0,00
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi						
5. Użytki ekologiczne - razem						
6. Tereny różne - razem		0,00	3,2825	0,05	3,2825	0,03
w tym:						
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zre kult.						
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego						
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)						
4) różne inne			3,2825	0,05	3,2825	0,03
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	1,0849	0,03	3,2191	0,05	4,3040	0,05
w tym:						
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,1045	0,00	0,1121	0,00	0,2166	0,00
7.2. Tereny przemysłowe			1,0254	0,02	1,0254	0,01
7.3. Tereny zabudowane inne	0,9804	0,03	1,8229	0,03	2,8033	0,03
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane						
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem						
w tym:						
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne						
2) tereny zabytkowe						
3) tereny sportowe						
4) ogrody zoologiczne i botaniczne						
5) tereny zieleni nieurządzonej						

Kategoria gruntu	Obr 1 Lipowa		Obr 2 Węgierska Górka		N-ctwo	
	Pow.- ha	%	Pow.- ha	%	Pow.- ha	%
1	2	3	4	5	6	7
6) rodzinne ogrody działkowe						
7.6. Użytki kopalne						
7.7. Tereny komunikacyjne - razem			0,2587	0,00	0,2587	0,00
w tym:						
1) drogi			0,2587	0,00	0,2587	0,00
2) tereny kolejowe						
3) grunty pod budowę dróg publicznych						
4) inne tereny komunikacyjne						
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	7,6260	0,23	35,9611	0,60	43,5871	0,46
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia						
OGÓŁEM (1-7)	3370,5456	100,00	6008,2239	100,00	9378,7695	100,00
w tym:						
1) grunty sporne						
Grunty we współwłasności SP i osób fizycznych			4,3645	0,13	4,3645	0,13

* Powierzchnie w tabeli są bez gruntów we współwłasności - 4,3645 ha

Powyższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów, określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków - tekst ogłoszony (Dz.U. z 2021 r. poz. 1390).

Grunty we współwłasności z osobami fizycznymi

W stan posiadania Nadleśnictwa wchodzi grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi. Poniżej zamieszczono wykaz tych gruntów.

Tabela 7. Grunty nadleśnictwa we współwłasności z osobami fizycznymi

Lp.	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki	Udział nadleśnictwa	
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb WĘGIERSKA GÓRKA								0,00
1	140 h	28	Żywiecki	Węgierska Górka	Cisiec	3,1140	168/313	1,56
2	141 g	325	Żywiecki	Węgierska Górka	Cisiec	0,8939	2/3	0,45
3	141 f	327	Żywiecki	Węgierska Górka	Cisiec	0,1753	2/3	0,09
4	135 f	345	Żywiecki	Węgierska Górka	Cisiec	0,0268	2/3	0,01
5	135 g	346	Żywiecki	Węgierska Górka	Cisiec	0,1545	2/3	0,05
Razem obręb WĘGIERSKA GÓRKA						4,3645		0,73
Ogółem nadleśnictwo						4,3645		0,73

* - wg opisów taksacyjnych powierzchnia współwłasności wynosi 4,36 ha

Zgodnie z IUL grunty te nie są elementem planowania urządzeniowego, a jedynie ujęte po podsumowaniu opisu taksacyjnego.

Grunty sporne

Grunty, określone jako sporne w ewidencji Nadleśnictwa Węgierska Górką nie występują. Nadleśnictwo nie prowadzi aktualnie postępowań wynikających ze sporu o przebieg granic zarządzanych gruntów.

Grunty wyłączone z produkcji, a pozostające na stanie LP

W powierzchni nadleśnictwa zawarte są grunty wyłączone z produkcji leśnej.

Adres leśny	Adres adm.	Nr działki	Rodz. uż. grunt.	Rj pow.	Pow.
02-36-2-07-254 -n -00	24-17-152-0003	1655/10	Tr	TR INNE	0,7500
02-36-2-07-254 -0 -00	24-17-152-0004	1655/10	Tr	TR INNE	0,2300
02-36-2-07-254 -p -00	24-17-152-0003	1655/10	Tr	TR INNE	2,0503
02-36-2-07-254 -p -00	24-17-152-0003	1655/6	Tr	TR INNE	0,1090
02-36-2-07-254 -p -00	24-17-152-0003	1655/8	Tr	TR INNE	0,1432
					3,2825

Grunty do zalesienia

Nadleśnictwo Węgierska Górką, zgodnie ze stanem na 01.01.2024 roku nie posiada gruntów do zalesienia. Natomiast grunty nieleśne, które podczas prac terenowych zostały zwerifikowane jako grunty leśne zostały przeklasyfikowane na bieżąco w trakcie prac urządzeniowych.

Grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne.

Na terenie Nadleśnictwa nie występują grunty leśne posiadające zgodę Ministra Środowiska na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

Służebność

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo zostały ustanowione następujące służebności:

- a) Tauron Dystrybucja Spółka Akcyjna służebność przesyłu o łącznej powierzchni 5,0746 ha na 85 działkach.
- b) Nabywcy nieruchomości - służebność przejazdu i przechodu o łącznej powierzchni 0,1089 ha na 6 działkach ewidencyjnych

Szczegółowy wykaz gruntów obciążonych służebnościami został przekazany wykonawcy planu urządzenia lasu i uwzględniony w PUL zgodnie z zasadami tworzenia wydzieleń liniowych (Instrukcja zarządzania lasu - § 15). W polu informacje różne opisu taksacyjnego zamieszczono informację o dzierżawcy.

Serwituty

Grunty Nadleśnictwa nie są obciążone serwitutami.

Podział powierzchniowy.

Zgodnie z zapisami KZP utrzymano dotychczasowy podział powierzchniowy z drobnymi korektami wynikającymi głównie z procesu przejmowania gruntów lub dokonany w celu uporządkowania podziału (np. w przypadku, gdy oddziały są przecięte przez ważniejsze drogi).

Nadleśnictwo Węgierska Górką zgodnie ze stanem na 01.01.2024 r. liczy 381 oddziałów, z czego w obrębie Lipowa - 128 oddziałów, a w obrębie Węgierska Górką 253 oddziały. Numeracja oddziałów w jest nieciągła (tabela nr 8).

Granice gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka są w większości wyraźne i bezsporne, oznaczone i utrwalone w terenie słupami granitowymi z umieszczonymi pod ziemią podcentrami (rurki drenarskie, butelki). Granice przebiegające wzdłuż naturalnych rozgraniczeń terenu, np.: wzdłuż potoków, rzek, linii brzegowych i dróg, nie są trwale oznaczone. Niektóre odcinki granic przebiegające między lasami prywatnych właścicieli są niewidoczne w terenie i wymagają wznowienia.

W nadleśnictwie przeważa naturalny podział powierzchniowy, dostosowany do rzeźby terenu. Linie podziału powierzchniowego przebiegają drogami, potokami i grzbietami, część linii oddziałowych wyznaczonych jest po największym spadku terenu. Na ogół linie gospodarcze biegną ze wschodu na zachód, względnie w kierunkach zbliżonych, natomiast linie oddziałowe w zasadzie z północy na południe. Szerokość linii gospodarczych waha się od 4-8 m., a oddziałowych od 3 do 5 m.

W trakcie prac terenowych zewidencjonowano w Nadleśnictwie 20,4 km linii wymagających poszerzenia bądź przecięcia. Powierzchnia linii projektowanych do przecięcia wynosi 8,10 ha (3,50 ha w obrębie 1 oraz 4,60 ha w obrębie 2). Jest to wielkość wyższa o ok. 38% niż w poprzednim okresie gospodarczym. Część linii oddziałowych istniejących wymaga oczyszczenia - usunięcia zakrzaczeń, samosiewów i zadrzewień.

Odcinki linii podziału powierzchniowego wymagające poszerzenia zaznaczono na mapach i opisano je w opisach taksacyjnych, jako linie projektowane do poszerzenia. Powierzchnia oraz miąższość grubizny drzewostanów projektowana do pozyskania w ramach poszerzenia i przecięcia została wyszczególniona w planie cięć użytków rębnych niezaliczonych na poczet obliczonego etatu). Linie te należy przeciąć lub poszerzyć do szerokości podanej na mapach gospodarczych. Nadleśnictwo Węgierska Górka dokona na nich uprzątnięcia przestojów, we własnym zakresie, w pierwszym roku obowiązywania PUL.

Skrzyżowania i wyloty linii oddziałowych w większości oznaczone są w terenie słupami kamiennymi z numerami oddziałów. Odnowienie i utrzymanie linii oddziałowych oraz renowacje i uzupełnienie brakujących słupów zostaną wykonane przez Nadleśnictwo Węgierska Górka.

Tabela 8. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego dla Nadleśnictwa Węgierska Górka

Wskaźnik	Cecha	Obręb Lipowa	Obręb Węgierska Górka	N-ctwo Węgierska Górka
1	2	3	4	5
Długość granicy				
Liczba zanumerowanych oddziałów	szt.	128	253	381
Średnia powierzchnia oddziału	ha	26,33	23,75	24,62
Rozpiętość szeregu (zakres)	nr	1-128	1-255	
Brakujące numery oddziałów	nr	-	146-147	-
Oddziały z literą	nr			
Min. powierzchnia oddziału	ha	8,83	4,46	4,46
Max. powierzchnia oddziału	ha	44,35	53,14	53,14
Ilość pododdziałów ogółem	szt.	794	1563	2357
Średnia powierzchnia pododdziału	ha	6,73	6,07	6,29
Ilość pododdziałów literowanych	szt.	488	967	488
Średnia powierzchnia pododdziału literowanego	szt.	7,03	6,63	6,77
Ilość pododdziałów leśnych	szt.	772	1472	2244
Ilość pododdziałów leśnych literowanych	szt.	466	876	1342
Ilość pododdziałów nieleśnych	szt.	22	91	113

Zestawienie porównawcze powierzchni ogólnej wg ewidencji i opisów taksacyjnych - stan 01.01.2024 r.

Obowiązujący plan urządzenia lasu na lata 2024-2033 zestawiony jest z dokładnością do 1 ara i w porównaniu z tabelą I, sporządzoną dla nadleśnictwa z dokładnością do 1 m² nieznacznie różni się, z uwagi na przyjęcie zasady zaokrąglania powierzchni w planach urządzenia lasu dla poszczególnych wyłączeń taksacyjnych do pełnych arów - § 63 pkt 2 IUL.

Różnica tak ustalonych powierzchni wynosi dla Nadleśnictwa: 0,0905 ha (9378,7695 ha w zestawieniu geodezyjnym, a 9378,86 ha w opisach taksacyjnych).

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Węgierska Górka wg głównych kategorii użytkowania z dokładnością do 1 m², według stanu na 01.01.2024 r. oraz rozliczenie powierzchni ewidencyjnej i znajdującej się w planie urządzenia na bieżące 10-lecie.

Tabela 9. Porównanie powierzchni ogólnej nadleśnictwa wg ewidencji i opisów taksacyjnych - stan na 1.01.2024 r.

Wyszczególnienie	Grunty leśne							Grunty nieleśne								Ogółem
	Zalesione	Do odnowienia	W produkcji ubocznej	Pozostałe leśne niezalesione	Objęte szczeg.	Związane z go- spod. leśną	Razem	Zadrzewione	Grunty rolne	Grunty pod wo- dami	Użytki ekolo- giczne	Grunty zabud. i zurbaniz.	Tereny różne	Nieużytki	Razem	
	Powierzchnia [ha]															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Obręb LIPOWA																
Pow. ewidencyjna (m²)	3261,4915	3,6700	0,2000	2,2044	-	95,3537	3362,9196	-	5,7111	0,8300	-	1,0849	-	-	7,6260	3370,5456
Pow. z planu u.l. [ha]	3261,50	3,67	0,20	2,20	-	95,35	3362,92	-	5,72	0,83	-	1,08	-	-	7,63	3370,55
Różnica (m2)	-0,0085	-	-	0,0044	-	0,0037	-0,0004	-	-0,0089	-	-	0,0049	-	-	-0,0040	-0,0044
Obręb WĘGIERSKA GÓRKA																
Pow. ewidencyjna (m²)	5774,8098	3,0800	0,2200	11,6190	-	182,5340	5972,2628	-	29,0935	0,3341	-	3,2191	3,2825	0,0319	35,9611	6008,2239
Pow. z planu u.l. [ha]	5774,88	3,08	0,22	11,64	-	182,54	5972,36	-	29,08	0,33	-	3,23	3,28	0,03	35,95	6008,31
Różnica (m2)	-0,0702	-	-	-0,0210	-	-0,0060	-0,0972	-	0,0135	0,0041	-	-0,0109	0,0025	0,0019	0,0111	-0,0861
Nadleśnictwo																
Pow. ewidencyjna (m²)	9036,3013	6,7500	0,4200	13,8234	-	277,8877	9335,1824	-	34,8046	1,1641	-	4,3040	3,2825	0,0319	43,5871	9378,7695
Pow. z planu u.l. [ha]	9036,38	6,75	0,42	13,84	-	277,89	9335,28	-	34,80	1,16	-	4,31	3,28	0,03	43,58	9378,86
Różnica (m²)	-0,0787	-	-	-0,0166	-	-0,0023	-0,0976	-	0,0046	0,0041	-	-0,0060	0,0025	0,0019	0,0071	-0,0905

* Powierzchnia nie obejmuje gruntów we współwłasności 4,3645ha (4,36). Razem ze współwłasnościami wynosi 9383,1340ha (9383,22 ha)

Analiza zmian powierzchni ogólnej oraz poszczególnych kategorii gruntów między V a VI rewizją urządzenia lasu.

Skrócony bilans zmian w powierzchni Nadleśnictwa Węgierska Górka w stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego przedstawia się następująco:

Tabela 10. Porównanie powierzchni ogólnej Nadleśnictwa Węgierska Górka w V i VI rewizji

Rodzaj zmiany	Obręb Lipowa	Obręb Węgierska Górka	Nadleśnictwo Węgierska Górka
	Powierzchnia [ha]		
Stan wyjściowy na 1.01.2014 r.	3366,4613	6004,7409	9371,2022
Bilans	+ 4,0852	+ 7,8475	+ 11,9327
Stan końcowy na 31.12.2023 r.	3370,5465	6012,5884	9383,1349

* W powierzchni ujęto grunty będące współwłasnością Skarbu Państwa i osób fizycznych - 4,3645 ha.

Bilans powierzchni ogólnej Nadleśnictwa wynosi +11,9327 ha. Głównymi kierunkami tych zmian w stanie posiadania w ubiegłym okresie gospodarczym - 01.01.2014 - 31.12.2023 roku w Nadleśnictwie Węgierska Górka były:

- Zakup gruntu od osób fizycznych - około 14 ha;
- Korekta ewidencji gruntów (porządkowanie ewidencji;
- geodezyjna korekta powierzchni;
- sprzedaż gruntów (osoby fizyczne, gmina Lipowa - około 0,30 ha;
- Przekazanie gruntów (GDDKiA, starostwo powiatowe) - około 2,60 ha;
- zamiana

Szczegółowe zestawienie dotyczące zmian w stanie posiadania zawarte jest również [w rozdz. 2](#) elaboratu „Wyniki analizy gospodarki leśnej Nadleśnictwa w minionym okresie”.

Struktura użytkowania gruntów w Nadleśnictwie Węgierska Górka według danych z V oraz VI rewizji urządzenia lasu przedstawia się następująco:

Tabela 11. Zestawienie porównawcze powierzchni gruntów wg grup i rodzajów użytków między V i VI rewizją planu U.L. dla Nadleśnictwa Węgierska Górka

Kategoria gruntu	Stan na				Różnica	
	01.01.2024		01.01.2014			
	pow - ha	%	pow - ha	%	pow - ha	%
1. Lasy - razem	9335,1824	99,77	9317,5840	99,47	17,5984	0,19%
GRUNTY LEŚNE ZALESIONE I NIEZALESIONE	9057,2947	96,94	9041,7137	99,54	15,5810	0,19%
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	9036,3013	96,76	9035,1690	96,46	1,1323	0,01%
1) drzewostany	9036,3013	96,76	9035,1690	96,46	1,1323	0,01%
2) plantacje drzew - razem						
w tym:						
- plantacje nasienne						
- plantacje drzew szybkorosnących						
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	20,9934	0,18	6,5447	0,07	14,4487	220,77%
1) w produkcji ubocznej - razem	0,4200	0,01	6,5447	0,07	-6,1247	-93,58%
w tym:						
- plantacje choinek						
- plantacje krzewów						
- poletka łowieckie	0,4200	0,01	6,5447	0,07	-6,1247	-93,58%
2) do odnowienia - razem	6,7500	0,11			6,7500	100,00%
w tym:						
- halizny						
- zręby	6,7500	0,11			6,7500	100,00%
- płazowiny						
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	13,8234	0,07			13,8234	100,00%
w tym:						

Kategoria gruntu	Stan na				Różnica	
	01.01.2024		01.01.2014			
	pow - ha	%	pow - ha	%	pow - ha	%
- przewidziane do naturalnej sukcesji	11,7511	0,07	0,0000	0,00	11,7511	100,00%
- objęte szczególnymi formami ochrony						
- przewidziane do retencji						
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	2,0723	0,00			2,0723	100,00%
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	277,8877	2,83	275,8703	2,95	2,0174	0,73%
w tym:						
1) budynki i budowle	3,6197	0,04	3,8211	0,04	-0,2014	-5,27%
2) urządzenia melioracji wodnych	33,8564	0,49	36,3491	0,39	-2,4927	-6,86%
3) linie podziału przestrzennego lasu	65,7000	0,68	76,6700	0,82	-10,9700	-14,31%
4) drogi leśne	157,4996	1,43	143,8257	1,54	13,6739	9,51%
5) tereny pod liniami energetycznymi	3,8894	0,00	3,7300	0,04	0,1594	4,27%
6) szkółki leśne	0,7500	0,02	0,7500	0,01	0,0000	0,00%
7) miejsca składowania drewna	11,0321	0,14	9,4044	0,10	1,6277	17,31%
8) parkingi leśne						
9) urządzenia turystyczne	1,5405	0,03	1,3200	0,01	0,2205	16,70%
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione						
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	9335,1824	99,77	9317,5840	99,47	17,5984	0,19%
3. Użytki rolne - razem	34,8365	0,17	40,3131	0,43	-5,4766	-13,59%
3.1. Grunty orne - razem	17,3289	0,10	16,5632	0,18	0,7657	4,62%
w tym:						
1) role	16,0283	0,10	14,5832	0,16	1,4451	9,91%
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	1,2398	0,00	1,9800	0,02	-0,7402	-37,38%
3) ugory, odłogi	0,0608	0,00			0,0608	100,00%
4) działki rodzinne na gruntach ornych						
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą						
3.2. Sady	0,2500	0,00	2,7094	0,03	-2,4594	-90,77%
3.3. Łąki trwałe	2,2087	0,00	3,3001	0,04	-1,0914	-33,07%
3.4. Pastwiska trwałe	13,2491	0,04	16,7935	0,18	-3,5444	-21,11%
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,5642	0,00	0,9469	0,01	-0,3827	-40,42%
3.6. Grunty pod stawami rybnymi						
3.7. Grunty pod rowami rolnymi						
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	1,2037	0,03			1,2037	100,00%
3.9. Nieużytki - razem	0,0319	0,00	0,5181	0,01	-0,4862	-93,84%
w tym:						
1) bagna			0,0281	0,00	-0,0281	-100,00%
2) piaski						
3) utwory fizjograficzne	0,0045	0,00			0,0045	100,00%
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			0,3400	0,00	-0,3400	-100,00%
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej	0,0274	0,00			0,0274	100,00%
4. Grunty pod wodami - razem	1,1641	0,02	1,0400	0,01	0,1241	11,93%
w tym:						
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	1,0541	0,02	0,9400	0,01	0,1141	12,14%
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,1100	0,00	0,1000	0,00	0,0100	10,00%
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi						
5. Użytki ekologiczne - razem						
6. Tereny różne - razem	3,2825	0,00	4,8700	0,05	-1,5875	-32,60%
w tym:						
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.						
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego						
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			4,8700	0,05	-4,8700	-100,00%
4) różne inne	3,2825	0,00			3,2825	100,00%
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	4,3040	0,03	2,5170	0,03	1,7870	71,00%
w tym:						
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,2166	0,00	0,5074	0,01	-0,2908	-57,31%
7.2. Tereny przemysłowe	1,0254	0,00			1,0254	100,00%
7.3. Tereny zabudowane inne	2,8033	0,03	1,2637	0,01	1,5396	121,83%
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane						
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem			0,3200	0,00	-0,3200	-100,00%
w tym:						
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			0,3200	0,00	-0,3200	-100,00%

Kategoria gruntu	Stan na				Różnica	
	01.01.2024		01.01.2014			
	pow - ha	%	pow - ha	%	pow - ha	%
2) tereny zabytkowe						
3) tereny sportowe						
4) ogrody zoologiczne i botaniczne						
5) tereny zieleni nieurządzonej						
6) rodzinne ogrody działkowe						
7.6. Użytki kopalne						
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	0,2587	0,00	0,2259	0,00	0,0328	14,52%
w tym:						
1) drogi	0,2587	0,00	0,2259	0,00	0,0328	14,52%
2) tereny kolejowe						
3) grunty pod budowę dróg publicznych						
4) inne tereny komunikacyjne						
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	43,5871	0,23	49,2582	0,01	-5,6711	-11,51%
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia						
OGÓŁEM (1-7)	9378,7695	100,00	9366,8422	0,52	11,9273	0,13%
w tym:						
1) grunty sporne						
Grunty we współwłasności SP i osób fizycznych	4,3645	0,00	4,3645	0,02	0,0000	0,00%

Zestawienie gruntów związanych z gospodarką leśną.

Tabela 12. Zestawienie gruntów związanych z gospodarką leśną w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Rodzaj powierzchni	Obręb Lipowa	Obręb Węgierska Górka	Nadleśnictwo Węgierska Górka
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Budynki i budowle, w tym:	1,18	2,44	3,62
Budynki inne	0,16	1,11	1,27
Leśnictwo	1,02	1,33	2,35
Urządzenia melioracji wodnych, w tym:	16,57	17,29	33,86
Urządzenia wodne	16,57	17,29	33,86
Linie podziału przestrzennego, w tym:	22,91	42,79	65,70
Linie	22,91	42,79	65,70
drogi leśne, w tym:	48,23	109,27	157,50
Drogi leśne	48,23	109,27	157,50
Tereny pod liniami energetycznymi, w tym:		3,89	3,89
Linie energet.		3,89	3,89
Szkółki leśne	0,75	0,00	0,75
Miejsca składowania drewna	4,84	6,19	11,03
Urządzenia turystyczne, w tym:	0,87	0,67	1,54
Miejsca turystyczne	0,87	0,67	1,54
Razem	95,35	182,54	277,89

Poniżej zamieszczono szczegółowy wykaz niektórych gruntów związanych z gospodarką leśną.

- Budynki i budowle - BUD INNE:**

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi
1	Inne tereny zabudowane - BUD INNE	02-36-1-10-67 -g -00	0,16	
2		02-36-2-02-52 -h -00	0,12	leśniczówka, budynek gospodarczy
3		02-36-2-03-89 -a -00	0,03	budynek sklepu-dzierżawa
4		02-36-2-04-114 -c -00	0,03	budynek obcy
5		02-36-2-04-125 -d -00	0,07	zasypane osuwisko
6		02-36-2-05-255 -g -00	0,54	Leśnictwo Kamesznica, Zespół dworsko-park. Z 1833 r. Dwór
7		02-36-2-05-255 -i -00	0,06	Zespół dworsko-parkowy z 1833 r., kancelaria z wieżą zegarową
8		02-36-2-05-255 -n -00	0,14	Zespół dworsko-parkowy z 1833 r, gajówka
9		02-36-2-06-195 -c -00	0,12	fundament po gajówce
Razem			1,27	

- Budynki i budowle - L-CTWO:**

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi
1	leśnictwo - L-CTWO	02-36-1-10-67 -c -00	0,20	Leśnictwo Ostre
2		02-36-1-10-67 -f -00	0,22	Leśnictwo Ostre, leśniczówka Skrzyczne
3		02-36-1-11-45 -a -00	0,28	
4		02-36-1-12-96 -d -00	0,11	leśniczówka Morońka
5		02-36-1-13-103 -c -00	0,21	leśniczówka Radziechowy
6		02-36-2-01-1 -g -00	0,18	leśniczówka Cięcinki
7		02-36-2-02-51 -i -00	0,07	
8		02-36-2-04-125 -i -00	0,53	leśniczówka Prusów
9		02-36-2-06-192 -m -00	0,09	leśniczówka Kamesznica
10		02-36-2-07-153 -f -00	0,08	leśniczówka Sikorzane, bud gosp
11		02-36-2-07-254 -h -00	0,38	budynek
Razem			2,35	

- Urządzenia melioracji wodnych - URZ WOD:**

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi
1	inne urządzenia melioracji wod - URZ WOD	02-36-1-08-10 --c -00	0,32	
2		02-36-1-08-15 --d -00	0,09	
3		02-36-1-08-16 --b -00	0,14	
4		02-36-1-08-17 --c -00	0,32	
5		02-36-1-08-18 --c -00	0,04	
6		02-36-1-08-19 --b -00	0,18	
7		02-36-1-08-2 --c -00	0,16	
8		02-36-1-08-3 --b -00	0,14	
9		02-36-1-08-7 --b -00	0,29	
10		02-36-1-08-9 --b -00	0,31	
11		02-36-1-09-29 --b -00	0,47	
12		02-36-1-09-35 --c -00	0,11	
13		02-36-1-09-36 --c -00	0,14	
14		02-36-1-09-37 --c -00	0,26	

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi
15		02-36-1-09-38 --b -00	0,19	
16		02-36-1-09-39 --b -00	0,03	
17		02-36-1-09-40 --c -00	0,19	
18		02-36-1-09-41 --c -00	0,13	
19		02-36-1-09-42 --c -00	0,12	
20		02-36-1-09-43 --c -00	0,39	
21		02-36-1-09-44 --b -00	0,86	
22		02-36-1-10-64 --b -00	0,44	
23		02-36-1-10-65 --c -00	0,17	
24		02-36-1-10-66 --c -00	0,07	potok
25		02-36-1-10-67 --b -00	0,76	
26		02-36-1-10-68 --d -00	0,31	
27		02-36-1-10-69 --c -00	0,64	
28		02-36-1-10-70 --c -00	0,61	
29		02-36-1-10-71 --c -00	0,57	
30		02-36-1-10-72 --c -00	0,27	
31		02-36-1-10-73 --c -00	0,80	
32		02-36-1-10-74 --c -00	0,41	
33		02-36-1-10-75 --b -00	0,65	
34		02-36-1-10-77 --c -00	0,17	
35		02-36-1-10-78 --c -00	0,11	
36		02-36-1-11-50 --b -00	0,21	
37		02-36-1-11-51 --c -00	0,07	
38		02-36-1-11-54 --c -00	0,08	
39		02-36-1-11-55 --c -00	0,27	
40		02-36-1-11-56 --c -00	0,12	
41		02-36-1-11-57 --b -00	0,24	
42		02-36-1-11-58 --b -00	0,29	
43		02-36-1-11-59 --b -00	0,49	
44		02-36-1-11-60 --c -00	0,04	
45		02-36-1-11-63 --c -00	0,66	
46		02-36-1-12-80 --b -00	0,10	
47		02-36-1-12-81 --c -00	0,22	
48		02-36-1-12-82 --b -00	0,20	
49		02-36-1-12-86 --c -00	0,07	
50		02-36-1-12-87 --c -00	0,08	
51		02-36-1-12-88 --c -00	0,33	
52		02-36-1-12-89 --c -00	0,01	
53		02-36-1-12-90 --d -00	0,11	
54		02-36-1-12-92 --b -00	0,20	
55		02-36-1-12-94 --c -00	0,04	
56		02-36-1-12-95 --c -00	0,22	
57		02-36-1-13-100 --c -00	0,38	potok
58		02-36-1-13-102 --b -00	0,08	
59		02-36-1-13-103 --b -00	0,18	
60		02-36-1-13-104 --c -00	0,04	
61		02-36-1-13-106 --c -00	0,17	
62		02-36-1-13-107 --d -00	0,19	
63		02-36-1-13-109 --b -00	0,04	
64		02-36-1-13-110 --c -00	0,05	
65		02-36-1-13-111 --d -00	0,12	
66		02-36-1-13-112 --d -00	0,10	
67		02-36-1-13-113 --c -00	0,16	
68		02-36-1-13-99 --c -00	0,15	
69		02-36-2-01-12 --c -00	0,02	
70		02-36-2-01-13 --c -00	0,22	
71		02-36-2-01-2 --b -00	0,31	

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi
72		02-36-2-01-20 --d -00	0,41	potok
73		02-36-2-01-20 -i -00	0,05	dawny staw - oczko wodne
74		02-36-2-01-3 --c -00	0,12	
75		02-36-2-01-6 --c -00	0,03	
76		02-36-2-01-8 --c -00	0,10	
77		02-36-2-02-25 --c -00	0,02	
78		02-36-2-02-27 --c -00	0,43	
79		02-36-2-02-28 --d -00	0,10	
80		02-36-2-02-29 --b -00	0,03	
81		02-36-2-02-30 --b -00	0,12	
82		02-36-2-02-31 --b -00	0,33	
83		02-36-2-02-32 --c -00	0,13	
84		02-36-2-02-39 --c -00	0,31	
85		02-36-2-02-40 --d -00	0,10	
86		02-36-2-02-41 --d -00	0,05	
87		02-36-2-02-42 --b -00	0,01	
88		02-36-2-02-44 --c -00	0,17	
89		02-36-2-02-45 --d -00	0,55	
90		02-36-2-02-47 --c -00	0,22	
91		02-36-2-02-49 --c -00	0,02	
92		02-36-2-02-50 --b -00	0,16	
93		02-36-2-02-51 --b -00	0,03	
94		02-36-2-02-52 --c -00	0,02	
95		02-36-2-02-53 --c -00	0,26	Rez. "Romanka"
96		02-36-2-02-56 --b -00	0,28	
97		02-36-2-02-57 --c -00	0,35	
98		02-36-2-02-81 --a -00	0,27	
99		02-36-2-03-58 --b -00	0,12	
100		02-36-2-03-59 --b -00	0,02	
101		02-36-2-03-60 --c -00	0,38	
102		02-36-2-03-63 --c -00	0,04	
103		02-36-2-03-65 --c -00	0,11	potok
104		02-36-2-03-66 --c -00	0,56	
105		02-36-2-03-69 --c -00	0,19	
106		02-36-2-03-70 --c -00	0,28	
107		02-36-2-03-71 --c -00	0,11	
108		02-36-2-03-72 --c -00	0,36	
109		02-36-2-03-73 --c -00	0,25	
110		02-36-2-03-78 --c -00	0,05	
111		02-36-2-03-82 --b -00	0,01	
112		02-36-2-03-83 --c -00	0,19	
113		02-36-2-03-84 --d -00	0,15	
114		02-36-2-03-85 --c -00	0,20	
115		02-36-2-03-86 --d -00	0,07	
116		02-36-2-03-87 --b -00	0,20	potok
117		02-36-2-03-88 --c -00	0,16	
118		02-36-2-03-89 --c -00	0,35	potok
119		02-36-2-03-91 --b -00	0,11	
120		02-36-2-03-97 --b -00	0,25	
121		02-36-2-04-101 --c -00	0,11	
122		02-36-2-04-102 --b -00	0,17	
123		02-36-2-04-106 --b -00	0,19	
124		02-36-2-04-108 --c -00	0,01	
125		02-36-2-04-116 --b -00	0,17	
126		02-36-2-04-118 --b -00	0,11	
127		02-36-2-04-119 --d -00	0,10	

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi
128		02-36-2-04-120 --c -00	0,36	
129		02-36-2-04-121 --c -00	0,09	
130		02-36-2-04-123 --c -00	0,28	
131		02-36-2-04-92 --b -00	0,10	
132		02-36-2-04-94 --c -00	0,03	
133		02-36-2-05-216 --c -00	0,20	
134		02-36-2-05-217 --c -00	0,05	
135		02-36-2-05-222 --c -00	0,16	
136		02-36-2-05-225 --c -00	0,54	
137		02-36-2-05-226 --c -00	0,20	
138		02-36-2-05-229 --c -00	0,03	
139		02-36-2-05-230 --b -00	0,30	
140		02-36-2-05-231 --c -00	0,22	
141		02-36-2-05-233 --c -00	0,18	
142		02-36-2-05-234 --c -00	0,11	
143		02-36-2-05-235 --d -00	0,09	
144		02-36-2-05-246 --b -00	0,17	
145		02-36-2-05-249 --c -00	0,14	
146		02-36-2-05-250 --d -00	0,23	
147		02-36-2-05-251 --a -00	0,17	
148		02-36-2-05-252 --c -00	0,12	
149		02-36-2-06-167 --c -00	0,09	
150		02-36-2-06-168 --c -00	0,17	
151		02-36-2-06-170 --d -00	0,06	
152		02-36-2-06-175 --c -00	0,18	
153		02-36-2-06-177 --d -00	0,03	
154		02-36-2-06-178 --c -00	0,05	
155		02-36-2-06-179 --c -00	0,36	
156		02-36-2-06-180 --c -00	0,06	
157		02-36-2-06-181 --c -00	0,12	
158		02-36-2-06-185 --g -00	0,09	
159		02-36-2-06-186 --c -00	0,21	
160		02-36-2-06-192 --b -00	0,01	
161		02-36-2-07-132 --c -00	0,21	
162		02-36-2-07-133 --c -00	0,23	
163		02-36-2-07-135 --b -00	0,17	
164		02-36-2-07-137 --c -00	0,06	
165		02-36-2-07-139 --d -00	0,04	
166		02-36-2-07-140 --c -00	0,24	
167		02-36-2-07-150 --c -00	0,06	
168		02-36-2-07-150 --d -00	0,06	
169		02-36-2-07-157 --c -00	0,21	
170		02-36-2-07-158 --c -00	0,12	
171		02-36-2-07-159 --c -00	0,32	
172		02-36-2-07-160 --f -00	0,13	
Razem			33,86	

• Linie podziału przestrzennego - LINIE:

Rodzaj	Obręb Lipowa		Obręb Węgierska Górka		N-ctwo	
	Pow. - [ha]	Ilość [szt]	Pow. - [ha]	Ilość [szt]	Pow. - [ha]	Ilość [szt]
linie oddziałowe istniejące, rurociągi i wizury	19,41	92	38,16	185	57,60	277
linie oddziałowe projektowane	3,50	21	4,60	40	8,10	61
Razem	22,91	113	42,79	225	65,70	338

- Drogi leśne - DROGI L:

Obręb	Powierzchnia [ha]	Ilość [szt]
Lipowa	48,19	125
Węgierska Górka	108,84	245
Razem N-ctwo	157,03	370

- Tereny pod liniami energetycznymi - L ENERG: (dotyczy obiektów o szerokości powyżej 2m)

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]
1	linia energetyczna - L ENERG	02-36-2-02-25 --d -00	0,14
2		02-36-2-02-33 -g -00	0,48
3		02-36-2-02-34 -c -00	0,15
4		02-36-2-02-52 --d -00	0,12
5		02-36-2-02-81 -b -00	0,05
6		02-36-2-03-83 --d -00	0,05
7		02-36-2-03-86 --f -00	0,03
8		02-36-2-03-91 --c -00	0,10
9		02-36-2-03-97 --c -00	0,21
10		02-36-2-04-106 --c -00	0,08
11		02-36-2-04-112 --c -00	0,02
12		02-36-2-04-113 --c -00	0,08
13		02-36-2-04-114 --b -00	0,06
14		02-36-2-04-125 --b -00	0,11
15		02-36-2-04-92 --c -00	0,05
16		02-36-2-04-92 -b -00	0,18
17		02-36-2-04-92 -g -00	0,03
18		02-36-2-04-96 --b -00	0,16
19		02-36-2-04-96 -b -00	0,14
20		02-36-2-04-96 -d -00	0,20
21		02-36-2-05-229 --d -00	0,10
22		02-36-2-05-231 --d -00	0,01
23		02-36-2-05-244 -f -00	0,20
24		02-36-2-05-245 -b -00	0,08
25		02-36-2-06-173 --c -00	0,06
26		02-36-2-06-192 --c -00	0,21
27		02-36-2-06-193 --c -00	0,20
28		02-36-2-06-194 --c -00	0,04
29		02-36-2-06-195 --c -00	0,11
30		02-36-2-07-149 -f -00	0,09
31		02-36-2-07-159 --d -00	0,02
32		02-36-2-07-164 --c -00	0,33
Razem			3,89

- Szkołki leśne - SZK LEŚNA

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Info
1	szkołka leśna - SZK LEŚNA	02-36-1-10-67 -d -00	0,75	Teren do wydzierżawienia pod szkołkę
Razem			0,75	

- Miejsca składowania drewna - SKŁAD DR

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi	
1	składnica drewna - SKŁAD DR	02-36-1-08-9 -c -00	0,24		
2		02-36-1-09-24 -c -00	0,26		
3		02-36-1-09-26 -d -00	0,24		
4		02-36-1-09-29 -l -00	0,24		
5		02-36-1-09-30 -f -00	0,13		
6		02-36-1-09-30 -g -00	0,26		
7		02-36-1-09-34 -f -00	0,49		
8		02-36-1-09-36 -b -00	0,21		
9		02-36-1-09-44 -a -00	0,29		
10		02-36-1-10-69 -a -00	0,17	wiata, ławki, miejsce na ognisko	
11		02-36-1-10-75 -a -00	0,32		
12		02-36-1-11-45 -f -00	0,23		
13		02-36-1-11-51 -d -00	0,12		
14		02-36-1-11-51 -h -00	0,15		
15		02-36-1-12-82 -f -00	0,63	"Stary Kwater" m-ce wypocz - domek, ławki, budynek gosp	
16		02-36-1-13-103 -d -00	0,57	wiata, ławki	
17		02-36-1-13-106 -c -00	0,29		
18		02-36-2-01-3 -f -00	0,21		
19		02-36-2-01-7 -b -00	0,38		
20		02-36-2-02-39 -c -00	0,28		
21		02-36-2-02-57 -f -00	0,43		
22		02-36-2-03-67 -b -00	0,45		
23		02-36-2-03-78 -g -00	0,19		
24		02-36-2-03-84 -g -00	0,27		
25		02-36-2-04-102 -b -00	0,50		
26		02-36-2-04-93 -i -00	0,21		
27		02-36-2-04-96 -h -00	0,15		
28		02-36-2-05-232 -f -00	0,05		
29			02-36-2-05-253 -h -00	0,13	
30			02-36-2-06-175 -c -00	0,12	
31			02-36-2-06-176 -c -00	0,22	
32			02-36-2-06-192 -b -00	0,14	
33			02-36-2-06-196 -a -00	0,40	
34			02-36-2-06-202 -c -00	0,10	b. schron BHP
35			02-36-2-06-205 -c -00	0,74	
36			02-36-2-07-130 -c -00	0,19	
37			02-36-2-07-130 -g -00	0,10	
38			02-36-2-07-132 -f -00	0,22	
39			02-36-2-07-135 -b -00	0,29	
40			02-36-2-07-152 -f -00	0,42	
Razem			11.03		

Ponadto zinwentaryzowano czasowe składy drewna jako powierzchnie niestanowiące wyłączeń (LUKI) i opisano w polu „informacje różne”: Obr. Lipowa: 5c, 7a, 16c, 18d, 24a, 26a, 27a, 27b, 33a, 34d, 37a, 37b, 40c, 40f, 55d, 56d, 64b, 64c, 66b, 70b, 71a, 73a, 74a, 78a, 88b, 93a, 100c, 117b; Obr. Węgierska Górka: 31b, 41a, 51b, 51j, 62b, 67c, 69a, 70c, 80b, 81a, 86a, 97a, 97b, 130a, 130d, 133b, 135a, 140a, 142a, 142b, 158b, 161b, 164b, 166a, 219d, 224c, 226a, 229c, 233a, 233b, 234c, 247i, 248f, 248i, 255w.

Na gruntach nieleśnych funkcjonują składy drewna na użytku gruntowym Tr w wydzieleniach: 254n, 254o, 254p,

- Miejsca postoju będące wyłączeniami - brak

Funkcję miejsc postoju pełnią również obiekty opisane jako miejsca turystyczne. Są to wydzielania: 20, 67b w obrębie Lipowa oraz 52i i 81c w obrębie Węgierska Górka. Opisano również miejsce postoju na gruntach nieleśnych w obrębie Węgierska Górka -152h (Inne bud). Ponadto zinwentaryzowano miejsca postoju jako powierzchnie niestanowiące wyłączeń i opisano w polu „informacje różne” w następujących wydzielaniach: 31b, 41a, 142b, 142d w obrębie Węgierska Górka.

- **Miejsca turystyczne - TURYST**

Lp.	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi
1	miejsce turystyczne - TURYST	02-36-1-09-20 -f -00	0,14	m. turyst, m. postoju, linia EN
2		02-36-1-10-65 -c -00	0,44	Domek myśliwski "Zamek"
3		02-36-1-10-67 -b -00	0,29	miejsce postoju, wiata, ławki,
4		02-36-2-01-20 -j -00	0,28	wiata, miejsce na ognisko
5		02-36-2-02-52 -i -00	0,18	
6		02-36-2-02-81 -c -00	0,21	plac manewrowy dla aut
Razem			1,54	

Ponadto zinwentaryzowano obiekty turystyczne jako powierzchnie niestanowiące wyłączeń i opisano w polu „informacje różne” w następujących wydzielaniach: 68a, 69a, 82f, 103d, 116c (obr.1) oraz 145c, 152h, 192l, 254a (obr. 2).

Wykaz gruntów nieleśnych.

Tabela 13. Zestawienie gruntów nieleśnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Kategoria gruntu	Użytek	Obr. Lipowa	Obr. Węgierska Górka	N-ctwo razem
Grunty zadrzewione i zakrzewione - razem (Lz, LZ-R)	Razem	0,00	0,00	0,00
Użytki rolne - razem	Razem	5,72	29,11	29,11
Grunty orne - razem (*R)	Razem	3,36	13,97	13,97
role	R	3,36	12,68	12,68
plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gr. ornym	PL CH-R		1,01	1,01
	PL ŁOW-R		0,22	0,22
ugory, odłogi	UGORY-R		0,06	0,06
Sady (S*)	Razem		0,25	0,25
	S-R		0,25	0,25
Łąki trwałe (*Ł)	Razem		2,21	2,21
	Ł		2,21	2,21
Pastwiska trwałe (*PS)	Razem	1,30	11,95	11,95
	PS	1,30	10,97	10,97
	PL ŁOW-PS		0,98	0,98
	PL CH-PS			0,00
Grunty rolne zabudowane	Razem		0,56	0,56
	BR-PS		0,47	0,47
	BR-R		0,09	0,09
Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych (LZR)	Razem	1,06	0,14	0,14
	LZR-PS	0,39	0,11	0,11
	LZR-Ł	0,00	0,03	0,03
	LZR-R	0,67	0,00	0,00
Nie użytki - razem	Razem		0,03	0,03
wody nie nadające się do produkcji rybnej	N-WODA		0,03	0,03

Kategoria gruntu	Użytek	Obr. Lipowa	Obr. Węgier- ska Górka	N-ctwo razem
utwory fizjograficzne	U FIZJOGR	0,00	0,00	0,00
Grunty pod wodami - razem	Razem	0,83	0,33	0,33
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi (Wp)	Razem	0,83	0,22	0,22
	POTOK	0,83	0,00	0,00
	RZEKA		0,22	0,22
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi (Ws)	Razem		0,11	0,11
	ZBIORNIK		0,11	0,11
Użytki ekologiczne - razem	Razem			
Tereny różne - razem	Razem		3,28	3,28
tereny różne inne	TR INNE		3,28	3,28
Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	Razem	1,08	3,23	3,23
Tereny mieszkaniowe (B)	Razem	0,10	0,11	0,11
	ZAB INNE	0,10	0,11	0,11
Tereny przemysłowe (Ba)	Razem		1,03	1,03
	T PRZEM		1,03	1,03
Tereny zabudowane inne (BI)	Razem	0,98	1,83	1,83
	INNE BUD	0,98	1,55	1,55
	NCTWO-BI	0,00	0,28	0,28
Zurbanizowane tereny niezabudowane	PLAC	0,00	0,00	0,00
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	Razem	0,00	0,00	0,00
ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	Razem	0,00	0,00	0,00
	BIWAK	0,00	0,00	0,00
	OWP			0,00
	PARK	0,00	0,00	0,00
	PLAŻA	0,00	0,00	0,00
tereny zieleni nieurządzonej	ZIELEŃ	0,00	0,00	0,00
tereny zabytkowe	Razem	0,00	0,00	0,00
	GRODZISKO			0,00
	RUINY			0,00
tereny sportowe	Razem	0,00	0,00	0,00
	STRZEL			0,00
Użytki kopalne	Razem	0,00	0,00	0,00
	KOP PIAS			0,00
				0,00
Tereny komunikacyjne - razem	Razem	0,00	0,26	0,26
drogi (dr)	DROGI I	0,00	0,26	0,26
	DROGI P	0,00	0,00	0,00
tereny kolejowe (Tk)	URZ KOL	0,00	0,00	0,00
	KOLEJ-TK	0,00	0,00	0,00
tereny kolejowe (Tp)	BUD DRÓG	0,00	0,00	0,00
Inne tereny komunikacyjne	PARKING	0,00	0,00	0,00
Razem grunty nieleśne		7,63	35,95	35,95

Wśród kategorii gruntów nieleśnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka występują między innymi:

Tabela 14. Wykaz gruntów nieleśnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Rodzaj Powierzchni	Adres	Pow. [ha}	Uwagi
1	2	3	4
BR-PS	02-36-2-02-33 -c -00	0,31	skarpa nad potokiem
BR-PS	02-36-2-02-33 -d -00	0,08	
BR-PS	02-36-2-02-33 -f -00	0,08	osada leśnictwa Żabnica
Razem		0,47	

Rodzaj Powierzchni	Adres	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4
BR-R	02-36-2-05-214 -a -00	0,09	budynek, stodoła
BR-R	02-36-2-07-254 -cx -00	0,00	
Razem		0,09	
DROGI I	02-36-2-05-245 -g -00	0,07	linia EN
DROGI I	02-36-2-05-248 -j -00	0,08	
DROGI I	02-36-2-05-248 -l -00	0,08	
DROGI I	02-36-2-05-255 -y -00	0,02	
DROGI I	02-36-2-07-254 -w -00	0,01	
Razem		0,26	
INNE BUD	02-36-1-08-116 -c -00	0,98	polana widok, zabud gosp schr "Skrzyczne"
INNE BUD	02-36-2-03-89 -d -00	0,06	
INNE BUD	02-36-2-06-192 -l -00	0,08	bud.drewn."Ostoja pod jodłą u podn. Baran.G", ławki, stoły
INNE BUD	02-36-2-07-145 -c -00	0,04	bunkier z II wojny światowej "Waligóra"
INNE BUD	02-36-2-07-152 -h -00	0,25	wiata, msce. postoju
INNE BUD	02-36-2-07-254 -a -00	0,25	zabudowania/restauracja
INNE BUD	02-36-2-07-254 -s -00	0,01	łąka
INNE BUD	02-36-2-07-254 -x -00	0,05	
INNE BUD	02-36-2-07-254 -y -00	0,06	
INNE BUD	02-36-2-07-254 -z -00	0,75	
Razem		2,53	
LZR-Ł	02-36-2-04-125 -n -00	0,03	
Razem		0,03	
LZR-PS	02-36-1-10-67 -o -00	0,19	plantacja choinek
LZR-PS	02-36-1-10-67 -r -00	0,11	plantacja choinek jodłowych
LZR-PS	02-36-1-12-96 -a -00	0,09	
LZR-PS	02-36-2-07-148 -l -00	0,11	
Razem		0,50	
LZR-R	02-36-1-10-67 -p -00	0,64	plantacja choinek
LZR-R	02-36-1-12-96 -b -00	0,03	
Razem		0,67	
Ł	02-36-2-01-1 -i -00	0,04	
Ł	02-36-2-06-195 -d -00	0,72	
Ł	02-36-2-07-152 -i -00	0,02	
Ł	02-36-2-07-152 -j -00	0,04	
Ł	02-36-2-07-254 -d -00	1,39	
Razem		2,21	
NCTWO-BI	02-36-2-07-254 -j -00	0,28	siedziba nadl, parking, budynek edukacyjny
Razem		0,28	
N-WODA	02-36-2-07-254 -m -00	0,03	
Razem		0,03	
PL CH-R	02-36-2-05-255 -d -00	1,01	plantacja choinkowa z 2014 r
Razem		1,01	
PL ŁOW-PS	02-36-2-04-118 -c -00	0,98	
Razem		0,98	
PL ŁOW-R	02-36-2-06-195 -g -00	0,22	
Razem		0,22	
POTOK	02-36-1-08-6 -d -00	0,11	
POTOK	02-36-1-09-21 -d -00	0,13	
POTOK	02-36-1-09-41 -c -00	0,30	
POTOK	02-36-1-09-42 -d -00	0,29	
Razem		0,83	
PS	02-36-1-12-83 -h -00	0,87	
PS	02-36-1-12-96 -c -00	0,16	
PS	02-36-1-12-96 -g -00	0,13	

Rodzaj Powierzchni	Adres	Pow. [ha}	Uwagi
1	2	3	4
PS	02-36-1-12-96 -o -00	0,14	
PS	02-36-2-01-1 -f -00	0,45	
PS	02-36-2-02-33 -b -00	0,88	
PS	02-36-2-02-45 -c -00	1,16	
PS	02-36-2-02-51 -g -00	3,03	
PS	02-36-2-02-51 -h -00	1,71	
PS	02-36-2-02-52 -g -00	0,63	
PS	02-36-2-05-245 -d -00	0,09	
PS	02-36-2-05-248 -h -00	0,73	
PS	02-36-2-05-248 -m -00	0,03	
PS	02-36-2-05-255 -k -00	0,21	Zespół dworsko-parkowy z 1833 r
PS	02-36-2-06-192 -f -00	0,32	
PS	02-36-2-06-192 -h -00	0,19	
PS	02-36-2-06-192 -i -00	0,17	
PS	02-36-2-06-192 -k -00	0,04	
PS	02-36-2-07-145 -h -00	0,51	
PS	02-36-2-07-148 -h -00	0,18	
PS	02-36-2-07-148 -m -00	0,17	
PS	02-36-2-07-254 -bx -00	0,06	łąka
PS	02-36-2-07-254 -dx -00	0,06	
PS	02-36-2-07-254 -gx -00	0,02	
PS	02-36-2-07-254 -hx -00	0,24	na części rola
PS	02-36-2-07-254 -ix -00	0,09	łąka
Razem		12,27	
R	02-36-1-10-67 -j -00	0,83	
R	02-36-1-10-67 -k -00	0,56	
R	02-36-1-10-67 -l -00	1,56	
R	02-36-1-12-96 -f -00	0,09	
R	02-36-1-12-96 -i -00	0,16	
R	02-36-1-12-96 -l -00	0,04	
R	02-36-1-12-96 -t -00	0,12	
R	02-36-2-01-1 -h -00	0,09	
R	02-36-2-02-51 -j -00	0,53	łąka, częściowo skład drewna
R	02-36-2-04-125 -h -00	0,34	
R	02-36-2-05-214 -b -00	0,26	
R	02-36-2-05-232 -d -00	0,04	
R	02-36-2-05-245 -f -00	0,76	50% rola, 50% łąka
R	02-36-2-05-245 -h -00	0,02	
R	02-36-2-05-248 -g -00	0,51	
R	02-36-2-05-248 -k -00	0,08	
R	02-36-2-05-255 -a -00	0,79	
R	02-36-2-05-255 -c -00	0,37	
R	02-36-2-05-255 -h -00	0,42	Zespół dworsko-parkowy z 1833 r
R	02-36-2-05-255 -p -00	0,77	
R	02-36-2-06-192 -g -00	0,10	
R	02-36-2-06-192 -j -00	0,84	
R	02-36-2-07-145 -i -00	0,10	działka ogrodzona, drzewa owocowe
R	02-36-2-07-148 -i -00	0,20	
R	02-36-2-07-148 -j -00	0,12	
R	02-36-2-07-152 -k -00	0,01	
R	02-36-2-07-254 -ax -00	3,17	helikopter
R	02-36-2-07-254 -b -00	0,10	łąka
R	02-36-2-07-254 -c -00	0,39	łąka
R	02-36-2-07-254 -f -00	0,41	
R	02-36-2-07-254 -fx -00	0,77	

Rodzaj Powierzchni	Adres	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4
R	02-36-2-07-254 -g -00	0,05	łąka, sprzęt mechaniczny, agregaty
R	02-36-2-07-254 -i -00	1,15	park
R	02-36-2-07-254 -r -00	0,10	
R	02-36-2-07-254 -t -00	0,19	łąka, budynek, tuje
	Razem	16,04	
R-SKŁAD DR	02-36-2-05-232 -c -00	0,06	
	Razem	0,06	
RZEKA	02-36-2-07-254 -k -00	0,22	koryto betonowe bez przepływu
	Razem	0,22	
S-R	02-36-2-05-255 -b -00	0,25	
	Razem	0,25	
T PRZEM	02-36-2-07-254 -l -00	1,03	Tartak, grunt w dzierżawie
	Razem	1,03	
TR INNE	02-36-2-07-254 -n -00	0,75	Składnica drewna
TR INNE	02-36-2-07-254 -o -00	0,23	składnica
TR INNE	02-36-2-07-254 -p -00	2,30	Skład drewna, grunt w dzierżawie, kancelaria
	Razem	3,28	
U FIZJOGR	02-36-2-07-148 -k -00	0,00	
	Razem	0,00	
ZAB INNE	02-36-1-10-67 -n -00	0,10	
ZAB INNE	02-36-2-01-20 -h -00	0,11	
	Razem	0,21	
ZBIORNIK	02-36-2-05-255 -j -00	0,11	Zespół dworsko-parkowy z 1833 r., staw
	Razem	0,11	
	Ogółem	43,58	

- Miejsca postoju na gruntach nieleśnych opisane w polu „informacje różne”

N-ctwo Węgierska Górka	Pow. - [ha]
02-36-2-07-152 -h -00	0,25
Łącznie Nadleśnictwo	0,25

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

1.2.1 Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Węgierska Górka obejmuje tereny położone w obszarze województwa śląskiego. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, na szczeblu wojewódzkim, zawarte są w **Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego**, przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dn. 29.08.2016 r., pod nazwą „*Plan Zagospodarowania Przestrzennego Woj. Śląskiego 2020+*”. Jest on dostępny na stronach internetowych BIP Urzędu Marszałkowskiego.

Konkretyzuje on politykę przestrzenną państwa w obszarze regionu, tworzy zasób informacji i wniosków w formułowaniu i weryfikacji polityki krajowej, określonej w sukcesywnie aktualizowanym dokumencie rządowym: „Koncepcja polityki przestrzennej zagospodarowania kraju” i uwzględnia m.in. programy:

- ✓ Ustawy budżetowe;
- ✓ Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
- ✓ Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
- ✓ Krajową Strategię Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej;
- ✓ Strategię przebudowy dróg krajowych w Polsce;
- ✓ Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego;
- ✓ Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego;
- ✓ Strategię rozwoju infrastruktury dla Województwa Śląskiego;
- ✓ Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego;
- ✓ Programy Ochrony Powietrza;
- ✓ Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Cele zagospodarowania przestrzennego dotyczące zasobów leśnych obejmują:

- ✓ stałe powiększanie zasobów leśnych;
- ✓ poprawę kondycji przyrodniczej lasów do stanu umożliwiającego optymalne warunki funkcjonowania;
- ✓ prowadzenie wielofunkcyjnego modelu gospodarowania.

Cele zagospodarowania przestrzennego dotyczące ochrony przyrody i bioróżnorodności obejmują:

- ✓ ochronę przyrody i bioróżnorodności biologicznej poprzez: zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody;
- ✓ kształtowanie spójnej przestrzennej sieci powiązań przyrodniczych uwzględniającej istniejące i projektowane obszary chronione, włączone w sieć krajową, opartej o założenia i koncepcję europejskich sieci ekologicznych.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa jest 4 gminy. We wszystkich jednostkach funkcjonują Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, obejmujące przeważnie tylko część sołectw lub dzielnic miast.

We wszystkich gminach obowiązują uchwalone przez Rady Gmin „Studia Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego”.

Dane na temat rodzaju i okresu obowiązywania dokumentów dotyczących zagospodarowania przestrzennego w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węgierska Górka zestawiono poniżej.

Tabela 15. Zestawienie programów zagospodarowania i ochrony obszarów będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węgierska Górka

Jednostka administracyjna	Rodzaj dokumentu / okres obowiązywania			
	Strategia Rozwoju	Program Ochrony Środowiska	Studium Uwarunkowań	Plan Zagospodarowania Przestrzennego
1	2	3	4	5
Województwo Śląskie	Uchwała Sejmiku Woj. Śląskiego nr VI/24/1/2020 z dn. 19.10.2020 r., przyjęta pod nazwą - „ <i>Śląskie 2020+</i> ”. https://bip.slaskie.pl/sejmik_wojewodztwa/sesje_sejmiku/uchwaly/uchwala-sejmiku-nr-vi-24-1-2020-z-dnia-2020-10-19.html lub https://bip.slaskie.pl/wojewodztwo/programy_plany_i_strategie_wojewodztwa/strategia_rozwoju/strategia-rozwoju-wojewodztwa.html	Uchwała Sejmiku Woj. Śląskiego Nr V/11/8/2015, z dn. 31.08.2015 r.; przyjęty do 2019 r., z uwzględnieniem perspektywy do 2024 r. https://www.slaskie.pl/content/program-ochrony-srodowiska	Obowiązujące; Uchwała Sejmiku Woj. Śląskiego Nr IV/57/37/2014, z dn.17.11.2014 r.	Uchwała Sejmiku Woj. Śląskiego Nr V/26/2/2016, z dn. 29.08.2016 r.; przyjęty pod nazwą - „ <i>PZP Woj. Śląskiego 2020+</i> ”. https://planzagospodarowania.slaskie.pl/content/1474878101 oraz https://mpzp24.pl/miejscowe-plany-zagospodarowania-przestrzen-nego/slaskie
powiat Żywiecki	„Strategia Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+” Nr XXXVI/416/2022 Rady Powiatu w Żywcu z dnia 27 czerwca 2022 r. https://bip-pzzywiec.finn.pl/bip-kod/29220319	Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2023 - 2030 https://bip-pzzywiec.finn.pl/bip-kod/005/007/004	-	MPZP oraz uchwały Rady dostępne na stronach: https://mpzp24.pl/miejscowe-plany-zagospodarowania-przestrzen-nego/slaskie/pow-zywiecki lub https://planzagospodarowania.pl/miejscowosci/slaskie/zywiecki lub https://zywiecki.e-mapa.net/
gm. Miłówka	Strategia Rozwoju Gminy Miłówka na lata 2016 - 2025 Uchwała Nr XVIII/87/2016 Rady Gminy Miłówka z dnia 3 marca 2016 r http://www.bip.milowka.com.pl/5575/dokument/6631	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miłówka na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 Uchwała Nr XXXVII/204/2017 Rady Gminy Miłówka z dnia 29 grudnia 2017 r http://www.bip.milowka.com.pl/5872/dokument/11059	Obowiązujące; Uchwała Nr XXXVI/222/2013 z dnia 20 września 2013r http://www.bip.milowka.com.pl/6049/dokument/4325	http://www.bip.milowka.com.pl/6049/dokument/4740 oraz http://www.bip.milowka.com.pl/6049/wszystkie
gm. Lipowa	Strategia Rozwoju Gminy Lipowa do 2030 roku Uchwała Rady Gminy Lipowa Nr L/317/22 z dnia 26 maja 2022 r.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lipowa na lata 2022-2025 Uchwała Rady Gminy Lipowa Nr XLIII/261/21 z dnia 21 grudnia 2022r https://bip.lipowa.pl/item/38 lub	Obowiązujące Uchwała Nr XLVI/256/14 Rady Gminy Lipowa z dnia 16 czerwca 2014r oraz Uchwała nr XXV/194/20	https://bip.lipowa.pl/category/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego oraz https://lipowa.e-mapa.net/

Jednostka administracyjna	Rodzaj dokumentu / okres obowiązywania			
	Strategia Rozwoju	Program Ochrony Środowiska	Studium Uwarunkowań	Plan Zagospodarowania Przestrzennego
1	2	3	4	5
		https://lipowa.dobrybip.pl/uchwala-nr-xliii-261-21-rady-gminy-lipowa-z-dnia-21-grudnia-2021-r-w-sprawie-przyjecia-programu-ochrony-srodowiska-dla-gminy-lipowa-na-lata-2022-2025-1/1	Rady Gminy Lipowa z dnia 10 września 2020 r. https://bip.lipowa.pl/category/studium-uwatunkowan-i-kierunkow-zagospodarowania-przestrzennego	
gm. Węgierska Górka	Strategia Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025 Uchwała Nr XXVII/284/2018 Rady Gminy Węgierska Górka z dnia 21 marca 2018 r https://www.bip.wegierska-gorka.pl/item/3616	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Węgierska Górka na lata 2011-2018 wymaga aktualizacji https://www.bip.wegierska-gorka.pl/category/program-ochrony-srodowiska	Obowiązujące Uchwała nr IV/34/2019 Rady Gminy Węgierska Górka z dnia 21 lutego 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Węgierska Górka. https://www.bip.wegierska-gorka.pl/item/3316	https://www.bip.wegierska-gorka.pl/category/plan-zagospodarowania-przestrzennego oraz https://wegierskagorka.e-mapa.net/
gm. Radziechowy Wieprz	Program Rozwoju Gminy Radziechowy Wieprz na lata 2016-2026. Uchwała nr XXIII/130/16 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 15 kwietnia 2016 r. https://bip.radziechowy-wieprz.pl/5575/dokument/11007	Brak aktualnego	Obowiązujące Uchwała nr XXX/178/08 Rady Gminy Radziechowy Wieprz z dnia 28 października 2008 r https://bip.radziechowy-wieprz.pl/5578/dokument/2924	https://bip.radziechowy-wieprz.pl/5922 oraz https://radziechowywieprz.e-mapa.net/

1.2.2 Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Cele i kierunki polityki rozwoju przestrzeni regionalnej, obszarów będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węgierska Górka, obejmują między innymi zrównoważone gospodarowanie środowiskiem i przestrzenią, a co za tym idzie dotyczą również gospodarki leśnej i szeroko rozumianej ochrony przyrody.

Celem strategicznym polityki rozwoju regionalnego w odniesieniu do zasobów przyrody jest: poprawa jakości środowiska oraz zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” zakłada ochronę i kształtowanie środowiska oraz przestrzeni poprzez:

- Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza;
- Przeciwdziałanie skutkom i ograniczenie negatywnego wpływu eksploatacji górniczej na środowisko, w tym na tkankę miejską;
- Poprawa jakości wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, w tym wspieranie wdrażania rozwiązań w zakresie zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w zlewni, ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy;
- Wsparcie działań zmierzających do zachowania i odtwarzania bio- i georóżnorodności, w tym ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, leśnych i korytarzy ekologicznych;
- Promocja i rozwój zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, w tym ograniczenie wytwarzania odpadów oraz prawidłowa segregacja odpadów przez wytwórców;
- Wsparcie działań na rzecz redukcji hałasu oraz zmniejszania jego uciążliwości.
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i kształtowanie postaw proekologicznych;
- Rekultywacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz zagospodarowanie terenów i obiektów przemysłowych m.in. na cele środowiskowe, gospodarcze, kulturalne, rekreacyjne;
- Ochrona, promocja oraz podnoszenie atrakcyjności miejsc i obiektów o wartości historycznej, symbolicznej, architektonicznej, przyrodniczej, stanowiących „wizytówki” regionu.
- Adaptacja terenów miejskich i wiejskich do zmian klimatu, w tym wsparcie opracowania i wdrażania miejskich planów adaptacji, rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zintegrowanych miejskich ekosystemów
- Wspieranie niskoemisyjnej gospodarki w celu poprawy jakości powietrza;
- Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych (ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych, złóż kopalin oraz rekultywacja, rewitalizacja i renaturyzacja terenów zdegradowanych, zdewastowanych i przekształconych antropogenicznie, w tym w szczególności terenów poeksploatacyjnych oraz dolin rzecznych;
- zachowanie terenów cennych przyrodniczo oraz wzmocnienie odporności miast na zmiany klimatyczne

Strategia zakłada zrównoważony rozwój zarządzanych terenów, z zachowaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Ujmuje zasady zagospodarowania terenów lasów i gruntów leśnych:

- na terenie lasów i gruntów leśnych obowiązują zasady zagospodarowania określone w przepisach szczególnych (w szczególności ustawy o lasach i ochronie przyrody) oraz w planach urządzenia lasów i programach ochrony przyrody nadleśnictw,
- dopuszcza się lokalizację inwestycji związanych z gospodarką leśną oraz tras przebiegu infrastruktury technicznej (w szczególności uznanej za cel publiczny) w przypadkach braku innych rozwiązań omijających kompleksy leśne, pod warunkiem zachowania

obszarów skupisk roślinności o szczególnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i ekologicznych, występowania skupisk gatunków chronionych, korytarzy ekologicznych, ostoi zwierząt, zgodnie z przepisami szczególnymi,

- działania w zakresie hodowli lasu powinny być prowadzone z zachowaniem różnorodności biologicznej, w szczególności należy właściwie kształtować strefy ekotonowe w celu przywrócenia walorów krajobrazowych ekosystemów leśnych,
- należy właściwie kształtować bilans wodny w lasach poprzez zachowanie istniejących lub odtworzenie cieków i zbiorników wodnych oraz ich ochronę,

„Strategia...” Przewiduje udział Lasów Państwowych i innych instytucji, np. RDOŚ w realizacji wyżej wymienionych celów.

W istniejących Programach Ochrony Środowiska zawarte są przedsięwzięcia dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody, zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii oraz włączania aspektów ekologicznych do polityk sektorowych oraz edukacji ekologicznej

Program Ochrony Środowiska dla województwa Śląskiego na lata 2015-2019, z perspektywą do 2024r przyjęty Uchwałą nr V/11/8/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 31.08.2015r zawiera analizę stanu środowiska województwa śląskiego, określa cele, zadania zmierzające do poprawy ochrony środowiska oraz sposób ich realizacji i finansowania. Najistotniejsze obszary interwencji ujęte w programie to: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, ochrona gleb, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, ochrona zasobów przyrodniczych, zagrożenie poważnymi awariami. W zakresie ochrony zasobów przyrodniczych POŚ jest ukierunkowany przede wszystkim na osiągnięcie podstawowych celów jakimi są: kształtowanie systemu przyrodniczego, ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, zwiększanie lesistości i zrównoważona gospodarka leśna. Zadania związane z osiąganiem tych celów obejmują w szczególności zadania obejmujące: Sporządzanie planów ochrony form ochrony przyrody, wykonywanie zadań ochronnych w stosunku do gatunków i siedlisk, ustanawianie nowych form ochrony przyrody, inwentaryzowanie zasobów przyrodniczych, rewitalizację cennych terenów zielonych, zwiększanie lesistości i poprawa stanu siedlisk leśnych.

W celu uszczegółowienia i dostosowania działań na poziomie regionalnym do specyfiki lokalnych, powiatowych i gminnych warunków przyrodniczo-leśnych oraz krajobrazowych, powstały **powiatowe Programy Ochrony Środowiska i Strategie Rozwoju**.

Powiat żywiecki posiada „Strategię Rozwoju Powiatu Żywieckiego 2030+” oraz Program Ochrony Środowiska na lata 2023-2030.

Powiatowe programy ochrony środowiska i strategie rozwoju przyjmują główny kierunek, dotyczący ochrony i kształtowania środowiska, zawarty w planie zagospodarowania przestrzennego województwa i uwzględniają podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody oraz kreują politykę w tym zakresie w strategiach rozwoju danej gminy, w planach zagospodarowania gmin i gminnych programach ochrony środowiska.

Opracowania te uwzględniają zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w zakresie podanym w § 9 Instrukcji Urządzania Lasu, tj. ochrony środowiska, w tym ochrony przyrody (wszelkie opracowania uwzględniają zachowanie wszystkich form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa), ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz ochrony krajobrazu, ochrony wód i gospodarowania wodami z uwzględnieniem turystyki i rekreacji.

Programy te jak również strategie są zbieżne z opracowaniami wojewódzkimi.

Podobne dokumenty powstały również na poziomie gmin. Wszystkie gminy w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa posiadają aktualne strategie rozwoju i programy ochrony środowiska. Dokumenty te zostały zestawione w tabeli 15.

1.2.3 Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Generalnym dokumentem w dziedzinie polityki zagospodarowania przestrzennego na omawianym terenie jest wojewódzki plan zagospodarowania przestrzennego wraz z przeprowadzoną strategiczną oceną oddziaływania planu na środowisko. Dokumenty te ukazują ogólnie przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania na środowisko oraz rozwiązania mające na celu jego zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację. Zagrożenia te przedstawiono poniżej:

Zagrożenie	Sposób ograniczenia i łagodzenia negatywnego wpływu
Antropopresja na terenach Natura 2000	–Ograniczanie do niezbędnego minimum obszaru ingerencji –Prowadzenie po estakadach szlaków komunikacyjnych kolidujących z siedliskami gatunków chronionych –Tworzenie stref ekotonowych na styku z liniowymi elementami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej –Ograniczanie do minimum regulacji dolin rzecznych –Renaturyzacja dolin rzecznych –Eliminacja gatunków inwazyjnych –Rozwój transportu zbiorowego na terenach atrakcyjnych turystycznie –Kanalizacja penetracji rekreacyjnej –Monitoring chłonności turystycznej ekosystemów –Zabezpieczanie brzegów wód powierzchniowych przed erozją materiałami naturalnymi –Współuczestnictwo samorządu województwa w opracowywaniu planów ochrony obszarów natura 2000 –Wykorzystanie upowszechniania dostępu do Internetu oraz rozwoju szkolnictwa i sfery naukowo-badawczej w celu podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa
Zmiany w warunkach bytowania zwierząt	–Zachowywanie dużych powierzchni biologicznie czynnych na terenach zurbanizowanych –Renaturyzacja dolin rzecznych –Zapewnienie dostępności do wód powierzchniowych –Prowadzenie po estakadach szlaków komunikacyjnych kolidujących z siedliskami gatunków chronionych –Budowa przejść dla zwierząt –Dostosowanie terminów robót do terminów rozrodu lub migracji –Tworzenie warunków sprzyjających przenoszeniu się zwierząt z terenów zagrożenia –Zachowywanie przejść w światłach mostów –Ograniczanie oświetlenia nocnego
Przecinanie korytarzy ekologicznych, tworzenie barier migracyjnych	–Zachowywanie terenów biologicznie czynnych pomiędzy jednostkami osadniczymi –Tworzenie alternatywnych korytarzy migracyjnych –Prowadzenie po estakadach szlaków komunikacyjnych kolidujących z siedliskami gatunków chronionych –Budowa przejść dla zwierząt –Tworzenie stref ekotonowych na styku z liniowymi elementami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej
Wycinki lasów	–Wykorzystywanie istniejących przecinek oraz powierzchni aktualnie pozbawionych drzewostanu –Tworzenie stref ekotonowych na styku z liniowymi elementami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej
Utrata gleb	–Preferencje dla tworzenia gospodarstw ekologicznych –Zbieranie warstwy humusowej z terenów zajmowanych w celu jej późniejszego wykorzystania
Zanieczyszczanie gleb	–Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów –Stosowanie środków ochrony roślin w ilościach absorbowanych przez środowisko glebowe

Zagrożenie	Sposób ograniczenia i łagodzenia negatywnego wpływu
Emisja zanieczyszczeń powietrza	–Racjonalizacja zużycia energii –Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii –Zastępowanie transportu drogowego transportem kolejowym i wodnym –Transport publiczny kolejowy lub używający pojazdów hybrydowych –Dywersyfikacja sposobów zaopatrzenia w ciepło –Wdrażanie termomodernizacji budynków –Tworzenie systemu rozproszonych źródeł energii –Stosowanie nowoczesnych technologii sterowania ruchem drogowym
Zanieczyszczanie wód powierzchniowych	–Stosowanie urządzeń podczyszczających ścieki opadowe –Stosowanie bezpiecznych dla środowiska środków zimowego utrzymania dróg –Ostrożne prowadzenie robót budowlanych w pobliżu wód, zwłaszcza na obszarach chronionych –Monitoring stanu technicznego budowli hydrotechnicznych i jednostek pływających pod kątem wycieków i nieszczelności –Ograniczanie lokalizacji nowych wielkostadnych ferm hodowlanych na obszarach objętych dyrektywą azotanową i fosforanową –Ograniczanie lub zakaz przekształcania trwałych użytków zielonych w dolinach rzek w grunty orne –Wyposażanie kąpielisk w odpowiednią infrastrukturę

Gminy leżące w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa realizują plany i strategie będące odzwierciedleniem planów i strategii jednostek nadrzędnych.

Istotne dla gospodarki leśnej nadleśnictwa Węgierska Górka zapisy zawarte w tych opracowaniach przedstawiają się poniżej następująco znajdują się w następujących działach tych planów:

- ochrona środowiska, w tym ochrona przyrody,
- ochrona gruntów rolnych leśnych,
- ochrona krajobrazu.

Rozpoznanie środowiska przyrodniczego obszaru, szczególnie poza granicami nadleśnictwa, wciąż nie jest wystarczający i wymaga przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczych gmin, co jest niezbędne do określenia dalszych kierunków i form ochrony przyrody.

Główne wyzwania rozwoju danego regionu związane są z koniecznością pogodzenia celów gospodarczych i ekonomicznych z zaspokajaniem oczekiwań społecznych.

Sytuacje, w których sposób zagospodarowania i użytkowania terenu wywołuje lub może wywoływać niekorzystny wpływ na biosferę, w tym także na bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców, traktowane są jako kolizje lub konflikty przestrzenne.

Obszar górski charakteryzuje się różnorodnością ukształtowania terenu i krajobrazów kulturowo-przyrodniczych, oferując znakomite możliwości rozwoju turystyki, co powoduje jego całoroczną atrakcyjność. Ze względu na uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe oraz uwarunkowania wynikające z obecnego użytkowania terenu, w obszarze górskim występuje wiele konfliktów funkcjonalnych i przestrzennych, przy czym najistotniejszym jest konflikt pomiędzy koniecznością ochrony cennych wartości przyrodniczych i krajobrazowych, a możliwością i potrzebą rozwoju funkcji turystycznych i wypoczynkowych, zapewniających aktywizację gospodarczą tego obszaru. Jednocześnie niekorzystne warunki fizyczno-geograficzne, klimatyczne i glebowe, powodują utrudnienia w użytkowaniu terenu oraz podwyższają koszty budowy infrastruktury transportowej i technicznej. Na obszarze górskim występują warunki sprzyjające powstawaniu powierzchniowych ruchów masowych gruntu.

Sytuacje, w których sposób zagospodarowania i użytkowania terenu wywołuje lub może wywoływać niekorzystny wpływ na biosferę, w tym także na bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców, traktowane są jako kolizje lub konflikty przestrzenne. Rozwój obszaru górskiego powinien być ukierunkowany na zapewnienie dostępu do usług publicznych przy

uwzględnieniu skutecznej ochrony zasobów środowiska i zachowaniu tożsamości kulturowo-krajobrazowej.

Pewne zagrożenie stwarza realizacja i funkcjonowanie elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej - wydaje się jednak, że polepszenie sieci komunikacyjnej w regionie, wynikające z budowy i modernizacji dróg wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, może w niektórych kompleksach leśnych Nadleśnictwa, prowadzić do niewielkiego uszczuplenia powierzchni leśnej, jednak bez znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Większość opracowań dotyczących zagospodarowania przestrzennego tego regionu zakłada, że w sferze ekologicznej, podejmowane będą działania zmierzające do tworzenia warunków przestrzennych dla zapewnienia ochrony prawnej unikatowych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Ponadto stałe powiększanie zasobów leśnych oraz poprawę „ich kondycji” do stanu umożliwiającego optymalne warunki funkcjonowania lasów (poprawa zdrowotności lasów narażonych na działanie szkodliwych czynników abiotycznych i biotycznych), stosowanie licznych działań dla poprawy różnorodności biologicznej lasów; wdrażanie programów retencji wodnej; kontynuacja przebudowy drzewostanów dla dostosowania składu gatunkowego do siedlisk.

Ponadto planowane są działania w zakresie:

- ochrony przed powodzią oraz skutkami suszy w kontekście gospodarowania zdolnościami retencyjnymi zlewni oraz zwiększania tych zdolności.
- Ochrony przed skutkami zmian klimatycznych.
- podniesienia dostępności obszarów wykluczonych pod względem transportowym poprzez: budowę i modernizację infrastruktury komunikacyjnej, głównie sieci dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich.
- likwidacji nielegalnych składowisk odpadów oraz intensyfikację odzysku surowców do powtórnego przetworzenia. Działanie to będzie miało znaczenie dla wyeliminowania zjawiska zaśmiecania lasów.
- respektowania zasad zrównoważonego rozwoju w poszczególnych dziedzinach gospodarowania, ochronę dziedzictwa przyrodniczego oraz racjonalne użytkowanie zasobów przyrody.
- racjonalnego zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, spajającego funkcje środowiskowe, gospodarcze i kulturowe.

Zgodność projektu PUL ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu.

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Węgierska Górką ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona z zachowaniem funkcji ochronnych i społecznych, tzn. środowiskotwórczych, ekologicznych oraz gospodarczych. Największe znaczenie mają funkcje ochronne (wodochronne, glebochronne, klimatyczne) oraz społeczne (rekreacyjne, retencyjne, środowiskotwórcze, ochrony zasobów przyrody). Główną funkcją gospodarczą jest produkcja drewna dla potrzeb rynku. Funkcjonuje również produkcja uboczną, czyli pozyskiwanie leśnych płodów. Grzyby, owoce leśne, zioła zbiera na własne potrzeby lokalna społeczność oraz sezonowi turyści. Nadzór nad gospodarką łowiecką prowadzi Nadleśnictwo.

Prowadzona przez Nadleśnictwo Węgierska Górką gospodarka leśna jest spójna z podstawowymi zagadnieniami zagospodarowania przestrzennego regionu. Dotyczy to zarówno funkcji ochronnych lasu - ochrona wód, gleby, klimatu, różnorodności biologicznej, jak i funkcji społecznych - wypoczynek i rekreacja, edukacja, a także funkcji produkcyjnych. Spośród planowanych przedsięwzięć żadne nie skutkuje znaczącym utrudnieniem w prowadzeniu gospodarki leśnej, choć część z nich nie jest jednak całkowicie obojętna dla lasów. Problemy dla gospodarki leśnej na terenie nadleśnictwa mogą generować:

- Konieczność udostępniania lasu dla masowej turystyki i wypoczynku,
- Modernizacja sieci drogowej i kolejowej,

- Fragmentacja kompleksów leśnych spowodowana wybudowaniem dróg krajowych. Realizowana jest budowa trasy szybkiego ruchu S1 w oparciu o przepisy „specustawy drogowej”.

Całość wyżej wymienionej działalności jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego i powiatowego.

Stwierdza się, że wszystkie zamierzenia i kierunki inwestycyjne zawarte w strategiach regionalnych, nie wpłyną negatywnie na wielofunkcyjne gospodarowanie lasami oraz ich trwałe zachowanie.

Brak planów zagospodarowania przestrzennego dla całych miejscowości nie daje możliwości pełniejszego opisu potencjalnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego na obszarach leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo.

Zaznaczyć należy, że w analizowanych dokumentach planistycznych identyfikowano zagrożenia dla zasobów leśnych i podjęto w zakresie ich likwidacji założenia zmierzające do utrzymania i powiększania zasobów leśnych w dobrym stanie ilościowym i jakościowym z podkreśleniem walorów ochronnych. Podkreślono również eksponowanie przeciwdziałania zaśmiecaniu poprzez m.in. edukację społeczeństwa, którą od szeregu lat propaguje i realizuje PGL LP.

1.2.4 Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Na gruntach Nadleśnictwa Węgierska Góra znajdują się grunty wyłączone z produkcji, szczegółowy wykaz tych gruntów zamieszczono w rozdziale [1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania](#).

Ponadto podczas prac taksacyjnych zinwentaryzowano grunty wyłączone czasowo z produkcji leśnej (rodzaj powierzchni INNE WYL):

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Nr działki	Pow.(m ²)	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	WĘGIERSKA GÓRKA	144f	12049/10	0,0558	teren zdewast. /budowa, skarpa/potok
2	WĘGIERSKA GÓRKA	145j	12050/8	1,3565	szkody budowlane, tunel
3	WĘGIERSKA GÓRKA	153d	14779	0,5300	Dawna szkółka
4	WĘGIERSKA GÓRKA	153g	14779	0,0800	Dawna szkółka
5	WĘGIERSKA GÓRKA	153h	14780	0,0500	droga z poboczem, przystanek, skarpa
Razem obręb				2,0723	
Ogółem nadleśnictwo				2,0723	

1.2.5 Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia

Nadleśnictwo dokonało przeglądu zapisów gminnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i nie wykazało gruntów do zalesienia.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

1.3.1 Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według „Regionalizacji Przyrodniczo Leśnej” (Zielony, Kliczkowska; 2010), opartej na podstawach ekologiczno-fizjograficznych (obowiązującej w LP), lasy Nadleśnictwa Węgierska Górka leżą w:

- Krainie VIII - Karpackiej
 - mezoregionie VIII.6. Beskidu Śląskiego i Małego - obejmuje północną i zachodnią część zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa (leśnictwa: Kalonka, Skrzyczne, Ostre, Łukaszne, Morońka, Radziechowy, Sikorzane oraz prawie całe leśnictwa: Kamesznica i Zielona) - na gruntach N-ctwa Węgierska Górka: cały obręb Lipowa - powierzchnia 3370,55 ha, w obrębie Węgierska Górka oddz.: 126 - 145, 148 - 253, 254cz., 255cz - powierzchnia 2757,56 ha. Razem powierzchnia lasów nadleśnictwa w tym mezoregionie wynosi 6128,11 ha.
 - mezoregionie VIII.7. Beskidu Żywieckiego - obejmuje wschodnią i południową część zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa (leśnictwa: Cięcinki, Żabnica, Boracza, Prusów oraz niewielkie części zasięgu terytorialnego leśnictw: Kamesznica i Zielona) - oddziały: 1 - 125, 254l, n, o, p, r, s, t, w, x, y, z, ax-hx, 255m, z, ax.. w obrębie Węgierska Górka - powierzchnia 3255,11 ha.

Ryc. 7. Nadleśnictwo Węgierska Górka na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej.

1.3.2 Położenie geograficzne i wysokościowe

Położenie geograficzne.

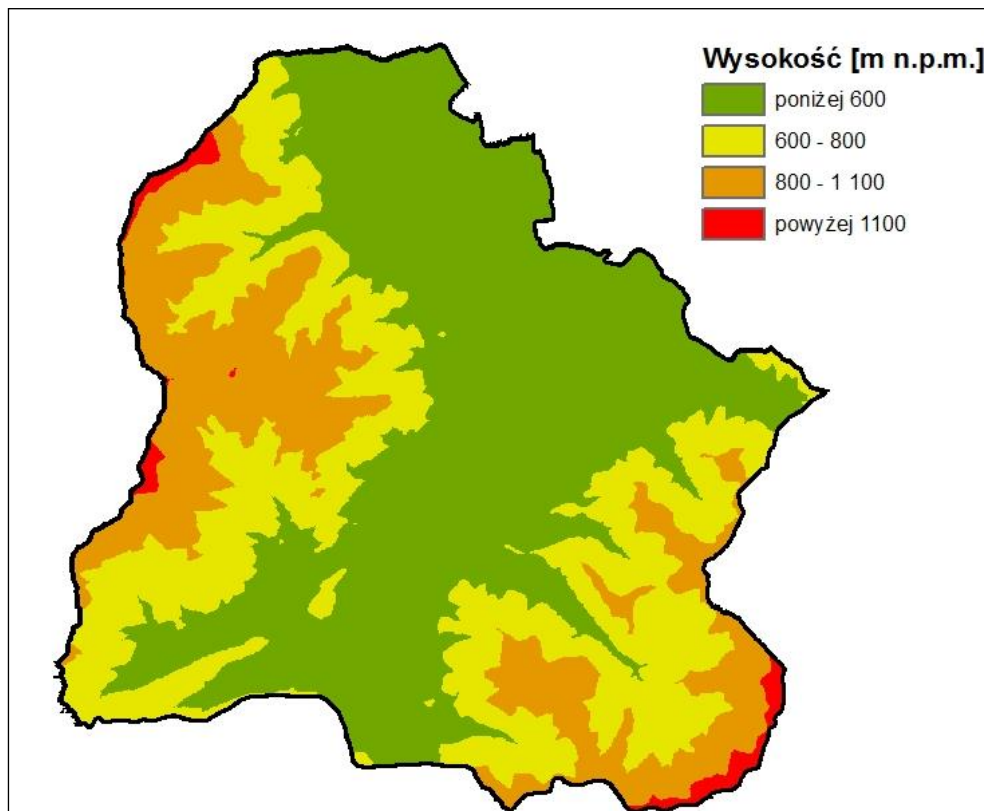
Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Węgierska Górka (skrajnie wysunięte punkty w zasięgu terytorialnym) w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są między:

➤ Punkt południowy	19°11'07" 49°31'37"	długości wschodniej szerokości północnej
➤ Punkt północny	19°07'04" 49°42'25"	długości wschodniej szerokości północnej
➤ Punkt wschodni	19°15'26" 49°37'31"	długości wschodniej szerokości północnej
➤ Punkt zachodni	18°58'42" 49°33'45"	długości wschodniej szerokości północnej

Odległość w linii prostej pomiędzy skrajnymi punktami zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi około 19 km pomiędzy punktem północnym i południowym oraz około 18 km pomiędzy punktem wschodnim i zachodnim. Całkowita długość granicy zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi około 83 km.

Położenie wysokościowe.

Obszar Nadleśnictwa Węgierska Górka wznosi się od 365 m. n.p.m. w części północnej (Obręb Lipowa oddz. 109 h) do 1369 m. n.p.m. w oddz. 53b, Obrębu Węgierska Górka (Romanka). Różnica wzniesień wynosi 1003 m. Najniżej położone są obszary będące doliną głównej rzeki na tym obszarze, tj. Soły. Największa różnica wysokości w oddziale wynosi 514 m (oddział 109, obr.1)

Ryc. 8. Mapa hipsometryczna obszaru nadleśnictwa sporządzona na podstawie numerycznego modelu terenu

Regionalizacja fizyczno-geograficzna.

Podstawą regionalizacji fizyczno-geograficznej jest zróżnicowanie warunków przyrodniczych (budowy geologicznej, rzeźby, klimatu, wód, jednostek geobotanicznych, zoogeograficznych, glebowych) oraz zagadnienia antropogeograficzne

W 2018 r. grupa 26 naukowców z 14 uczelni i instytucji naukowych (m.in. Jerzy Solon, Andrzej Richling, Wiesław Ziaja) opublikowała w czasopiśmie „Geographia Polonica” zmodyfikowaną wersję podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne. Nowy podział jest modyfikacją podziału J. Kondrackiego i A. Richlinga z 1994 r. Został on dokonany ze szczegółowością 1:50.000, a granice mezoregionów zostały ustalone z wykorzystaniem najnowszych danych i ich analiz w systemach GIS, jak również z uwzględnieniem podziałów regionalnych opracowanych w ostatnich latach w poszczególnych ośrodkach akademickich. Na opracowanie zaktualizowanego podziału na regiony należały także Komisja Krajobrazu Kulturowego Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu. Zmodyfikowany podział zachowuje hierarchiczny podział regionów na megaregiony, prowincje, podprowincje, makroregiony i mezoregiony; zachowane zostało też kodowanie regionów. Zwiększeniu uległa liczba mezoregionów do 344 oraz granice mezoregionów. Nie została zmieniona liczebność jednostek wyższego rzędu, choć czasem zmieniono ich nazwy (a także granice wynikające z modyfikacji granic mezoregionów).

Według nowego fizyczno-geograficznego podziału Polski z roku 2018 obszar Nadleśnictwa Węgierska Górka zaliczony został do następujących jednostek fizyczno-geograficznych:

Obszar: Europa Zachodnia (I)

Podobszar (Megaregion): Region Karpacki (5)

Prowincja: Karpaty Zachodnie (51)

Podprowincja: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513)

Makroregion: Beskidy Zachodnie (513.4)

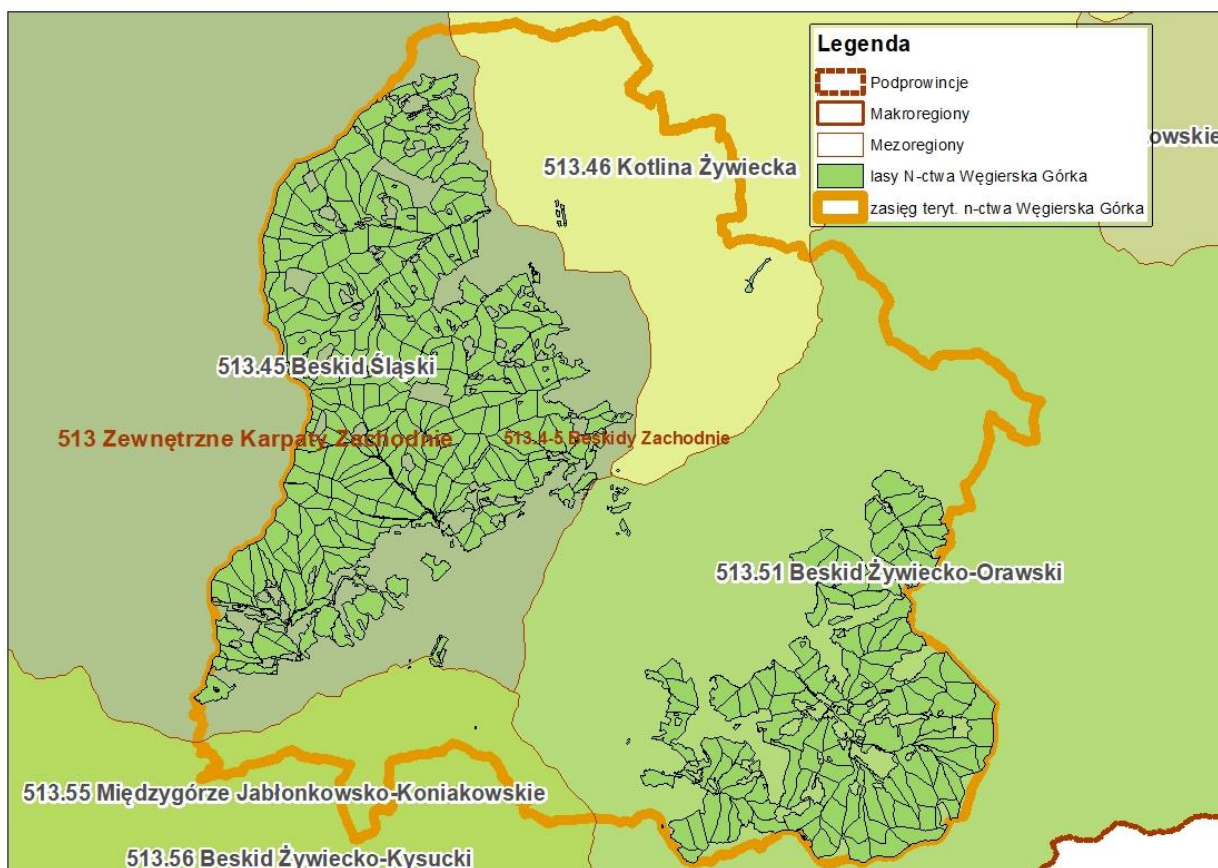
Mezoregion: Beskid Śląski (513.45)

Mezoregion: Beskid Żywiecko-Orawski (513.51)

Mezoregion: Kotlina Żywiecka (513.46)

Mezoregion: Międzygórze Jabłonkowsko-Koniakowskie (513.55)

- Mezoregion: Beskid Śląski (513.45) - obejmuje północną i zachodnią część zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa (leśnictwa: Kalonka, Skrzyczne, Łukaszne, Morońka, Radziechowy, Sikorzane oraz prawie całe leśnictwa: Ostre, Radziechowy, Kamesznica i Zielona). Na gruntach Nadleśnictwa jest to prawie cały obręb Lipowa (bez oddz. 67j-t, 109f, g) - powierzchnia 3356,92 ha, w obrębie Węgierska Górka oddz.: 126 - 145, 148 - 253, 255cz (bez 255m,t,w,x,ax w l-ctwie Kamesznica) - 2742,50 ha;
- Mezoregion: Beskid Żywiecko-Orawski (513.51) - obejmuje wschodnią i południową część zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa w obrębie Węgierska Górka (leśnictwa: Cięcinki, Żabnica, Boracza, Prusów oraz niewielki fragment leśnictwa Zielona). Na gruntach są to oddziały: 1 - 125, 254b-ix. Powierzchnia łączna wynosi 3263,49 ha;
- Mezoregion: Kotlina Żywiecka (513.46) - wchodzi klinem od północy zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa. Na gruntach Nadleśnictwa Węgierska Górka stanowi 13,53 ha i obejmuje tylko trzy małe kompleksy leśne: dwa w obrębie Lipowa: 67j-t (l-ctwo Ostre) oraz 109f, g (l-ctwo Radziechowy) na powierzchni łącznej 13,28 ha, a w obrębie Węgierska Górka jeden kompleks o powierzchni 0,25 ha w wydzielaniu 254a (l-ctwo Zielona);
- Mezoregion: Międzygórze Jabłonkowsko-Koniakowskie (513.55) - obejmuje południową część zasięgu terytorialnego leśnictwa Kamesznica (obr. Węgierska Górka) w oddziale 255 m, t, w, x, ax na powierzchni 2,07 ha.

Ryc. 9. Położenie lasów Nadleśnictwa wg fizyczno-geograficznego podziału Polski

Beskid Śląski (513.45) to najdalej na zachód wysunięta część Karpat Polskich, przechodząca także na terytorium Republiki Czeskiej. Zajmuje 591,5 km², z czego 81% (481 km²) znajduje się w Polsce. Beskid Śląski należy do zewnętrznego, niższego pasa beskidzkiego, zbudowanego głównie ze skał jednostki śląskiej (warstwy godulskie). Znajduje się pomiędzy doliną Olzy na zachodzie oraz doliną Soły i Bramą Wilkowicką na wschodzie. Beskid Śląski cechuje się rzeźbą średniogórską; strome, miejscami osuwiskowe stoki kontrastują z względnie płaskimi wierzchołkami. Na grzbiecie górskich oraz na stokach znajdują się liczne wychodnie piaskowca (m.in. Malinowska Skała) i jaskinie szczelinowe. Na tle innych części Beskidów region odznacza się poprzecznym przebiegiem głównych grzbiętów w stosunku do przebiegu łuku Karpat; jest to efekt silnego rozczłonkowania obszaru przez źródłowy odcinek doliny górnej Wisły. W efekcie wykształciły się dwa południkowe pasma - niższe, graniczne pasmo Czantorii (995 m n.p.m.) na zachodzie i wyższe Pasma Baraniej Góry (Skrzyczne 1257 m n.p.m.) na wschodzie.

Do obszaru Nadleśnictwa należą jedynie wschodnie stoki Pasma Baraniej Góry.

Zachodnią granicę Nadleśnictwa pokrywa się z najbardziej wyrazistym odcinkiem Pasma Baraniej Góry, tj. od szczytu Karolówki na południu (931 m n.p.m.) do Skrzycznego (1257 m n.p.m.) na północy. Skrajnie południowy, mniej wyrazisty odcinek pasma, a jednocześnie granicy Nadleśnictwa biegnie szczytami i grzbieciami od Karolówki przez Gańczorkę (909 m n.p.m.) i Przełęcz Koniakowską (766 m n.p.m.) do drogi Koniaków - Milówka.

Beskid Śląski, z uwagi na wysunięcie obszaru ku zachodowi, cechuje się wyższymi opadami od pasm położonych dalej ku wschodowi; nieco wcześniej (o ok. 10 dni) rozpoczyna się tu też okres wegetacyjny. Miejscami zachowały się naturalne (zgodne z roślinnością potencjalną) lasy bukowe, jednak wskutek napływu zanieczyszczeń powietrza z Górnego Śląska oraz Moraw - drzewostany są silnie zdegradowane, szczególnie w partiach grzbietowych oraz na skłonie zachodnim. Z uwagi na położenie w pobliżu gęsto zaludnionych obszarów Górnego Śląska, mezoregion pełni ważną rolę turystyczną. Beskid Śląski pokrywa gęsta sieć szlaków

turystycznych, znajduje się tu też kilkanaście schronisk. Większą część mezoregionu (z wyjątkiem dolin z gęstą zabudową) obejmuje park krajobrazowy Beskidu Śląskiego, a także nieco specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000. W mezoregionie znajduje się kilka rezerwatów przyrody, do najważniejszych należą: Barania Góra, Czantoria, Wisła (obejmujące źródłowe potoki Wisły) i Kuźnie (z wychodniami skalnymi i jaskiniami). Nazwa Beskid Śląski pochodzi od położenia w obrębie krainy historycznej Śląsk. W mezoregionie Beskidu Śląskiego znajduje się większość lasów Nadleśnictwa - ok. 65%, tj. prawie cały obręb Lipowa (bez fragmentów w Kotlinie Żywieckiej) i ok. 46% powierzchni obrębu Węgierska Górka

Kotlina Żywiecka (513.46) Kotlina Żywiecka stanowi jedno z kilku rozległych obniżień śródgórskich, typowych dla Karpat Zachodnich. Została wypreparowana w obrębie okna tektonicznego, w którym odsłaniają się serie podśląska i cieszyńska. Przyjmuje się, że kotlina powstała na skutek pchnięcia ku północy bloku Beskidu Małego przez nasunięcie płaszczowiny magurskiej; ma zatem genezę tektoniczno-denudacyjną. Kotlina Żywiecka cechuje się wyraźnymi granicami, które stanowią wklęsłe załomy morfologiczne, oddzielające ją od sąsiednich pasm górskich - Beskidu Śląskiego na zachodzie, Beskidu Małego na północy i Beskidu Żywiecko-Orawskiego na południu. Kotlina na wschodzie przechodzi mniej wyraźną granicą w Pasma Pewelsko-Krzeszowskie. Na północnym zachodzie przez obniżenie Bramy Wilkowskiej łączy się z Pogórzem Śląskim. Dno kotliny leży na wysokości 340-450 m n.p.m. i ma charakter pagórkowaty. Region odwadnia Soła, na której w najniższej, północnej części regionu utworzono Zbiornik Żywiecki (sama zaporą znajduje się już Beskidzie Małym). Dzięki niewielkim spadkom i urodzajnym glebom brunatnym, kotlina stanowi w większości region rolniczy. W centrum kotliny leży przemysłowe miasto Żywiec. Pod względem potencjalnej roślinności naturalnej mezoregion jest zróżnicowany na część zachodnią, gdzie przeważa siedlisko żyznego grądu w formie podgórskiej oraz część wschodnią, z dominacją siedlisk żyznej buczyny zachodniokarpackiej w postaci podgórskiej. Doliny cieków są najczęściej zajęte przez siedliska nadrzecznej olszyny górskiej. Obrzeża Kotliny Żywieckiej, u podnóża przylegających pasm górskich, znajdują się w otulinach trzech parków krajobrazowych: Beskidu Śląskiego, Beskidu Małego i Beskidu Żywieckiego. W granicach Kotliny Żywieckiej znajduje się jedynie 5,52 ha lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Beskid Żywiecko-Orawski (513.51) to rozległy mezoregion fizycznogeograficzny na pograniczu Polski i Słowacji, stanowiący najwyższą część Beskidów Zachodnich. Zajmuje 939 km², z czego na terytorium Polski 688 km² (73,3%). Wszystkie jego granice (z Beskidem Orawsko-Kisuckim, Obniżeniem Jabłonkowsko-Koniakowskim, Kotliną Żywiecką, Pasmami Pewelsko-Krzeszowskimi, Beskidem Makowskim, Pogórzem Orawsko-Jordanowskim i Działami Orawskimi) są wyraźne i przebiegają bądź dolinami rzek, bądź wzdłuż załomów morfologicznych. Obszar zbudowany jest ze skał fliszu zewnętrznokarpackiego, należących do jednostki magurskiej, wśród których formotwórcze są silnie odporne, gruboławicowe piaskowce magurskie i miejscami piaskowce ciężkowickie. Występuje tu szereg grzbietów o ogólnym przebiegu z południowego zachodu na północny wschód, w większości o charakterze inwersyjnym. Szczególnie wyodrębniają się: na zachodzie Masyw Pilska (1557 m n.p.m.) i Romanki, dalej na wschód Pasma Mędralowej (1169 m n.p.m.), przechodzące na północy w Pasma Jałowieckie (Jałowiec, 1110 m n.p.m.), a na wschodzie w najwyższe Pasma Babiogórskie (Babia Góra, 1725 m n.p.m.) i dalej w Pasma Polic (Polica, 1369 m n.p.m.). Liczne są wychodnie skalne i pokrywy gruzowe, a także stoki o charakterze osuwiskowym. W najwyższych partiach Beskidu Żywiecko-Orawskiego występują formy erozyjne podobne do polodowcowych. Przez Beskid Żywiecko-Orawski przechodzi Europejski Dział Wodny, skłon północno-zachodni odwadnia Soła, północno-wschodni Skawa (dopływy Wisły), natomiast skłon południowy Orawa, należąca do dorzecza Dunaju. Beskid Żywiecko-Orawski jest obszarem o najlepiej w Beskidach wykształconej piętrowości klimatyczno-roślinnej. W piętrach leśnych charakterystyczne są popasterskie polany, dziś już w większości zarastające. Mezoregion należy do stosunkowo słabo zaludnionych, wsie skupiają się w dnach dolin rzecznych i na spłaszczeniach stokowych. Ważną rolę pełni turystyka letnia, a także sporty zimowe.

Zasięgu terytorialny Nadleśnictwa Węgierska górka obejmuje północną część Pasma Romanki i Rysianki. od południa jest ograniczony tzw. pasmem granicznym, tj. wododziałem bałtycko - czarnomorskim, a od Przełęczy Głuchowskiej północno - wschodnią granicę stanowi dolina Przybyłki i Koszarawy. Północno zachodnią granicą jest geologiczny zasięg okna tektonicznego Kotliny Żywieckiej, a dalej na południe granicę stanowi dolina Soły, oddzielająca Beskid Żywiecki od Śląskiego.

Zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, od zachodu oparty jest o dolinę Soły i zasięg Kotliny Żywieckiej. Wschodnie i południowe granice zasięgu terytorialnego nie wykraczają poza submezoregion. W większości są jednoznaczne i czytelne, ponieważ biegną wyraźnymi grzbietami lub dolinami potoków, natomiast niektóre odcinki, szczególnie nie związane z lasami państwowymi, mają charakter umowny. Umowny charakter ma również granica z Kotliną Żywiecką

W granicach Beskidu Żywieckiego znajduje się wschodnia część obrębu leśnego Węgierska Górka. Szacunkowo ta część zasięgu terytorialnego zajmuje prawie 25% powierzchni submezoregionu.

Pasma górskie mają budowę gniazdową, tj. promienisty układ grzbietów, przeważnie wyraźnie niższych od centralnej kulminacji, jak Lipowski Wierch i Romanka. Wraz z Rysianką są to, pomijając Pilsko, najwyższe szczyty w submezoregionie, osiągające ponad 1300 m n.p.m. Wymienione szczyty, wraz z kilkoma niższymi, tworzą charakterystyczny, zbliżony zarysem do półokręgu, wododział odgraniczający obszar źródłkowy Żabnicy - jednego z głównych dopływów górnej Soły, a będący jednocześnie pd.-wsch. granicą zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

W Beskidzie Żywieckim znajduje się około 54% powierzchni lasów obrębu Węgierska Górka.

Międzygórze Jabłonkowsko-Koniakowskie (513.55) - region położony w zachodniej części Beskidów Zachodnich, na pograniczu Polski, Słowacji i Czech. Stanowi wyraźne obniżenie pomiędzy Beskidem Śląskim na północy i Beskidem Żywiecko-Kisuckim na południu. Od obu tych regionów oddzielają go wyraźne granice morfologiczne. Na zachodzie, wzdłuż doliny górnej Soły, graniczy z Beskidem Żywiecko-Orawskim. Zajmuje powierzchnię 183 km², z czego na terytorium Polski - 100,5 km² (55%). O odrębności regionu decyduje charakter rzeźby (wysokie pogórza i niskie góry), wynikający ze znacznie mniejszej odporności skał w stosunku do regionów sąsiadujących (warstwy istebniańskie jednostki śląskiej), a także położenia w strefie tektonicznej u czoła nasunięcia serii magurskiej. Najwyższe wzniesienie to Ochodźta (895 m n.p.m.). Obszar odwadniany jest przez Olzę (dorzecze Odry), Solę (dorzecze Wisły) oraz Kisucę (dorzecze Dunaju), stąd przez mezoregion przebiega Europejski Dział Wodny. W porównaniu do innych regionów beskidzkich stosunkowo dużą powierzchnię zajmują obszary rolnicze, głównie użytki zielone. Wyższe partie są zalesione, przy czym naturalne zbiorowiska (głównie dolnoreglowe bory świerkowo-jodłowe i buczyna karpacka) zostały w znacznej mierze zastąpione przez wtórne świerczyny. Region ma charakter turystyczny. Znajdują się tu też niewielkie ośrodki narciarskie. Przy zachodniej granicy regionu leży duża wieś Milówka (ponad 4 tys. mieszkańców). Przez mezoregion przebiega odcinek drogi ekspresowej S1 z Górnego Śląska na Słowację. Międzygórze Jabłonkowsko-Koniakowskie leży w większości w otulinie Żywieckiego Parku Krajobrazowego. W granicach Międzygórza Jabłonkowsko-Koniakowskiego znajduje się jedynie 2,07 ha lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka.

1.3.3 Rzeźba terenu

Rzeźba terenu.

Ukształtowanie terenu stanowi bardzo ważny czynnik glebotwórczy, a także warunkuje różny rozkład opadów atmosferycznych, emisji ciepłej słonecznej na powierzchni ziemi oraz zróżnicowanie właściwości fizycznych, chemicznych, bioekologicznych i produktywności gleb.

Zasadniczym typem rzeźby obszaru nadleśnictwa jest typ górski gór średnich, o zwartym układzie grup górskich poroździelanych głębokimi dolinami o stromych, prostych lub wypukłych stokach. Tylko kilka niewielkich powierzchniowo kompleksów Nadleśnictwa położonych jest w obszarze o pogórskim typie rzeźby (przy pd. granicy zasięgu Nadleśnictwa) oraz w obszarze den dolin rzecznych (dolina Soły) i kotlin.

Na rzeźbę Beskidu Śląskiego zasadniczy wpływ ma układ warstw skalnych. Szczególnie jest to widoczne w rzeźbie pasm o przebiegu równoleżnikowym, gdzie północne stoki, powstałe na czołach warstw skalnych, są zdecydowanie bardziej strome (25 - 45°) i bardziej zróżnicowane niż południowe - długie i łagodne. Elementy rzeźby związane ze zlodowaczeniami nie mają większego znaczenia na omawianym obszarze, jedynie w masywie Baraniej Góry i Skrzycznego występują efekty soliflukcji (spływu powierzchniowego) w postaci rumowisk i wypreparowanych z podłoża skał.

Na 2,0% gruntów Nadleśnictwa nachylenie terenu kształtuje się do 5 stopni, na 8,0% spadek mieści się w przedziale 6 - 10 stopni. Nachylenie gruntów od 11 do 20 stopni jest na 61,0% powierzchni. Nachylenie powyżej 20 stopni na 29,0%. Nadleśnictwo Węgierska Górka jest najbardziej stromym nadleśnictwem w RDLP Katowice.

Współcześnie największe znaczenie w kształtowaniu rzeźby terenu ma erozja rzeczna tworząca doliny V - kształtne i podcinająca stoki doprowadzając do licznych osuwisk. Innego typu osuwiska - ześlizgowe powstają na stokach zgodnych z upadem warstw skalnych, gdzie następuje stałe spełzanie pokrywy zwietrzelinowej z szybkością 1 - 10 cm na rok.

Główny obszar leśny ma dość charakterystyczny układ pasmowy: od głównego pasma Baraniej Góry (Wiślańskiego) o przebiegu pn.-pd., z kulminacjami masywu Skrzycznego i Baraniej Góry, odchodzą na wschód, w kierunku doliny Soły pojedyncze lub złożone pasma boczne:

- Skrzyczne - Równia
- Malinowska Skała - Kościelec (oddzielone głęboką przełęczą), zakończone u zbiegu potoków Malinowskiego i Leśna (Leśna)
- Magurka Wiślańska - Magurka Radziechowska - Glinne (grzbiet graniczny obrębów leśnych) z wyraźnymi dwoma pasmami: Murońka - Ostre i Jaworzynka, a także szereg mniej wyrazistych grzbietów niższego rzędu
- Barania Góra - Barański Groń, krótki, ale wyraźny masyw nad doliną Bystrego.

Na południe od Barańskiego Gronia układ grzbietów i dolin nie wykazuje wyraźnej regularności.

Ważniejsze szczyty znajdujące się na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka to: Tyniok (892 m n.p.m.), Gańczorka (909 m n.p.m.), Karolówka (931 m n.p.m.), Barania Góra (1220 m n.p.m.), Magurka Wiślańska (1140 m n.p.m.), Zielony Kopiec (1154 m n.p.m.), Malinowska Skała (1152 m n.p.m.), Małe Skrzyczne (1211 m n.p.m.), Skrzyczne (1257 m n.p.m.), Kościelec (1019 m n.p.m.), Magurka Radziechowska (1091 m n.p.m.), Glinne (1026 m n.p.m.).

Beskid Żywiecki również ma typ rzeźby górskiej gór średnich o zwartym układzie masywów górskich poroździelanych głębokimi dolinami, o stromych, prostych lub wypukłych stokach. Rzeźba typu podgórskiego występuje jedynie wzdłuż północnego zasięgu, poza zasięgiem lasów.

Ważniejsze szczyty Beskidu Żywieckiego z terenu Nadleśnictwa Węgierska Górka to: Redykalny Wierch (1144 m n.p.m.), Boraczy Wierch (1244 m n.p.m.), Lipowska (1324 m n.p.m.), Rysianka (1322 m n.p.m.), Martoszka (1189 m n.p.m.), Romanka (1366 m n.p.m.), Prusów (1010 m n.p.m.), Skała (946 m n.p.m.), Abrahamów (857 m n.p.m.).

Niewielkie znaczenie ma typ rzeźby den dolin rzecznych i kotlin spotykany w dolinie Soły. Opisywana w mezoregionie asymetria stoków, związana z upadem warstw skalnych, na opisywanym obszarze nie jest widoczna.

Budowa geologiczna.

Nadleśnictwo Węgierska Górka posiada opracowanie glebowo-siedliskowe wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie według stanu na

01.01.2017r. W trakcie prac urzędzeniowych wykorzystano wyniki tego opracowania, uwzględniając siedliskowe typy lasu, gatunki i rodzaje gleb, oraz stopnie zniekształcenia siedlisk.

Beskid Śląski - jest częścią Karpat Zewnętrznych, jednostki geologicznej zbudowanej ze skał osadowych: piaskowców, łupków, zlepieńców, niekiedy również margli i wapieni. Wskutek ruchów tektonicznych warstwy skał osadowych zostały pofałdowane, niekiedy silnie przemieszczone i przesunięte na północ. W efekcie niekiedy osady młodsze są przykryte starszymi. Warstwy skalne przesunięte w wyniku dającego się wyróżnić odrębnego ruchu tektonicznego nazywane są płaszczowinami. Cały obszar Pasma Baraniej Góry w granicach Nadleśnictwa, tj. na pn. od doliny Kamesznicy i zachód od doliny Soły, należy do płaszczowiny godulskiej. W ramach płaszczowiny godulskiej wyróżnia się kilka warstw budujących masywy Pasma Baraniej Góry:

- Górne warstwy godulskie - gruboławicowe, szaro - zielone piaskowce mikowo - skaleniowe oraz cienkoławicowe, zielonawe piaskowce glaukonitowe przekładane szaro - zielonymi mułowcami i łupkami. Zbudowane są z nich masywy Skrzycznego, Małego Skrzycznego i Zielonego Kopca. Malinowska Skała i odchodzący od niej na wschód Kościelec są zbudowane z tzw. „zlepieńców z Malinowskiej Skały” także wyróżnionych w ramach warstwy godulskiej.
- Dolne warstwy istebniańskie - złożone są z grubych ławic gruboziarnistych kwarcowo - skaleniowych zlepieńców i piaskowców o rdzawej barwie na zwietrzałych powierzchniach, niekiedy przekładanych warstwami czarnych mułowców. Te skały budują cały masyw Baraniej Góry, Magurki Wiślańskiej i Zielonego Kopca oraz odchodzący od Baraniej Góry na wschód grzbiet Magurki Radziechowskiej, Glinnego i Ostrego.
- Górne warstwy istebniańskie - grube ławice gruboziarnistych piaskowców i drobnoziarnistych zlepieńców, w których występują otoczaki starych skał metamorficznych: gnejsów i łupków mikowych. Występują tu również mułowce mikowe z cienkimi ławicami piaszczystych syderytów. Budują one południowe stoki Karolówki (obręb Węgierska Górka oddział 236), południowe stoki Baraniej Góry i wschodnie stoki Glinnego. Wspomniane syderyty - niskoprocentowa ruda żelaza w postaci węglanu, były eksploatowane w dolinie Kamesznicy metodą odkrywkową na potrzeby huty w Węgierskiej Górze, w początkowym okresie jej działalności. W skład górnych warstw istebniańskich wchodzi również skały występujące w sposób nieciągły np. piaskowce ciężkowickie na szczycie Gańczorki, Motykowej i Czerwieńskiej Grapy.
- Łuska przedmagórska - oddzielająca płaszczowinę godulską serii śląskiej od leżącej na pd. serii magurskiej. Tworzą ją piaskowce laminowane warstwami łupków, w granicach zasięgu Nadleśnictwa budują grzbiet Szarego i Małą Baranią.
- Utwory najmłodsze - czwartorzędowe, występują w postaci pokryw akumulacyjnych w dolinach rzecznych. Tworzą je: rumosz skalny, otoczaki, żwiry oraz pylaste i piaszczyste gliny zalegające warstwą grubości do 10 m. W dolinie Soły występują także stożki napływowe w ujściach większych potoków. Na spłaszczeniach i łagodnych stokach zalegają pokrywy zwietrzelinowe, grubości 2 - 3 m.

Beskid Żywiecki, również należy do Karpat Zewnętrznych zbudowanych z fliszu i podobnie podlegał orogenezie alpejskiej podczas której nastąpiło przemieszczenie i sfałdowanie warstw skał osadowych. Pod względem tektonicznym Beskid Żywiecki tworzy płaszczowina magurska z powszechnie występującym, odpornym na wietrzenie piaskowcem magurskim. Kompleks piaskowca magurskiego składa się z grubych ławic piaskowców i zlepieńców przegradzanych zielonkawymi i czarnymi łupkami. Na terenach, gdzie przeważały odporne piaskowce magurskie istnieją obecnie grzbiety górskie, natomiast tam, gdzie przeważały zlepieńce i łupki powstały wąskie doliny potoków, lub większe obniżenia zwane rowami erozyjno - denudacyjnymi. Takim rowem jest np. dolina Soły. Najmłodsze, czwartorzędowe pokrywy są

utworzone z glin zwięzlinowych. Na odpornych piaskowcach mają charakter pokryw gruzowych, a na utworach łupkowo - piaskowcowych są to pokrywy gliniasto - gruzowe.

Kotlina Żywiecka geologicznie jest to okno tektoniczne zbudowane z nieodpornych łupków serii podśląskiej i cieszyńskiej w których spotyka się pojedyncze wyniesienia ostańcowe zbudowane ze skał odporniejszych, np. Studniska, Plebańska Góra, Grojec.

Międzygórze Jabłonkowsko-Koniakowskie zostało wymodelowane w seriach fliszowych o mniejszej odporności na procesy denudacyjne niż budulce skalne regionów sąsiednich, w strefie nasunięcia płaszczowiny magurskiej na śląską - głównie w łupkach. Bardziej odporne wstawki piaskowcowe ostały się jako twarde wzniesienia.

Utwory geologiczno-glebowe stanowiące podłoże gleb na obszarze Nadleśnictwa Węgierska Górka zdominowane są przez utwory kredowe (stanowią one około 60% wyróżnionych podłoży tego terenu), mniej licznie występują utwory trzeciorzędowe, a sporadycznie utwory czwartorzędowe.

Najczęściej występującymi typami gleb w n-ctwie są gleby: bielcowe, brunatne oraz rankery.

W Operacie Glebowo-Siedliskowym dla Nadleśnictwa Węgierska Górka zestawiono rodzaje utworów geologiczno-glebowych występujących na danym terenie. Według kryterium pochodzenia geologicznego oraz właściwości fizykochemicznych skał (głównie uziarnienia) na terenie Nadleśnictwa (powierzchnia leśna) dominują:

- Crpc	- kredowe piaskowce	- 51%
- Crpcl	- kredowe piaskowce i łupki	- 4%
- Crpc/z	- kredowe piaskowce i zlepieńce	- 6%
- Trpc	- trzeciorzędowe piaskowce	- 27%
- Trpcl	- trzeciorzędowe piaskowce i łupki	- 10%

Szczegółowe omówienie budowy geologicznej i gleb znajduje się w „Operacie siedliskowym” dla Nadleśnictwa Węgierska Górka wykonanym przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie według stanu na 01.01.2017 r.

1.3.4 Warunki klimatyczne, wodne, glebowe

Warunki klimatyczne.

Cechy klimatu Polski są uwarunkowane wpływami rozległych obszarów lądowych na wschodzie oraz są kształtowane przez duże połacie wodne Oceanu Atlantyckiego (Woś 1999). Na klimat wpływ ma m.in. szerokość geograficzna (kąt padania promieni słonecznych i czas trwania usłonecznienia), położenie obszaru względem obszarów morskich i oceanicznych, ukształtowanie terenu (rzeźba i wys. n.p.m.), pokrycie terenu (szata roślinna, działalność człowieka). Generalnie na obszarze Polski współwystępują cechy klimatu kontynentalnego i oceanicznego.

a) Położenie zasięgu działania Nadleśnictwa na tle rejonizacji klimatycznej kraju.

Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza (1965) obszar Nadleśnictwa położony jest w Krainie Karpackiej nr 67 w klimacie kształtowanym pod silnym wpływem gór.

Na obszarze Nadleśnictwa można mówić o typie klimatu ukształtowanego na obszarach górskich, który jest wynikiem współoddziaływania czynnika wysokości n.p.m. i czynnika orograficznego. Uwarunkowania klimatu doprowadziły do wyróżnienia stref pięter klimatycznych (Hess 1965). Jednak piętrowość stosunków klimatycznych nie zatarta cech klimatu właściwych dla strefy klimatu umiarkowanego charakterystycznego dla obszaru Polski (Woś 1999).

Poniżej przedstawiono zasięg pięter klimatycznych w Beskidach (Hess 1965).

Piętro klimatyczne	Średnia wieloletnia temperatura roku [°C]	Wysokość nad poziomem morza [m]			
		Beskid Żywiecki i Średni	Beskid Śląski	Beskid Wy- spowy, Są- decki, Niski	Kotliny
Zimne	od -4 do -2	-	-	-	-
Umiarkowanie zimne	od -2 do 0	od szczytów do 1670	-	-	-
Bardzo chłodne	od 0 do +2	od 1670 do 1400	-	-	-
Chłodne	od +2 do +4	od 1400 do 1080	od szczytów do 980	od szczytów do 1100	do 950
Umiarkowanie chłodne	od +4 do +6	od 1080 do 680	od 980 do 670	od 1100 do 750	od 950 do 500
Umiarkowanie ciepłe	od +6 do +8	od 680 do 260	od 670 do 250	od 750 do 280	od 500 do 200

b) Charakterystyka klimatu omawianego obszaru

Obszar Nadleśnictwa należy do strefy klimatu umiarkowanego kontynentalnego. Ścierają się tu wpływy oceaniczne i kontynentalne silnie modyfikowane góskim położeniem terenu, tj. układem grzbietów górskich i dolin oraz wysokością nad poziom morza. Krainy geograficzne, których części wchodzi w skład Nadleśnictwa, tj. Beskid Śląski i Żywiecki, rozpatrywane jako odrębne obszary klimatyczne różnią się nieco od siebie, np.: w Beskidzie Śląskim, jako najbardziej wysuniętym na zachód, okres wegetacyjny rozpoczyna się o 10 dni wcześniej niż w pozostałych częściach Beskidów, a w Beskidzie Żywieckim jego najwyższe części osiąga strefy kosodrzewiny i alpejskie, tj. ponad reglem górnym, którego nie przekraczają tereny Beskidu Śląskiego.

Na klimat obszaru Nadleśnictwa największy wpływ mają masy powietrza polarno - morskiego z nad północnego Atlantyku, kształtujące pogodę przez ponad 60% dni w roku. Ich napływ w zimie powoduje odwilże, zwiększone zachmurzenie i opady, w lecie ochłodzenie i obfite opady ze skłonnością do burz. Powietrze polarno - kontynentalne napływa przez ok. 23% dni w roku. Latem daje ciepłą pogodę, zimą ochłodzenie, niską wilgotność powietrza, małe zachmurzenie. Zimą i jesienią powoduje powstawanie inwersji temperatur, a latem ulewne deszcze. Powietrze arktyczne zimne i suche, napływa głównie wiosną przez 6% dni w roku. Powietrze zwrotnikowe napływa przez 4% dni w roku, najczęściej wiosną.

Wiatry - głównie zachodnie i północno-zachodnie, związane są z cyrkulacją polarno-morską, ale w dolinach o kierunku decyduje rzeźba terenu: w przebiegającej południkowo dolinie Soły przeważają wiatry południowe i północne. Przez większość roku przeciętna szybkość wiatru wynosi ok. 5 m/s, ale epizodycznie może osiągać znacznie większe wartości, np. 15 stycznia 1981 roku na Skrzyczem średnia prędkość wiatru osiągnęła 35 m/s (ponad 120 km/h).

Dla drzewostanów o niższej stabilności biologicznej niebezpieczne są już wiatry o szybkości z przedziału 13,9 - 20,7 m/s, tj. 51 - 75 km/h (7-8 w skali Beauforta). Wiatry fenowe: ciepłe i gwałtowne zstępujące wiatry południowe, występujące najczęściej w półroczu zimowym (XI - IV), powodują szybki wzrost temperatury (nawet o 20° w ciągu kilku godzin), gwałtowny spadek ciśnienia i topnienie pokrywy śnieżnej. Prędkość wiatrów fenowych może przekraczać 30 m/s, osiągając w porywach 45 m/s. W Bielsku - Białej, w grudniu 1989 r. odnotowano szybkość wiatru o wartości 48 m/s.

Wiatry fenowe powodują znaczne straty w gospodarce leśnej. Praktycznie w każdym roku, w Nadleśnictwie Węgierska Górka i w pozostałych okolicznych Nadleśnictwach powstają wiatrolomy i wiatrowały spowodowane przez wiatry fenowe. Cyklicznie powtarzają się szkody o charakterze kłeskowym, kiedy jednorazowo powalone zostają drzewa o masie liczonej w dziesiątkach tysięcy m³, np. w latach: 1964, 1968, 1986, 1990, 2007. Ale największe szkody (o charakterze katastrofalnym) powstały w listopadzie 2004 roku, kiedy rozmiar strat w RDLP Katowice oszacowano na 710 tys. m³ powalonego drewna.

Na szkody od wiatrów fenowych najbardziej narażone są lasy położone na grzbietach i w pobliżu przełęczy oraz w górnej i środkowej części stoków odwieznych o nachyleniu 25° i więcej.

Usłonecznienie na obszarze Nadleśnictwa wynosi od 1 350 do 1 550 godzin/rok. Średnio wynosi 3,7 - 4,2 godzin/dzień, w lecie 5,8 godz., zimą 1,5 godzin/dzień.

Opady

Obszar Nadleśnictwa należy do najbardziej deszczowych obszarów w Polsce. Roczna suma opadów nigdzie nie spada poniżej 750 mm, a jej wartość rośnie wraz z wysokością. Zależna jest także od wystawy: zachodnie stoki Malinowskiej Skały otrzymują rocznie ok. 1 400 mm opadów. Najmniej opadów otrzymują wschodnie stoki Pasma Baraniogórskiego i dolina Soły położone w cieniu opadowym. Najwięcej opadów występuje od maja do sierpnia i mają często charakter nawalny, np. w Wiśle-Malince odnotowano w roku 1960, w ciągu jednego dnia 525 mm opadu, tj. tyle, ile otrzymuje Poznań w ciągu całego roku. Najmniej dni deszczowych jest w Kotlinie Żywieckiej i dolinie Soły - 150 dni, a najwięcej w szczytowych częściach obszaru - do 200 dni. Najmniej dni z opadem śniegu występuje w Kotlinie Żywieckiej - 31 dni, najwięcej w partiach szczytowych - 90 dni.

Pokrywa śnieżna najkrócej zalega w Kotlinie Żywieckiej - 72 dni, najwięcej w partiach szczytowych - 140 dni. W zacienionych dolinach śnieg zalega nawet do końca kwietnia. W rejonie kulminacji Baraniej Góry śnieg zalegał max. 187 dni, a grubość pokrywy osiągnęła prawie 3 m.

Piętra klimatyczne.

W związku ze spadkiem temperatury wraz z wysokością (gradient wynosi 0,5 - 1 °C/100 m) wyróżniono w Beskidach 5 pięter klimatycznych, którym odpowiadają piętra roślinne:

- poniżej 670 m n.p.m., piętro umiarkowanie ciepłe, średnia roczna temperatura od +6 °C do +8 °C, jest to roślinne piętro pogórza,
- od 670 m n.p.m. do 980 m n.p.m., piętro umiarkowanie chłodne, średnia roczna temperatura od +4 °C do +6 °C, jest to roślinne piętro regla dolnego,
- ponad 980 m n.p.m., piętro chłodne, średnia roczna temperatura od +2 °C do +4 °C, jest to roślinne piętro regla górnego.

Pozostałe piętra klimatyczne, tj. bardzo chłodne i umiarkowanie zimne, odpowiadające piętrům kosodrzewiny i alpejskiemu, na terenie Nadleśnictwa nie występują.

W klimatologii nie wyróżnia się odpowiednika regla środkowego, stosowanego w gospodarstwie leśnym.

Średnia roczna temperatura w najniższych częściach obszaru Nadleśnictwa, tj. w Kotlinie Żywieckiej wynosi ponad +7 °C, ale w części górskiej spada do ok. +4 °C.

Najwyższe średnie miesięczne temperatury wynoszą dla Kotliny Żywieckiej ponad +16 °C, a dla grzbietów górskich ok. +13,2 °C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, w którym, w najwyższych partiach gór najniższe średnie temperatury osiągają - 7 °C.

Okres wegetacyjny

Długość okresu wegetacyjnego, tj. dni ze średnią dobową temperaturą wyższą od +5 °C, jest zależna od wysokości n.p.m. i na obszarze Nadleśnictwa wynosi ok. 225 dni w najniższej położonych obszarach (co praktycznie nie ma znaczenia dla gospodarki Nadleśnictwa), a na wysokości ponad 1100 m n.p.m. spada do 150 dni. Gradient temperatury powoduje, że od wysokości 780-800 m n.p.m. nie ma lata klimatycznego, tj. okresu ze średnią dobową temperaturą większą od +15 °C.

Okres przymrozkowy, tj. ilość dni ze średnią dobową temperaturą większą od 0 °C, w których nastąpił chwilowy spadek temperatury poniżej 0 °C. Na obszarze Nadleśnictwa ilość dni przymrozkowych jest zmienna i wynosi od ok. 60 dni do nawet 110 dni w zależności od rejonu. Najwięcej dni przymrozkowych występuje w kotlinach i na stokach południowych,

a najmniej na szczytach i wierzchołkach. Większość dni przymrozkowych występuje w okresie wiosennym, koncentrując się w marcu. Najrzadziej przymrozki występują w maju, ale dla gospodarki leśnej te właśnie są najbardziej niebezpieczne, ponieważ mogą spowodować całkowitą utratę wiosennego przyrostu w najmłodszych odnowieniach, a nawet starszych podrostach. W warunkach górskich, we wklęsłych formach terenu incydentalne spadki temperatur poniżej 0 °C są możliwe w ciągu całego roku.

Inwersje temperatur

Na obszarze Nadleśnictwa często występują inwersje temperatury, tj. odwrócenie gradientu w wyniku czego, w warunkach braku przewietrzania następuje zaleganie zimnych i wilgotnych mas powietrza w obniżeniach terenu (dolinach i kotlinach) przy znacznie wyższych temperaturach w partiach szczytowych. W końcu lat 20-tych XX wieku w Kotlinie Żywieckiej w wyniku inwersji temperatura spadła do -40,6 °C i wymarły niemal wszystkie drzewa owocowe, a współcześnie w terenach gęsto zabudowanych, w warunkach inwersyjnych następuje koncentracja zanieczyszczeń powietrza pochodzących z tzw. niskiej emisji. Obecnie jest to odczuwalne nie tylko w Żywcu, ale również na terenach wiejskich.

Opisane tu cechy klimatyczne są ogólne dla całego obszaru. Z punktu widzenia hodowli lasu bardzo ważny jest mikroklimat, który może znacznie modyfikować warunki klimatyczne regionu. Mikroklimat kształtują takie czynniki jak: wzniesienie nad poziom morza, mezorelief, skały macierzyste, stan gleby i sposób jej użytkowania oraz rodzaj pokrywy roślinnej, zabudowania i zakłady przemysłowe.

c) Syntetyczne dane klimatyczne dla Nadleśnictwa Węgierska Górka:

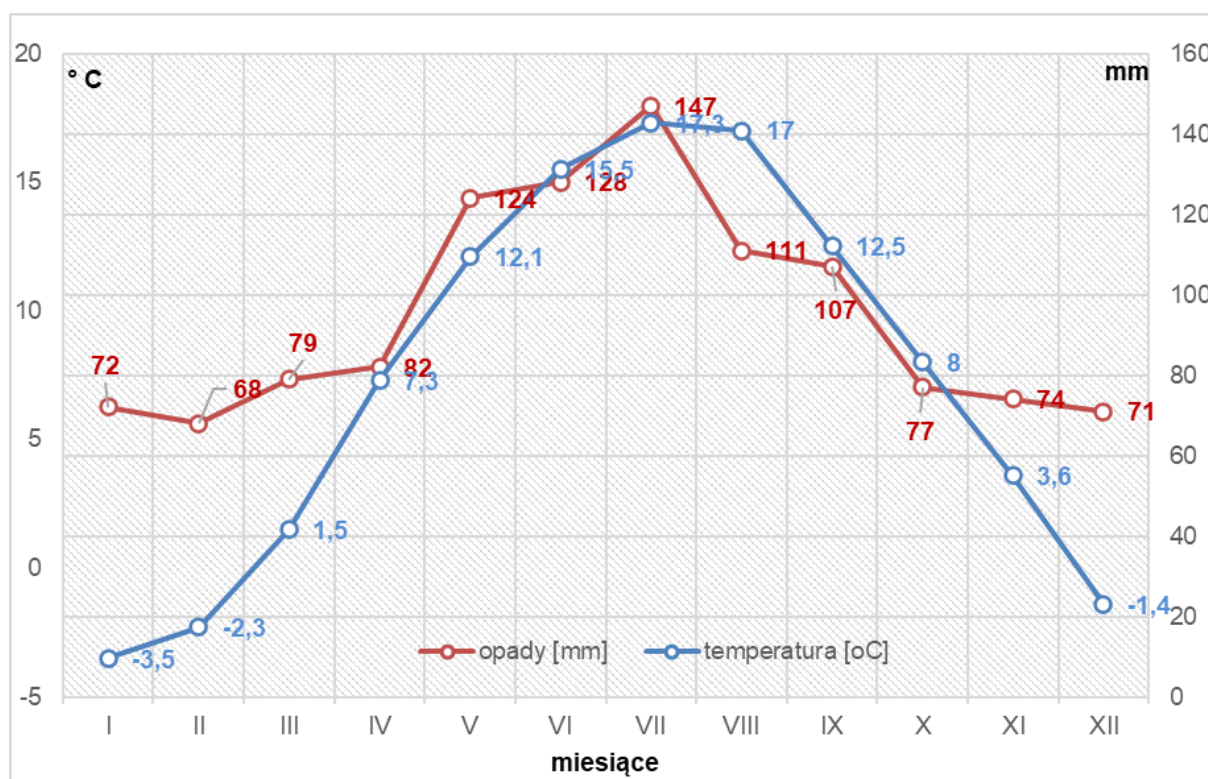
- średnia temperatura powietrza w roku - od 2,5 °C (1100 m n.p.m.) do 8,6 °C (250 m n.p.m.),
- suma opadu atmosferycznego - od 988 mm (250 m n.p.m.) do 1 380 mm (1100 m n.p.m.),
- długość okresu wegetacyjnego - 150 dni (1 100 m n.p.m.) do 225 dni (250 m n.p.m.),
- dni z opadem - 186,
- dni z przymrozkami - 110,
- okres zalegania pokrywy śnieżnej od 65 do 140 dni.

d) Rozkład średnich miesięcznych temperatur i opadów w tabeli i na wykresie

Tabela 16. Model klimatu (zestawienia średnich miesięcznych temperatur i opadów) dla miasta Szczyrk 1999-2021.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Śr. Temperatura (° C)	-3.5	-2.3	1,5	7,3	12,1	15,5	17,3	17,0	12,5	8,0	3,6	-1,4
Min. Temperatura (° C)	-6.6	-5.8	-2.7	2,0	7,0	10,8	12,8	12,4	8,4	4,6	0.8	-4,0
Max. Temperatura (° C)	-0.7	0.9	5,5	12,0	16,4	19,4	21,2	21,2	16,5	11,7	6,6	1,1
Opady / Opady deszczu (mm)	72	68	79	82	124	128	147	111	107	77	74	71
Wilgotność (%)	85	83	78	70	73	75	76	75	78	81	84	84
Deszczowe dni (d)	11	10	11	10	12	12	13	10	10	9	9	10
Godziny słoneczne (g)	3,2	4.0	5,5	8,2	9,1	9,8	10	9,4	6,8	5,00	3,9	3,2

Dane w tabeli pozyskano ze strony internetowej: <https://pl.climate-data.org>

Wykres 1. Rozkład średnich temperatur powietrza i wysokości opadów dla Szczyrku, dane wieloletnie za lata 1999-2021.

c) Czynniki klimatyczne mające wpływ na gospodarkę leśną

Na szczególną uwagę zasługują ekstremalne zjawiska pogodowe, które w ostatnich latach miały miejsce w tym regionie:

- silne wiatry o charakterze huraganowym powodujące wiatrolomy;
- Intensywne opady mokrego śniegu powodujące okiść;
- Intensywne opady deszczu powodujące osuwiska;
- okresy suszy i wysokich temperatur w okresie wegetacyjnym, częste w ostatnich latach, wpływające na kondycję drzewostanów;
- szybkie ustąpienie pokrywy śnieżnej i dotkliwa susza mrozowa;

Warunki wodne.

a) Wody powierzchniowe.

Cały obszar Nadleśnictwa leży w zlewni Soły, która jest prawobrzeżnym dopływem Wisły. Soła przepływa przez: Kotlinę Żywiecką, Beskid Mały i Pogórze Śląskie i jest pierwszym dużym prawobrzeżnym dopływem Wisły. Długość rzeki wynosi 88,9 km, powierzchnia dorzecza 1,4 tys. km². Sołę wyróżnia znaczne wahanie stanu wód. Średni przepływ 18,8 m³ na sekundę, przepływ minimalny 1 m³/s. Potencjał powodziowy Soły jest bardzo duży. Zajmuje ona drugie miejsce po Dunajcu wśród karpackich dopływów Wisły

Zgodnie z podziałem hydrograficznym Polski obszar Nadleśnictwa Węgierska Górką położony jest w Polu 204 (Podział hydrograficzny Polski, 1980). Region ten obejmuje zlewnie:

- pierwszego rzędu Wisła,
- drugiego rzędu Soła.

Według Atlasu Podziału Hydrograficznego Polski z 2005 roku obszar Nadleśnictwa Węgierska Górką należy do dorzecza Wisły (nr 2), zlewni Wisły do Sanu (nr 21) i głównej

jednostki hydrograficznej o nr 213 (Wisła od Przemszy do Dunajca) z główną rzeką Sołą (o nr 2132) będącą prawobrzeżnym dopływem Wisły II rzędu.

Ogólna charakterystyka najważniejszych cieków wodnych, przepływających przez teren Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Rzeka Soła tworzy oś hydrologiczną obszaru zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Węgierska Górka. Soła to prawobrzeżny dopływ Wisły I rzędu. Długość rzeki Soły wynosi 88,9 km, z czego przez zasięg terytorialny Nadleśnictwa przepływa część jej górskiego odcinka długości ok. 17,5 km. Soła nie przepływa przez grunty Nadleśnictwa, jedynie oddział 144 obrębu Węgierska Górka położony jest bezpośrednio wzdłuż zachodniego brzegu Soły na długości ok. 700 m. Wahania stanu wód Soły należą do najwyższych w Europie. Przepływ mierzony w rejonie Tresnej waha się od 1 m³/s w okresie suszy, do 1 382 m³/s w okresie powodzi (w roku 1958). Przeciętny, roczny przepływ wynosi 18,8 m³/s.

Za początek Soły uznaje się połączenie potoków: Czarnej Soły, Rycerki i Białej Soły (inaczej Ujsoły lub Wody Ujsolskiej) w Rajczy. Ujście do Wisły następuje pod Oświęcimiem w pobliżu ujścia Przemszy. Soła zwiększa przepływ Wisły o 59%, co jest największą wartością w Polsce. Soła wpływa na terytorium Nadleśnictwa na granicy Milówki i Rajczy, a opuszcza go na południowej granicy Żywca.

Najważniejsze **lewobrzeżne dopływy Soły** związane z terytorium Nadleśnictwa:

- Nieledwianka, wypływa z obszaru Nadleśnictwa Ujsoły, przez teren Nadleśnictwa przepływa tylko krótki odcinek;
- Bystra - tworzą go liczne potoki wypływające spod Przełęczy Koniakowskiej, Gańczorki i Baraniej Góry. Najważniejsze to np.: Janoska, Młynki;
- Przybędza - wypływa spod Glinnego, z oddziałów 113, 114 obrębu Lipowa;
- Wieśnik - wypływa spod Jaworzynki, z oddziałów 100, 101 obrębu Lipowa;
- Leśna - najważniejszy obok Kamesznickiego Potoku ciek wodny tej części Nadleśnictwa. Wypływa spod Magurki Wiślańskiej, a w granicach lasów Nadleśnictwa zasilają go Twardorzeczka i Malinowski Potok. Do Soły wpada już poza zasięgiem Nadleśnictwa na terenie Żywca,
- Dopływ w Podzielcu (potok Malinowy) i Kalonka wypływają ze stoków Skrzycznego i wpadają do Żylicy poza zasięgiem Nadleśnictwa.

Dopływy prawobrzeżne Soły:

- Milowski Potok - jego źródła leżą pod Hałą Boraczą w oddziałach 107, 116, 117;
- Tynianka - zespół krótkich potoków wypływających z masywu Prusowa i Palenicy, np. Fułatów Potok, Grzegorzaków Potok;
- Żabniczanka - najważniejszy potok tej części Nadleśnictwa. Jego obszar źródłkowy leży na stokach najwyższego masywu Nadleśnictwa: Romanki, Rysianki, Lipowskiego Wierchu i innych;
- Cięcinka - jej źródła leżą w okolicach polany Ficońka, m. in. w oddziałach 15, 16, 21, 22 obrębu Węgierska Górka;
- Bystra dopływ Juszczanki - obszar źródłkowy leży pod masywem Lachowych Młak w oddziałach 5-9, 13, 14 obrębu Węgierska Górka, wpada do Juszczynki niedaleko ujścia do Soły;
- Juszczynka - jej obszar źródłkowy leży poza gruntami Nadleśnictwa, częściowo także na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia.

Sieć rzeczna Nadleśnictwa odznacza się dużą gęstością: 1,5 - 4,0 km/km² (w odniesieniu do całego Beskidu Śląskiego i Żywieckiego). Na jej rozwój mają wpływ: duża ilość opadów, znaczne spadki stoków, niska przepuszczalność podłoża.

Rzeki charakteryzują się dużymi spadkami, słabym rozwinięciem biegu i wysokimi amplitudami przepływów w ciągu roku. Wysoka zmienność stanów jest spowodowana obfitymi opadami, niską przepuszczalnością podłoża i zmniejszonym parowaniem w terenach górskich. W wyższych częściach Beskidu Śląskiego odpływ jednostkowy dochodzi do 30 l/s km², w Beskidzie Żywieckim jest nieco mniejszy; ponad 20 l/s km². Dla porównania: na niżu średni odpływ wynosi 2 l/s km², średni dla całego kraju to 5,4 l/s km², a dla Tatr 50 l/s km². Na terenie Nadleśnictwa większość odpływu przypada na półrocze letnie i wynosi 50 - 60% całkowitego odpływu rocznego.

Ogółem długość rzek, potoków i cieków na gruntach Nadleśnictwa wynosi 180 km, gęstość wynosi 19,2 m/ha.

Zróźnicowanie rzeźby terenu, budowa geologiczna, szata roślinna (skład gatunkowy drzewostanów) lesistość obszaru określa naturalne warunki sprzyjające gromadzeniu lub transformacji opadów w spływ powierzchniowy lub podziemny. Zmienność warunków wodnych ma wieloraki wpływ na gospodarkę leśną. W okresach niskich opadów atmosferycznych i przy wysokich temperaturach występują niedobory wody objawiające się niskim stanem wód w potokach oraz obniżeniem poziomu wód gruntowych. W Nadleśnictwie obserwuje się obniżenie poziomu wód gruntowych. Konsekwencją tego niekorzystnego zjawiska jest także wydzielanie się świerka w drzewostanach i opanowanie przez szkodniki owadzie.

Na terenie Nadleśnictwa zinwentaryzowano następujące formy wód powierzchniowych (bez bagien):

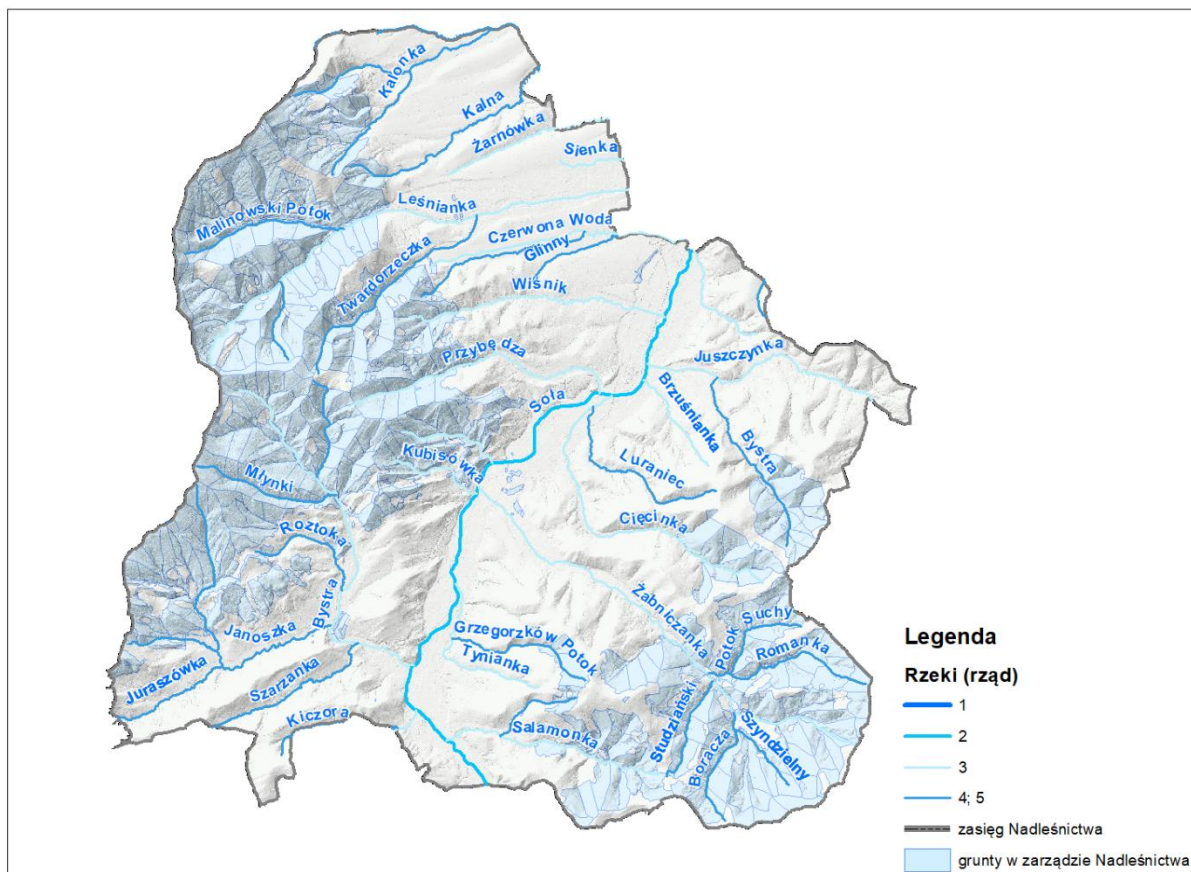
Tabela 17. Lokalizacja wód powierzchniowych na terenie nadleśnictwa Węgierska Górka

rodzaj powierzchni	kategoria	lokalizacja	powierzchnia [ha]
POTOK	potoki i rzeki	02-36-1-08-6 -d -00	0,11
POTOK		02-36-1-09-21 -d -00	0,13
POTOK		02-36-1-09-41 -c -00	0,30
POTOK		02-36-1-09-42 -d -00	0,29
RZEKA		02-36-2-07-254 -k -00	0,22
URZ WOD		02-36-1-08-10 --c -00	0,32
URZ WOD		02-36-1-08-15 --d -00	0,09
URZ WOD		02-36-1-08-16 --b -00	0,14
URZ WOD		02-36-1-08-17 --c -00	0,32
URZ WOD		02-36-1-08-18 --c -00	0,04
URZ WOD		02-36-1-08-19 --b -00	0,18
URZ WOD		02-36-1-08-2 --c -00	0,16
URZ WOD		02-36-1-08-3 --b -00	0,14
URZ WOD		02-36-1-08-7 --b -00	0,29
URZ WOD		02-36-1-08-9 --b -00	0,31
URZ WOD		02-36-1-09-29 --b -00	0,47
URZ WOD		02-36-1-09-35 --c -00	0,11
URZ WOD		02-36-1-09-36 --c -00	0,14
URZ WOD		02-36-1-09-37 --c -00	0,26
URZ WOD		02-36-1-09-38 --b -00	0,19
URZ WOD		02-36-1-09-39 --b -00	0,03
URZ WOD		02-36-1-09-40 --c -00	0,19
URZ WOD		02-36-1-09-41 --c -00	0,13
URZ WOD		02-36-1-09-42 --c -00	0,12
URZ WOD		02-36-1-09-43 --c -00	0,39
URZ WOD		02-36-1-09-44 --b -00	0,86
URZ WOD		02-36-1-10-64 --b -00	0,44
URZ WOD		02-36-1-10-65 --c -00	0,17
URZ WOD		02-36-1-10-66 --c -00	0,07

rodzaj powierzchni	kategoria	lokalizacja	powierzchnia [ha]
URZ WOD		02-36-1-10-67 --b -00	0,76
URZ WOD		02-36-1-10-68 --d -00	0,31
URZ WOD		02-36-1-10-69 --c -00	0,64
URZ WOD		02-36-1-10-70 --c -00	0,61
URZ WOD		02-36-1-10-71 --c -00	0,57
URZ WOD		02-36-1-10-72 --c -00	0,27
URZ WOD		02-36-1-10-73 --c -00	0,80
URZ WOD		02-36-1-10-74 --c -00	0,41
URZ WOD		02-36-1-10-75 --b -00	0,65
URZ WOD		02-36-1-10-77 --c -00	0,17
URZ WOD		02-36-1-10-78 --c -00	0,11
URZ WOD		02-36-1-11-50 --b -00	0,21
URZ WOD		02-36-1-11-51 --c -00	0,07
URZ WOD		02-36-1-11-54 --c -00	0,08
URZ WOD		02-36-1-11-55 --c -00	0,27
URZ WOD		02-36-1-11-56 --c -00	0,12
URZ WOD		02-36-1-11-57 --b -00	0,24
URZ WOD		02-36-1-11-58 --b -00	0,29
URZ WOD		02-36-1-11-59 --b -00	0,49
URZ WOD		02-36-1-11-60 --c -00	0,04
URZ WOD		02-36-1-11-63 --c -00	0,66
URZ WOD		02-36-1-12-80 --b -00	0,10
URZ WOD		02-36-1-12-81 --c -00	0,22
URZ WOD		02-36-1-12-82 --b -00	0,20
URZ WOD		02-36-1-12-86 --c -00	0,07
URZ WOD		02-36-1-12-87 --c -00	0,08
URZ WOD		02-36-1-12-88 --c -00	0,33
URZ WOD		02-36-1-12-89 --c -00	0,01
URZ WOD		02-36-1-12-90 --d -00	0,11
URZ WOD		02-36-1-12-92 --b -00	0,20
URZ WOD		02-36-1-12-94 --c -00	0,04
URZ WOD		02-36-1-12-95 --c -00	0,22
URZ WOD		02-36-1-13-100 --c -00	0,38
URZ WOD		02-36-1-13-102 --b -00	0,08
URZ WOD		02-36-1-13-103 --b -00	0,18
URZ WOD		02-36-1-13-104 --c -00	0,04
URZ WOD		02-36-1-13-106 --c -00	0,17
URZ WOD		02-36-1-13-107 --d -00	0,19
URZ WOD		02-36-1-13-109 --b -00	0,04
URZ WOD		02-36-1-13-110 --c -00	0,05
URZ WOD		02-36-1-13-111 --d -00	0,12
URZ WOD		02-36-1-13-112 --d -00	0,10
URZ WOD		02-36-1-13-113 --c -00	0,16
URZ WOD		02-36-1-13-99 --c -00	0,15
URZ WOD		02-36-2-01-12 --c -00	0,02
URZ WOD		02-36-2-01-13 --c -00	0,22
URZ WOD		02-36-2-01-2 --b -00	0,31
URZ WOD		02-36-2-01-20 --d -00	0,41
URZ WOD		02-36-2-01-3 --c -00	0,12
URZ WOD		02-36-2-01-6 --c -00	0,03
URZ WOD		02-36-2-01-8 --c -00	0,10
URZ WOD		02-36-2-02-25 --c -00	0,02
URZ WOD		02-36-2-02-27 --c -00	0,43
URZ WOD		02-36-2-02-28 --d -00	0,10

rodzaj powierzchni	kategoria	lokalizacja	powierzchnia [ha]
URZ WOD		02-36-2-02-29 --b -00	0,03
URZ WOD		02-36-2-02-30 --b -00	0,12
URZ WOD		02-36-2-02-31 --b -00	0,33
URZ WOD		02-36-2-02-32 --c -00	0,13
URZ WOD		02-36-2-02-39 --c -00	0,31
URZ WOD		02-36-2-02-40 --d -00	0,10
URZ WOD		02-36-2-02-41 --d -00	0,05
URZ WOD		02-36-2-02-42 --b -00	0,01
URZ WOD		02-36-2-02-44 --c -00	0,17
URZ WOD		02-36-2-02-45 --d -00	0,55
URZ WOD		02-36-2-02-47 --c -00	0,22
URZ WOD		02-36-2-02-49 --c -00	0,02
URZ WOD		02-36-2-02-50 --b -00	0,16
URZ WOD		02-36-2-02-51 --b -00	0,03
URZ WOD		02-36-2-02-52 --c -00	0,02
URZ WOD		02-36-2-02-53 --c -00	0,26
URZ WOD		02-36-2-02-56 --b -00	0,28
URZ WOD		02-36-2-02-57 --c -00	0,35
URZ WOD		02-36-2-02-81 --a -00	0,27
URZ WOD		02-36-2-03-58 --b -00	0,12
URZ WOD		02-36-2-03-59 --b -00	0,02
URZ WOD		02-36-2-03-60 --c -00	0,38
URZ WOD		02-36-2-03-63 --c -00	0,04
URZ WOD		02-36-2-03-65 --c -00	0,11
URZ WOD		02-36-2-03-66 --c -00	0,56
URZ WOD		02-36-2-03-69 --c -00	0,19
URZ WOD		02-36-2-03-70 --c -00	0,28
URZ WOD		02-36-2-03-71 --c -00	0,11
URZ WOD		02-36-2-03-72 --c -00	0,36
URZ WOD		02-36-2-03-73 --c -00	0,25
URZ WOD		02-36-2-03-78 --c -00	0,05
URZ WOD		02-36-2-03-82 --b -00	0,01
URZ WOD		02-36-2-03-83 --c -00	0,19
URZ WOD		02-36-2-03-84 --d -00	0,15
URZ WOD		02-36-2-03-85 --c -00	0,20
URZ WOD		02-36-2-03-86 --d -00	0,07
URZ WOD		02-36-2-03-87 --b -00	0,20
URZ WOD		02-36-2-03-88 --c -00	0,16
URZ WOD		02-36-2-03-89 --c -00	0,35
URZ WOD		02-36-2-03-91 --b -00	0,11
URZ WOD		02-36-2-03-97 --b -00	0,25
URZ WOD		02-36-2-04-101 --c -00	0,11
URZ WOD		02-36-2-04-102 --b -00	0,17
URZ WOD		02-36-2-04-106 --b -00	0,19
URZ WOD		02-36-2-04-108 --c -00	0,01
URZ WOD		02-36-2-04-116 --b -00	0,17
URZ WOD		02-36-2-04-118 --b -00	0,11
URZ WOD		02-36-2-04-119 --d -00	0,10
URZ WOD		02-36-2-04-120 --c -00	0,36
URZ WOD		02-36-2-04-121 --c -00	0,09
URZ WOD		02-36-2-04-123 --c -00	0,28
URZ WOD		02-36-2-04-92 --b -00	0,10
URZ WOD		02-36-2-04-94 --c -00	0,03
URZ WOD		02-36-2-05-216 --c -00	0,20

rodzaj po- wierzchni	kategoria	lokalizacja	powierzchnia [ha]
URZ WOD		02-36-2-05-217 --c -00	0,05
URZ WOD		02-36-2-05-222 --c -00	0,16
URZ WOD		02-36-2-05-225 --c -00	0,54
URZ WOD		02-36-2-05-226 --c -00	0,20
URZ WOD		02-36-2-05-229 --c -00	0,03
URZ WOD		02-36-2-05-230 --b -00	0,30
URZ WOD		02-36-2-05-231 --c -00	0,22
URZ WOD		02-36-2-05-233 --c -00	0,18
URZ WOD		02-36-2-05-234 --c -00	0,11
URZ WOD		02-36-2-05-235 --d -00	0,09
URZ WOD		02-36-2-05-246 --b -00	0,17
URZ WOD		02-36-2-05-249 --c -00	0,14
URZ WOD		02-36-2-05-250 --d -00	0,23
URZ WOD		02-36-2-05-251 --a -00	0,17
URZ WOD		02-36-2-05-252 --c -00	0,12
URZ WOD		02-36-2-06-167 --c -00	0,09
URZ WOD		02-36-2-06-168 --c -00	0,17
URZ WOD		02-36-2-06-170 --d -00	0,06
URZ WOD		02-36-2-06-175 --c -00	0,18
URZ WOD		02-36-2-06-177 --d -00	0,03
URZ WOD		02-36-2-06-178 --c -00	0,05
URZ WOD		02-36-2-06-179 --c -00	0,36
URZ WOD		02-36-2-06-180 --c -00	0,06
URZ WOD		02-36-2-06-181 --c -00	0,12
URZ WOD		02-36-2-06-185 --g -00	0,09
URZ WOD		02-36-2-06-186 --c -00	0,21
URZ WOD		02-36-2-06-192 --b -00	0,01
URZ WOD		02-36-2-07-132 --c -00	0,21
URZ WOD		02-36-2-07-133 --c -00	0,23
URZ WOD		02-36-2-07-135 --b -00	0,17
URZ WOD		02-36-2-07-137 --c -00	0,06
URZ WOD		02-36-2-07-139 --d -00	0,04
URZ WOD		02-36-2-07-140 --c -00	0,24
URZ WOD		02-36-2-07-150 --c -00	0,06
URZ WOD		02-36-2-07-150 --d -00	0,06
URZ WOD		02-36-2-07-157 --c -00	0,21
URZ WOD		02-36-2-07-158 --c -00	0,12
URZ WOD		02-36-2-07-159 --c -00	0,32
URZ WOD		02-36-2-07-160 --f -00	0,13
ZBIORNIK		stawy, zbiorniki, oczka wodne	02-36-2-05-255 -j -00
N-WODA	02-36-2-07-254 -m -00		0,03
URZ WOD	02-36-2-01-20 -i -00		0,05
			35,05

Ryc. 10. Mapa hydrologiczna obszaru Nadleśnictwa Węgierska Górka

b) Wody podziemne.

W obszarze woj. śląskiego użytkowe wody podziemne występują w utworach czwartorzędu, trzeciorzędu, kredy, jury, triasu, karbonu i dewonu oraz podrzędnie permu.

Spośród poziomów wodonośnych charakteryzujących się bardzo dobrymi parametrami hydrogeologicznymi i dobrą jakością wód wydzielono główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP). Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) to naturalny zbiornik wodny znajdujący się pod powierzchnią ziemi, gromadzący wody podziemne i spełniający szczególne kryteria ilościowe i jakościowe.

W zasięgu Nadleśnictwa Węgierska Górka znajdują się trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP):

- nr 446 - Dolina Soły, zbiornik czwartorzędowy, słabo izolowany, wody niskiej jakości, w zasadzie poza gruntami Nadleśnictwa.
- nr 445 - Magura-Babia Góra, zbiornik trzeciorzędowy położony w Beskidzie Żywieckim.
- nr 348 - Godula-Beskid Śląski, zbiornik kredowy, obejmujący również wschodnie stoki Pasma Baraniogórskiego.

Według podziału na regiony hydrogeologiczne B. Paczyńskiego wód podziemnych zwykłych, słodkich (Atlas Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 1994) obszar Nadleśnictwa leży w regionie XII - Śląsko-Krakowskim z udziałem pięter wodonośnych czwartorzędowych, trzeciorzędowych, jurajskich i triasowych z dużą (część płu. Nadleśnictwa) i średnią zasobnością wód podziemnych.

Z typem formacji wodonośnych: porowym i porowo-szczelinowym. O głębokości formacji wodonośnych od 20 m do 150 m.

Tabela 18. Charakterystyka zbiorników wód podziemnych

Nr zbiornika	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ ośrodka	Średnia głębokość ujęć [m]	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys. m ³ /dobę]
446	Dolina rzeki Soła	Qd - utwory czwartorzędowe związane z dolinami rzecznyymi (holoceńskie)	porowy	15	8
445	Zbiornik warstw Magura (Babia Góra)	TrF - trzeciorzęd we fliszu	szczelinowo-porowy	25,5	80
348	Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski)	CrF - kreda we fliszu	szczelinowo-porowy	60	8,5

c) Tereny źródliskowe

Źródłiska to obiekty wyjątkowe w krajobrazie leśnym. Są ważnym elementem sieci wodnej, odgrywającym istotną rolę w krążeniu wód i bilansie wodnym. Mają wpływ na kształtowanie stosunków wodnych i siedlisk na obszarach niekiedy znacznie oddalonych od samych źródeł. Tworzą środowisko charakteryzujące się znaczną różnorodnością fitocenotyczną, florystyczną i faunistyczną. Śródleśne źródłiska są także ostoją chronionych i zagrożonych składników flory. To również ważne miejsce występowania wielu specyficznych gatunków zwierząt, zwłaszcza bezkręgowców, np. wypławków, chrzączek, kielży, ślimaków, skoczogonków i innych.

Praktycznie cały obszar leśny Nadleśnictwa Węgierska Górka należy uznać za teren źródliskowy. Do wyjątków należą doliny, na których stokach nie występują potoki lub występują bardzo rzadko np. stoki masywu Kościelca, stoki Abrahamowa, a także uboga w potoki dolina Przybędzy.

Tereny źródliskowe w Nadleśnictwie występują masowo. Ma to związek z górkim i wyżynnym ukształtowaniem terenów leśnych Nadleśnictwa oraz geologicznym rodzajem podłoża (flisz karpacki), w którym często na miejsce skośny naprzemienny układ warstw wodoprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych. Tereny leśne Nadleśnictwa pokryte są stosunkowo gęstą siecią stałych lub okresowych cieków, zasilanych z wód opadowych oraz z lokalnych wysięków oraz źródeł. Większość z tych cieków ma charakter potoków górskich, najczęściej bez nazwy.

Gęstość źródeł jest duża: od kilku do kilkunastu na km², ale nie mają dużej wydajności, często też są sezonowe. Najtrwalsze i najwydajniejsze źródła związane są z kompleksami piaskowców magurskich, godulskich i inoceramowych, mające charakter szczelinowy. Ich wydajność jest zmienna: od niewielkiej, tj. 0,5 -1,5 l/s, do stosunkowo wysokiej, tj. 0,1 - 4,0 l/s. Najmniej wydajne i trwałe są źródła zwietrzelinowe, często zanikające w zimie i okresach bezdeszczowych.

Najbardziej znane źródła na obszarze Nadleśnictwa.

W obrębie Węgierska Górka:

- 73 c - źródło wody zmineralizowanej, prawdopodobnie siarczkowe
- 164 c - źródło wody o wysokiej jakości smakowej, niezamarzające
- 247 g - jedno ze źródeł potoku Janoska
- 225 a - obszar źródliskowy potoku Janoska położony w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł Czarnej Wisielki
- 144 b - „U Źródełka”
- 204, 209 - obszar źródliskowy dopływu Bystrej

W obrębie Lipowa:

- 98 a - „Mini Siklawa”, źródło niezamarzające
- 47 - „Siurcek”

- 123 b - „Głodna Woda”
- 23 - „Zimnik”, ujęcie wody dla potrzeb Nadleśnictwa

d) Mała retencja.

Retencja służy polepszeniu warunków wilgotnościowych na terenach, pomiędzy którymi występują zależności funkcjonalno-przestrzenne, spełniając przy tym funkcje przeciwpowodziowe, poprzez zatrzymanie nadmiaru wód opadowych na terenach leśnych, spłaszczanie fali powodziowej w niższych partiach zlewni. Działania retencyjne łączą zwiększenie zdolności retencji wody z ochroną przyrody - poprawą stanu ekosystemów i siedlisk zależnych od wody.

Jednymi z najważniejszych funkcji oprócz powyższych, jakie spełniają zadania retencyjne to zapobieganie suszy, oczyszczanie wody, ograniczenie erozji, odtworzenie naturalnych warunków wodnych torfowisk i innych mokradeł, podtrzymywanie poziomu wód gruntowych oraz podziemnego zasilania źródeł, utrzymanie i powstawanie ostoi flory i fauny wodnej, wodno-błotnej lub okresowo związanej z wodą, czy zapewnienie wodopojów dla dzikich zwierząt.

Mała retencja wodna to proces polegający na spowolnieniu i zatrzymaniu, przy zastosowaniu rozmaitych zabiegów, jak największej ilości wody w jej powierzchniowym i przypowierzchniowym obiegu. To także przedsięwzięcia mające na celu wydłużenie czasu obiegu wody między innymi poprzez zwiększenie zdolności do zatrzymywania wód opadowych (spowolnienie ich odpływu).

To także działania w zakresie zwiększenia retencji gleby przez zabiegi agromelioracyjne i fitomelioracyjne, a ponadto zwiększanie intercepcji przez zalesianie i zadrzewianie. Zabiegi małej retencji mają służyć przede wszystkim zapobieganiu ujemnym skutkom okresowych anomalii pogodowych, tj. spowolnić spływ, a także lokalnie podwyższyć poziom wód gruntowych. Gromadzenie i zatrzymywanie wody można uzyskać poprzez stosowanie zabiegów techniczno-budowlanych i gospodarczych. W ramach poprawy retencyjności należy zwrócić uwagę na przebudowę drzewostanów zmierzającą do pełnego dostosowania składu gatunkowego drzewostanów do siedlisk i przeciwdziałania degradacji gleby. Powyższe działania zmniejszają również spływ powierzchniowy przeciwdziałając erozji gleby.

Retencyjność zlewni górnej Soły, a tym samym i obszaru Nadleśnictwa nie jest wysoka, ponieważ tutejszy flisz nie odznacza się dużą przepuszczalnością i zdolnością retencyjną.

Bardzo ważne jest wykorzystanie naturalnych i już istniejących obiektów małej retencji, takich jak:

- tereny moczarowe i bagna, które zbierają wodę okresowo i w małej ilości, mogą jednak stanowić głównie uzupełnienie innych urządzeń służących do redukcji spływu powierzchniowego,
- torfowiska magazynujące wody opadowe i płynące, wpływają hamująco i regulująco na odpływ wód w rzekach równocześnie wpływają na odpływ gruntowy gleb sąsiadujących,
- naturalne zbiorniki wodne magazynujące wody opadowe i opóźniające spływ powierzchniowy i gruntowy, często stanowią także obiekty rekreacji i wypoczynku.
- sztuczne zbiorniki wodne.

Dodatkowo bardzo duże znaczenie dla magazynowania wody mają siedliska wilgotne, bagienne i łągi.

Na terenie Nadleśnictwa te siedliska stanowią jedynie ok. 0,26% powierzchni wszystkich siedlisk. Są to: BMGw, LMGw, LGw i LŁG.

Nadleśnictwo Węgierska Górk realizuje zadania programu Małej Retencji Górskiej zrealizowanych na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka:

- Projekt Mała Retencja Górka1 (2007-2015r) - „Przeciwdziałanie skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich, zwiększenie retencji i utrzymanie potoków oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie”. W ramach projektu Nadleśnictwo Węgierska Górka zainstalowało wodospusty drewniane frezowane na drogach stokowych Nadleśnictwa. Celem planowanych inwestycji było ograniczenie i kontrola nadmiernego spływu powierzchniowego wody poprzez zainstalowanie wodopustów na drogach stokowych.

- Projekt Mała Retencja Górską2 (2016-2022) - „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich”. W ramach projektu Nadleśnictwo Węgierska Górka zrealizowano:
 - W Kamesznicy modernizację brodu betonowo kamiennego na bród o konstrukcji drewniano-kamiennej oraz zabezpieczenie potoku wzdłuż odcinka drogi Nad Młynkami (leśnictwo Sikorzane)
 - W Lipowej wymianę 1 szt. przepustu betonowego okrągłego na przepust łukowy z dnem naturalnym na cieku stałym w Leśnictwie Łukasze.
 - W Żabnicy budowę 5 szt. brodów kamiennych na ciekach okresowych na górnej pętli w Leśnictwie Boracza oraz wymiana 1 szt. przepustu betonowego okrągłego na przepust łukowy z dnem naturalnym na cieku stałym w Leśnictwie Boracza.

Warunki glebowe.

Nadleśnictwo posiada operat siedliskowy wykonany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie według stanu na 01.01.2017 oraz warstwę wektorową wykonaną w oparciu o to opracowanie.

Nadleśnictwo nie posiada opracowania fitosocjologicznego dla swoich gruntów.

Nazewnictwo gleb przyjęto zgodnie z „Klasyfikacją gleb leśnych Polski” z 2000 r. Klasyfikacja gleb leśnych Polski została wprowadzona do stosowania w Lasach Państwowych zarządzeniem nr 9 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 7 lutego 2001 r.

Dla gruntów przejętych w zarząd lub zalesionych gruntów porolnych (dla których nie określono TSL), siedliskowe typy lasu oraz w miarę możliwości typy, podtypy i gatunki gleb - określił taksator podczas prac urzędniowych.

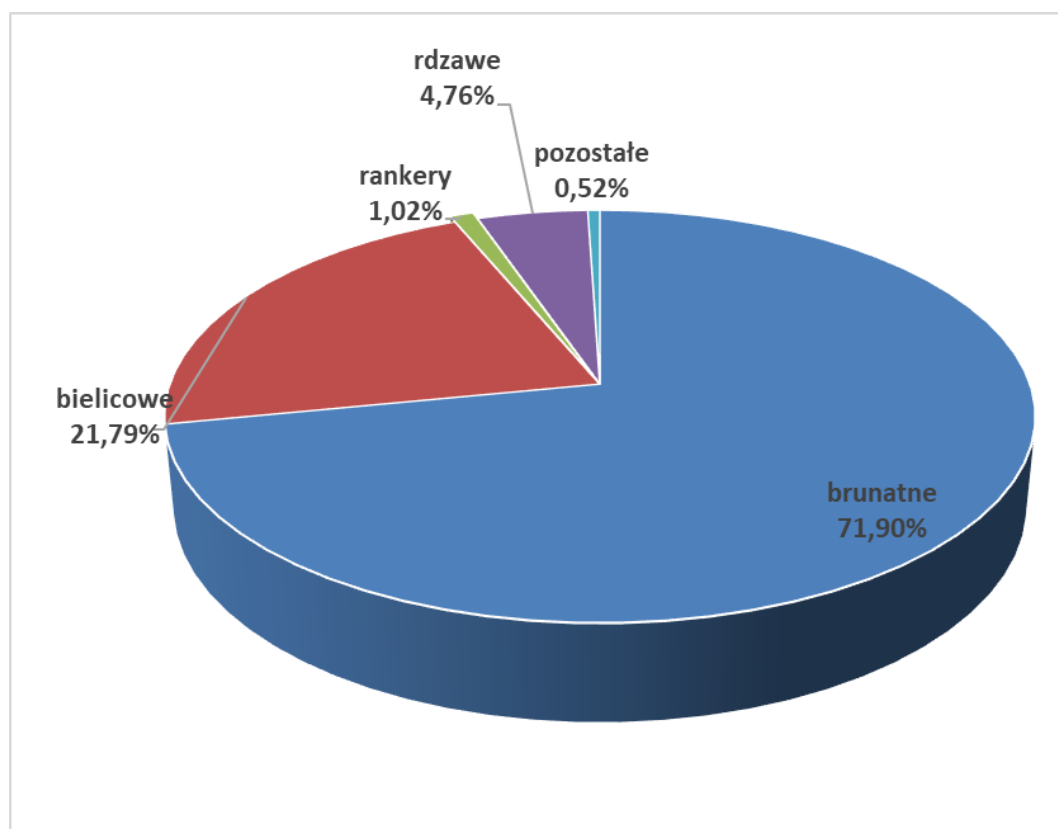
Wyróżniono 16 podtypów gleb w 9 typach. Przeważają gleby brunatne (71,90% pow.), bielcowe (21,79% pow.), następnie rdzawe (4,76%) i rankery (1,02%). Pozostałe 5 typów gleb zajmuje łącznie 0,52% pow. gruntów leśnych. Udział powierzchniowy i procentowy typów i podtypów gleb przedstawia poniższa tabela:

Tabela 19. Udział podtypów gleb w Nadleśnictwie Węgierska Górka według VI rewizji wg opisów taksacyjnych

Kod	Typ i podtyp gleby	obr. Lipowa		obr. Węgierska Górka		Nadleśnictwo	
		pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
1	2	3	4	5	6	7	8
2	Gleby inicjalne rumoszone	14,97	0,46	0,00	0,00	14,97	0,2
	Razem gleby inicjalne	14,97	0,46	0,00	0,00	14,97	0,2
3.3	Rankery bielcowe	23,46	0,72	44,89	0,78	68,35	0,8
3.4	Rankery brunatne	5,58	0,17	18,34	0,32	23,92	0,3
3	Razem rankery	29,04	0,89	63,23	1,09	92,27	1,0
10.5	Gleby brunatne bielcowe	448,17	13,72	668,62	11,55	1116,79	12,3
10.4	Gleby brunatne kwaśne	1829,44	55,99	3258,54	56,28	5087,98	56,2
10.1	Gleby brunatne właściwe	2,19	0,07	17,18	0,30	19,37	0,2
10.3	Gleby brunatne wylugowane	74,70	2,29	213,66	3,69	288,36	3,2
10	Razem gleby brunatne	2354,50	72,06	4158,00	71,82	6512,50	71,9
11.4	Gleby płowe opadowoglejowe	5,27	0,16	0,00	0,00	5,27	0,1
11	Razem gleby płowe	5,27	0,16	0,00	0,00	5,27	0,1
12.3	Gleby rdzawe bielcowe	159,54	4,88	158,83	2,74	318,37	3,5
12.2	Gleby rdzawe brunatne	0,00	0,00	3,27	0,06	3,27	0,0
12.1	Gleby rdzawe właściwe	72,58	2,22	37,34	0,64	109,92	1,2
12	Razem gleby rdzawe	232,12	7,10	199,44	3,44	431,56	4,8
14.1	Gleby bielcowe właściwe	619,46	18,96	1354,45	23,39	1973,91	21,8
14	Razem gleby bielcowe	619,46	18,96	1354,45	23,39	1973,91	21,8
15.1	Gleby gruntowoglejowe właściwe	0,00	0,00	11,20	0,19	11,20	0,1
15	Razem gleby gruntowoglejowe	0,00	0,00	11,20	0,19	11,20	0,1

Kod	Typ i podtyp gleby	obr. Lipowa		obr. Węgierska Górka		Nadleśnictwo	
		pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
1	2	3	4	5	6	7	8
16.1	Gleby opadowoglejowe właściwe	1,05	0,03	0,00	0,00	1,05	0,0
16	Razem gleby opadowoglejowe	1,05	0,03	0,00	0,00	1,05	0,0
21.4	Mady rzeczne brunatne	5,21	0,16	3,50	0,06	8,71	0,1
21.2	Mady rzeczne właściwe	5,95	0,18	0,00	0,00	5,95	0,1
21	Razem mady rzeczne	11,16	0,34	3,50	0,06	14,66	0,2
Razem grunty leśne		3267,57	100,00	5789,82	100,00	9057,39	100,0
Grunty nieleśne i leśne związ. z gosp. leśną		102,98		218,49		321,47	
Łącznie*		3370,55		6008,31		9378,86	

*powierzchnia bez współwłasności (4,36 ha)

Wykres 2. Procentowy udział typów gleb w nadleśnictwie Węgierska Górka

1.3.5 Zestawienie typów siedliskowych lasu (TSL) według panujących i rzeczywistych gatunków drzew

W części tabelarycznej elaboratu (rozdz. 8) znajdują się następujące tabele, które charakteryzują udział typów siedliskowych w lasach Nadleśnictwa Węgierska Górka:

- Tabela II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela Va - Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- Tabela Vb - Miąższościowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Tabela 20. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Typ siedliskowy lasu	Obreby				Nadleśnictwo	
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
	Pow.[ha]	Udział [%]	Pow.[ha]	Udział [%]	Pow.[ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6	7
BWG	10,04	0,31	187,61	3,24	197,65	2,18
LMWYŻŚW	1,28	0,04	-	0,00	1,28	0,01
LWYŻŚW	8,11	0,25	-	0,00	8,11	0,09
BMGŚW	694,43	21,25	1770,27	30,58	2464,70	27,21
BMGW	-	0,00	5,77	0,10	5,77	0,06
LMGŚW	2204,84	67,47	2307,78	39,86	4512,62	49,83
LMGW	1,05	0,03	-	0,00	1,05	0,01
LGŚW	335,87	10,28	1512,57	26,12	1848,44	20,41
LGW	-	0,00	2,32	0,04	2,32	0,03
LŁG	11,95	0,37	3,50	0,06	15,45	0,17
Razem	3267,57	100,00	5789,82	100,00	9057,39	100,00

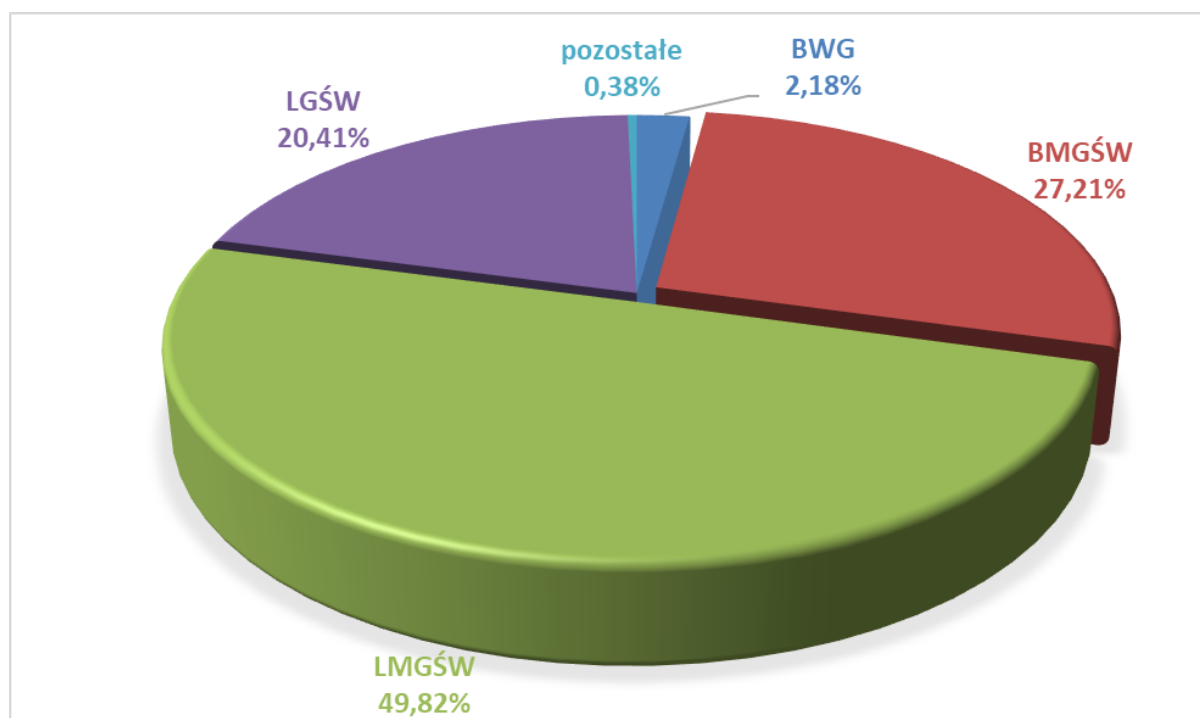
* W powyższej tabeli zestawiono powierzchnię typów siedliskowych lasu dla całości gruntów leśnych nadleśnictwa (grunty leśne zalesione i niezalesione). W tabeli II zestawiono tylko grunty leśne zalesione.

Ogółem w Nadleśnictwie Węgierska Górka stwierdzono występowanie 10 typów siedliskowych lasu.

W ujęciu procentowym, największą powierzchnię w Nadleśnictwie zajmują: LMGśw - 49,83%, BMGśw - 27,21%, LGśw - 20,41%, BWG - 2,18%. Udział pozostałych 6 siedlisk stanowi 0,38% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej.

W sytuacji siedliskowego zróżnicowania wydzielań drzewostanowych, w opisach taksonicznych, w informacjach różnych zamieszczono informację o występujących w nich mikrosiedliskach wraz z podaniem ich lokalizacji zgodnie z wytycznymi instrukcji urządzania lasu.

W przypadku stwierdzenia w trakcie taksacji istotnej niezgodności pomiędzy opisanym typem siedliskowym lasu a potencjałem rzeczywistym siedliska, taksator proponował zmianę typu siedliskowego lasu w uzgodnieniu z Nadleśnictwem.

* pozostałe (LMwyżśw, Lwyżśw, BMGW, LMGw, LGw i LŁG)

Wykres 3. Procentowy udział typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie Węgierska Górka

Tabela 21. Zestawienie stopni zniekształcenia siedlisk leśnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Grupy troficzne	Bory		Bory mieszane		Lasy mieszane		Lasy		Razem	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
	Powierzchnia leśna zalesiona - [ha]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>obr. Lipowa</i>										
Siedliska naturalne i w stanie zbliżonym do naturalnego	10,04	100,00	404,63	58,27	1607,69	72,57	272,64	78,39	2295,00	70,24
Siedliska zniekształcone			289,80	41,73	607,59	27,43	75,18	21,61	972,57	29,76
Siedliska zdegradowane										
Razem	10,04	100,00	694,43	100,00	2215,28	100,00	347,82	100,00	3267,57	100,00
<i>obr. Węgierska Górka</i>										
Siedliska naturalne i w stanie zbliżonym do naturalnego	187,61	100,00	694,46	28,11	1476,90	32,65	846,19	45,34	3205,16	55,36
Siedliska zniekształcone			1081,58	43,78	830,88	18,37	672,20	36,02	2584,66	44,64
Siedliska zdegradowane										
Razem	187,61	94,92	1776,04	71,89	2307,78	51,02	1518,39	81,36	5789,82	100,00
<i>Nadl. Węgierska Górka</i>										
Siedliska naturalne i w stanie zbliżonym do naturalnego	197,65	100,00	1099,09	44,49	3084,59	68,20	1118,83	59,95	5500,16	60,73
Siedliska zniekształcone			1371,38	55,51	1438,47	31,80	747,38	40,05	3557,23	39,27
Siedliska zdegradowane										
Razem	197,65	100,00	2470,47	100,00	4523,06	100,00	1866,21	100,00	9057,39	100,00

Tabela 22. Zestawienie wilgotnościowo - troficzne powierzchni siedlisk leśnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Grupy żywnościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	-	197,65	-	-	-	197,65	2,18
Bory mieszane	-	2464,7	5,77	-	-	2470,47	27,28
Lasy mieszane	-	4513,9	1,05	-	-	4514,95	49,85
Lasy	-	1856,55	2,32	-	15,45	1874,32	20,69
Ogółem	-	9032,8	9,14	-	15,45	9057,39	100,00
%	-	99,73	0,1	-	0,17	100,00	

Tabela 23. Zestawienie wilgotnościowo - troficzne powierzchni siedlisk leśnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka w układzie fizjograficznym

Grupy żywnościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Obwód LIPOWA							
Bory	-	10,04	-	-	-	10,04	100,00
Bory mieszane	-	-	-	-	-	-	-
Lasy mieszane	-	-	-	-	-	-	-
Lasy	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	10,04	-	-	-	10,04	100,00
%	-	100,00	-	-	-	100,00	

Grupy żyznościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory wyżynne	-	-	-	-	-	-	-
Bory mieszane wyżynne	-	-	-	-	-	-	-
Lasy mieszane wyżynne	-	1,28	-	-	-	1,28	13,63
Lasy wyżynne	-	8,11	-	-	-	8,11	86,37
Razem	-	9,39	-	-	-	9,39	100,00
%	-	100,00	-	-	-	100,00	
Bory górskie	-	-	-	-	-	-	-
Bory mieszane górskie	-	694,43	-	-	-	694,43	21,38
Lasy mieszane górskie	-	2204,84	1,05	-	-	2205,89	67,91
Lasy górskie	-	335,87	-	-	11,95	347,82	10,71
Razem	-	3235,14	1,05	-	11,95	3248,14	100,00
%	-	99,60	0,03	-	0,37	100,00	
Ogółem	-	3254,57	1,05	-	11,95	3267,57	
%	-	99,60	0,03	-	0,37	100,00	
Obręb WĘGIERSKA GÓRKA							
Bory	-	187,61	-	-	-	187,61	100,00
Bory mieszane	-	-	-	-	-	-	-
Lasy mieszane	-	-	-	-	-	-	-
Lasy	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	187,61	-	-	-	187,61	100,00
%	-	100,00	-	-	-	100,00	
Bory wyżynne	-	-	-	-	-	-	-
Bory mieszane wyżynne	-	-	-	-	-	-	-
Lasy mieszane wyżynne	-	-	-	-	-	-	-
Lasy wyżynne	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	-	-	-	-	-	-
%	-	-	-	-	-	-	-
Bory górskie	-	-	-	-	-	-	-
Bory mieszane górskie	-	1770,27	5,77	-	-	1776,04	31,70
Lasy mieszane górskie	-	2307,78	-	-	-	2307,78	41,20
Lasy górskie	-	1512,57	2,32	-	3,50	1518,39	27,10
Razem	-	5590,62	8,09	-	3,50	5602,21	100,00
%	-	99,80	0,14	-	0,06	100,00	
Ogółem	-	5778,23	8,09	-	3,50	5789,82	
%	-	99,80	0,14	-	0,06	100,00	
Nadleśnictwo Węgierska Górka							
Bory	-	197,65	-	-	-	197,65	100,00
Bory mieszane	-	-	-	-	-	-	-
Lasy mieszane	-	-	-	-	-	-	-
Lasy	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	197,65	-	-	-	197,65	100,00
%	-	100,00	-	-	-	100,00	
Bory wyżynne	-	-	-	-	-	-	-
Bory mieszane wyżynne	-	-	-	-	-	-	-
Lasy mieszane wyżynne	-	1,28	-	-	-	1,28	13,63
Lasy wyżynne	-	8,11	-	-	-	8,11	86,37
Razem	-	9,39	-	-	-	9,39	100,00
%	-	100,00	-	-	-	100,00	
Bory górskie	-	-	-	-	-	-	-
Bory mieszane górskie	-	2464,70	5,77	-	-	2470,47	27,91
Lasy mieszane górskie	-	4512,62	1,05	-	-	4513,67	51,00

Grupy żyznościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Lasy górskie	-	1848,44	2,32	-	15,45	1866,21	21,09
Razem	-	8825,76	9,14	-	15,45	8850,35	100,00
%	-	99,73	0,10	-	0,17	100,00	
Ogółem	-	9032,80	9,14	-	15,45	9057,39	
%	-	99,73	0,10	-	0,17	100,00	

Na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka w ramach poszczególnych grup troficznych dominują siedliska świeże i silnie świeże - 99,73%, sporadycznie występują siedliska wilgotne oraz łąkowe zalewane i niezalewane - 0,27%. Na warunki wilgotnościowe istotny wpływ ma lokalne ukształtowanie terenu oraz charakter podłoża. Należy dodać, że zgodnie z decyzją KZP na siedliskach łąkowych utworzono gospodarstwo specjalne, objęte specjalnymi sposobami zagospodarowania i ochrony.

W Nadleśnictwie Węgierska Górka przeważają siedliska naturalne (N1) i zbliżone do naturalnych (N2) zajmują one 60,73% powierzchni leśnej. Siedliska zniekształcone (Z1) stanowią 39,27%, a siedlisk zdegradowanych brak.

Porównując TSL w ramach V i VI rewizji widoczne są różnice, a przyczyny zmian w powierzchni poszczególnych TSL wynikają z:

- określenia TSL w pododdziałach według udziału większościowego;
- zmian ilościowych w stanie posiadania;
- dostosowania powierzchni leśnej do ewidencji gruntów i budynków;
- przyjęcia TSL dla gruntów zalesionych oraz przeklasyfikowania niektórych gruntów nieleśnych na Ls;
- korekty granic wydzieleni drzewostanowych.

Tabela 24. Zmiany w strukturze powierzchniowej TSL - porównanie rewizji ul

Siedliskowy typ lasu	wg stanu na 01.01.2014 r.		wg stanu na 01.01.2024 r.		różnica	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Węgierska Górka						
BWG	142,90	1,58	197,65	2,18	54,75	0,61
LMWYŻŚW	8,12	0,09	1,28	0,01	-6,84	-0,08
LWYŻŚW	0,00	0,00	8,11	0,09	8,11	0,09
BMGŚW	2545,01	28,15	2464,70	27,21	-80,31	-0,89
BMGW	6,03	0,07	5,77	0,06	-0,26	0,00
LMGŚW	5355,15	59,23	4512,62	49,83	-842,53	-9,32
LMGW	2,10	0,02	1,05	0,01	-1,05	-0,01
LGŚW	969,74	10,73	1848,44	20,41	878,70	9,72
LGW	0,58	0,01	2,32	0,03	1,74	0,02
LŁG	12,04	0,12	15,45	0,17	3,41	0,04
Razem	9041,67	100,00	9057,39	100,00	15,72	0,17

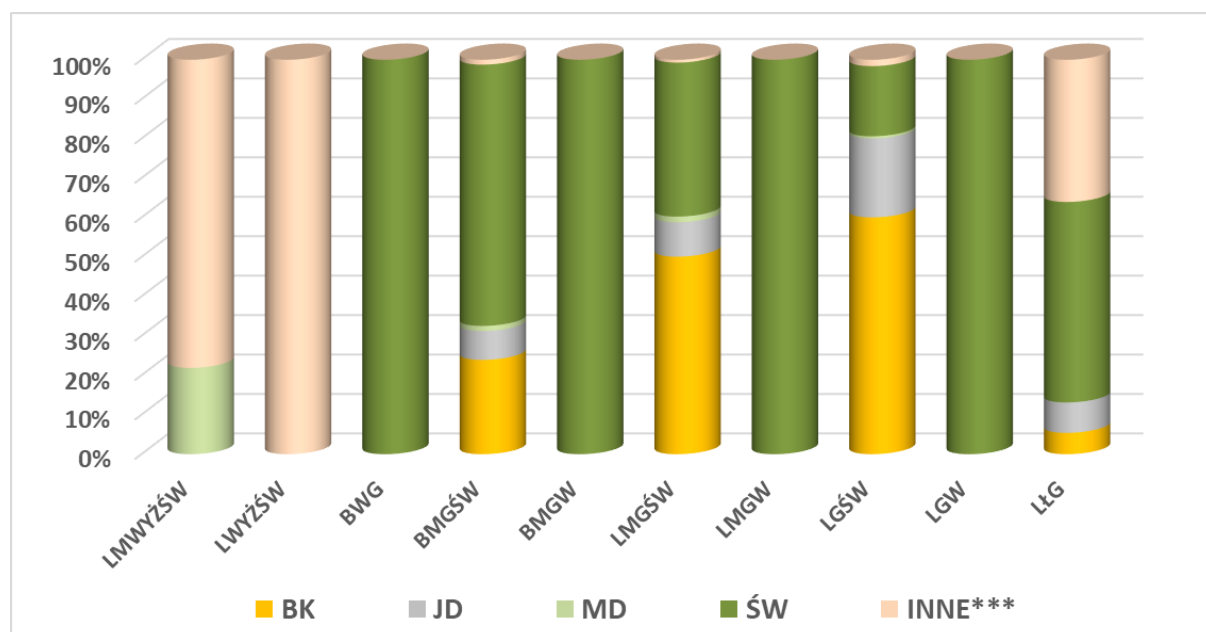
Udział gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Węgierska Górka obrazuje poniższa tabela i wykres. Ze względu na zajmowaną, małą powierzchnię, niektóre gatunki zestawiono razem, dotyczy to: Brz, Dbc, Db, Jw., Ol, So, Ols, Dg.

Tabela 25. Powierzchnia i udział gatunków panujących w typach siedliskowych lasu na powierzchni leśnej zalesionej (wyciąg z Tab. IV)

TSL	Gatunki panujące					Razem
	BK	JD	MD	ŚW	INNE***	
	Powierzchnia - [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
LMWYŻŚW			0,28		1,00	1,28
LWYŻŚW					8,11	8,11
BWG				197,65		197,65
BMGŚW	587,07	182,25	31,86	1624,21	30,23	2455,62
BMGW				5,77		5,77
LMGŚW	2290,80	392,88	65,56	1727,68	32,34	4509,26
LMGW				1,05		1,05
LGŚW	1127,20	368,59	10,24	305,86	28,51	1840,40
LGW				2,32		2,32
LŁG	0,79	0,95		7,09	6,09	14,92
Łącznie	4005,86	944,67	107,94	3871,63	106,28	9036,38
	44,3%	10,5%	1,2%	42,8%	1,2%	100,0%

* - zestawienie dla powierzchni leśnej zalesionej

*- Brz, Dbc, Db, Jw., Ol, So, Ols, Dg

Gatunki zestawione łącznie: *- Brz, Dbc, Db, Jw., Ol, So, Ols, Dg

Wykres 4. Udział gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Z analizy powyższego zestawienia i wykresu nasuwa się wniosek, że drzewostany Nadleśnictwa Węgierska Górka są średnio zróżnicowane pod względem siedliskowym - 10 TSL i gatunkowym - 12 gatunków panujących, tworzących drzewostany. Na siedliskach, które zajmują największą powierzchnię, głównymi gatunkami lasotwórczymi są: świerk, buk i jodła.

Wśród TSL najbardziej urozmaicony skład gatunkowy posiadają: LMwyżśw, LŁG. Najuboższy skład gatunkowy, wynikający z uwarunkowań glebowo-siedliskowych i wymagań fizjologicznych drzew posiadają siedliska borowe: BWG, BMGW oraz LMGW,

Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej Nadleśnictwa Węgierska Górka, w tym aspektów siedliskowych, przedstawiono poniżej na podstawie tabeli Va

powierzchniowy udział gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu. Stwierdzono 23 gatunki rzeczywistych drzew.

Ze względu na zajmowaną, małą powierzchnię, niektóre gatunki zestawiono razem, dotyczy to: Ak, Db, Dbc, Dg, Gb, Jrz, Js, Jw., Kl, Lp, Ol, Ols, Os, So, Sok, Sow, Tp, Wb.

Na terenie Nadleśnictwa Węgierska Góra:

- Glebowe powierzchnie wzorcowe znajdują się w obrębie Węgierska Góra w oddziałach: 25-31, 36-44, 46-48;
- Drzewostany (rodzaj powierzchni D-STAN) na gruntach porolnych zajmują powierzchnię 15,69 ha, w tym w obrębie Lipowa na powierzchni 9,52 ha, w wydzieleniach leśnych: 1 b, 9 b, 10 d, 23 d, 49 b, 67 s, t, 96 k, m, w obrębie Węgierska Góra na powierzchni 6,07 ha, w wydzieleniach leśnych: 1 d, 3 d, 11 a, 45 f, 52 a, 214 c, 255 s.

Tabela 26. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z Tab. Va)

TSL	Gatunki panujące						Razem
	BK	BRZ	JD	MD	ŚW	INNE*	
	Powierzchnia - [ha]						
1	2	3	4	5	6	11	12
BMGŚW	677,54	51,55	360,83	62,30	1275,82	27,58	2455,62
BMGW	2,31				3,46		5,77
BWG	10,64	0,39		0,60	181,13	4,89	197,65
LGŚW	919,51	1,39	427,44	40,79	412,90	38,37	1840,40
LGW	0,23		0,70		1,39		2,32
LŁG	1,68		1,46	0,36	3,10	8,32	14,92
LMGŚW	1982,92	52,26	655,66	145,59	1613,70	59,13	4509,26
LMGW	0,31		0,21		0,53		1,05
LMWYŻŚW				0,25		1,03	1,28
LWYŻŚW				1,05		7,06	8,11
Łącznie	3595,14	105,59	1446,30	250,94	3492,03	146,38	9036,38
	39,8%	1,2%	16,0%	2,8%	38,6%	1,6%	100,0%

* - łącznie Ak, Db, Dbc, Dg, Gb, Jrz, Js, Jw., Kl, Lp, Ol, Ols, Os, So, Sok, Sow, Tp, Wb.

1.3.6 Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Obszar Nadleśnictwa leży w zasięgu emisji przemysłowych pochodzących ze źródeł zanieczyszczeń zlokalizowanych na obszarze Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego oraz lokalnych.

Aktualizacji stref uszkodzeń lasu nie przeprowadzono z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. Pozostawiono jako obowiązujące: lokalizację i wyniki pomiarów z III rewizji planu urządzenia lasu (na podstawie założonej w 1994 roku sieci powierzchni próbnych). W wyniku tej inwentaryzacji ustalono II strefę, średnich uszkodzeń przemysłowych w całości dla obrębu Lipowa, I strefę słabych uszkodzeń przemysłowych dla obrębu Węgierska Górka. Zasięg stref wprowadzono do programu Taksator, jednak do czasu obowiązku wyróżniania tych stref nie uwzględniono ich w obliczeniach i zestawieniach.

Z danych statystycznych WIOŚ wynika, iż w ostatnich latach występuje tendencja zmniejszania się ilości zanieczyszczeń, zmniejsza się także ich toksyczność, co wynika z restrukturyzacji lub ograniczenia części surowcowej przemysłu ciężkiego, stosowania nowoczesnych technologii produkcji i ochrony środowiska.

Podział powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) Nadleśnictwa na strefy uszkodzeń przedstawia się następująco:

- I strefa o powierzchni 5789,82 ha obejmuje cały obręb Węgierska Górka;
- II strefa o powierzchni 3267,57 ha obejmuje cały obręb Lipowa;

1.3.7 Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Na mocy ustaleń Komisji Założeń Planu z dnia 10.05.2019 roku przyjęto następujące typy drzewostanów (TD) o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL).

Tabela 27. Ustalane przez KZP TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw

TSL	TD	Ramowy skład gatunkowy odnowień	Rębnia	
			zasadnicza	zastępcza
LMwyżśw1	So-Bk	Bk 50%, So 30%, Dbs, Jd i inne 20%	IVd	IVa
LMwyżśw2	So-Bk	Bk 50%, So 30%, Dbs, Jd i inne 20%	IVd	IVa
Lwyżśw1	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md, Jd, Jw i inne 20%	IVd	IVa
Lwyżśw2	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md, Jd, Jw i inne 20%	IVd	IVa
BWGśw	Św	Św 90%, Jrz i inne 10%	bez rębni	bez rębni
BWGw	Św	Św 90%, Jrz i inne 10%	bez rębni	bez rębni
BWGb	Św	Św 90%, Jrz i inne 10%	bez rębni	bez rębni
BMGśw1 BMGśw2	Bk-Św	Św 50%, Bk 30% i inne 20%	IVd	IVc
BMGw0 BMGw1 BMGw2	Jd-Św	Św 50%, Jd 30% Jw i inne 20%	IVd	IVc
BMGb0 BMGb1 BMGb2 BMGb3	Św	Św 80% i inne 20%	bez rębni	bez rębni
LMGśw1 LMGśw2	Św-Bk	Bk 50%, Św 30%, Jw i inne 20%	IVd	IIa

TSL	TD	Ramowy skład gatunkowy odnowień	Rębnia	
			zasadnicza	zastępcza
LMGw0 LMGw1 LMGw2	Św-Jd	Jd 50%, Św 30%, Jw i inne 20%	IVd	IVa, V
LGśw1 LGśw2	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Jw i inne 20%	IVd	IIa
LGw0 LGw1 LGw2	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Jw i inne 20%	IVd	IVa, V
LIG0 LIG1 LIG2	Ols-Js* Js-Ols* Ols	Js 50%, Ols 30%, Św i inne 20% Ols 50%, Js 30%, Św i inne 20% Ols 70%, Js i inne 30%	bez rębni	bez rębni

* - wobec trwającego procesu zamierania jesionu (Js) dopuszcza się zamienne stosowanie gatunków: Ol, Dbs, Św, Wz, Brz, Jw, Lp, itp.

W ramach obszaru Natura 2000 istnieją siedliska przyrodnicze, dla których należy przyjąć typy drzewostanów wg poniższej tabeli:

Tabela 28. Ustalone przez KZP TD o kierunku przyrodniczym (dla leśnych siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000)

Kod siedliska	Nazwa siedliska		Typ drzewostanu
9110	Kwaśna buczyna (Luzulo Fagenion)		Św-Bk, Jd-Bk, Św-Jd-Bk, Bk
9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)		Jw-Bk, Jd-Bk, Św- Bk, Bk, Bk-Jd
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (Tilio platyphylis-Acerion pseudoplatani) - (priorytetowe)		Jw
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe) - (priorytetowe)		Ols, Js- Ols, Js, Ols- Js
9410	Górskie bory świerkowe (Piceion abietis część - zbiorowiska górskie)		Św-Jd, Św, Jd-Św

Propozycje składów gatunkowych są wyrażeniem długoletniego celu hodowlanego i są właściwe dla danego siedliska, a poprzez ich urozmaicenie gwarantują rozproszenie ryzyka hodowlanego w dynamicznie zmieniających się warunkach klimatycznych.

Wskazywanie w docelowym składzie przyszłych drzewostanów gatunków panujących, współpanujących i domieszkowych z pozostawieniem dodatkowo większego udziału na pomocnicze gatunki drzew (% i inne) pozwoli leśniczemu na dostosowanie do konkretnych warunków terenowych na danej powierzchni. Jest to podejście prawidłowe i zgodne z półnaturalną hodowlą lasu (odstąpienie od uproszczeń).

Dobór gatunków pomocniczych (% i inne) na etapie realizacji PUL winien wynikać z uwarunkowań edaficznych i być zgodny z zasięgiem geograficznym gat. drzew oraz uwzględniać rodzimność gatunku.

Przyjęte typy drzewostanów należy traktować ramowo, mogą być one zmieniane w razie stwierdzenia na gruncie specyficznych warunków mikrosiedliskowych.

Przy projektowaniu składów odnowień dla poszczególnych siedlisk należy uwzględnić: warianty typu siedliskowego i uwilgotnienia, podtyp gleby, oraz lokalne warunki mikrosiedliskowe.

Do czasu ustąpienia choroby jesiona, przy odnowieniach, gdzie składnikiem winien być jesion można zastępować ten gatunek przy odnowieniach gatunkami o podobnych wymaganiach siedliskowych i ekologicznych, np.: Ol, Dbs, Św, Wz, Brz, Jw, Lp, itp.

Poza granicami obszarów Natura 2000 można stosować w gatunkach domieszkowych oraz pomocniczych również Dg.

W granicach obszarów Natura 2000 można stosować Md tylko jako przedplon W przypadku potrzeb przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskiem na siedliskach łągowych dopuszcza się stosowanie rębni adekwatnych do założonego długoletniego celu hodowlanego.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

Mając na względzie ujawniającą się w coraz większym stopniu wrażliwość drzewostanów na stan zasobów wodnych w glebie planuje się postępowanie uwzględniające warianty uwilgotnienia siedlisk. Wymienne stosowanie TD pomiędzy danymi wariantami jest możliwe w przypadkach uzasadnionych aktualnym stanem siedliska.

Tabela 29. Porównanie typów drzewostanów w rewizji V i VI

V Rewizja		VI Rewizja	
TSL	TD	TSL	TD
LMwyżśw1	So-Bk	LMWYŻŚW	Db-Bk
LMwyżśw2	So-Bk		
Lwyżśw1	Bk-Db		
Lwyżśw2	Bk-Db		
BWGśw	Św	BWG	Św
BWGw	Św		
BWGb	Św		
BMGśw1	Bk-Św	BMGŚW	Bk-Św
BMGśw2			
BMGw0	Jd-Św	BMGW	Jd-Św
BMGw1			
BMGw2			
BMGb0	Św		
BMGb1			
BMGb2			
BMGb3			
LMGśw1	Św-Bk	LMGŚW	Jd-Św-Bk
LMGśw2			
LMGw0	Św-Jd	LMGW	Św-Jd-Bk
LMGw1			
LMGw2			
LGśw1	Jd-Bk	LGŚW	Jd-Bk
LGśw2			

V Rewizja		VI Rewizja	
TSL	TD	TSL	TD
LGw0	Bk-Jd	LGW	Bk-Jd
LGw1			
LGw2			
LIG0	Ols-Js*	LŁG	Js-Olsz
LIG1	Js-Ols*		
LIG2	Ols		

1.3.8 Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej

Trwałość i zdolność do pełnienia przez lasy wielorakich funkcji, w tym również potencjalne możliwości produkcyjne, zależą między innymi od zróżnicowania genetycznego tworzących je gatunków oraz od dostosowania populacji drzew do czynników fizyczno-geograficznych na obszarze ich występowania. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku (Dz.U. 2001 Nr 73, poz. 761 z późniejszymi zmianami), o leśnym materiale rozmnożeniowym reguluje sprawy rejestracji, obrotu i kontroli leśnego materiału podstawowego (LMP) i rozmnożeniowego (LMR) oraz regionalizacji nasiennej.

Zgodnie z obecnie obowiązującym *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z dnia 21 września 2015 r. poz. 1425)*, Nadleśnictwo Węgierska Górka należy do następujących regionów nasiennych, stosownie dla poszczególnych głównych gatunków lasotwórczych:

Tabela 30. Wykaz regionów nasiennych w Nadleśnictwie Węgierska Górka.

Gatunek	Region pochodzenia	Gminy wchodzące w skład obszaru regionu pochodzenia
Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i> Roth)	Brz 80	Teren całego Nadleśnictwa
Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Bk 80	Teren całego Nadleśnictwa
Dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i> Liebl.)	Dbb 60	Teren całego Nadleśnictwa
Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i> L.)	Dbs 60	Teren całego Nadleśnictwa
Jodła pospolita (<i>Abies alba</i> Mill.)	Jd 80	Teren całego Nadleśnictwa
Modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> Mill.)	Md 20	Teren całego Nadleśnictwa
Olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.)	OI 80	Teren całego Nadleśnictwa
Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.)	So 80	Teren całego Nadleśnictwa
Świerk pospolity (<i>Picea abies</i> Karst.)	Św 82	Teren całego Nadleśnictwa

W związku z brakiem kompatybilności programu Taksator z nowym Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie podziału na regiony nasienne, nie jest możliwe zapisanie potrzebnych danych, a co za tym idzie zamieszczenie ich w opisach taksacyjnych lasu. W związku z tym w bazie danych programu Taksator w dalszym ciągu figuruje podział na regiony nasienne zgodnie z poprzednio obowiązującym rozporządzeniem z dnia 15 maja 2012 r.

Tabela 31. Zestawienie obiektów bazy nasiennej w Nadleśnictwie Węgierska Górka.

Typ obiektu	Obręb Lipowa		Obręb Węgierska Górka		Nadleśnictwo	
	Liczba [szt.]	Pow. [ha]	Liczba [szt.]	Pow. [ha]	Liczba [szt.]	Pow. [ha]
1	2	3	4	5	6	7
Wyłączone drzewostany nasienne (WDN)	1	5,80	1	4,76	2	10,56
Gospodarcze drzewostany nasienne (GDN)	4	33,78	7	68,12	11	87,27
Rejestrowane uprawy pochodne (RUP)	1	4,16	6	17,09	7	21,25

Nadleśnictwo Węgierska Górka realizuje zadania związane z hodowlą i nasiennictwem w oparciu o „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych”, z perspektywą na lata 2011 - 2035.

Wykaz obiektów bazy nasiennej zamieszczono również w części tabelarycznej elaboryatu ([rozdz. 8. tabele i wzory instrukcyjne](#) - wzór nr 2).

Wyłączone drzewostany nasienne.

Na terenie Nadleśnictwa aktualnie występują trzy wyłączone drzewostany nasienne (WDN) zlokalizowane w trzech pododdziałach. Dla tych drzewostanów nie wyznaczono otuliny.

Tabela 32. Zestawienie wyłączonych drzewostanów nasiennych w Nadleśnictwie Węgierska Górka.

L.p.	Nr w KRLMP	Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Gatunek	Wiek	TSL
1	2	4	5	6	7	8
Obręb Lipowa						
1.	MP/2/49484/10	02-36-1-08-15 -b -00	5,80	DG	115	BMGŚW
Obręb Węgierska Górka						
1.	MP/2/43782/05	02-36-2-05-248 -c -00	4,76	JD	165	LMGŚW
Razem Nadleśnictwo			10,56			

Wyłączone drzewostany nasienne są wpisane do Rejestru Drzewostanów Nasiennych prowadzonego przez IBL oraz do Rejestru Wyłączonych Drzewostanów nasiennych prowadzonego przez Lasy Państwowe. Rejestracja ww. drzewostanów nasiennych została dokonana na podstawie Zarządzenia Dyrektora Generalnego LP.

Wyłączone drzewostany nasienne posiadają wymaganą dokumentację - rejestr wyłączonego drzewostanu nasiennego.

W Nadleśnictwie Węgierska Górka znajduje się **11** gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) o łącznej powierzchni **101,90 ha**.

Są to drzewostany:

- bukowe (5) - 45,85 ha
- jodłowe (3) - 30,46 ha
- sosnowe (2) - 12,49 ha
- dąglęzjowy (1) - 13,10 ha

Tabela 33. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych w Nadleśnictwie Węgierska Górka.

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Nr w KRLMN	Gatu- nek GDN	TSL	Skrócony opis taks.			
						Udział	Gatu- nek	Wiek	Zd
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obręb Lipowa									
1.	02-36-1-10-78 -d -00	3,32	MP/1/46526/06	BK	LMGŚW	10	BK	165	1,0
2.	02-36-1-12-96 -n -00	7,49	MP/1/43780/05	JD	LGŚW	7	JD	95	0,6
3.	02-36-1-12-97 -a -00	13,95	MP/1/43779/05	JD	LGŚW	6	JD	95	0,6
4.	02-36-1-13-106 -a -00	9,02	MP/1/43781/05	JD	LMGŚW	8	JD	170	0,5
Razem		33,78							
Obręb Węgierska Górka									
1.	02-36-2-01-12 -c -00	6,72	MP/1/46527/06	BK	LGŚW	6	BK	130	0,1

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Nr w KRLMN	Gatu- nek GDN	TSL	Skrócony opis taks.			
						Udział	Gatu- nek	Wiek	Zd
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.	02-36-2-01-22 -a -00	15,59	MP/1/46525/06	BK	LGŚW	7	BK	95	1,0
3.	02-36-2-02-35 -a -00	13,10	MP/1/46521/06	DG	LGŚW	7	DG	120	0,3
4.	02-36-2-02-57 -b -00	6,21	MP/1/46529/06	BK	LGŚW	4	BK	100	1,2
5.	02-36-2-03-58 -c -00	14,01	MP/1/46528/06	BK	LGŚW	5	BK	140	0,5
6.	02-36-2-05-251 -f -00	2,36	MP/1/46523/06	SO	BMGŚW	10	SO	155	0,1
7.	02-36-2-07-145 -a -00	10,13	MP/1/47405/07	SO	BMGŚW	10	SO	90	0,8
Razem		68,12							
Ogółem Nadleśnictwo		101,90							

Powierzchnie wydzieleń w zdecydowanej większości zostały przyjęte z poprzedniego PUL i są one zgodne z danymi w Krajowym Rejestrze LMP. W niektórych przypadkach nastąpiła również zmiana oznaczeń literowych pododdziałów. Wprowadzone zmiany będą wymagały aktualizacji w KR LMP.

Nadleśnictwo nie planuje w najbliższym czasie zmian w zakresie istniejącej bazy nasiennej w grupie GDN.

Uprawy pochodne.

W Nadleśnictwie do chwili obecnej założono uprawy świerka, jodły oraz daglezi na łącznej powierzchni **21,25** ha.

Tabela 34. Zestawienie upraw pochodnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka.

Adres leśny	Pow. wydz. [ha]	Pow. uprawy pochodnej [ha]	TSL	Gatunek	Rok założenia	Pochodzenie nasion
Obręb Lipowa						
02-36-1-13-115 -c	8,15	4,16	LMGŚW	Jd	2010, 2011	Obr. Węgierska Górka WDN oddz. 248 c
Razem	8,15	4,16				
Obręb Węgierska Górka						
02-36-2-04-98 -c	5,20	2,00	LMGŚW	Św	1985	samosiew pod byłymi d-stanami nasiennymi
02-36-2-04-99 -b	13,70	3,77	LMGŚW	Św	1990	
02-36-2-04-100 -c	13,02	2,5	LMGŚW	Św	1990	
02-36-2-06-168 -b	5,18	4,00	BMGŚW	Dg	1992	N-ctwo Ujsoły WDN oddział 172
02-36-2-05-250 -a	6,99	2,14	BMGŚW	Św	1985	samosiew pod byłymi d-stanami nasiennymi
		0,97	BMGŚW	Św	1992	
02-36-2-05-250 -b	1,71	1,71	BMGŚW	Św	1992	
Razem	45,8	17,09				
	53,95	21,25				

W najbliższych latach Nadleśnictwo nie planuje zakładania kolejnych upraw pochodnych. Planuje się natomiast komisijną weryfikację istniejącej bazy upraw pochodnych w celu ustalenia ich rzeczywistej powierzchni i jakości hodowlanej. Dotyczy to zwłaszcza upraw świerkowych zakładanych w latach 80-tych i na początku lat 90-tych. W składach tych drzewostanów udział świerka systematycznie maleje, co wynika przede wszystkim z jego słabej kondycji zdrowotnej. Świerk jest zastępowany przez inne gatunki, głównie buka

Produkcja szkółkarska.

Nadleśnictwo Węgierska Górka aktualnie nie prowadzi gospodarki szkółkarskiej. Decyzję o zakończeniu produkcji szkółkarskiej prowadzonej w szkółce leśnej zlokalizowanej w leśnictwie Ostre (oddz. 67d) podjął Dyrektor RDLP w Katowicach (Decyzja z dnia 31.05.2023 r.). W chwili obecnej grunt ten jest przewidziany do wydzierżawienia.

Nadleśnictwo ma podpisane umowy wieloletnie z nadleśnictwami: Wisła i Bielsko na zakup potrzebnego materiału sadzeniowego. Umowy przewidują elastyczność w zakresie produkcji tego materiału w zależności od zmieniających się potrzeb.

1.3.9 Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa

Tereny Nadleśnictwa Węgierska Górka to tereny wartościowe przyrodniczo, z licznymi formami ochrony.

Do ustawowych form ochrony przyrody na terenie gruntów Nadleśnictwa Węgierska Górka należą: 3 rezerваты przyrody, 2 parki krajobrazowe, 1 obszar Natura 2000 - OSO, 2 obszary Natura 2000 - SOO, 5 pomników przyrody (2 drzewa, 2 jaskinie, 1 wychodnia skalna) 2 obiekty wpisane do rejestru zabytków, oraz liczne gatunki chronionych roślin i zwierząt w tym 1 strefa ochrony zwierząt

Na terenie gruntów Nadleśnictwa nie występują: obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Obszary chronione to układ przestrzennie powiązanych ze sobą terenów. Podstawowym celem tworzenia obszarów chronionych jest:

- ochrona zasobów przyrody przed ich degradacją i dewastacją,
- stworzenie odpowiednich warunków zapewniających bytowanie poszczególnych gatunków roślin i zwierząt,
- zapewnienie równowagi przyrodniczej w skali kraju i jego regionach,
- zapewnienie różnorodności genetycznej organizmów (bogatej puli genowej),
- utrzymanie naturalnych warunków hydrologicznych i geologicznych,
- tworzenie korzyści ekologicznych dla zwierząt i roślin.

Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Tabela 35. Zestawienie liczby i powierzchni obiektów objętych ochroną na gruntach Nadleśnictwa.

Forma ochrony przyrody	Na gruntach Nadleśnictwa	
	liczba	pow. (ha)
Rezerваты przyrody	3	102,47
Propozycja poszerzenia rezerwatu	1	2,11
Parki Krajobrazowe	2	9283,13
Otuliny Parków krajobrazowych	2	84,46
Obszary Natura 2000 - OSO	1	3244,73
Obszary Natura 2000 - SOO	2	9278,00
Pomniki przyrody	5	
Ochrona strefowa zwierząt	1	25,91

– Rezerваты istniejące.

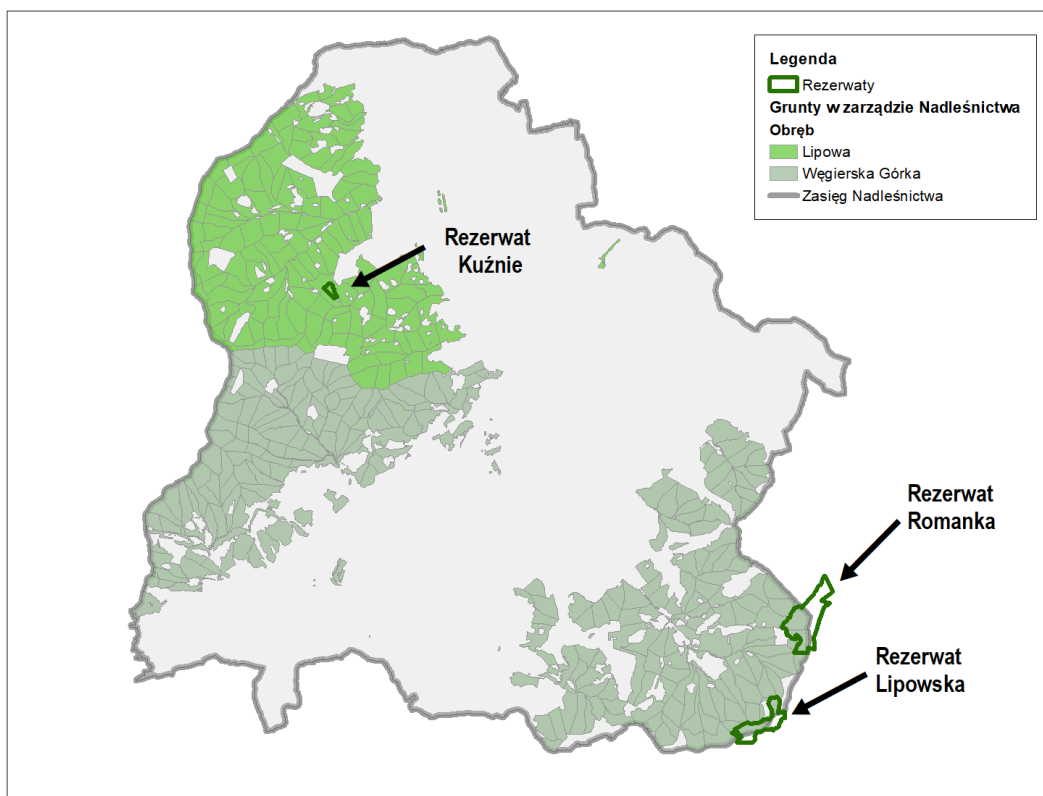
Na gruntach Nadleśnictwa Węgierska Górkа zostały utworzone trzy rezerваты przyrody:

- Kuźnie
- Romanka
- Lipowska

Zajmują one łącznie powierzchnię 102,47 ha i stanowią 1,10% ogólnej powierzchni Nadleśnictwa. Rezerваты te nie posiadają wyznaczonej otuliny. Rezerваты posiadają dokumentację planistyczną (zadania ochronne, plan ochrony rezerwatu „Romanka”).

Tabela 36. Zestawienie liczby i powierzchni rezerwatów na gruntach nadleśnictwa Węgierska Górkа

Lokalizacja			Wg planu urządzenia lasu				
			zale-sione	niezal.	związ z gosp. leśną	niele-sne	Ra-zem
Obręb 1 Lipowa							
1	„Kuźnie”	83a, 83c	7,22	-	-	-	7,22
Razem			7,22	-	-	-	7,22
Obręb 2 Węgierska Górkа							
2	„Romanka”	53b, c, d, f, g, h, ~a, ~b, ~c, 54a, b, c, d, ~a	59,31		0,74		60,05
3	„Lipowska”	74a, b, d, 75a, b, c, ~b	35,14		0,06		35,20
Razem			94,45		0,80		95,25
Ogółem			101,67		0,80		102,47

Ryc. 11. Rezerваты przyrody na gruntach nadleśnictwa Węgierska Górkа

Rezerwat przyrody „Kuźnie” zlokalizowany w pododdziałach: 83a, 83c obrębu Lipowa (leśnictwo Morońka) został utworzony zarządzeniem MOŚZNiL z dnia 11 grudnia 1995 r. (M.P. z 1995 r. Nr 5, poz. 46).

Rezerwat w całości położony jest na gruntach Nadleśnictwa. Rezerwat nie posiada obowiązujących zadań ochronnych. Z dniem 2 września 2023 roku ekspirowały zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem Nr 20/2019 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 3 września 2019 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu „Kuźnie”). Nadleśnictwo oczekuje na zapisy dotyczące zadań ochronnych dla rezerwatu. Rezerwat nie posiada otuliny.

Rezerwat powołany w 1995 r. w celu ochrony zgrupowań wychodni skalnych (piaskowców i zlepieńców warstw godulskich górnych), jaskiń i drzewostanu świerkowego. Położony jest na pd.-wsch. stokach góry Murońka w drugorzędnym odgałęzieniu Pasma Baraniej Góry, w górnej części doliny Twardorzeczki. Położony jest na wysokości od 800 do 1010 m n.p.m., tj. w strefie regła środkowego. Formy skalne w rezerwacie mają pochodzenie osuwiskowe i powstały przez odspojenie skał od ściany niszy osuwiskowej. Największą formą skalną jest skalisty pas długości 50 - 60 m i wys. 5-8 m, gęsto ponacinany szczelinami. Występuje tu również szereg ambon i baszt - niektóre o wysokości ponad 10 m. Na terenie rezerwatu stwierdzono 37 jaskiń i schronisk skalnych o genezie osuwiskowej. Największe z nich to Jaskinia Chłodna (długości 117 m, deniwelacji 16,5 m) i Jaskinia Pod Balkonem (długości 45 m, deniwelacji 10 m). Skały i jaskinie były objęte ochroną pomnikową jeszcze przed powołaniem rezerwatu.

Zbiorowiska roślinne i drzewostany nie posiadają nadzwyczajnych wartości, jednak stanowią ważny element siedliska chronionych gatunków zwierząt: niedźwiedzia, wilka i rysia - gatunków przechodnich oraz kilku gatunków nietoperzy - gatunków osiadłych. Występuje tu również szereg chronionych gatunków roślin wyższych i mszaków.

Zbiorowiska leśne rezerwatu nie są zbyt zróżnicowane, choćby ze względu na niewielki obszar i ubóstwo podłoża.

Rezerwat przyrody „Lipowska” zlokalizowany w pododdziałach: 74a, b, d, 75a, b, c, ~b obrębu Węgierska Górka (leśnictwo Boracza) został utworzony Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 09 czerwca 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 112, poz. 2272.)

Rezerwat powołany w 2008 roku, obejmuje swoim zasięgiem szczyt oraz północno-zachodnie i południowo-wschodnie stoki Lipowskiej (1324 m n.p.m.) oraz Rysianki (1332 m n.p.m.) w Beskidzie Żywieckim. Rezerwat utworzono w celu ochrony i zachowania systemu torfowisk wysokich oraz fragmentów górnoreglowego boru świerkowego. Powierzchnia rezerwatu na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka wynosi 35,20 ha i znajduje się w leśnictwie Boracza. Pozostała część rezerwatu położona jest na terenie Nadleśnictwa Ujszoły.

Zasadniczym zbiorowiskiem leśnym jest górnoreglowa acidofilna świerczyna karpacka, podaje się także obecność górnoreglowej świerczyny sudeckiej. Na wierzchowinowej części masywu stwierdzono występowanie niezwykle cennego kompleksu torfowisk wysokich - mszaru kępowego z torfowcem magellańskim. Jest to zbiorowisko torfowców z udziałem krzewinek i roślin trawiastych w fazie kępkowej torfowiska wysokiego. Tego typu torfowiska są znane z Bieszczad, Tatr, Podhala i Orawy, natomiast w pozostałej części Karpat występują bardzo rzadko.

Obszar ten, podobnie jak rezerwat Romanka jest miejscem występowania rzadkiego kuraka leśnego głuszca oraz takich drapieżników, jak, niedźwiedź czy ryś.

Rezerwat posiada ustanowione zadania ochronne (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach Nr 26/2019 z dnia 13 listopada 2019 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu „Lipowska”). Rezerwat nie posiada otuliny.

Rezerwat przyrody „Romanka” został utworzony na mocy Zarządzenia nr 293 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 8 lipca 1963 roku w celu ochrony pozostałości pierwotnego świerkowego boru regla górnego.

Rezerwat został powiększony w 2005r na podstawie Rozporządzenia Nr 9/05 Wojewody Śląskiego z dnia 30 maja 2005 r. W granicach Nadleśnictwa Węgierska Górka zajmuje zachodnie stoki kulminacji Romanki - od wys. 1030 m n.p.m., do szczytu, tj. do 1366 m n.p.m i jest zlokalizowany w pododdziałach: 53b, c, d, f, g, h, ~a, ~b, ~c, 54a, b, c, d, ~a obrębu Węgierska Górka (leśnictwo Boracza). W granicach Nadleśnictwa Jeleśnia zajmuje pn.-zach. stoki masywu z pobliskim szczytem o nazwie Majcherkowa (1355 m n.p.m.), a także stosunkowo wąski (do 250 m), przyszczytowy pas na południe od linii grzbietu Romanki.

Drzewostan jest tu niewątpliwie naturalnego pochodzenia, na co wskazuje zarówno wiek, jak i wiedza o dotychczasowej gospodarce na tym terenie. Zasadnicze składniki drzewostanów: świerki, rzadko buki, oceniane są zwykle na 220 do 240 lat, co oznacza, że pochodzą z końca XVIII w. Tak niskiej jakości i tak oddalone od siedzib ludzkich drzewostany nie mogły być regularnie użytkowane, ani nie podlegały żadnej innej ingerencji gospodarczej. Wchodziły jedynie w skład obszaru wypasowego górskiej gospodarki pasterskiej, co mogło doprowadzić do zubożenia składu gatunkowego warstwy runa i podszytu, a także wstrzymać na pewien czas naturalne odnawianie się drzewostanu. Lasy tak wysokich położen mogły być jednak w ograniczony sposób użytkowane na potrzeby gospodarki pasterskiej - głównie na opał.

Zbiorowiska roślinne nie są tu zbyt zróżnicowane. Uwarunkowane jest to położeniem większości rezerwatu w reglu górnym. Panującym zbiorowiskiem jest górnoreglowa, acidofilna świerczyna karpacka z trzema facjami: borówkową, trzcinnikową i paprociową. W niższych położeniach (regiel środkowy) występuje kwaśna buczyna górska z bukami dorównującymi wiekiem najstarszym świerkom. Ze zbiorowisk nieleśnych stwierdzono tu pospolite w całym masywie Romanki i Pilska, młakowe zespoły lepiężnika wyłysiałego oraz nawiązujące do górskich torfowisk młaki niskoturzycowe - mszyste, znane również z Tatr. Rezerwat posiada Plan Ochrony powołany Rozporządzeniem nr 49/06 Wojewody Śląskiego z dnia 21 września 2006r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Romanka”. Obowiązuje do 09.10.2026 roku. Rezerwat nie posiada otuliny.

Propozycja poszerzenia rezerwatu „Romanka”

Na wniosek RDOŚ w Katowicach planowane jest poszerzenie rezerwatu Romanka o wydzielanie 53a w Leśnictwie Żabnica, obręb Węgierska Górka o powierzchni 2,11 ha. Wydzielanie to charakteryzuje się identycznymi walorami przyrodniczymi jak drzewostany w rezerwacie. Wyróżnia się znacznymi przewyższeniami terenu ze źródliskami i skałami. Ukształtowanie terenu przyczynia się do trudności w wykorzystaniu gospodarczym tego fragmentu lasu.

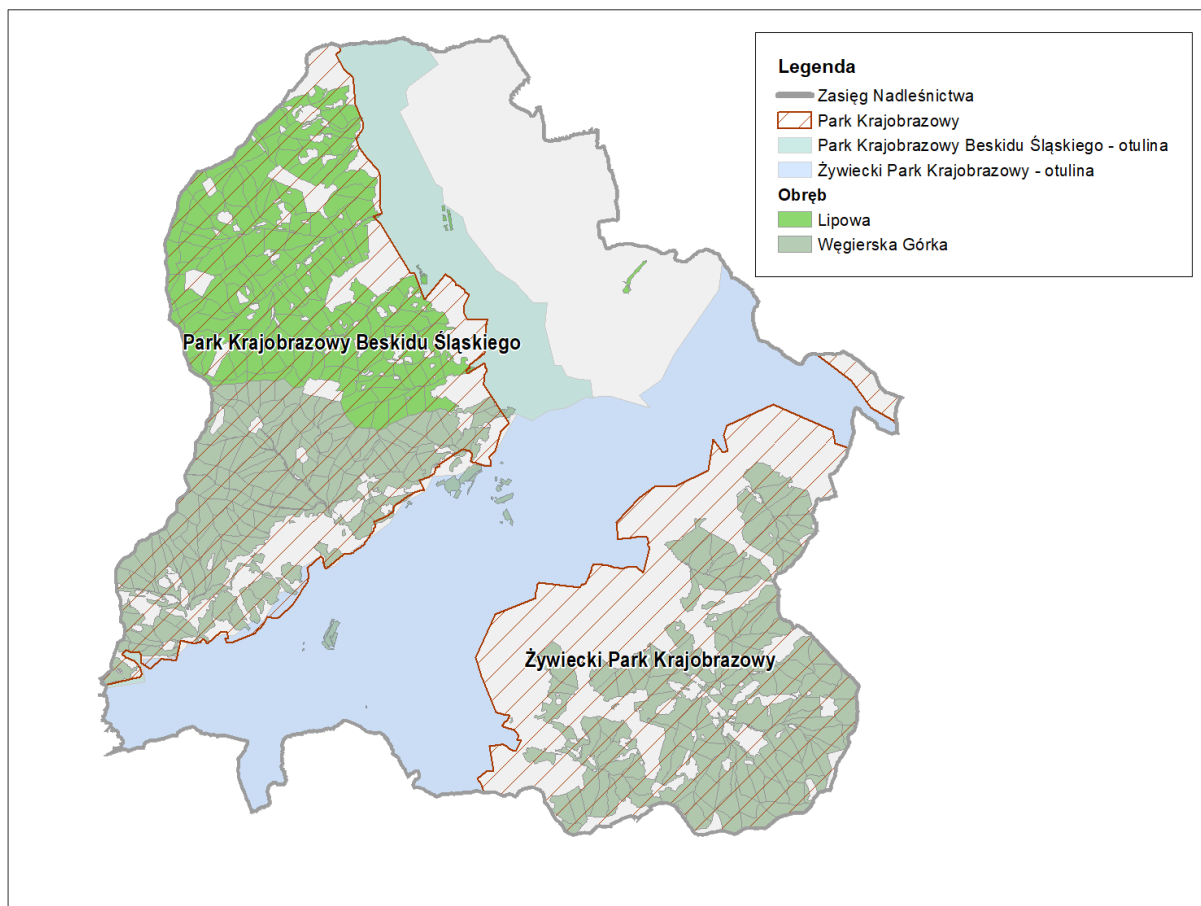
➤ Parki krajobrazowe

Parki krajobrazowe to obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe; a celem ich utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i rozpowszechnienie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania tzn. łączenie funkcji ochronnych z gospodarczymi.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się 2 Parki Krajobrazowe z otulinami obejmując ponad 99,8% powierzchni gruntów Nadleśnictwa:

- „Żywiecki Park Krajobrazowy”
- „Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego”

Lokalizację Parków Krajobrazowych w Nadleśnictwie Węgierska Górka przedstawia poniższa mapka sytuacyjna:

Ryc. 12. Parki krajobrazowa na gruntach nadleśnictwa Węgierska Górka

„Żywiecki Park Krajobrazowy”. To najstarszy park krajobrazowy w polskich Karpatach. Utworzony został w 1986 r. Podstawę prawną stanowiła Uchwała nr XII 79/86 WRN w Bielsku Białej z 13 marca 1986 r. w sprawie utworzenia Żywieckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 4 poz. 111 z dnia 10 czerwca 1986 r.). W roku 1998 akt prawny ustanawiający park został zaktualizowany (Rozporządzenie Nr 7/98 Wojewody Bielskiego z dnia 20 maja 1998 r. w sprawie utworzenia Żywieckiego Parku Krajobrazowego - Dz. Urz. Woj. Bielskiego nr 8, poz. 97 z 1998 r.).

Park rozciąga się w Beskidzie Żywieckim od Zwardonia na zachodzie po Korbielów na wschodzie. Na południu sięga po granicę ze Słowacją, na północy jego ograniczenie stanowi w przybliżeniu droga Jeleśnia-Żywiec. Powierzchnia wynosi 358,70 km², a powierzchnia otuliny 186 km². Park obejmuje dwa pasma górskie: grupę Wielkiej Raczy położonej w zasięgu Nadleśnictwa Ujsoły. Pasma to ciągnie się od przełęczy Zwardońskiej do przełęczy Glinka. Najwyższe szczyty to Wielka Racza (1236 m n.p.m.) i Wielka Rycerzowa (1226 m n.p.m.). Na północny-wschód od przełęczy Glinka rozciąga się grupa Pilska położona w zasięgu Nadleśnictw: Jeleśnia i Węgierska Górka. Od najwyższego szczytu Pilska (1557 m n.p.m.) na wszystkie strony ciągną się grzbiety boczne z kulminacjami na Romance (1366 m n.p.m.) i w paśmie Rysianki-Lipowskiej (1324 m n.p.m.). Wschodnie ograniczenie grupy Pilska stanowi przełęcz Glinne (809 m n.p.m.).

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa park obejmuje część obrębu Węgierska Górka należącą do Beskidu Żywieckiego, tj. położoną po wschodniej stronie doliny Soły z leśnictwami: Cięcinki, Żabnica, Boracza i Prusów o łącznej powierzchni 3244,99 ha. Otulinę stanowią doliny największych rzek, tj. obszary silnie zurbanizowane i użytkowane rolniczo. W

granicach zasięgu Nadleśnictwa jest to dolina Soły i przyległe, zwykle wylesione grunty. Na gruntach nadleśnictwa jest to 63,34 ha.

Park nie posiada planu ochrony.

„Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego”. Został utworzony w 1998 r. Rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. w celu ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych większości obszaru Beskidu Śląskiego, tj. szeroko rozumianego pasma Czantorii i Pasma Baraniej Góry (inaczej - Pasma Wiślańskiego).

Całkowita powierzchnia Parku wynosi 386,20 km², a otuliny 222,85 km².

Położony jest w zasięgu czterech nadleśnictw: Wisły, Ustronia, Bielska i Węgierskiej Górki. W granicach zasięgu Nadleśnictwa Węgierska Górka Park zajmuje powierzchnię 6038,14 ha, obejmuje wschodnie stoki Pasma Baraniej Góry, tj. cały obręb Lipowa (za wyjątkiem oddz. 109-f, 109-g oraz oddziału 67 i części oddziału 96, które znajdują się w jego otulinie) i część obrębu Węgierska Górka położoną w Beskidzie Śląskim - po zachodniej stronie doliny Soły. Otulina na gruntach Nadleśnictwa ma powierzchnię 21,12 ha.

Obszar Beskidu Śląskiego charakteryzuje się bardzo urozmaiconą budową geologiczną. Najważniejszą jednostką strukturalną tworzącą zrąb górotworu Beskidu Śląskiego jest płaszczowina śląska. Wyodrębniono w nim dwa pasma górskie: Czantorii (995 m n.p.m.) i Baraniej Góry (1220 m n.p.m.) z najwyższym szczytem Skrzyczne (1257 m n.p.m.). Na terenie Beskidu Śląskiego zinwentaryzowano 21 pojedynczych lub grupowo występujących skałek. Najciekawsze z nich to skały grzybowe w dolinie Białej Wisłki i na górze Kiczora, skały na Kobylej w dolinie Dziechcinki, grupa skałek na Malinowskiej Skale (obwód Lipowa), są chronione jako pomniki przyrody nieożywionej. Pomnikami przyrody są też jaskinie, a wśród nich największa w Karpatach Fliszowych Jaskinia w Trzech Kopcach o łącznej długości korytarzy 1216 m.

Na stokach Baraniej Góry znajdują się źródła największej rzeki Polski - Wisły. Zlewnia tej rzeki wraz z dopływami zajmuje największy obszar parku. Niewielką powierzchnię zajmuje też zlewnia Odry - drugiej co do wielkości rzeki naszego kraju. W okolicach Koniakowa przebiega fragment kontynentalnego działu wodnego. Potoki Czadeczka i Krężelka należą do zlewiska Morza Czarnego.

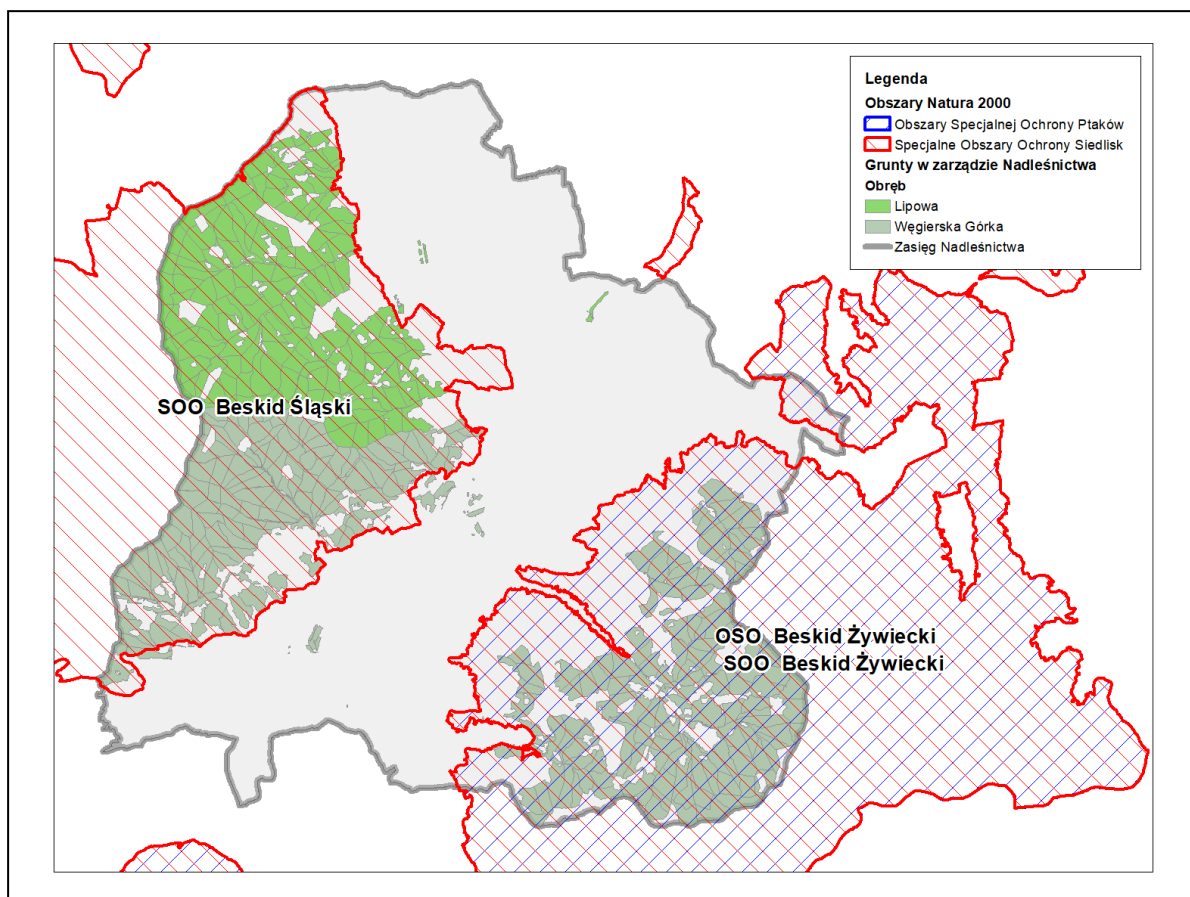
Park nie posiada planu ochrony.

➤ **Obszary Natura 2000**

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Węgierska Górka znajdują się cztery obszary chronione sieci Natura 2000 (z czego na gruntach Nadleśnictwa trzy):

- 3 ostoje siedliskowe - Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO), będące jednocześnie obszarami o znaczeniu wspólnotowym (OZW):
 - PLH240006 - „Beskid Żywiecki”
 - PLH240005 - „Beskid Śląski”
 - PLH240007 - „Kościół w Radziechowach” (w zasięgu terytorialnym, ale poza gruntami Nadleśnictwa)
- 1 ostoja ptasia - Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków (SOO)
 - PLB240002 - „Beskid Żywiecki”;

Obszary posiadają plany zadań ochronnych (PZO) lub projekty PZO.

Ryc. 13. Obszary Natura 2000 na gruntach nadleśnictwa Węgierska Górka

Tabela 37. Zestawienie obszarów Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Węgierska Górka

Nazwa obszaru	Lokalizacja (leśnictwo)	Powierzchnia [ha]		Plan zadań ochronnych
		ogólna	na gruntach LP	
PLH240006 - „Beskid Żywiecki”	Cięcinki, Żabnica, Boracza, Prusów	35 276,06	3 244,73	Zarządzenie Regionalnego Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 (zmiana: Zarządzenie Regionalnego Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 czerwca 2016 r., o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006)
PLH240005 - „Beskid Śląski”	Kamesznica, Sikorzane, Zielona, Kalonka, Skrzyczne, Ostre, Łukasze, Morońka, Radziechowy	26 405,25	6 033,27	Projekt PZO
PLH240007 - „Kościół w Radziechowach”	Poza gruntami Nadleśnictwa	0,10	0,10	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 8 czerwca 2016 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kościół w Radziechowach PLH240007
PLB240002 - „Beskid Żywiecki”	Cięcinki, Żabnica, Boracza, Prusów	34 988,90	3244,73	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002
Razem		34 989,00	9278,10	

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk **PLH240005 „Beskid Śląski”** o pow. 26 405,25 ha, w tym na gruntach Nadleśnictwa 6 033,27 ha.

Został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Decyzją Komisji Europejskiej 2008/218/WE z 25 stycznia 2008 r.

Stwierdzono tu występowanie 16 typów siedlisk z załącznika I Dyrektywy siedliskowej, w tym bardzo rzadkie dolnoreglowe bory na torfie. Cenne są również dość licznie występujące jaworzyny z miesięcznicą na stromych, skalistych zboczach. Beskid Śląski posiada największą w polskich Karpatach liczbę jaskiń i schronisk skalnych, a także różnorodnych powierzchniowych form wychodni skalnych z którymi związane są zbiorowiska naskalne i szczelinowe. W lasach i poza lasami spotykane są cenne zbiorowiska ziołoroślowe, łąkowe, pastwiskowe i bagienne z rzadkimi gatunkami chronionymi, w tym z rodziny storczykowatych.

Na podstawie Standardowego Formularza Danych zaktualizowanym w grudniu 2023 r., obszar Natura 2000 Beskid Śląski PLH240005 został wyznaczony dla ochrony 16 siedlisk przyrodniczych, 2 gatunków roślin oraz 16 gatunków zwierząt. Nie wszystkie siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony występują na gruntach Nadleśnictwa Węgierska Górka, jest ich 10:

Tabela 38. Siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony dla Obszaru Natura 2000 Beskid Śląski wraz z lokalizacją

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa [oddział, pododdział] Powierzchnia [ha]
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i>)	Obręb Lipowa: 83-h - 0,46 ha
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvulalia sepium</i>)	Obręb Lipowa: 39-c, 68-b, 69-b, 54-a na pow. 0,29 ha. Obręb Węgierska Górka: 222-b, 222-c, 222-d, 227-b na pow. 0,32 ha
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygonum trisetion</i>)	Obręb Lipowa: 82-f, Obręb Węgierska Górka: 248-g, 135-g, 140-f, 140-g, 140-j, 148-a, 148-h, 148-i, 148-j, 148-l na pow. 1,47 ha.
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Obręb Węgierska Górka: 189-b na pow. 0,06 ha
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	Obręb Lipowa: punktowo 50-b, 51-b, 83-a, 83-b, 83-c (Rezerwat Kuźnie), 92-c, 94-b, 94-c, 94-d, obręb Węgierska Górka: punktowo 181-a, 190-a, 202-b, 140-d
8310	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Obręb Lipowa: 83-c (Jaskinia Chłodna - Rezerwat Kuźnie)
9110	Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i>)	obręb Lipowa: 305 wydzieleni na pow. 1995,22 ha obręb Węgierska Górka: 234 wydzieleni o pow. 1342,15 ha
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i>)	obręb Lipowa: 41 wydzielenia na pow. 198,75 ha Obręb Węgierska Górka: 1 wydzielenie 14,43 ha
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olchowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	obręb Lipowa: dolina potoku Leśna – 67-a, 68-a, 69-b, 70-a, 70-b, 71-a, 73-a na pow. 10,27 ha
9410	Górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>)	obręb Lipowa: 91 wydzieleni – 648,33 ha obręb Węgierska Górka: 174 wydzieleni – 1057,22 ha

Tabela 39. Gatunki roślin będące przedmiotem ochrony dla Obszaru Natura 2000 Beskid Śląski

Kod gatunku	Nazwa	Status ochronny	Lokalizacja w obrębach [oddział, pododdział]
4109	<i>Aconitum firmum</i> ssp. <i>moravicum</i> - tojad morawski	C, VU	Lipowa: 121 a, 122 b, 35 a, 39 f, 127 b, 127 c, 65 b, 65 d, 66 c, 56 g, 57 b, 60 b Węgierska Górka: 181 a, 190 a

Kod gatunku	Nazwa	Status ochronny	Lokalizacja w obrębach [oddział, pododdział]
4116	<i>Tozzia carpatica</i> - tocja karpacka (<i>Tozzia alpina ssp. carpatica</i>)	C	Dane wrażliwe

Tabela 40. Gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony dla Obszaru Natura 2000 Beskid Śląski

Kod gatunku	Nazwa	Status ochronny
Ssaki		
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i> - podkowiec mały	C, EN
1308	<i>Barbastella barbastellus</i> - mopek zachodni	C
1321	<i>Myotis emarginatus</i> - nocek orzęsiony	C, EN
1323	<i>Myotis bachsteinii</i> - nocek Bechsteina	C, NT
1324	<i>Myotis myotis</i> - nocek duży	C
1352	<i>Canis lupus</i> - wilk	C, NT
1355	<i>Lutra lutra</i> - wydra	Cz
1361	<i>Lynx lynx</i> - ryś	C, NT
Płazy i gady		
1166	<i>Triturus cristatus</i> - traszka grzebieniasta**	C, NT
1193	<i>Bombina variegata</i> - kumak górski	C
2001	<i>Triturus montandoni</i> - traszka karpacka**	C, LC
Ryby		
1096	<i>Lampetra planeri</i> - minóg strumieniowy*	C, NT
1163	<i>Cottus gabis</i> - głowacz białopłetwy*	C
5264	<i>Barbus carpathicus</i> – brzanka*	C
Bezkręgowce		
1084	<i>Osmoderma eremita</i> - pachnica dębowa**	C, VU
4014	<i>Carabus variolosus</i> - biegacz urozmaicony	C

* Zgodnie z Projektem Planu Zadań Ochronnych - propozycja usunięcia z listy przedmiotów ochrony.

** Zgodnie z Projektem Planu Zadań Ochronnych propozycja zmiany znaczenia populacji na „D”

Dla obszaru Beskidu Śląskiego został stworzony Projekt Planu Zadań Ochronnych, jego zapisy zostały ujęte w Planie Urządzania Lasu. Projekt zawiera identyfikację potencjalnych i istniejących zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, cele działań ochronnych oraz działania ochronne wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Zostały one uwzględnione w zapisach Planu Urządzania Lasu

Zagadnienia te zostały szczegółowo omówione w Programie Ochrony Przyrody.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk **PLH240006 „Beskid Żywiecki”** o pow. 35 276,06 ha, w tym na gruntach Nadleśnictwa 3 244,73 ha wyznaczony dla ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin i objęty ochroną w ramach obszarów Natura 2000 z powodu nadzwyczajnej bioróżnorodności. Stwierdzono tu występowanie dobrze zachowanych leśnych zbiorowisk roślinnych właściwych dla poszczególnych pięter, a także liczne gatunki chronionych roślin i zwierząt, w tym grupę rzadkich, ściśle górskich gatunków. Na obszarze ostoi występują wyraźnie zaznaczone roślinne piętra wysokościowe, tj.: pogórze, regiel dolny, regiel górny i piętro subalpejskie.

Występuje tu 21 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Spośród licznych zbiorowisk roślinnych, których stwierdzono tu 56, należy zwrócić uwagę na unikatową w polskich Karpatach postać zespołu *Valeriano-Caricetum flavae*, z udziałem czosnku syberyjskiego i niebielistki trwałej oraz na obecność na wierzchołkach i grzbiecie górskich torfowisk. W obszarze stwierdzono występowanie 21 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Kompleksy leśne stanowią ostoje dużych drapieżników (niedźwiedzia, wilka i rysia). W masywie Pilska znajduje się jedno z 3 znanych z Polski stanowisk darniówki tatrzańskiej (endemit karpacki). Brak aktualnych danych potwierdzających występowanie chrząszcza *Phryganophilus ruficollis* (konarek tajgowy), stwierdzonego tu w XIX w. Flora tego obszaru

liczy około 1000 gatunków, w tym 150 gatunków górskich (18 alpejskich i 27 subalpejskich). Jest tu jedno z 4 stanowisk tojadu morawskiego w Polsce i jeden z 4 rejonów występowania tocji karpackiej. Utrzymuje się także (choć stosunkowo nieliczna) populacja dzwonka piłkowanego. Obszar jest również ważny dla ochrony ptaków (m.in. głuszca).

Obowiązujący akt prawny to Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018r., w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki (PLH240006).

Został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Decyzją Komisji Europejskiej 2008/218/WE z 25 stycznia 2008 r., a ostateczny przebieg granic zatwierdzony został 22 grudnia 2009 roku nr 2010/42/UE (Dz.U. UE L 30/1).

Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006 prawie w całości pokrywa się z obszarem specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB240002,

Tabela 41. Zestawienie siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotem ochrony dla obszaru Natura 2000 „Beskid Żywiecki”

Kod siedliska	Nazwa siedliska (nazwa zbiorowiska w randze podzwiązku lub zespołu)	Ocena ogólna	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa powierzchnia [ha]
*6230	Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	C	Obręb Węgierska Górka 43-a na pow. 0,11 ha.
6430	Ziółorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziółorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	A	Obręb Węgierska Górka 22-a, 22-c, 60-b, 61-a na pow. 0,43 ha.
6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	A	Obręb Węgierska Górka 125-g, 125-h, 125-i, 125-k na pow. 0,85 ha.
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	B	Obręb Węgierska Górka: 1-d 1-f, 1-h, 20-g, 20-j, 33-b, 45-c, 51-b, 51-g, 51-h, 51-j, 110-b, 110-c, 112-b na pow. 7,86 ha.
*7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotrórczą (żywe)	C	Obręb Węgierska Górka: 75-a na pow. 0,04 ha.
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzerio-Cariceteanigrae</i>)	C	Obręb Węgierska Górka: 75-a na pow. 0,34 ha, 63-b 0,15 ha
8310	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	B	Obręb Węgierska Górka 87-d Jaskinia Boracza.
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	A	Obręb Węgierska Górka w 264 wydzieleniach na powierzchni 1879,34 ha.
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i>)	A	Obręb Węgierska Górka w 86 wydzieleniach na powierzchni 578,74 ha.
9140	Górskie jaworzyny ziółoroślowe (<i>Aceri Fagetum</i>)	A	Obręb Węgierska Górka 55-c. 58-a na pow. 0,31 ha.
9410	Górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i> - część: zbiorowiska górskie)	A	Obręb Węgierska Górka w 64 wydzieleniach na pow. 390,23 ha.

Tabela 42. Gatunki roślin i zwierząt będące przedmiotem ochrony dla obszaru Natura 2000 „Beskid Żywiecki”

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Stan zachowania	Ocena ogólna
4109	Tojad morawski (<i>Aconitum firmum</i> ssp. <i>moravicum</i>)	B	A
5264	Brzanka (<i>Barbus meridionalis</i> (<i>Barbus carpathicus</i>))	C	C
1193	Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>)	B	C
4070	Dzwonek piłkowany (<i>Campanula serrata</i>)	C	C
1352	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	C	C
4014	Biegacz urozmaicony (<i>Carabus variolosus</i>)	C	C

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Stan zachowania	Ocena ogólna
1149	Koza (<i>Cobitis taenia</i>)	B	B
1163	Głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>)	C	C
1381	Widłoząb zielony (<i>Dicranum viride</i>)	B	C
1096	Minóg strumieniowy (<i>Lampetra planeri</i>)	B	B
1355	Wydra (<i>Lutra lutra</i>)	B	C
1361	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	C	C
2612	Darniówka tatrzańska (<i>Microtus tatricus</i>)	C	B
1324	Nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	B	B
4024	Sichrawa karpacka (<i>Pseudogaurotina excellens</i>)	B	C
6244	Tocja karpacka (<i>Tozzia carpathica</i>)	A	A
1166	Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>)	B	C
2001	Traszka górską (<i>Triturus montandoni</i>)	B	C
1354	Niedźwiedź brunatny (<i>Ursus arctos</i>)	C	C

Obszar posiada Plan zadań ochronnych powołany Zarządzeniem Regionalnego Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 (zmiana: Zarządzenie Regionalnego Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 czerwca 2016 r., o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006).

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk **PLH240007 „Kościół w Radziechowach”**; ostoja siedliskowa (SOO) o powierzchni 0,10 ha obejmująca strych, wieżę i najbliższe otoczenie kościoła p.w. św. Marcina we wsi Radziechowy. Utworzona z powodu istnienia jednej z największych na Śląsku kolonii rozrodczych nietoperza podkowca małego. Kolonia liczy od 35 do 70 osobników i zajmuje dostosowany do ich potrzeb strych oraz wieżę kościoła. Ostoja leży w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa. Obszar został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Decyzją Komisji Europejskiej 2008/218/WE z 25 stycznia 2008 r. Obowiązujący akt prawny to Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kościół w Radziechowach (PLH240007) - Dz.U. 2018 poz. 1904.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków **PLB240002 „Beskid Żywiecki”** obejmuje obszar 34 988,9 ha położony w województwie śląskim na terenie gmin: Jeleśnia (7 279,2 ha), Milówka (1 540,8 ha), Radziechowy-Wieprz (1 332,6 ha), Rajcza (9 083,9 ha), Świnna (1 236,1 ha), Ujsoły (10 262,5 ha) i Węgierska Górka (4 253,8 ha). Obszar wyznaczony w 2008 r. nowelizacją rozporządzenia z 2004 r. Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Beskid Żywiecki (kod PLB240002). Występuje tu 8 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 1 gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W obszarze gniazduje powyżej 1% populacji krajowej (C6) głuszka (PCK). Obszar charakteryzuje się dobrze zachowanymi, typowymi zbiorowiskami górskimi (leśnymi i nieleśnymi). Duże kompleksy leśne stanowią ostoję dużych drapieżników. Flora tego obszaru liczy około 1000 gatunków, w tym 150 gatunków górskich (18 alpejskich i 27 subalpejskich). Spośród licznych zbiorowisk

roślinnych należy zwrócić uwagę na unikatową w polskich Karpatach postać zespołu *Valeriano-Caricetumflavae*, z udziałem czosnku syberyjskiego i niebielistki trwałej oraz na bardzo rzadkie w Polsce jaworzyny *Aceri-Fagetum*.

Obszar posiada zatwierdzony Plan zadań ochronnych powołany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002, z późniejszą zmianą z dnia 25 lutego 2016 r.

Tabela 43. Zestawienie gatunków ptaków będących przedmiotem dla obszaru Natura 2000 „Beskid Żywiecki”

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Uwaga
A223	Włochatka - <i>Aegolius funereus</i>	
A259	Siwerniak - <i>Anthus spinoletta</i>	
A091	Orzeł przedni - <i>Aquila chrysaetos</i>	Dyrektywa ptasia, PCK - EN gatunek zagrożony
A215	Puchacz - <i>Bubo bubo</i>	Dyrektywa ptasia
A264	Pluszcz - <i>Cinclus cinclus</i>	
A122	Derkacz - <i>Crex crex</i>	Dyrektywa ptasia
A239	Dzięcioł białogrzbiety - <i>Dendrocopos leucotos</i>	Dyrektywa ptasia
A217	Sóweczka - <i>Glaucidium passerinum</i>	Dyrektywa ptasia
A261	Pliszka górska - <i>Motacilla cinerea</i>	
A344	Orzechówka - <i>Nucifraga caryocatactes</i>	
A241	Dzięcioł trójpalczasty - <i>Picoides tridactylus</i>	
A234	Dzięcioł zielonosiwy - <i>Picus canus</i>	Dyrektywa ptasia
A220	Puszczyk uralski - <i>Strix uralensis</i>	Dyrektywa ptasia
A108	Głuszec - <i>Tetrao urogallus</i>	Dyrektywa ptasia - PCK - CR gatunek krytycznie zagrożony
A282	Drozd obrożny - <i>Turdus torquatus</i>	

➤ Pomniki przyrody.

Na gruntach Nadleśnictwa Węgierska Górka znajduje się obecnie 5 ustanowionych pomników przyrody, w tym: 2 drzewa, 2 jaskinie oraz 1 wychodnie skalną.

Zaleca się porządkować najbliższe otoczenie pomników przyrody, a ewentualne działania ochronne prowadzić w porozumieniu z Radą Gminy; o przeprowadzeniu zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody decyduje uchwała Rady Gminy.

Dla ustanowionych pomników przyrody wprowadzane są zakazy obejmujące np.:

- niszczenie, uszkodzanie drzew,
- wykonywanie prac ziemnych w sąsiedztwie obiektu,
- uszkodzanie i zanieczyszczenie gleby w sąsiedztwie obiektu,
- wysypywanie, wylanie, zakopywanie odpadów lub innych nieczystości w sąsiedztwie obiektu,
- zaśmiecanie terenu wokół obiektów chronionych,
- dokonywanie zmian stosunków wodnych,
- umieszczanie tablic reklamowych.

Tabela 44. Zestawienie pomników przyrody na gruntach nadleśnictwa Węgierska Górka

Lp.	Numer rejestru woj./ nr rozporządzenia	Leśnictwo, poddz.	Gmina	Rodzaj	Przedmiot ochrony
1	Decyzja Nr 0138/38/77 Wojewody bielskiego / 22.09.1977 r. PL.ZIPOP.1393.PP.2417062.22	02-36-1-09- 122-b-00	Lipowa	Wychodnia skalna „Malinowa Skała”	Naturalne odsłonięcie zlepieńców godulskich
2	Rozporządzenie 1/93 Wojewody bielskiego / 23.04.1993 r. PL.ZIPOP.1393.PP.2417062.23	02-36-1-12- 83-c-00	Lipowa	Jaskinia Chłodna	Jaskinia osuwiskowa w piaskowcach godul- skich w rezerwacie Kuźnie
3	Rozporządzenie 1/93 Wojewody bielskiego / 23.04.1993 r. PL.ZIPOP.1393.PP.2417062.24	02-36-1-12- 83-c-00	Lipowa	Jaskinia Przed Balkonem ("Pod Balko- nem")	Jaskinia osuwiskowa w piaskowcach godul- skich w rezerwacie Kuźnie
4	Decyzja Prezydium WRN w Krakowie RL-Op 8311/87/72 23.08.1972 r. PL.ZI- POP.1393.PP.2417152.1704	02-36-2-02- 47-a-00	Węgierska Górka	Klon Jawor	Drzewo rodzime
5	Uchwała Nr XLIII/279/2014 Rady Gminy Milówka 26.06.2014 r. PL.ZIPOP.1393.PP.2417092.531	02-36-2-05- 255-g-00	Milówka	Żywotnik za- chodni	Drzewo - gatunek obcy

➤ Parki zabytkowe i zabytki architektury

Na gruntach Nadleśnictwa w Kamesznicy znajduje się zespół dworsko - parkowy pochodzący z lat 1830 - 1833. Powstał on z inicjatywy ówczesnych właścicieli - Teresy i Marcelego Potockich jako letnia rezydencja.

W roku 1995 cały zespół dworsko - parkowy został uznany za zabytek z dniem 05.01.1995 r., pod numerem ewidencyjnym A - 657/95. W skład zespołu wchodzi wydzielanie: f, g, h, i, j, k oddziału 255, obrębu Węgierska Górka. Powierzchnia zespołu wynosi wg aktualnego rozliczenia 7,87 ha.

➤ Ochrona gatunkowa roślin.

Według Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Węgierska Górka, na gruntach Nadleśnictwa występuje 21 gatunków roślin chronionych i rzadkich. Spośród tych roślin 4 podlegają ochronie ścisłej, 17 ochronie częściowej. 4 gatunki znalazły się w „Polskiej Czerwonej Księdze Roślin”.

W Nadleśnictwie Węgierska występują gatunki z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Mowa tu o tocji karpackiej (*Tozzia alpina* ssp. *carpatica*) oraz tojadzie morawskim (*Aconitum firmum* ssp. *moravicum*). Są one przedmiotami ochrony na obszarach Natura 2000 „Beskid Śląski” oraz „Beskid Żywiecki.

Na szczególną uwagę zasługuje Mieczyk dachówkowaty (*Gladiolus imbricatus*), jest on objęty ochroną ścisłą w Polsce oraz zgodnie z Rozporządzeniem jest gatunkiem wymagającym ochrony czynnej. Ponadto umieszczony jest na Polskiej Czerwonej Liście paprotników i roślin kwiatowych w kategorii NT (bliski zagrożenia).

W przypadku gatunków rzadkich występujących na terenie Nadleśnictwa przy wykonywaniu prac leśnych należy zwrócić uwagę na ochronę ich stanowisk. Zaleca się, aby w miejscach występowania gatunków chronionych lub rzadkich, prace związane z pozyskaniem drewna i jego zrywką, przeprowadzaniem cięć pielęgnacyjnych realizować w sposób pozwalający uniknąć dużych zniszczeń runa, ściółki i gleby. Przykładem może być np. planowanie pozyskania zimą, przy pokrywie śnieżnej, wyznaczanie szlaków zrywkowych z ominięciem stanowisk roślin chronionych, pozostawianie (przy cięciach rębnych) biogrup i kęp z wszystkimi warstwami lasu.

➤ Ochrona gatunkowa zwierząt.

Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono występowanie wielu gatunków chronionych, należących do różnych grup systematycznych. Dane przedstawione Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Węgierska Górka się danymi z obszarów Natura 2000, opisów parków krajobrazowych, rezerwatów, waloryzacji przyrodniczej gmin oraz danych własnych Nadleśnictwa. W związku z tym większość podawanych gatunków zwierząt ma zasięg bardziej ogólny, dotyczący obszaru większego niż zasięg terytorialny Nadleśnictwa.

Stwierdzono występowanie 122 chronionych i rzadkich gatunków zwierząt kręgowych oraz 41 gatunków bezkręgowców. Liczebność w poszczególnych gromadach przedstawia się następująco: płazy - 13 gat., gady - 6 gat., ptaki - 68 gat., ryby - 5 gat., ssaki - 30 gat., oraz owady - 41 gat. 26 gatunków znajduje się w Czerwonej Księdze Zwierząt Chronionych.

Część z wymienionych zwierząt stanowi przedmiot ochrony w obszarach Natura 2000 („Beskid Śląski” i „Beskid Żywiecki”). Na uwagę zasługuje kilka gatunków, które są związane z tym regionem.

Głuszec (*Tetrao urogallus*), gatunek objęty ochroną ścisłą, w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt uznany za gatunek skrajnie zagrożony, wymieniony w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Obszar Nadleśnictwa należy do jednego z 4 istniejących współcześnie rejonów występowania głuszca w Polsce, tj. obszaru karpackiego.

Niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*) - gatunek objęty ochroną ścisłą, w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt uznany za gatunek niższego ryzyka, wymieniony w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Celem ochrony jest przede wszystkim trwale zabezpieczenie bytu niedźwiedzia brunatnego w Polsce. Należy utrzymać ścisłą ochronę gatunkową i chronić jego siedliska

Ochronę regularnie wykorzystywanych miejsc gawrowania niedźwiedzi oraz miejsc wychowu wilków i rysi zaleca się prowadzić poprzez nienaruszanie ich struktury, pokrycia roślinnością i najbliższego otoczenia (w promieniu 500 m) z zastosowaniem rębni złożonych o niskiej intensywności. Wszelkie prace zaplanowane dla lokalizacji miejsc bytowania dużych ssaków należy konsultować każdorazowo z RDOŚ w Katowicach.

Ryś euroazjatycki (*Lynx lynx*) - gatunek objęty ochroną ścisłą, w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt uznany za gatunek niższego ryzyka, wymieniony w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Obszar Nadleśnictwa jest niewątpliwie siedliskiem rysia, ale jego obecność w części należącej do Beskidu Śląskiego ma charakter okresowy i przypadkowy, nie ma też sygnałów wyprowadzaniu młodych w tej części Nadleśnictwa. Za centrum rozrodcze uważa się regiel środkowy i górny w najwyższym paśmie górskim Nadleśnictwa, tj. Romanki, Rysianki, Lipowskiego i pozostałych. Według ostatnich wyników inwentaryzacji na obszarze Nadleśnictwa należącym do Beskidu Żywieckiego istnieją areale osobnicze dwóch samic i jednego samca, wykraczają one jednak na teren sąsiednich nadleśnictw, a nawet na obszar Słowacji.

Należy utrzymać ścisłą ochronę gatunkową i chronić ostoje rysia. Niezbędna jest ochrona integralności i łączności siedlisk oraz ochrona szlaków migracji. Na obszarach występowania gatunku należy utrzymywać, a tam, gdzie potrzeba czynnie wprowadzać zróżnicowaną strukturę gatunkową i wiekową lasów, promować obecność gęstego podszytu, wykrotów i drzew leżących. W planach łowieckich dotyczących pozyskania sarny i jelenia trzeba uwzględnić udział drapieżnictwa rysia.

Wilk (*Canis lupus*). Gatunek objęty ochroną ścisłą, w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt uznany za gatunek niższego ryzyka, wymieniony w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej jako gatunek priorytetowy. Terytorium wilka w żywieckiej części Nadleśnictwa obejmuje w zasadzie najwyżej położone kompleksy leśne, tj. w paśmie Romanki, Rysianki, Lipowskiego Wierchu, Boraczego Wierchu, ale wilki mogą penetrować wszystkie lasy w tej części Nadleśnictwa, jest to ich strefa funkcjonalna.

Obecnie coraz większym zagrożeniem dla populacji wilka jest postępująca urbanizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej prowadząca do utraty i izolacji możliwych do bytowania środowisk leśnych. W celu utrzymania zdrowej populacji wilka, w której następuje konieczna dla utrzymania dobrej kondycji populacji wymiana genetyczna między watahami, potrzebne

jest utrzymanie lub stworzenie korytarzy ekologicznych między ważnymi obszarami występowania lokalnych populacji wilka.

➤ **Strefy ochrony ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych**

Na terenie lasów nadleśnictwa, wyznaczono 1 strefę ochrony ostoi dla wilka. Jest to okresowa strefa o powierzchni 25,91 ha. Przedmiotem ochrony jest ostoja miejsca rozrodu i regularnego przebywania gatunku chronionego. Akt ustanawiający to Decyzja Regionalnego Dyrektora Środowiska z dnia 12.04.2016 r.

Zgodnie z zasadami gospodarowania w strefie ochrony okresowej ww. Decyzji, w okresie od 1 kwietnia do 31 sierpnia zabrania się wykonywania następujących czynności, określonych w art. 60, ust. 6 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tj.:

- przebywania osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą;
- wycinania drzew lub krzewów;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków;
- wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji.

„W przypadku konieczności realizacji prac w ww. terminie, koniecznym jest zwrócenie się do regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie zezwolenia na odstępianie od przedmiotowych zakazów zgodnie z art. 60 pkt 7 ww. ustawy.”

W tym miejscu należy, jednakże zaznaczyć, że w uzasadnieniu ww. Decyzji zawarto następujący zapis:

„Mając na względzie zagrożenie gradacją owadów zespołu kornika drukarza ustalono, że w przypadkach zaobserwowania drzew trocinkowych, będzie rozważane dopuszczenie wydawania indywidualnych zezwoleń na realizację prac leśnych: ścinka i okorowanie drzew na miejscu w okresie od 15 czerwca.”

Z tego względu zabiegi zaplanowane w projekcie PUL w dwu wydzieleniach (odnowienie - jedno wydz., zabiegi pielęgnacyjne [CP] - jedno wydz.) należy wykonywać poza okresem rozrodu i wychowu młodych wilków, tj. poza okresem od 1 kwietnia do 31 sierpnia. W pozostałych wydzieleniach z terenu ostoi nie planowano zabiegów gospodarczych.

➤ **Korytarze ekologiczne**

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Węgierska Górka wg danych PAN - <http://mapa.korytarze.pl>) znajduje się na obszarze dwóch korytarzy głównych. Obręb Lipowa i część zachodnia obrębu Węgierska Górka należy do Korytarza Południowego (KPd), a bardziej do Beskidu Śląskiego (GKPd-14).

Korytarz Południowy biegnie od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich. Natomiast wschodnia część obrębu Węgierska Górka należy do Korytarza Karpackiego (KK), szczegółowiej do Beskidu Żywieckiego (GKK-9), który przebiega przez Bieszczady, Beskid Niski, Beskid Sądecki, Pieniny aż do Tatr. Na całej swojej długości łączy się z częściami Karpat leżącymi po stronie ukraińskiej i słowackiej. Korytarze główne dzieli trasa S-1.

➤ Siedliska przyrodnicze

Wszystkie zinwentaryzowane siedliska przyrodnicze znajdują się w Obszarach Natura 2000. Na terenie Nadleśnictwa występują:

Tabela 45. Zestawienie siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w nadleśnictwie Węgierska Górka

Siedlisko przyrodnicze		powierzchnia
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	0,57
6430	Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	1,04
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	0,85
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygonum-Trisetion)	9,33
7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,18
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea)	0,61
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,06
9110	Kwaśne buczyny (Luzulo - Fagenion)	5216,65
9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	791,92
9140	Górskie jaworzyny ziołoroślowe (Aceri-Fagetum)	0,31
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilio plathyphylis-Acerion pseudoplatani)*	0,46
910E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl)	10,27
9410	Górskie bory świerkowe (Piceion abietis część - zbiorowiska górskie)	2095,75
Razem		8128,00

Zabiegi gospodarcze, które w projekcie PUL zostały zaprojektowane dla wydzielen, gdzie zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze analizowano pod kątem zapewnienia ochrony tych siedlisk. W tym celu wykorzystano zapisy planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

Gospodarka leśna będzie prowadzona pod kątem zapewnienia ochrony siedlisk przyrodniczych.

➤ Leśny kompleks promocyjny

Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Beskidu Śląskiego” utworzony został na mocy Zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 grudnia 1994 r. (ZO - 72 - 15/94). Obejmuje on nadleśnictwa Bielsko, Ustroń, Wisła i Węgierska Górka, tj. obszar uznany za reprezentatywny dla Karpat Zachodnich, o łącznej powierzchni ponad 39 tys. ha. Grunty Nadleśnictwa Węgierska Górka w całości należą do leśnego kompleksu promocyjnego.

Tworzenie leśnych kompleksów promocyjnych jest konsekwencją ustaleń „Szczytu Ziemi” w Rio de Janeiro w roku 1992 i deklaracji ministrów leśnictwa na spotkaniu w Strassburgu, w roku 1990. Zaliczenie obszaru leśnego do kompleksu promocyjnego zobowiązywało administrację leśną do opracowania nowych zasad zarządzania nadleśnictwem łączących funkcje ekonomiczne z aktywną ochroną przyrody. Nadanie nadleśnictwu rangi kompleksu promocyjnego miało także ułatwić stosowanie nadzwyczajnych metod gospodarowania (z zakresu hodowli lasu, ochrony i użytkowania) co zwykle łączy się z większymi nakładami, a także umożliwiać zdobywanie sił i środków, na działania którymi zwykle nadleśnictwa się nie zajmują, tj.:

- rozpoznanie biocenoz i ich dynamiki
- odtworzenie i zachowanie walorów lasów górskich
- przewodzenie prac badawczych i doświadczalnych
- specjalistyczne szkolenie służby leśnej i edukacja społeczeństwa
- podejmowanie działań z zakresu public relations w celu promowania ochrony środowiska i Lasów Państwowych.

Współcześnie większość opisanych właściwości leśnego kompleksu promocyjnego nie jest zastrzeżona tylko dla takich obiektów, ale obowiązuje powszechnie w Lasach Państwowych.

W ramach tworzenia infrastruktury Leśnego Kompleksu Promocyjnego powstała przy siedzibie Nadleśnictwa Izba Edukacji Przyrodniczo - Leśnej oraz dwa niewielkie obiekty szkoleniowo - rekreacyjne: „Stary kwater” w dolinie Twardorzeczki pod rezerwatem Kuźnie (oddz. 82 f) i „Ostoja pod jodłą” w dolinie Bystrego pod Barańskim Groniem (oddz. 192 I).

1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

- Zagrożenia abiotyczne:
 - gwałtowne silne wiatry;
 - powodzie (podtopienia i zalania) ;
 - okiść śnieżna i szadź;
 - susze i okresy wysokich temperatur w okresie wegetacyjnym powodujące obniżanie poziomu wód;
 - intensywne opady deszczu w okresie wczesnego lata powodujące podtopienia, erozję gleb i niszczące drogi;
 - silne spadki temperatur;
- Zagrożenia biotyczne:
 - szkodniki owadzie pierwotne nękające młodniki jodłowe, przede wszystkim obłąka pędowa;
 - szkodniki owadzie wtórne (zwłaszcza korniki) współuczestniczące w zamieraniu świerczyn i wpływające na wydzielanie posuszu;
 - szkody od zwierzyny roślinożerne (spalowanie, zgryzanie itp.);
 - występowanie grzybów pasożytniczych (opieńka);
- Zagrożenia antropogeniczne:
 - zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
 - zagrożenia wynikające z urbanizacji terenu;
 - silna antropopresja - penetracja lasów przez osoby korzystające z rekreacji i wypoczynku;
 - penetracja terenów leśnych przez zbieraczy grzybów i owoców leśnych;
 - dzikie wysypiska śmieci;

Problemy te zostały omówione szczegółowo w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziale: „Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej” - [3.2.3.](#) i podrozdziale „Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu” [3.2.3.1.](#) oraz w [rozdziale 2](#) - analiza gospodarki przeszłej.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1 Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

Spośród szeregu czynników wpływających na prowadzenie gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka należy wymienić:

Czynniki przyrodnicze

- charakterystyka obszarów górskich - urozmaicona rzeźba terenu, duże spadki;
- duże urozmaicenie składów gatunkowych i struktury drzewostanów wpływające na specyfikę zabiegów gospodarczych, w tym stosowanie rębni złożonych, długie okresy odnowienia;
- czynniki klimatyczne wpływające na ograniczenie dostępności terenów leśnych - duże opady śniegu, gruba i długo zalegająca pokrywa śnieżna w porze zimowej, intensywne opady deszczu wpływające na przemieszczanie drewna po szlakach operacyjnych, krótki okres wegetacyjny, temperatura powietrza, wiatr;
- czynniki klimatyczne wpływające na żywotność drzewostanów, m.in. okresowe susze i obniżenie poziomu wód gruntowych, huraganowe wiatry, okiść;
- gęsta sieć wód powierzchniowych (okresowych i stałych);
- zasiedlenia obszaru przez duże ssaki drapieżne - niedźwiedź, wilk, ryś i wynikające ograniczenia czasowo-przestrzenne dostępu do drzewostanów;
- zasiedlenia obszaru przez inne gatunki zwierząt i roślin objętych ochroną prawną i wynikające ograniczenia czasowo-przestrzenne dostępu do drzewostanów;
- szkodniki owadzie wtórne (zwłaszcza korniki) współuczestniczące w zamieraniu świerczyn i wpływające na wydzielanie posuszu;
- szkodniki owadzie pierwotne nękające młodniki jodłowe, przede wszystkim obiałka pędowa;
- areal występowania sprawców chorób korzeni, przede wszystkim z rodzaju *Armillaria*
- realizacja przebudowy drzewostanów w celu dostosowania składów gatunkowych do typów drzewostanów, duża liczba odnowień utrudniająca procesy pozyskania i zrywki drewna;
- wysokie stany gatunków jeleniowatych, zwłaszcza jelenia europejskiego wpływające na powstawanie szkód w postaci zgryzania i spałowania;
- wypadanie sadzonek w wyniku czynników klimatycznych (okres suszy, przymrozki późne i wczesne);
- występowanie długich okresów bezdeszczowych wiosną (zanik przedwiośnia) w okresie wykonywania odnowień sztucznych;
- lokalne występowanie trzcinnika i jeżyny utrudniających sadzenie i wzrost upraw.

Czynniki antropogeniczne

- silna presja budowlana na atrakcyjne obszary zlokalizowane przy kompleksach leśnych, w dolinach potoków, enklawach wpływająca na coraz częstsze powstawanie konfliktów interesów;
- wąskie, kręte, zabudowane drogi wpływające na utrudnienie poruszania się samochodów wywozowych;

- pośredni wpływ lokalnego zanieczyszczania gleb, wód i powietrza;
- rosnąca presja turystyczna motywowana dużą atrakcyjnością Beskidów i dostępnością terenów leśnych;
- zaśmiecanie terenów leśnych;
- położenie Nadleśnictwa relatywnie blisko od aglomeracji miejskich Śląska i Krakowa;
- silna penetracja terenów leśnych w okresie dojrzewania borówek i wysypu grzybów;
- nielegalne wjazdy do lasu samochodami, motocyklami i quadami;
- Wpływ zanieczyszczeń przemysłowych - całość lasów N-ctwa zaliczono do I i II strefy uszkodzeń przemysłowych;

Czynniki ekonomiczne

- zależność użytkowania od popytu na surowiec drzewny;
- brak możliwości dowolnie długiego magazynowania surowca bez straty jego wartości;
- konieczność dostosowania terminów użytkowania do potrzeb kontrahentów;
- zwiększone koszty gospodarowania wynikające przede wszystkim z ukształtowania i dostępności terenu;
- zwiększony nakład pracy i kosztów finansowych w zabiegach hodowlanych;
- ograniczenie pozyskania drewna wynikające z działań na rzecz ochrony przyrody

Niektóre cechy drzewostanów nadleśnictwa warunkujące gospodarkę leśną

- Udział siedlisk górskich - 99,9%, udział siedlisk wyżynnych - 0,1%
- Udział siedlisk: lasowych - 70,5%, borowych - 29,5%;
- Udział gatunków iglastych - 55,4% i liściastych - 44,6%;
- Udział siedlisk łąkowych i bagiennych - 0,17% powierzchni;
- Udział siedlisk zniekształconych i zdegradowanych - 39,3%
- Liczba gatunków drzew panujących w drzewostanach - 12;
- Liczba gatunków drzew rzeczywistych - 23;
- Udział KO - 10,1% i KDO - 0,3%;
- Udział upraw i młodników I i II klasy wieku - 64,6%;
- Udział lasów ochronnych i rezerwatowych - 99,8%;
- Udział użytków przygodnych w użytkowaniu głównym za ubiegły okres gospodarczy - 34,1%;
- Zagrożenie pożarowe małe - oceniono na III kategorię zagrożenia pożarowego;
- Długość granicy lasu z inną własnością - 417 km;
- Lasy na gruntach porolnych – 21,07 ha, w tym drzewostany – 15,69 ha;
- Występowanie drzewostanów do przebudowy – 417,39 ha, tj. 4,49% powierzchni drzewostanów;
- Udział małych kompleksów leśnych, często z utrudnionym dojazdem 33 szt. ≤ 20 ha powierzchni;
- Udział lasów innych własności w zasięgu terytorialnym - ok. 30,5% wszystkich lasów.

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Uwarunkowania ekonomiczne powiatów i gmin w zasięgu, których leży Nadleśnictwo Węgierska Górka przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 46. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów

Gmina	Powierzchnia ogólna (ha)	Ludność	Gęstość zaludnienia mieszk./km ²	Powierzchnia lasów ha		Lesistość
				Ogółem	w tym n-ctwo	
1	2	3	4	5	6	7
gm. Lipowa	5 871	10 897	185,6	3 138	2 529	53,4%
gm. Milówka	9 846	9 866	100,2	5 100	2 426	51,8%
gm. Radziechowy-Wieprz	6 490	12 902	198,8	2 562	1 468	39,5%
gm. Węgierska Górka	7 650	14 535	190,0	4 048	2 912	52,9%
Ogółem	29 859	48 199	161,4	14 848	9 335	49,7%

* Dane dotyczą całych jednostek administracyjnych i pochodzą z BDL GUS, z 2022 roku

Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 264,87 km². Grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka znajdują się w 4 gminach, w powiecie żywieckim należącym do województwa śląskiego i zajmują powierzchnię 9 378,7695 ha.

Ze względu na położenie u podnóża Beskidów i w pobliżu Jeziora Żywieckiego obszar posiada znakomite warunki klimatyczne i przyrodnicze, które decydują o dużej atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej. Charakterystyczną cechą regionu jest wysoka lesistość wynosząca około 50%. Baza rekreacyjno-wypoczynkowa gmin Węgierska Górka i Milówka jest dobrze rozwinięta.

Korzystne położenie obszaru w pobliżu ciągów komunikacyjnych łączących północ Europy z południem, a także bliskość przejść granicznych z Republiką Słowacji, czyni region dostępnym dla turystów i inwestorów.

Średnie zaludnienie omawianego obszaru wynosi ok. 162 os./km². Według danych statystycznych liczba na przestrzeni ostatnich ośmiu lat stale się nieznacznie zwiększa, co jest odzwierciedleniem wysokiego salda migracji. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi około 62,6% całej populacji mieszkańców regionu, ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi około 18,7%, a w wieku poprodukcyjnym około 20,7% mieszkańców.

Udział ludności w wieku produkcyjnym wynosi około 60,6% i jest nieznacznie wyższy od średniej krajowej (59,2%) oraz od średniej wojewódzkiej (58,7%).

Stopa bezrobocia, wynosząca ok. 5,2% jest równa średniej krajowej, natomiast wyższa od średniej wojewódzkiej - 3,7%.

Najwięcej, bo 45,6% aktywnych zawodowo mieszkańców pracuje w przemyśle i budownictwie, 7,7% w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), a 17,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,2% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Potencjał gospodarczy regionu jest zróżnicowany. Dominującym ośrodkiem życia gospodarczego regionu jest miasto Żywiec, gdzie są zlokalizowane najważniejsze zakłady przemysłowe w powiecie. Największym z nich są Zakłady Piwowskie „Żywiec”.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa największymi zakładami przemysłowymi są: Metalpol w Węgierskiej Górze, Żywiec Zdrój w Ciężynie, Fabryka WYROBÓW PAPIERNICZYCH w Ciężynie. Dobrze rozwija się drobna wytwórczość, rzemiosło, usługi oraz handel. Poza wielkimi pracodawcami, najwięcej miejsc pracy zwłaszcza sezonowo tworzonych jest w branży turystycznej.

Ważną dziedziną aktywności gospodarczej ludności regionu jest rolnictwo. Użytki rolne zajmują około 35%. Jednak niski poziom intensyfikacji produkcji rolnej, duże rozdrobnienie podmiotowe oraz coraz niższa opłacalność produkcji doprowadziły w ostatnim okresie do znacznej regresji tej gałęzi gospodarki. Popularna staje się natomiast inna forma aktywności gospodarczej, odbiegająca od typowej gospodarki rolnej - tzw. agroturystyka.

Większa część mieszkańców regionu pracuje w zakładach przemysłowych i usługowych głównie na terenie Powiatu Żywieckiego, a także poza jego granicami, a szczególnie w Bielsku - Białej, Kętach, Wadowicach czy w Suchej Beskidzkiej.

Zdecydowana większość firm działających na terenie powiatu funkcjonuje w sektorze prywatnym (ok. 96,3%). Głównie są to małe jednoosobowe podmioty gospodarcze lub zatrudniające od kilku do kilkunastu osób, oraz tzw. „firmy rodzinne”. Przeważają podmioty gospodarcze świadczące szeroko rozumiane usługi oraz podmioty działające w sferze handlowej.

Zakłady drzewne i główni odbiorcy drewna

Surowiec drzewny jest zbywany według zasad ustalonych obowiązującymi przepisami. Zasady sprzedaży drewna określane są zarządzeniami dyrektora generalnego Lasów Państwowych.

Większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju. Sprzedaż drewna stosowego dla osób fizycznych odbywa się bezpośrednio w leśnictwach.

Największymi zakładami drzewnymi na terenie Nadleśnictwa są:

- DREWAR Łukasz Arczyński;
- PRODREWEX-PL SP. Z O.O;
- DREW-TRANS Arkadiusz Jarco;
- DREWOP Spółka Jawna Stanisław i Alicja Pękala;
- DREWOP Henryk Pawlus;
- PRZEDSIĘBIORSTWO ŻYWIEC-PERŁA Pękala Andrzej I Helena Sp. J.;
- Mariusz Jarco FIRMA TRANS-MARC;
- Krzysztof Szczotka FIRMA DREWMIX;

Głównymi odbiorcami drewna z Nadleśnictwa były w ostatnich latach następujące firmy drzewne:

- DREWAR Łukasz Arczyński;
- PRODREWEX-PL SP. Z O.O.;
- Tadeusz Babuśka DREWEX;
- F.P.H.U.PALETPOL S.C. Bogusław Stanisław, Marcin Potaczek;
- PRZEDSIĘBIORSTWO ŻYWIEC-PERŁA Pękala Andrzej I Helena Sp. J.;

Usługi leśne

Obecnie wszystkie prace związane z użytkowaniem lasu, hodowlą i ochroną zlecane są Zakładom Usług Leśnych wyłanianym na drodze przetargu, zgodnie z Ustawą o zamówieniach publicznych. Spośród nich najważniejsze to:

- WGB Wojciech Gaweł Firma Usługowo-Handlowa;
- Kupczak Adam, Kupczak Ewelina DRWAL s.c.;
- LASMAR” Leśne Usługi Kompleksowe Marek Żółty;
- Kompleksowe Usługi Leśne Adam Filary;
- Kubica Piotr „Zrywka drewna”;
- Anna Kufel - Firma Handlowo Usługowa;
- Winter Forest Patrycjusz Gruca

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Kompleksy leśne.

Ilość i wielkość kompleksów leśnych to ważne czynniki kształtujące warunki produkcji leśnej.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa obejmuje około 264,87 km², na 1 km² przypada 35,40 ha gruntów Nadleśnictwa. Biorąc pod uwagę długość granicy zewnętrznej, która wynosi około 417 km, to na 1 ha powierzchni przypada 44,5 m granicy zewnętrznej.

Grunty Nadleśnictwa Węgierska Górka tworzy 39 kompleksów - lasów i gruntów nieleśnych. Małe kompleksy to najczęściej grunty ekonomiczne, rzadziej enklawy LP w lasach „chłopskich”.

Zasadniczo lasy Nadleśnictwa są zgrupowane w dwóch kompleksach, przy czym stanowią one część lasów pokrywających masywy górskie Beskidu Śląskiego i Beskidu Żywieckiego. Blisko 65% lasów Nadleśnictwa leży w Beskidzie Śląskim - obręb Lipowa oraz leśnictwa Sikorzane, Kamesznica, Zielona obrębu Węgierska Górka. Na tym obszarze graniczą z nadleśnictwami: Bielsko i Wiśła. W Beskidzie Żywieckim położona jest pozostała część lasów obrębu Węgierska Górka, tworząca kompleks leśny z lasami w zarządzie nadleśnictw: Ujsoły i Jeleśnia. Kompleksy małe o powierzchni poniżej 20 ha zajmują łącznie 15,53 ha, jest ich 33

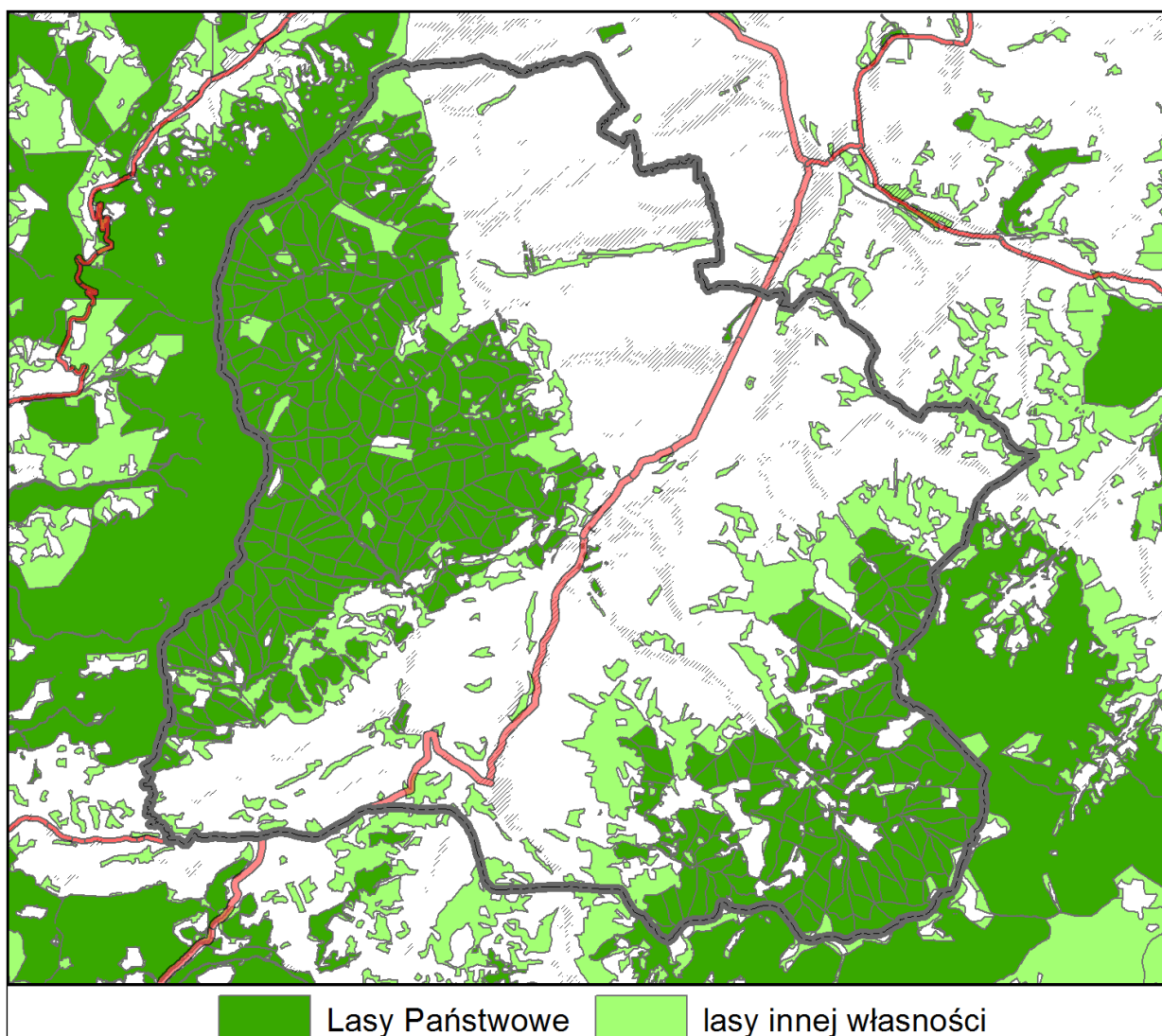
Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa położone w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa zajmują powierzchnię około 4525 ha, co stanowi ok. 30,5% całkowitej powierzchni lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

Lasy niepaństwowe najczęściej tworzą wspólne kompleksy z lasami Lasów Państwowych. Większość z nich stanowi dość zwarte i duże kompleksy. Niewielka ich część tworzy małe kompleksy zajmujące powierzchnie do kilku hektarów, porożrucane wzdłuż dróg i cieków wodnych. Najwięcej lasów prywatnych jest w południowo-wschodniej części zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa (Beskid Żywiecki, gdzie tworzą kilka dużych i zwartych kompleksów wspólnie z lasami Nadleśnictwa. Najczęściej lasy innej własności położone są w niższych partiach stoków, stąd także jest utrudniony przejazd w celu wykonywania prac leśnych. Ponadto, często zabudowa mieszkalna i rekreacyjna zachodzi wysoko wzdłuż dolin i władze lokalne ograniczają dostęp do lasu poprzez ustawianie znaków drogowych o ograniczeniu tonażu pojazdów.

Tabela 47. Zestawienie kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Wielkość kompleksów [ha]	Łączna powierzchnia [ha]	Liczba kompleksów	Średnia powierzchnia kompleksu [ha]
poniżej 1	7,5854	20	0,38
1-5	21,0175	7	3,00
6-20	72,8937	6	12,15
21 - 100	134,6125	3	44,87
101 - 200			
201 - 500	334,9277	1	334,93
501 - 2000			
powyżej 2000	8812,0972	2	4406,05
Razem	9383,1340	39	240,59

*Powierzchnia razem ze współwłasnościami.

Ryc. 14. Rozmieszczenie kompleksów leśnych w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Węgierska Górka

Sieć dróg publicznych.

Sieć drogowa jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Główną drogą publiczną przecinającą obszar w zasięgu Nadleśnictwa jest droga krajowa nr 1: Bielsko Biała - Żywiec - Przybędza - Węgierska Górka - Milówka Zwardoń (na odcinku Żywiec - Przybędza oraz Milówka - Zwardoń ma status drogi ekspresowej). Uzupełnieniem głównego szlaku komunikacyjnego jest dostatecznie dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych łączących bądź przecinających kompleksy leśne Nadleśnictwa (drogi lokalne do Cięciny, Żabnicy, Milówki, Kamesznicy, Przybędzy, Twardorzeczki i Lipowej).

Przez teren Nadleśnictwa przebiega linia kolejowa z Żywca do Zwardonia, gdzie znajduje się kolejowe przejście graniczne

Dostęp do kompleksów leśnych.

Sieć dróg ułatwiających dostęp do poszczególnych kompleksów leśnych jest w zasadzie wystarczająca. Są to drogi asfaltowe lub utwardzone łączące wszystkie miejscowości. Ponadto, istnieją drogi dolinowe o różnej nawierzchni, wzdłuż wszystkich większych potoków oraz drogi utwardzone stokowe umożliwiające dojazd do niektórych wyższych partii gór. Niemniej jednak, wiele dróg dojazdowych nie spełnia kryteriów do transportu wysokotonażowego.

Sieć dróg leśnych.

W terenach górskich istnieją określone uwarunkowania terenowe i związane z nim trudności budowy dróg zapewniających odpowiednią nośność. Sieć dróg wywozowych jest uwarunkowana konfiguracją terenu (spadki terenu, zbocza górskie). Niektóre partie lasu w górach są trudno dostępne dla sprzętu samochodowego, zwłaszcza w okresie wiosennych roztopów i zwiększonych opadów deszczu a także pokrywy śnieżnej.

Istniejąca sieć dróg leśnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka przedstawia się następująco (stan na 01.01. 2024 r., wg PUL - długość systemowa z LMN):

- długość wszystkich dróg leśnych - 850,4 km (przyjęto wg LMN obiekty o szer. min, 2 metrów), co daje gęstość 90,4m dróg na 1 ha;
- długość dróg leśnych o szerokości powyżej 2 metrów (3m i więcej) - 607,1 km.), co daje gęstość 64,7m dróg na 1 ha;
- długość dróg leśnych o szerokości powyżej 5 metrów - 72,2 km;

Niektóre istniejące drogi wymagają remontu i modernizacji. Konieczne są znaczne nakłady finansowe na utwardzenie leśnych dróg wywozowych i przeciwpożarowych, gdyż są one często uszkodzane.

Ze względu na stan niektórych dróg leśnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka na lata 2024 - 2033 planowane są:

- ✓ remonty bieżące istniejących dróg - około 10 km;
- ✓ modernizacja i przebudowa - planowane 10 km dróg leśnych);
- ✓ budowa nowych dróg - ok. 5 km
- ✓ budowa przepustów i konserwacja rowów, remont mostów.

Przy modernizacji dróg należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe ich odwodnienie.

Ogólne omówienie potrzeb z zakresu budownictwa drogowego przedstawiono w [rozdz. 3.2.5.1. „Budowa i remonty dróg, mostów”](#).

Nadleśnictwo Węgierska Górka dysponuje w większości dobrymi warunkami do zrywki i składowania drewna. Sieć szlaków zrywkowych zapewnia zasadniczo dostęp do wszystkich części lasu.

Enklawy

Enklawy oddziałują niekorzystnie na gospodarkę leśną, poprzez fragmentację kompleksów leśnych, powodują ograniczenia dojazdowe i transportowe, bywają przyczyną sporów własnościowych. Większość powierzchni tych enklaw stanowią grunty nieleśne stanowiące własność osób fizycznych.

Poza enklawami istnieją również półenklawy, które wcinają się w grunty zarządzane przez Nadleśnictwo.

Na terenie w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka występują enklawy i półenklawy gruntów innej własności (najczęściej osób fizycznych) stanowiące pastwiska, grunty orne (w tym grunty orne z postępującą sukcesją wtórną) oraz lasy.

Tabela 48. Wykaz enklaw i półenklaw w obrębie Lipowa

Lp	Enklawa	Lokalizacja (oddziały sąsiadujące)	Powierzchnia [ha]
Obręb Lipowa			
1	Bartykula	2	3,07
2	Drzudzysko	2	1,62
3	Przysłop	1, 2, 3, 5, 6	18,42
4	Palenica	3, 4, 5	4,6

Lp	Enklawa	Lokalizacja (oddziały sąsiadujące)	Powierzchnia [ha]
5	Kozia Szyja	5, 6	4,74
6	Dudyska	6	0,68
7	Wirch Wleśnika	6	1,51
8	Cerchla	6, 9, 10	5,61
9	Okragła	9	1,1
10	Kalna	10, 14, 15	9,68
11	Noclegi	6, 11, 12	2,05
12	Krzyżale	116	1,32
13	Kosarzyska-Wyżne	116	1,11
14	Pod Strążnym	22, 68	0,39
15	Hala Łączki	15,16,17,18,19,20,21,23,24,25	75,18
16	Śliwówka	15, 16	5,35
17	brak nazwy	20, 67	1,76
18	Cerhla	22	1,14
19	Tomalka	24	1,29
20	Młaczka	25	0,58
21	Cerhla	26	1,49
22	Biała	24, 26	12,07
23	Środula	26	0,81
24	Taras	29, 30	2,38
25	Kosarzyska	23,33, 118, 119	10,58
26	Buczyna	34	10,17
27	Okragielek	34	2,56
28	Czerhla	42	0,59
29	Hubocz	44	0,29
30	Adamkula	45, 70, 71	3,11
31	Pod Chłopową	46	1
32	Kościelec	46, 48	3,51
33	Na Kościelcu	43, 46, 48	2,83
34	Corylka 2	69	0,4
35	Młynarka	69	0,45
36	Corylka 1	71, 72	2,47
37	Buciorska Pniaki	67, 68	0,23
38	Buciorska Mała	73	0,68
39	Buciorska Wielka	73	1,93
40	Organ	75	0,23
41	Płone	36	1,82
42	Zabłacz	41, 42	0,52
43	Hala Skałka	39, 40, 52, 53	32,82
44	Błaszczakula	50, 51	1,74
45	Pod Skałką	51	5,62
46	Bór	57	1,84
47	Smerek	82	0,9
48	Bieliczka	82	0,72
49	Kalsonka	92	1
50	Tracówka	95	0,72
51	Tarczówka Duża	94, 95	4,72
52	Tarczówka Mała	95	2,72
53	Pawluska	96, 97	2,74
54	Złatna	97	1,39

Lp	Enklawa	Lokalizacja (oddziały sąsiadujące)	Powierzchnia [ha]
55	Bachus	97	1,41
56	Pietruszka	97	1,26
57	Kaplonka	100	3,84
58	Rówienka	101	1,5
59	Wierch Wieśnik	101	4,43
60	Kawałów Mały	101	2,33
61	Kawałów Duży	101	3,65
62	Solek	102	1,22
63	Jaworzynka	102	4,07
64	Roztoki	59, 60, 61	19,69
65	W Niedźwiedzim	63	2,33
66	Błaszowska	64	1,94
67	Doliny	75, 77	1,07
68	bez nazwy	76, 78	1,65
69	Jaworzyna	78	1,64
70	Multanie	66, 78, 79	1,76
71	Stokłosa	83	0,92
72	Pietruszka	88	0,94
73	Gładziczne	91, 92, 93	8,93
74	Gomuliska	90	0,15
75	W Niedźwiedzim	63	3,28
76	Pasieka	103	0,26
77	Pasieka Niżna	103	0,68
78	Niżnia Łączka	104	1,03
79	Młaka	104	0,21
80	Prokułka	107	0,96
81	Karówka Mała	107	1,22
82	Karówka Duża	107	1,32
83	Halacówka	108	1,02
84	Cebulka	110	0,43
85	Sebońka	108	1,13
Razem obręb			334,52

Tabela 49. Wykaz enklaw i pótenklaw w obrębie Węgierska Górka

Lp	Enklawa	Lokalizacja (oddziały sąsiadujące)	Powierzchnia [ha]
Obręb Węgierska Górka			
1	Połówka	13	0,76
2	bez nazwy	16, 17, 22	0,29
3	Koźliczyna	44, 45, 52	16,25
4	Blaczówka	52	3,45
5	Budówka	45, 52	3,6
6	Klimówka	52	1,2
7	Romanka	45	1,33
8	Kubikówka	48	1,15
9	Bastówka	45	1,83
10	Młaki	30	1,58
11	Bisagówka	35	1,11
12	Semówka	38	1,74
13	Romanka pod Płonem	40	1,07
14	Buczynka	49, 50, 51	24,84
15	Wieprzka	49, 54, 56, 57	17,45
16	Wojtatówka	95, 96	13,61
17	Tchórzówka	92, 94, 95, 96	27,38
18	Wojtasia	65, 74	10,63
19	Plekańcówka	66, 81	48,18
20	Gracowe	62	1,62
21	Kosarzyska	63	2,4
22	Kosiarka	69, 70	2,35
23	Brandysia	73	5,51
24	Studzienki	86, 91	19,08
25	Głęboka	83	0,71
26	Trawna	83, 84, 90	2,78
27	Sonsalówka	82, 83	3
28	Dadoki	85, 86, 91	21,52
29	Wyżnia	87, 88	1,99
30	Niżnia	86, 88	1,99
31	Pawlikówka	82	18,42
32	Mała łączka	106	2,29
33	Skuciorka	106	0,52
34	Krzysówka	112	0
35	Maślankówka	112, 113	3,76
36	Bojcerówka	114	4,86
37	Straperka	114, 115	2,21
38	Żurkówka	109, 110	5,39
39	Gaciska	108, 109, 110	7,27
40	Węglarka	107	0,72
41	Kupczakówka	121	0,45
42	bez nazwy	127	0,38
43	Workula	128, 129	2,41
44	Rozmusia	126, 128, 130	15,69
45	bez nazwy	139, 140, 151, 152, 155	15,53
46	bez nazwy	140,141	3,27
47	bez nazwy	140,141	11,47
48	Wielki Żar	151, 152, 156	18,75
49	Buczynka	171, 172	9,35
50	Hala Barania	185, 189, 190, 191	12,76
51	Długa Młaka	173	0,94
52	Rokitnik	186, 189	10,05
53	Rakowianka	219	4,32
54	Barania	230,231	12,18

Lp	Enklawa	Lokalizacja (oddziały sąsiadujące)	Powierzchnia [ha]
55	Futulówka	231	6,19
56	Tabaczyska	248, 250, 251	6,72
57	Pietryska	249	3,64
58	Durajówka	246, 247, 248, 249	52,18
59	Czumówki	247	1,61
60	Słowiakówka	247	5,91
61	bez nazwy	253	1,09
Razem obręb			480,73

1.4.2 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej nadleśnictwa

Ekonomiczne warunki produkcji leśnej charakteryzują wskaźniki techniczno-ekonomiczne zamieszczone w tabeli poniżej.

Tabela XIX Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bie- żący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna* (stan na 1.01.pierwszego roku obowiązywania planu UI bez grunt związ. z gosp. leśną) -ha		9 041,67	9 057,39
2.	Zapas drzewny na powierzchni leśnej (stan na 1.01.pierwszego roku obowiązywania planu UL) -m ³		972 058	1 186 565
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01.pierwszego roku obowiązywania planu UL) - m ³ / ha		107,5	131,0
4.	Wartość majątku Nadleśnictwa	Wartość drzewostanów (wg tablic) - tys. zł	400 725	-
		Wartość gruntów leśnych (20% wartości drzewostanów) - tys. zł	80 145	-
		Wartość środków trwałych - tys. zł	22 471	-
		Razem	503 341	-
5.	Etat 10-letni/wykonanie (grubizna netto) ***	Użytki rębne** - m ³ netto	121 154	73 521
			130 358	X
		Użytki przedrębne - m ³ netto	195 916	244 000
			142 137	X
		Razem użytki główne - m ³ netto	317 070	317 521
			272 495	X
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu****	przeciętnie m ³ /ha /rok	71,8	76,8
			44,8	X
7.	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	m ³	555 126	600 800
		Użytkowanie rębne m ³ /ha pow. les. /rok	6,14	6,63
		Użytkowanie przedrębne m ³ /ha pow. les. /rok	1,80	1,01
		Razem użytkowanie główne m ³ /ha pow. les. /rok	2,71	3,37
		Użytkowanie główne%- zasobów /rok	3,77	4,38
		Użytkowanie główne -% przyrostu /rok	3,5	3,3
8.	Przeciętne roczne przychody Nadleśnictwa (z ostatnich trzech lat, bez dopłat z funduszu leśnego) - tys. zł		6 267	
9.	Przeciętne roczne koszty Nadleśnictwa ogółem (z ostatnich trzech lat, bez funduszu leśnego) - tys. zł		6 507	
	w tym podatek leśny		169,4	

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2	3	4
10.	Przeciętny roczny wynik finansowy - tys. zł (netto)	591,4	
11.	Wskaźnik rentowności (10:9) -%	0,94	
12.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego -% (udział w powierzchni leśnej) ****	1,24	1,24
13.	Udział lasów ochronnych -% (udział w powierzchni leśnej)	98,8	98,7
14.	Powierzchnia lasów nadzorowanych- ha	4 663	4 447
15.	% udziału w powierzchni lasów Nadleśnictwa	34,0	32,9

* Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona bez związanej z gosp. leśną.

** Łącznie z 5% przyrostem.

*** W punkcie 5 w kolumnie 3 w liczniku podano plan, natomiast w mianowniku wykonanie w ubiegłym okresie.

**** Według wzoru $V_k - V_p + U$, gdzie: V_k - zapas na końcu okresu, V_p - zapas na początku okresu, U - pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto).

***** Zarówno w IV, jak i w V rewizji wyłączone z użytkowania były: rezerwaty i WDNy. Powierzchnia ta wynosi w V rewizji 112,15 ha, a w VI rewizji 112,23 ha.

1.4.3 Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Tabela XX Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjęto do realizacji w planie u.l.	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	22 941	31 752	58 293
2	Koszty administracyjne	zł	2 038 421	2 038 421	2 038 421
3	Koszty ochrony lasu	zł	281 967	281 967	281 967
4	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	27 271	27 271	27 271
5	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	2 660,76	2 660,76	2 660,76
6	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	69,74	27,54	50,57
7	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	3,18	3,18	3,18
8	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	565,34	507,19	931,11
9	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	121,21	121,21	121,21
10	Koszty pozostałe (remonty, infrastruktura)	zł	916 041	916 041	916 041
Suma kosztów		zł	6 231 788	7 187 291	10 466 979
11	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	257,93	257,93	257,93
12	Przychody pozostałe	zł	942 409	942 409	942 409
Suma przychodów		zł	6 859 658	9 132 228	15 978 010
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	0,91	0,79	0,66

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym wykazują na zwiększenie powierzchni leśnej o 15,72 ha oraz zmianę wskaźników:

- ✓ wzrost zasobów drzewnych o 214 507 m³;
- ✓ wzrost zasobności o 23,50 m³/ha;
- ✓ wzrost średniego wieku o 3 lat;
- ✓ wzrost etatu użytków głównych o 451 m³ netto.

Nadleśnictwo Węgierska Góra uzyskało w ostatnich 3 latach dodatni przeciętny roczny wynik finansowy w wysokości - 591,40 tys. zł bez funduszu leśnego) i rentowność na poziomie - 0,94%.

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa

Jednym z wyników prac inwentaryzacyjnych jest przydzielenie drzewostanów Nadleśnictwa do grup określonych cechami.

Tabela 50. Zestawienie opisanych cech drzewostanów

Rodzaj cechy	Obręb		Nadleśnictwo
	LIPOWA	WĘGIERSKA GÓRKA	
	[ha]		
1	2	3	4
drzewostan obcego pochodzenia	15,71	5,18	20,89
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	2521,71	5416,81	7938,52
drzewostan z zal/odn sztucznego	3126,04	5044,90	8170,94
drzewostan z zalesień porolnych	10,84	10,20	21,04
gospodarczy drzewostan nasienny	33,78	68,12	101,90
młodnik po rębni złożonej	1924,18	3143,33	5067,51
uprawa po rębni złożonej	104,31	29,98	134,29
uprawa pochodna - drzewostan z nasion PN, PUN, WDN	8,15	45,80	53,95
wyłączony drzewostan nasienny	5,80	4,76	10,56

1.5.1 Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej planu urządzenia lasu ([rozdz. 8](#)) zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka.

- **Tabela II** - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- **Tabela III** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- **Tabela IV** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- **Tabela Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- **Tabela Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- **Tabela VI** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- **Tabela VIIa** - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy.

1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu.

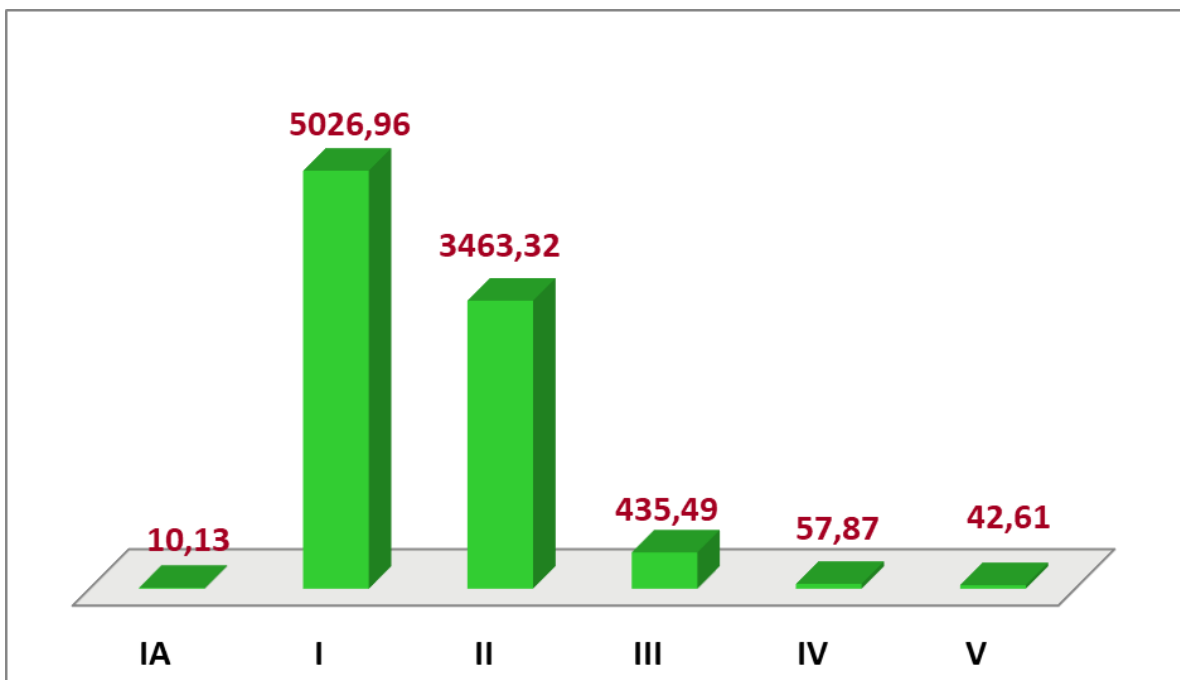
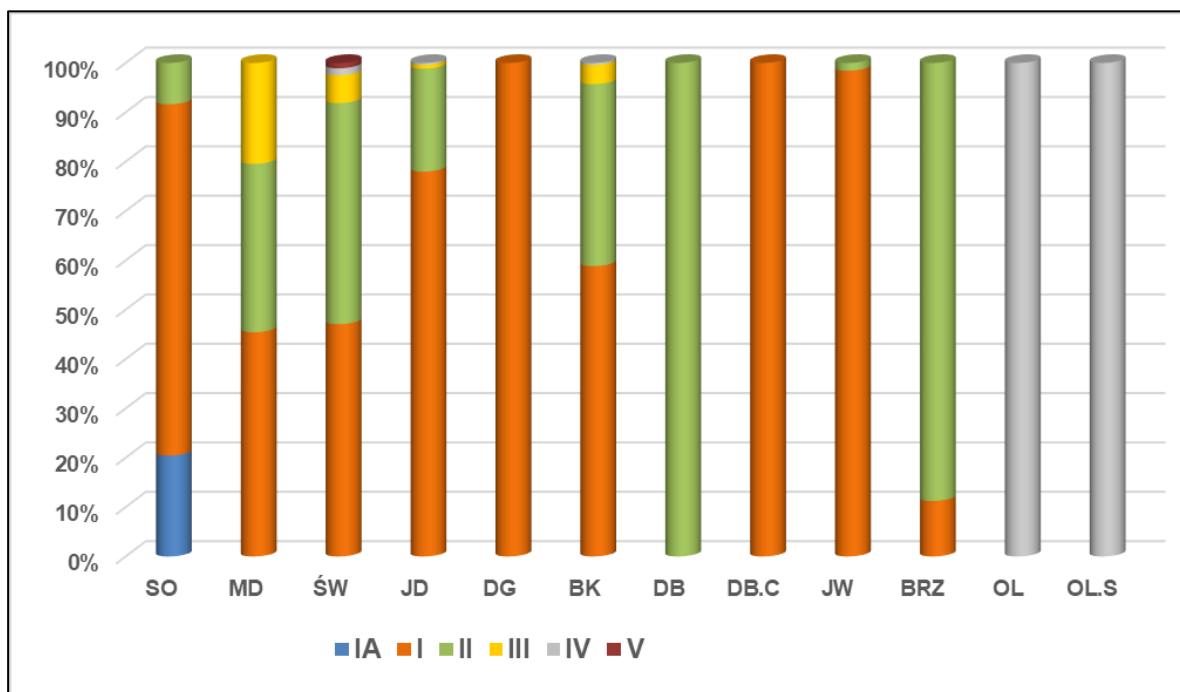
Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących w typach siedliskowych lasu:

Tabela 51. Udział powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (z Tab. II) Nadleśnictwo Węgierska Górka

Bonitacja	Gatunki panujące													
	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.C	JW	BRZ	OL	OL.S	Razem	
	Powierzchnia w ha													%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obręb Lipowa														
IA														
I	10,93	27,46	683,89	52,39	12,87	847,78		2,84	3,05				1641,21	50,31
II		16,96	618,87	69,88		699,53	5,27						1410,51	43,25
III		21,35	76,29	3,04		93,28							193,96	5,95
IV			2,87	3,66		9,29							15,82	0,49
V														
ha	10,93	65,77	1381,92	128,97	12,87	1649,88	5,27	2,84	3,05				3261,50	100,00
%	0,34	2,02	42,37	3,95	0,39	50,59	0,16	0,09	0,09				100,00	100,00
Obręb Węgierska Górka														
IA	10,13												10,13	0,18
I	24,34	21,51	1165,36	682,58	24,75	1462,08			5,04	0,09			3385,75	58,62
II	4,15	19,92	1084,27	128,91		814,73			0,12	0,71			2052,81	35,55
III		0,74	163,61	4,21		72,97							241,53	4,18
IV			33,86			6,20					1,87	0,12	42,05	0,73
V			42,61										42,61	0,74
ha	38,62	42,17	2489,71	815,70	24,75	2355,98			5,16	0,80	1,87	0,12	5774,88	100,00
%	0,67	0,73	43,12	14,12	0,43	40,80			0,09	0,01	0,03	0,00	100,00	100,00
Nadleśnictwo Węgierska Górka														
IA	10,13												10,13	0,11
I	35,27	48,97	1849,25	734,97	37,62	2309,86		2,84	8,09	0,09			5026,96	55,63
II	4,15	36,88	1703,14	198,79		1514,26	5,27		0,12	0,71			3463,32	38,33
III		22,09	239,90	7,25		166,25							435,49	4,82
IV			36,73	3,66		15,49					1,87	0,12	57,87	0,64
V			42,61										42,61	0,47
ha	49,55	107,94	3871,63	944,67	37,62	4005,86	5,27	2,84	8,21	0,80	1,87	0,12	9036,38	10
%	0,55	1,19	42,84	10,45	0,42	44,34	0,06	0,03	0,09	0,01	0,02	0,00	100,00	100,00

Większość gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa Węgierska Górka osiąga najwyższe bonitację - IA i I (około 55,91%), co świadczy o dość dobrym dostosowaniu do warunków siedliskowych i potencjalnych warunkach wzrostu i rozwoju. Średnią II bonitację ma 38,29%, a najslabsze bonitacje III, IV i V posiada 5,80% gatunków lasotwórczych. Lasy o niskiej bonitacji to głównie drzewostany to głównie górnoregłowe drzewostany świerkowe na borowych siedliskach oraz bukowe rosnące w wyższych położeniach.

Średnia bonitacja drzewostanów w obrębach leśnych wynosi 1,5%.

Wykres 5. Udział poszczególnych klas bonitacji w drzewostanach Nadleśnictwa Węgierska Górka

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

Rozkład powierzchni i zapasu produkcyjnego drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Węgierska Górką przedstawiono w poniższej tabeli i na wykresach, zgodnie ze stanem na 01.01.2024 roku.

Tabela 52. Zestawienie powierzchni i miąższości wg klas wieku - stan na 01.01.2024 r.

Klasa wieku	Obręb Lipowa			
	Powierzchnia - [ha]	Udział - [%]	Miąższość [m³]	Udział - [%]
1	2	3	4	5
plazowiny	-	-	-	-
halizny i zręby	3,67	0,1	48	0,0
w prod. ubocznej	0,20	0,0	-	-
pozostałe	2,20	0,1	89	0,0
przestoje	-	-	18806	4,7
Ia	213,72	6,54	285	0,1
Ib	1079,05	33,02	9595	2,4
IIa	689,56	21,10	28880	7,2
IIb	213,26	6,53	32965	8,3
IIIa	201,64	6,17	37990	9,5
IIIb	147,82	4,52	48650	12,2
IVa	96,58	2,96	30170	7,6
IVb	134,71	4,12	52165	13,1
Va	150,12	4,59	60205	15,1
Vb	21,87	0,67	8925	2,2
VI	36,90	1,13	14975	3,8
VII	0,82	0,03	365	0,1
VIII i st.	12,44	0,38	4385	1,1
KO	255,90	7,83	50295	12,60
KDO	7,11	0,22	350	0,09
budowa przerębowa	-	-	-	-
Razem zalesione	3261,50	99,8	399006	100,0
Razem zal. i niezal.	3267,57	100,0	399143	100,0

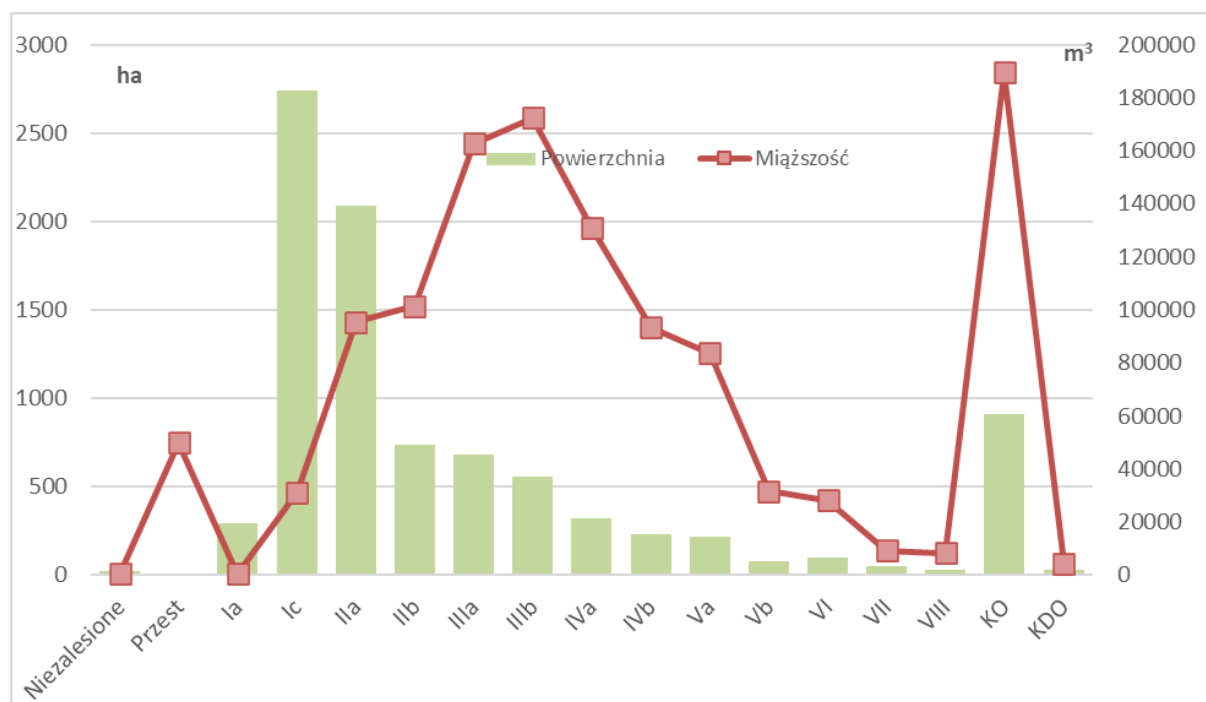
Klasa wieku	Obręb Węgierska Górką			
	Powierzchnia - [ha]	Udział - [%]	Miąższość [m³]	Udział - [%]
1	2	3	4	5
plazowiny	-	-	-	-
halizny i zręby	3,08	0,1	19	0,0
w prod. ubocznej	0,22	0,0	-	-
pozostałe	11,64	0,2	151	0,0
przestoje	-	-	31047	3,9
Ia	74,98	1,30	70	0,0
Ib	1661,52	28,70	21595	2,7
IIa	1397,09	24,13	62435	7,9
IIb	521,89	9,01	68755	8,7

Klasa wieku	Obręb Węgierska Górka			
	Powierzchnia - [ha]	Udział - [%]	Miąższość [m³]	Udział - [%]
1	2	3	4	5
IIIa	466,68	8,06	123490	15,7
IIIb	419,70	7,25	123395	15,7
IVa	220,42	3,81	100740	12,8
IVb	95,47	1,65	40875	5,2
Va	63,19	1,09	23275	3,0
Vb	53,66	0,93	22775	2,9
VI	60,31	1,04	12700	1,6
VII	49,02	0,85	8935	1,1
VIII i st.	13,30	0,23	3645	0,5
KO	658,92	11,38	139870	17,76
KDO	18,73	0,32	3650	0,46
budowa przerębowa	-	-	-	-
Razem zalesione	5774,88	99,7	787252	100,0
Razem zal. i niezal.	5789,82	100,0	787422	100,0

Klasa wieku	Nadleśnictwo Węgierska Górka			
	Powierzchnia - [ha]	Udział - [%]	Miąższość [m³]	Udział - [%]
1	2	3	4	5
plazowiny	-	-	-	-
halizny i zręby	6,75	0,1	67	0,0
w prod. ubocznej	0,42	0,0	-	-
pozostałe	13,84	0,2	240	0,0
przestoje	-	-	49853	4,2
Ia	288,70	3,19	355	0,0
Ib	2740,57	30,26	31190	2,6
IIa	2086,65	23,04	91315	7,7
IIb	735,15	8,12	101720	8,6
IIIa	668,32	7,38	161480	13,6
IIIb	567,52	6,27	172045	14,5
IVa	317,00	3,50	130910	11,0
IVb	230,18	2,54	93040	7,8
Va	213,31	2,36	83480	7,0
Vb	75,53	0,83	31700	2,7
VI	97,21	1,07	27675	2,3
VII	49,84	0,55	9300	0,8
VIII i st.	25,74	0,28	8030	0,7
KO	914,82	10,10	190165	16,03
KDO	25,84	0,29	4000	0,34
budowa przerębowa	-	-	-	-
Razem zalesione	9036,38	99,8	1186258	100,0
Razem zal. i niezal.	9057,39	100,0	1186565	100,0

W wyniku gwałtownego rozpadu drzewostanów świerkowych pod koniec IV rewizji urządzania lasu w strukturze powierzchni klas wieku Nadleśnictwa zaszyły znaczące zmiany. W obecnej rewizji struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa Węgierska Górka nadal jest charakterystyczna dla nadleśnictw pokłęskowych. Przeważają drzewostany I i II klasy wieku, które stanowią 64,6% powierzchni drzewostanów (spadek z 65,2% w poprzedniej rewizji). Drzewostany III i IV klasy wieku, stanowią 19,7% udziału powierzchniowego (spadek z 20,3%) oraz 46,9% udziału miąższościowego (spadek z 50,1%). Około 19,9% powierzchni stanowią drzewostany powyżej 60 lat. Powierzchnia KO wzrosła z 8,74% do 10,10%, a KDO z 0,04% do 0,29%. Dalszy wzrost KO i KDO jest skutkiem przebudowy uszkodzonych drzewostanów świerkowych.

Udział powierzchniowy drzewostanów 100-letnich i starszych wynosi 5,3% a miąższościowy 9,4%. Wśród nich znajdują się drzewostany cenne, niepodlegające użytkowaniu z różnych względów, np.: ochronnych, ekologicznych.

Wykres 6. Struktura powierzchniowa i miąższosciowa klas wieku w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Zmiany danych inwentaryzacyjnych pomiędzy V i VI rewizją ul (1.01.2014 r. i 1.01.2024 r.) przedstawiono poniżej w tabeli 53 „Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu w klasach wieku dla ...”.

Tabela 53. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu w klasach wieku dla obrębu Lipowa

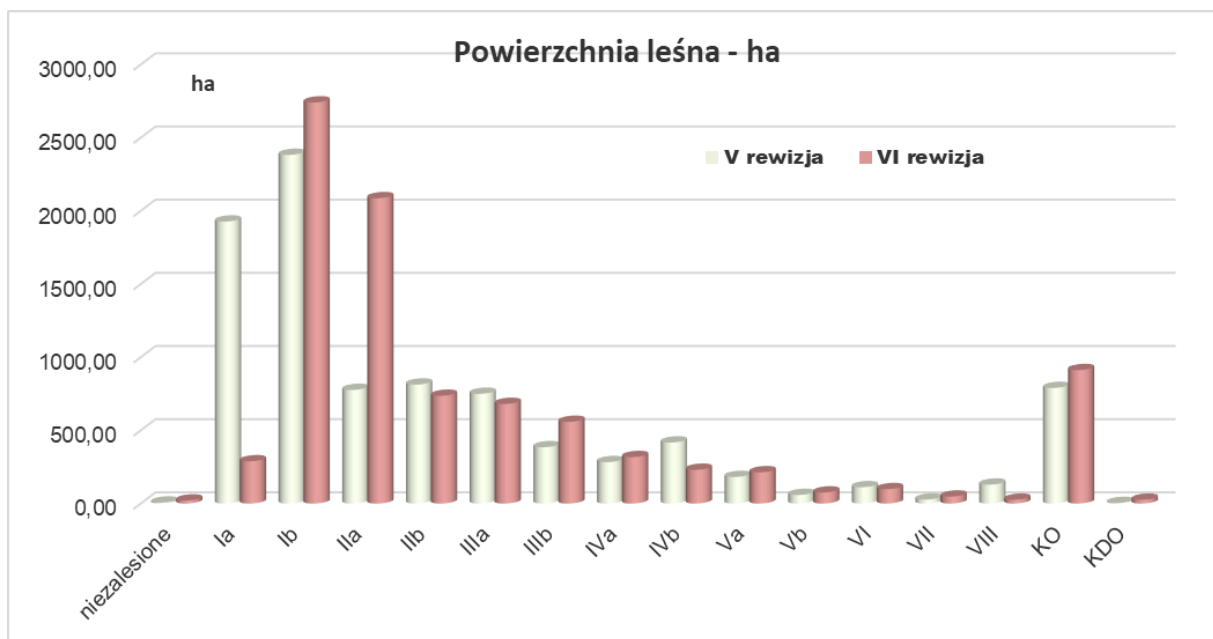
Stan na	Jedn.	Plazo- winy	Zręby, halizny	Pozostałe	Przest. na gr. zal.	Klasy wieku																Razem pow. zal	Ogółem pow. leśna
						I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	KO	KDO	Bud. Przer		
						1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141- >					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Powierzchnia																							
01.01.2014	ha	-	-	0,33	-	930,13	775,10	251,56	257,20	188,55	135,84	131,88	236,30	122,43	16,96	26,57	11,45	28,28	153,48	3,46	-	3269,19	3269,52
	%	-	-	0,01	-	28,45	23,71	7,69	7,87	5,77	4,15	4,03	7,23	3,74	0,52	0,81	0,35	0,86	4,69	0,11	-	99,99	100,00
01.01.2024	ha	-	3,67	2,40	-	213,72	1079,05	689,56	213,26	201,64	147,82	96,58	134,71	150,12	21,87	36,9	0,82	12,44	255,9	7,11	-	3261,50	3267,57
	%	-	0,11	0,07	-	6,54	33,02	21,10	6,53	6,17	4,52	2,96	4,12	4,59	0,67	1,13	0,03	0,38	7,83	0,22	-	99,81	100,00
Różnica	ha	-	3,67	2,07	-	-716,41	303,95	438,00	-43,94	13,09	11,98	-35,30	-101,59	27,69	4,91	10,33	-10,63	-15,84	102,42	3,65	-	-7,69	-1,95
Zapas brutto																							
01.01.2014	m³	-	-	-	23631	-	1695	8420	28745	38770	34085	40855	68820	29590	3830	9565	3240	7325	24470	415	-	323456	323456
	%	-	-	-	7,31	-	0,52	2,60	8,89	11,99	10,54	12,63	21,28	9,15	1,18	2,96	1,00	2,26	7,57	0,13	-	100,00	100,00
01.01.2024	m³	-	48	89	18806	285	9595	28880	32965	37990	48650	30170	52165	60205	8925	14975	365	4385	50295	350	-	399006	399143
	%	-	0,01	0,02	4,71	0,07	2,40	7,24	8,26	9,52	12,19	7,56	13,07	15,08	2,24	3,75	0,09	1,10	12,60	0,09	-	99,97	100,00
Różnica	m³	-	48	89	-4825	285	7900	20460	4220	-780	14565	-10685	-16655	30615	5095	5410	-2875	-2940	25825	-65	-	75550	75687
Przeciętna zasobność brutto																							
01.01.2014	m³/ha	-	-	0,0	-	0,0	2,2	33,5	111,8	205,6	250,9	309,8	291,2	241,7	225,8	360,0	283,0	259,0	159,4	-	-	98,9	98,9
01.01.2024	m³/ha	-	13,1	37,1	-	1,3	8,9	41,9	154,6	188,4	329,1	312,4	387,2	401,0	408,1	405,8	445,1	352,5	196,5	-	-	122,3	122,2
Różnica	m³/ha	-	100,0	37,1	-	1,3	6,7	8,4	42,8	-17,2	78,2	2,6	96,0	159,4	182,3	45,8	162,2	93,5	37,1	-	-	23,4	23,2

Tabela 54. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu w klasach wieku dla obrębu Węgierska Górka

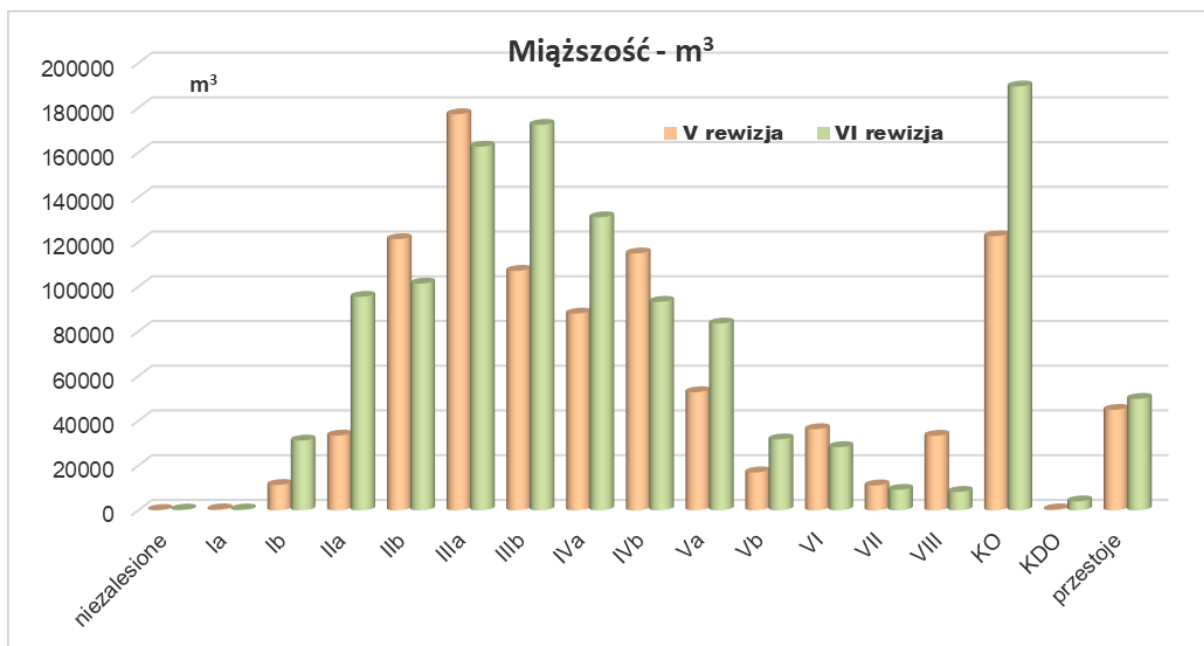
Stan na	Jedn.	Plazo- winy	Zręby, ha- lizny	Pozo- stałe	Przest. na gr. zal.	Klasy wieku																Razem pow. zal.	Ogółem pow. leśna		
						I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII	KO			KDO	Bud. przer.
						1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141- >							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
Powierzchnia																									
01.01.2014	ha	-	-	6,21	-	996,83	1607,26	524,90	555,63	561,37	248,99	151,33	180,89	59,01	41,64	85,1	15,68	100,88	636,43	-	-	5765,94	5772,15		
	%	-	-	0,11	-	17,27	27,85	9,09	9,63	9,73	4,31	2,62	3,13	1,02	0,72	1,47	0,27	1,75	11,03	-	-	99,89	100,00		
01.01.2024	ha	-	3,08	11,86	-	74,98	1661,52	1397,09	521,89	466,68	419,70	220,42	95,47	63,19	53,66	60,31	49,02	13,3	658,92	18,73	-	5774,88	5789,82		
	%	-	0,05	0,20	-	1,30	28,70	24,13	9,01	8,06	7,25	3,81	1,65	1,09	0,93	1,04	0,85	0,23	11,38	0,32	-	99,74	100,00		
Różnica	ha	-	3,08	5,65	-	- 921,85	54,26	872,19	-33,74	-94,69	170,71	69,09	-85,42	4,18	12,02	-24,79	33,34	-87,58	22,49	18,73	-	8,94	17,67		
Zapas brutto																									
01.01.2014	m³	-	0	136	21271	440	9655	24990	92505	138360	73025	47115	46060	23225	13110	26700	7885	26010	98115	-	-	648466	648602		
	%	-	0,00	0,02	3,28	0,07	1,49	3,85	14,27	21,34	11,26	7,27	7,10	3,58	2,02	4,12	1,22	4,01	15,13	-	-	99,98	100,00		
01.01.2024	m³	-	19	151	31047	70	21595	62435	68755	123490	123395	100740	40875	23275	22775	12700	8935	3645	139870	3650	-	787252	787422		
	%	-	0,00	0,02	3,94	0,01	2,74	7,93	8,73	15,69	15,67	12,80	5,19	2,96	2,89	1,61	1,13	0,46	17,76	0,46	-	99,98	100,00		
Różnica	m³	-	19	15	9776	-370	11940	37445	-23750	-14870	50370	53625	-5185	50	9665	-14000	1050	-22365	41755	3650	-	138786	138820		
Przeciętna zasobność brutto																									
01.01.2014	m³/ha	-	-	21,9	-	0,4	6,0	47,6	166,5	246,5	293,3	311,3	254,6	393,6	314,8	313,7	502,9	257,8	154,2	-	-	112,5	112,4		
01.01.2024	m³/ha	-	6,2	12,7	-	0,9	13,0	44,7	131,7	264,6	294,0	457,0	428,1	368,3	424,4	210,6	182,3	274,1	212,3	-	-	136,3	136,0		
Różnica	m³/ha	-	100,0	-9,2	-	0,5	7,0	-2,9	-34,7	18,1	0,7	145,7	173,5	-25,2	109,6	-103,2	-320,6	16,2	58,1	-	-	23,9	23,6		

Tabela 55. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu w klasach wieku dla Nadleśnictwa Węgierska Góra

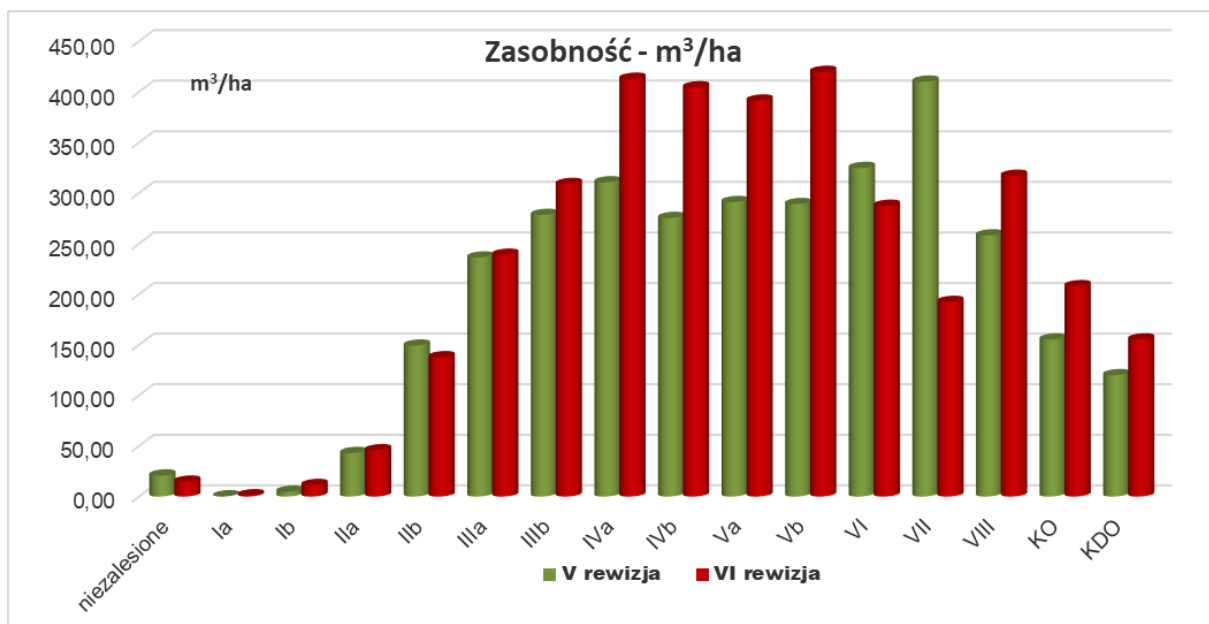
Stan na	Jedn.	Plazo- winy	Zręby, halizny	Pozo- stałe	Przest. na gr. zał.	Klasy wieku																Razem pow. zał	Ogółem pow. leśna	
						I			II		III		IV		V		VI	VII	VIII	KO	KDO			Bud. przer
						1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140	141- >						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
Powierzchnia																								
01.01.2014	ha	-	0,00	6,54	-	1926,96	2382,36	776,46	812,83	749,92	384,83	283,21	417,19	181,44	58,6	111,67	27,13	129,16	789,91	3,46	-	9035,13	9041,67	
	%	-	0,00	0,07	-	21,31	26,35	8,59	8,99	8,29	4,26	3,13	4,61	2,01	0,65	1,24	0,30	1,43	8,74	0,04	-	99,93	100,00	
01.01.2024	ha	-	6,75	14,26	-	288,70	2740,57	2086,65	735,15	668,32	567,52	317,00	230,18	213,31	75,53	97,21	49,84	25,74	914,82	25,84	-	9036,38	9057,39	
	%	-	0,07	0,16	-	3,19	30,26	23,04	8,12	7,38	6,27	3,50	2,54	2,36	0,83	1,07	0,55	0,28	10,10	0,29	-	99,77	100,00	
Różnica	ha	-	6,75	7,72	-	-1638,26	358,21	1310,19	-77,68	-81,60	182,69	33,79	187,01	31,87	16,93	-14,46	22,71	-103,42	124,91	22,38	-	1,25	15,72	
Zapas brutto																								
01.01.2014	m³	-	0	136	44902	440	11350	33410	121250	177130	107110	87970	114880	52815	16940	36265	11125	33335	122585	415	-	971922	972058	
	%	-	0,00	0,01	4,62	0,05	1,17	3,44	12,48	18,22	11,02	9,05	11,82	5,43	1,74	3,73	1,14	3,43	12,61	0,04	-	99,99	100,00	
01.01.2024	m³	-	67	240	49853	355	31190	91315	101720	161480	172045	130910	93040	83480	31700	27675	9300	8030	190165	4000	-	1186258	1186565	
	%	-	0,01	0,02	4,20	0,03	2,63	7,70	8,57	13,61	14,50	11,04	7,84	7,04	2,67	2,33	0,78	0,68	16,03	0,34	-	99,97	100,00	
Różnica	m³	-	67	104	4951	-85	19840	57905	-19530	-15650	64935	42940	-21840	30665	14760	-8590	-1825	-25305	67580	3585	-	214336	214507	
Przeciętna zasobność brutto																								
01.01.2014	m³/ha	-	-	20,8	-	0,2	4,8	43,0	149,2	236,2	278,3	310,6	275,4	291,1	289,1	324,8	410,1	258,1	155,2	-	-	107,6	107,5	
01.01.2024	m³/ha	-	9,9	16,8	-	1,2	11,4	43,8	138,4	241,6	303,2	413,0	404,2	391,4	419,7	284,7	186,6	312,0	207,9	-	-	131,3	131,0	
Różnica	m³/ha	-	100,0	-4,0	-	1,0	6,6	0,7	-10,8	5,4	24,8	102,3	128,8	100,3	130,6	-40,1	-223,5	53,9	52,7	-	-	23,7	23,5	

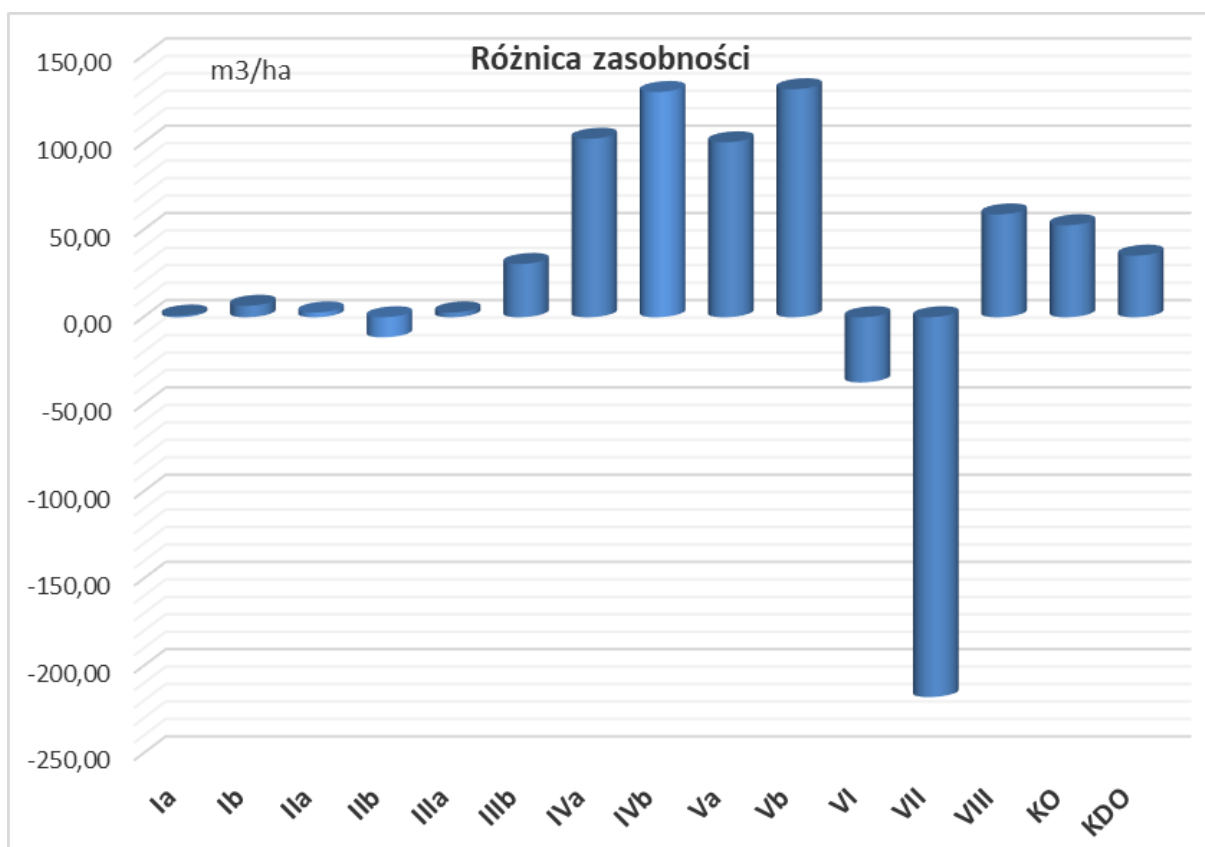
Wykres 7. Porównanie powierzchniowego udziału klas wieku Nadleśnictwa Węgierska Górka w V i VI rewizji

Wykres 8. Porównanie miąższościowego udziału klas wieku Nadleśnictwa Węgierska Górka w V i VI rewizji

Wykres 9. Porównanie przeciętnej zasobności wg klas wieku Nadleśnictwa Węgierska Górką w V i VI rewizji

Wykres 10. Różnica w zasobności klas wieku Nadleśnictwa Węgierska Górką w okresie między V i VI rewizją

Z analizy zamieszczonych danych wynikają następujące wnioski:

- Nastąpił niewielki wzrost powierzchni leśnej o 15,72 ha (0,17%) w stosunku do V rewizji U.L. (korekta ewidencji, przejęcie gruntów, zalesienia oraz zmianę klasyfikacji gruntów nieleśnych);
- Nastąpił wzrost zapasu drzewostanów o 214 507 m³, tj. o 22,1% w stosunku do zapasu z V rewizji U.L. Wynosi on obecnie 1 186 565 m³. Zapas, zarówno w obecnej, jak i poprzedniej rewizji UL obliczono statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz wyrównania miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości obliczonej na podstawie pomiarów na powierzchniach próbnych. Prognoza ubiegłego okresu gospodarczego przewidywała niewielki wzrost zapasu w okresie ostatnich 10 lat o 32 848 m³, tj. 3,38% (1 004 770 m³ - prognoza na koniec okresu). Przyrost bieżący użytkowy uzyskany w ostatnim 10-leciu wyniósł 555 126 m³ natomiast przyrost bieżący tablicowy przyjęty do prognoz - 413 400 m³.
- Zmiany w stosunku do poprzedniej rewizji nastąpiły również w podklasach wieku, zarówno w rozkładzie powierzchni jak i zapasu. Nastąpiło zmniejszenie powierzchni I i II klasy wieku z 65,2% do 64,6% powierzchni leśnej, przy czym znacznie zmniejszyła się powierzchnia Ia klasy wieku, natomiast powierzchnia Ib i IIa klasy wieku wyraźnie wzrosła. Świadczy to o tym, że stan zdrowotny drzewostanów Nadleśnictwa stabilizuje się. W ubiegłym 10-leciu nie przybывało już otwartych powierzchni sanitarnych, dlatego Ia klasa wieku zmniejszyła się z 21,3% do 3,2%. Uprzątanie klas odnowienia skutkowało zwiększeniem powierzchni Ib i II klasy wieku. Powierzchnia średnich klas wieku (III i IV klasa wieku) nieznacznie zmniejszyła się - z 20,3% do 19,7%, tutaj należy zaznaczyć, że w drzewostanach świerkowych młodszych klas wieku trwa już przebudowa (stan zdrowotny) i część z nich przeszła już do KO lub KDO. Powierzchnia KO wzrosła w porównaniu z V rewizją z 8,74% do 10,10%, podobnie jak powierzchnia KDO (z 0,04% do 0,29%) - jest to właśnie wynikiem zarówno przebudowy drzewostanów, głównie świerkowych jak również udanego odnowienia naturalnego powierzchni pod osłoną drzewostanów bukowych.
- Rozkład zapasu w klasach wieku w VI rewizji oraz zmiany miąższości drzewostanów w poszczególnych klasach wieku w stosunku do poprzedniej rewizji są analogiczne do zmian powierzchniowych.
- Wzrósł zapas nasienników i przestojów o 4951 m³ (11,0%) na powierzchniach odnowionych. Część z nich została pozostawiona jako osłona dla założonych upraw na powierzchniach otwartych, pozostałe zachowano, aby zwiększyć stopień bioróżnorodności lasu i ze względów ekologicznych;

Charakterystyka budowy pionowej oraz dojrzałości rębnej drzewostanów nadleśnictwa Węgierska Górka - stan na 01.01.2024r

Tabela 56. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów w Nadleśnictwie Węgierska Górka.

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręby				Nadleśnictwo	
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
	Pow.[ha]	Udział [%]	Pow.[ha]	Udział [%]	Pow.[ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6	7
Jednopiętrowe	2992,69	91,75	5097,23	88,27	8089,92	89,53
Dwupiętrowe	5,80	0,18	-	-	5,80	0,06
Wielopiętrowe	-	-	-	-	-	-
Klasa odnowienia	255,90	7,85	658,92	11,41	914,82	10,12
Klasa do odnowienia	7,11	0,22	18,73	0,32	25,84	0,29
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-	-
Razem	3261,50	100,00	5774,88	100,00	9036,38	100,00

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie Węgierska Górka największą powierzchnię zajmują drzewostany o strukturze jednopiętrowej - 89,53%. Lasy w klasie odnowienia (KO) stanowią - 10,12% powierzchni leśnej zalesionej. Ponadto zinventaryzowano 5,80 ha drzewostanów dwupiętrowych. Zinventaryzowano 25,84 ha drzewostanów w klasie do odnowienia (KDO). Są to w większości drzewostany świerkowe, w których rozpoczął się proces rozpadu i zaprojektowane do przebudowy, a młode pokolenie jeszcze nie spełnia kryteriów kwalifikacji do KO.

Należy zaznaczyć, że wiele z młodników po rębni złożonej, wykazuje cechy struktury wielopiętrowej, determinowanej cechami wzrostu i rozwoju, gatunków składowych, jednakże wg kryteriów opisu urządzeniowego zostały one zaliczone do grupy drzewostanów jednopiętrowych, z odpowiednią cechą (młodnik po rębni złożonej).

Tabela 57. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębną w Nadleśnictwie Węgierska Górka.

Drzewostany:	Obręby				Nadleśnictwo	
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3	2	3	2	3
Bliskorębne i młodsze	2948,77	90,41	4943,02	85,60	7891,79	87,33
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	34,13	1,05	40,26	0,70	74,39	0,82
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	15,59	0,48	113,95	1,97	129,54	1,43
W klasie odnowienia	255,90	7,85	658,92	11,41	914,82	10,12
W klasie do odnowienia	7,11	0,22	18,73	0,32	25,84	0,29
Budowa przerębowa						
Razem	3261,50	100,00	5774,88	100,00	9036,38	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że tylko 2,25% drzewostanów Nadleśnictwa osiągnęło lub przekroczyło dojrzałość rębną, 87,33% lasów to drzewostany młodsze i bliskorębne, a 10,12% to drzewostany w KO oraz w KDO - 0,29%.

Charakterystyka młodego pokolenia zinventaryzowanego w Nadleśnictwie Węgierska Górka - stan na 01.01.2024 r.

Drzewostany, w których występuje młode pokolenie (podrost, nalot, podsadzenia) zajmują w Nadleśnictwie Węgierska Górka powierzchnię 2671,94 ha, co stanowi 29,6% powierzchni leśnej zalesionej, a średnie pokrycie młodego pokolenia wynosi 40,7%, przy czym:

- w KO (wg Tabeli XII) młode pokolenie występuje na powierzchni 649,30 ha, co stanowi 71,0% przeciętnego stopnia pokrycia dla 914,82 ha drzewostanów tej klasy wieku;
- w KDO (wg Tabeli XII) młode pokolenie występuje na powierzchni 7,48 ha, co stanowi 34,9% przeciętnego stopnia pokrycia dla 21,43 ha drzewostanów w KDO gdzie występują odnowienia - powierzchnia wszystkich drzewostanów tej klasy wieku wynosi 25,84 ha;
- poza KO i KDO młode pokolenie występuje w drzewostanach zajmujących powierzchnię 1735,89 ha, a przeciętny stopień pokrycia wynosi 24,8%, czyli rzeczywista powierzchnia wynosi 431,42 ha.

Średni stopień pokrycia dla poszczególnych warstw młodego pokolenia wynosi:

- Nalot - 15,3%;
- Podrost - 34,4%;
- Podsadzenia - 23,3%.

W poniższej tabeli zestawiono procent pokrycia młodym pokoleniem w klasach odnowienia, klasach do odnowienia oraz drzewostanach II i starszych klas wieku.

Tabela 58. Zestawienie drzewostanów z młodym pokoleniem.

Obręb	KO		KDO		Pozostałe d-stany		Ogółem		Pow. leśna zalesiona	% pow. leśnej zal.
	Pow. [ha]	% pokrycia	Pow. [ha]	% pokrycia	Pow. [ha]	% pokrycia	Pow. [ha]	% pokrycia		
Lipowa	255,90	69,7	2,7	40,0	628,22	22,3	886,82	36,0	3261,50	27,2
Węgierska Górka	658,92	71,5	18,73	34,1	1107,47	26,2	1785,12	43,0	5774,88	30,9
N-ctwo	914,82	71,0	21,43	34,9	1735,69	24,8	2671,94	40,7	9036,38	29,6

* - Powierzchnia w tabeli 58 oraz tabeli XII zamieszczonej w „Analizie gospodarki przeszłej” dotycząca KDO (21,43 ha) jest niższa niż rzeczywista powierzchnia zajmowana przez tę klasę wieku (25,84 ha). Różnica ta powstała ze względu na brak odnowień w niektórych wydzieleniach w KDO, w związku z tym nie są one uwzględniane w tabelach dotyczących młodego pokolenia

Rzeczywista powierzchnia (zredukowana stopniem pokrycia), jaką zajmuje młode pokolenie w Nadleśnictwie wynosi 1088,20 ha, co stanowi 12,04% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Podrost (odnowienie powyżej 0,5 m wysokości) stanowi 64,42% wszystkich odnowień, podsadzenia (odnowienie sztuczne poniżej 0,5 m wysokości) 8,14%, a nalot (odnowienie naturalne poniżej 0,5 m wysokości) 27,44%.

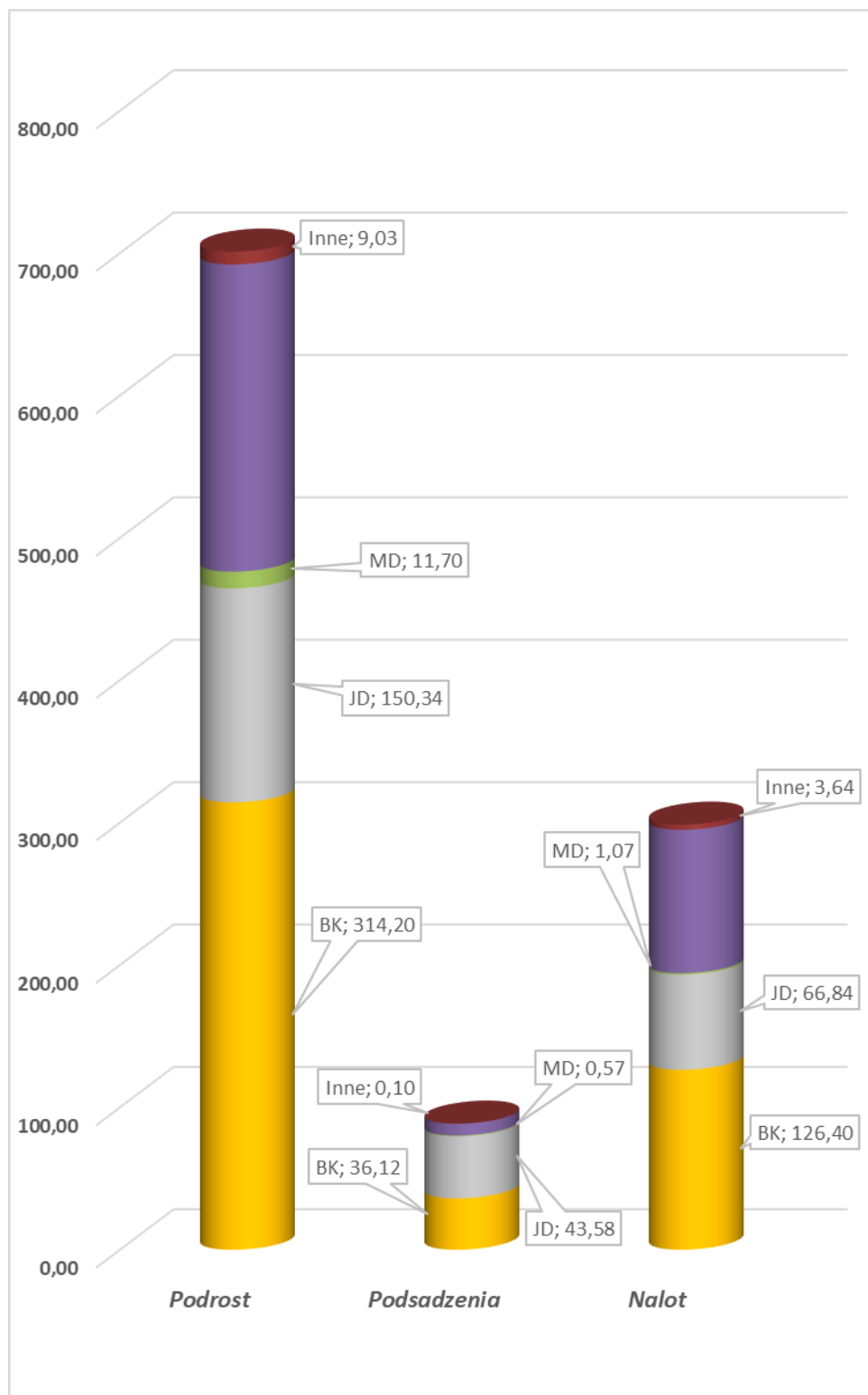
W składzie gatunkowym młodego pokolenia dominują: buk - 43,81%, świerk - 29,83% i jodła - 23,96%. Pozostałe gatunki młodego pokolenia zajmują łącznie 2,40% udziału.

Strukturę odnowień przedstawiają poniższe tabele i wykresy.

Tabela 59. Zestawienie odnowień podokapowych w Nadleśnictwie wg rzeczywistego udziału gatunków drzew

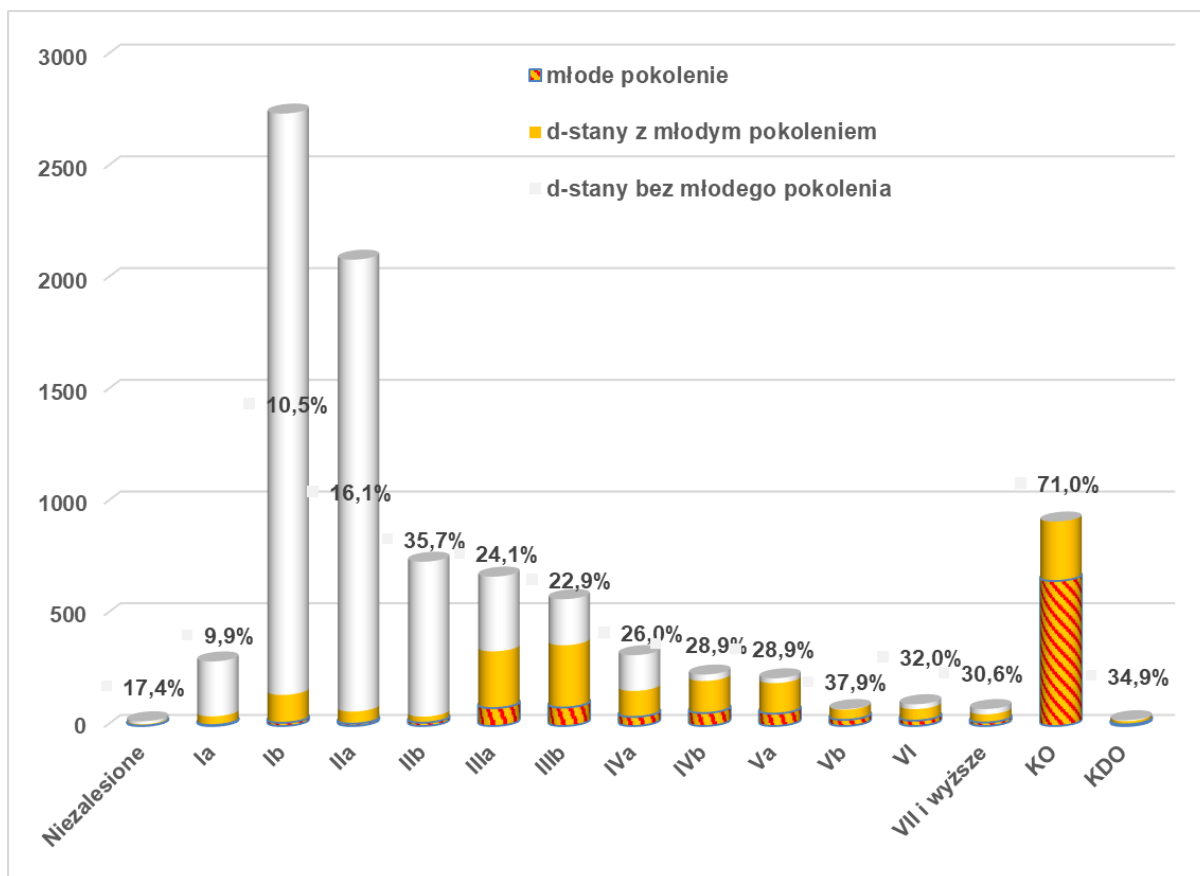
Gatunek	Warstwa					Udział [%]
	Podrost IIP	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
	Powierzchnia-[ha]					
Nadleśnictwo Węgierska Górka						
1	2	3	4	5	6	7
BK		314,2	36,12	126,4	476,72	43,81
BRZ		1,29			1,29	0,12
DB		0,09			0,09	0,01
DB.C		0,5			0,50	0,05
DG		3,66		1,17	4,83	0,44
JD		150,34	43,58	66,84	260,76	23,96
JRZ		0,8			0,8	0,07
JS		0,51		0,17	0,68	0,06
JW		1,64	0,10	2,27	4,01	0,37
KL		0,34			0,34	0,03
LP		0,07		0,03	0,1	0,01
MD		11,7	0,57	1,07	13,34	1,23
OL		0,03			0,03	0,00
OS		0,04			0,04	0,00
ŚW		215,76	8,23	100,62	324,61	29,83
WB		0,06			0,06	0,01
Razem		701,03	88,60	298,57	1088,20	100,00
[%]		64,42	8,14	27,44	100,00	-

Podszyc zajmuję 1531,49 ha powierzchni zredukowanej, co stanowi 16,9% powierzchni drzewostanów nadleśnictwa. Gatunkami przeważającymi tej warstwy są: Gatunkami przeważającymi tej warstwy są: BRZ, JRZ, ŚW ale występują również: IWA, WB, BK, LSZ, BEZ.K, SO.K, JD, KRU, BEZ.C, OL.S, OL, JW, KL, LP, OS, GB, DB.C, CZM, JS, AK, MD, SO, GR, GLG, DER.Ś, a także wszystkie gatunki drzew obecne w drzewostanach.

* Gatunki zestawione łącznie - Inne to: Brz, Gb, Db, Dbc, Dg, Js, Jw., Kl, Md, Wb, Lp

Wykres 11. Struktura gatunkowa młodego pokolenia w Nadleśnictwie Węgierska Góra

* Liczby procentowe umieszczone na wykresie przedstawiają stopień pokrycia przez młode pokolenie w drzewostanach, w których ono występuje w danej klasie wieku.

Wykres 12. Młode pokolenie w podklasach wieku

1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

Na obszarze Nadleśnictwa Węgierska Górka zinwentaryzowano 12 panujących gatunków drzew, natomiast wg udziału rzeczywistego w składzie drzewostanów Nadleśnictwa występuje 23 gatunki drzew.

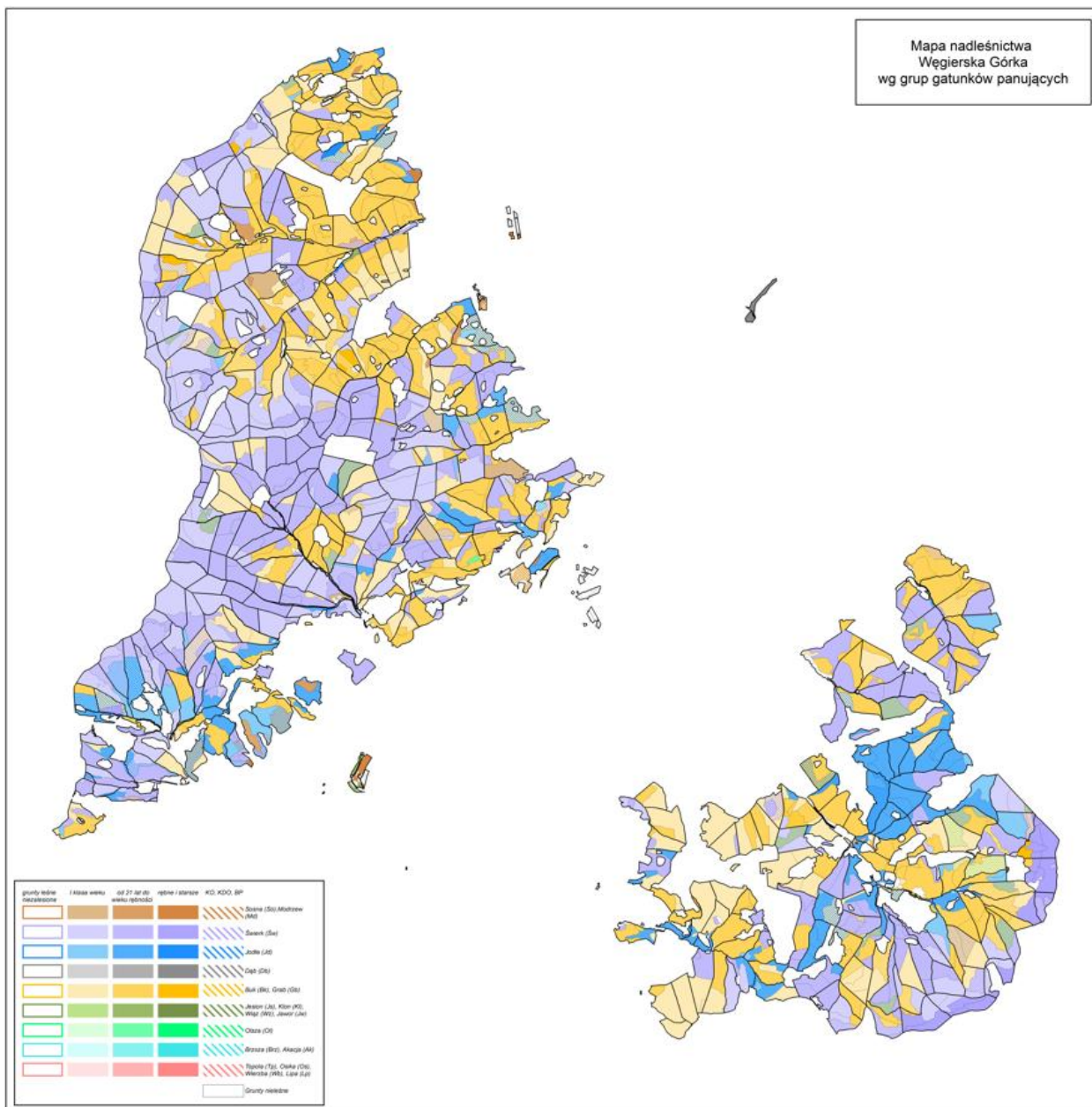
Podstawowe gatunki lasotwórcze w Nadleśnictwie Węgierska Górka to: buk, świerk, jodła, modrzew. Pozostałe 8 gatunków panujących stanowi udział poniżej 1% (łącznie 1,18%).

Poniżej przedstawiono niektóre parametry dominujących drzewostanów Nadleśnictwa Węgierska Górka według gatunków panujących:

Tabela 60. Niektóre cechy dominujących drzewostanów w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Cecha*	Gatunek			
	ŚW	JD	BK	MD
1	2	3	4	5
Udział powierzchniowy [%]	42,84%	10,45%	44,33%	1,19%
Udział miąższościowy [%]	28,04%	21,38%	46,95%	1,09%
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	85,9	268,5	139,0	119,5
Przeciętny wiek [lat]	33	58	44	52
przyrost bieżący roczny tablicowy	6,43	9,63	6,27	4,96

* - powyższe parametry obliczono w stosunku do powierzchni leśnej zalesionej

Ryc. 16. Zróżnicowanie rozmieszczenia drzewostanów wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela 61. Zestawienie powierzchni i miąższości wg panujących gatunków drzew stan na 01.01.2024 r.

L.p.	Gat. Pan.	Obr. Lipowa				Obr. Węgierska Górka				Nadleśnictwo			
		Pow. [ha]	Proc. [%]	Miąższość [m³]	Proc. [%]	Pow. [ha]	Proc. [%]	Miąższość [m³]	Proc. [%]	Pow. [ha]	Proc. [%]	Miąższość [m³]	Proc. [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	SO	10,93	0,33	3235	0,81	38,62	0,67	9630	1,22	49,55	0,55	12865	1,08
2	MD	65,77	2,01	6131	1,54	42,17	0,73	6772	0,86	107,94	1,19	12903	1,09
3	ŚW	1385,59	42,40	74365	18,63	2495,12	43,09	258280	32,80	3880,71	42,85	332645	28,03
4	JD	128,97	3,95	34067	8,54	815,70	14,09	219594	27,89	944,67	10,43	253661	21,38
5	DG	12,87	0,39	6090	1,53	24,75	0,43	6761	0,86	37,62	0,42	12851	1,08
6	BK	1652,28	50,58	271770	68,08	2365,51	40,86	285359	36,24	4017,79	44,35	557129	46,96
7	DB	5,27	0,16	1605	0,40					5,27	0,06	1605	0,14

L.p.	Gat. Pan.	Obr. Lipowa				Obr. Węgierska Górka				Nadleśnictwo			
		Pow. [ha]	Proc. [%]	Miąż-szość [m³]	Proc. [%]	Pow. [ha]	Proc. [%]	Miąż-szość [m³]	Proc. [%]	Pow. [ha]	Proc. [%]	Miąż-szość [m³]	Proc. [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
8	DB.C	2,84	0,09	1050	0,26					2,84	0,03	1050	0,09
9	JW	3,05	0,09	830	0,21	5,16	0,09	856	0,11	8,21	0,09	1686	0,14
10	BRZ					0,80	0,01	30	0,00	0,80	0,01	30	0,00
11	OL					1,87	0,03	125	0,02	1,87	0,02	125	0,01
12	OL.S					0,12	0,00	15	0,00	0,12	0,00	15	0,00
Razem		3267,57	100,00	399143	100,00	5789,82	100,00	787422	100,00	9057,39	100,00	1186565	100,00

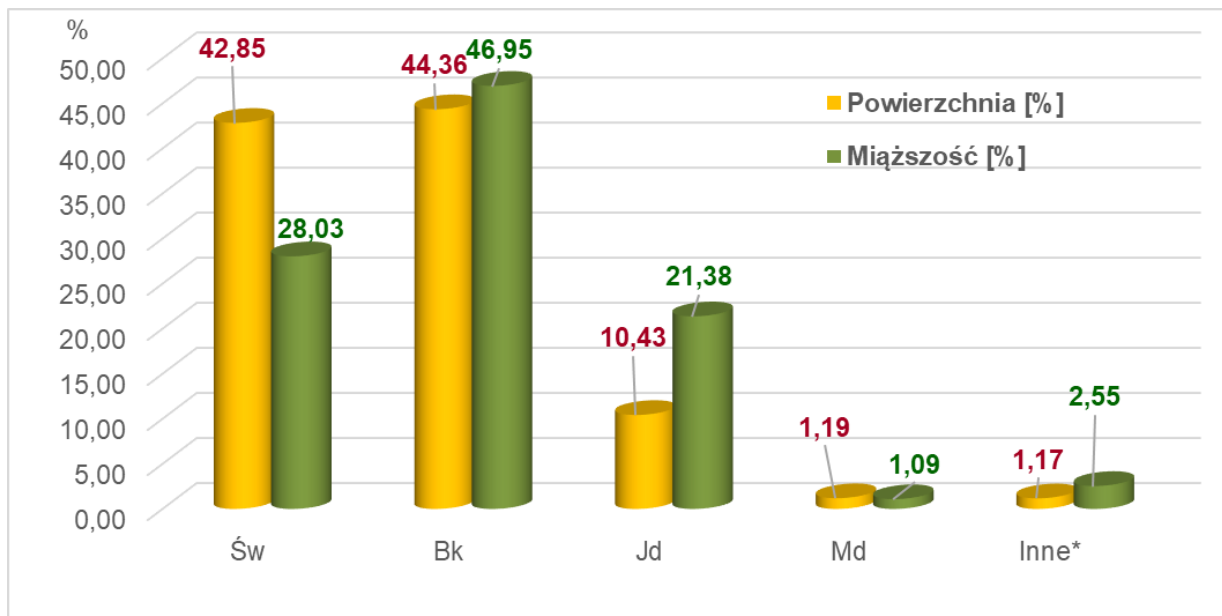
Zróznicowanie gatunkowe i wiekowe drzewostanów Nadleśnictwa Węgierska Górka odznacza się zmiennością przestrzenną związaną położeniem wysokościowym. W Wyższych położeniach wciąż przeważa świerk, w niższych partiach buk i jodła.

Różnice pomiędzy gatunkami panującymi widoczne są również w poszczególnych obrębach. W obrębie Lipowa przeważają drzewostany bukowe (50,58% powierzchni, 68,08% zapasu). Wynika to z wprowadzenia buka na uprawy powstałe wskutek wielkopowierzchniowego rozpadu drzewostanów świerkowych. Drzewostany świerkowe stanowią 42,40% udziału powierzchniowego oraz 18,63% udziału miąższościowego. Stopniowo, w długiej perspektywie czasowej ich udział powinien ulec redukcji do około 20%, czyli do powierzchni BMG, gdzie świerk jest gatunkiem panującym. Drzewostany jodłowe i modrzewiowe stanowią około 6% w obrębie Lipowa.

W obrębie Węgierska Górka przeważają nieznacznie drzewostany świerkowe (43,09% udziału powierzchniowego, 42,80% udziału miąższościowego). W miarę prowadzonej przebudowy ich udział zostanie ograniczony do około 35% czyli do zasięgu BWG, BMG. Na pozostałych siedliskach będzie gatunkiem współpanującym lub domieszkowym. Drzewostany bukowe zajmują 40,86% powierzchni i stanowią 36,24% zapasu. Spory udział w obrębie Węgierska Górka mają drzewostany jodłowe (14,09% powierzchni i 27,89% miąższości)

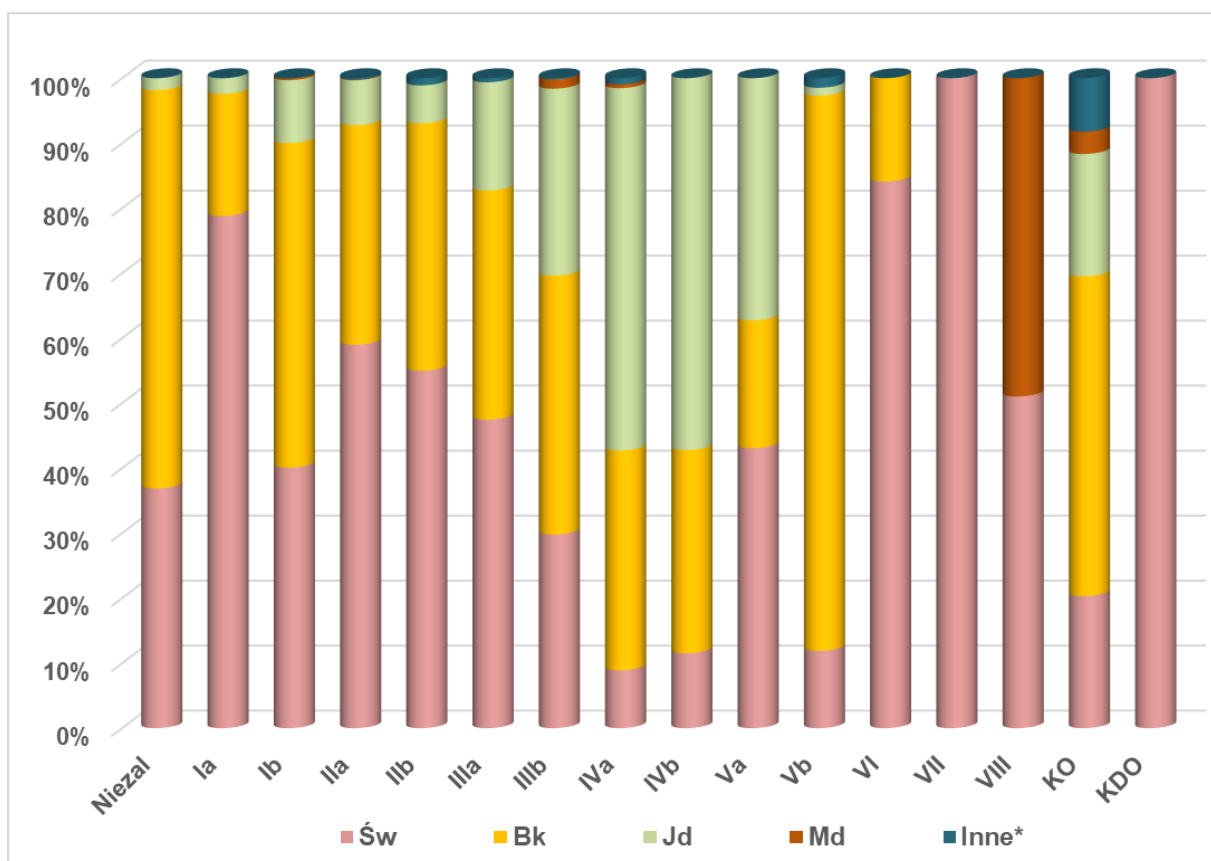
W skali całego Nadleśnictwa głównymi gatunkami panującym tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie są buk i świerk. Buk stanowi 44,35% powierzchni i 46,96% zapasu, natomiast świerk 42,85% powierzchni i tylko 28,03% zapasu. Zinventaryzowano też znaczny udział drzewostanów jodłowych (10,43% powierzchni i aż 21,38% zapasu. Pozostałe gatunki stanowią 3,07% powierzchni i mają mniejsze znaczenie dla gospodarki leśnej, natomiast duże dla bioróżnorodności ekosystemów leśnych Nadleśnictwa.

Gatunki iglaste zajmują 55,44% powierzchni leśnej nadleśnictwa, a liściaste 44,56%.

** - Inne to: So, Dg, Db, Dbc, Jw., Ol, Brz, Ol, Ols

Wykres 13. Zestawienie powierzchni i miąższości wg panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie Węgierska Górka

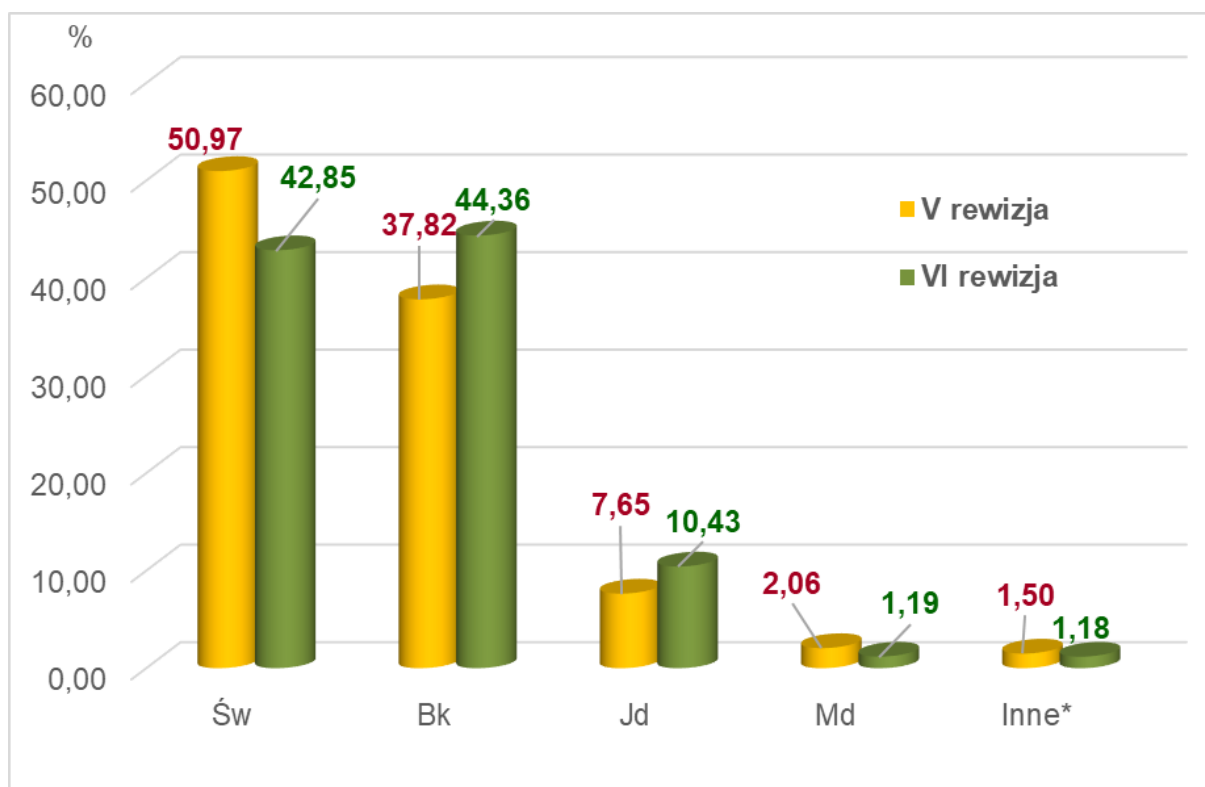

* - Inne to: So, Dg, Db, Dbc, Jw., Ol, Brz, Ol, Ols

Wykres 14. Zestawienie powierzchni leśnej w klasach wieku wg panujących gatunków drzew według stanu na 01.01.2024 r.

Tabela 62. Zestawienie porównawcze powierzchni leśnej zalesionej wg panujących gatunków drzew w V i VI rewizji

L.p.	Gatunek	Powierzchnia					
		V rewizja		VI rewizja		różnica	
		ha	%	ha	%	ha	%
1	So	53,32	0,59	49,55	0,55	-3,77	-7,07
2	Md	186,22	2,06	107,94	1,19	-78,28	-42,04
3	Św	4605,39	50,97	3880,71	42,85	-724,68	-15,74
4	Jd	691,15	7,65	944,67	10,43	253,52	36,68
5	Dg	37,50	0,42	37,62	0,42	0,12	0,32
6	Bk	3417,77	37,83	4017,79	44,36	600,02	17,56
7	Db	5,64	0,06	5,27	0,06	-0,37	-6,56
8	Db.c	2,48	0,03	2,84	0,03	0,36	14,52
9	Jw	7,36	0,08	8,21	0,09	0,85	11,55
10	Js	0,54	0,01			-0,54	-100,00
11	Brz	24,40	0,27	0,80	0,01	-23,60	-96,72
12	OL			1,87	0,02	1,87	100,00
13	Ol.s	3,18	0,04	0,12	0,00	-3,06	-96,23
14	Tp	0,05	0,00	0,00	0,00	-0,05	-100,00
15	Lp	0,13	0,00	0,00	0,00	-0,13	100,00
Ogółem		9035,13	100,00	9057,39	100,00	22,26	0,25

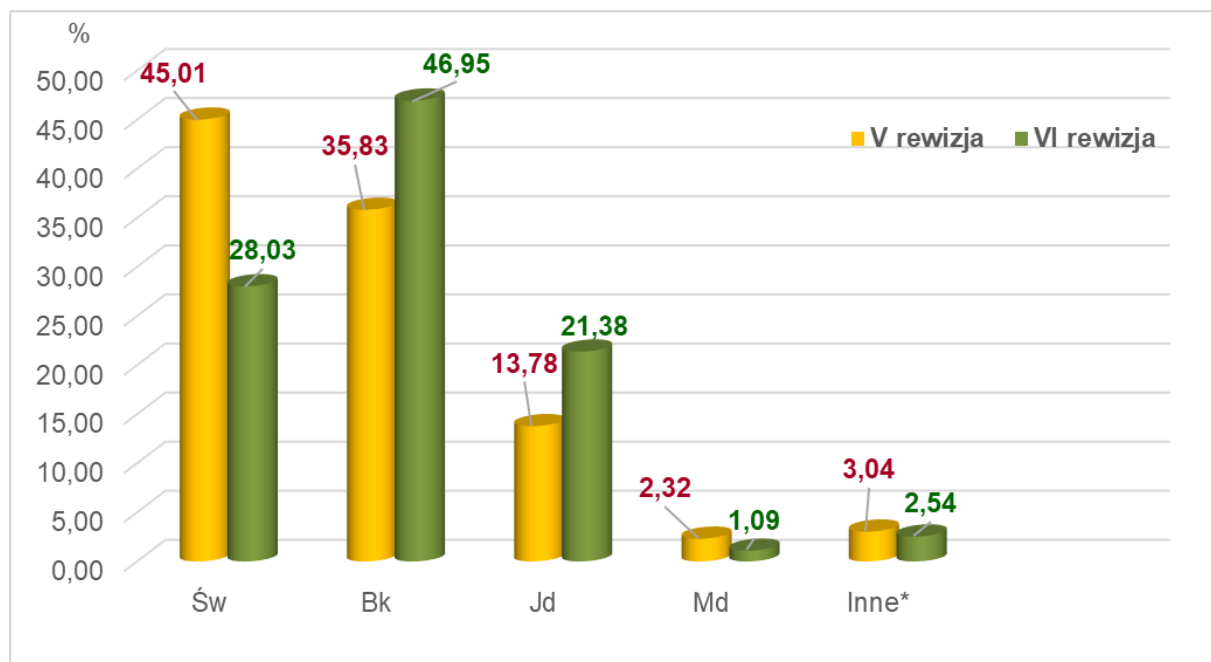

* - Inne to: So, Dg, Db, Dbc, Jw., Ol, Brz, Ol, Ols,

Wykres 15. Zestawienie porównawcze powierzchni leśnej wg panujących gatunków drzew w V i VI rewizji

Tabela 63. Zestawienie porównawcze miąższości na powierzchni leśnej wg panujących gatunków drzew w V i VI rewizji

L.p.	Gatunek	Miąższość					
		V rewizja		VI rewizja		różnica	
		[m ³]	[%]	[m ³]	[%]	[m ³]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
1	So	16710	1,72	12865	1,08	-3845	-23,01
2	Md	22594	2,32	12903	1,09	-9691	-42,89
3	Św	437415	45,01	332645	28,03	-104770	-23,95
4	Jd	133910	13,79	253661	21,39	119751	89,43
5	Dg	8590	0,89	12851	1,08	4261	49,60
6	Bk	348217	35,83	557129	46,95	208912	59,99
7	Db	1670	0,17	1605	0,14	-65	-3,89
8	Db.c	1115	0,11	1050	0,09	-65	-5,83
9	Jw	900	0,09	1686	0,14	786	87,33
10	Js	45	0,00			-45	-100,00
11	Brz	141	0,01	30	0,00	-111	-78,72
12	Ol			125	0,01	125	100,00!
13	Ol.s	600	0,06	15	0,00	-585	- 97,50
14	Tp						
15	Lp	15	0,00			-15	-100,00
Ogółem		971922	100,00	1186565	100,00	214643	22,08

* - Inne to: So, Dg, Db, Dbc, Jw., Ol, Brz, Ol, Ols,

Wykres 16. Zestawienie porównawcze miąższości wg panujących gatunków drzew w V i VI rewizji

W ostatnim dziesięcioleciu wystąpiły dalsze zmiany w składzie gatunkowym w porównaniu z V rewizją związane z prowadzoną przebudową. Nastąpił spadek udziału powierzchniowego świerka z 50,97% w poprzedniej rewizji do 42,85% w obecnej, głównie na korzyść buka (wzrost z 37,82% do 43,36%) oraz jodły (wzrost z 7,65% do 10,43%). Jest to efekt eliminowania świerka i wprowadzania do nowozakładanych upraw jodły, buka i innych domieszek.

1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków „rzeczywistych”

W Nadleśnictwie stwierdzono występowanie 37 gatunków drzew, w tym 12 obcego pochodzenia (łącznie z podszytem oraz domieszkami występującymi pojedynczo lub miejscami).

Gatunki rodzime: czeremcha, czereśnia, sosna zwyczajna, modrzew europejski, świerk pospolity, jodła zwyczajna, wiąz szypułkowy, buk pospolity, dąb szypułkowy, wiąz górski, klon zwyczajny, klon jawor, jesion wyniosły, jarzab pospolity, grab zwyczajny, brzoza brodawkowata, grusza, olcha czarna, olcha szara, osika, topola, wierzba iwa, wierzba (sp.), śliwa, sosna limba, kosodrzewina, jabłoń i lipa drobnolistna.

Gatunki obcego pochodzenia: sosna czarna, sosna wejmutka, sosna banksa, dąb czerwony, dagleżja zielona, orzech czarny, kasztanowiec, topola (nieustalone odmiany hodowlane), czeremcha amerykańska, jodła koreańska, robinia akacjowa, żywotnik zachodni.

Rzeczywisty udział gatunków obcego pochodzenia (neofity) wg tab. Va, wynosi w Nadleśnictwie Węgierska Górka 41,93 ha, co stanowi 0,46% powierzchni leśnej zalesionej. Gatunki obce (dagleżja, dąb czerwony, sosna wejmutka, robinia) nie stanowią zagrożenia dla fitocenozy leśnych Nadleśnictwa.

Szczegółową charakterystykę rzeczywistego udziału gatunków, w klasach i podklasach wieku, w ramach typów siedliskowych, podają:

- **Tabela Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- **Tabela Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Są one zamieszczone w części tabelarycznej planu ul - [rozdz. 8](#) elaboratu.

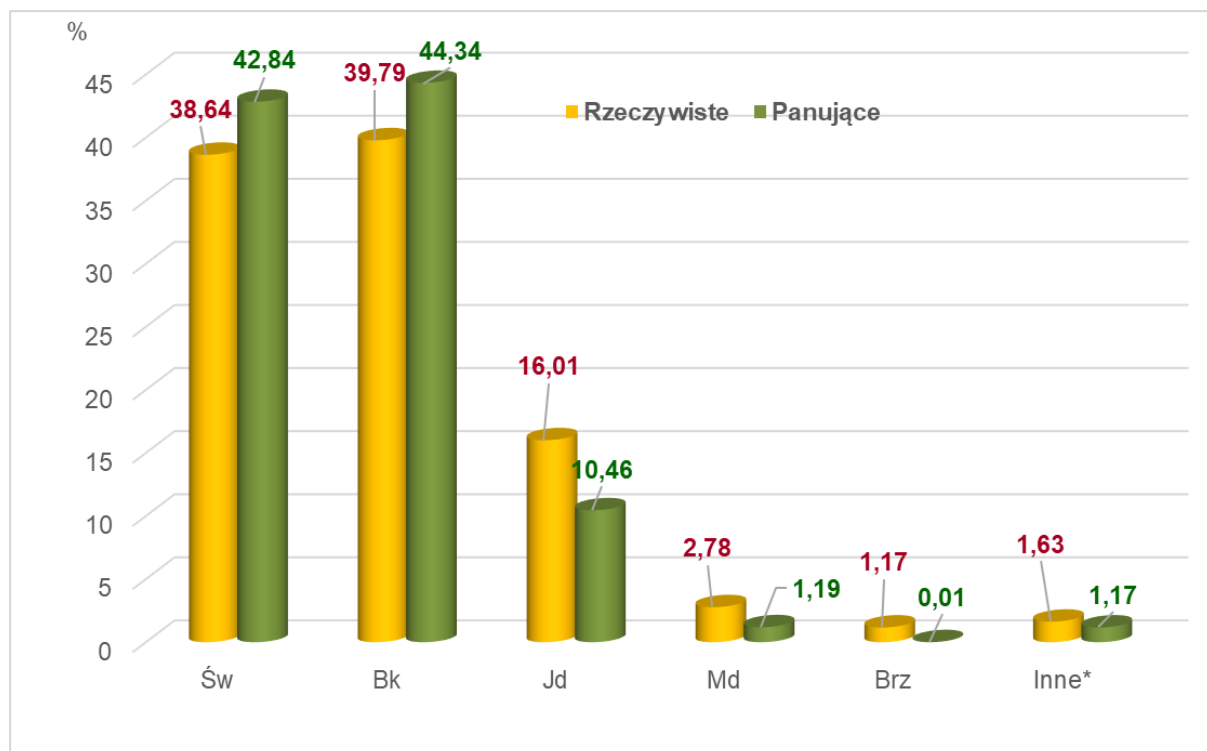
Tabela 64. Zestawienie powierzchni i miąższości wg rzeczywistego udziału gatunków drzew (grunty leśne zalesione) - stan na 01.01.2024 r.

Gatunek	Obr. Lipowa				Obr. Węgierska Górka				Nadleśnictwo			
	Pow.	Proc.	Miąższość	Proc.	Pow.	Proc.	Miąższość	Proc.	Pow.	Proc.	Miąższość	Proc.
	[ha]	[%]	[m ³]	[%]	[ha]	[%]	[m ³]	[%]	[ha]	[%]	[m ³]	[%]
SO	10,08	0,31	3330	0,88	23,12	0,40	10165	1,34	33,20	0,37	13495	1,19
SO.WE	0,48	0,01	245	0,06	0,00	0,00			0,48	0,01	245	0,02
SO.K	1,42	0,04			0,42	0,01			1,84	0,02		
MD	109,86	3,37	18240	4,80	141,08	2,44	14430	1,91	250,94	2,78	32670	2,87
ŚW	1207,54	37,02	78475	20,64	2284,49	39,56	254665	33,69	3492,03	38,64	333140	29,32
JD	326,65	10,02	48845	12,85	1119,65	19,39	233145	30,83	1446,30	16,01	281990	24,81
DG	13,95	0,43	5810	1,53	23,85	0,41	7880	1,04	37,80	0,42	13690	1,20
BK	1536,85	47,12	217475	57,21	2058,29	35,64	227855	30,13	3595,14	39,77	445330	39,20
DB	2,18	0,07	610	0,16	0,72	0,01	25	0,00	2,90	0,03	635	0,06
DB.C	2,84	0,09	1050	0,28	0,75	0,01	55	0,01	3,59	0,04	1105	0,10
KL	0,00	0,00			0,53	0,01	15	0,00	0,53	0,01	15	0,00
JW	26,71	0,82	4415	1,16	18,33	0,32	3840	0,51	45,04	0,50	8255	0,73
JS	1,43	0,04	360	0,09	0,40	0,01	80	0,01	1,83	0,02	440	0,04
GB	1,05	0,03	220	0,06	0,00	0,00	0	0,00	1,05	0,01	220	0,02
BRZ	16,57	0,51	665	0,17	89,02	1,54	3255	0,43	105,59	1,17	3920	0,34
OL	0,18	0,01	15	0,00	2,23	0,04	95	0,01	2,41	0,03	110	0,01
OL.S	0,77	0,02	165	0,04	0,98	0,02	135	0,02	1,75	0,02	300	0,03
JRZ	1,91	0,06			8,98	0,16			10,89	0,12	0	0,00
AK	0,06	0,00	15	0,00	0,00	0,00			0,06	0,00	15	0,00
TP					0,11	0,00	40	0,01	0,11	0,00	40	0,00
OS	0,34	0,01	120	0,03	0,09	0,00	25	0,00	0,43	0,00	145	0,01
WB					0,11	0,00	25	0,00	0,11	0,00	25	0,00
LP	0,63	0,02	145	0,04	1,73	0,03	475	0,06	2,36	0,03	620	0,05
Razem	3261,50	100,00	380200	100,00	5774,88	100,00	756205	100,00	9036,38	100,00	1136405	100,00

* Tabelę sporządzono wg Tabeli nr Vb (wg obowiązującej Instrukcji ul) - miąższość w tej tabeli odnosi się do powierzchni leśnej zalesionej, ponadto nie uwzględnia masy przestojów na tej powierzchni, która wynosi 49 853 m³. Miąższość dla powierzchni leśnej zalesionej razem z przestojami wynosi 1 136 045 m³. W obrębach leśnych zinventaryzowano: 18 806 m³ w obr. nr 1 oraz 31 047 m³ w obr. nr 2. Łącznie miąższość na powierzchni leśnej zalesionej wynosi: 399 006 m³ w obr. nr 1 oraz 787 252 m³ w obr. nr 2.

Tabela 65. Porównanie udziału powierzchniowego wg gatunków panujących i rzeczywistych w Nadleśnictwie Węgierska Góra (grunty leśne zalesione)

Gat.	Rzeczywiste		Panujące		Różnica (2-4)	
	Pow. - [ha]	[%]	Pow. - [ha]	[%]	Pow. - [ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
SO	33,20	0,37	49,55	0,55	-16,35	-33,0%
SO.WE	0,48	0,01			0,48	100,00%
SO.K	1,84	0,02			1,84	100,00%
MD	250,94	2,78	107,94	1,19	143,00	132,5%
ŚW	3492,03	38,64	3871,63	42,84	-379,60	-9,8%
JD	1446,30	16,01	944,67	10,46	501,63	53,1%
DG	37,80	0,42	37,62	0,42	0,18	0,5%
BK	3595,14	39,79	4005,86	44,33	-410,72	-10,3%
DB	2,90	0,03	5,27	0,06	-2,37	-45,0%
DB.C	3,59	0,04	2,84	0,03	0,75	26,4%
KL	0,53	0,01			0,53	100,00%
JW	45,04	0,50	8,21	0,09	36,83	448,6%
JS	1,83	0,02			1,83	100,00%
GB	1,05	0,01			1,05	100,00%
BRZ	105,59	1,17	0,80	0,01	104,79	13098,8%
OL	2,41	0,03	1,87	0,02	0,54	28,9%
OL.S	1,75	0,02	0,12	0,00	1,63	1358,3%
JRZ	10,89	0,12			10,89	100,00%
AK	0,06	0,00			0,06	100,00%
TP	0,11	0,00			0,11	100,00%
OS	0,43	0,00			0,43	100,00%
WB	0,11	0,00			0,11	100,00%
LP	2,36	0,03			2,36	100,00%
Razem	9036,38	100,00	9036,38	100,00	0,00	0,0%

* Gatunki zestawione łącznie: So, So.k, So.we, Dg, Kl, Jw., Js, Gb, Jrz, Ak, Ol, Ols, Db, Dbc, Tp, Oś, Wb, Lp.

Wykres 17. Porównanie powierzchni leśnej zalesionej według gatunków panujących i rzeczywistych

Z powyższego zestawienia i wykresu wynika, że rzeczywisty udział gatunków w drzewostanach jest bardziej zróżnicowany niż udział według gatunków panujących. Dotyczy to większości gatunków tworzących drzewostany.

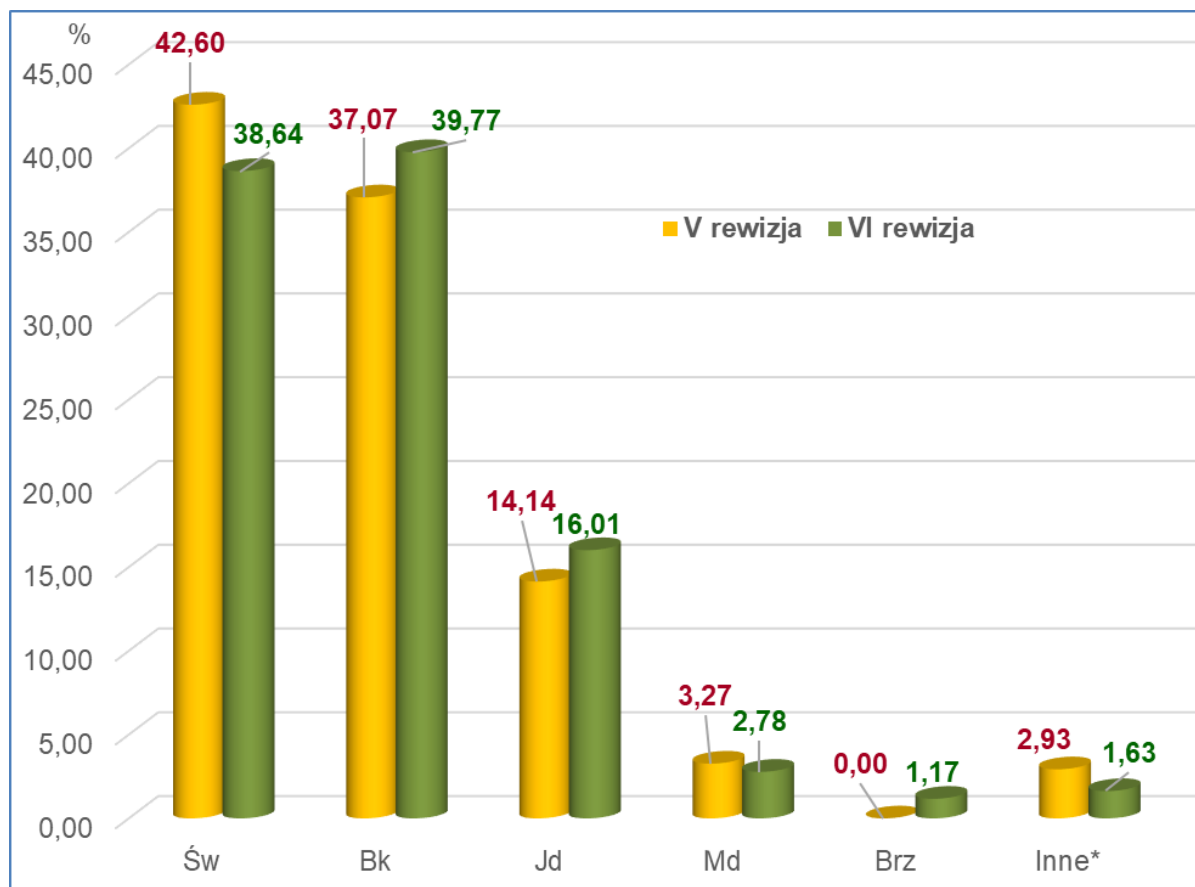
W wyniku racjonalnie prowadzonej gospodarki leśnej, stosując rębnie złożone, wykorzystując odnowienie naturalne, uzupełnione sztucznie domieszkami, Nadleśnictwo zmierza do wyhodowania drzewostanów zróżnicowanych pod względem składu gatunkowego i struktury. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w ilości i powierzchni zajmowanej przez gatunki rzeczywiste, wpływając tym samym na zwiększenie żywotności, odporności i bioróżnorodności lasów Nadleśnictwa Węgierska Góra.

W drzewostanach świerkowych i bukowych, rzeczywisty udział tych gatunków jest wyraźnie mniejszy niż według gatunków panujących. Natomiast w składach gatunkowych drzewostanów pojawia się często jodła, modrzew, jest również sporo brzozy w młodnikach

Poza tym, znaczna część drzewostanów świerkowych to klasy odnowienia, gdzie wprowadzane są gatunki takie jak: buk, jodła, modrzew.

Tabela 66. Zestawienie porównawcze powierzchni wg rzeczywistych składów gatunkowych w V i VI rewizji (powierzchnia leśna zalesiona)

Gatunek	V rewizja		VI rewizja		Różnica	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
SO	52,13	0,58	33,20	0,37	-18,93	-36,31
SO.WE	0,55	0,01	0,48	0,01	-0,07	-12,73
SO.K	0,89	0,01	1,84	0,02	0,95	106,74
MD	295,59	3,27	250,94	2,78	-44,65	-15,11
ŚW	3849,22	42,60	3492,03	38,64	-357,19	-9,28
JD	1277,83	14,14	1446,30	16,01	168,47	13,18
DG	33,56	0,37	37,80	0,42	4,24	12,63
BK	3348,93	37,07	3595,14	39,77	246,21	7,35
DB	2,39	0,03	2,90	0,03	0,51	21,34
DB.C	2,67	0,03	3,59	0,04	0,92	34,46
KL	54,95	0,61	0,53	0,01	-54,42	-99,04
JW	4,11	0,05	45,04	0,50	40,93	995,86
JS	1,13	0,01	1,83	0,02	0,70	61,95
GB	91,20	1,01	1,05	0,01	-90,15	-98,85
BRZ	0,26	0,00	105,59	1,17	105,33	40511,54
OL	3,52	0,04	2,41	0,03	-1,11	-31,53
OL.S	11,98	0,13	1,75	0,02	-10,23	-85,39
JRZ	0,06	0,00	10,89	0,12	10,83	18050,00
AK	0,05	0,00	0,06	0,00	0,01	20,00
TP	0,70	0,01	0,11	0,00	-0,59	-84,29
OS	0,39	0,00	0,43	0,00	0,04	10,26
WB	0,64	0,01	0,11	0,00	-0,53	-82,81
LP	2,38	0,03	2,36	0,03	-0,02	-0,84
Razem	9035,13	100,00	9036,38	100,00	1,25	0,01

* Gatunki zestawione łącznie: So, So.k, So.we, Dg, Kl, Jw., Js, Gb, Jrz, Ak, Ol, Ols, Db, Dbc, Tp, Oś, Wb, Lp.

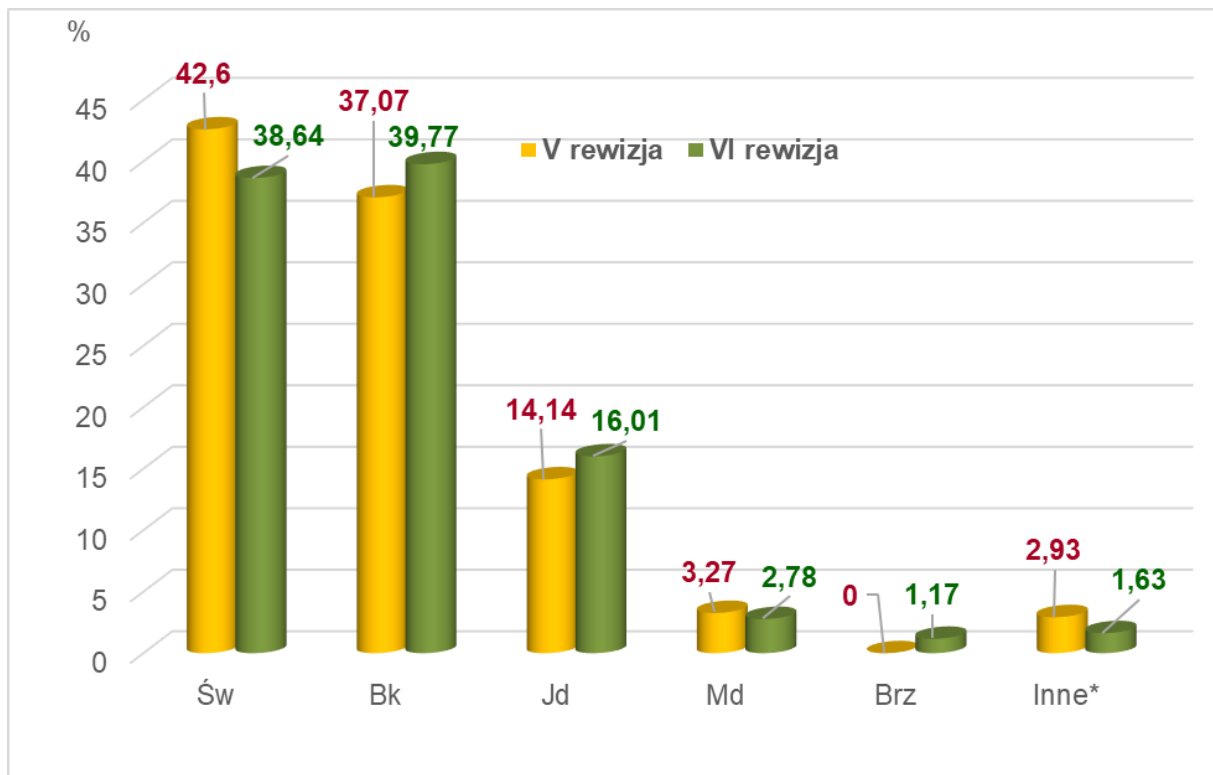
Wykres 18. Porównanie udziału powierzchniowego gatunków wg rzeczywistych składów w V i VI rewizji

Tabela 67. Zestawienie porównawcze miąższości wg rzeczywistych składów gatunkowych w V i VI rewizji (powierzchnia leśna zalesiona)

Gatunek	V rewizja		VI rewizja		Różnica	
	[m³]	[%]	[m³]	[%]	[m³]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
SO	16740	1,81	13495	1,19	-3245	-19,38
SO.WE	110	0,01	245	0,02	135	122,73
MD	20705	2,23	32670	2,87	11965	57,79
ŚW	412675	44,52	333140	29,32	-79535	-19,27
JD	154820	16,70	281990	24,81	127170	82,14
DG	7765	0,84	13690	1,20	5925	76,30
BK	303955	32,79	445330	39,20	141375	46,51
DB	735	0,08	635	0,06	-100	-13,61
DB.C	1115	0,12	1105	0,10	-10	-0,90
KL			15	0,00	15	100,00
JW	4060	0,44	8255	0,73	4195	103,33
JS	945	0,10	440	0,04	-505	-53,44
GB	255	0,03	220	0,02	-35	-13,73
BRZ	1535	0,17	3920	0,34	2385	155,37
OL	20	0,00	110	0,01	90	450,00
OL.S	585	0,06	300	0,03	-285	-48,72
AK	10	0,00	15	0,00	5	50,00
TP			40	0,00	40	100,00

Gatunek	V rewizja		VI rewizja		Różnica	
	[m ³]	[%]	[m ³]	[%]	[m ³]	[%]
OS	155	0,02	145	0,01	-10	-6,45
WB	55	0,01	25	0,00	-30	-54,55
KSZ	320	0,03			-320	-100,00
LP	460	0,05	620,00	0,05	160	34,78
Razem	927020	100,00	1136405	100,00	209385	22,59

* Tabelę sporządzono wg Tabeli nr Vb (wg obowiązującej Instrukcji ul) - miąższość w tej tabeli odnosi się do powierzchni leśnej zalesionej, ponadto nie uwzględnia masy przestojów na tej powierzchni, która wynosi 49 853 m³. Miąższość dla powierzchni leśnej zalesionej razem z przestojami wynosi 1 136 045 m³. W obrębach leśnych zinwentaryzowano: 18 806 m³ w obr. nr 1 oraz 31 047 m³ w obr. nr 2. Łącznie miąższość na powierzchni leśnej zalesionej wynosi: 399 006 m³ w obr. nr 1 oraz 787 252 m³ w obr. nr 2.

* Gatunki zestawione łącznie: So, So.k, So.we, Dg, Kl, Jw., Js, Gb, Jrz, Ak, Ol, Ols, Db, Dbc, Tp, Oś, Wb, Lp..

Wykres 19. Porównanie udziału miąższościowego gatunków wg rzeczywistych składów w V i VI rewizji

Powyższe dane potwierdzają pozytywną tendencję w prowadzonej gospodarce leśnej na rzecz zwiększania udziału takich gatunków drzew, jak, Jd, Bk, Md kosztem drzewostanów świerkowych. Wskazuje to na lepsze dostosowanie drzewostanów do warunków siedliskowych, a także wzrost bioróżnorodności i stabilności ekosystemów leśnych.

1.5.1.5. Spodziewany bieżący roczny przyrost (tablicowy) wg gatunków panujących

Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia przedstawia Tabela VIIIa, zamieszczona w [rozdziale 8](#) elaboratu.

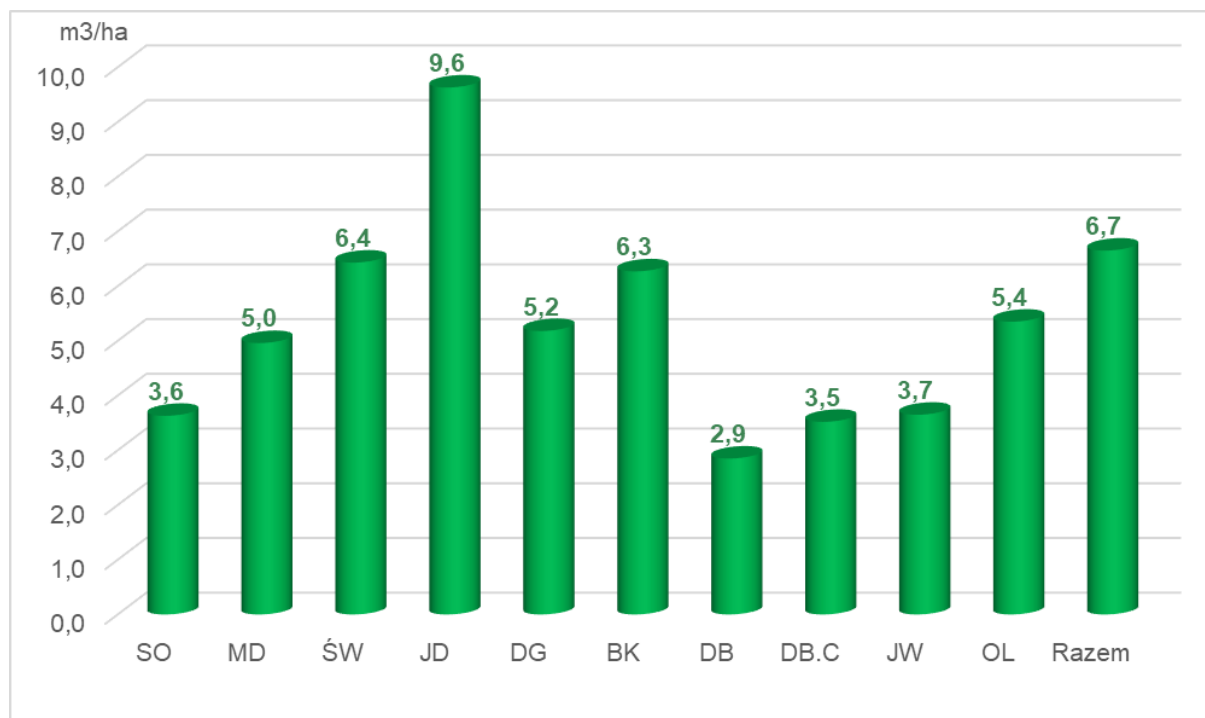
Z analizy tabeli wynika, że przyrost bieżący roczny miąższości dla Nadleśnictwa Węgierska Górka wynosi 6,65 m³ grubizny brutto/ha powierzchni leśnej zalesionej.

Tabela 68. Spodziewany bieżący roczny przyrost (tablicowy) wg gatunków panujących

Gatunek	Obreby				Nadleśnictwo		
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA				
	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	6
SO	45	4,12	135	3,5	180	3,63	0,30
MD	395	6,01	140	3,32	535	4,96	0,90
ŚW	6580	4,76	18305	7,35	24885	6,43	41,40
JD	535	4,15	8560	10,49	9095	9,63	15,10
DG	85	6,6	110	4,44	195	5,18	0,30
BK	10005	6,06	15120	6,42	25125	6,27	41,80
DB	15	2,85	0	-	15	2,85	0,00
DB.C	10	3,52	0	-	10	3,52	0,00
JW	25	8,2	5	0,97	30	3,65	0,00
BRZ	0	-	0	-	0	-	-
OL	0	-	10	5,35	10	5,35	0,00
OL.S	0	-	0	-	0	-	-
Razem	17695	5,43	42385	7,34	60080	6,65	100,00

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje jodła - 9,63 m³/ha, najniższy dąb - 2,85 m³/ha.

Przyrost bieżący roczny w najliczniejszych drzewostanach bukowych wyniesie 6,27 m³/ha, a w świerkowych 6,43 m³/ha.

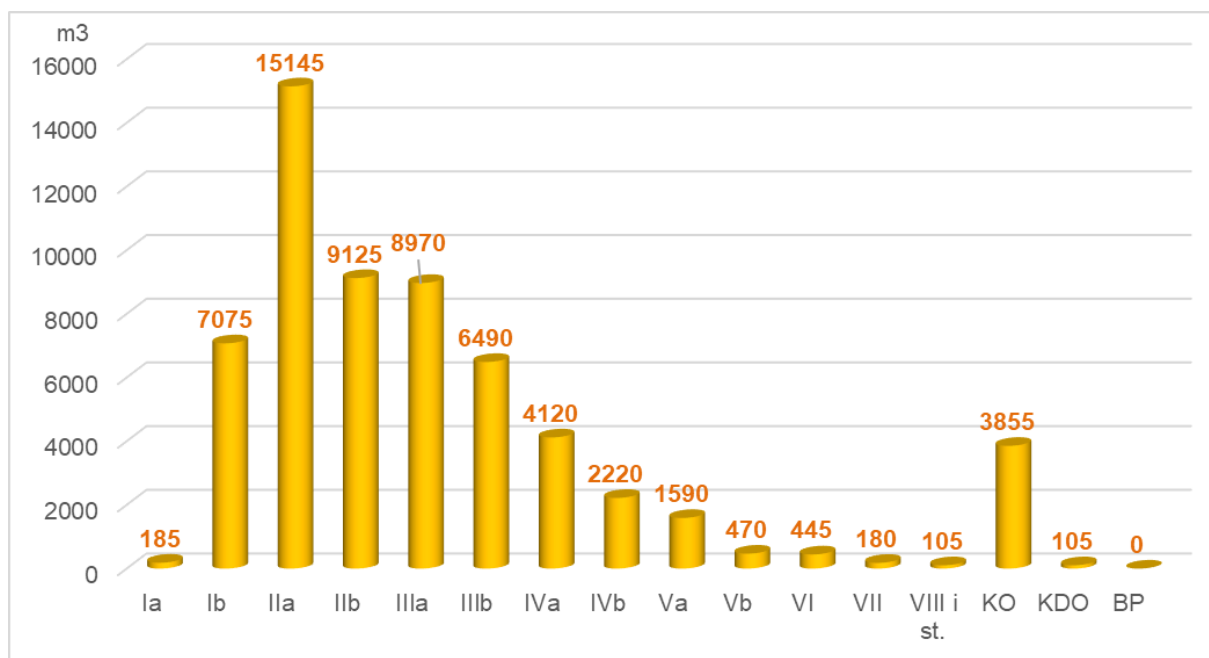

Wykres 20. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższu grubizny brutto, wg głównych gatunków panujących

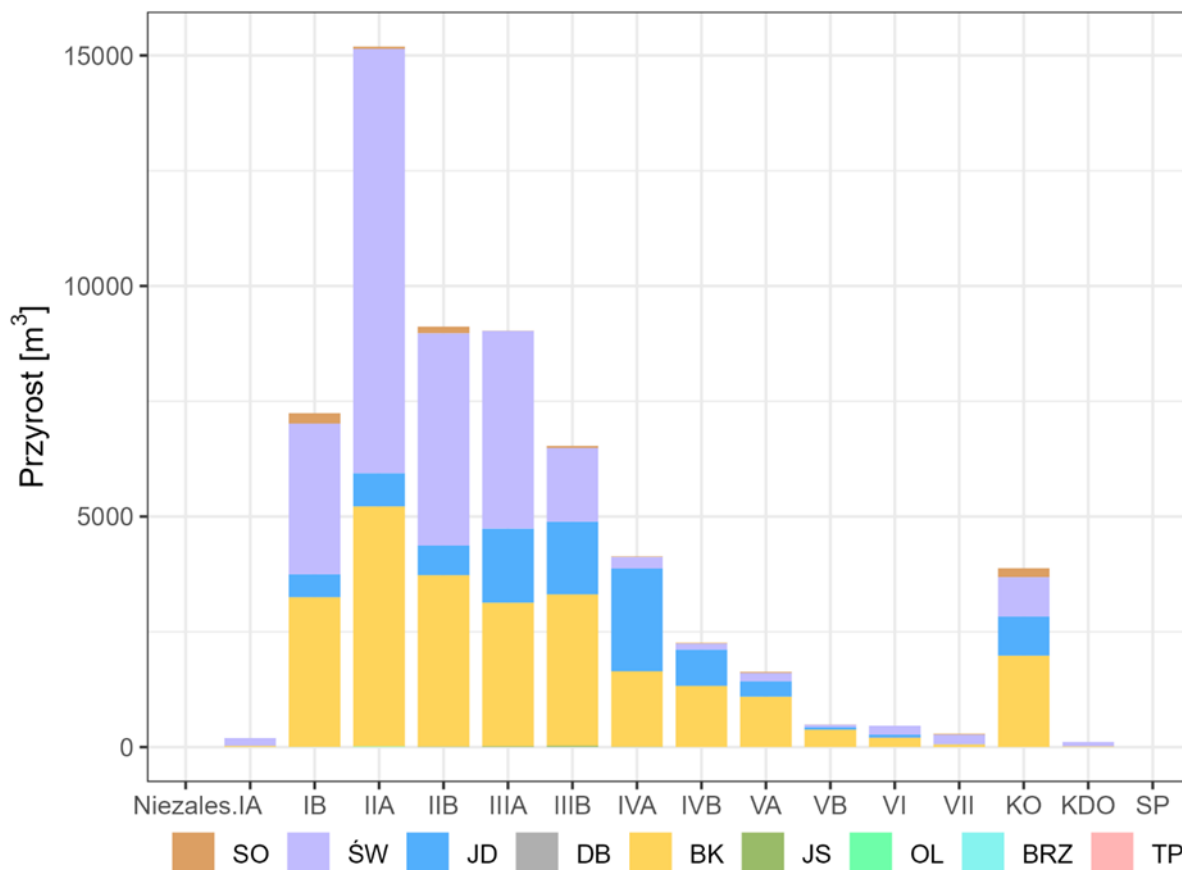
Tabela 69. Spodziewany bieżący roczny przyrost (tablicowy) w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręby				Nadleśnictwo	
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Ia	145	0,82	40	0,09	185	0,31
Ib	2385	13,48	4690	11,07	7075	11,78
IIa	4250	23,99	10895	25,72	15145	25,20
IIb	2525	14,27	6600	15,57	9125	15,19
IIIa	2105	11,9	6865	16,20	8970	14,93
IIIb	1705	9,64	4785	11,29	6490	10,80
IVa	850	4,8	3270	7,71	4120	6,86
IVb	1160	6,56	1060	2,50	2220	3,70
Va	1160	6,56	430	1,01	1590	2,65
Vb	125	0,71	345	0,81	470	0,78
VI	205	1,16	240	0,57	445	0,74
VII	5	0,03	175	0,41	180	0,30
VIII	65	0,37	40	0,09	105	0,17
KO	975	5,51	2880	6,79	3855	6,42
KDO	35	0,2	70	0,17	105	0,17
SP	-	-	-	-	-	-
Razem	17695	100	42385	100	60080	100,00

Z zamieszczonej powyżej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w młodszych i średnich podklasach wieku - Ib, IIa, IIb, IIIa i IIIb. Są to klasy wieku zajmujące największy areal i cechujące się największą dynamiką wzrostu. W przeliczeniu na 1 hektar największy przyrost odłoży się w IIIa klasie wieku - 13,42 m³/ha, najmniejszy w Ia - 0,64 m³/ha.

Wykres 21. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości grubizny brutto w klasach i podklasach wieku

Wykres 22. Bieżący roczny przyrost miąższości gatunków panujących w podklasach wieku

Dla porównania przyrost bieżący roczny w RDLP Katowice wynosi 8,49 m³/ha/rok, w Lasach Państwowych 8,95 m³/ha/rok (WISL 2018-2022)

Rzeczywisty przyrost, jaki odłożył się w ostatnim okresie gospodarczym obliczono ze wzoru:

$(Z = V_k - V_p + U)$, gdzie:

- Z - przyrost;
- V_k - zapas na końcu okresu - obecna rewizja;
- V_p - zapas na początku okresu - poprzednia rewizja;
- U - wykonanie pozyskania głównego za okres obowiązywania planu tab IX.

Wynosi więc:

Obręb	V ₂₀₂₄	V ₂₀₁₄	U _{wykon}	Z _{zużyty}
	Miąższość - m ³ brutto			
Obr 1	399 143	323 456	120 542	196 229
Obr 2	787 422	648 602	220 078	358 898
N-ctwo	1 186 565	972 058	340 619	555 126

Rzeczywisty przyrost był wyższy o 34,3% od spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu (tablicowego), określonego dla V rewizji urzędzeniowej na początku obowiązywania PUL, który wynosił 413 400 m³.

1.5.2 Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów.

W trakcie terenowych prac taksacyjnych, w 2022 roku, zarejestrowano uszkodzenia drzewostanów na łącznej powierzchni 5973,69 ha, co stanowi 66,1% wszystkich drzewostanów.

Szczegółowej oceny stanu uszkodzenia drzewostanów dokonano w rozdziale poświęconym ochronie lasu - [rozdział 3.2.3](#). Pozwoli to na lepsze zobrazowanie problemu uszkodzeń drzewostanów w kontekście ochrony lasu.

Tabela 70. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyny w stopniach uszkodzeń

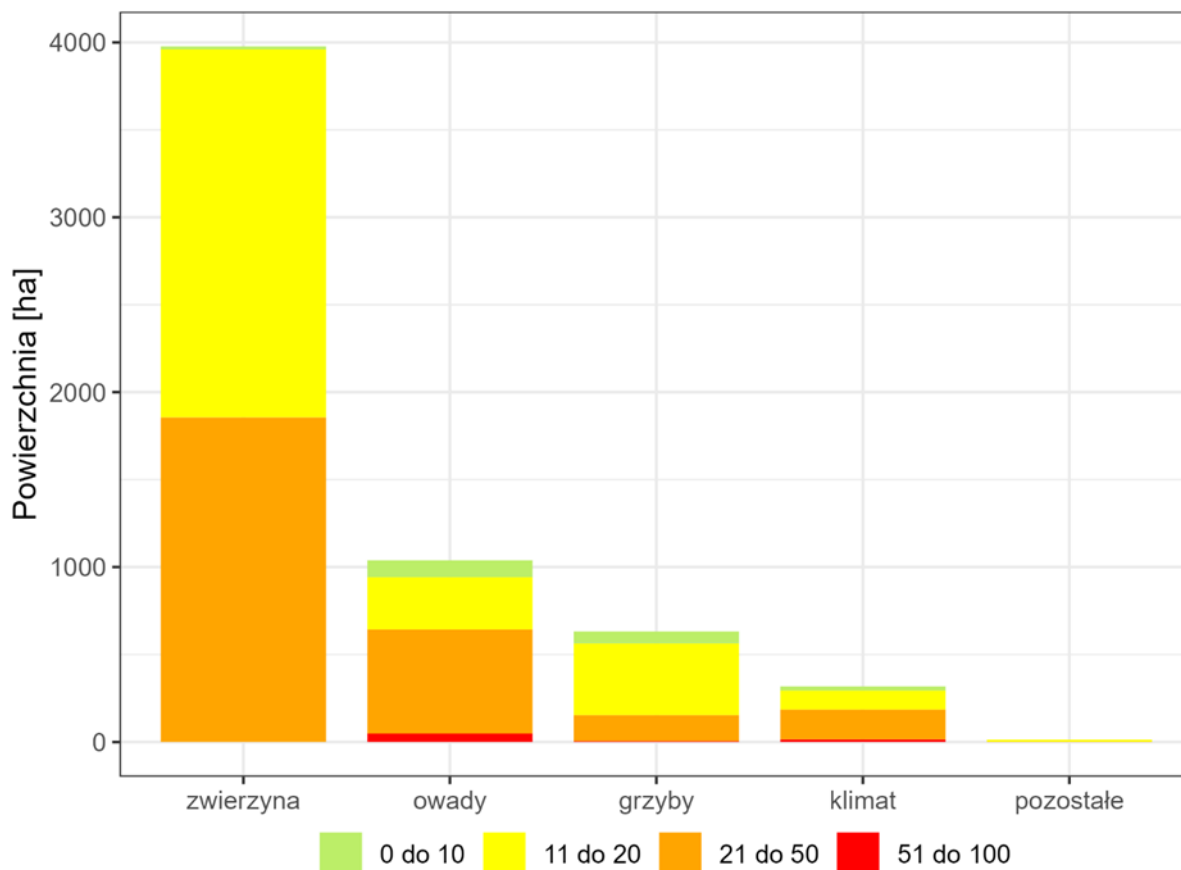
Główna przyczyna uszkodzenia	D-stany z uszkodzeniami		Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych [ha]				Pow. uszkodzeń zredukowana [ha]
	Pow. [ha]	%	10%	20%	30%, 40%, 50%	60% i więcej	
Antropogeniczne	8,50	0,14	0,00	8,50	0,00	0,00	1,71
Grzyby patogeniczne	631,26	10,57	68,20	410,44	148,21	4,41	138,01
Czynniki klimatyczne	317,19	5,31	23,29	108,42	171,95	13,53	89,96
Owady	1039,03	17,39	96,07	299,66	594,52	48,78	315,79
Zakłócenia stosunków wodnych	3,87	0,06	0,00	2,74	1,13	0,00	0,89
Zwierzyna	3973,84	66,52	18,00	2100,84	1855,00	0,00	1037,75
Łącznie	5973,69	33,48	205,56	2930,60	2770,81	66,72	1584,11
% uszkodzeń		100,00	3,44	49,06	46,38	1,12	

Z analizy powyższego zestawienia wynika, że głównymi przyczynami uszkodzeń drzewostanów w Nadleśnictwie Węgierska Góra są: zwierzyna, owady oraz grzyby patogeniczne, głównie opieńka. W mniejszym stopniu: czynniki klimatyczne (wiatr, okiść, susza) oraz zakłócenia stosunków wodnych i czynniki antropogeniczne.

Najwięcej uszkodzonych drzewostanów jest przez czynniki biotyczne - około 94%. Wśród nich dominują uszkodzenia powodowane zwierzyną płową - 66,52%, owady (szkodniki wtórne, mszyce powodujące obłąkę) - 17,39% oraz przez grzyby patogeniczne (opieńkowa zgnilizna korzeni, huba korzeniowa, zamieranie jesiona) - 10,57%.

Czynniki abiotyczne stanowią około 6% wszystkich uszkodzeń. Najwięcej jest uszkodzeń klimatycznych - 5,31% (wiatr, okiść śnieżna, susza, przymrozki) oraz uszkodzeń powodowanych przez zakłócenia stosunków wodnych - 0,06%.

Wśród uszkodzonych drzewostanów najwięcej, bo 52,5% posiada uszkodzenia słabe - do 20%, nieistotne (nie trwałe), pozwalające na samoistną regenerację drzewostanów. Uszkodzenia w stopniu 21% - 60% to uszkodzenia średnie, istotne dla gospodarki leśnej - stanowią 46,38%. Uszkodzenia silne (trwałe), powyżej 60% zanotowano na powierzchni 66,72 ha (1,12%) w 15 wydzieleniach z panującym świerkiem (1 bukowe). Są one spowodowane przez owady i grzyby patogeniczne (opieńka) oraz czynniki klimatyczne (wiatr)

Wykres 23. Powierzchnia uszkodzeń w stopniach uszkodzeń wg przyczyn

Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z TD.

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z § 40 "Instrukcji Urządzania Lasu" w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz drzewostanów wszystkich klas wieku.

Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników.

Ocenę zgodności składu gatunkowego upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych w stosunku do przyjętych składów docelowych ustalonych w poprzedniej rewizji urządzania lasu obrazuje tabela nr XI, która została zamieszczona w [rozdz. 2](#) elaboratu - „Wyniki analizy gospodarki leśnej Nadleśnictwa w minionym okresie”. Odnosi się ona w zasadzie do upraw i młodników po rębniach zupełnych.

Ocenę zgodności upraw i młodników (całej Ia klasy wieku - 288,80 ha wykonano w stosunku do przyjętych składów docelowych ustalonych w poprzedniej rewizji urządzania lasu - tabela 71.

Tabela 71. Zestawienie powierzchni drzewostanów w wieku do 10 lat, w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Stopień zgodności	Obręby				Nadleśnictwo	
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany w wieku do 10 lat						
Zgodne	132,03	61,78	69,96	93,30	201,99	69,97
Częściowo zgodne	81,69	38,22	5,02	6,70	86,71	30,03
Niezgodne	-	-	-	-	-	-
Razem	213,72	100,00	74,98	100,00	288,70	100,00

Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu opisano na powierzchni 201,99 ha, co stanowi 69,97% powierzchni Ia klasy wieku.

Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 25,45% upraw i młodników - 73,51 ha. Do upraw i młodników częściowo zgodnych zaliczono drzewostany złożone z cennych domieszek, gdzie jednak gatunkiem panującym nie jest gatunek docelowy TD, - głównie na siedlisku LMGŚW.

Udział upraw i młodników częściowo zgodnych z TD wynika z faktu wykorzystywania odnowienia naturalnego dobrej jakości, ponadto z dostosowywania składów odnowień do zróżnicowanych, lokalnych warunków mikrosiedliskowych.

W trakcie prac inwentaryzacyjnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka nie zinwentaryzowano upraw o składzie niezgodnym z typem drzewostanu (TD).

Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów.

Poniżej dla scharakteryzowania stanu lasu w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętym na KZP typem drzewostanu - TD.

Tabela 72. Zestawienie powierzchni pozostałych drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Stopień zgodności	Obręby				Nadleśnictwo	
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat						
Zgodne	2088,77	68,53	3656,87	64,16	5745,64	65,69
Częściowo zgodne	950,86	31,20	1999,20	35,07	2950,06	33,72
Niezgodne	8,15	0,27	43,83	0,77	51,98	0,59
Razem	3047,78	100,00	5699,90	100,00	8747,68	100,00
Ogółem drzewostany						
Zgodne	2220,80	68,09	3726,83	64,53	5947,63	65,81
Częściowo zgodne	1032,55	31,66	2004,22	34,71	3036,77	33,61
Niezgodne	8,15	0,25	43,83	0,76	51,98	0,58
Razem	3261,50	100,00	5774,88	100,00	9036,38	100,00

W Nadleśnictwie Węgierska Górka drzewostany o składzie gatunkowym *zgodnym* z typem drzewostanu (TD) stanowią - 65,81% i przeważają wśród lasów Nadleśnictwa. Są to głównie drzewostany bukowe oraz bukowe z domieszkami na siedliskach LGŚw i LMGŚw, świerkowe na siedliskach BWG, BMG oraz jodłowe na siedliskach przyrodniczych 9110 i 9130 w wariancie z jodłą.

Drzewostany *częściowo zgodne* z siedliskiem - 33,61%. Występują we wszystkich typach drzewostanów. Różnica składów gatunkowych w stosunku do przyjętych na KZP typów drzewostanu, rekompensowana jest przez inne pożądane i cenne gatunki lasotwórcze, spełniające wymagania w zakresie produkcji i bioróżnorodności. Najwięcej częściowo zgodnych to drzewostany z panującym świerkiem, głównie na siedlisku LMG.

Drzewostany *niezgodne* z siedliskiem stanowią 0,58% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa (51,98 ha). Obejmują 13 wydzieleń i są to są to drzewostany: 5 sosnowych, 4 modrzewiowe, 1 brzozowy, 1 z dębem czerwonym, jeden jaworowy i jeden olchowy na LMGŚw.

Drzewostany niezgodne w znacznej części zaprojektowano do przebudowy poprzez wcześniejsze rozpoczęcie użytkowania rębego lub zabiegi hodowlane w cięciach pielęgnacyjnych (trzebieże przekształceniowe). Użytkowanie rębne zaprojektowano na powierzchni manipulacyjnej 34,73 ha (66,81% niezgodnych). Natomiast cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem będą wykonane na powierzchni 10,31 ha (19,83% niezgodnych). Pozostałe drzewostany niezgodne z siedliskiem (6,94 ha - 13,55%

niezgodnych) w dobrej kondycji pozostawiono bez wskazań gospodarczych ze względu na wiek, niedostępny teren, walory przyrodnicze itp.

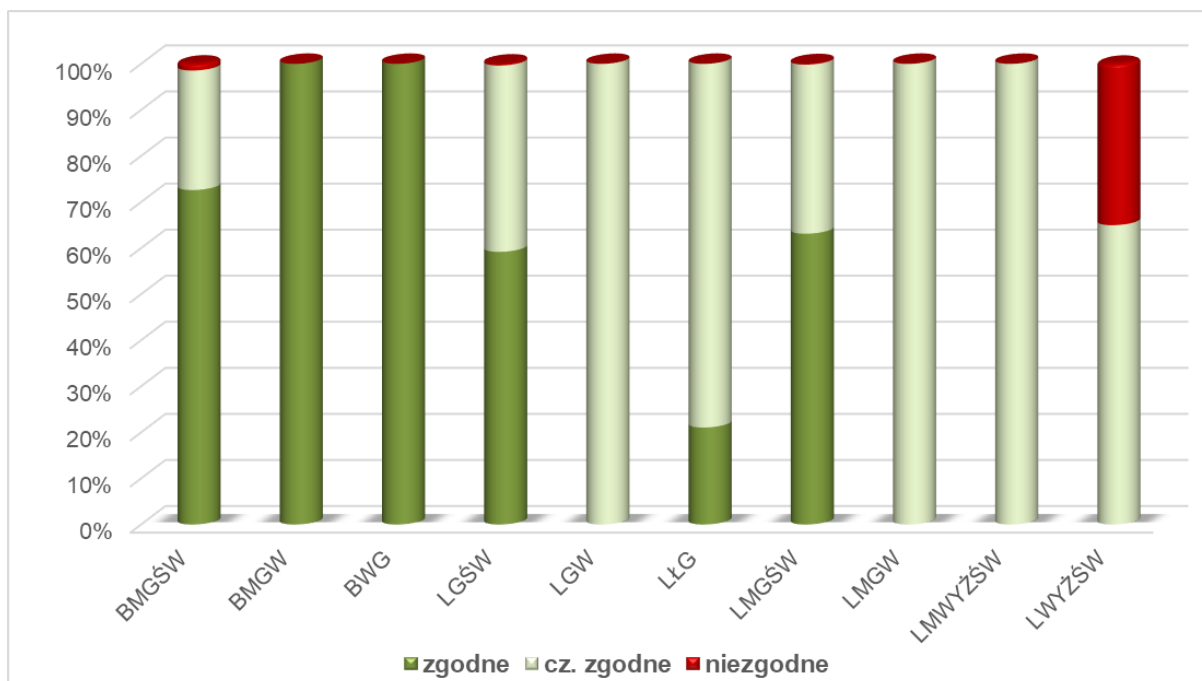
Tabela 73. Zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy drzewostanów niezgodnych z TD

Obręb, nadleśnictwo	Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo						
		Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębowe	Przerębowo-zrębowe	Przerębowe	Razem	
		Powierzchnia [ha]						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
LIPOWA	Rębnie	-	2,84	-	-	-	2,84	34,85
	CP/CP-P	-	-	-	-	-	-	-
	TW/TP	-	5,31	-	-	-	5,31	65,15
	Trzeb. przekształt.	-	-	-	-	-	-	-
	Bez wskazań	-		-	-	-	0,00	0,00
	Razem	-	8,15	-	-	-	8,15	100,00
WĘGIERSKA GÓRKA	Rębnie	-	31,89	-	-	-	31,89	72,76
	CP/CP-P	-	-	-	-	-	-	-
	TW/TP	-	5,00	-	-	-	5,00	11,41
	Trzeb. przekształt.	-	-	-	-	-	-	-
	Bez wskazań		6,94				6,94	15,83
	Razem	-	43,83	-	-	-	43,83	100,00
Nadleśnictwo	Rębnie	-	34,73	-	-	-	34,73	66,81
	CP/CP-P	-	-	-	-	-	-	-
	TW/TP	-	10,31	-	-	-	10,31	19,83
	Trzeb. przekształt.	-	-	-	-	-	-	-
	Bez wskazań	-	6,94	-	-	-	6,94	13,35
	Razem	-	51,98	-	-	-	51,98	100,00

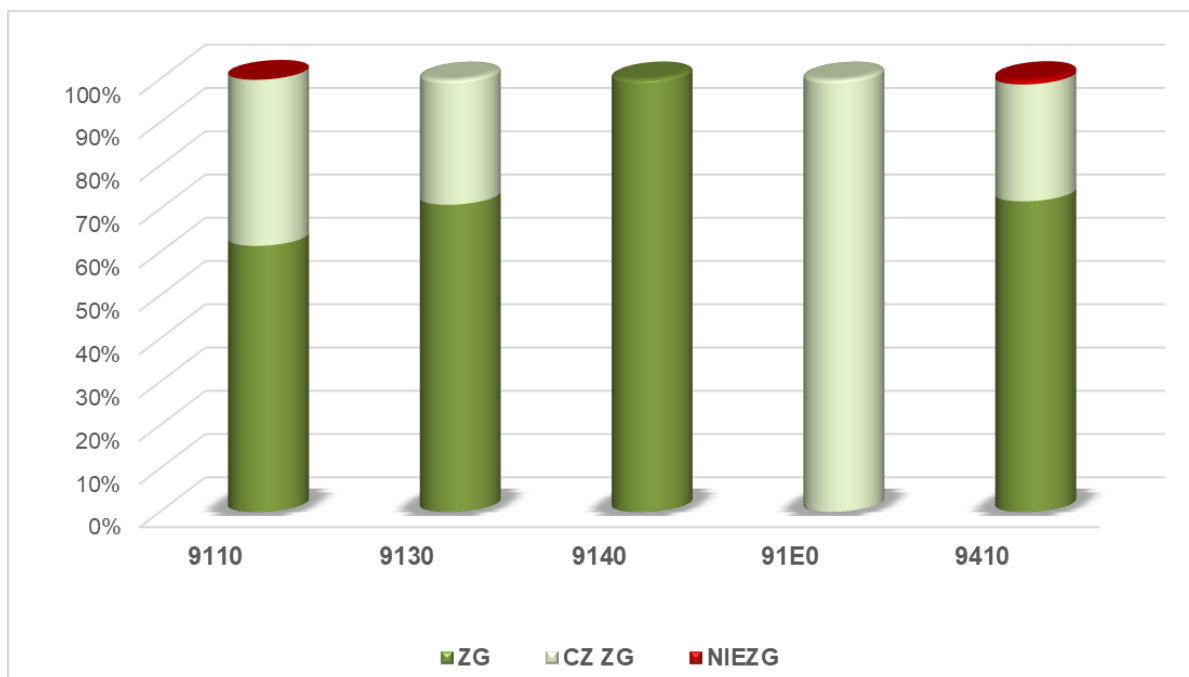
Tabela 74. Zestawienie zgodności składu gatunkowego drzewostanów w siedliskowych typach lasu z przyjętym typem drzewostanu

TSL	TD	Stopień zgodności składu drzewostanów z TD						Razem
		zgodne		częściowo zgodne		niezgodne		
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nadleśnictwo Węgierska Górka								
BMGŚW	BK ŚW	241,27	2,67	66,08	0,73	11,37	0,13	318,72
BMGŚW	JD ŚW	616,58	6,82	173,79	1,92	24,10	0,27	814,47
BMGŚW	ŚW	339,29	3,75	25,29	0,28			364,58
BMGŚW	ŚW BK	96,24	1,07	119,08	1,32			215,32
BMGŚW	ŚW JD	102,84	1,14	53,46	0,59			156,30
BMGŚW	ŚW JD BK	331,84	3,67	254,39	2,82			586,23
BMGW	ŚW	5,77	0,06					5,77
BWG	ŚW	197,65	2,19					197,65
LGŚW	BK	109,17	1,21	10,75	0,12			119,92
LGŚW	BK JD	9,71	0,11					9,71
LGŚW	JD BK	596,17	6,60	474,93	5,26	6,40	0,07	1077,50
LGŚW	JD ŚW	19,54	0,22					19,54
LGŚW	JW	0,46	0,01					0,46
LGŚW	JW BK	4,71	0,05					4,71
LGŚW	ŚW BK	323,84	3,58	111,90	1,24			435,74
LGŚW	ŚW JD	44,50	0,49	49,92	0,55			94,42
LGŚW	ŚW JD BK	41,64	0,46	36,76	0,41			78,40
LGW	BK JD			2,32	0,03			2,32

TSL	TD	Stopień zgodności składu drzewostanów z TD						Razem
		zgodne		częściowo zgodne		niezgodne		
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
LŁG	JS OL.S			8,83	0,10			8,83
LŁG	OL.S			2,92	0,03			2,92
LŁG	OL.S JS			2,59	0,03			2,59
LŁG	ŚW JD BK			0,58	0,01			0,58
LMGŚW	BK	416,84	4,61	7,47	0,08			424,31
LMGŚW	BK JD			1,60	0,02			1,60
LMGŚW	JD BK	123,87	1,37	80,46	0,89	3,76	0,04	208,09
LMGŚW	JD ŚW	270,40	2,99	44,82	0,50			315,22
LMGŚW	ŚW	16,71	0,18					16,71
LMGŚW	ŚW BK	1530,41	16,94	1166,65	12,91	1,64	0,02	2698,70
LMGŚW	ŚW JD	108,98	1,21	35,37	0,39			144,35
LMGŚW	ŚW JD BK	399,20	4,42	299,21	3,31	1,87	0,02	700,28
LMGW	ŚW BK			1,05	0,01			1,05
LMWYŻŚW	SO BK			1,28	0,01			1,28
LWYŻŚW	BK DB			5,27	0,06	2,84	0,03	8,11
Razem		5947,63	65,82	3036,77	33,61	51,98	0,58	9036,38

Wykres 24. Zestawienie zgodności składu gatunkowego drzewostanów w siedliskowych typach lasu z przyjętym typem drzewostanu

Wykres 25. Zestawienie zgodności składu gatunkowego drzewostanów z przyjętym typem drzewostanu dla siedlisk przyrodniczych

1.5.3 Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Ocenę jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów przeprowadzono na podstawie sporządzonych opisów taksacyjnych.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej.

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do opisów taksacyjnych i do elaboratu oraz omówiona w referacie nadleśniczego, dotyczącym analizy gospodarki przeszłej. Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują łączną powierzchnię 39,66 ha. W tej powierzchni 7,74% stanowią uprawy i młodniki o w przedziale 1,1-0,9; upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8-0,7 jest 74,2%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 - 18,05%. Upraw przepadłych o zadrzewieniu poniżej 0,5 nie zaewidencjonowano.

Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,73.

W Nadleśnictwie Węgierska Górką jakość hodowlana upraw i młodników do 10 lat określona stopniem pokrycia oraz przydatnością hodowlaną jest w większości zadowalająca – 92,26% (36,59 ha), mieszcząc się we wskaźnikach: „21” - 25,98 ha i „22” – 10,61ha.

Jakością dobrą cechuje się 3,07 ha upraw (7,74%), mieszcząc się we wskaźniku „12”, W Nadleśnictwie Węgierska Górką nie zaewidencjonowano upraw przepadłych - ha-lizn.

Tabela 75. Zestawienie jakości hodowlanej upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
12	-	-	3,07	7,74	3,07	7,74
21	-	-	25,98	65,51	25,98	65,51

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
22	-	-	10,61	26,75	10,61	26,75
Razem	-	-	39,66	100,00	39,66	100,00

* - powierzchnia 1a klasy wieku przedstawiona w tabeli XI nie uwzględnia upraw po rębni złożonej - powierzchnia 1a klasy wieku wg tabeli III wynosi 288,70 ha, uprawy te uwzględnione zostały w tabeli XII (ocena upraw i młodników po rębni złożonej).

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych.

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII, zamieszczonej w analizie gospodarki przeszłej ([rozdz. 2](#)).

W Nadleśnictwie Węgierska Góra odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni manipulacyjnej 914,82 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń, z gatunkami panującymi BK, ŚW, JD, MD. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 71,0% a przeciętna jakość jest dobra i oceniona wskaźnikiem „22”. Rzeczywista powierzchnia odnowień zredukowana stopniem zadrzewienia wynosi 649,30 ha.

Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni manipulacyjnej 21,43 ha, a gatunkiem w nich panującym jest ŚW, BK. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 34,9% a przeciętna jakość 11. Rzeczywista powierzchnia odnowień zredukowana stopniem zadrzewienia wynosi 7,48 ha.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 5201,80 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 83,0%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się dobrą jakością hodowlaną, ocenioną przeciętnie na „22”.

Tabela 76. Zestawienie jakości hodowlanej upraw i młodników po rębniach złożonych oraz podokapowych w KO i KDO

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
KO						
11	9,56	3,74	100,47	15,25	100,47	10,98
12			384,86	58,41	412,96	45,14
21	18,09	7,07		0,00		
22	228,25	89,19	173,59	26,34	401,39	43,88
Razem	255,90	100,00	658,92	100,00	914,82	100,00
KDO						
11	2,70	100,00	15,41	82,27	12,37	57,72
12			3,32	17,73	3,32	
33					5,74	
Razem	2,70	100,00	18,73	100,00	21,43	100,00
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych						
11		0,00	16,50	16,50	16,5	0,32
12	25,12		807,34	807,34	131,5	2,53
21			99,82	99,82	99,82	1,92
22	1883,81	92,87	2170,80	2170,80	4847,73	93,19
23	9,44	0,47				
31		0,00	19,54		19,54	0,38
32	110,12	5,43	58,52	19,54	85,92	1,65
33			0,79	58,52	0,79	0,02
Razem	2028,49	100,00	3173,31		5201,80	100,00
Ogółem	2287,09		3850,96		6138,05	

Wykaz odnowień naturalnych - nalot

W trakcie prac urządzeniowych zinwentaryzowano wartościowe odnowienie naturalne w postaci nalotu. Podstawowymi kryteriami służącymi do jego oceny pod kątem zaliczenia do warstwy nalotu były: jakość hodowlana, stopień pokrycia, dostosowanie do siedlisk i typów drzewostanów (TD). Wykaz powierzchni z odnowieniem naturalnym zamieszczono w załącznikach - [rozdział 7.6](#). Będzie on podstawą do prowadzenia monitoringu hodowlanego przez Nadleśnictwo pod kątem uznania odnowień naturalnych. Jednocześnie opisany nalot nie był uwzględniany przy planowaniu hodowlanym w pracach odnowieniowych, ze względu na jego efemeryczność.

Pozostałe odnowienie naturalne nie zaliczone do nalotu (obniżona jakość, duże rozproszenie), zinwentaryzowano jako podszyt.

c) Młodniki i młodsze drzewostany.

Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju.

Młodniki i młodsze drzewostany (bez I a klasy wieku), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują 7 451,48 ha.

Drzewostany Nadleśnictwa Węgierska Górka cechują się w większości zadowalającą i dobrą jakością hodowlaną.

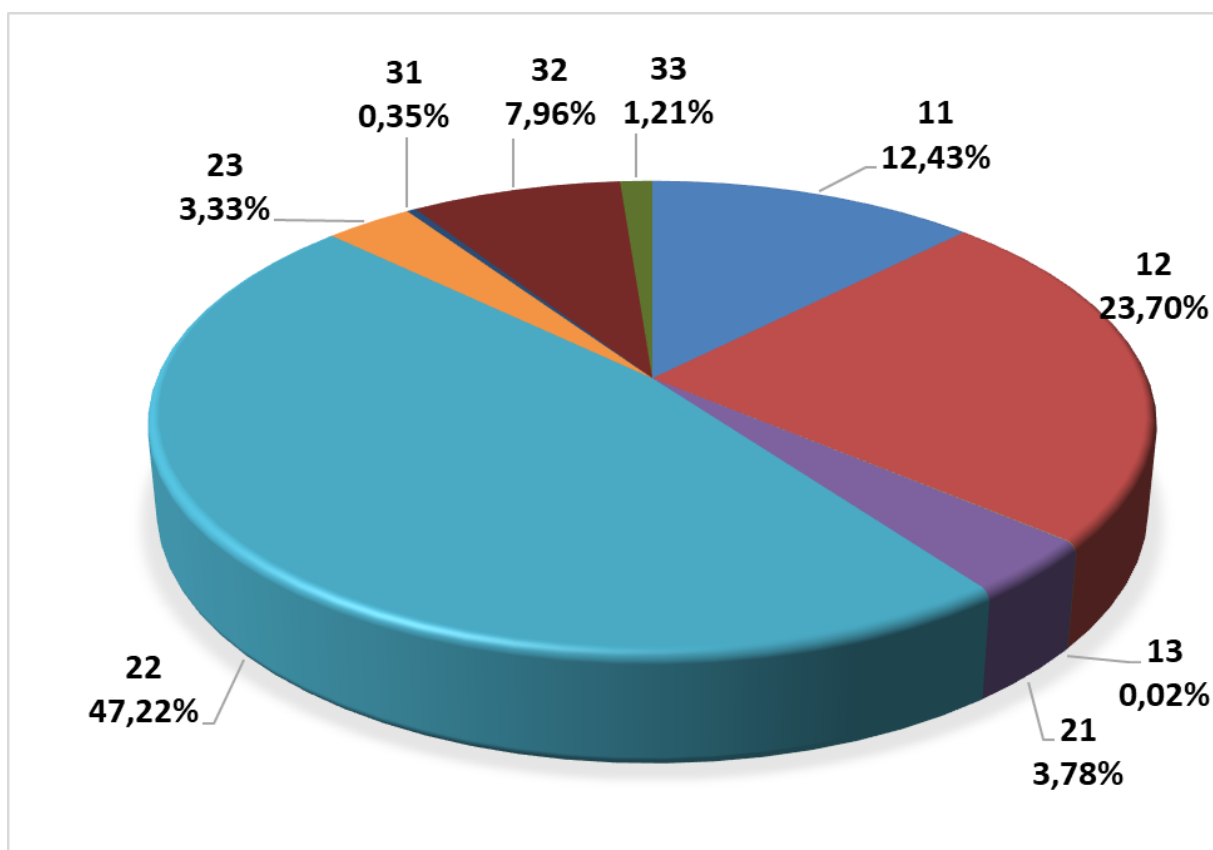
Przeważają drzewostany, dla których określono cechę zdrowotności oraz cechę wzrostu i rozwoju określaną dla pojedynczego drzewostanu, mieszczącą się we wskaźniku „22” (§38 IUL). Lasów z tak określonymi cechami jest w Nadleśnictwie 47,22%. Drzewostany, dla których określono jakość hodowlaną „11” stanowią 12,43%, a jakość „12” określono dla 23,70% drzewostanów. Są to najczęściej wielogatunkowe młodniki i drzewostany średnich klas wieku, o różnym składzie, zgodne z siedliskiem, nie uszkodzone.

W niektórych drzewostanach, szczególnie tych z udziałem świerka zaznacza się oddziaływanie szkodliwych czynników natury abiotycznej i biotycznej prowadząc do obniżenia jakości hodowlanej. Jakość hodowlana drzewostanów określoną wskaźnikami „13”, „23” stanowi 3,35% ocenianych lasów. Około 9,52% stanowią drzewostany o obniżonej jakości hodowlanej, określonej wskaźnikami: „31”, „32”, „33”. Są to młodniki i drzewostany świerkowe lub z dużym udziałem świerka, które zostały znacząco uszkodzone przez zwierzynę lub opieńkę. W Nadleśnictwie jest 82 takie pododdziały, o łącznej powierzchni – 709,58 ha.

Podsumowując należy stwierdzić, że jakość hodowlana drzewostanów w Nadleśnictwie Węgierska Górka jest dość dobra, co świadczy o sukcesywnym likwidowaniu pojawiających się zagrożeń ze strony szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych.

Tabela 77. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość	Obręb Lipowa		Obręb Węgierska Górka		Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	Udział - [%]	Powierzchnia [ha]	Udział - [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
11	156,18	5,83	770,06	16,13	926,24	12,43
12	695,05	25,96	1070,76	22,43	1765,81	23,70
13	0,75	0,03	0,74	0,02	1,49	0,02
21	18,93	0,71	262,51	5,50	281,44	3,78
22	1297,02	48,45	2221,56	46,53	3518,58	47,22
23	66,45	2,48	181,89	3,81	248,34	3,33
31	7,44	0,28	18,66	0,39	26,10	0,35
32	379,03	14,16	214,06	4,48	593,09	7,96
33	56,37	2,11	34,02	0,71	90,39	1,21
Razem	2677,22	100,00	4774,26	100,00	7451,48	100,00

Wykres 26. Jakość hodowlana wszystkich drzewostanów

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach.

Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 1 296,20 ha.

Wśród nich, stosując kryterium gatunku głównego, najwięcej zinwentaryzowano drzewostanów z jakością techniczną „2”, stanowiących 46,48% ich powierzchni oraz jakością techniczną „3” – 30,86%. Natomiast drzewostanów o jakości technicznej „4” jest 276,25 ha (21,31%).

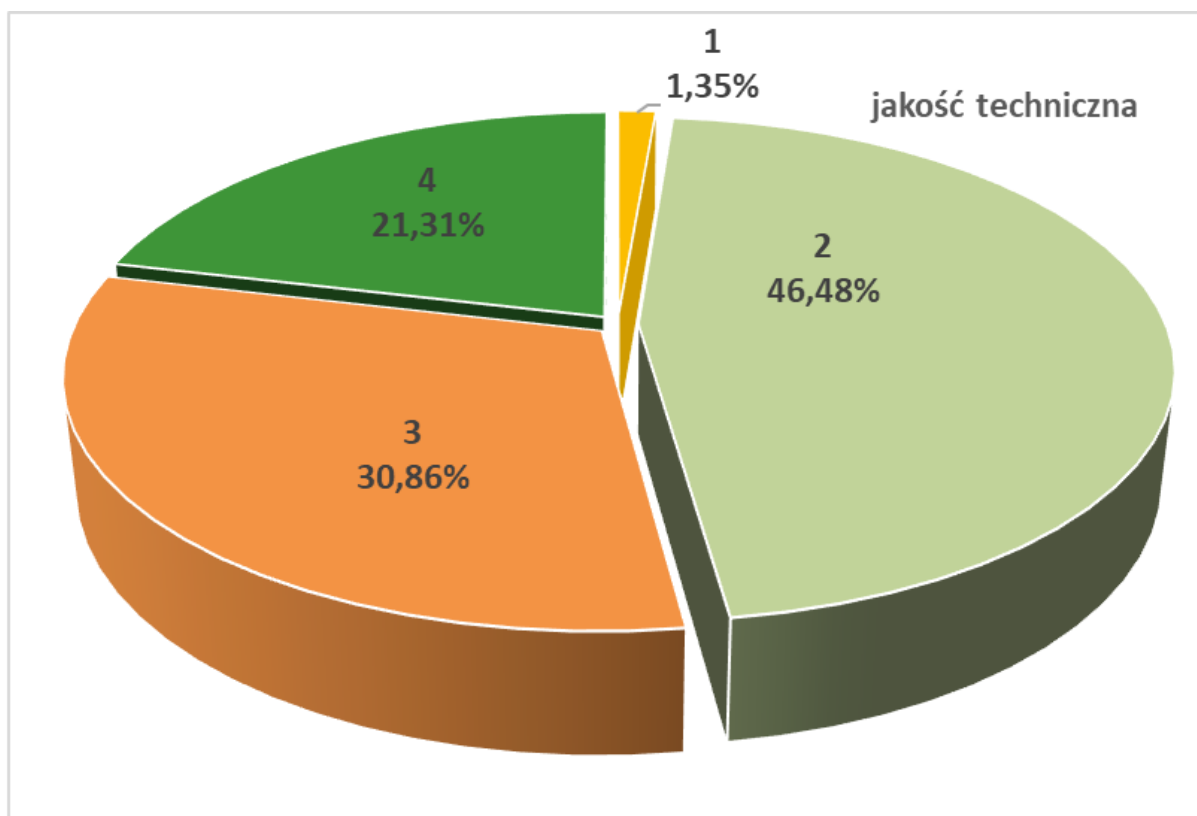
Najwyższą, pierwszą jakość techniczną wykazały drzewostany: w obrębie Lipowa na powierzchni 5,8 ha, w wydzieleniach leśnych: 15b, w obrębie Węgierska Górka na powierzchni 11,64 ha, w wydzieleniach leśnych: 34b, 255f. Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla nadleśnictwa wynosi 2,8.

Buka jako główny gatunek drzewostanów nadleśnictwa oceniano w większości wskaźnikiem 2,6 (w ok. 44,3% drzewostanów). Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 4.

Wskaźnikiem jakości „4” zakwalifikowano głównie objęte przebudową drzewostany świerkowe uszkodzone przez owady i grzyby oraz młodsze przestaje i zadrzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew, gdzie wskaźnik „4” był zdeterminowany niską pierśnicą.

Tabela 78. Zestawienie powierzchni jakości technicznej drzewostanów dla gatunku panującego

Jakość	Obręb Lipowa		Obręb Węgierska Górka		Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	Udział - [%]	Powierzchnia [ha]	Udział - [%]	Powierzchnia [ha]	Udział - [%]
1	5,80	1,57	11,64	1,26	17,44	1,35
2	175,84	47,45	426,63	46,09	602,47	46,48
3	97,25	26,24	302,79	32,71	400,04	30,86
4	91,67	24,74	184,58	19,94	276,25	21,31
Razem	370,56	100,00	925,64	100,00	1296,20	100,00

Wykres 27. Jakość techniczna drzewostanów

1.5.4 Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi **21,01** ha (36 wydzielienia), co stanowi 0,23% powierzchni leśnej. Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona tabela:

Tabela 79. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb LIPOWA		
poletko łowieckie	0,20	82g
sukcesja	2,20	1c, 1d, 16a, 16b, 49c, 51f, 51g, 74a, 96h, 96j, 96p
zrąb	3,67	53b, 123a

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb WĘGIERSKA GÓRKA		
inne wylesienie	2,08	144f, 145j, 153d, 153g, 153h
poletko łowieckie	0,22	216g
sukcesja	9,56	20g, 63b, 67a, 78a, 110c, 110d, 112b, 125c, 125g, 140j, 145g, 148n, 153c, 245c, 255t, 255w
zrąb	3,08	54h

Adres	TSL	Rodzaj powierzchni	Pow_ha	Info
1	2	3	4	5
02-36-1-11-53 -b -00	BMGŚW	ZRĄB	2,28	
02-36-1-11-123 -a -00	BMGŚW	ZRĄB	1,39	
02-36-2-02-54 -h -00	BMGŚW	ZRĄB	3,08	
Razem			6,75	
02-36-2-07-144 -f -00	LMGŚW	INNE WYL	0,06	teren zdewastowany/budowa, skarpa/potok
02-36-2-07-145 -j -00	BMGŚW	INNE WYL	1,36	szkody budowlane, tunel
02-36-2-07-153 -d -00	LMGŚW	INNE WYL	0,53	Dawna szkółka
02-36-2-07-153 -g -00	LMGŚW	INNE WYL	0,08	Dawna szkółka
02-36-2-07-153 -h -00	LMGŚW	INNE WYL	0,05	droga z poboczem, przystanek, skarpa
Razem			2,08	
02-36-1-08-1 -c -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,62	
02-36-1-08-16 -a -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,14	
02-36-1-08-16 -b -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,07	
02-36-1-11-49 -c -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,32	
02-36-1-11-51 -f -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,11	
02-36-1-11-51 -g -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,07	
02-36-1-10-74 -a -00	LŁG	SUKCESJA	0,53	
02-36-1-12-96 -h -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,15	
02-36-1-12-96 -j -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,06	
02-36-1-12-96 -p -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,13	teren zakrzaczony
02-36-2-01-20 -g -00	LGŚW	SUKCESJA	4,62	
02-36-2-03-63 -b -00	LGŚW	SUKCESJA	0,15	torfowisko przejść. i trzęsawiska, porolny
02-36-2-03-67 -a -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,21	Teren urwisty, były kamieniołom
02-36-2-03-78 -a -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,2	
02-36-2-04-110 -c -00	LGŚW	SUKCESJA	0,50	
02-36-2-04-110 -d -00	LGŚW	SUKCESJA	0,11	
02-36-2-04-112 -b -00	LGŚW	SUKCESJA	0,94	
02-36-2-04-125 -c -00	LGŚW	SUKCESJA	0,16	zasypane osuwisko
02-36-2-04-125 -g -00	LGŚW	SUKCESJA	0,35	
02-36-2-07-140 -j -00	LGŚW	SUKCESJA	0,27	
02-36-2-07-145 -g -00	BMGŚW	SUKCESJA	0,97	
02-36-2-07-148 -n -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,01	zarastająca łąka
02-36-2-07-153 -c -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,30	
02-36-2-05-245 -c -00	LMGŚW	SUKCESJA	0,03	
02-36-2-05-255 -t -00	LGŚW	SUKCESJA	0,21	
02-36-2-05-255 -w -00	LGŚW	SUKCESJA	0,53	w cz. N skład drewna
Razem			11,76	
02-36-1-12-82 -g -00	LGŚW	POL ŁOW	0,20	
02-36-2-05-216 -g -00	LMGŚW	POL ŁOW	0,22	
Razem			0,42	
Ogółem			21,01	

Informacje dotyczące charakterystyki gruntów leśnych niezalesionych

Wśród kategorii gruntów leśnych niezalesionych w Nadleśnictwie Węgierska Góra występują:

- Poletka łowieckie - POL ŁOW:

Poletka łowieckie - obejmują 2 wydzielienia w 2 leśnictwach, o różnym stopniu zagospodarowania i wykorzystania przez koła łowieckie.

- Zręby - ZRAB:

Zręby - obejmują 3 wydzielienia we dwóch leśnictwach. Są to powierzchnie, na których w ostatnich latach/roku obowiązywania PUL IV rewizji wykonano cięcia sanitarne bez ich odnowienia. Nowy PUL przewiduje odnowienie powierzchni tych pododdziałów.

- grunty przewidziane do naturalnej sukcesji - SUKCESJA:

Sukcesja - obejmuje: pododdziały o bardzo małej powierzchni, skarpy, grunty porolne, powierzchnie bardzo trudne do odnowienia oraz te grunty leśne, na których prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej w aspekcie hodowli i użytkowania lasu jest nieuzasadnione. Jednocześnie powierzchnie te, ze względu na swój charakter posiadają wysokie walory przyrodnicze i wzbogacają bioróżnorodność ekosystemów leśnych. Do naturalnej sukcesji zakwalifikowano 26 wydzieleń w 9 leśnictwach.

- Wylesienia na gruntach leśnych przeznaczonych do wyłączenia z produkcji - INNE WYL:

Inne wylesienia - obejmują 5 wydzieleń w jednym leśnictwie. Są to powierzchnie przeznaczone na cele nieleśne. Do tej kategorii gruntów zaliczono w obecnej rewizji między naruszenia granicy, dawne szkółki, grunty czasowo wylesione pod inwestycje.

1.5.5 Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiar drewna martwego przeprowadzono na 257 kołowych powierzchniach próbnych, równoległe z inwentaryzacją zasobów drzewnych, z czego 116 w obrębie 1 oraz 141 w obrębie 2. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wyrwanych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Tabela XXI Zestawienie miąższości drewna martwego

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
BMGŚW	224,63	9,54	2141,91	6,43	1443,53	15,97	3585,44
BWG	4,26	78,17	333,00	12,76	54,38	90,93	387,38
LGŚW	236,04	3,94	930,05	8,87	2093,49	12,81	3023,54
LŁG	11,42	0,89	10,15	9,37	106,97	10,26	117,12
LMGŚW	1069,52	8,01	8566,30	8,04	8602,06	16,05	17168,36
LMWYŻŚW	1,28	0,75	0,95	15,50	19,84	16,25	20,79
LWYŻŚW	8,11	2,71	22,01	13,83	112,18	16,54	134,19
Razem obręb 1	1555,26	7,72	12004,38	7,99	12432,45		24436,83
BMGŚW	919,24	10,89	10013,16	13,91	12791,08	24,80	22804,24
BWG	102,25	54,68	5590,91	37,74	3858,46	92,42	9449,37

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
LGŚW	1158,51	6,67	7728,45	9,86	11421,74	16,53	19150,18
LGW	2,32	1,45	3,36	7,23	16,77	8,68	20,12
LŁG	3,50	5,58	19,55	4,83	16,90	10,41	36,45
LMGŚW	1212,52	4,11	4987,47	7,93	9613,68	12,04	14601,15
Razem obręb 2	3398,34	8,34	28342,89	11,10	37718,63	19,44	66061,51
Ogółem n-ctwo	4953,60	8,15	40347,26	10,12	50151,08	18,27	90498,34

W Nadleśnictwie Węgierska Górka średni zapas zakumulowanego drewna drzew martwych wynosi 18,27 m³/ha. Zinventaryzowana miąższość w skali całego Nadleśnictwa stanowi 7,63% zapasu.

Dla porównania, według Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu (WISL 2018-2022) - III cykl, średnia miąższość drzew martwych dla RDLP Katowice wynosi 10,0 m³/ha, a w PGL Lasy Państwowe - 10,1 m³/ha.

Podsumowując, należy dodać, że zapas drewna martwego wydaje się być wyższy niż zinventaryzowany. Pomiarom nie objęto I klasy wieku, oraz IIa dla niektórych gatunków. Wśród przestojów w tych klasach wieku, szacując zasoby nie inwentaryzowano drewna martwego, pomimo jego występowania. Należy również podkreślić, że duże zasoby drewna martwego zakumulowane są w pniakach i korzeniach, które nie były objęte pomiarem.

1.5.6 Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego, docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Analizę stanu zasobów drzewnych przedstawiono zestawiając wyniki poprzednich inwentaryzacji lasu z danymi V rewizji urządzenia lasu oraz prognozowanymi wielkościami, w tym:

- powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej);
- sumarycznej wielkości zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej;
- przeciętnej zasobności na 1 ha wg klas i podklas wieku drzewostanów;
- przeciętnej zasobności na 1 ha;
- przeciętnego wieku drzewostanów;
- spodziewanego przyrostu tablicowego;
- przeciętnej rocznej miąższości użytków rębnych i przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły;
- uzyskanego w ubiegłych okresach bieżących rocznych przyrostów miąższości drzewostanów na 1 ha.

Tabela XIII Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie dla Nadleśnictwa Węgierska Górka, obręb LIPOWA

l,p.	wskaźnik	Jedn.	rewizja UL							
			Def. Urz.	I rew.	II rew.	III rew.	IV rew.	V rew.	VI rew.	VII rew*.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	3266,27	3261,45	3258,21	3257,25	3261,20	3269,52	3267,57	3267,57
2	Zapas na powierzchni leśnej	tys. m ³	982	1131	1153	1179	985	323	399	458
Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku										
3	II a	m ³	46	69	27	50	33	33	42	X
4	II b	m ³	200	206	124	143	138	112	155	X
5	III a	m ³	371	269	286	317	240	206	188	X
6	III b	m ³	347	452	348	386	320	251	329	X
7	IV a	m ³	411	448	439	429	417	310	312	X
8	IV b	m ³	505	454	483	469	417	291	387	X
9	Va	m ³	485	517	556	454	400	242	401	X
10	Vb	m ³	485	533	533	570	485	226	408	X
11	VI	m ³	471	555	539	578	457	360	406	X
12	VII i starsze	m ³	344	299	437	492	458	322	358	X
13	KO	m ³	-	361	327	397	279	159	197	X
14	KDO	m ³	-	-	417	403	-	120	49	X
15	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow, leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	301	347	354	362	302	99	122	140
16	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	54	63	67	69	69	36	39	X
17	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	5,43	X
18	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - zredukowany	m ³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	5,43	X
19	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	3,98	6,35	1,98	5,04	16,16	2,13	0,83
20	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	3,51	3,27	4,23	3,88	3,45	1,56	2,87
21	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	7,48	10,31	7,04	3,73	-6,70	6,01	5,50

* Wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie masy brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

**Prognoza zapasu sporządzona dla bieżącego przyrostu tablicowego (176 950 m³). Prognoza wyliczona wg przyrostu użytkowego 196 229 m³) wynosi 477 292 m³

Tabela XIII Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie dla Nadleśnictwa Węgierska Górka, obręb WĘGIERSKA GÓRKA

l,p.	wskaźnik	Jedn.	rewizja UL							
			Def. Urz.	I rew.	II rew.	III rew.	IV rew.	V rew.	VI rew.	VII rew*.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	5857,59	5776,62	5750,03	5753,37	5770,38	5772,15	5789,82	5789,82
2	Zapas na powierzchni leśnej	tys. m ³	2132	2082	2158	2195	1798	649	787	942
Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku										
3	II a	m ³	110	73	31	42	59	48	45	X
4	II b	m ³	226	217	169	141	159	166	132	X
5	III a	m ³	331	344	324	377	280	246	265	X
6	III b	m ³	418	398	462	437	383	293	294	X
7	IV a	m ³	483	475	477	483	406	311	457	X
8	IV b	m ³	543	495	520	513	409	255	428	X
9	Va	m ³	556	547	532	546	424	394	368	X
10	Vb	m ³	530	533	588	552	457	315	424	X
11	VI	m ³	534	507	554	557	479	314	211	X
12	VII i starsze	m ³	353	351	356	465	447	291	202	X
13	KO	m ³	398	376	344	360	302	154	212	X
14	KDO	m ³	-	-	459	317	-	-	195	X
15	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow, leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	364	360	375	382	312	112	136	163
16	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	58	63	66	71	69	41	42	X

l,p.	wskaźnik	Jedn.	rewizja UL							
			Def. Urz.	I rew.	II rew.	III rew.	IV rew.	V rew.	VI rew.	VII rew*.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
17	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	7,34	X
18	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - zredukowany	m³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	7,34	X
19	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	-	5,24	6,87	0,93	8,72	16,22	1,61	1,12
20	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	-	2,14	3,57	4,54	4,07	3,23	2,19	3,65
21	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m³	-	7,38	11,93	6,08	6,40	-7,47	6,16	7,43

* Wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie masy brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

**Prognoza zapasu sporządzona dla bieżącego przyrostu tablicowego (423 850 m³). Prognoza wyliczona wg przyrostu użytkowego 358 898 m³ wynosi 876 828 m³

Tabela XIII Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie dla Nadleśnictwa Węgierska Górka

l,p.	wskaźnik	Jedn.	rewizja UL							
			Def. Urz.	I rew.	II rew.	III rew.	IV rew.	V rew.	VI rew.	VII rew*.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	9123,86	9038,07	9008,24	9010,62	9031,58	9041,67	9057,39	9057,39
2	Zapasy na powierzchni leśnej	tys. m³	3114	3213	3311	3375	2782	972	1187	1400
Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku										
3	II a	m³	-	-	29	44	51	43	44	X
4	II b	m³	-	-	156	142	154	149	138	X
5	III a	m³	-	-	306	358	265	236	242	X
6	III b	m³	-	-	414	415	363	278	303	X
7	IV a	m³	-	-	467	461	411	311	413	X
8	IV b	m³	-	-	508	499	413	275	404	X
9	Va	m³	-	-	540	520	429	291	391	X
10	Vb	m³	-	-	562	558	464	289	420	X
11	VI	m³	-	-	544	565	471	325	285	X
12	VII i starsze	m³	-	-	381	477	451	299	229	X
13	KO	m³	-	-	341	369	292	155	208	X
14	KDO	m³	-	-	443	402	-	120	155	X
15	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m³	341	356	368	375	308	108	131	155
16	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	57	63	66	70	69	39	42	X
17	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	6,65	X
18	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - zredukowany	m³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	6,65	X
19	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	-	4,78	6,68	1,31	7,39	16,20	1,80	1,02
20	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	-	2,63	3,46	4,43	4,00	3,31	1,96	3,37
21	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m³	-	7,42	11,35	6,43	5,44	-7,19	6,11	6,74

* Wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie masy brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

**Prognoza zapasu sporządzona dla bieżącego przyrostu tablicowego (600 800 m³). Prognoza wyliczona wg przyrostu użytkowego 555 126 m³ wynosi 1 354 120 m³

Spostrzeżenia i wnioski:

Wskaźniki obrazujące stan zasobów drzewnych w Nadleśnictwie Węgierska Góra przedstawiają stałe zwiększanie się zapasu i zasobności drzewostanów od pierwszej rewizji u.l. do połowy IV rewizji (lata 2006 -2009), kiedy to nastąpiło intensywne zamieranie świerczyn, wywołane wystąpieniem klęsk żywiołowych- wiatrołomów oraz gradacji kornika. W wyniku gwałtownego rozpadu drzewostanów świerkowych pod koniec IV rewizji zarządzania lasu w strukturze wiekowej i gatunkowej Nadleśnictwa zaszły znaczące zmiany. Powstały duże otwarte powierzchnie, które zostały odnowione w ubiegłym 10-leciu. Jednocześnie nadal trwa przebudowa osłabionych drzewostanów świerkowych.

W obecnej rewizji struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa Węgierska Góra nadal jest charakterystyczna dla nadleśnictw poklęskowych. Przeważają drzewostany I i II klasy wieku, jednakże w ostatnim 10-leciu nastąpił spadek powierzchni I i II klasy wieku z 65,2% do 64,6% powierzchni leśnej oraz powierzchni średnich klas wieku (III i IV klasa wieku) - z 20,3% do 19,7%. Obserwuje się także wzrost powierzchni KO z 8,74% do 10,10%, a KDO z 0,04% do 0,29%. Dalszy wzrost KO i KDO jest skutkiem przebudowy uszkodzonych drzewostanów świerkowych. Drzewostany starszych klas wieku (V i wyższe) stanowią tylko 5,1% powierzchni drzewostanów (spadek z 5,6%).

Zmiany w strukturze wiekowej skutkowały wzrostem średniego wieku i przeciętnej zasobności drzewostanów:

- ❑ Średni wiek wzrósł od ostatniej rewizji U.L. r o 3 lata, obecnie wynosi 42 lata;
- ❑ Przeciętna zasobność wzrosła o 23,5 m³/ha;

Intensywność użytkowania lasu w poprzednich rewizjach systematycznie wzrastała, a w IV rewizji była wymuszona poprzez rozpad drzewostanów świerkowych. Obecnie ma tendencję spadkową.

Analiza zmian struktury wiekowej i gatunkowej została szczegółowo omówiona w [rozdziale 1.5.1.2.](#)

Analiza uwarunkowań przyrodniczych wskazuje, że w Nadleśnictwie Węgierska Góra przeważają korzystne warunki glebowo-siedliskowe, co przekłada się na optymalne warunki wzrostu i rozwoju głównych gatunków lasotwórczych. Przeważająca większość z nich osiąga I, IA bonitację - 56% oraz II bonitację - około 38%.

W drzewostanach Nadleśnictwa największy udział mają: buk (44%), świerk (43%), jodła (10%) cechujących się dużą dynamiką wzrostu. Spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wynosi dla świerka - 6,43 m³/ha, dla buka - 6,27 m³/ha, jodły - 9,63 m³/ha, a ogólnie dla drzewostanów nadleśnictwa 6,65 m³/ha. Warto podkreślić, że wielkość spodziewanego przyrostu bieżącego rocznego dla głównych gatunków lasotwórczych byłaby jeszcze większa, gdyby nie fakt dużego ich udziału w młodych klasach wieku - uprawy i młodniki. I klasa wieku to 33,4% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa i 2,7% zapasu. Największy przyrost dokonuje się w II i III klasie wieku. Należy zwrócić uwagę na wciąż wysoki udział świerka w drzewostanach, zwłaszcza w młodszych klasach wieku. Drzewostany te wykazują cechy osłabienia, pojawia się presja ze strony czynników chorobotwórczych (grzyby, owady) i będą one stopniowo przebudowywane. W obecnej rewizji przebudową objęto 417,39 ha, z czego przebudowa intensywna planowana jest na powierzchni manipulacyjnej 215,75 ha. Udział świerka wraz z wiekiem drzewostanów spada.

W związku z powyższym (średni wiek drzewostanów, struktura klas wieku, potrzeby hodowlane drzewostanów, stan zdrowotny drzewostanów, stopień zaawansowania odnowienia, stosowane sposoby zagospodarowania) przyjęto niższy poziom użytkowania rębego (o 39%) w stosunku do poprzedniej rewizji ul. Natomiast użytkowanie przedrębne wzrosło o 25% ze względu na tempo przyrostu i stan zdrowotny młodszych drzewostanów. Użytkowanie główne utrzymano na tym samym poziomie.

Wobec powyższych spostrzeżeń wydaje się zasadne stwierdzenie, że w następnych okresach intensywność użytkowania lasu będzie się prawdopodobnie utrzymywała na poziomie ustalonym dla bieżącego 10-lecia z uwagi na dalszy wzrost średniego wieku i zasobności drzewostanów.

Określenie pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych

W Instrukcji Urządzania Lasu z 2011 roku (§ 77) wprowadzono pojęcie „*pożądanego kierunku rozwoju stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa*”, który jest określany na podstawie przewidywanych zmian średniego wieku drzewostanu w stosunku do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności.

Przyjmuje się założenie, że przeciętny wiek powinien być zbliżony (+/- 5 lat) do połowy średniego wieku rębności drzewostanów. Różnica powyżej 5 do 15 lat to „odstępstwo” (stanu tego - w okresie obowiązywania planu ul - nie powinno się pogłębiać), a powyżej 15 lat to „znaczne odstępstwo” (wówczas przeciętny wiek należy korygować w kierunku stanu pożądanego).

W Nadleśnictwie Węgierska Górką przeciętny wiek drzewostanów wynosi 41 lata i jest o 17 lat niższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności (58 lat), należy więc przyjąć, że relacja pomiędzy tymi dwoma parametrami jest znacznym odstępstwem od wielkości pożądanej (zgodnie z § 77, ust. 3 IUL), gdyż różnica pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa jest a połową orientacyjnego średniego wieku rębności jest większa niż 15 lat.

Wzrost średniego wieku jest możliwe przez znaczne zmniejszenie intensywności użytkowania rębego (dotyczy zwłaszcza zrębów zupełnych i cięć uprzętających), spowolnienie przebudowy i przemiany.

Jednakże przyjęcie wielkości użytkowania w planowaniu urzędniowym wynika z wielu uwarunkowań, z których najważniejsze w Nadleśnictwie Węgierska Górką są te, które wynikają z potrzeb hodowlanych, konieczności ochrony bogactwa środowiska naturalnego oraz uwzględniania potrzeb społecznych.

Biorąc pod uwagę powyższe relacje oraz warunki przyrodnicze, ekonomiczne i wnioski płynące z „Analizy gospodarki przeszłej” jak również przewidywane przedsięwzięcia gospodarcze i ochronne należy dążyć do:

- Dalszego różnicowania składów gatunkowych drzewostanów odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- Utrzymania działań w kierunku różnicowania budowy pionowej drzewostanów oraz struktury wiekowej drzewostanów, stosownie do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania poprzez przyjęcie odpowiednich sposobów zagospodarowania lasu i odpowiednich rozmiarów użytkowania lasu przy jednoczesnym uwzględnianiu możliwości lokalizacji cięć;
- Zapewnienia dobrego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów odpowiednio do wymagań stabilności drzewostanów;
- Zagwarantowania odpowiednio wysokiej podaży surowca drzewnego, odpowiednio do możliwości produkcyjnych lasu oraz potrzeb pielęgnowania, przebudowy i odnowienia drzewostanów;
- Utrzymania pożądanej wielkości zasobów miąższości drewna odpowiednio do wielkości użytecznego przyrostu;

Etat użytkowania głównego w Planie Urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górką na lata 2024-2033 został zaprojektowany w wysokości 387 571m³ brutto (317 547 m³ netto) i stanowi 64,5% przewidywanego przyrostu bieżącego tablicowego (600 800 m³ brutto) przy przewidywanym wzroście zapasu (o 18,0%) pod koniec 10-lecia.

Przy założeniu, że przyrost użyteczny będzie równy przyrostowi bieżącemu tablicowemu wyniesie on 6,65 m³/ha/rok. Jednakże uzyskany w ubiegłym okresie bieżący przyrost użyteczny d-stanów wynosił 555 126 m³, czyli 6,13 m³ rocznie na 1 ha. Zakładając taką wielkość przyrostu w 10-leciu nastąpi wzrost zapasu o około 15%.

Przyjęty etat zapewni wzrost średniego wieku drzewostanów, zwłaszcza, że nie rębni zupełnych ani cięć uprzętających. Nastąpi spadek powierzchni I klasy wieku, oraz dalsze różnicowanie budowy pionowej i struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów.

W Nadleśnictwie stosowane są rębnie złożone o długim okresie odnowienia, stąd też należy wnioskować, że realizacja zadań gospodarczych spowoduje zmniejszenie różnicy od stanu pożądanego czyli wzrost średniego wieku i zapasu drzewostanów .

Przyjęty etat użytkowania rębnego według potrzeb hodowlanych jest naszym zdaniem wielkością maksymalną do pozyskania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia stabilności drzewostanów, zachowania ładu przestrzennego, możliwości lokalizacji cięć a także aspekty ochrony przyrody oraz ekonomiczne. Etat ten jest wyższy od obliczonych etatów zrównania średniego wieku oraz zbliżony do etatów optymalnych ([rozdział 3.1.3.1.](#)).

Podsumowując, uważamy, że przyjęcie proponowanych w projekcie PUL założeń gospodarki leśnej przyczyni się do realizacji celów trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej oraz pożądanego kierunku rozwoju i pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych nadleśnictwa.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ W MINIONYM OKRESIE

Las Państwowe

REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA WĘGIERSKA GÓRKA

DOTYCZĄCY GOSPODARKI LEŚNEJ
ZA OKRES 2014-2023

Węgierska Górka, styczeń 2024

Spis treści

1. Zmiany w stanie posiadania	3
2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem	4
2.1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne.....	4
2.1.1 Użytkowanie rębne	5
2.1.2. Użytkowanie przedrębne	11
2.1.3. Analiza wykonania zabiegów dwunawrotowych	14
2.2. Hodowla lasu	14
2.2.1. Odnowienia otwarte i pod osłoną	18
2.2.2. Dolesienia luk i przerzedzeń	18
2.2.3. Wprowadzanie podszytów	18
2.2.4. Poprawki i uzupełnienia	18
2.2.5. Pielęgnowanie upraw i młodników	19
2.2.6. Melioracje agrotechniczne i wodne	19
3. Ocena wpływu wykonywanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.....	19
3.1. Wielkość zasobów drzewnych (na 1 ha i na całej powierzchni) według najważniejszych gatunków drzew	19
3.2. Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych i pod okapem drzewostanu	21
3.2.1. Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych	21
3.2.2. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....	22
3.3. Ocena stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu	24
4. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych	25
5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji oraz przyczyn	25
5.1. Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach i drzewostanach	25
5.2. Szkody powodowane przez pożary	26
5.3. Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne	27
5.3.1. Szkody powodowane przez owady	27
5.3.2. Szkody powodowane przez patogeny grzybowe i inne.....	28
5.3.3. Zanieczyszczenia środowiska (biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne)	29
5.3.4. Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne	29
6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej	29
6.1. Użytkowanie uboczne.....	29
6.2. Gospodarka łowiecka	29
7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone	32
8. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu (według tabeli XIII)	34

1. Zmiany w stanie posiadania

Powierzchnia ogólna gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka na dzień 01.01.2014 r. wynosiła 9366,82 ha, a do dnia 31.12.2023 r, zwiększyła się o 17,39 ha przyjmując wartość 9384,21 ha (tab. 1)

Tabela 1. Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa Węgierska Górka z rozbiciem na obręby leśne.

Obręb leśny	Stan na 01.01.2014 r.	Przybyło	Ubyło	Stan na 31.12.2023 r.	Bilans powierzchni
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Lipowa	3366,44	4,06	0,20	3370,30	3,86
Węgierska Górka	6000,38	16,46	2,93	6013,91	13,53
Razem Nadleśnictwo	9366,82	20,52	3,13	9384,21	17,39

Przyczyny zmian bilansu powierzchni:

Zwiększenie powierzchni Nadleśnictwa o 20,52 ha nastąpiło w wyniku:

- zakupu nieruchomości z art. 37 oraz 37a ustawy o lasach;
- zamiany gruntów w trybie art. 38e ustawy o lasach;
- zmian w ewidencji gruntów i budynków wynikających z aktualizacji i modyfikacji powierzchni działek związanych z czynnościami geodezyjnymi i porządkowaniem ewidencji.

Ubytek powierzchni Nadleśnictwa o 3,13 ha nastąpił w wyniku:

- sprzedaży nieruchomości z art. 40a oraz 38 ustawy o lasach;
- zamiany gruntów w trybie art. 38e ustawy o lasach;
- zmian w ewidencji gruntów i budynków wynikających z aktualizacji i modyfikacji powierzchni działek związanych z czynnościami geodezyjnymi i porządkowaniem ewidencji;
- przekazanie gruntów pod drogi publiczne – budowa drogi ekspresowej S69 (obecnie S1), drogi powiatowe.

Charakterystyka stanu posiadania:

- współwłasnością objęte jest 4,36 ha – całość w obrębie leśnym Węgierska Górka;
- Nadleśnictwo Węgierska Górka posiada założone księgi wieczyste i ujawniony zarząd na 99,46% powierzchni.

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem

2.1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne

Zestawienia sporządzono opierając się na danych z lat obowiązywania planu urządzenia lasu, tj. od 2014 do 2023 r. W skali Nadleśnictwa miąższościowy etat cięć wynosił 317 070 m³, z czego 121 154 m³ przypadało na użytki rębne, a 195 916 m³ na użytki przedrębne (tab. 2).

Pozyskano w użytkach rębnych nieco ponad 130 358 m³ co dało 107,60% realizacji etatu, przy czym ok. 82 850 m³ stanowiły użytki planowe, a 47 508 m³ użytki przygodne (36,4% udziału w pozyskaniu rębnym ogółem). W przypadku użytkowania przedrębnego pozyskano ok. 142 137 m³ drewna (72,6% wykonania etatu), przy czym w cięciach planowych pozyskano ok. 96 754 m³ drewna, a ok. 45 383 m³ stanowiły użytki przygodne (31,9% udziału w użytkach przedrębnych ogółem. Pozyskanie drewna w Nadleśnictwie Węgierska Górka wyniosło ogółem ok. 272 495 m³, co stanowi 85,94% wykonania etatu cięć (tab. 2; 3).

Udział użytków przygodnych znacząco różnił się pomiędzy obrębami leśnymi. W obrębie Lipowa użytki przygodne stanowiły ok. 20,1% pozyskanego ogółem drewna, natomiast w obrębie Węgierska Górka 41,8%. Zasadniczy wpływ na zaistniałą różnicę ma większy udział świerka w obrębie Węgierska Górka, co powiązane jest w dalszym ciągu z osłabieniem drzewostanów świerkowych przez czynniki abiotyczne i biotyczne (tab. 2a-b; 3a-3b).

2.1.1 Użytkowanie rębne

Tabela 2. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem – Nadleśnictwo Węgierska Górka

Rok	Użytki										OGÓŁEM
	RĘBNE				PRZEDRĘBNE						
	[ha]	[m³](*)	przygodne	Razem	czyszczenia CP-P		trzebieże		przygodne	Razem	
			[m³]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[m³]	[m³]	
wykonanie za ubiegły okres wg lat											
2014	179,04	15093,48	9325,93	24419,41	x	x	326,71	6456,9	9824,2	16281,1	40700,51
2015	100,64	6140,4	7991,53	14131,93	x	x	264,51	6907,72	3369,4	10277,12	24409,05
2016	40,82	5136,14	7697,91	12834,05	x	x	273,46	9038,67	4773,19	13811,86	26645,91
2017	91,71	7865,03	6808,29	14673,32	x	x	452,65	15021,21	4258,66	19279,87	33953,19
2018	115,79	9360,38	4602,92	13963,3	x	x	330,28	13361,73	3780,16	17141,89	31105,19
2019	209,07	9088,48	2854,39	11942,87	x	x	180,83	10754,52	3906,01	14660,53	26603,4
2020	169,61	8688,08	1884,39	10572,47	x	x	85,51	6365,08	2779,48	9144,56	19717,03
2021	189,15	10191,26	2711,83	12903,09	x	x	158,39	9166,22	4541,34	13707,56	26610,65
2022	122,2	6700,84	2561,93	9262,77	x	x	133,85	8336,97	4569,55	12906,52	22169,29
2023	69,55	4586,34	1068,83	5655,17	x	x	152,48	11345,03	3581,05	14926,08	20581,25
Razem	1287,58	82850,43	47507,95	130358,38	x	x	2358,67	96754,05	45383,04	142137,09	272495,47
Etat za okres ubiegły	1447,46	121154	x	121154	x	x	2356,09	195916	x	195916	317070
% wykonania	88,95	68,38	x	107,60	x	x	100,11	49,39	x	72,55	85,94

(*) - z uwzględnieniem cięć niezaliczonych do etatu powierzchniowego

Tabela 2a. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem – Nadleśnictwo Węgierska Góra, Obręb Lipowa

Rok	Użytki										OGÓŁEM
	RĘBNE				PRZEDRĘBNE						
	[ha]	[m³](*)	przygodne	Razem	czyszczenia CP-P		trzebieże		przygodne	Razem	
			[m³]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[m³]	[m³]	
wykonanie za ubiegły okres wg lat											
2014	87,29	6530	3267,33	9797,33	x	x	122,94	2413,04	1536	3949,04	13746,37
2015	47,58	4066,39	1972,6	6038,99	x	x	110,33	3123,99	500,39	3624,38	9663,37
2016	2,48	3012,91	1865,58	4878,49	x	x	117,56	4289,14	656,68	4945,82	9824,31
2017	21,72	5235,77	1428,09	6663,86	x	x	149,44	4367,72	873,4	5241,12	11904,98
2018	60,04	5953,2	1541,27	7494,47	x	x	105,66	3960,84	505,52	4466,36	11960,83
2019	44,11	4887,16	850,56	5737,72	x	x	84,08	3277,62	810,98	4088,6	9826,32
2020	54,28	4563,18	190,32	4753,5	x	x	38,45	2760,14	366,48	3126,62	7880,12
2021	57,12	3802,31	462,6	4264,91	x	x	65,33	3484,74	765,11	4249,85	8514,76
2022	23,11	2642,38	251,71	2894,09	x	x	56,03	2793,7	854,97	3648,67	6542,76
2023	35,22	2851,20	250,54	3101,74	x	x	12,09	3065,35	402,44	3467,79	6569,53
Razem	432,95	43544,50	12080,60	55625,10	x	x	861,91	33536,28	7271,97	40808,25	96433,35
Etat za okres ubiegły	445,89	56503	x	56503	x	x	861,91	53200	x	53200	109703
% wykonania	97,10	77,07	x	98,45	x	x	100,00	63,04	x	76,71	87,90

(*) - z uwzględnieniem cięć niezaliczonych do etatu powierzchniowego

Tabela 2b. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem – Nadleśnictwo Węgierska Górka, Obręb Węgierska Górka

Rok	Użytki										OGÓŁEM
	RĘBNE				PRZEDRĘBNE						
	[ha]	[m³](*)	przygodne [m³]	Razem [m³]	czyszczenia CP-P [ha] [m³]		trzebieże [ha] [m³]		przygodne [m³]	Razem [m³]	
wykonanie za ubiegły okres wg lat											
2014	91,75	8563,48	6058,6	14622,08	x	x	203,77	4043,86	8288,2	12332,06	26954,14
2015	53,06	2074,01	6018,93	8092,94	x	x	154,18	3783,73	2869,01	6652,74	14745,68
2016	38,34	2123,23	5832,33	7955,56	x	x	155,9	4749,53	4116,51	8866,04	16821,6
2017	69,99	2629,26	5380,2	8009,46	x	x	303,21	10653,49	3385,26	14038,75	22048,21
2018	55,75	3407,18	3061,65	6468,83	x	x	224,62	9400,89	3274,64	12675,53	19144,36
2019	164,96	4201,32	2003,83	6205,15	x	x	96,75	7476,9	3095,03	10571,93	16777,08
2020	115,33	4124,9	1694,07	5818,97	x	x	47,06	3604,94	2413	6017,94	11836,91
2021	132,03	6388,95	2249,23	8638,18	x	x	93,06	5681,48	3776,23	9457,71	18095,89
2022	99,09	4058,46	2310,22	6368,68	x	x	77,82	5543,27	3714,58	9257,85	15626,53
2023	34,33	1735,14	818,29	2553,43	x	x	140,39	8279,68	3178,61	11458,29	14011,72
Razem	854,63	39305,93	35427,35	74733,28	x	x	1496,76	63217,77	38111,07	101328,84	176062,12
Etat za okres ubiegły	1001,57	64651	x	64651	x	x	1494,18	142716	x	142716	207367
% wykonania	85,33	60,80	x	115,59	x	x	100,17	44,30	x	71,00	84,90

(*) - z uwzględnieniem cięć niezaliczonych do etatu powierzchniowego

Tabela 3. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym – Nadleśnictwo Węgierska Góra

Wyszczególnienie			Razem
1			Nadleśnictwo
			2
Rębnie złożone	Rozmiar na 10-lecie	[m³]	106654
		[ha]	1441,38
	Wykonanie	[m³]	63949,42
		[ha]	1287,58
	Stopień realizacji	miąższościowy [%]	59,96
		powierzchniowy [%]	89,33
Niezaliczone na etat pow.	Rozmiar na 10-lecie		[m³] 14500
	Wykonanie		[m³] 18901,01
	Stopień realizacji		[%] 130,35
Użytki przygodne rębne		[m³]	47507,95
Rębne ogółem	Rozmiar na 10-lecie	[m³]	121154
		[ha]	1447,46
	Wykonanie	[m³]	130358,38
		[ha]	1287,58
	Stopień realizacji	miąższościowy [%]	107,60
		powierzchniowy [%]	88,95

Tabela 3a. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym – Nadleśnictwo Węgierska Górka – Obręb Lipowa

Wyszczególnienie				Razem	
				Obręb Lipowa	
1				2	
Rębnie złożone	Rozmiar na 10-lecie		[m ³]	46786	
			[ha]	443,29	
	Wykonanie		[m ³]	31342,22	
			[ha]	432,95	
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	66,99	
		powierzchniowy	[%]	97,67	
Niezaliczone na etat pow.	Rozmiar na 10-lecie		[m ³]	9717	
	Wykonanie		[m ³]	12202,28	
	Stopień realizacji		[%]	125,58	
Użytki przygodne rębne			[m ³]	12080,6	
Rębne ogółem	Rozmiar na 10-lecie		[m ³]	56503	
			[ha]	445,89	
	Wykonanie		[m ³]	55625,1	
			[ha]	432,95	
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	98,45	
		powierzchniowy	[%]	97,10	

Tabela 3b. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym – Nadleśnictwo Węgierska Górka – Obręb Węgierska Górka

Wyszczególnienie				Razem Obręb Węgierska Górka	
1				2	
Rębnie złożone	Rozmiar na 10-lecie		[m ³]	59868	
			[ha]	998,09	
	Wykonanie		[m ³]	32607,2	
			[ha]	854,63	
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	54,47	
		powierzchniowy	[%]	85,63	
Niezaliczone na etat pow.	Rozmiar na 10-lecie		[m ³]	4783	
	Wykonanie		[m ³]	6698,73	
	Stopień realizacji		[%]	140,05	
Użytki przygodne rębne			[m ³]	35427,35	
Rębne ogółem	Rozmiar na 10-lecie		[m ³]	64651	
			[ha]	1001,57	
	Wykonanie		[m ³]	74733,28	
			[ha]	854,63	
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	115,59	
		powierzchniowy	[%]	85,33	

2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Etat cięć w użytkowaniu przedrębnym wynosił 195 916 m³ w wymiarze miąższościowym oraz 2356,09 ha w wymiarze powierzchniowym. W użytkach przedrębnych pozyskano ogółem 142 137 m³ drewna, a zabiegami objęto powierzchnię 2358,67 ha, co przełożyło się na realizację 72,6% etatu w wymiarze miąższościowym i 100,1% etatu w wymiarze powierzchniowym. W pielęgnowanych drzewostanach zabiegi wykonano z intensywnością wynikającą z potrzeb na gruncie (tab. 4).

Czyszczenia późne (CP) – w minionym 10-leciu nie planowano oraz nie wykonywano czyszczeń późnych z pozyskaniem (CP-P).

Trzebieże wczesne (TW) – trzebieże wczesne stanowiły w minionym 10-leciu ok. 21,0% udziału w miąższości pozyskanego drewna w użytkach przedrębnych ogółem oraz 47,9% udziału w powierzchni wykonanych zabiegów. Zrealizowano 53,6% etatu w wymiarze miąższościowym oraz 100,4% etatu w wymiarze powierzchniowym. W pielęgnowanych drzewostanach zabiegi wykonano z intensywnością wynikającą z potrzeb na gruncie.

Trzebieże późne (TP) – miąższość pozyskanego drewna w trzebieżach późnych miała udział ok. 47,1% w miąższości użytków przedrębnych ogółem oraz 52,1% w powierzchni wykonanych zabiegów. Stopień realizacji etatu wyniósł 47,7% w wymiarze miąższościowym oraz 99,9% w wymiarze powierzchniowym. W pielęgnowanych drzewostanach zabiegi wykonano z intensywnością wynikającą z potrzeb na gruncie

Użytki przygodne przedrębne – w okresie 2014-2023 r. pozyskano 45 383 m³ drewna, co przełożyło się na udział ok. 31,9% w sumie wykonania użytków przedrębnych ogółem. Użytki przygodne przedrębne pozyskiwano z konieczności utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu, w tym usuwania szkód od wiatrów, śniegołomów oraz wydzielającego się posuszu.

Szczegóły analizy cięć w skali Nadleśnictwa przedstawiono w tabeli 4, a w rozbiciu na obręby w tabelach 4a-b.

Tabela 4. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębnym – Nadleśnictwo Węgierska Góra

Wyszczególnienie				Razem Nadleśnictwo	
1				2	
CP	Rozmiar na 10-lecie		[m³]	x	
			[ha]	x	
	Wykonanie		[m³]	x	
			[ha]	x	
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	x	
		powierzchniowy	[%]	x	
TW	Rozmiar na 10-lecie		[m³]	55619	
			[ha]	1125,28	
	Wykonanie		[m³]	29797,99	
			[ha]	1129,33	
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	53,58	
		powierzchniowy	[%]	100,36	
TP	Rozmiar na 10-lecie		[m³]	140297	
			[ha]	1230,81	
	Wykonanie		[m³]	66956,06	
			[ha]	1229,34	
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	47,72	
		powierzchniowy	[%]	99,88	
Użytki przygodne przedrębne			[m³]	45383,04	
Ogółem przedrębne	Rozmiar na 10-lecie		[m³]	195916	
			[ha]	2356,09	
	Wykonanie		[m³]	142137,09	
			[ha]	2358,67	
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	72,55	
		powierzchniowy	[%]	100,11	

Tabela 4a. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębnym – Nadleśnictwo Węgierska Górka, Obręb Lipowa

Wyszczególnienie			Razem	
			Obręb Lipowa	
1			2	
CP	Rozmiar na 10-lecie		[m³]	x
			[ha]	x
	Wykonanie		[m³]	x
			[ha]	x
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	x
		powierzchniowy	[%]	x
TW	Rozmiar na 10-lecie		[m³]	10621
			[ha]	346,77
	Wykonanie		[m³]	7796,9
			[ha]	346,77
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	73,41
		powierzchniowy	[%]	100,00
TP	Rozmiar na 10-lecie		[m³]	42579
			[ha]	515,14
	Wykonanie		[m³]	25739,38
			[ha]	515,14
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	60,45
		powierzchniowy	[%]	100,00
Użytki przygodne przedrębne			[m³]	7271,97
Ogółem przedrębne	Rozmiar na 10-lecie		[m³]	53200
			[ha]	861,91
	Wykonanie		[m³]	40808,25
			[ha]	861,91
	Stopień realizacji	miąższościowy	[%]	76,71
		powierzchniowy	[%]	100,00

Tabela 4b. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębnym – Nadleśnictwo Węgierska Górka, Obręb Węgierska Górka

Wyszczególnienie				Razem Obręb	
				Węgierska Górka	
1				2	
CP	Rozmiar na 10-lecie		m³	x	
			ha	x	
	Wykonanie		m³	x	
			ha	x	
	Stopień realizacji	miąższościowy	%	x	
		powierzchniowy	%	x	
TW	Rozmiar na 10-lecie		m³	44998	
			ha	778,51	
	Wykonanie		m³	22001,09	
			ha	782,56	
	Stopień realizacji	miąższościowy	%	48,89	
		powierzchniowy	%	100,52	
TP	Rozmiar na 10-lecie		m³	97718	
			ha	715,67	
	Wykonanie		m³	41216,68	
			ha	714,2	
	Stopień realizacji	miąższościowy	%	42,18	
		powierzchniowy	%	99,79	
Użytki przygodne przedrębne			m³	38111,07	
Ogółem przedrębne	Rozmiar na 10-lecie		m³	142716	
			ha	1494,18	
	Wykonanie		m³	101328,84	
			ha	1496,76	
	Stopień realizacji	miąższościowy	%	71,00	
		powierzchniowy	%	100,17	

2.1.3. Analiza wykonania zabiegów dwunawrotowych

W Nadleśnictwie Węgierska Górka nie zaplanowano zabiegów dwunawrotowych.

2.2. Hodowla lasu

Przedmiotem analizy był etat określony w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka na lata 2014 – 2023. Wykonanie rozliczono za lata 2014 – 2023 (tab. 5; 5a; 5b).

Tabela 5. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. (Tabela X-IUL) Nadleśnictwo Węgierska Górka.

Rok	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw (CW)	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny; halizny; zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014	0,00	0,00	69,76	0,00	13,53	13,15	0,00	270,84	358,75	422,28	12,70	0,00
2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	101,31	126,14	381,41	0,00	0,00
2016	0,00	0,00	18,95	0,00	12,01	11,15	0,00	11,31	143,82	323,12	6,18	0,00
2017	0,00	0,00	33,10	1,45	5,15	2,94	0,00	37,61	168,36	426,69	5,50	0,00
2018	0,00	0,00	16,40	0,00	3,88	1,33	0,00	10,74	204,15	377,59	3,00	0,00
2019	0,00	0,00	18,86	0,00	2,00	1,91	0,00	5,02	202,88	348,56	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	7,50	0,00	9,92	0,80	0,00	13,67	130,58	335,25	2,00	0,00
2021	0,00	0,00	99,27	0,00	58,92	1,00	0,00	21,46	170,54	353,36	2,00	0,00
2022	0,00	0,00	20,40	0,00	9,38	0,00	0,00	15,25	159,83	387,09	2,80	0,00
2023	0,00	0,00	14,61	0,60	2,45	0,00	0,00	21,38	270,71	354,62	3,45	0,00
Razem	0,00	0,00	298,85	2,05	117,24	32,28	0,00	508,59	1935,76	3709,97	37,63	0,00
Orientacyjne zadania za ubiegły okres	0,00	0,00	516,30	8,26	100,30	68,35	0,00	655,95	1776,05	3495,39	693,21	0,00
% wykonania	0,00	0,00	57,85	24,82	116,89	47,23	0,00	77,53	108,99	106,14	5,43	0,00

Tabela 5a. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. (Tabela X-IUL) Nadleśnictwo Węgierska Górka, Obręb Lipowa.

Rok	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw (CW)	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny; halizny; zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014	0,00	0,00	47,36	0,00	2,10	3,48	0,00	157,42	191,93	127,54	7,30	0,00
2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	47,69	84,75	131,04	0,00	0,00
2016	0,00	0,00	13,70	0,00	4,63	6,55	0,00	1,82	74,66	92,44	4,18	0,00
2017	0,00	0,00	20,28	0,00	4,65	1,59	0,00	16,22	76,46	132,87	2,00	0,00
2018	0,00	0,00	13,59	0,00	1,00	1,13	0,00	5,20	104,59	112,41	1,00	0,00
2019	0,00	0,00	16,86	0,00	1,60	0,65	0,00	3,98	93,23	103,50	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	1,50	0,00	4,65	0,50	0,00	1,67	43,55	106,34	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	61,62	0,00	51,31	0,00	0,00	4,92	82,33	53,94	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	17,80	0,00	1,15	0,00	0,00	2,81	53,03	108,08	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	7,65	0,00	1,50	0,00	0,00	0,84	146,94	69,59	0,50	0,00
Razem	0,00	0,00	200,36	0,00	72,59	13,90	0,00	242,03	895,95	1009,80	14,98	0,00
Orientacyjne zadania za ubiegły okres	0,00	0,00	314,33	0,00	89,83	63,29	0,00	402,29	898,14	1104,74	467,45	0,00
% wykonania	0,00	0,00	63,74	0,00	80,81	21,96	0,00	60,30	105,94	93,94	3,20	0,00

Tabela 5b. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. (Tabela X-IUL) Nadleśnictwo Węgierska Górka, Obręb Węgierska Górka.

Rok	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw (CW)	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny; halizny; zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2014	0,00	0,00	22,40	0,00	11,43	9,67	0,00	113,42	166,82	294,74	5,40	0,00
2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53,62	41,39	250,37	0,00	0,00
2016	0,00	0,00	5,25	0,00	7,38	4,60	0,00	9,49	69,16	230,68	2,00	0,00
2017	0,00	0,00	12,82	1,45	0,50	1,35	0,00	21,39	91,90	293,82	3,50	0,00
2018	0,00	0,00	2,81	0,00	2,88	0,20	0,00	5,54	99,56	265,18	2,00	0,00
2019	0,00	0,00	2,00	0,00	0,40	1,26	0,00	1,04	109,65	245,06	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	6,00	0,00	5,27	0,30	0,00	12,00	87,03	228,91	2,00	0,00
2021	0,00	0,00	37,65	0,00	7,61	1,00	0,00	16,54	88,21	299,42	2,00	0,00
2022	0,00	0,00	2,60	0,00	8,23	0,00	0,00	12,44	106,80	279,01	2,80	0,00
2023	0,00	0,00	6,96	0,60	0,95	0,00	0,00	20,54	123,77	285,03	2,95	0,00
Razem	0,00	0,00	98,49	2,05	44,65	18,38	0,00	266,02	984,29	2672,22	22,65	0,00
Orientacyjne zadania za ubiegły okres	0,00	0,00	201,97	8,26	10,47	5,06	0,00	253,66	877,91	2390,65	225,76	0,00
% wykonania	0,00	0,00	48,76	24,82	426,46	363,24	0,00	104,87	112,12	111,78	10,03	0,00

2.2.1. Odnowienia otwarte i pod osłoną

Odnowień na powierzchniach otwartych nie planowano oraz nie wykonywano ze względu na stosowanie wyłącznie rębni złożonych. Na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka brak jest płazowin i halizn, nie wykonywano również zalesień gruntów nieleśnych.

Odnowienia pod osłoną przy rębniach złożonych wykonano na powierzchni 298,85 ha co stanowi 57,9% realizacji etatu. Podsadzenia zrealizowano na powierzchni 2,05 ha, co stanowi ok. 24,8% wykonania etatu. Podsadzenia planowano i realizowano wyłącznie w obrębie Węgierska Górka (wykonano je wg potrzeb na gruncie).

W ostatnim 10-leciu uznano łącznie 170,67 ha odnowień naturalnych.

2.2.2. Dolesienia luk i przerzedzeń

Dolesienia luk i przerzedzeń wykonano na powierzchni 117,24 ha co przełożyło się na ok. 116,9% realizacji planu.

Większy niż planowany rozmiar prac był wynikiem dolesień luk powstałych przez oddziaływanie czynników abiotycznych i biotycznych, przede wszystkim w drzewostanach świerkowych.

2.2.3. Wprowadzanie podszytów

W Nadleśnictwie Węgierska Górka nie planowano oraz nie wykonywano wprowadzania podszytów

2.2.4. Poprawki i uzupełnienia

Poprawkami objęto 32,28 ha, co stanowiło 68,4% wykonania zaplanowanych zadań. Na rozmiar wykonanych poprawek w założonych uprawach wpływ miał poziom szkód powodowanych przede wszystkim przez długotrwałe susze, wysokie temperatury, przymrozki późne oraz szkody powodowane przez zwierzynę.

2.2.5. Pielęgnowanie upraw i młodników

Pielęgnowanie upraw i młodników zrealizowano zgodnie z potrzebami hodowlanymi. Na powierzchniach z założonymi uprawami obserwuje się bardzo intensywny rozwój roślinności zielnej. Szczególnie uciążliwymi i trudnymi do opanowania gatunkami są trzcinnik oraz jeżyna. Powierzchnie takie wymagają szczególnej uwagi, choćby ze względu na bezpieczeństwo przeciwpożarowe. Na etapie czyszczeń wczesnych głównym problemem stają się naloty gatunków drzew lekkonasiennych oraz roślin krzewiastych. Zabiegi pielęgnowania upraw i młodników wykonano w zakresie ponadplanowym, jednak wynikało to z realnych potrzeb stwierdzonych na gruncie.

2.2.6. Melioracje agrotechniczne i wodne

Na poczet melioracji agrotechnicznych zaliczono przygotowanie powierzchni pozrębowych w rębniach złożonych IVD i IVDU do odnowień z sadzenia. Zmniejszone potrzeby odnowień z sadzenia spowodowały zmniejszenie potrzeb wykonywania prac z zakresu melioracji agrotechnicznych.

Melioracji wodnych nie planowano oraz nie wykonywano.

3. Ocena wpływu wykonywanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

3.1. Wielkość zasobów drzewnych (na 1 ha i na całej powierzchni) według najważniejszych gatunków drzew

Zasobność drzewostanów pomiędzy rewizjami wzrosła z ok. 108 m³/ha do 132 m³/ha. W wyniku realizowanej przebudowy drzewostanów w ostatnim 10-leciu powierzchnia oraz zasobność drzewostanów świerkowych zmniejszyła się, a jodłowych i bukowych zwiększyła się (tab. 6).

Znacznie zwiększyła się zasobność drzewostanów jodłowych oraz dąglęzjowych, co świadczy o ich dobrej żywotności (tab. 6).

Tabela 6. Wielkość zasobów drzewnych wg gatunków panujących pomiędzy VI i VII rewizją urządzenia lasu

Gatunek	Nadleśnictwo według:			
	V rewizji u.l.		VI rewizji u.l.	
	Pow. [ha]	Miąższość [m³]	Pow. [ha]	Miąższość [m³]
	m³/ha			
1	2	3	4	5
SO	53,29	16710	49,55	12865
	313,57		259,64	
MD	186,22	22594	107,94	12903
	121,33		119,54	
ŚW	4605,39	437415	388,71	332645
	94,98		85,72	
JD	691,15	133910	944,67	253661
	193,75		268,52	
DG	37,5	8590	37,62	12851
	229,07		341,60	
BK	3424,31	348353	4017,79	557129
	101,73		138,67	
DB	5,64	1670	5,27	1605
	296,10		304,55	
DB C.	2,48	1115	2,84	1050
	449,60		369,72	
JW.	7,36	900	8,21	1686
	122,28		205,36	
JS	0,54	45	0	0
	83,33		0	
BRZ	24,4	141	0,80	30
	5,78		37,50	
OL	0	0	1,87	125
	0		66,84	
OL. S	3,18	600	0,12	15
	188,68		125,00	
TP	0,05	0	0	0
	0		0	
LP	0,13	15	0	0
	115,38		0	
RAZEM	9035,13	971922	9057,39	1186565
	107,57		131,63	

3.2. Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych i pod okapem drzewostanu

3.2.1. Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych

Ogólna powierzchnia upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych w Nadleśnictwie Węgierska Górka wyniosła 39,66 ha. Ocena wykazała, że 100% upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych ma skład zgodny z pożądanym. Wskaźnik zadrzewienia na 8% powierzchni mieści się w zakresie 1,0-0,9, w 74% jest w zakresie 0,8-0,7, a w 18% w zakresie 0,6-0,5.

Upraw przepadłych nie stwierdzono (tab. 7).

Tabela 7. Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych (Tabela XI - IUL). Nadleśnictwo Węgierska Górka

Typ siedlisko wy Lasu (TSL)	Leśne	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepa dłe	Razem
	siedlisko przyrodnic ze (LSP)	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym		niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BWG			4,80									4,80
				7,16								7,16
BMGŚW	9410		10,94									10,94
	9410		10,24									10,24
LMGŚW												
	9110		3,45									3,45
	9110	1,44										1,44
LGŚW		1,63										1,63
Ogółem		3,07	29,43	7,16								39,66

3.2.2. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Ogólna powierzchnia odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych w Nadleśnictwie Węgierska Górka wynosi 5201,80 ha (tab. 8).

Przeciętna jakość hodowlana w klasie odnowienia KO wyniosła 22, w klasie KDO – 11, natomiast w uprawach i młodnikach po rębniach złożonych – 22 (tab. 8).

Tabela 8. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych (Tabela XII - IUL) – Nadleśnictwo Węgierska Górka

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMGŚW	9110	BK	10,50	80,0	22
		9410		24,34	67,3	12
		9410		47,98	69,0	22
	BMGŚW	9110	JD	10,13	60,0	22
		9110		36,46	80,2	22
		9410		42,07	66,3	22
	BMGŚW	9110	ŚW	2,36	50,0	22
		7140		15,88	50,0	22
		9110		43,47	77,4	12
		9410		58,14	67,6	12
	LGŚW	9110	BK	133,45	81,5	22
		9130		75,66	69,0	11
	LGŚW	9110	JD	31,62	65,6	12
		9410		24,81	60,8	11
	LGŚW	9110	ŚW	1,33	90,0	22
		9130		7,28	58,4	12
	LMGŚW	9110	BK	4,72	68,7	22
		9110		164,51	71,5	12
		9130		11,88	90,0	22
		9410		18,44	77,6	22
	LMGŚW	9110	JD	1,00	70,0	22
		9110	ŚW	57,81	60,6	12
	LMGŚW	9110		65,19	66,4	22
		9410		25,79	74,4	12
Razem				914,82	71,0	22
KDO	BMGŚW	9110	BK	3,32	40,0	12
		9410		5,74	24,1	33
	BMGŚW		ŚW			

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
	BWG	9410	ŚW	10,48	40,0	11
		9410		1,89	30,0	11
Razem				21,43	34,9	11
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMGŚW		BK	35,58	89,6	22
		9110		203,33	85,3	22
		9410		224,27	82,0	22
	BMGŚW		JD	0,79	80,0	33
		9110		7,45	80,0	22
		9410		49,54	85,1	22
	BMGŚW		MD			
		9410		20,57	80,0	32
	BMGŚW		ŚW	25,75	84,2	22
		7140		13,91	80,0	22
		9110		457,83	79,8	22
		9410		673,97	78,3	22
	BMGW		ŚW			
		9410		5,77	70,0	22
	BWG		ŚW			
		7110		3,94	50,0	22
		9410		64,30	62,0	32
	LGŚW		BK	11,05	90,0	12
		9110		195,33	88,1	22
		9130		118,23	84,4	22
		9410		24,25	84,3	22
	LGŚW		JD	8,71	81,6	22
		9110		27,24	100,2	21
		9130		15,79	90,0	11
		9410		14,77	90,0	12
	LGŚW		ŚW			
		9110		76,68	84,6	22
		9130		18,17	80,0	22
		9410		19,54	90,0	31
	LMGŚW		BK	32,82	78,0	22
		6430		2,76	90,0	22
		6510		9,90	90,0	12
		6520		1,27	80,0	22
		9110		1143,38	86,5	22
		9130		36,60	84,0	22
		9410		136,46	84,4	22
	LMGŚW		BRZ			
		9110		0,71	80,0	11
	LMGŚW		JD			
		9110		69,11	85,4	22
		9410		70,66	84,8	12

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
	LMGŚW		MD			
		9110		25,12	90,0	12
	LMGŚW		OL			
		9110		1,87	80,0	22
	LMGŚW		ŚW	72,58	83,2	21
		9110		991,21	83,9	22
		9130		23,66	80,0	22
		9410		265,88	80,8	22
	LMGW		ŚW			
		9110		1,05	80,0	32
Razem				5201,80	83,3	22
Ogółem				6138,05	81,3	22

3.3. Ocena stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu

Średni udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny w Nadleśnictwie Węgierska Górka kształtował się na poziomie 44%. Posusz stanowił ok. 48% udziału w cięciach sanitarnych, a wiatrowały i wiatrolomy ok 53% pozyskania przygodnego. Cięcia sanitarne dotyczyły w głównej mierze osłabionych drzewostanów świerkowych szczególnie narażonych na czynniki abiotyczne i biotyczne (tab. 9).

Tabela 9. Analiza cięć sanitarnych w stosunku do pozyskania grubizny ogółem w latach 2014-2023

Rok	Posusz igl.	Posusz liśc.	Ogółem	% posuszu	Wiatrolomy	% wiatrol.	Ogółem	Grubizna m³	Udział sanit. w poz. grub. %
2014	3795	70	3865	13	25055	87%	28920	40870	71
2015	6369	11	6380	47	7124	53	13504	24410	55
2016	10818	28	10846	73	4078	27	14924	26647	56
2017	9329	23	9352	67	4643	33	13995	33953	41
2018	5585	20	5605	52	5113	48	10718	31107	34
2019	2819	258	3077	31	6835	69	9912	26604	37
2020	2726	34	2760	46	3205	54	5965	19717	30
2021	6984	59	7043	71	2831	29	9874	26611	37
2022	5795	95	5890	66	2990	34	8880	22170	40
2023	3065	26	3091	56	1410	44	4501	20582	22
Razem	57285	624	57909	48	63284	53	121193	272671	44

4. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

Plan urządzenia lasu na lata 2014-2023 nie zakładał wykonywania prac zalesieniowych.

5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji oraz przyczyn

5.1. Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach i drzewostanach

Rozmiar uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę jest poddawany corocznej ocenie szacunkowej. Głównymi sprawcami szkód w uprawach i młodnikach są jeleniowate, przede wszystkim jeleni i w mniejszym stopniu sarna. Powierzchnia uszkodzeń istotnych była zmienna, lecz generalnie wykazała w ostatnim 10-leciu spadek. Średni rozmiar uszkodzeń powyżej 40% wyniósł ok. 91 ha, kształtując się w zakresie od 184,65 ha w roku 2016 do 18,45 ha w roku 2023. Ograniczenie rozmiaru szkód od zwierzyny realizowane jest w Nadleśnictwie Węgierska Górka przede wszystkim poprzez dostosowanie liczebności jeleniowatych do pojemności troficznej biotopu. Spośród zabiegów ochronnych wykorzystuje się niemal wyłącznie repelenty (99,8% pow. zabiegów ochronnych ogółem). Grodzień upraw nie wykonywano ze względu na charakter stosowanych metod odnawiania rębniami złożonymi oraz urozmaiconą orografię terenu w warunkach górskich. Spośród innych metod na pow. 7,84 ha wykonano zabezpieczenie sadzonek palikami oraz osłonkami (tab. 10).

Tabela 10. Szkody od zwierzyny, zabiegi ochronne, areal realizowanych odnowień, poprawek, uzupełnień w latach 2013-2023.

Rok	Powierzchnia uszkodzeń >20% [ha]				Powierzchnia zabiegów ochronnych [ha]				Powierzchnia wykonanych odnowień, poprawek, uzupełnień [ha]
	uprawy	młodniki	d-stany	ogółem	mechaniczne		środki ochrony roślin	ogółem	
					grodzenia	inne			
2014	63,13	174,45	182,83	420,41	0	1,21	549,77	550,98	96,44
2015	45,60	175,68	139,65	360,93	0	0	462,74	462,74	0
2016	40,90	259,83	116,20	416,93	0	3,53	441,52	445,05	42,11
2017	32,05	251,28	128,99	412,32	0	1,04	402,10	403,14	42,64
2018	20,05	236,10	57,10	313,25	0	1,03	336,00	337,03	21,61
2019	9,11	162,21	30,53	201,85	0	0	298,49	298,49	22,77
2020	12,75	172,00	22,73	207,48	0	1,03	260,82	261,85	18,22
2021	8,65	145,60	11,63	165,88	0	0	257,72	257,72	159,19
2022	5,90	137,75	7,03	150,68	0	0	217,50	217,5	29,78
2023	2,60	149,95	3,3	155,85	0	0	194,58	194,58	17,66
Razem	240,74	1864,85	699,99	2805,58	0,00	7,84	3421,24	3429,08	450,42

5.2. Szkody powodowane przez pożary

Na podstawie załącznika do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2010 nr 137 poz. 923) Nadleśnictwo Węgierska Góra zaliczono do III kategorii – małego zagrożenia pożarowego. Wpływ na małe zagrożenie pożarowe miała średnia roczna ilość pożarów oraz czynniki siedliskowo-klimatyczne.

W okresie od 01.01.2014 do 31.12.2023 r. zanotowano 2 pożary – w roku 2014 o powierzchni 0,3 ha oraz w 2021 o powierzchni 0,6 ha. Przeciętna powierzchnia pożaru wyniosła zatem 0,45 ha (tab. 11).

Nadleśnictwo posiada bazę sprzętu przeciwpożarowego zlokalizowaną przy siedzibie, wyposażoną zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu dla nadleśnictwa zaliczonego do III KZPL.

Sieć łączności alarmowej w Nadleśnictwie Węgierska Góra tworzą radiotelefony będące na wyposażeniu Straży Leśnej, Nadleśniczego oraz Zastępcy

Nadleśniczego. Ponadto wszyscy pracownicy Służby Leśnej w terenie oraz w biurze są wyposażeni w służbowe telefony komórkowe.

Sieć dojazdów pożarowych na terenach leśnych nadleśnictwa jest powiązana z siecią dróg publicznych, gdzie w większości przypadków zapewnia zgodną z obowiązującymi przepisami dostępność terenów nadleśnictwa, aczkolwiek ze względu na ukształtowanie terenu są obszary, szczególnie te położone w najwyższych partiach gór, do których dojazd jest trudny lub wręcz niemożliwy. Infrastruktura drogowa jest utrzymywana na właściwym poziomie technicznym.

Tabela 11. Ilość i powierzchnia pożarów w poszczególnych latach 2014-2023

Rok	Ilość pożarów	Powierzchnia [ha]	Przeciętna wielkość pow. pożaru [ha]
2014	1	0,3	0,3
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0
2018	0	0	0
2019	0	0	0
2020	0	0	0
2021	1	0,6	0,6
2022	0	0	0
2023	0	0	0
Razem	2	0,9	0,45

5.3. Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne

5.3.1. Szkody powodowane przez owady

Do najważniejszych owadów powodujących szkody w drzewostanach nadleśnictwa w latach 2014-2023 należy tzw. zespół kornikowy (kornik drukarz, drukarczyk, rytownik pospolity, czterooczek świerkowiec, kornik zrosłozębny). Działania Nadleśnictwa mające na celu ograniczenie liczebności ww. owadów polegają na monitorowaniu ilości wydzielającego się posuszu, wyznaczaniu oraz usuwaniu drzew zasiedlonych i wywożeniu surowca poza strefę zagrożenia.

Obok usuwania posuszu czynnymi skutecznymi metodami ograniczania populacji korników jest korowanie ściętych drzew zasiedlonych, stosowane jako metoda interwencyjna w razie braku możliwości wywozu zasiedlonego surowca przed wylotem chrząszczy. Powszechnie stosowane są również metody monitorowania oraz

ograniczania nadmiernej liczebności korników za pomocą sztucznych pułapek feromonowych i klasycznych drzew pułapkowych, a także zachowanie higieny prac pozyskaniowych (utylicacja gałęzi i wierzchołków), dostarczających obfitej bazy lęgowej drobniejszym i zwykle towarzyszącym kornikowi drukarzowi gatunkom korników.

Realizacja działań ograniczających występowanie korników w świerczynach nadleśnictwa za lata 2014-2023:

- Wyznaczanie drzew trocinkowych – 20 188 szt.
- Korowanie surowca drzewnego – 3 240 m³,
- Wykładanie pułapek klasycznych – 893 szt.
- Wykładanie puł. feromonowych – od 801 szt. w 2014 r. do 215 szt. w 2023 r.

W minionym okresie w Nadleśnictwie Węgierska Góra nie odnotowano szkód o znaczeniu gospodarczym spowodowanych przez szkodniki pierwotne gatunków iglastych.

Corocznie prowadzony jest monitoring feromonowy brudnicy mniszki celem kontroli występowania oraz stopnia zagrożenia drzewostanów iglastych i mieszanych z przewagą iglastych. Podstawą do opracowania prognozy zagrożenia przez brudnicę mniszkę jest liczba motyli samic stwierdzonych na pniach drzew, natomiast obserwacją pomocniczą w określeniu kulminacji rójki tych motyli jest kontrola lotu samców, prowadzona metodą odłowów motyli do pułapek feromonowych, których łącznie na terenie nadleśnictwa wykłada się w ilości 40 szt. W trakcie przeglądu drzewostanów w poszukiwaniu samic brudnicy mniszki prowadzi się również obserwację stanu koron drzew celem ujawnienia żerów foliofagów m.in. zasnuj. W okresie obowiązywania PUL na okres 2014-2023 nie stwierdzono zagrożenia ze strony ww. szkodników pierwotnych.

5.3.2. Szkody powodowane przez patogeny grzybowe i inne

Wśród chorób grzybowych na terenie Nadleśnictwa Węgierska Góra w okresie od 2014 do 2023 r. największe znaczenie miały opieńkowa zgnilizna korzeni powodowana przez grzyby rodzaju *Armillaria*. Szkody powodowane przez wymienione powyżej patogeny grzybowe występują na powierzchni 1900 ha.

5.3.3. Zanieczyszczenia środowiska (biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne)

Wzrost zainteresowania turystycznego powoduje rosnący problem zaśmiecania terenów leśnych – średnia miąższość wywożonych odpadów rocznie to ok. 340 m³.

5.3.4. Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne

Szkody abiotyczne w latach 2014-2023 wystąpiły na powierzchni 789,39 ha. Spośród szkód abiotycznych największe znaczenie miały szkody wynikające z suszy, które wystąpiły na powierzchni ok. 640 ha, osłabiając w głównej mierze drzewostany świerkowe (tab. 12).

Tabela 12. Występowanie szkód abiotycznych w latach 2014-2023.

Lp.	Czynnik abiotyczny	Powierzchnia [ha]
1	Obniżenie poziomu wód, susza, wędnięcie, oparzenia	639,99
2	Wiatr	17,6
3	Śnieg	131,8
Razem		789,39

6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej

6.1. Użytkowanie uboczne

W minionym 10-leciu użytkowanie uboczne opierało się w głównej mierze na produkcji choinek na dwóch plantacjach choinkowych, zlokalizowanych w Leśnictwie Ostre oraz Leśnictwie Kamesznica. Produkcja dotyczyła przede wszystkim jodły kaukaskiej, pozyskiwanej corocznie w ilości ok. 200 szt. Ponadto na potrzeby miejscowej ludności pozyskiwano choinki świerkowe w ramach wykonywania czyszczeń.

6.2. Gospodarka łowiecka

Gospodarka łowiecka w minionym okresie prowadzona była w oparciu o Wieloletnie Łowieckie Plany Hodowlane, sporządzone dla rejonów hodowlanych BV „Beskid Śląski” oraz BVI „Beskid Żywiecki”. W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Węgierska Górka położonych jest 6 obwodów łowieckich, przy czym względem 4-ech obwodów Roczny Plan Łowiecki zatwierdza miejscowy Nadleśniczy. Wszystkie obwody są obwodami leśnymi. Udział gruntów leśnych w powierzchni ogólnej obwodów wynosi średnio 66% (tab. 13).

Na Rejon V „Beskid Śląski” przypada 12563 ha powierzchni ogólnej obwodów, 11 413 ha powierzchni użytkowej obwodów, a grunty leśne stanowią 8 513 ha, natomiast na Rejon VI

„Beskid Żywiecki” przypada 13 639 ha powierzchni ogólnej obwodów; 11 787 ha powierzchni użytkowej, a grunty leśne stanowią 8 494 ha (tab. 13).

Tabela 13. Wykaz obwodów łowieckich wraz z dzierżawiaczami je kołami łowieckimi, w których plany łowieckie zatwierdza Nadleśniczy Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Lp.	Nazwa koła łowieckiego	Nr obwodu łowieckiego	Pow. ogólna obwodu [ha]	Pow. użytkowa obwodu [ha]	Udział gruntów leśnych [%]		Rejon	Pow. gruntów nadleśnictwa [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	"Beskid" - Żywiec	200	6338	5694	4270	67	BV B. Śląski	3360
2	"Puchacz" w Kameszniczy	207	6225	5719	4243	68	BV B. Śląski	2712
3	"Knieja" w Cięcinnie	205	5983	4889	3742	63	BVI B. Żywiecki	1894
4	"Wierchy" w Miłówce	206	7656	6898	4752	62	BVI B. Żywiecki	1213
Razem koła łowieckie			26206	23205	17273	66		9187

Stany zwierzyny są inwentaryzowane przez koła łowieckie metodą obserwacji całorocznych oraz systematycznych inwentaryzacji wykonywanych końcem lutego każdego roku. W tabeli 14 zestawiono stany jeleni saren oraz dzików zainwentaryzowane przez koła łowieckie, dla których plany łowieckie zatwierdza Nadleśniczy Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Wyniki inwentaryzacji zwierzyny wskazują na wzrost stanów jeleni, gdzie pomimo zwiększonych odstrzałów (tab. 16) ich liczebność wzrasta, czego głównym powodem jest wzrost dostępnej wysokoenergetycznej bazy żerowej. Zarejestrowany spadek liczebności saren spowodowany był wzrostem populacji dużych drapieżników. Obecnie stan saren wzrasta korygowany poprzez mniejszą intensywność odstrzałów. Spadek liczebności dzika wynika z wysokiej intensywności odstrzałów z powodu zagrożenia ASF.

Tabela 14. Wyniki inwentaryzacji zwierzyny grubej na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka w latach 2014-2023

Rok	Jeleń	Sarna	Dzik
2014	244	736	207
2015	240	716	200
2016	286	715	194
2017	479	746	175
2018	397	756	44
2019	457	631	56
2020	482	666	76
2021	484	607	51
2022	541	733	49
2023	508	765	48

Tabela 15 przedstawia stany zwierzyny w porównaniu ze stanami docelowymi. W niemal wszystkich przypadkach wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji wykazują wartości przekraczające stan docelowy populacji określone w WŁPH. W przypadku rejonu

hodowlanego BV „Beskid Śląski” liczebność jeleni oszacowana na podstawie inwentaryzacji przekroczyła w przypadku jeleni o 45%, a w przypadku dzików o 76% stan docelowy WŁPH.. Stan saren jest zbliżony do określonego w WŁPH - niższy o 5%. W rejonie hodowlanym BVI „Beskid Żywiecki” inwentaryzacja wykazała liczebność jeleni wyższą o 11%, saren o 49%, a dzików o 78% od stanu docelowego określonego w WŁPH. Przekroczenia liczebności zwierzyny na inwentaryzacji 2023 r. wynikają m.in. ze zmiany docelowych stanów zwierzyny w obowiązującym WŁPH (zmniejszono docelowe stany zwierzyny odpowiednio z 30 i 35 na 22 i 25). Na szczecelu rejonów hodowlanych zostały ustalone działania zmierzające do osiągnięcia stanów docelowych zwierzyny, w porozumieniu z PZŁ Bielsko-Biała oraz RDLP w Katowicach wg obowiązującego na okres od 01.04.2023 r. do 31.03.2033 r. WŁPH dla poszczególnych rejonów hodowlanych. Przytoczone powyżej wartości mają znaczenie przede wszystkim w kontekście rejestrowanego rozmiaru i nasilenia istotnych uszkodzeń drzewostanów, których sprawcami są głównie jeleniowate.

Tabela 15. Realizacja docelowego stanu zwierzyny

Gatunek	Inwentaryzacja [2023]	Stan docelowy WŁPH	Rejon hodowlany
Jeleń	272	188	BV "Beskid Śląski"
Sarna	360	377	
Dzik	23	13	
Jeleń	236	213	BVI "Beskid Żywiecki"
Sarna	405	272	
Dzik	25	14	

Stopień realizacji rocznych odstrzałów jelenia i sarny był zgodny z planem, w przypadku dzika przekroczenia planu wynikały z intensywnych odstrzałów spowodowanych zagrożeniem od ASF (tab. 16).

Tabela 16. Plany i stopień realizacji rocznych planów łowieckich

Sezon łowiecki	Jeleń			Sarna			Dzik		
	plan	wyk	%	plan	wyk	%	plan	wyk	%
2013/2014	153	151	99	157	150	96	210	137	65
2014/2015	88	87	99	131	101	77	654	341	52
2015/2016	73	74	101	116	112	97	425	414	97
2016/2017	96	97	101	108	110	102	325	236	73
2017/2018	141	139	99	123	110	89	390	413	106
2018/2019	134	140	104	88	72	82	115	337	293
2019/2020	166	167	101	48	39	81	115	539	467
2020/2021	170	171	101	70	66	94	62	256	413
2021/2022	160	156	98	57	48	84	107	553	517
2022/2023	202	208	103	66	65	98	112	362	323
Razem	1383	1390	101	964	873	91	2515	3588	143

7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone

Nadleśnictwo Węgierska Górka realizowało zadania ochrony przyrody na podstawie Programu Ochrony Przyrody (POP) w zakresie:

- kształtowania stosunków wodnych - podniesienie retencyjności gleb leśnych w wyniku przebudowy drzewostanów z dostosowaniem składu gatunkowego do siedlisk oraz stosowanie tzw. małej retencji m.in. poprzez zakładanie wodospustów na drogach leśnych i szlakach zrywkowych, ograniczających powierzchniowy spływ wód;
- kształtowania granicy ekotonowej poprzez zachowanie istniejących odnowień naturalnych różnych gatunków drzew i krzewów, zapewniających maksymalne wypełnienie w układzie pionowym i poziomym;
- ochrony bioróżnorodności poprzez wykorzystywanie odnowienia naturalnego wszędzie tam gdzie pozwalają na to warunki siedliskowe oraz cechy genetyczne drzewostanu; zachowanie naturalnych form krajobrazu; wykorzystanie mikrosiedlisk w hodowli lasu; ochronę małych ekosystemów wilgotnych; różnicowanie drzewostanów z zachowaniem odpowiedniej struktury gatunkowej, wiekowej, warstwowej i przestrzennej; zachowanie różnorodności genowej; pozostawiania biogrup do naturalnego rozkładu, szczególnie wokół śródleśnych oczek wodnych, bagienek oraz wzdłuż cieków;
- akumulacji drewna martwego;
- kanalizowania ruchu turystycznego odpowiednimi szlakami oraz prowadzenia edukacji ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych, w sposób promujący i objaśniający zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Na podstawie Planów Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki (PLB240002 oraz PLH240006) realizowano działania ochronne z gospodarki leśnej w zakresie m.in.:

- dążenia do przywrócenia właściwego składu gatunkowego drzewostanu odpowiadającego warunkom siedliskowym z uwzględnieniem domieszki Jd, Jw i Św dla siedliska 9110; Jd, Jw, Js, Wz i Św dla siedliska 9130 oraz Jd i Bk dla siedliska 9410 w reglu dolnym;

- wyłączenie z użytkowania rębnych drzewostanów regła górnego dla siedliska 9410;
- odstąpienia od zabiegów związanych z gospodarką leśną dla płatów siedliska 9180;
- wyznaczania i pozostawienia kęp do naturalnego rozkładu;
- stosowania rębni złożonych;
- pozostawiania na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych i sanitarnych drzew biocenotycznych do ich naturalnego rozkładu.

Realizacja zadań ochronnych w rezerwach przebiegała zgodnie z Zarządzeniami Dyrektora RDOŚ w Katowicach:

- Rezerwat Romanka – na podstawie planu ochrony przeprowadzano kontrolę i monitoring zagrożenia, udrażnianie szlaków turystycznych przebiegających przez rezerwat i usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu osób poruszających się szlakami dopuszczonymi do ruchu wraz z pozostawieniem do naturalnego rozkładu;
- Rezerwat Kuźnie - obserwacje występowania roślinności naskalnej i stopnia zacienienia wychodni skalnych oraz nielegalnych penetracji skał i jaskiń;
- Rezerwat Lipowska – tworzenie naturalnych barier poprzez obalanie drzew, w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów mechanicznych oraz obserwacje stanu zachowania kompleksu torfowisk, a także udrażnianie szlaków turystycznych przebiegających przez rezerwat i usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu osób poruszających się szlakami dopuszczonymi do ruchu wraz z pozostawieniem do naturalnego rozkładu.

W Nadleśnictwie prowadzony jest również stały monitoring form ochrony przyrody m.in. pomników przyrody, rezerwatów, gatunków chronionych flory i fauny. Drzewa dziuplaste i martwe pozostawiane są do naturalnego rozkładu, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.

W okresie obowiązywania PUL na lata 2014-2023 respektowano wprowadzone wytyczne w sprawie wymagań dobrych praktyk w leśnictwie oraz wytyczne dotyczące minimalizowania negatywnego wpływu realizacji prac gospodarczych na miejsca rozrodu i lęgów ptaków.

8. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu (według tabeli XIII)

Na podstawie porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu sformułowano następujące stwierdzenia i wnioski:

- powierzchnia leśna wzrosła o 15,72 ha, a wzrost ten jest wynikiem przede wszystkim nabyć nowych gruntów w trybie art. 37 i 37a ustawy o lasach (tab. 17);
- zapas na powierzchni leśnej wzrósł od poprzedniej rewizji planu urządzenia lasu o ok. 215 tys. m³, co jest pozytywnym następstwem realizowanej przebudowy zamierających drzewostanów świerkowych, świadczy o stopniowej odbudowie zasobów drzewnych (tab. 17);
- przeciętna zasobność wynosi aktualnie 131 m³/ha a więc wzrosła o 24 m³/ha (o 22%) od poprzedniej rewizji planu, co podyktowane jest odpowiednio prowadzonymi cięciami pielęgnacyjnymi oraz dostosowaniem składów gatunkowych do warunków siedliskowych (tab. 17; ryc. 1);
- przeciętny wiek drzewostanów wynosi 42 lata, a więc wzrósł o 3 lata od V rewizji urządzenia lasu. Zasobność pomiędzy dwoma ostatnimi rewizjami wzrosła w podklasach IIa i IIIa-Vb oraz KO i KDO, natomiast spadła w klasach IIb, VI, VII i starszych (tab. 17; ryc. 2-3);
- spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha w 2024 r. określono na 6,65 m³/ha/rok, co prognozuje intensywny przyrost zasobów drzewnych w kolejnych latach (tab. 17).

Tabela 17. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie dla Nadleśnictwa WĘGIERSKA GÓRKA

l.p.	wskaźnik	Jedn.	rewizja UL							
			Def. Urz.	I rew.	II rew.	III rew.	IV rew.	V rew.	VI rew.	VII rew*.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	9123,86	9038,07	9008,24	9010,62	9031,58	9041,67	9057,39	9057,39
2	Zapas na powierzchni leśnej	tys. m ³	3114	3213	3311	3375	2782	972	1187	1400
Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku										
3	II a	m ³	-	-	29	44	51	43	44	X
4	II b	m ³	-	-	156	142	154	149	138	X
5	III a	m ³	-	-	306	358	265	236	242	X
6	III b	m ³	-	-	414	415	363	278	303	X
7	IV a	m ³	-	-	467	461	411	311	413	X
8	IV b	m ³	-	-	508	499	413	275	404	X
9	Va	m ³	-	-	540	520	429	291	391	X
10	Vb	m ³	-	-	562	558	464	289	420	X
11	VI	m ³	-	-	544	565	471	325	285	X
12	VII i starsze	m ³	-	-	381	477	451	299	229	X
13	KO	m ³	-	-	341	369	292	155	208	X
14	KDO	m ³	-	-	443	402	-	120	155	X
15	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	341	356	368	375	308	108	131	155
16	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	57	63	66	70	69	39	42	X
17	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	6,65	X
18	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - zredukowany	m ³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	6,65	X
19	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	4,78	6,68	1,31	7,39	16,20	1,80	1,02
20	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	2,63	3,46	4,43	4,00	3,31	1,96	3,37
21	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	7,42	11,35	6,43	5,44	-7,19	6,18	4,38

* Wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie masy brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

**Prognoza zapasu sporządzona dla bieżącego przyrostu tablicowego (600 800 m³). Prognoza wyliczona wg przyrostu użytkownego 555 126 m³) wynosi 1 354 120 m³

Tabela. 17a. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie dla Nadleśnictwa Węgierska Górka; obręb LIPOWA

l.p.	wskaźnik	Jedn.	rewizja UL							
			Def. Urz.	I rew.	II rew.	III rew.	IV rew.	V rew.	VI rew.	VII rew*.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	3266,27	3261,45	3258,21	3257,25	3261,20	3269,52	3267,57	3267,57
2	Zapás na powierzchni leśnej	tys. m ³	982	1131	1153	1179	985	323	399	458
Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku										
3	II a	m ³	46	69	27	50	33	33	42	X
4	II b	m ³	200	206	124	143	138	112	155	X
5	III a	m ³	371	269	286	317	240	206	188	X
6	III b	m ³	347	452	348	386	320	251	329	X
7	IV a	m ³	411	448	439	429	417	310	312	X
8	IV b	m ³	505	454	483	469	417	291	387	X
9	Va	m ³	485	517	556	454	400	242	401	X
10	Vb	m ³	485	533	533	570	485	226	408	X
11	VI	m ³	471	555	539	578	457	360	406	X
12	VII i starsze	m ³	344	299	437	492	458	322	358	X
13	KO	m ³	-	361	327	397	279	159	197	X
14	KDO	m ³	-	-	417	403	-	120	49	X
15	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	301	347	354	362	302	99	122	140
16	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	54	63	67	69	69	36	39	X
17	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	5,43	X
18	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - zredukowany	m ³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	5,43	X
19	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	3,98	6,35	1,98	5,04	16,16	2,13	0,83
20	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	3,51	3,27	4,23	3,88	3,45	1,56	2,87
21	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	7,48	10,31	7,04	3,73	-6,70	6,01	5,50

* Wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie masy brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

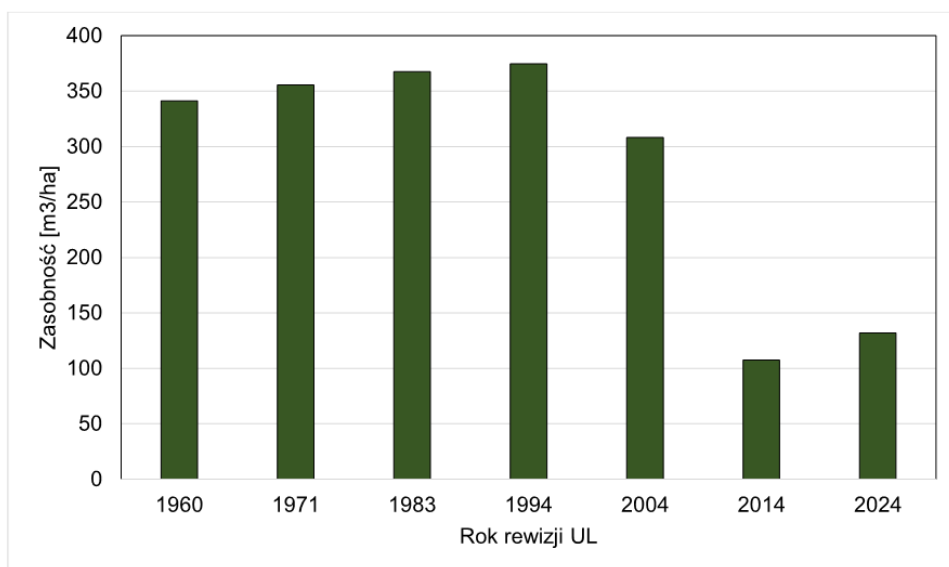
**Prognoza zapasu sporządzona dla bieżącego przyrostu tablicowego (176 950 m³). Prognoza wyliczona wg przyrostu użytkownego 196 229 m³) wynosi 477 292 m³

Tabela. 17a. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie dla Nadleśnictwa Węgierska Górka; obręb Węgierska Górka.

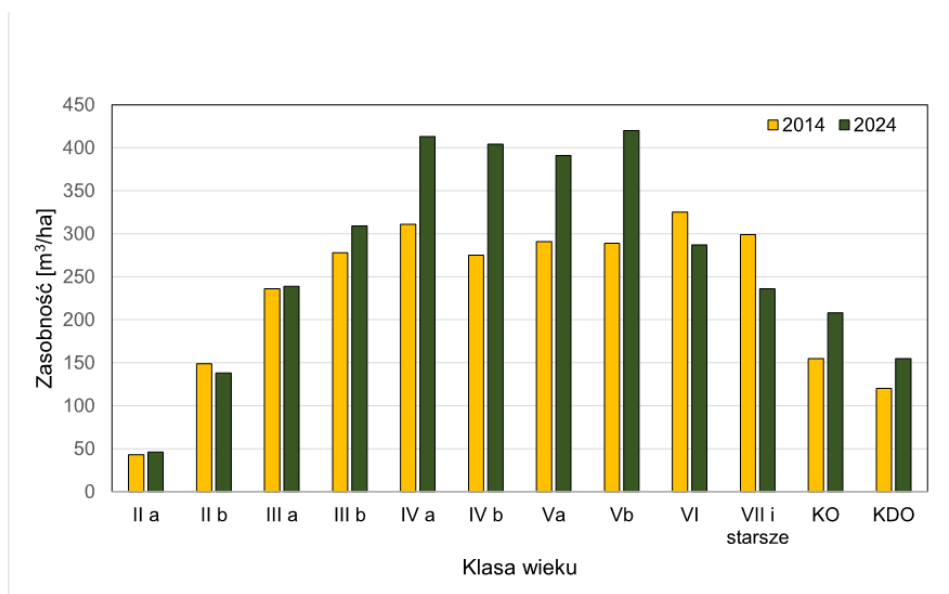
l.p.	wskaźnik	Jedn.	rewizja UL							
			Def. Urz.	I rew.	II rew.	III rew.	IV rew.	V rew.	VI rew.	VII rew*.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	5857,59	5776,62	5750,03	5753,37	5770,38	5772,15	5789,82	5789,82
2	Zapas na powierzchni leśnej	tys. m ³	2132	2082	2158	2195	1798	649	787	942
Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku										
3	II a	m ³	110	73	31	42	59	48	45	X
4	II b	m ³	226	217	169	141	159	166	132	X
5	III a	m ³	331	344	324	377	280	246	265	X
6	III b	m ³	418	398	462	437	383	293	294	X
7	IV a	m ³	483	475	477	483	406	311	457	X
8	IV b	m ³	543	495	520	513	409	255	428	X
9	Va	m ³	556	547	532	546	424	394	368	X
10	Vb	m ³	530	533	588	552	457	315	424	X
11	VI	m ³	534	507	554	557	479	314	211	X
12	VII i starsze	m ³	353	351	356	465	447	291	202	X
13	KO	m ³	398	376	344	360	302	154	212	X
14	KDO	m ³	-	-	459	317	-	-	195	X
15	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	364	360	375	382	312	112	136	163
16	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	58	63	66	71	69	41	42	X
17	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	7,34	X
18	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - zredukowany	m ³	5,60	5,51	5,40	5,27	4,33	3,49	7,34	X
19	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	5,24	6,87	0,93	8,72	16,22	1,61	1,12
20	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	2,14	3,57	4,54	4,07	3,23	2,19	3,65
21	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	-	7,38	11,93	6,08	6,40	-7,47	6,16	7,43

* Wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie masy brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian.

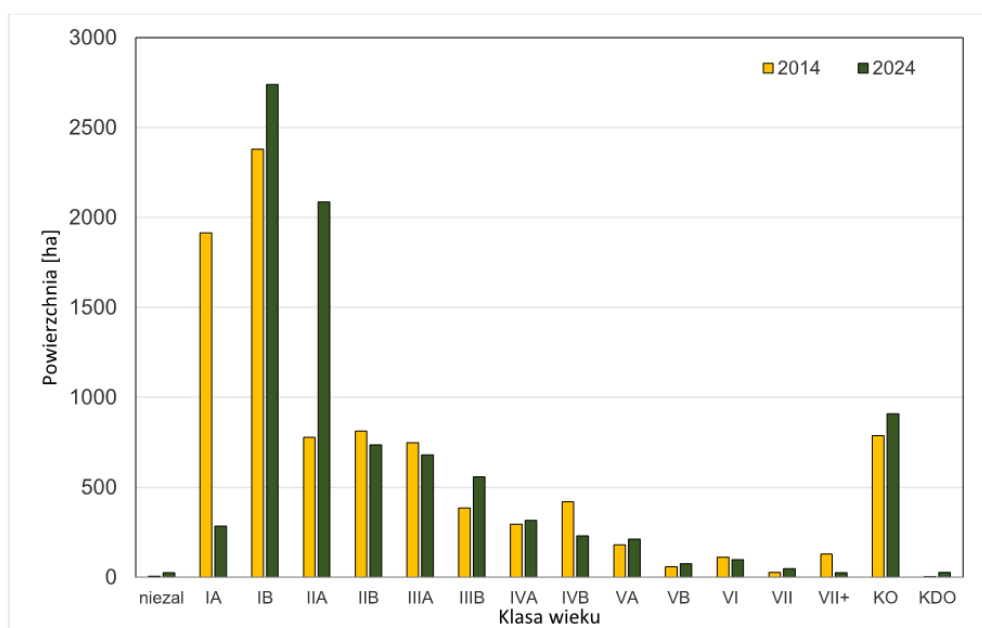
**Prognoza zapasu sporządzona dla bieżącego przyrostu tablicowego (423 850 m³). Prognoza wyliczona wg przyrostu użytecznego 358 898 m³) wynosi 876 828 m³

Rycina 1. Przeciętna zasobność drzewostanów Nadleśnictwa Węgierska Górka w kolejnych rewizjach UL

Rycina 2. Przeciętna zasobność drzewostanów Nadleśnictwa Węgierska Górka w podklasach wieku w latach 2014 (V rewizja UL) i 2024 (VI rewizja UL)

Rycina 3. Przeciętna powierzchnia drzewostanów Nadleśnictwa Węgierska Górka w podklasach wieku w latach 2014 (V rewizja UL) i 2024 (VI rewizja UL)

2.2. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu

PAŃSTWOWE LASY PAŃSTWOWE
Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
ZESPÓŁ OCHRONY LASU W OPOLE
45-517 Opole, ul. Groszowicka 10
tel. 77 454 05 42

Referat

kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu

na Naradę Techniczno-Gospodarczą (NTG)

dla **Nadleśnictwa Węgierska Górk**

dot. sporządzenia projektu

Planu Urządzenia Lasu

na lata 2024-2033

Opole, październik 2023

**Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu
na Naradę Techniczno-Gospodarczą (NTG)
dla Nadleśnictwa Węgierska Górka dot. projektu PUL
na lata 2024-2033**

I. Podstawowe dane przyrodniczo-leśne nadleśnictwa

1. Wg stanu na 1.01.2023 r. (BDL) lasy Nadleśnictwa Węgierska Górka tworzą drzewostany, w składach których przeważa świerk (→ 49,1%). Kolejne w udziale liczniejsze gatunki to buk (→ 39,2%) oraz jodła (→ 9,3%) i modrzew (→ 2,0%). Udział siedlisk: dominują niemal wyłącznie siedliska górskie (→ 99,9%), w tym lasów i lasów mieszanych → 70%, borów mieszanych i wysokogórskich → 30%. Siedliska wilgotne i łąkowe → 0,2%. Parametry drzewostanów (przeciętne): zasobność → 120 m³/ha; wiek 43 lat; przyrost → 5,7 m³/ha/rok. Powierzchnia leśna → 9 048 ha. Pow. drzewostanów ≥ II kl. wieku → 6 768 ha z KO i KDO (→ stan na 1.01.2020 r., tj. z połowy okresu lat 2014-2023; BDL).

II. Hylopatologiczna charakterystyka stanu lasu

1. Nadleśnictwo Węgierska Górka, jako nadleśnictwo obejmujące górskie obszary leśne, z właściwym dla terenów gór Polski częstym występowaniem silnych wiatrów oraz intensywnych opadów śniegu i ze znaczącym udziałem w składzie gatunkowym świerka, którego drzewostany pozostają szczególnie podatne na powstawanie wiatrołomów i śniegołomów, jest nadleśnictwem o potencjalnie możliwym częstym występowaniu szkód atmosferycznych w drzewostanach. Miały one miejsce częstokroć w poprzednich dziesięcioleciach wyznaczanych czasookresami realizacji PUL (np. wielki wiatrołom z jesieni 2004 r. → 60 tys. m³). Jednakowoż po katastrofalnym zamieraniu świerka w latach 2006-2009 w obszarze całych Beskidów Zachodnich i bardzo radykalnym wówczas ubytku w lasach nadleśnictwa świerczyn starszych klas wieku, od tamtego czasu poważne szkody wiatrołomowe nie mają już miejsca, a te nieco większe występują sporadycznie.

2. Ten stan rzeczy dla obszaru lasów N. Węgierska Górka określa i ilustruje właściwie teoretyczny model ryzyka uszkodzenia drzewostanów przez wiatr ($\rightarrow$ wg. *Opracowanie symulacji zagrożeń od czynników abiotycznych ekosystemów leśnych*, [A. Bruchwald, 2013]), definiując dla nadleśnictwa wysokość syntetycznego *miernika zagrożenia lasu* (M_s) na poziomie trzecim: *zagrożenie średnie* ($\rightarrow 30 < M_s \leq 40$) - w wyraźnym odróżnieniu od nadleśnictw sąsiednich, w których to wszystkich zdefiniowano zagrożenie silne. Wyliczenie to oznacza, że w Nadleśnictwie Węgierska Górka cechą wysokiego oraz bardzo wysokiego ryzyka uszkodzenia przez wiatr posiada 20-30% drzewostanów nadleśnictwa ($\rightarrow$ Ryc. 1).
3. Od początku okresu obowiązywania/realizacji PUL, tj. od roku 2014, silniejsze szkody wiatrolomowe wystąpiły jednokrotnie, w roku 2014 ze skutkiem finalnej wyróbki w tymże roku 25 tys. m³ złomów i wywrotów.
4. Wielkości cięć sanitarnych, usuwanych miąższowości złomów i wywrotów oraz wydzielającego się posuszu w Nadleśnictwie Węgierska Górka w latach 2014-2023 zestawia tabela ($\rightarrow$ Tabela 1).

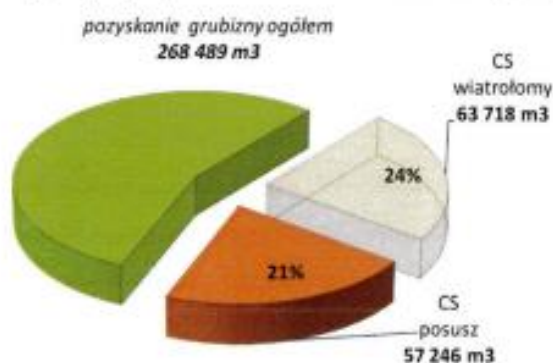
Tabela 1

Rok	CIĘCIA SANITARNE							Pozyskanie grubizny ogółem (m³)	Udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny ogółem (%)
	posusz				złomy i wywroty (m³)	%	OGÓŁEM (m³)		
	iglasty (m³)	liściasty (m³)	ogółem (m³)	%					
2014	3 795	70	3 865	13	25 055	87	28 920	40 870	71
2015	6 369	11	6 380	47	7 124	53	13 504	24 410	55
2016	10 818	28	10 846	73	4 078	27	14 924	26 647	56
2017	9 329	23	9 352	67	4 643	33	13 995	33 953	41
2018	5 585	20	5 605	52	5 113	48	10 718	31 107	34
2019	2 819	258	3 077	31	6 835	69	9 912	26 604	37
2020	2 726	34	2 760	46	3 205	54	5 965	19 717	30
2021	6 984	59	7 043	71	2 831	29	9 874	26 611	37
2022	5 795	95	5 890	66	2 990	34	8 880	22 170	40
2023*	2 404	24	2 428	58	1 844	42	4 272	16 400	26
Razem	56 624	622	57 246	47	63 718	53	120 964	268 489	45

* - do 30.IX

5. Struktura wielkościowa zrealizowanych cięć sanitarnych co do racji ich podejmowania była następująca:

- **rozmiar potrzeb wyróbki posuszu** powodowanych przyczynami zdrowotno- sanitarnymi, wyniósł **57 246 m³**, tj. przeciętnie **~ 5,9 tys. m³/rok** ($\rightarrow$ 47% rozmiaru cięć sanitarnych; 21% zrealizowanego rozmiaru cięć grubizny ogółem) ($\rightarrow$ Tabela 1, diagram);
- **rozmiar potrzeb porządkowania skutków szkód atmosferycznych w drzewostanach** ($\rightarrow$ wiatro- i

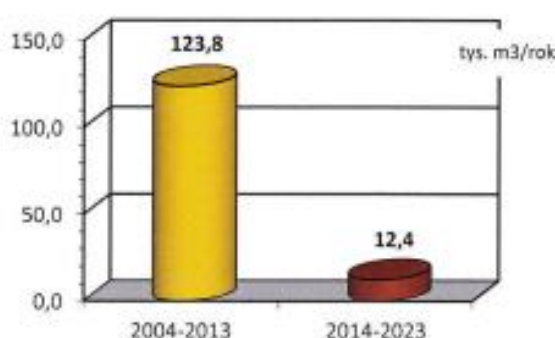

śniegołomów) wyniósł **63 718 m³**, tj. przeciętnie **~ 6,5 tys. m³/rok** (→ 53% rozmiaru cięć sanitarnych; 24% rozmiaru grubizny ogółem) (→ Tabela 1, diagram).

6. Podsumowując, **potrzeby podejmowania wymuszonych cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Węgierska Górką w latach 2014-2023** determinowane były w zbliżonej mierze zarówno kiepskim stanem zdrowotnym świerka i wydzielającym się posuszem świerkowym, jak i powstającymi szkodami atmosferycznymi, a **rozmiar tych cięć, z przeciętną roczną miąższością dla tego okresu → 12,4 tys. m³** - choć w tej wielkości stosunkowo nie tak wielki, to jednakowoż stanowiąc 45% udział w pozyskaniu grubizny ogółem uznać należy jako gospodarczo istotny.

7. W porównaniu z okresem realizacji poprzedniego PUL, tj. z latami 2004-2013, poziom rozmiaru potrzeb wykonywania wymuszonych cięć sanitarnych w ostatnim dziesięcioleciu (→ 2014-2023) uległ wielokrotnemu - dziesięciokrotnemu pomniejszeniu. Wynika to głównie z tego, że rozmiar CS tamtego okresu przypadł na czas kulminacji katastrofalnego, powszechnego zamierania świerka w obszarze całych Beskidów Żywieckiego i Śląskiego, jak i też dodatkowo dużych wiatrołomów (→ 2004, 2007, 2008), i przez to był niespotykany rekordowo wysoki → 123,8 tys. m³/rok (→ diagram).

Rozmiar cięć sanitarnych (średnioroczny)

8. Zrębów sanitarnych (otwartych) w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Węgierska Górką nie zakładano.
9. Pożary lasu w okresie lat 2014-2023 wystąpiły na łącznej powierzchni 0,9 ha.
10. Poziom ubytku przyrostu w zasobach drzewnych nadleśnictwa z tyt. chorobowych (i też naturalnych) przyczyn wydzielania się posuszu i zamierania drzew mierzony proporcją miąższości usuniętego posuszu → 5 871 m³ (wielkość średnioroczna) w odniesieniu do wielkości bieżącego rocznego przyrostu miąższości (tablicowy; d-stany ≥ II kl. wieku) → 37 225 m³ ukształtował się w latach 2014-2023 na podwyższonym poziomie i wynosił → 15,7%.

Tabela 2

Lp.	Gatunek drzewa	Udział w składzie drzewostanów nadleśnictwa (%)	Bieżący roczny przyrost miąższości gatunku /tablicowy; d-stany ≥ II kl. wieku/ (m³/rok)	Miąższość wydzielonego i usuniętego posuszu /średniorocznie w okresie 2014-2023/ (m³/rok)	Posuszowy wskaźnik ubytku przyrostu (%)
1	świerk	49,1	20 310	5 616	27,4%
2	buk	39,2	11 175	19	0,2%
3	jodła	9,3	4 875	23	0,5%
4	modrzew	2,0	415	9,0	2,2%

11. Dla poszczególnych gatunków drzew stopień tego ubytku był różny, co wynika wprost ze zróżnicowania ich zdrowotności; dla gatunków podstawowych najwyższy był dla świerka → 27,4%, śladowy dla buka → 0,2% i jodły → 0,5%, niski, nieznaczny dla modrzewia → 2,2% (→

Tabela 2). W konsekwencji zrealizowanego w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Węgierska Górka rozmiaru cięć posuszowych parametr intensywności wydzielania i wyróbki posuszu mierzony proporcją wielkości tych cięć w odniesieniu do arealu drzewostanów ($\geq$ II kl. wieku) ukształtował się poziom (przeciętnie) $\rightarrow 0,87 \text{ m}^3/\text{ha}/\text{rok}$, tj. poziom podwyższony – za sprawą świerka.

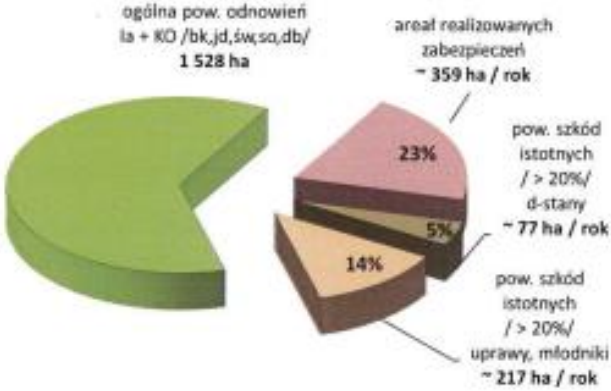
12. Przedstawiona powyżej analiza parametrów stanu zdrowotno-sanitarnego lasu nadleśnictwa pozwala na sformułowanie następujących wniosków podsumowujących:

- **stan zdrowotny lasu** Nadleśnictwa Węgierska Górka charakteryzuje się kiepską zdrowotnością przeważającego w składach gatunkowych drzewostanów świerka, b. dobrą buka i jodły, dobrą modrzewia;
- **stan sanitarny lasu** kształtowany poziomem posuszowej higieny lasu, częstością oraz wielkością powstawania szkód atmosferycznych, presją szkodników wtórnych oraz realizowanymi przez nadleśnictwo działaniami porządkującymi ($\rightarrow$ wyróbka posuszu, wiatro- i śniegołomów), jest utrzymywany w Nadleśnictwie Węgierska Górka na odpowiednim poziomie, ograniczającym i minimalizującym poprzez te działania ew. możliwy bardziej dynamiczny rozwój procesów chorobowych drzewostanów ($\rightarrow$ dot. zasadniczo świerka i drzewostanów świerkowych), oraz pogłębiania skutków pojawiających szkód i zagrożeń dla trwałości lasu.

12. Rola szkodników owadzych we współkształtowaniu predyspozycji chorobowej i stanu zdrowotno-sanitarnego drzewostanów oraz stymulowaniu czy współuczestniczeniu w zamieraniu drzew i wydzielaniu posuszu jest w Nadleśnictwie Węgierska Górka dość istotna w przypadku świerka $\rightarrow$ dotyczy zespołu korników: kornika drukarza (zasadniczo), rytownika pospolitego oraz miejscami także kornika zrosłozębnego. Areal odnotowanego występowania tych korników i powodowanych przez nie uszkodzeń lasu oraz wykonywanych zabiegów ochronnych, tj. usuwania drzew zasiedlonych, w okresie lat 2014-2022 dotyczył powierzchni od 52 ha do 339 ha. Z innych owadów, notowane szkodliwe znaczenie miała obiałka pędowa, rejestrowana w tym okresie w młodnikach jodły na arealach od 1 ha do 5,4 ha. ($\rightarrow$ Tabela 3).

Tabela 3

Lp	Szkodnik	Występowanie / uszkodzenia w latach 2014-2022		Powierzchnia zabiegów ochronnych /w latach 2014-2022/ (ha)
		Powierzchnia (ha)	Krotność lat rejestracji	
owady / 1 467 ha / ~ 163 ha/rok				
1	kornik drukarz	1 440,32	9	1 391,36
2	obłafka pędowa	27,10	8	4,00
ssaki / 2 651 ha / ~ 295 ha/rok				
3	jeleniowate	2 649,73	9	3 234,50
4	zając	0,95	3	
Razem owady i ssaki w latach 2014-2022		4 118,10		4 629,86

13. Obok korników świerka, ważnym szkodnikiem lasu, permanentnie stwarzającym zagrożenie dla drzew, głównie w fazie upraw i młodników, ale również i dla drzewostanów starszych, będącym powodem powstawania miejscami szkód istotnych oraz racją podejmowania koniecznych zabiegów prewencyjnych, jest **zwierzyna płowa**. **Powierzchnia zainwentaryzowanych uszkodzeń upraw, młodników i drzewostanów starszych od jeleniowatych** w latach 2014-2022 (→ szkody istotniejsze; > 20%) wyniosła łącznie 2 650 ha, tj. **średniorocznie ~ 294 ha**. W uprawach i młodnikach szkody dotyczyły przeciętnie (w roku) powierzchni 217 ha, co stanowi ok. **14%** całości arealu młodego pokolenia lasu narażonego na uszkodzenia (→ areal Ia kl. wieku + KO; gat.: bk, św, jd, so, db → 1 528 ha; stan 1.01.2019 r., tj. z połowy analizowanego okresu, BDL) (→ diagram). W drzewostanach starszych szkody od jeleniowatych dotyczyły średniorocznie obszaru 77 ha.
14. Wobec jeleniowatych w okresie lat 2014-2022 nadleśnictwo wykonywało **zabiegi profilaktyczno-ochronne** na sumarycznym areale → 3 235 ha; tj. **średniorocznie → ~ 359 ha**, obejmując tym samym różnego rodzaju zabezpieczeniami chemicznymi i mechanicznymi areal ok. **23%** obszaru odnowień i młodego pokolenia lasu gat. narażonych na uszkodzenia → bk, jd, św, so, db (→ pow. Ia kl. wieku + KO → 1 528 ha) (→ diagram).
-
15. Ogółem w latach 2014-2022 wzmożone występowanie bądź uszkodzenia od **szkodników drzew leśnych** (→ owady + ssaki; wg danych *Formularza nr 3 Instrukcji O.L.*) w Nadleśnictwie Węgierska Górka zarejestrowano na pow. 4 118 ha (→ Tabela 3), tj. przeciętnie **~ 458 ha/rok**. Wielkość ta stanowi 5,0% ogólnej powierzchni drzewostanów nadleśnictwa. **Zabiegi profilaktyczne i ograniczające** wykonywano łącznie na powierzchni 4 630 ha, tj. przeciętnie **~ 514 ha / rok** (→ 5,7% powierzchni leśnej nadleśnictwa). Obie te wielkości wskazują na znaczący poziom natężenia problematyki związanej z występowaniem na terenie nadleśnictwa w latach 2014-2022 zagrożeń i uszkodzeń od szkodników drzew leśnych – tak szkodliwych owadów jak i roślinożernych ssaków.
16. Z zespołu **czynników abiotycznych** uszkodzenia na większym areale lasu były powodowane przez śnieg i wiatr. łącznie w Nadleśnictwie Węgierska Górka w latach 2014-2022 uszkodzenia od różnorodnych **czynników abiotycznych** odnotowano na sumarycznej powierzchni 152 ha, tj. przeciętnie na areale **~ 17 ha/rok** (→ Tabela 4).
17. Występowanie oraz uszkodzenia od **patogenów grzybowych** dotyczą nade wszystko grzybów korzeniowych, a ściślej opieńki ciemnej - powszechnie kolonizującej ryzosfery drzewostanów świerkowych. W latach 2014-2022 w Nadleśnictwie Węgierska Górka jej występowanie

skutkujące uszkodzeniami drzewostanów odnotowano na sumarycznym areale 24 061 ha (→ przeciętnie ~ 2 673 ha/rok) (→ Tabela 5).

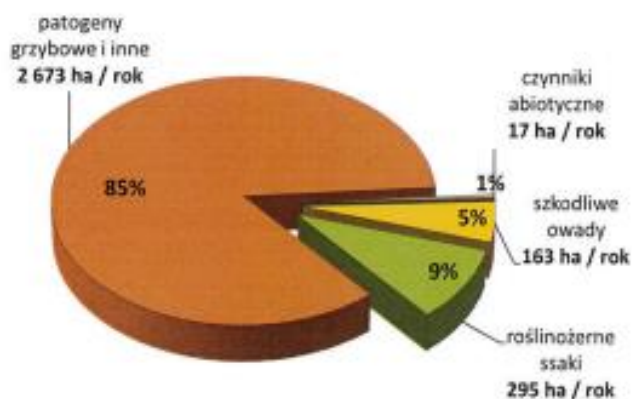
Tabela 4

Lp.	Czynnik abiotyczny / patogen grzybowy	Występowanie / uszkodzenia w latach 2014-2022	
		Powierzchnia (ha)	Krotność lat rejestracji
czynniki abiotyczne / 152 ha / ~ 17 ha/rok			
1	śnieg	131,80	1
2	wiatr	17,60	1
3	obniżenie poziomu wód, susza	1,99	1
4	pożar	0,90	2
patogeny grzybowe / 24 061 ha / ~ 2 673 ha/rok			
5	opieńkowa zgnilizna korzeni	24 061,16	9
6	szara pleśń	0,01	1
7	Pasożytnicza zgorzel gat. iglastych		
8	Pasożytnicza zgorzel gat. liściastych		
Razem czynniki abiotyczne, patogeny grzybowe i inne w latach 2014-2022		24 213,46	

Powierzchnia zabiegów ochronnych /w latach 2014-2022/ (ha)
/ 0,2 ha / ~ 0 ha/rok
0,11
0,11
0,22

18. Ogółem w latach 2014-2022 uszkodzenia od **czynników abiotycznych** oraz **patogenów grzybowych** (→ wg powierzchni ujętych w *Formularzu nr 4* Instrukcji O.L.) zarejestrowano na sumarycznym areale 24 213 ha, definiując wartość przeciętnego wskaźnika w wysokości → **2 690 ha ha/rok**. Parametr ten stanowi 29,7% powierzchni drzewostanów nadleśnictwa, wskazując tym samym na wysoki poziom natężenia problematyki występowania patogenów grzybowych oraz szkód abiotycznych mijającego okresu urzędzeniowego w drzewostanach Nadleśnictwa Węgierska Góra, z dominującym znaczeniem nade wszystko patogenicznych grzybów korzeniowych - opieńkowej zgnilizny korzeni.

19. Rozpatrując udział poszczególnych grup czynników szkodliwych w ogólnej powierzchni ich występowania (i uszkodzeń) w Nadleśnictwie Węgierska Góra w latach 2014-2022 → **3 148 ha/rok** (→ wg danych rejestrowanych w *Formularzach 3 i 4*) stwierdza się, że spośród nich na największym areale rejestrowano i tym samym największe znaczenie miały **patogeny grzybowe** (→ **85%; 2 673 ha**), w dalszej kolejności były to **roślinożerne ssaki** (→ **9%; 295 ha**), **szkodliwe owady** (→ **5%; 163 ha**) i **czynniki abiotyczne** (→ **1%; 17 ha**).

20. Dokonując finalnej oceny wagi zagadnień ochrony lasu w Nadleśnictwie Węgierska Góra na podstawie i wg wskaźnika udziału przeciętnej (sumarycznej) powierzchni drzewostanów z zarejestrowanym występowaniem szkodliwych czynników abiotycznych i biotycznych oraz notowanymi uszkodzeniami od tych czynników → **3 148 ha/rok**, odnoszonej do całej powierzchni drzewostanów (zalesionej) nadleśnictwa (→ 9 048 ha), który to wskaźnik na przestrzeni lat 2014-2022 ukształtował się na średniorocznym poziomie → **35%** (→ diagram), jak również należnie i współrzędnie biorąc pod uwagę w tej ocenie wielkość potrzeb wykonywania w ostatnim 10-leciu wymuszonych cięć sanitarnych → **12,4 tys. m³/rok**; **45% rozmiaru pozyskania grubizny ogółem** (→ diagram), uwzględniając przy tym także wysokość wskaźnika potrzeb podejmowania przez nadleśnictwo zabiegów profilaktyczno-ochronnych → **514 ha/rok** (→ 5,6% powierzchni zalesionej) ocenić należy, że **problematyka ochrony lasu** będąca konsekwencją występowania na terenie nadleśnictwa zespołu wielorakich czynników szkodliwych osłabiających zdrowotność drzew i drzewostanów, bądź wywołujących szkody bezpośrednie, pozostawała w Nadleśnictwie Węgierska Góra w okresie ostatniego dziesięciolecia (→ 2013-2023) zagadnieniem o **znaczącej istotności gospodarczej**.

Udział arealu występowania szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych oraz uszkodzeń lasu w ogólnej powierzchni leśnej nadleśnictwa (średniorocznie w latach 2013-2022)

Udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny ogółem w latach 2013-2023

Podsumowanie - ocena stanu ogólnej ochrony lasu w nadleśnictwie (→ § 76, p.7 IUL)

Dokonując podsumowującej oceny stanu ogólnej ochrony lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Góra - na podstawie analizy zdarzeń atmosferyczno-środowiskowych jakie miały miejsce na terenie nadleśnictwa w analizowanym okresie lat 2014-2023, jak również działań podejmowanych przez

nadleśnictwo w związku ze skutkami tych zdarzeń, uwzględniając także stałe uwarunkowania przyrodniczo-środowiskowych położenia drzewostanów nadleśnictwa, stan ten można scharakteryzować następującymi cechami zasadniczymi:

- średnim poziomem zagrożenia/podatności drzewostanów na występowanie szkód od wiatru i śniegu;
- umiarkowanym rozmiarem potrzeb wykonywania wymuszonych cięć sanitarnych - determinowanych w podobnej mierze zarówno (kiepskim) stanem zdrowotnym świerka i wydzielającym się posuszem świerkowym, jak i szkodami atmosferycznymi i powstającymi złomami i wywrotami. Udział cięć sanitarnych w ogólnym rozmiarze wykonywanych cięć pozostawał istotny (→ 45%);
- podwyższonym poziomem ubytku przyrostu zasobów drzewnych z tyt. chorobowych (i naturalnych) przyczyn wydzielania się posuszu i zamierania drzew;
- znacząco obniżoną zdrowotnością świerka, b. dobrą buka i jodły, dobrą modrzewia;
- utrzymywaniem odpowiedniego, dobrego poziomu stanu sanitarnego lasu; zła zdrowotność świerka i zwiększone wydzielanie posuszu świerkowego oraz zdarzające się także niekiedy spore ilości powstających wywrotów i złomów sprawiają, że zadanie to obiektywnie nie było/jest łatwym do osiągnięcia, wymagało i wymaga od nadleśnictwa znacznego trudu organizacyjnego i wykonawczego;
- dość istotnym natężeniem problematyki związanej z występowaniem i szkodami powodowanymi przez szkodliwe owady - kambiofagi (= zespół korników) świerka;
- istotnym natężeniem problemu zagrożenia upraw, młodników i drzewostanów starszych od jeleniowatych;
- wysokim poziomem natężenia problemu występowania uszkodzeń powodowanych przez patogeny grzybowe – opieńkową zgniliznę korzeni;
- ogólnie dla nadleśnictwa → znaczącym poziomem istotności gospodarczej całości problematyki ochrony lasu.

Wskazania w zakresie ochrony lasu

Podstawowe wskazania w zakresie ochrony lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka wynikają z:

- realizowania zapisów obligatoryjnych Instrukcji Ochrony Lasu,
- aktualnego stanu lasu oraz zidentyfikowanych dla terenu nadleśnictwa potencjalnych i realnych zagrożeń.

Są to czynności związane z monitorowaniem stanu lasu oraz z podejmowaniem koniecznych zabiegów profilaktycznych i ochronnych.

Monitorowanie stanu lasu

1. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez owady:
 - kontrola występowania brudnicy mniszki;
 - monitorowanie występowania korników świerka za pomocą pułapek feromonowych.

2. Rejestrowanie zdarzeń związanych z występowaniem szkodników lasu i uszkodzeń przewidzianych dokumentowaniu w *Formularzu nr 3 I.O.L.*
3. Wykonywanie rutynowych, corocznych ocen zagrożenia lasu przez grzyby patogeniczne i czynniki abiotyczne; dokonywanie możliwie najpełniejszej, faktycznej diagnozy zagrożenia lasu i uszkodzeń przez te czynniki szkodotwórcze; rejestracja wyników ocen w *Formularzu nr 4 I.O.L.*
4. Wykonywanie rutynowych, corocznych ocen zagrożenia lasu przez roślinożerne ssaki.
5. Wykonywanie inwentaryzacji uszkodzeń drzewostanów przez owady foliofagiczne w przypadku wystąpienia defoliacji w zakresie powyżej 30% (→ świerk, jodła) i 60% dla innych gat. drzew, oraz ich sygnalizowanie do RDLP i ZOL (→ *Formularz nr 12 I.O.L.*).
6. Wykonywanie jesiennych poszukiwań larw zasnuj świerkowych po odnotowanej defoliacji.
7. Sygnalizowanie do ZOL uszkodzeń i zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania.

Zabiegi profilaktyczne i ochronne

1. W warunkach Nadleśnictwa Węgierska Górka zadaniem priorytetowym w dziedzinie zabiegów profilaktycznych i ochronnych pozostaje utrzymywanie odpowiedniej higieny sanitarnej osłabionych świerczyn i ograniczanie liczebności korników świerka. Zadanie to obejmuje:
 - minimalizowanie, w możliwie jak największym zakresie, możliwości rozwoju kolejnych generacji korników świerka w sezonie wegetacyjnym poprzez wyszukiwanie/monitorowanie drzew zasiedlonych, wyróbkę wydzielającego się posuszu i jego terminowe usuwanie z lasu względnie korowanie;
 - w okresie zimy, przy wystąpieniu dogodnych warunków aury, porządkowanie drzewostanów z zainwentaryzowanych jesienią oraz ujawnianych zimą drzew posuszowych;
 - w miarę możliwości prowadzenie wyróbki drzew posuszowych z pozostawianiem opadłej kory o cechach widocznego spasożytowania lub zainfekowania żerowisk → korzystnych elementów naturalnego oporu środowiska;
 - bieżące porządkowanie z drzewostanów powstających wiatro- i śniegołomów; z pozostawianiem części wiatrołomów świerkowych na lesie z przeznaczeniem na pułapki klasyczne;
 - wykładanie pułapek feromonowych na kambiofagi świerka;
 - wykładanie drzew/mygieł chwytnych (→ z doczepionym feromonem).
2. W drzewostanach starszych pozostawianie drzew biocenotycznych, drzew dziuplastych jak i pjd. drzew posuszowych, złomów do ich naturalnego rozkładu.
Wydzielający się posusz czynny powinien być monitorowany, a jego ilość nie może powodować wzrostu zagrożenia ze strony szkodników wtórnych (→ IOL, § 4, p.1).

3. Stosowanie wypraktykowanych metod ochrony upraw i młodników przed uszkodzeniami od zwierzyny płowej.
4. Wspieranie ptactwa leśnego i nietoperzy → wywieszanie skrzynek lęgowych i schronów.
5. Realizowanie w praktyce leśnej profilaktyki z zakresu ochrony oraz hodowli lasu w oparciu o ramowe zasady i wytyczne wg Instrukcji O.L. (→ Tom I; → *Kierunki i metody działań profilaktycznych; Realizowanie profilaktyki w praktyce leśnej*).

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu w Opolu
Grzegorz Guzik

2.4. Koreferat wykonawcy projektu Planu Urządzenia Lasu

KOREFERAT BIURA URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W KRAKOWIE DO ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES 2014-2023/ ZAWARTEJ W REFERACIE NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA WĘGIER- SKA GÓRKA

1. Zmiany w stanie posiadania.

Aktualna powierzchnia Nadleśnictwa Węgierska Górka, bilans powierzchni oraz zmiany powierzchni według głównych rodzajów użytków przedstawione w Referacie Nadleśniczego Nadleśnictwa Węgierska Górka różnią się nieznacznie od danych w Projekcie PUL na lata 2024 – 2033.

W projekcie PUL wykorzystano podkład geodezyjny z 2022 r. zaktualizowany na dzień 30.06.2023 r. Powierzchnia nie uwzględnia późniejszych zmian.

Powierzchnia ewidencyjna według projektu PUL wynosi – 9 378,7695 ha (bez współwłaściwości – 4,3645 ha), a w opisach taksacyjnych 9 378,86 ha. Różnica pomiędzy powierzchnią z EGIB i z opisów taksacyjnych wynika z zaokrąglenia powierzchni wydzieli.

Jako obowiązująca wg stanu na 1.01.2024 r. zostanie przyjęta powierzchnia ewidencyjna według Projektu PUL. Zmiany w stanie posiadania przyjęte po terminie 30.06.2023 mogą zostać skorygowane w bazie SILP w ramach aktualizacji.

Na uwagę zasługuje wysokie (ponad 99 %) ujawnienie stanu posiadania w księgach wieczystych.

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z wykonaniem.

2.1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne.

Analizę realizacji zadań gospodarczych omówionych w referacie Nadleśniczego przeprowadzono w oparciu o Decyzję Ministra Środowiska z dnia 17.02.2014 r. (znak: DLP- I-611-12/6778/14/LP) zatwierdzającą Planu UL sporządzony na lata 2014 – 2023 oraz stwierdzony na gruncie w trakcie inwentaryzacji urzędzeniowej stan lasu.

Zatwierdzony przez Ministra etat miąższościowy użytkowania głównego w rozmiarze nie większym niż 317 070 m³ został wykonany w 86%, przy czym w użytkowaniu rębnym został on zrealizowany w 109%, a w użytkowaniu przedrębnym w 72%.

2.1.1 Użytkowanie rębne.

W rozmiarze miąższościowym łącznie z użytkami przygodnymi etat zrealizowano w 108,5%, w wymiarze powierzchniowym zaś w 89,4%. Przyczyny przekroczenia etatu w wymiarze miąższościowym i niepełnej realizacji w wymiarze powierzchniowym omówione zostały w Referacie Nadleśniczego.

Niepełne wykonanie jest związane z osłabieniem drzewostanów świerkowych spowodowanym przez czynniki biotyczne i abiotyczne o charakterze kłeskowym jakie miały miejsce w ubiegłych okresach gospodarczych. Cięcia planowe zostały czasowo wstrzymane, wykonywano natomiast cięcia przygodne. Miąższość cięć przygodnych wyniosła ok. 48 tys. m³ netto tj. 36,5% użytków rębnych.

2.1.2 Użytkowanie przedrębne.

Etat powierzchniowy w użytkowaniu przedrębnym określony w PUL na lata 2014-2023 został zrealizowany w 100%. Etat miąższościowy wykonano w 72%. Niepełna realizacja etatu miąższościowego jest następstwem wstrzymania planowych cięć w użytkowaniu przedrębnym oraz zintensyfikowania cięć przygodnych w użytkowaniu rębnym i wynikała z konieczności porządkowania stanu sanitarnego, w tym usuwania szkód od wiatrów, śniegołomów oraz wydzielającego się posuszu.

Zabiegi pielęgnacyjne realizowano dostosowując intensywność cięć do potrzeb hodowlanych drzewostanów a także rezygnując z cięć w stabilnych drzewostanach bliskorębnych. Orien-
tacyjny rozmiar miąższościowy użytkowania przedrębego zrealizowano na poziomie 72%, przy
czym cięcia przygodne stanowiły 31,6% miąższości.

Zostało to wyczerpująco omówione w Referacie Nadleśniczego łącznie i w poszczegól-
nych kategoriach cięć.

Wymuszone pozyskanie w użytkowaniu przygodnym nie wpłynęło jednak znacząco nega-
tywnie na stan drzewostanów.

Poprawność wykonania zabiegów pielęgnacyjnych potwierdzają wyniki obecnej inwenta-
ryzacji, w której zdecydowaną większość młodników i drzewostanów przedrębnych oceniono jako
dobre. Obniżoną jakość wykazują w zasadzie jednolite drzewostany świerkowe, uszkodzone
przez zwierzynę płową i pozostające pod presją chorób grzybowych.

Nie stwierdzono drzewostanów wymagających pilnych zabiegów pielęgnacyjnych. Cięcia
pielęgnacyjne w projekcie PUL planowano jako jednonawrotowe, pozostawiając intensywność
wykonania zabiegu, w poszczególnych pododdziałach do decyzji Nadleśnictwa.

2.1.3. Analiza wykonania zabiegów dwunawrotowych

Nie planowano

2.2 Hodowla lasu.

Wykonane w ubiegłym 10-leciu zadania z zakresu hodowli lasu zostały w referacie Nad-
leśniczego omówione wyczerpująco, a przyczyny realizacji rozmiaru zadań w poszczególnych
kategoriach należy uznać za w pełni uzasadnione.

2.2.1. Odnowienia otwarte i pod osłoną.

Decyzja Ministra Środowiska, zadania z zakresu zalesień i odnowień określiła na po-
wierzchni 693,21 ha, a łączna powierzchnia zrealizowanych zabiegów wyniosła 450,42 ha, co
stanowi 65% zaplanowanych zadań w tym zakresie.

Plan odnowień przy rębniach złożonych wykonano w 58%. Niewykonanie odnowień po
cięciach rębnych było konsekwencją ich wstrzymania po szkodach od czynników biotycznych i
abiotycznych, jednocześnie zaś przekroczona została powierzchnia dolesień luk i przerzedzeń
(117%).

Rozmiar prac odnowieniowych (odnowienia, dolesienia, poprawki i uzupełnienia) wykona-
nych przez Nadleśnictwo uwzględniał aktualne potrzeby hodowlane i był wystarczający, co po-
twierdzają wyniki inwentaryzacji urządzeniowej. Nie stwierdzono, halizn, płazowin oraz przepa-
dłych upraw, a poziom odnowień na powierzchniach otwartych i podokapowych jest na dobrym
lub bardzo dobrym poziomie.

2.2.2. Podsadzenia, dolesienia luk i przerzedzeń, wprowadzanie podszytów.

Dolesienia luk i przerzedzeń wykonane w 117% było dostosowane do potrzeb hodowlan-
nych. Wprowadzania podszytów nie planowano

2.2.3. Poprawki i uzupełnienia.

Poprawki i uzupełnienia wykonano wg potrzeb stwierdzonych na gruncie w rozmiarze 47%
w stosunku do wielkości planowanych. Należy jednak zaznaczyć, że średnie zadrzewienie upraw
i młodników w obecnej inwentaryzacji wynosi 0,8.

2.2.4. Pielęgnowanie upraw i młodników.

Realizacja zadań z zakresu pielęgnacji lasu nie budzi zastrzeżeń.

Pielęgnowanie upraw i młodników wykonano na poziomie 107% i było zgodne ze stwier-
dzonymi na gruncie potrzebami. Zdecydowana większość opisanych upraw i młodników jest do-
brej lub zadowalającej jakości. Skład gatunkowy młodego pokolenia jest zgodny lub częściowo
zgodny ze składem pożądanym.

2.2.5. Melioracje agrotechniczne i wodne.

Przyczyny niskiej realizacji zabiegów agrotechnicznych zostały omówione w referacie Nadleśniczego i nie budzą zastrzeżeń

3. Ocena wpływu wykonywanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.

Wyniki inwentaryzacji urządzeniowej potwierdzają, że wykonane w ubiegłym okresie gospodarczym zabiegi przyczyniły się do poprawy stanu sanitarnego lasu i skutkowały korzystnymi zmianami w składzie gatunkowym i strukturze wiekowej oraz wzrostem zasobów drzewnych.

3.1 Wielkość zasobów drzewnych na 1 ha i na całej powierzchni.

Przy niewielkim wzroście powierzchni leśnej o 16,21 ha (0,10%) w ubiegłym okresie gospodarczym nastąpił wzrost zapasu drzewostanów o około 220 tys. m³, tj. o 23% w stosunku do zapasu z 2014 r. Wynosi on obecnie 1 192 317 m³ na powierzchni leśnej zalesionej. Przeciętna zasobność wzrosła ze 108 m³/ha do 132 m³/ha, zaś przeciętny wiek z 39 do 42 lat.

Nastąpiły zmiany w składzie gatunkowym drzewostanów, według gatunków panujących, polegające na zwiększeniu udziału powierzchniowego buka, jodły i innych cennych gatunków liściastych (głównie jawora) oraz zmniejszeniu udziału świerka. Analogiczne zmiany nastąpiły w rzeczywistym składzie gatunkowym.

Podane w referacie omówienie odzwierciedla rzeczywisty stan drzewostanów.

3.2 Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych i pod okapem drzewostanu.

3.2.1 Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych.

Dobrą jakość upraw i młodników potwierdzają wyniki inwentaryzacji urządzeniowej. 16% upraw do 10 lat na powierzchni otwartej oceniono jako dobre jakościowo (jakość 12). Pozostałe 84 % to uprawy zadowolające jakościowo. Wszystkie mają skład gatunkowy zgodny lub częściowo zgodny ze składem pożądanym. Nie stwierdzono upraw przepadłych.

3.2.2 Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Dobry stan odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych opisany w referacie Nadleśniczego jest zgodny z wynikami inwentaryzacji. Blisko 91% upraw i młodników po rębniach złożonych oceniono jako zadowolające lub dobre jakościowo (jakość 11,12, 21, 22).

3.3 Stan zdrowotny i sanitarny lasu.

Aktualny stan zdrowotny i sanitarny lasu, w oparciu o zebrane informacje i wyniki prac taksacyjnych jest uzależniony od gatunku dominującego w składzie gatunkowym. Znacznie obniżony stan zdrowotny dotyczy drzewostanów świerkowych, natomiast stan drzewostanów, w których dominują pozostałe gatunki ocenia się, jako dobry.

Stan sanitarny lasu, utrzymywany jest na dobrym poziomie dzięki działaniom porządkującym, które ograniczają możliwość dynamicznego rozwoju procesów chorobowych drzewostanów oraz powstawania i rozwoju potencjalnych ognisk zagrożeń dla trwałości lasu.

4. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

Plan na ubiegły okres gospodarczy nie przewidywał zalesień.

5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne abiotyczne i antropogeniczne z uwzględnieniem lokalizacji i przyczyn.

5.1 Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach, żerdziowinach oraz podszytach, nalo-tach i podrostach.

W referacie Nadleśniczego przedstawiono szkody powodowane przez zwierzynę, które były inwentaryzowane co roku. Głównymi sprawcami szkód w uprawach i młodnikach jest zwierzyna płowa (jeleń, sarna).

W trakcie prac terenowych BULiGL zinwentaryzowało szkody niezależnie od czasu ich powstania. Podczas inwentaryzacji urządzeniowej stwierdzono występowanie szkód od zwierzyny płowej (głównie zgryzanie i spalowanie) na powierzchni 3978,92 ha, z czego w drzewostanach w I i II klasie wieku – 3828,72 ha (96%). Szkody w I i II klasie wieku zanotowano średnio na 65,4% powierzchni. W tej grupie drzewostanów szkody istotne gospodarczo, obejmujące powyżej 20%, zarejestrowano na powierzchni 1854,84 ha, co stanowi blisko 47% ogółu szkód w I i II klasie wieku. Największy procent uszkodzeń wystąpił w IIa podklasie wieku obejmując około 73% ich powierzchni. Szkody istotne w największym procencie wystąpiły również w Ib klasie wieku (52%). Szkód obejmujących 60% i więcej nie odnotowano.

Znaczna część szkód od zwierzyny powoduje trwałe obniżenie zdrowotności w prowadzonych uprawach i młodnikach zwłaszcza świerkowych i jodłowych co przekłada się na osłabienie i podatność na choroby grzybowe w drzewostanach drugiej i trzeciej klasy wieków. Stanowi również jedną z przyczyn przedwczesnego zamierania drzewostanów świerkowych. Zwierzyna płowa w znacznej mierze przyczynia się do eliminacji gatunków domieszkowych w szczególności jawora, który mimo bardzo liczego występowania w nalocie bardzo rzadko przechodzi do podrostu i warstwy drzewostanu. Pośrednio szkody od zwierzyny opóźniają proces przebudowy drzewostanów świerkowych na zróżnicowane gatunkowo jednocześnie generują duże koszty ochrony upraw i nalotów.

Ograniczenie rozmiaru szkód od zwierzyny realizowane jest w Nadleśnictwie Węgierska Górka przede wszystkim poprzez dostosowanie liczebności jeleniowatych do pojemności troficznej biotopu. Spośród zabiegów ochronnych wykorzystuje się niemal wyłącznie środki ochrony roślin.

5.2 Szkody powodowane przez pożary

III kategoria zagrożenia pożarowego zostanie utrzymana również w PUL na lata 2024-2033.

System ochrony przeciwpożarowej opiera się na stałej sieci obserwacji naziemnej uzupełnionej o sieć łączności, punktów alarmowych, oznakowanych dojazdów pożarowych i punktów czerpania wody.

Przeprowadzona analiza potrzeb w tym zakresie wykazała, że uwzględniając istniejące punkty czerpania wody oraz sieć hydrantów, całość powierzchni Nadleśnictwa spełnia wymagania zabezpieczenia lasów w III kategorii zagrożenia pożarowego.

5.3 Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne

5.3.1 Szkody powodowane przez owady.

Do najistotniejszych szkodników owadzych należy tzw. zespół kornikowy (kornik drukarz, drukarczyk, rytownik pospolity, czterooczek świerkowiec, kornik zrosłozębny). W młodych drzewostanach jodłowych notowano szkody powodowane przez obłąkę pędową. Powierzchnia uszkodzeń zinwentaryzowana w trakcie prac terenowych BULiGL to 1039,45 ha. Stanowi to 17,4% wszystkich uszkodzeń zanotowanych w czasie inwentaryzacji, z czego szkody istotne stanowią aż 61,9%.

5.3.2 Szkody powodowane przez grzyby patogeniczne.

W trakcie prac taksacyjnych uszkodzenia tego typu zainwentaryzowano na powierzchni 631,35 ha, co stanowi 10,6% wszystkich odnotowanych szkód. Szkody istotne zanotowano na powierzchni 152,62 ha, tj. 24,2% szkód powodowanych przez patogeny grzybowe.

Największe znaczenie spośród chorób grzybowych opieńkowa zgnilizna korzeni, która jest jednym z głównych czynników osłabienia drzewostanów świerkowych. Pozostałe choroby grzybowe w ostatnich latach nie miały dużego znaczenia gospodarczego.

5.3.3 Zanieczyszczenie środowiska

Ocenę stref uszkodzeń przemysłowych przyjęto za poprzednią rewizją UL

Z danych statystycznych WIOŚ wynika jednak, iż w ostatnich latach występuje tendencja zmniejszania się ilości zanieczyszczeń, zmniejsza się także ich toksyczność, co wynika ze stosowania nowoczesnych technologii produkcji i ochrony środowiska.

5.3.4 Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne

W referacie Nadleśniczego jako główną przyczynę największej ilości szkód abiotycznych podano susze, które praktycznie są przyczyną osłabienia drzewostanów świerkowych.

W trakcie prac inwentaryzacyjnych uszkodzenia od czynników klimatycznych, głównie wiatrów, odnotowano na powierzchni 317,12 ha, co stanowi 5,3% wszystkich zanotowanych uszkodzeń. Jest to najczęściej rejestrowana przyczyna uszkodzeń drzewostanów w tej grupie uszkodzeń. Szkody istotne (pow. 20%) odnotowano na powierzchni 173,35ha, co stanowi 55%.

6. Podstawowe wyniki użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej.

6.1 Użytkowanie uboczne

Bez uwag.

6.2 Gospodarka łowiecka.

Te zagadnienia zostały wyczerpująco omówione w referacie Nadleśniczego. Zwraca uwagę fakt, że populacja zwierzyny płowej w omawianym okresie pomimo wysokiej realizacji planu odstrzałów wykazuje w ostatnich latach lekką tendencję wzrostową.

Należy dążyć do utrzymania liczebności zwierzyny grubej, szczególnie w odniesieniu do zwierzyny płowej, na poziomie nieprzekraczającym stanów docelowych. Ma to zasadnicze znaczenie dla ograniczenia szkód.

7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których plany zostały zatwierdzone.

Działania z zakresu ochrony przyrody opisane w referacie Nadleśniczego są zgodne z treścią zaktualizowanego Programu Ochrony Przyrody na lata 2024-2033.

Nadleśnictwo wykonywało zadania z zakresu ochrony przyrody merytorycznie i rzetelnie. Nadzór prowadzony był na etapie projektowania zadań gospodarczych oraz następnie podczas kontroli terenowej wykonania prac leśnych. Leśniczowie prowadzą monitoring istotnych stanowisk gatunków objętych ochroną.

8. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu –

Podane w referacie informacje są zgodne z wynikami inwentaryzacji, które potwierdzają korzystne zmiany w stanie drzewostanów Nadleśnictwa

Opracował Zenon Ryba

Kierownik Przedwini Urządzania Lasu
mgr inż. Zenon Ryba

2.5. Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Katowicach

Katowice, 15 listopada 2023 r.

Zn. spr.: ZU.6004.5.3.2023

OCENA KOŃCOWA gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Węgierska Górka za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2023 r.

Oceny dokonano w oparciu o §5 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, § 76 Instrukcji Urządzania Lasu z dnia 21 listopada 2011 r. oraz art. 8 obowiązującej Ustawy o lasach wskazującej cztery nadrzędne zasady prowadzenia gospodarki leśnej.

Szczegółowa analiza gospodarki ubiegłego okresu została zawarta (z uwzględnieniem aktualnie sporządzonego opisu lasu) w referacie Nadleśniczego oraz w koreferacie Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie.

Ekspirujący PUL został zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2014 r., znak sprawy DLP-I-611-12/6778/14/LP.

Obecna powierzchnia gruntów zarządzanych zwiększyła się o ok. 10,93 ha i wynosi 9377,75 ha. Zwiększenie powierzchni Nadleśnictwa nastąpiło w wyniku: zakupu nieruchomości z art. 37 oraz 37a ustawy o lasach, zamiany gruntów w trybie art. 38e ustawy o lasach, zmian w ewidencji gruntów i budynków wynikających z aktualizacji i modyfikacji powierzchni działek związanych z czynnościami geodezyjnymi i porządkowaniem ewidencji.

Należy podkreślić, iż zarząd PGL LP tego Nadleśnictwa został ujawniony w księgach wieczystych dla 99% powierzchni.

Obecnie powierzchnia lasów uznanych za ochronne w drodze zarządzenia lub decyzji Ministra właściwego ds. leśnictwa wynosi 8 939,72 ha (95% powierzchni lasów).

Realizacja etatów cięć w poszczególnych kategoriach przedstawia się następująco:

Użytki rębne:

- powierzchniowo – 89% (w tym rębnie złożone 90%),
- miąższościowo – 108% (z użytkami przygodnymi),

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach,
ul. św. Huberta 43/45, 40-543 Katowice
Tel.: +48 32 609 45 00, fax: +48 32 609 45 03 e-mail: sekretariat@katowice.lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

Użytki przedrębne:

- powierzchniowo – 100%,
- miąższościowo – 72% (z użytkami przygodnymi).

Udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębny wynosił 36% miąższości, natomiast w użytkowaniu przedrębnym 32%.

Użytkowanie główne miąższościowo wykonano na poziomie 86%.

Niepełne wykonanie użytkowania głównego wynika z mniejszego niż zakładano przyrostu drzewostanów po okresie masowego zamierania świerczyn w Beskidach (co ostatecznie było pożądane w celu odbudowania zapasu drzew na pniu).

Podstawowe zadania w zakresie hodowli lasu wykonano jak niżej:

- odnowienia pod osłoną przy rębniach złożonych – 58% i było konsekwencją użytkowania rębnego,
- dolesienia luk i przerzedzeń – 117% – wysokie wykonanie wyniku z realizacji zabiegu również na powierzchniach niezaplanowanych w pierwotnym planie do tego zabiegu i było konsekwencją cięć sanitarnych,
- poprawki i uzupełnienia – 47% – połowiczne wykonanie tych zabiegów wynika z mniejszych niż pierwotnie zakładano potrzeb wykonania tych zabiegów,
- pielęgnowanie gleby – 77% – połowiczne wykonanie tego zabiegu wynika z mniejszych niż pierwotnie zakładano potrzeb wykonania tego zabiegu,
- pielęgnowanie upraw – 103%
- pielęgnowanie młodników – 103%
- melioracje agrotechniczne – 5% – niskie wykonanie wyniku z braku potrzeb wykonywania tego zabiegu przy uzyskiwanym odnowieniu naturalnym.

Zabiegi dostosowano do faktycznie występujących potrzeb na gruncie.

Udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny w Nadleśnictwie Węgierska Góra kształtował się na poziomie 44%. Posusz stanowił ok. 47% udziału w cięciach sanitarnych, a wiatrowały i wiatrolomy ok. 53% pozyskania przygodnego. Cięcia sanitarne dotyczyły w głównej mierze osłabionych drzewostanów świerkowych szczególnie narażonych na czynniki abiotyczne i biotyczne.

Potrzeby podejmowania wymuszonych cięć sanitarnych determinowane były w zbliżonej mierze zarówno kiepskim stanem zdrowotnym świerka i wydzielającym się posuszem świerkowym, jak i powstającymi szkodami od czynników atmosferycznych.

Stan zdrowotny lasu Nadleśnictwa charakteryzuje się niską zdrowotnością świerka, bardzo dobrą buka i jodły oraz dobrą modrzewia.

Według przedłożonych analiz, przy niewielkim wzroście powierzchni leśnej o 10,93 ha (0,12%) zasoby drzewne w minionym 10-leciu wzrosły o ok. 24 m³/ha, tj. 22% w stosunku do zapasu z 2014 r. Przeciętna zasobność wzrosła zatem ze 108 m³/ha do 132 m³/ha, co jest bardzo dobrym wynikiem.

Zgodność składów gatunkowych z TD dla upraw i młodników na pow. otwartych jest zgodna w 100%. Zadrzewienie upraw i młodników w przedziale 0,7-1,0 na poziomie 82%. Przeciętne pokrycie w uprawach po rębniach złożonych to 81% przy jakości 22 (przeciętne pokrycie w KO to 70% przy jakości 22, natomiast przeciętne pokrycie w KDO 35% przy jakości 11).

Szczegółnej uwagi wymaga nadzór nad gospodarką łowiecką, gdzie kluczowym jest właściwa regulacja zbyt wysokiego stanu pogłowia zwierzyny (głównie jeleni) mająca wpływ na jakość młodego pokolenia lasu. Znaczna część szkód od zwierzyny powoduje trwałe obniżenie zdrowotności upraw oraz młodników, zwłaszcza świerkowych i jodłowych, co przekłada się na osłabienie oraz podatność na choroby grzybowe w drzewostanach drugiej i trzeciej klasy wieku. Jest to jedna z przyczyn zamierania drzewostanów świerkowych oraz obniżenia jakości technicznej drzewostanów.

Istotnym i ciągle poważnym problemem w Nadleśnictwie są rozmiary szkód powodowane przez owady (kornik drukarz, rytownik pospolity oraz miejscami kornik zrosłozębny). Słuszne są działania Nadleśnictwa mające na celu ograniczenie liczebności ww. owadów polegają na monitorowaniu ilości wydzielającego się posuszu, wyznaczaniu oraz usuwaniu drzew zasiedlonych i wywożeniu surowca poza strefę zagrożenia.

Nadleśnictwo odznacza się wysokim poziomem natężenia problemu występowania uszkodzeń powodowanych przez patogeny grzybowe – głównie opieńkową zgniliznę korzeni, która jest dotkliwa już w pierwszej i drugiej klasie wieku.

Lasy Nadleśnictwa należą do III kategorii zagrożenia pożarowego. Wpływ na niską kategorię zagrożenia pożarowego miała średnia roczna ilość pożarów oraz czynniki siedliskowo-klimatyczne. Nadleśnictwo podejmowało skuteczne działania w celu minimalizacji zagrożenia pożarowego. W latach 2014-2023 odnotowano 2 pożary – w roku 2014 o powierzchni 0,3 ha oraz w 2021 roku o powierzchni 0,6 ha. Przeciętna powierzchnia pożaru wyniosła zatem 0,45 ha. Nadleśnictwo wyróżnia się dobrą współpracą z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej.

Pozytywnie ocenia się współpracę z organami administracji samorządowej, organizacjami społecznymi i turystycznymi oraz mediami.

W Nadleśnictwie występuje duża różnorodność form ochrony przyrody. Ocena wykonanych zadań z ochrony przyrody jest pozytywna.

Działania gospodarcze w Nadleśnictwie przeanalizowano pod kątem wpływu na środowisko i nie stwierdzono negatywnych skutków realizacji wskazań zawartych w Planie Urządzenia Lasu.

Profesjonalnie prowadzona jest edukacja leśna społeczeństwa - dzieci, młodzieży i dorosłych, w sposób promujący i objaśniający zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Prowadzenie edukacji leśnej i promowanie Lasów Państwowych poprzez organizację lub współorganizację szeregu imprez cieszących się dużym zainteresowaniem społeczeństwa. Obiekty edukacyjne są rocznie odwiedzane przez kilka tysięcy osób.

Uzyskana ocena końcowa – **bardzo dobra**.

Sporządziła:
Justyna Depczyńska
Starszy Referent w Wydziale Urządzania Lasu

Justyna
Depczyńska

Elektronicznie
podpisany przez
Justyna Depczyńska
Data: 2023.11.15
06:14:23 +01'00'

Przewodniczący
Narady Techniczno-Gospodarczej
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki leśnej.

Hubert Witold
Wiśniewski

Elektronicznie podpisany przez
Hubert Witold Wiśniewski
Data: 2023.11.15 07:20:24
+01'00'

Zatwierdził:
Dyrektor RDLP w Katowicach

Damian
Karol Sieber

Elektronicznie
podpisany przez
Damian Karol Sieber
Data: 2023.11.15
08:35:29 +01'00'

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Węgierska Góra najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszlorębnych, mające na celu zapobieżenie deprecjacji surowca drzewnego, zapewnienie ciągłości użytkowania i trwałości leśnej formacji roślinnej;
- 2) podniesienie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa;
- 3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego;
- 4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów;
- 5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych przeszlorębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych;
- planowe odnawianie pojawiających się powierzchni otwartych oraz podokapowych;
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikro zróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam, gdzie to możliwe odnowień naturalnych;
- stosowanie w odnawianiu chronionych, przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków właściwych, o kierunku ochronnym typów drzewostanów;
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych;
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej;
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami;
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności, szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależy będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1 Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

„Ustawa o lasach” z dn. 28 września 1991 roku pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie: *„działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”*.

Zgodnie z zapisami Instrukcji zarządzania lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i nie drzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:
 - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska;
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach - tam gdzie to możliwe;
 - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu;
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami;
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów.
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-

gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów. Stąd na poziomie nadleśnictwa w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:

- a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, wyłożonego do wglądu i fakultatywnie, w zależności od złożonych uwag i wniosków);
- b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne);
- c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie);
- d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto założenie, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa między innymi w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmacniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczone dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- ustaleniu pożądanego składu gatunkowego drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej - wyrażonego dla głównych gatunków drzew - w formie przeciętnych wieków rębności;
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej

miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;

- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów - na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego - z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu;
 - zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody;
 - kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych;
 - potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach;
 - kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.1.1. Zmiany klimatyczne

Globalne zmiany klimatyczne, ich przyczyny, skutki i sposoby przeciwdziałania tym skutkom są obecnie bardzo ważnym tematem poruszonym przez światową politykę i aktywistów ekologicznych. Leśnictwo i gospodarka leśna są dziedzinami ściśle związanymi z tym tematem. Wynika z tego potrzeba uwzględnienia tych zagadnień w planach urządzenia lasu.

Światowi przywódcy spotykają się, by ustalić, jak zintensyfikować globalne działania na rzecz rozwiązania kryzysu klimatycznego. Szczyty klimatyczne ONZ COP odbywają się corocznie od 1995 r. Skrót COP oznacza „konferencję stron” (ang. conference of the parties) konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu. Polska trzykrotnie była gospodarzem konferencji COP (w 2008 r. w Poznaniu, w 2013 r. w Warszawie i w 2018 r. w Katowicach).

Podczas konferencji COP21, która miała miejsce w Paryżu w 2015 r., zostało zawarte tzw. porozumienie paryskie. Jest ono pierwszym w historii powszechnym i prawnie wiążącym światowym porozumieniem w dziedzinie klimatu. Zostało przyjęte przez 195 państw, które zobowiązały się do działania na rzecz utrzymania wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie niższego niż 2 °C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej, a także do szybkiej redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Przyczyny zmian klimatycznych

Ciągle trwają jeszcze naukowe spory dotyczące przyczyn zmian klimatycznych. W geologicznej historii Ziemi zmiany klimatu miały charakter cykliczny. Okresy cieplejsze przeplatały się z okresami chłodniejszymi. Naturalne mechanizmy zmian klimatycznych związane były ze zmianami aktywności Słońca oraz naturalną zmianą składu ziemskiej atmosfery (erupcje wulkanów, kolizje ciał niebieskich z powierzchnią Ziemi). Niektórzy naukowcy twierdzą jeszcze, że znajdujemy się w okresie interglacjalnym epoki lodowcowej, a obecne zmiany klimatyczne mają charakter naturalny. Badania z użyciem modeli matematycznych dowodzą jednak, że nie jesteśmy w stanie wytłumaczyć wzrostu globalnej temperatury w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat tylko naturalnymi przyczynami.

Globalnego ocieplenia nikt nie podważa. Każde z ostatnich dziesięcioleci było cieplejsze od poprzedniego. W historii obserwacji klimatycznych odnotowujemy kolejne rekordy globalnej temperatury, atmosfera i oceany ocieplają się, zmniejsza się ilość śniegu i lodu, odnotowany obecnie przyrost poziomu oceanów wynosi 5 mm rocznie, nasilają się ekstremalne zjawiska pogodowe (fale upałów, intensywne deszcze, silne wiatry...). Przyczyną tych zmian jest efekt cieplarniany, czyli zjawisko związane z ograniczeniem wypromieniowania ciepła z powierzchni Ziemi poprzez tzw. gazy cieplarniane: para wodna, dwutlenek węgla (CO₂), metan (CH₄), freony (CFC), podtlenek azotu (N₂O) i inne. Chociaż bezpośredni wpływ dwutlenku węgla na efekt cieplarniany oceniany jest na 9-26%, to jednak stały wzrost jego stężenia w atmosferze wskazuje na jedną z głównych przyczyn zmian klimatycznych. Badania rdzeni lodowych pokazują, że w ciągu ostatnich 800 000 lat (do czasu rewolucji przemysłowej) koncentracja dwutlenku węgla w atmosferze wahała się w granicach od 170 ppm (podczas epok lodowych) do 300 ppm (podczas interglacjalów). Od roku 1750 węgiel z zasobów kopalnych (węgiel kamienny i brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny ...) w wyniku spalania, uwalniany jest do atmosfery w postaci dwutlenku węgla i innych gazów. Nie biorąc pod uwagę wahań sezonowych (okresy wegetacyjne) stężenie CO₂ w atmosferze stale rośnie i w roku 2020 osiągnęło już ok. 415 ppm.

Wpływ zmian klimatycznych na ekosystemy leśne

Wpływ zmian klimatycznych na ekosystemy leśne należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

1. Zwiększenie aktualnej produktywności siedlisk, rozumianej jako dynamika wzrostu drzewostanów, najczęściej wyrażaną jako ilość metrów sześciennych drewna lub biomasy wyprodukowaną przez drzewostan w określonym czasie.
2. Zagrożenia trwałości ekosystemów leśnych wynikające pośrednio lub bezpośrednio ze zmian klimatycznych.

Zwiększenie produktywności siedlisk

Badania produktywności siedlisk wskazują, że w ciągu ostatnich 100 lat wskaźnik bonitacji drzewostanów sosny zwyczajnej, rozumiany jako docelowa wysokość drzewostanu wzrósł o ok. 8 m. Produkcja biomasy w przypadku niektórych gatunków jest nawet o 40% większa niż przed stu laty. Rzeczywista wartość bieżącego przyrostu drzewostanów znacznie przekracza wartość oczekiwaną, ustaloną na podstawie używanych do dzisiaj tablic zasobności i przyrostu drzewostanów, które z późniejszymi modyfikacjami oparte są głównie na pomiarach prowadzonych na przełomie XIX i XX wieku przez Adama Schwappacha. Zmiany te można przeanalizować również na podstawie informacji i publikacji zgromadzonych w Banku Danych o Lasach:

Jednostka	Spodziewany przyrost bieżący miąższości wg stanu na 01.01.2021 r. (obliczony z tablic)	Bieżący (z 5-letniego okresu) roczny przyrost miąższości (wyniki WISL z okres 2016-2020)	Różnica
	m³/ha/rok		
Lasy Państwowe	6,84	9,24	35%
RDLP Katowice	6,73	8,93	33%
RDLP Kraków	7,83	12,00	53%

Jako główne przyczyny modyfikujące warunki wzrostu lasów podawane są:

- rosnąca depozycja azotu będąca głównym powodem eutrofizacji siedlisk
- wydłużenie okresu wegetacyjnego
- wzrost stężenia CO₂ zwiększający tempo fotosyntezy.

Zagrożenia trwałości ekosystemów leśnych

Wymienione wyżej czynniki związane ze zmianami klimatycznymi (depozycja azotu, wydłużenie okresu wegetacyjnego, wzrost stężenia CO₂) zmieniają się w bardzo szybkim tempie (w stosunku do cyklu rozwoju drzewostanów). Modyfikują one funkcjonowanie ekosystemów leśnych i wpływają na zaburzenie wielu dotychczasowych mechanizmów samoregulacji. Szybszy wzrost drzewostanów oraz osiąganie przez drzewa większych rozmiarów (zwłaszcza większe wysokości) w powiązaniu z czynnikami stresowymi wywołanymi zmianami klimatu (ekstremalne susze, fale upałów, silne wiatry) zwiększają śmiertelność drzewostanów, która wyraźnie przyspiesza w ostatnich dziesięcioleciach. Mechanizmy spadku odporności drzewostanów związane są głównie z zaburzeniami w rozwoju systemów korzeniowych i gospodarki wodnej. Największa klęska w lasach południowej Polski w ostatnich dziesięcioleciach - zamieranie drzewostanów świerkowych w Beskidzie Śląskim i Żywieckim wywołana była ekstremalną suszą w roku 2006. Drzewostany świerkowe chorowały już od dłuższego czasu. Składał się na to cały kompleks przyczyn, jednak dopiero ekstremalna susza, którą można powiązać ze zmianami klimatycznymi, wywołała zamieranie na skalę klęskową. Niepokojące zjawiska, mniejszej skali obserwujemy obecnie na Opolszczyźnie. W wyniku osuszenia (obniżenia poziomu wód gruntowych) siedlisk wilgotnych, zamierają na dużych powierzchniach drzewostany sosnowe. W tym przypadku trudno jest wskazać inne przyczyny tego procesu i zmiany klimatyczne należy uznać za pierwotną przyczynę zamierania drzewostanów.

Przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych uwzględnione w planie urządzenia lasu

Działania możliwe do realizacji w leśnictwie związane ze zmianami klimatycznymi można podzielić na dwie grupy:

1. Działania ograniczające przyczyny zmian klimatycznych.
2. Działania ograniczające skutki zmian klimatycznych.

Do pierwszej grupy zaliczyć należy działania mające na celu zmniejszenie stężenia CO₂ w atmosferze, czyli zwiększenie asymilacji węgla w procesie fotosyntezy i związanie go w ekosystemach leśnych - w glebie, biomasie, drewnie. Jest oczywiste, że takie działania nie zbilansują uwalnianego do atmosfery CO₂ w wyniku spalania paliw kopalnych, ale mogą być jednym z czynników poprawiających ten niekorzystny bilans. W tą grupę działań wpisuje się idea tworzenia Leśnych Gospodarstw Węglowych. Do działań takich można zaliczyć postępowania, których efektem jest zwiększenie ilości biomasy (zasobów drewna), zwiększenie zasobów drewna drzew martwych, symulowanie zwiększonego przyrostu drzewostanów, symulowanie zwiększonej kumulacji węgla w glebie.

Istotniejszym zadaniem jest jednak przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych, które prowadzą do zamierania drzewostanów. Do grupy tych działań można zaliczyć wszystkie czynności prowadzące do wyhodowania/utrzymywania stabilnych drzewostanów, odpornych na czynniki stresowe.

Niektóre działania zwiększające kumulację węgla wpływają pozytywnie na stabilność drzewostanów, jednak w wielu przypadkach przynoszą odwrotny skutek np. podwyższenie wieków rębności pozytywnie wpłynie na kumulację węgla, ale może poważnie zagrozić stabilności drzewostanów. Utrzymanie trwałości lasów jest zasadniczym celem planowania urządzeniowego. W planie urządzenia lasu zaprojektowano działania, które ograniczają przyczyny zmian klimatycznych, jednak jako priorytetowe potraktowano zadania ograniczające ich skutki.

Działania ograniczające przyczyny zmian klimatycznych w planie urządzenia lasu

Szczegółowe cele działań	Działania podjęte w PUL
Zwiększenie kumulacji węgla w drewnie poprzez zaniechanie użytkowania drzewostanów.	– Pozostawienie bez użytkowania drzewostanów na powierzchni 406,59 ha, co stanowi 4,50% powierzchni leśnej zalesionej. Jeżeli nie wystąpią zjawiska klęskowe wymuszające cięcia przygodne, z drzewostanów tych nie będzie pozyskiwane drewno.
Intensyfikacja pochłaniania CO ₂ poprzez symulowanie zwiększonego przyrostu drzewostanów.	– Zaplanowanie zadań z zakresu pielęgnacji drzewostanów (trzebieże) na powierzchni 3 057,88 ha, co stanowi 33,8% powierzchni leśnej zalesionej. Zabiegi te oprócz poprawy stabilności drzewostanów symulują zwiększone pochłanianie CO ₂ (przyrost z prześwietlenia).
Zwiększenie kumulacji węgla w drewnie drzew martwych poprzez pozostawianie części drzew do ich naturalnej śmierci i pozostawianie części drewna do naturalnego rozkładu.	– Zaprojektowanie pozostawienia co najmniej 5% miąższości drzewostanu na wszystkich powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębego. Zapisy te pozwalają na tworzenie kęp ekologicznych, które nie podlegają użytkowaniu, a po ewentualnym zamarcu drzew drewno pozostaje do naturalnego rozkładu. – Sformułowanie zaleceń dotyczących ochrony drzew ekologicznych i pozostawiania drewna drzew martwych.
Zwiększenie kumulacji węgla w glebie poprzez ochronę terenów podmokłych i siedlisk bagiennych.	– Materia organiczna (i wbudowany w nią węgiel) najlepiej kumuluje się w glebie siedlisk bagiennych. W celu ochrony tych siedlisk w PUL nie planowano użytkowania rębego na siedliskach łągowych i bagiennych. – Na pozostałych siedliskach, przez które przebiegają ciek naturalne, przy projektowaniu użytkowania rębego planowano pozostawienie większej miąższości drewna niż w pozostałych drzewostanach, umożliwiającej tworzenie stref buforowych. – Nie planowano wskazań gospodarczych w terenach zajętych przez bobry. – Tereny podmokłe (bagna, moczary, torfowiska) zostały wpisane do Programu ochrony przyrody jako pozaustawowe formy ochrony przyrody. – Wymienione działania oprócz zwiększonej kumulacji węgla w glebie korzystnie wpływają na gospodarkę wodną.
Zwiększenie kumulacji węgla w biomase poprzez pozostawianie odpadów zrębowych.	– Zasady obowiązujące w Lasach Państwowych nie pozwalają na spalanie odpadów zrębowych. Węgiel w nich zgromadzony uwalnia się stopniowo w wyniku rozkładu, a znaczna jego część kumuluje się w glebie.
Spowalnianie uwalniania się węgla z gleby poprzez odpowiednie przygotowanie gleby pod odnowienia lasu.	– W PUL zawarto zalecenia dotyczące maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych. Działania takie pozwalają na odnowienie lasu bez naruszania gleby. Nie są inicjowane procesy rozpadu materii organicznej - nie uwalnia się węgiel do atmosfery.

Działania ograniczające skutki zmian klimatycznych w planie urządzenia lasu

Zagrożenie wynikające ze zmian klimatycznych	Działania podjęte w PUL
Szybszy wzrost drzewostanów może zakłócić właściwe zaplanowanie rozmiaru użytkowania w odniesieniu do spodziewanego przyrostu drzewostanów.	– Przy projektowaniu rozmiaru użytkowania oparto się w zasadniczy sposób na przyroście użytecznym (obliczonym na podstawie zmierzonej zmiany zasobów drewna), a przyrost tablicowy, jako mniej wiarygodny podano tylko informacyjnie.

Zagrożenie wynikające ze zmian klimatycznych	Działania podjęte w PUL
Wraz z wiekiem rośnie zagrożenie rozpadem drzewostanów, zwłaszcza w przypadku gatunków wrażliwych na zmiany klimatyczne.	– Obniżono wieki rębności. Zaprojektowano użytkowanie rębne z uwzględnieniem ładu czasowo-przestrzennego na poziomie umożliwiającym maksymalnie możliwą wymianę pokoleń. W drzewostanach niezgodnych lub częściowo zgodnych z siedliskiem skutkowało to będzie przebudową drzewostanów w kierunku lepszej zgodności składu gatunkowego z siedliskiem (zmniejszenie udziału sosny, zwiększenie udziału gatunków liściastych). – W drzewostanach zgodnych z siedliskiem działanie takie też należy traktować jako przebudowę. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że młode drzewostany wyrastające w warunkach stresowych wykształcą cechy zwiększające ich odporność na zmiany klimatyczne.
Z powodu zmian klimatycznych następuje zmiana składu gatunkowego w polskich lasach. Powszechnie obserwowane jest zamieranie drzewostanów świerkowych i coraz częściej sosnowych. Rośnie znaczenie gatunków liściastych, jako bardziej odpornych na zmiany.	– W typach drzewostanów i ramowych składach gatunkowych odnowień ograniczono wprowadzanie świerka. Dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przewidziano zróżnicowane typy drzewostanów, umożliwiające zastosowanie wariantu dającego możliwości wyhodowania najbardziej stabilnego drzewostanu dostosowanego do lokalnych gatunków. – Na przestrzeni następujących po sobie rewizji urządzania lasu obserwowany jest stały trend zmniejszania się powierzchni drzewostanów sosnowych i zwiększania się udziału gatunków liściastych. Przyjęte w PUL założenia pozwalają na utrzymanie/ zintensyfikowanie tego trendu. – Pomimo zagrożenia neonizacją, nie planowano intensywnej przebudowy drzewostanów obcego pochodzenia (dąglezja, dąb czerwony, robinia akacjowa). Ewentualne przyspieszenie zmian klimatycznych może spowodować konieczność uwzględnienia gatunków obcych dla zachowania trwałości lasu. – Ogólnie można stwierdzić, że przyjęte założenia pozwalają na zwiększenie różnorodności gatunkowej w drzewostanach, co skutkuje rozproszeniem ryzyka ich rozpadu.
Wraz ze zmianami klimatycznymi rośnie zagrożenie wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych: – susze	– Przeciwdziałanie suszom i obniżeniu poziomu wód gruntowych jest bardzo trudne zwłaszcza kiedy zjawiska te przyjmują ekstremalny charakter. – Możliwe do zaprojektowania w PUL działania dotyczące ochrony terenów podmokłych i siedlisk bagiennych opisano wcześniej. – W obecnym PUL takich działań nie projektowano, jednak w przypadku wystąpienia zjawiska zamierania drzewostanów w wyniku suszy w trakcie obowiązywania PUL, takie działania należy podjąć i jeżeli będzie tego wymagać skala zjawiska należy wprowadzić zmiany w PUL w formie aneksu.
– ekstremalne opady, powodzie	– Podobnie jak w przypadku ekstremalnych susz przeciwdziałanie ekstremalnym opadom poprzez odpowiednią gospodarkę leśną jest możliwe tylko w ograniczonym zakresie. – Zaprojektowane w PUL działania tak jak wcześniej dotyczą ochrony terenów podmokłych i siedlisk bagiennych oraz małej retencji. – Duże znaczenie ma tutaj również nieplanowanie zrębów zupełnych na terenach wodochronnych i glebochronnych.

Zagrożenie wynikające ze zmian klimatycznych	Działania podjęte w PUL
– silne wiary, huragany, trąby powietrzne	– Zaprojektowane w PUL użytkowanie rębne zachowuje ład czasowo-przestrzenny (kierunek cięć jest przeciwny do przeważającego kierunku wiatrów). – Zaprojektowane cięcia pielęgnacyjne (trzebieże) mają również na celu zwiększenie odporności drzewostanów na silne wiatry (redukcja wskaźnika smukłości). – Niestety w przypadku ekstremalnie silnych wiatrów (huragany, trąby powietrzne) wszystkie te działania są bezskuteczne i w przypadku ich wystąpienia na dużą skalę konieczne są zmiany w PUL w formie aneksu.
Zmiany klimatyczne sprzyjają licznyim patogenom grzybowym, szkodliwym owadom i innym szkodliwym organizmom. Niektóre czynniki chorobotwórcze zwiększają swoją aktywność (np. wyprawadanie większej liczby generacji szkodników owadzich). Niektóre rodzime gatunki uważane za nieszkodliwe rozprzestrzeniają się powodując choroby drzewostanów (np. jemiola). Pojawiają się nowe gatunki szkodliwe (rodzime i obce gatunki poszerzają areał występowania).	– W PUL zawarto ogólne wytyczne z zakresu ochrony lasu. Zwrócono w nich uwagę na konieczność monitorowania wszelkich zjawisk chorobowych. – Odpowiedzialność za monitorowanie, rozpoznanie (diagnozę) oraz zwalczanie zjawisk chorobowych spada głównie na pracowników nadleśnictwa, pracowników wydziału ochrony lasu RDLP oraz zespołów ochrony lasu. – Za działania pośrednio przeciwdziałające tym zagrożeniom przewidziane w PUL można uznać te, których efektem jest wzrost różnorodności gatunkowej drzewostanów i ogólnej odporności na czynniki stresowe.
Wysokie temperatury i susze wpływają na wzrost zagrożenia pożarowego.	– W PUL zawarto kierunkowe wytyczne w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Kategorię zagrożenia pożarowego obliczono z uwzględnieniem aktualnych danych dotyczących wilgotności powietrza oraz wilgotności ściółki.

Podsumowując, można stwierdzić, że plan urządzenia lasu zwiera działania ograniczające zarówno przyczyny jak i skutki zmian klimatycznych. Jest oczywiste, że martwy las nie pochłania CO₂ dlatego głównym celem planowania urządzeniowego jest utrzymanie trwałości lasu. Działania zmierzające do różnicowania składu gatunkowego i struktury drzewostanów korzystnie wpływają na stabilność lasów i ich odporność na skutki zmian klimatycznych.

3.1.2 Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

Instrukcja urządzenia lasu wyróżnia, w zależności od funkcji lasu trzy główne grupy lasów: rezerwatowe, ochronne i gospodarcze.

Dla celów planowania urządzeniowego utworzono gospodarstwa na podstawie dominującej funkcji pełnionej przez las (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych).

Poniższe zestawienie oparte jest o powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących (Tabela III), zamieszczoną w części tabelarycznej elaboratu ([rozdz. 8](#)).

Tabela 80. Zestawienie powierzchni leśnej wg głównych funkcji lasu

Lp.	Główna funkcja lasu	Powierzchnia	Udział	Zasobność	Udział
		[ha]	[%]	[m³]	[%]
Obręb Lipowa					
1.	Lasy rezerwatowe	7,22	0,22	1903	0,48
2.	Lasy ochronne	3 256,65	99,67	397 090	99,49
3.	Lasy gospodarcze	3,70	0,11	150	0,04
Razem		3 267,57	100,00	399 143	100,00
Obręb Węgierska Górka					
1.	Lasy rezerwatowe	94,45	1,63	17545	2,23
2.	Lasy ochronne	5 682,46	98,15	768 649	97,62
3.	Lasy gospodarcze	12,91	0,22	1 228	0,16
Razem		5 789,82	100,00	787 422	100,00
Nadleśnictwo Węgierska Górka					
1.	Lasy rezerwatowe	101,67	1,12	19448	1,64
2.	Lasy ochronne	8 939,11	98,69	1165739	98,24
3.	Lasy gospodarcze	16,61	0,18	1378	0,12
Razem		9 057,39	100,00	1186565	100,00

Lasy rezerwatowe.

Na gruntach należących do Nadleśnictwa Węgierska Górka znajdują się trzy rezerваты przyrody, zajmujące łączną powierzchnię (leśna zalesiona) 101,67 ha, co stanowi 1,12% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Tabela 81. Zestawienie powierzchni rezerwatów

Lokalizacja			Wg planu urządzenia lasu				
			zalesione	niezal.	związ z gosp. leśną	nieleśne	Razem
Obręb 1 Lipowa							
1	„Kuźnie”	83a, 83c	7,22	-	-	-	7,22
Razem			7,22	-	-	-	7,22
Obręb 2 Węgierska Górka							
2	„Romanka”	53b, c, d, f, g, h, ~a, ~b, ~c, 54a, b, c, d, ~a	59,31		0,74		60,05
3	„Lipowska”	74a, b, d, 75a, b, c, ~b	35,14		0,06		35,20
Razem			94,45		0,80		95,25
Ogółem			101,67		0,80		102,47

Lasy ochronne.

Zgodnie z postanowieniami KZP przyjęto dotychczas obowiązujący podział na kategorie ochronności według Zarządzenia MOŚZNiL nr 103 z dnia 29 lipca 1994 r.

W przypadku gruntów leśnych przyłączonych do Nadleśnictwa Węgierska Górka i gruntów nieleśnych zalesionych w ubiegłym okresie gospodarczym nie wnioskowano o nadanie im kategorii ochronności. Zostały zaliczone do lasów gospodarczych.

Tabela 82. Zestawienie powierzchni lasów ochronnych według przyjętych kategorii ochronności

L.p.	Kategorie ochronności	Lokalizacja	Pow. [ha]	%
Obr. Lipowa				
1	Lasy w miastach i wokół miast	1cz, 2-15, 16cz, 17-48, 49cz, 50, 51cz, 52-74, 75cz, 76, 787cz, 78-81, 82cz, 83-95, 96cz, 97-128	3256,65	57,3
Razem			3256,65	57,3

L.p.	Kategorie ochronności	Lokalizacja	Pow. [ha]	%
Obr. Węgierska Górka				
1	Lasy wodochronne	1cz, 2-24, 32-35, 45cz, 49-51, 52cz, 53, 54, 56-62, 63cz, 64-66, 67cz, 68-73, 78-109, 110cz, 111, 112cz, 113-124, 125cz, 126-139, 140cz, 141cz, 142-144, 145cz, 148cz, 149, 150, 151cz, 152, 153cz, 154-213, 214cz, 215, 216cz, 217-244, 245cz, 246-253, 255cz	5090,33	89,6
2	Lasy glebochronne	25-31, 36-44, 46-48	493,30	8,7
3	Lasy stanowiące drzewostany nasienne*	248c	4,76	0,1
4	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, lasy wodochronne**	55, 74-77	94,07	1,7
Razem			5682,46	100,0
Ogółem			8939,11	

* pozostałe WDN skreślone w wyniku klęskowego rozpadu drzewostanów świerkowych. Oddziały w Zarządzeniu ujęte są także w kategorii glebochronne (28, 29), wodochronne (49, 50, 57, 62, 98, 100, 194, 248-250, 252) i taka kategoria została im przypisana (PUL 2014-2023)

** kategoria ochronności dodatkowa wprowadzona decyzją I KTG w PUL 2004-2013

Łączna powierzchnia lasów ochronnych w planie urządzenia lasu na okres 1.01.2024 - 31.12.2033r. dla Nadleśnictwa Węgierska Górka wynosi 8 939,11 ha, co stanowi 98,7% powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Powierzchnia lasów ochronnych z Zarządzenia nr 103 i ujętych w PUL wynosi 9 260 ha i jest większa o 320,9 ha. Jest to wynikiem przede wszystkim zmian w stanie posiadania (przejęcia i przekazania gruntów) i dostosowaniem do ewidencji powszechnej (zmiany zarysów działek, powierzchni oraz klasyfikacji użytków).

Lasy gospodarcze.

Do lasów gospodarczych włączone zostały pozostałe lasy Nadleśnictwa niewymienione w zarządzeniu o uznaniu lasów za ochronne oraz niebędące rezerwatami.

W planie urządzenia lasu na okres 1.01.2024 - 31.12.2033r. dla Nadleśnictwa Węgierska Górka opisano lasy gospodarcze na łącznej powierzchni 16,49 ha, co stanowi 0,18% powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Są to grunty leśne nie objęte Zarządzeniem nr 103, przejęte przez Nadleśnictwo w poprzednich 10-leciach oraz nie wchodzące w skład rezerwatów.

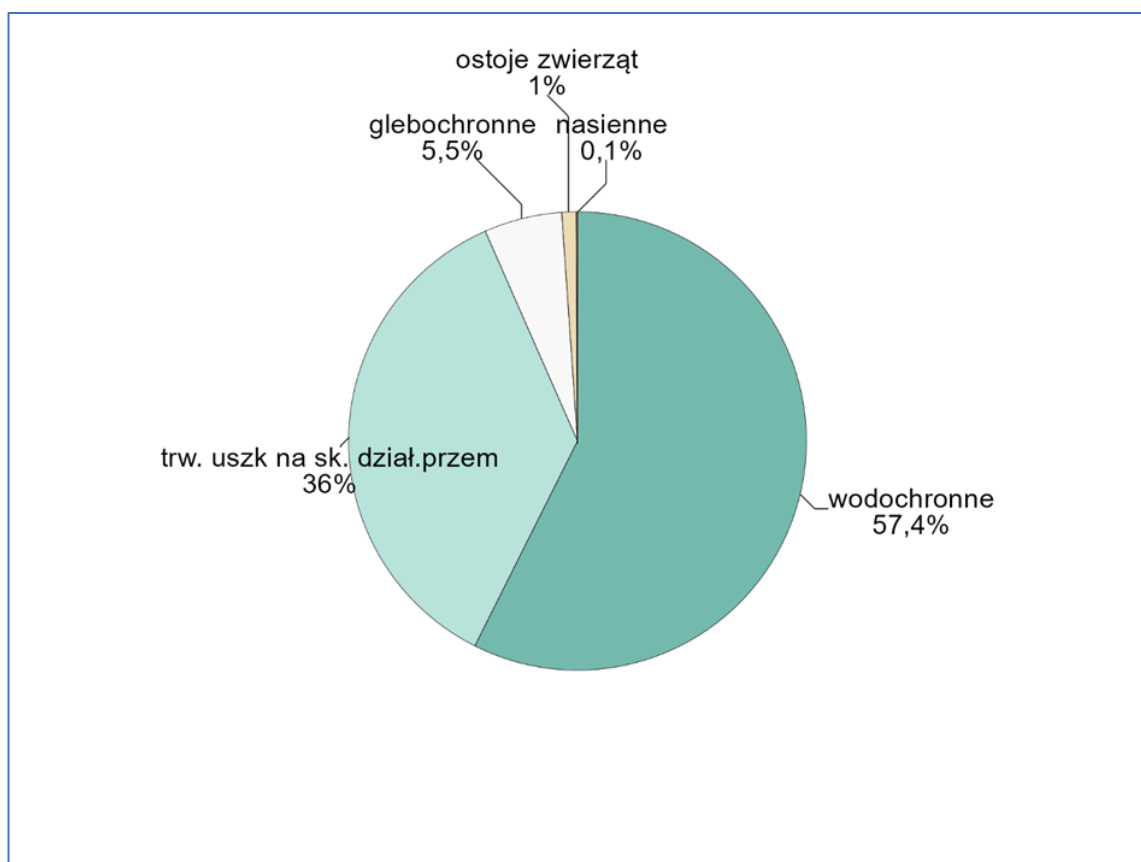
Tabela 83. Lista lasów gospodarczych w Nadleśnictwie Węgierska Górka

L.p.	Kategorie ochronności	Lokalizacja	Pow. [ha]	%
Obr. Lipowa				
1	Lasy gospodarcze	1 b, 1 c, 16 a, 16 b, 49 c, 51 f, 51 g, 75 f, 77 f, 82 g, 96 h, 96 j	3,70	100,0
Razem			3,70	100,0
Obr. Węgierska Górka				
1	Lasy gospodarcze	1 d, 45 f, 52 a, 63 b, 67 a, 110c, 110d, 112b, 125c, 125g, 140i, 140j, 141h, 145g, 148n, 151b, 153c, 153d, 153g, 214c, 216g, 245c, 255t, 255w	12,91	100,0
Razem			12,91	100,0
Ogółem			16,61	

Tabela 84. Zestawienie powierzchni lasów gospodarczych w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Obręb	Rodzaj powierzchni				Razem
	D-STAN	INNE WYL	PLANT CH	SUKCESJA	
	Powierzchnia [ha]				
Lipowa	1,96		0,2	1,42	3,58
Węgierska Górka	7,34	0,61	0,22	4,74	12,91
Razem	9,30	0,61	0,42	6,16	16,49

Lasy Nadleśnictwa Węgierska Górka są lasami wielofunkcyjnymi. Poza funkcjami gospodarczymi i przyrodniczymi pełnią również funkcje społeczne. Dlatego wyznaczono tzw. „lasy o zwiększonej funkcji społecznej w strefie zrównoważonego oddziaływania społecznego” na powierzchni 254,61 ha. W obrębie Lipowa obejmują oddziały: 20,22, 67a, 116-123 oraz w obrębie Węgierska Górka oddziały 144, 145. Są to obszary o zwiększonym ruchu turystycznym. Projektując wskazania gospodarcze w opisach taksacyjnych uwzględniono funkcje społeczne w wymienionych obszarach.

Wykres 28. Udział powierzchniowy głównych kategorii ochronności

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Dla celów planowania urządzeniowego całość lasów podzielono na gospodarstwa wg pełnionej przez nie dominującej funkcji (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (§ 25 ust. 11 Instrukcji Urządzania Lasu).

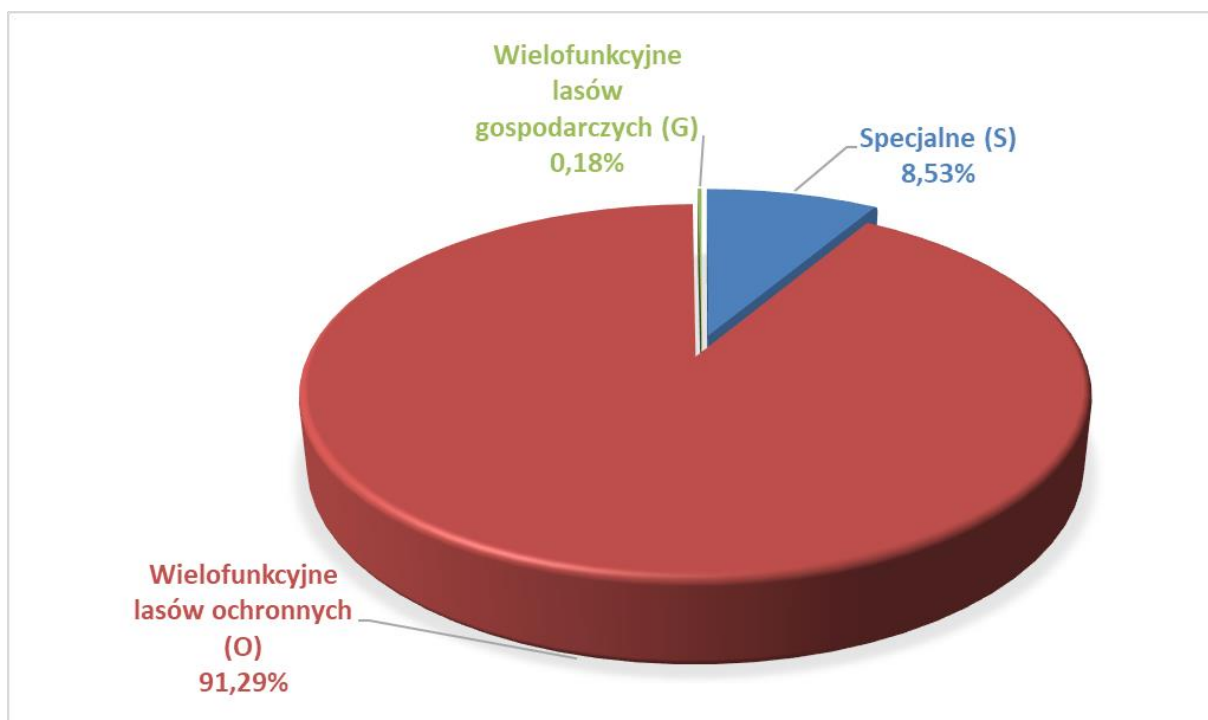
Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia KZP i NTG, obszar Nadleśnictwa Węgierska Górka zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

- ❑ gospodarstwo specjalne (S);
- ❑ gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O);
- ❑ gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

Tabela 85. Zestawienie powierzchni leśnej (zalesionej i nie zalesionej) wg gospodarstw

Gospodarstwo		Obręby				Nadleśnictwo	
		LIPOWA		WĘGIERSKA GÓRKA			
		Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
1		2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)		74,28	2,27	698,35	12,06	772,63	8,53
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		3189,59	97,61	5078,77	87,72	8268,36	91,29
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		3,70	0,11	12,70	0,22	16,40	0,18
W tym:	zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	-	-	-	-	-	-
	przerębowo-zrębowego sposobu zagospo- darowania (GPZ)	3,70	0,11	12,70	0,22	16,40	0,18
	przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-	-	-	-	-
Ogółem		3267,57	100,00	5789,82	100,00	9057,39	100,00

Podział na gospodarstwa zawiera również „Tabela VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności”, która została zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu ([rozdz.8](#)). Nie uwzględnia ona gruntów leśnych niezalesionych.

Wykres 29. Udział gospodarstw w Nadleśnictwie Węgierska Góra

Złożone uwarunkowania botaniczne, siedliskowe, hydrologiczne oraz antropogeniczne, znajdują swoje odzwierciedlenie w podziale lasów na gospodarstwa. W sposób zdecydowany dominują drzewostany pełniące funkcje ochronne, stąd też w gospodarstwie lasów ochronnych i specjalnym znajduje się 99,82% lasów. Na gospodarstwo lasów gospodarczych - 0,18% składają się: drzewostany bez kategorii ochronności i nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo specjalne.

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górką na lata 2024 - 2033 do gospodarstwa specjalnego (S) zaliczono lasy na powierzchni 772,63 ha, co stanowi 8,53% powierzchni leśnej. Część lasów spełnia więcej niż jedno kryterium zaliczenia do gospodarstwa specjalnego. W poniższym zestawieniu ujęto lasy zaliczone do gospodarstwa specjalnego według kategorii, którą uznano za wiodącą.

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono:

W obrębie Lipowa

- Rezerwat przyrody „Kuźnie” - oddz. 83a, 83c - na powierzchni 7,22 ha;
- Wyłączony drzewostan nasienny - oddz. 15b - na powierzchni 5,80 ha;
- Lasy na siedliskach bagiennych i łąkowych: LŁG zlokalizowane w oddziałach: 67a, 68a, 69b, 70a, 70b, 71a, 73a, 74a - na powierzchni 11,95 ha;
- Lasy na siedliskach priorytetowych Natura 2000 (91E0) zlokalizowane w oddziałach: 67a, 68a, 69b, 70a, 70b, 71a, 73a - na powierzchni 10,27 ha;
- Proponowany rezerwat (propozycja poszerzenia rezerwatu „Romanka” - oddz. 53a- powierzchnia 2,11 ha
- Lasy w strefie ujęć wody zlokalizowane w oddziałach: 3g, 98a, 98b, 102a - na powierzchni 27,55 ha;
- Lasy na stokach o nachyleniu powyżej 45⁰ oraz na stromych zboczach jarów i wąwozów położone w oddziałach: 11g, 83g, 92d na powierzchni 11,79 ha;
- Lasy cenne przyrodniczo położone w oddziałach: 38g, 106a na powierzchni 9,97 ha;

W obrębie Węgierska Górką

- Rezerваты przyrody „Lipowska” i „Romanka” - oddz. 53b-h, 54a-d, 74a,b,d, 75a,b,c - na powierzchni 94,45 ha;
- Wyłączony drzewostan nasienny - oddz. 248c - na powierzchni 4,76 ha;
- Obszary ochrony strefowej zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (wilk) - lokalizacja dane wrażliwe - na powierzchni 25,91 ha;
- Lasy na siedliskach bagiennych i łąkowych: LŁG zlokalizowane w oddziałach: 92a, 255l, 255x - na powierzchni 3,50 ha;
- Lasy na powierzchniach badawczych i doświadczalnych - w Nadleśnictwie Węgierska Górką są wyznaczone glebowe powierzchnie wzorcowe (GPW) - oddziały: 25-31, 36-44, 46-48 - na powierzchni 493,30 ha;
- Park dworski w Kamesznicy - oddz. 255f - powierzchnia 6,40 ha;
- Lasy w strefie ujęć wody zlokalizowane w oddziałach: 19b, 20d, 41a, 45b, 164c, 192c, 192d - na powierzchni 66,81 ha;
- Lasy na stokach o nachyleniu powyżej 45⁰ oraz na stromych zboczach jarów i wąwozów położone w oddziałach: 65c, 67a, 71b, 238b na powierzchni 18,30 ha;
- Lasy cenne przyrodniczo położone w oddziale 1jna powierzchni 0,46 ha;

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych.

W projekcie planu urządzenia lasu na okres 1.01.2024- 31.12.2033 r. dla Nadleśnictwa Węgierska Górką wyróżniono kategorie ochronności w oparciu o Zarządzenie MOŚZNiL nr 103 z dnia 29 lipca 1994 r

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych obejmuje lasy ochronne, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Powierzchnia gospodarstwa lasów ochronnych (O) wynosi w Nadleśnictwie Węgierska Górką - 8 268,36 ha, tj. - 91,29% powierzchni leśnej.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych.

Gospodarstwo wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G) - obejmuje wszystkie drzewostany na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody. Powierzchnia wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) wynosi w Nadleśnictwie Węgierska Góra - 16,40 ha, tj. - 0,18% powierzchni leśnej.

Dla potrzeb obliczenia etatów częściowych wyodrębniono (zgodnie z § 82 Instrukcji Urządzania lasu) obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ).

3.1.2.3. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na KZP. Dla sosny, świerka, dębu i buka przyjęte wieki rębności mieszczą się w zakresach przewidzianych przez DGLP dla Nadleśnictwa Węgierska Góra (rozdział VIII pkt 1 Instrukcji Urządzania Lasu - wykaz wieków rębności). Dla części gatunków na KZP przyjęto inne wieki rębności niż w poprzednim planie. Przyjęte wieki rębności obowiązują zarówno w lasach ochronnych jak i gospodarczych. Poniżej zestawiono obowiązujące w poprzednim planie i przyjęte wieki rębności. Kolorem czerwonym zaznaczono zmiany w stosunku do poprzedniego planu.

Tabela 86. Przyjęte wieki rębności dla Nadleśnictwa Węgierska Góra

Gatunek	Dotychczas obowiązujący wiek rębności	Przyjęty wiek rębności
Db	140	150
Bk, Jd	120	130
Js	140	120
Dg, Lp, Jw	120	120
Lp	80	120
Md	100	120
Św	100	100
So	100	80
Ol, Gb, Dbc	80	80
Brz	60	60
Ols, Os, Tp	40	40

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych i przerębowo-zrębowym. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. W V rewizji u.l. określano dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu. Określano go według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL. Drzewostany w klasach odnowienia projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności. W drzewostanach objętych przebudową intensywną przyjęto niższe wieki rębności.

Przyjęte w kolejnych okresach gospodarczych wieki rębności dla poszczególnych gatunków w Nadleśnictwie Węgierska Góra przedstawia tab. 4 zamieszczona w [rozdziale 1.1.2.](#)

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne

W Nadleśnictwie Węgierska Górką zachowano podział ostępowy z ubiegłego okresu gospodarczego z uzupełnieniem ostępów na gruntach nowoprzyjętych.

Podział oparty jest na rzeźbie terenu. Linie gospodarcze biegną głównymi grzbietami potokami, dolinami tak by pasy ostępowe zamykały stoki opadające ku głównym szlakom transportowym. Linie oddziałowe prowadzone są potokami, grzbietami, dolinami lub sztucznie na długich stokach.

Podział szeregów ostępowych na ostępy stałe opiera się na liniach podziału powierzchniowego lub też na istniejących w terenie rozgraniczeniach.

Ostępy stałe zaznaczono na przeglądowych i gospodarczo-przeglądowych mapach cięć koloru czerwonego, przejściowe - niebieskimi. Strzałka oznacza kierunek przesuwania się z cięciami w ramach ostępu i jednocześnie służy do oznaczania samego ostępu i jego długości.

3.1.3 Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne;
- użytki przedrębne.

3.1.3.1. Etat użytkowania rębego

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu użytki rębne zostały podzielone na:

- zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego);
- niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego).

3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenie etatu użytkowania rębego dokonano zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, dotyczącymi podziału lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w Instrukcji Urządzania Lasu (§ 88 - 93).

Etat użytków rębnych określony został dla każdego gospodarstwa w wymiarze miąższościowym, w [m³] grubizny brutto.

W celu wyliczenia etatu użytkowania rębego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono następującą tabelę i wzór:

- ✓ Tabela VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- ✓ Wzór nr 3 - Wykaz drzewostanów do przebudowy
- ✓ Wzór nr 4 - Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- ✓ Wzór nr 5 - Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wzory te znajdują się w części tabelarycznej tomów opisów taksacyjnych, a Tabela VI w części tabelarycznej elaboratu.

Zgodnie z § 89 dla gospodarstwa specjalnego (S) etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów stąd etatów nie obliczono. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono zgodnie z §§ 90, 91 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2011 r. etaty wg dojrzałości drzewostanów i etaty wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczony został również etat z potrzeb przebudowy.

Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego był szczegółowo analizowany z przedstawicielami RDLP i Nadleśnictwa Węgierska Górką pod kątem potrzeb hodowlanych, ładu przestrzennego, aktualnego stanu drzewostanów i innych.

Etaty przyjęte.

Przyjęte etaty są:

- w gospodarstwie specjalnym (S) - etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych stanowiącym w obrębie Lipowa 119% miąższościowego etatu optymalnego oraz 15% etatu zrównania średniego wieku, a w obrębie Węgierska Górka 132% miąższościowego etatu optymalnego oraz 23% etatu zrównania średniego wieku;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych.
- orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa wynosi 36 051 m³ brutto/rok i odpowiada etatowi zrównania średniego wieku (obr. 1-13 452 m³; obr. 2 – 22 599 m³).

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany przeszlorębne,
- drzewostany rębne.

Etat miąższościowy grubizny netto.

Etat miąższościowy grubizny netto stanowi sumę miąższości drzewostanów lub ich części, ujętych w wykazie projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6) w ramach etatu miąższościowego brutto. Miąższość netto obliczono jako iloczyn miąższości brutto i współczynników redukcyjnych (IUL § 93). Do tak obliczonej miąższości netto dodano 5% miąższości z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów do chwili wyrębu.

Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębego.

Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębego przedstawia zamieszczona poniżej Tabela XIV - Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego.

Tabela XIV Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego dla Nadleśnictwa Węgierska Górka, obręb Lipowa

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowią- zywania planu
	etaty wg dojrzałości drze- wostanów		etat wg zrówna- nia śred- niego wieku	etat opty- malny	etat z po- trzeb prze- budowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
Specjalne (S)	X	X	X	X	0	61	243
Wielofunkcyjne w lasach ochronnych (O)		1335	13448	1712	375	1936	20171
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GZ)		0	0	0	0	X	X
		0,00	0,00	0,00	0	X	X
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GPZ)		0	4	0	0	0	X
Lasów Gospodarczych (GP)	X	X	X	X	0	0	0
Razem Gospodarstwo (G)	0	0	4	0	0	0	0
Ogółem	1712	1335	13452	1712	375	1997	20414

Tabela XIV Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego dla Nadleśnictwa Węgierska Górka, obręb Węgierska Górka

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowią- zywania planu
	etaty wg dojrzałości drze- wostanów		etat wg zrówna- nia śred- niego wieku	etat opty- malny	etat z po- trzeb prze- budowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO	
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku					
Specjalne (S)	X	X	X	X	0	577	6123
Wielofunkcyjne w lasach ochronnych (O)		3075	22575	3877	1094	5337	44722
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GZ)		0	0	0	0	X	X
		0,00	0,00	0,00	0	X	X
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GPZ)		0	24	0	13	0	X
Lasów Gospodarczych (GP)	X	X	X	X	0	0	0
Razem Gospodarstwo (G)	0	0	24	0	13	0	159
Ogółem	3877	3075	22599	3877	1135	5914	51004

Łączna miąższość przyjętych użytków rębnych zaliczonych na etat (grubizna brutto) dla całego Nadleśnictwa Węgierska Górka wynosi na 10-lecie - **71 418 m³**.

3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet przyjętego etatu

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano uprzętnięcie przestojów i przedrostów oraz zadrzewień na powierzchni nieleśnej (łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną). Uprzątnięcie przestojów zaprojektowano tylko w niezbędnej ilości - 10,9%, w pozostałych przypadkach z uwagi na aspekty ekologiczne nie przewiduje się ich do uprzętnięcia.

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu.

Tabela 87. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręby								
	LIPOWA			WĘGIERSKA GÓRKA			Nadleśnictwo		
	Pow. [ha]	Miażdżność [m³]		Pow. [ha]	Miażdżność [m³]		Pow. [ha]	Miażdżność [m³]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	2385	2110	-	3986	3529	-	6371	5639
Pozostałe (Uprzątnięcie drzew z zadrzewień)	3,50	510	458	4,55	701	630	8,05	1211	1088
Razem	3,50	2895	2568	4,55	4687	4159	8,05	7582	6727

3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębego

Łączna miąższość użytków rębnych zaliczonych i niezaliczonych na poczet etatu wynosi na 10-lecie:

Tabela 88. Zestawienie użytków rębnych brutto i netto (bez 5% przyrostu)

Obręb	Miażdżność	Zaliczone na etat	Niezaliczone na etat	Łącznie rębne
		m³		
Lipowa	Brutto	20 414	2 895	23 309
	Netto	18 211	2 568	20 779
Węgierska Górka	Brutto	51 004	4 687	55 691
	Netto	45 426	4 159	49 585
Nadleśnictwo	Brutto	71 418	7 582	79 000
	Netto	63 637	6 727	70 364

Miażdżność grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększono o 5% spodziewanego przyrostu drzewostanów zaplanowanych do użytkowania rębego i dodano miąższość grubizny netto użytków rębnych niezaliczonych na poczet przyjętego etatu. Suma ta to wielkość maksymalna użytkowania rębego.

Tabela 89. Zestawienie miąższości netto użytków rębnych

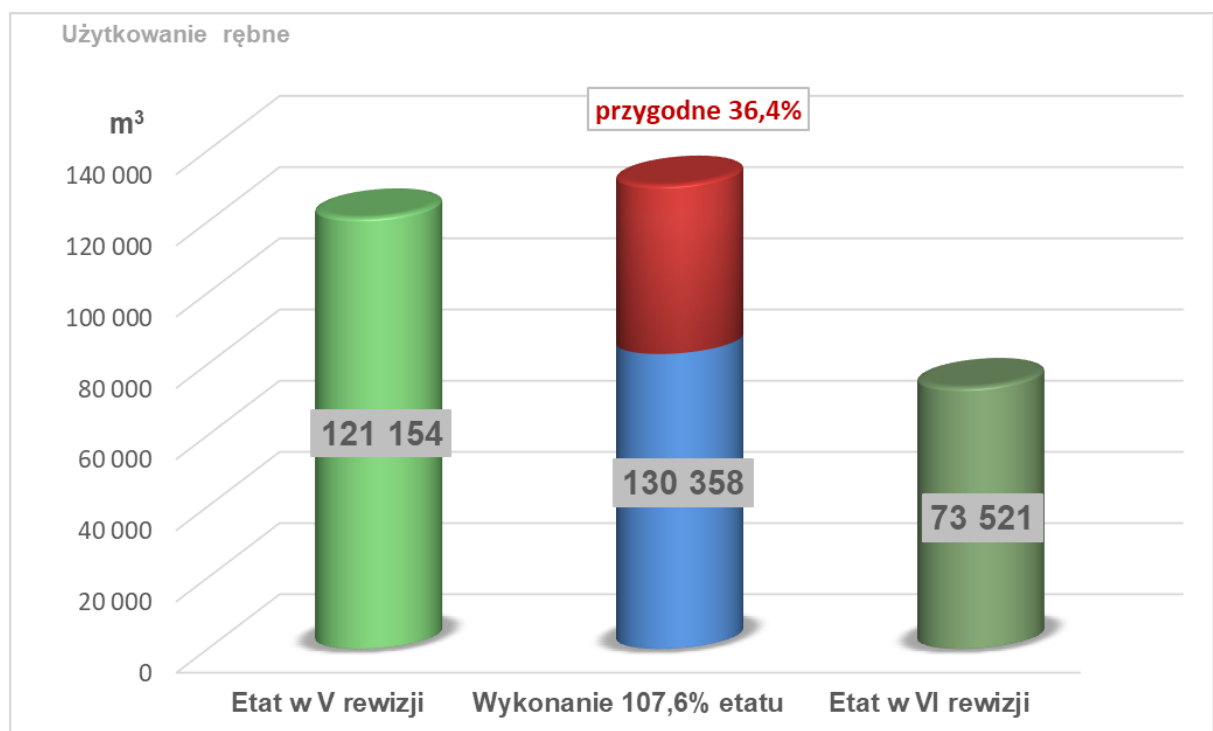
Kategoria użytków rębnych	Lipowa	Węgierska Górka	Nadleśnictwo
	Grubizna netto - m³		
Zaliczone na etat	18 211	45 426	63 637
Spodziewany 5%-owy przyrost	909	2 274	3 183
Razem zaliczone na etat	19 120	47 700	66 820
Niezaliczone na etat	2 568	4 133	6 701
Łącznie rębne z 5% przyrostem	21 688	51 833	73 521

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych zaliczonych na etat według rodzaju rębni w gospodarstwach przedstawia Tabela XV zamieszczona w rozdziale [3.2.1.1.](#)

Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawiono poniżej:

Tabela 90. Porównanie etatu V i VI rewizji urządzania lasu

Etat w ubiegłym okresie gospodarczym	Wykonanie użytkowania rębnego w ubiegłym okresie gospodarczym			Etat przyjęty (z 5% przyro- stem)	Różnica	
	Cięcia rębnne	Przygodne rębnne	razem			
[m³] grubizny netto						%
1	2	3	4	5	6	7
obr. Lipowa						
56 503	43 545	12 081	55 625	21 688	-34 815	-61,6
obr. Węgierska Górka						
64 651	39 306	35 427	74 733	51 859	-12 792	-19,8
Nadleśnictwo						
121 154	82 850	47 508	130 358	73 547	-47 607	-39,3

Wykres 30. Porównanie etatów użytkowania rębego netto w V i VI rewizji oraz wykonania.

Projektowany rozmiar użytkowania rębego stanowi jedynie 60,7% etatu z poprzedniej rewizji. Tak znaczący spadek wielkości etatu uzasadniony jest uwarunkowaniami drzewostanowymi, między innymi:

- podwyższeniem wieku rębności dla kilku gatunków lasotwórczych w tym: buk, jodła, dąb, modrzew. Gatunki te zajmują łącznie ponad 55% powierzchni leśnej zalesionej;
- udziałem drzewostanów przeszłorębnych - 1,43% powierzchni leśnej zalesionej, rębnych - 0,82%, drzewostanów w klasie odnowienia (KO) i do odnowienia (KDO) - 10,41%;
- niskim średnim wiekiem drzewostanów - konieczność zmniejszenia intensywności użytkowania [rozdział 1.6.5.](#)
- wymogami wynikającymi z zasad realizacji użytkowania, np. stosowanie rębni złożonych z długim okresem odnowienia;

3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębego

W ramach użytkowania przedrębego planowane są trzebieże selekcyjne.

Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany, które wymagają cięć pielęgnacyjnych.

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o §94-95 IUL.

Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym wyliczony został na podstawie wskazań ustalonych dla każdego wydzielenia podczas prac terenowych i zebranych w zbiorcze zestawienie powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego.

Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10 lecie.

Orientacyjną wysokość miąższości grubizny obliczono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 5 lat (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych);
- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych);
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (Tabela VIIIa);
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego;
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształcających wspierających przebudowę drzewostanów.

Projektowany etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym.

Etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym na 10-lecie został ustalony w oparciu o Instrukcję Urządzania Lasu (§ 94), sumarycznie dla całego Nadleśnictwa, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw (Tabela XVI - załączniki).

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa Węgierska Górka przedstawia poniższa tabela:

Tabela 91. Powierzchniowy rozmiar użytków przedrębnych na lata 2024-2033

L.p.	Kategorie użytków	Obr. Lipowa	Obr. Węgierska Górka	Nadleśnictwo
		wielkość planowana [ha]		
1	Czyszczenia późne (CP-P)	-	-	-
2	Trzebieże wczesne (TW)*	467,33	895,13	1362,46
3	Trzebieże późne (TP)	544,72	1150,70	1695,42
4	Razem trzebieże	1012,05	2045,83	3057,88
Razem przedrębne*		1012,05	2045,83	3057,88
5	CP-P_TW	-	-	-
Etat powierzchniowy		1012,05	2045,83	3057,88

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości 3 057,88 ha stanowi wielkość **obligatoryjną** do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Nie projektowano użytkowania przedrębnego w drzewostanach niewymagających takich zabiegów, niektórych drzewostanach pełniących funkcje społeczne, drzewostanach wyłączonych z użytkowania na podstawie przepisów prawa i decyzji Nadleśniczego, a także w rezerwatach, wyłączonych drzewostanach nasiennych i strefach ochrony całorocznej zwierząt chronionych.

Drzewostany nieobjęte planem cięć użytków rębnych i planem cięć użytkowania przedrębego zostały przedstawione w rozdziale [3.1.3.4.](#) oraz w tomie - „Plany zagospodarowania lasu” PUL, w formie „Wykazu drzewostanów nie projektowanych do użytkowania”.

Orientacyjny etat użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym.

Orientacyjny etat użytkowania przedrębego ustalono w m³ grubizny netto sumarycznie dla każdego obrębu bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku.

Przy prowadzeniu cięć przedrębnych należy kierować się potrzebami hodowlanymi i ochronnymi drzewostanów.

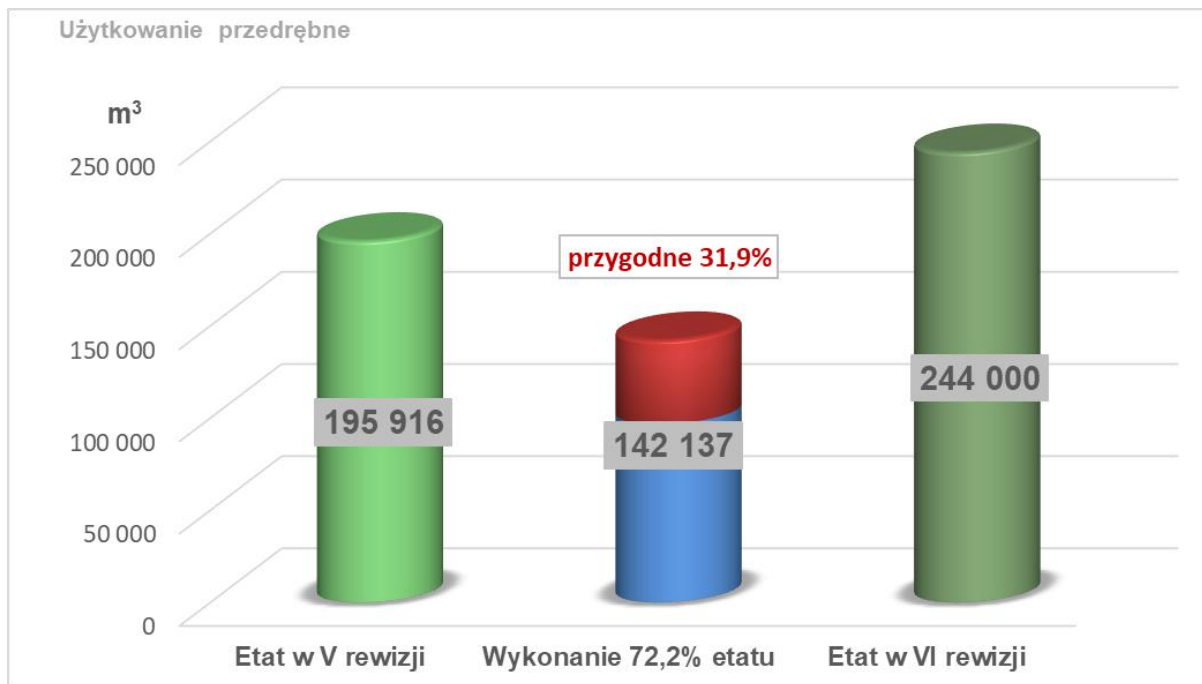
W poniższej tabeli zestawiono wyliczenia porównawcze etatów miąższościowych użytkowania przedrębego wg wskaźników intensywności cięć pielęgnacyjnych w ostatnim okresie gospodarczym oraz etat przyjęty:

Tabela 92. Porównawcze wyliczenie miąższościowych etatów użytkowania przedrębego (miąższość netto)

Obręb	Kat. użytk.	Pow. [ha]	Wg wykonania z ostatnich 10 lat		Wg wykonania z ostatnich 5 lat		Etat 50% bież. przyrostu		Etat 75% bież. przyrostu		etat wg tabel IBL		Propon. etat na 10-lecie	
			Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]	Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]	Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]	Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]	Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]	Wsk. [m ³ /ha]	Etat [m ³]
Lipowa	1.CP	-	-	X	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	2.Trzebieże	1012,05	47,3	X	72,6	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Razem	1012,05	47,3	47 917	72,6	73 464	64,4	65 180	96,6	97 770			74,1	75 000
Węgierska Górka	1.CP	-	-	X	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	2.Trzebieże	2045,83	60,3	X	91,9	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Razem	2045,83	60,3	123 285	91,9	188 008	75,3	154 040	112,9	231 060			82,6	169 000
N-ctwo	1.CP	-	-	X	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	2.Trzebieże	3057,88	60,3	X	91,9	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Razem	3057,88	56,0	171 202	85,5	261 473	71,7	219 220	107,5	328 830			79,8	244 000

Tabela 93. Porównanie przyjętego etatu użytkowania przedrębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Obręb	Etat w ubiegłym okresie gospodar- czym	Wykonanie użytkowania przedrębego w ubiegłym okresie gospodarczym			Etat proponowany	Różnica	
		Cięcia pielęgnacyjne	Przygodne	razem			
	[m³] grubizny netto						%
1	2	3	4	5	6	7	8
Obr. Lipowa	53 200	33 536	7 272	40 808	75 000	21 800	40,98
Obr. Węgierska Górka	142 716	63 218	38 111	101 329	169 000	26 284	18,42
Nadleśnictwo	195 916	96 754	45 383	142 137	244 000	48 084	24,54

Wykres 31. Porównanie etatów użytkowania przedrębneto w V i VI rewizji oraz wykonania

Z porównawczego zestawienia wyliczonych etatów (tab. 92), biorąc pod uwagę potrzeby hodowlane, pielęgnacyjne i stan zdrowotny drzewostanów Nadleśnictwa Węgierska Górka, proponuje się przyjąć na bieżące 10-lecie orientacyjny etat użytkowania przedrębneto na poziomie około 55% wielkości spodziewanego przyrostu miąższości w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębneto.

Przyjęty rozmiar użytkowania przedrębneto (grubizny netto) na lata 2024 - 2033 dla Nadleśnictwa Węgierska Górka wynosi 244 000 m³, na powierzchni 3 057,88 ha, a średnia intensywność cięć użytkowania przedrębneto - 79,8 m³/ha.

Planowany rozmiar pozyskania miąższości traktowany jest jako maksymalny etat użytkowania przedrębneto.

Na wybór wielkości etatu użytków przedrębnych w obecnej rewizji miały wpływ:

- udział młodszych i średnich klas wieku (IIa-IVb) - 51% powierzchni leśnej zalesionej;
- konieczność kształtowania zróżnicowanej struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów;
- duży udział użytków przypadnych 31,9% w użytkowaniu przedrębnym związany z wydzielaniem się świerka;
- dbałość o stan zdrowotny i sanitarny lasów;
- potrzeby hodowlane i pielęgnacyjne drzewostanów.

Ustalony w poprzedniej rewizji etat użytkowania przedrębneto na poziomie 83,14 m³/ha został zrealizowany w 72%. Około 68% tego etatu zrealizowano w ramach planowanych, pielęgnacyjnych cięć przedrębnych. Udział użytków przypadnych (31,9%) był duży i wynikał z ilości cięć o charakterze sanitarnym w uszkodzonych drzewostanach świerkowych oraz innych drzewostanach uszkodzonych przez czynniki abiotyczne i biotyczne.

3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych

Znowelizowana w 2014 roku „Ustawa o lasach” zawiera regulację w myśl, której ilość przewidzianego do pozyskania drewna w 10-leciu określona jest oddzielnie, jako etat miąższościowy użytków rębnych oraz etat powierzchniowy użytków przedrębnych (art. 18 Ustawy o lasach).

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2014 r w sprawie kompensacji etatu użytków rębnych i przedrębnych w Lasach Państwowych (ZU-7019-21/2014) na całkowity etat miąższościowy użytków głównych składa się:

1. etat cięć rębnych ustalony jako ilość drewna zaprojektowana do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, wyrażony w metrach sześciennych, określa maksymalną wielkość pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu;
2. etat cięć przedrębnych ustalony jako obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych.

Projektowanie oraz wykonanie cięć określonych w planie urządzenia lasu użytków głównych (rębnych i przedrębnych) podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach poszczególnych etatów bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Oddzielne rozliczanie miąższ ościowego etatu użytkowania rębego ma pozwolić na pełne wykonywanie zadań z zakresu użytkowania rębego i przedrębego zgodnie z potrzebami hodowlanymi.

Wielkością nieprzekraczalną w pozyskaniu drewna jest (tylko) etat miąższościowy użytków rębnych. Etat użytkowania przedrębego jest regulowany powierzchniowo - ustalona w PUL powierzchnia stanowi wielkość obligatoryjną.

Zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna w Nadleśnictwie ponad wielkość określoną w planie urządzenia lasu etatem miąższościowym użytków rębnych może nastąpić tylko w związku ze szkodą lub klęską żywiołową (Art. 23 Ustawy o lasach) - sporządza się wtedy aneks.

Zgodnie z wymienionym powyżej Zrządzeniem nr 30 DGLP z 9.05.2014r. dla planów urządzenia lasu zatwierdzonych przez Ministra Środowiska po dniu 3 marca 2014 r., za zgodą Dyrektora Generalnego na wiosek dyrektora regionalnego LP w związku z wystąpieniem klęsk lub szkód w lasach, potwierdzonych przez właściwego kierownika Zespołu Ochrony Lasu w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu - dopuszcza się możliwość przekroczenia szacowanej w planie urządzenia lasu wielkości użytków przedrębnych.

Na etat miąższościowy użytków głównych składają się:

- ✓ Etat użytków rębnych wraz z 5% przyrostem od masy netto;
- ✓ Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu;
- ✓ Użytki przedrębne.

Etat użytków głównych w Nadleśnictwie Węgierska Góra charakteryzują tabele poniższe.

Tabela 94. Zestawienie łączne etatów użytków głównych dla Nadleśnictwa Węgierska Góra

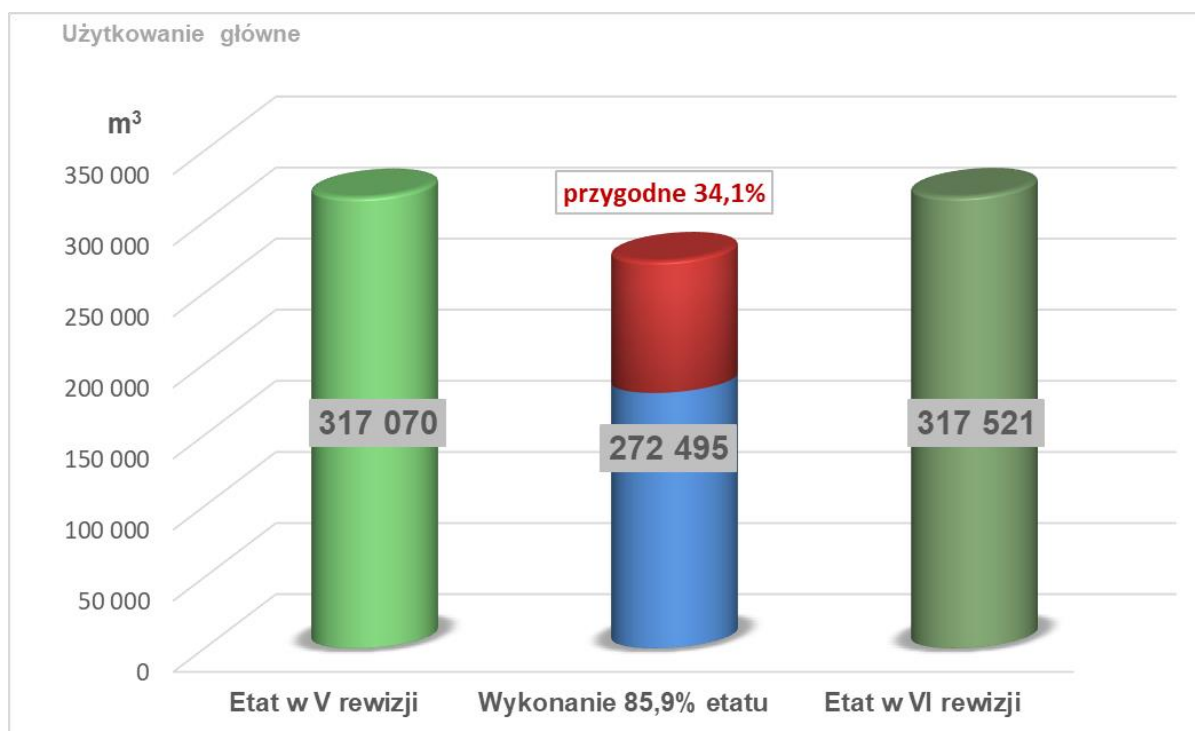
Obręb/nad- leśnictwo	Zaliczone na etat			Nie zali- czone na etat	Razem użytki rębne	Użytki przedrębne	Razem użytki główne
	Użytki rębne	5% spodziew. przyrostu miąż- szości	Miąższość z 5% przyro- stem				
Masa grubizny netto- m3							
1	2	3	4	5	6	7	8
Lipowa	18 211	909	19 120	2 568	21 688	75 000	96 688
Węgierska Górka	45 426	2 274	47 700	4 133	51 833	169 000	220 833
N-ctwo	63 637	3 183	66 820	6 701	73 521	244 000	317 521
Etat w ubiegłym okresie gospodarczym (przeciętny roczny)					12 115	19 592	31 707
Przeciętnie rocznie pozyskano w ubiegłym okresie gospodarczym*					13 036	14 214	27 250

* Razem z użytkami przygodnymi

Tabela 95. Porównanie przyjętego etatu użytkowania głównego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem

Obręb	Etat w ubiegłym okresie go- spodar- czym	Wykonanie użytkowania rębnego w ubiegłym okresie gospodarczym			Etat propo- nowany	Różnica	
		Cięcia pielęgna- cyjne	Przygodne	razem			
	[m³] grubizny netto						%
1	2	3	4	5	6	7	8
Lipowa	109 703	77 081	19 353	96 433	96 688	-13 015	-11,86
Węgierska Górka	207 367	102 524	73 538	176 062	220 859	13 492	6,51
Nadleśnictwo	317 070	179 604	92 891	272 495	317 521	451	0,14

Na nadchodzące 10-lecie zaprojektowano użytki główne w wysokości 317 547 m³ netto. Projektowana wielkość użytków głównych stanowi 100,14% wielkości etatu za ubiegły okres gospodarczy 1.01.2014 - 31.12.2023 (317 070 m³ netto). Przyjęty etat użytków głównych wynika z potrzeb hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych drzewostanów. Należy zwrócić uwagę na wysoki procent użytków przygodnych w użytkowaniu głównym (34,1%).

Wykres 32. Porównanie etatów użytkowania głównego netto w V i VI rewizji oraz wykonania

W poniższej tabeli dokonano porównania etatu użytków głównych na 10-lecie do ogólnych zasobów miąższości i spodziewanego przyrostu.

Tabela 96. Porównanie etatu użytków głównych do ogólnych zasobów miąższości i spodziewanego przyrostu

Wyszczególnienie	Obręb		N-ctwo
	Lipowa	Węgierska Górka	
1	2	3	4
Zasoby ogółem brutto m ³	399 143	787 422	1 186 565
Spodziewany przyrost bieżący brutto m ³	176 950	423 850	600 800
Etat użytków rębnych brutto/netto m ³	24 330	58 212	82 542
	21 688	51 833	73 521
Procent etatu użytków rębnych brutto do zasobów	6,10	7,39	6,96
Procent etatu użytków rębnych brutto do przyrostu	13,75	13,73	13,74
Etat użytków przedrębnych brutto/netto m ³	93 750	211 250	305 000
	75 000	169 000	244 000
Procent etatu użytków przedrębnych brutto do zasobów	23,49	26,83	25,70
Procent etatu użytków przedrębnych brutto do przyrostu	52,98	49,84	50,77
Procent etatu użytków głównych brutto do zasobów	29,58	34,22	32,66
Procent etatu użytków głównych brutto do przyrostu	66,73	63,57	64,50

Projektowane użytki główne są nieznacznie niższe od spodziewanego przyrostu zasobów brutto (stanowią 64,50% spodziewanego przyrostu tabelarycznego).

Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawiera Tabela XVII, zamieszczona w dalszej części opracowania, w [rozdziale 3.2.1.3.](#)

Dane zawarte w Tabeli XVII:

- powierzchnia do cięcia (manipulacyjna);
- powierzchnia do odnowienia;
- powierzchnia jednorazowego zabiegu pielęgnacyjnego dla użytków przedrębnych;
- miąższość grubizny netto.

W warunkach Nadleśnictwa Węgierska Górka, gdzie jest duży udział żyznych siedlisk lasowych, a co za tym idzie duży przyrost oraz ze względu na funkcje pozaprodukcyjne pełnione przez lasy Nadleśnictwa użytkowanie główne w przyjętej wysokości nie spowoduje spadku zapasu drzewostanów, a jego wzrost.

3.1.3.4. Drzewostany nieobjęte użytkowaniem głównym

Drzewostany nieobjęte użytkowaniem głównym w Nadleśnictwie Węgierska Górka zajmują łączną powierzchnię 406,59 ha, tj. 4,3% powierzchni leśnej zalesionej (bez I kl. wieku).

Użytkowania głównego nie projektowano w następujących przypadkach:

- w drzewostanach niewymagających zabiegów, określonych wiekiem oraz stanem zdrowotnym i sanitarnym;
- w drzewostanach zajmujących małą powierzchnię (poniżej 1 ha);
- w drzewostanach niedostępnych lub o utrudnionym dojeździe;
- stanowiących strefy ochrony dla gatunków chronionych;
- w drzewostanach cennych przyrodniczo - bogata flora i fauna, chronione siedliska bagienne i łąkowe;
- w drzewostanach użytkowanych rębniami złożonymi, w których kolejne cięcia odslaniające lub uprzążające, zostały zaniechane ze względu na potrzeby hodowlane, ład czasowy i przestrzenny)
- w drzewostanach wyłączonych z użytkowania na podstawie przepisów prawa i decyzji Nadleśniczego;
- w drzewostanach pominiętych z innych względów, np. - znaczenie dla lokalnej społeczności (przysiedlowe, masowego wypoczynku), ochrona cieków wodnych, strefy ekotonowe.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Węgierska Górka, na których nie obowiązują ograniczające działanie przepisy prawne (ochronne), w przypadku stwierdzenia w czasie obowiązywania planu, potrzeby wykonania zabiegu pielęgnacyjnego (TW lub TP), należy taki zabieg wykonać. Także w przypadku zdarzeń powstałych z przyczyn losowych - uszkodzenia abiotyczne (klimat), biotyczne (gradacje owadów, opieńka), w trosce o stan zdrowotny

i sanitarny lasu, należy wykonać użytkowanie przygodne (cięcia sanitarne, sanitarno-selekcyjne).

Poniżej zamieszczono zestawienie powierzchni drzewostanów (bez I klasy wieku) nieobjętych użytkowaniem głównym wg przyczyny.

Tabela 97. Zestawienie drzewostanów nieobjętych użytkowaniem głównym w Nadleśnictwie Węgierska Góra

Grupa drzewostanów nie objęta użytkowaniem	Obr. 1	Obr. 2	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
KO	19,70	55,07	74,77
KDO	2,70	12,37	15,07
Przeszłorębne	8,99	87,65	96,64
Rębne	22,41	34,54	56,95
Bliskorębne	14,28	28,04	42,32
Pozostałe	57,45	63,39	120,84
Razem	125,53	281,06	406,59

Grupa drzewostanów nie objęta użytkowaniem	Pow. grupy drzewostanów	Przyczyny nieużytkowania	Pow. nie objęta użytkowaniem głównym	
			pow [ha]	[%]
KO		Wyłączony Drzewostan Nasienny	4,76	
		Lasy cenne przyrodniczo - GPW	1,51	
		Wyłączone z użytkowania rębego - PZO (regiel górny)	28,52	
		Odnowienie złożone i pielęgnacja odnowień - brak potrzeby cięć odślanających	39,98	
Razem	914,82		74,77	8,2
KDO		Wyłączone z użytkowania rębego - PZO (regiel górny)	12,37	
		Odnowienie złożone i pielęgnacja istniejących odnowień	2,70	
Razem	25,84		15,07	58,3
Przeszłorębne		Formy ochrony przyrody - rezerwat	67,48	
		Formy ochrony przyrody - zespół parkowy	6,40	
		Wyłączone z użytkowania rębego - PZO (regiel górny)	13,65	
		Niewielka powierzchnia <1,00 ha	0,12	
		tereny niedostępne i urwiste	3,41	
		Lasy cenne przyrodniczo - jaskinie	5,58	
Razem	129,54		96,64	74,6
Rębne		Formy ochrony przyrody - rezerwat	19,04	
		Siedliska łąkowe (LŁG)	3,36	
		Wyłączone z użytkowania rębego - PZO (regiel górny)	14,43	
		Proponowane poszerzenie rezerwatu	2,11	
		Lasy cenne przyrodniczo, zbliżone do naturalnych	6,22	
		Wyłączony Drzewostan Nasienny	5,80	
		tereny niedostępne i urwiste	5,99	
Razem	74,39		56,95	76,6
Bliskorębne		Siedliska łąkowe (LŁG)	4,68	

Grupa drzewostanów nie objęta użytkowaniem	Pow. grupy drzewostanów	Przyczyny nieużytkowania	Pow. nie objęta użytkowaniem głównym	
			pow [ha]	[%]
		Formy ochrony przyrody - rezerwat	2,33	
		Formy ochrony przyrody - ostoje zwierzyny	6,88	
		Grunty we współwłasności	0,18	
		tereny niedostępne i urwiste	4,13	
		wychodnie skalne	14,43	
		Niewielka powierzchnia <1,00 ha	0,86	
		Inne- (brak potrzeb pielęgnacyjnych, ekoton)	8,83	
Razem	116,02		42,32	36,5
Pozostałe		Siedliska łąkowe (LŁG)	3,17	
		Formy ochrony przyrody - rezerwat	0,80	
		Lasy w strefie ujęć wody	2,27	
		Górnoreglowe bory świerkowe (PZO)	34,18	
		Formy ochrony przyrody - ostoje zwierzyny	2,02	
		tereny niedostępne i urwiste	12,57	
		Grunty we współwłasności	0,89	
		Niewielka powierzchnia <1,00 ha	6,71	
		Inne (brak potrzeb piel., ochrona cieków wodnych, ekotony)	58,23	
Razem	7775,77		120,84	1,6
Łącznie	9036,38		406,59	4,5

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa

Zadania w projekcie Planu Urządzenia Lasu zostały sformułowane w taki sposób, aby prowadzona w oparciu o nie wielofunkcyjna, trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty w wielu dziedzinach. Oznacza to działalność zmierzającą do kształtowania i wykorzystywania zasobów w taki sposób i w takim tempie, aby zapewnić zachowanie ich bogactwa i różnorodności biologicznej, żywotności, potencjału regeneracyjnego oraz wysokiej produktywności, przy zachowaniu zdolności do wypełniania wszystkich ważnych funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów. Zgodnie z ustawą o lasach podstawą prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest Plan Urządzenia Lasu.

3.2.1 Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Sporządzenie wykazu cięć rębnych i zestawień pomocnych w realizacji cięć.

Realizacja cięć rębnych ma się odbywać w oparciu o zasady określone w Zasadach Hodowli Lasu oraz na:

- ✓ podstawie wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych;
- ✓ Wykazie projektowanych cięć rębnych - Wzór nr 6;
- ✓ Wykazie drzewostanów w klasie odnowienia - Wzór nr 4.

Wymienione wzory zamieszczone zostały w tomie - „Plany zagospodarowania lasu”.

Plan cięć użytków rębnych na dziesięciolecie sporządzony został w formie wykazu bez podziału na lata gospodarcze.

Wykaz projektowanych cięć rębnych (§ 98 Instrukcji UL) wraz z mapą przeglądową cięć, wskazuje możliwości lokalizacji cięć rębnych w ramach przyjętego etatu użytków rębnych.

Ostateczny kształt wykazu projektowanych cięć rębnych powstał w wyniku dogłębnej analizy, wielokrotnego uzgadniania i korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach oraz w poszczególnych drzewostanach.

Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządzono dla obrębów leśnych (z podaniem symbolu gospodarstwa przy każdej pozycji wykazu), w kolejności oddziałów i pododdziałów, w tym oddzielnie dla poszczególnych działek manipulacyjnych.

Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządzono na formularzu wzoru nr 6.

Zaplanowane cięcia użytków rębnych zostały wniesione na:

- mapy gospodarczo - przeglądowe dla leśnictw w skali 1:10 000;
- mapy przeglądowe projektowanych cięć rębnych dla obrębów w skali 1:25 000.

Zaprojektowane sposoby użytkowania rębnego.

Dla osiągnięcia celów hodowlanych określonych przez typy drzewostanów dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju odnowień zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP i NTG oraz „Zasady Hodowli Lasu”.

Jako zasadniczy sposób użytkowania rębnego przyjęto:

- ✓ **Rb IVD** - stopniową gniazdową udoskonaloną o powierzchni manipulacyjnej obejmującej całe poddziały, z okresem odnowienia 20-40 lat (średnio 30 lat) dla prawie wszystkich zakwalifikowanych do użytkowania rębnego drzewostanów na wszystkich siedliskach (poza BWG i LŁG);
- ✓ **Rb V** - przerębową, nazywaną również ciągłą o powierzchni manipulacyjnej obejmującej całe pododdziały, z obiegiem cięć 5-10 lat, poborem miąższowości grubizny w zasadzie równym przyrostowi, a w praktyce równym 10 - 20% zapasu, w niektórych (wybranych) wielopiętrowych drzewostanach w celu kształtowania struktury

przerębowej (SP), na siedliskach LMG oraz LG na powierzchni 115,87 ha w wydzieleniach: 55b, 96n, 97a, 106a (obr. Lipowa) oraz 26b, 31b, 36b, 43b, 49a (obr. Węgierska Górka);

Cięcia w tej rębni spełniają następujące zadania:

- użytkowanie drzew dojrzałych do wyrębu;
- prowadzenie selekcji pozytywnej i negatywnej, czyli wychowywanie;
- Stworzenie i zapewnienie stałej struktury przerębowej;
- tworzenie warunków wzrostu dla nalotów i podrostów;
- inicjowanie odnowienia naturalnego na niewielkich powierzchniach (w grupach).

Przyjęte rodzaje rębni dla poszczególnych TSL i TD przedstawia poniższa tabela:

Tabela 98. Przyjęte sposoby użytkowania rębni dla Nadleśnictwa Węgierska Góra

TSL	TD	Rębnia	
		zasadnicza	zastępcza
LMwyżśw1	So-Bk	IVd	IVa
LMwyżśw2	So-Bk	IVd	IVa
Lwyżśw1	Bk-Db	IVd	IVa
Lwyżśw2	Bk-Db	IVd	IVa
BWGśw	Św	bez rębni	bez rębni
BWGW	Św	bez rębni	bez rębni
BWGb	Św	bez rębni	bez rębni
BMGśw1	Bk-Św	IVd	IVc
BMGśw2			
BMGW0	Jd-Św	IVd	IVc
BMGW1			
BMGW2			
BMGb0	Św	bez rębni	bez rębni
BMGb1			
BMGb2			
BMGb3			
LMGśw1	Św-Bk	IVd	IIa
LMGśw2			
LMGW0	Św-Jd	IVd	IVa, V
LMGW1			
LMGW2			
LGśw1	Jd-Bk	IVd	IIa
LGśw2			
LGW0	Bk-Jd	IVd	IVa, V
LGW1			
LGW2			
LIg0	Ols-Js*	bez rębni	bez rębni
LIg1	Js-Ols*		
LIg2	Ols		

* - wobec trwającego procesu zamierania jesionu (Js) dopuszcza się zamienne stosowanie gatunków: Ol, Dbs, Św, Wz, Brz, Jw, Lp, itp.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego prowadzone było zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki leśnej sformalizowanej w postaci Zasad Hodowli Lasu, IUL oraz innych wytycznych. Brano pod uwagę aktualne potrzeby hodowlane drzewostanów, wiek, jakość i kondycję zdrowotną, układ przestrzenny, wytyczne LP.

Oparte było na złożonym sposobie zagospodarowania:

- utrzymaniu ładu czasowo-przestrzennego drzewostanów
- wieku rębności gatunku panującego lub grup gatunków
- okresie odnowienia
- składzie gatunkowym, wieku i pokryciu powierzchni przez młode pokolenie
- sąsiedztwa obszarów chronionych

Gospodarczą podstawą planowania użytkowania rębego były:

- opisy taksacyjne lasu z kompletem wskazań gospodarczych, w tym dotyczących użytkowania rębego
- wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do KO - wzór nr 4
- wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do KDO - wzór nr 5
- wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy - wzór nr 3

Rozplanowanie cięć rębnych stanowi jedną z zasadniczych części planu urządzenia lasu, ponieważ warunkuje większość pozostałych czynności gospodarczych w Nadleśnictwie w całym okresie gospodarczym. Rozplanowanie zostało w I etapie zweryfikowane z udziałem kierownictwa Nadleśnictwa oraz leśniczych. Następnie zgodnie z wytycznymi RDLP w Katowicach (pismo ZU.6004.15.2016.GJ) szczegółowo uzgodnione w obecności przedstawicieli Nadleśnictwa, RDLP i Wykonawcy.

Sporządzony został wykaz: Wzór nr 6, zawierający: adres leśny, przynależność do gospodarstwa, rodzaj rębni, rodzaj i wielkość cięcia przy rębni złożonej, powierzchnie do odnowienia, miąższość grubizny przewidzianą do pozyskania.

Przy projektowaniu rębni zupełnych oraz cięć uprzątających założono pozostawienie co najmniej 5% grubizny. Pozostanie ona do naturalnego rozpadu spełniając różnorakie funkcje biologiczne w wyprowadzanych uprawach i młodnikach.

Stosowano rębnie zapisane w protokole KZP oraz przyjęte na posiedzeniu NTG.

W drzewostanach w KO wykonując cięcia należy kierować się potrzebami młodego pokolenia drzew. W drzewostanach w klasie do odnowienia należy uzyskać właściwe pokrycie młodego pokolenia i dopiero wtedy rozpoczynać cięcia rębne.

Do przebudowy intensywnej zakwalifikowano drzewostany uszkodzone, osłabione i przerzedzone, na powierzchni manipulacyjnej 215,75 ha.

Drzewostany użytkowane będą różnymi rodzajami rębni w zależności od typu siedliskowego lasu, przyjętego typu drzewostanu oraz istniejącego składu gatunkowego. Przed przystąpieniem do wykonywania prac terenowych (np. oznaczania powierzchni zrębowej), należy wytypowane powierzchnie do cięć rębnych sprawdzić pod kątem występowania obiektów objętych formą ochrony przyrody i zobrazować ich położenie na szkicach powierzchni zrębowych. Zasady postępowania zabezpieczającego opisane zostały w POP i POS.

Korzystano z zasad dobrej praktyki leśnej - min. wyłączone z użytkowania rębego lasy na siedlisku LŁG. W strefie ochrony okresowej w przestojach, należy pozostawić drzewa, które mogą być potencjalnym miejscem do założenia gniazda. Wokół osiedli mieszkaniowych w miastach zabiegi gospodarcze projektowane były z uwzględnieniem potrzeb społecznych. zrezygnowano w wielu przypadkach z projektowania rębni lub zabiegów gospodarczych w ogóle. Tam, gdzie zaplanowano o użytkowanie rębne projektowano rębnie złożone o długim okresie odnowienia i niskim poborze miąższości (rębnia IVd oraz V)

Opisane w Zasadach hodowli lasu rodzaje i formy rębni mają charakter ideowy. Określone są kierunkowe zasady postępowania, które mogą być modyfikowane w zależności od konkretnych warunków i przyjętych celów hodowlanych. ZHL dopuszczają modyfikacje rębni przez Nadleśniczego, poprzez przenoszenie poszczególnych elementów technicznych i przestrzennych w grupie rębni złożonych. Wybór rębni powinien być determinowany przyjętym

celem hodowlanym. Szczegółowy opis warunków technicznych, przestrzennych i czasowych zawierają ZHL.

Zaprojektowane sposoby zagospodarowania lasu powinny przyczynić się do zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania.

Charakterystyka zaprojektowanych użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu.

W ramach użytkowania rębego zaplanowano pozyskanie 73 521 m³ netto (razem z 5% przyrostem oraz użytkami niezaliczonymi na etat) na powierzchni manipulacyjnej 1 013,88 ha. Stanowi to 11,2% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Szczegółowe omówienie etatów użytkowania rębego znajduje się w [rozdziale 3.1.3.1.1.](#)

Powierzchnia manipulacyjna drzewostanów objętych planem użytkowania rębego według poszczególnych rodzajów cięć w gospodarstwach przedstawia się następująco:

Tabela XV Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach dla Nadleśnictwa Węgierska Górka; obręb Lipowa

Gospodarstwo	Rębnie zu- pełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stop- niowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozo- stałe	razem		
	Powierzchnia - [ha]					
Specjalne (S)	-	-	9,81	9,81	0,00	9,81
Wielofunkcyjne w lasach ochronnych (O)	-	-	248,27	248,27	35,41	283,68
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GZ)	-	-	-	-	-	-
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GPZ)	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem - gospodarstwo (G)	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00
Ogółem	0,00	0,00	258,08	258,08	35,41	293,49

Tabela XV Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach dla Nadleśnictwa Węgierska Górka; obręb Węgierska Górka

Gospodarstwo	Rębnie zu- pełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stop- niowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozo- stałe	razem		
	Powierzchnia - [ha]					
Specjalne (S)	-	-	44,44	44,44	60,49	104,93
Wielofunkcyjne w lasach ochronnych (O)	-	-	568,55	568,55	36,20	604,75
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GZ)	-	-	-	-	-	-
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GPZ)	-	-	2,66	2,66	0,00	2,66
Razem - gospodarstwo (G)	-	-	2,66	2,66	0,00	2,66
Ogółem	0,00	0,00	615,65	615,65	96,69	712,34

Tabela XV Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach dla Nadleśnictwa Węgierska Górka; obręb Węgierska Górka

Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stop- niowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozo- stałe	razem		
	Powierzchnia - [ha]					
Specjalne (S)	-	-	54,25	54,25	60,49	114,74
Wielofunkcyjne w lasach ochronnych (O)	-	-	816,82	816,82	71,61	888,43
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GZ)	-	-	-	-	-	-
Wielofunkcyjne w lasach gospodarczych (GPZ)	-	-	2,66	2,66	0,00	2,66
Razem - gospodarstwo (G)	-	-	2,66	2,66	0,00	2,66
Ogółem	-	-	873,73	873,73	132,10	1005,83

Użytkowanie rębne w Nadleśnictwie Węgierska Górka zaprojektowano w oparciu o aktualne potrzeby hodowlane drzewostanów kierując się ich wiekiem, jakością, zgodnością z siedliskiem oraz potrzebą przebudowy. Wszystkie pozycje planu cięć uzgodniono z przedstawicielami RDLP i Nadleśnictwa.

Powierzchnia cięć użytków rębnych zaliczonych na etat w poszczególnych kategoriach drzewostanów według dojrzałości rębnej przedstawia się następująco:

Tabela 99. Struktura użytkowania rębego wg dojrzałości rębnej

Obręb	Grupa drzewostanów	Powierzchnia całkowita	Powierzchnia manipulacyjna zaprojektowana do użytkowania	Procent drzewo- stanów zapro- jektowanych do użytkowania	Zostało
		[ha]	[ha]	[%]	[ha]
Lipowa	KO, KDO	263,01	240,61	91,48	22,40
	przeszłorębne	15,59	2,84	18,22	12,75
	rębne	34,13	5,76	16,88	28,37
	pozostałe	2948,77	44,28	1,50	2904,49
	Razem	3261,50	293,49	9,00	2968,01
Węgierska Górka	KO, KDO	677,65	610,21	90,05	67,44
	przeszłorębne	113,95	2,27	1,99	111,68
	rębne	40,26	0,00	0,00	40,26
	pozostałe	4943,02	99,86	2,02	4843,16
	Razem	5774,88	712,34	12,34	5062,54
Nadleśnictwo	KO, KDO	940,66	850,82	90,45	89,84
	przeszłorębne	129,54	5,11	3,94	124,43
	rębne	74,39	5,76	7,74	68,63
	pozostałe	7891,79	144,14	1,83	7747,65
	Razem	9036,38	1005,83	11,13	8030,55

Powierzchnia drzewostanów rębnych, przeszłorębnych oraz drzewostanów w KO i KDO, w których nie projektuje się użytkowania rębego wynosi w Nadleśnictwie Węgierska Górka 282,90 ha. Są to:

- lasy objęte ochroną prawną, tj. rezerваты przyrody, drzewostany nasienne wyłączone;
- lasy w strefie ochrony okresowej wilka;
- drzewostany cenne pod względem przyrodniczym, w tym drzewostany na siedliskach LŁG oraz siedliskach przyrodniczych priorytetowych, których ochrona wymaga zaniechania użytkowania;

- Górnoreglowe bory świerkowe dla których PZO przewiduje wyłączenie z użytkowania rębne;
- drzewostany nieobjęte planem cięć rębnych ze względu na lokalizację (drzewostany niedostępne na bardzo stromych i urwistych stokach) i znaczenie dla lokalnych społeczności;
- drzewostany nieobjęte planem cięć rębnych ze względu na konieczność ustalenia dostosowanego do potrzeb hodowlanych rozmiaru etatu. Dotyczy przede wszystkim stabilnych drzewostanów w wieku poniżej 100 lat.

Tabela 100. Wykaz drzewostanów rębnych, przeszlorębnych, KO i KDO nieprojektowanych do użytkowania rębne

Adres	TSL	Grupa_rębności	Gatunek	Wiek	Pow. wyd.	Pow nieużytkowana	Info
02-36-1-08-11 -g -00	BMGŚW	2. Rębne	ŚW	95	2,40	2,40	teren urwisty
02-36-1-08-15 -b -00	LMGŚW	2. Rębne	DG	115	5,80	5,80	WDN
02-36-1-08-18 -f -00	LMGŚW	3. Przeszlorębne	SO	85	3,76	3,76	
02-36-1-09-38 -c -00	LMGŚW	2. Rębne	BK	120	5,28	5,28	
02-36-1-09-38 -g -00	LMGŚW	2. Rębne	BK	120	0,95	0,95	cenny przyrodniczo
02-36-1-11-50 -b -00	LMGŚW	2. Rębne	BK	115	2,03	2,03	d-stan niedostępny
02-36-1-11-51 -b -00	LMGŚW	3. Przeszlorębne	BK	135	0,82	0,82	d-stan niedostępny
02-36-1-10-67 -m -00	LMWYŻŚW	3. Przeszlorębne	SO	90	0,56	0,56	brak dojazdu
02-36-1-10-67 -s -00	LMWYŻŚW	3. Przeszlorębne	SO	100	0,44	0,44	brak dojazdu
02-36-1-10-69 -b -00	LŁG	2. Rębne	ŚW	85	2,41	2,41	biegacz urozmaicony
02-36-1-10-69 -c -00	LMGŚW	2. Rębne	ŚW	85	0,68	0,68	
02-36-1-10-71 -a -00	LŁG	2. Rębne	JD	120	0,95	0,95	składy drewna
02-36-1-12-83 -c -00	LMGŚW	3. Przeszlorębne	BK	160	5,58	5,58	Jask. Chłodna, Przed Balkonem, wych. skalna, zad. Ochronne
02-36-1-12-83 -g -00	LMGŚW	3. Przeszlorębne	BK	180	1,59	1,59	teren urwisty
02-36-1-12-96 -m -00	LMGŚW	KO	MD	80	1,37	1,37	
02-36-1-13-103 -a -00	LMGŚW	KO	JD	95	18,33	18,33	
02-36-1-13-109 -f -00	LWYŻŚW	2. Rębne	DB	150	5,27	5,27	
02-36-1-13-114 -a -00	BMGŚW	KDO	BK	40	2,70	2,70	
02-36-1-09-117 -g -00	BMGŚW	2. Rębne	BK	120	2,60	2,60	RG-PZO, l.spół.
02-36-2-02-46 -a -00	BMGŚW	KO	BK	95	1,51	1,51	GPW
02-36-2-02-47 -f -00	BMGŚW	2. Rębne	ŚW	95	0,67	0,67	RG-PZO, GPW
02-36-2-02-53 -a -00	BWG	2. Rębne	ŚW	90	2,11	2,11	RG-PZO, prop rez (Romanka-poszerz), str wilk
02-36-2-02-53 -b -00	BWG	3. Przeszlorębne	ŚW	140	15,13	15,13	Rez. "Romanka", zad ochronne
02-36-2-02-53 -c -00	BMGŚW	3. Przeszlorębne	ŚW	140	6,33	6,33	Rez. "Romanka", zad ochronne
02-36-2-02-53 -d -00	BWG	2. Rębne	ŚW	90	4,64	4,64	Rez. "Romanka", zad ochronne
02-36-2-02-53 -f -00	BMGŚW	2. Rębne	BK	115	1,23	1,23	Rez. "Romanka", zad ochronne
02-36-2-02-53 -g -00	BWG	3. Przeszlorębne	ŚW	140	2,49	2,49	Rez. "Romanka", zad ochronne
02-36-2-02-53 -h -00	BMGŚW	2. Rębne	BK	115	4,36	4,36	Rez. "Romanka", zad ochronne
02-36-2-02-54 -a -00	BWG	3. Przeszlorębne	ŚW	110	18,18	18,18	Rez. "Romanka", zad ochronne
02-36-2-02-54 -c -00	BMGŚW	2. Rębne	ŚW	100	3,82	3,82	Rez. "Romanka", zad ochronne
02-36-2-02-54 -f -00	BMGŚW	2. Rębne	ŚW	90	3,54	3,54	RG-PZO, strefa wilk
02-36-2-02-54 -g -00	BMGŚW	2. Rębne	ŚW	85	3,57	3,57	RG PZO, strefa wilk
02-36-2-03-55 -a -00	BWG	2. Rębne	ŚW	85	4,05	4,05	RG-PZO, strefa wilk
02-36-2-03-58 -a -00	BMGŚW	3. Przeszlorębne	ŚW	140	13,65	13,65	RG-PZO (ok. 7,5ha), teren trudno dostępny
02-36-2-03-59 -a -00	LMGŚW	KO	BK	145	7,27	0,17	w cz.E 0,27ha-bez zab. T.niedost.w cz.S-30%, LGŚW-10%
02-36-2-03-60 -c -00	BMGŚW	KO	ŚW	135	7,22	7,22	RG PZO (ok. 3,95ha) Teren trudnodost, LMGŚW-15%
02-36-2-03-65 -b -00	BMGŚW	KO	ŚW	125	10,72	10,72	RG-PZO (ok. 8,05ha),
02-36-2-03-74 -b -00	BWG	3. Przeszlorębne	ŚW	240	6,90	6,90	Rez."Lipowska", zad ochronne
02-36-2-03-74 -d -00	BWG	2. Rębne	ŚW	100	1,89	1,89	Rez."Lipowska", zad ochronne
02-36-2-03-75 -a -00	BWG	3. Przeszlorębne	ŚW	110	9,30	9,30	Rez."Lipowska", zad ochronne

Adres	TSL	Grupa rębności	Gatunek	Wiek	Pow. wyd.	Pow nieużytkowana	Info
02-36-2-03-75 -b -00	BWG	2. Rębne	ŚW	90	3,10	3,10	Rez. "Lipowska", zad ochronne
02-36-2-03-75 -c -00	BWG	3. Przeszlórębne	ŚW	125	9,15	9,15	Rez. "Lipowska", zad ochronne
02-36-2-03-76 -b -00	BMGŚW	3. Przeszlórębne	ŚW	105	9,26	9,26	RG-PZO (ok. 6,50ha)
02-36-2-03-76 -d -00	BWG	3. Przeszlórębne	ŚW	105	13,98	13,98	RG-PZO
02-36-2-03-77 -c -00	BMGŚW	KO	BK	90	3,15	3,15	RG-PZO, teren niedostępny
02-36-2-03-77 -d -00	BMGŚW	KDO	ŚW	130	10,48	10,48	RG-PZO, teren niedostępny
02-36-2-03-77 -f -00	BWG	KDO	ŚW	90	1,89	1,89	RG-PZO, teren niedostępny
02-36-2-03-80 -a -00	LMGŚW	KO	BK	95	2,21	2,21	Teren niedostępny
02-36-2-03-87 -d -00	BMGŚW	KO	ŚW	115	7,26	7,26	RG-PZO (ok. 1,10ha), Jaskinia Boracza, nocek duży, t.niedost.
02-36-2-07-144 -c -00	BMGŚW	3. Przeszlórębne	SO	100	0,79	0,79	I.spół.
02-36-2-07-145 -d -00	BMGŚW	3. Przeszlórębne	OL.S	60	0,12	0,12	ter zdewastowany, I.spół.
02-36-2-06-167 -a -00	BMGŚW	KO	BK	90	14,71	14,71	
02-36-2-05-235 -c -00	LMGŚW	2. Rębne	ŚW	85	4,65	4,65	
02-36-2-05-241 -b -00	BMGŚW	KO	MD	60	1,00	1,00	przerzedzenia 0,30ha
02-36-2-05-242 -h -00	BMGŚW	2. Rębne	SO	70	1,07	1,07	wychodnie skalne
02-36-2-05-247 -a -00	LMGŚW	2. Rębne	ŚW	90	1,56	1,56	teren niedostępny, potok
02-36-2-05-248 -c -00	BMGŚW	KO	JD	165	4,76	4,76	WDN
02-36-2-05-251 -f -00	BMGŚW	KO	SO	155	2,36	2,36	
02-36-2-05-255 -f -00	LGŚW	3. Przeszlórębne	MD	180	6,40	6,40	Zesp.dworsko-park z 1833r. Park zabytk. Śc. dydaktyczna
Razem					290,00	282,90	

Przebudowa drzewostanów.

W Nadleśnictwie Węgierska Górką część drzewostanów przewidziano do przebudowy intensywnej. Są to drzewostany świerkowe o składzie gatunkowym wykazujące uszkodzenia, silnie przerzedzone. Biorąc pod uwagę kondycję zdrowotną tych drzewostanów zaplanowano przebudowę intensywną na powierzchni manipulacyjnej 215,75 ha, poprzez użytkowanie rębne oraz przebudowę stopniową – 201,64 ha poprzez trzebież przekształceniową i podsadzenia.

Szczegółowe zestawienia drzewostanów objętych przebudową przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 101. Wykaz drzewostanów objętych przebudową w Nadleśnictwie Węgierska Górką

Adres	Gospo-darstwo	Pow wyd [ha]	Wsk gosp			Pow manip [ha]	Zgod-ność	Przyczyna uszk	Pro-cent uszk	Gat pan	Wiek	Zadrz
02-36-1-08-10 -d -00	O	2,62	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,62	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	35	0,8
02-36-1-09-38 -d -00	O	8,71	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	8,71	CZ ZG	OWADY	70	ŚW	45	0,2
02-36-1-09-39 -d -00	O	3,22	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	3,22	CZ ZG	OWADY	70	ŚW	50	0,3
02-36-1-09-40 -f -00	O	9,76	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	9,76	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	45	0,5
02-36-1-09-43 -b -00	O	4,41	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	4,41	CZ ZG	GRZYBY	80	ŚW	30	0,4
02-36-1-11-52 -b -00	O	1,16	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,16	CZ ZG	KLIMAT	40	ŚW	40	0,7
02-36-1-11-52 -d -00	O	9,56	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	9,56	ZG	GRZYBY	30	BK	50	0,6
02-36-1-11-54 -a -00	O	5,7	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	5,70	CZ ZG	GRZYBY	30	ŚW	40	0,2
02-36-1-11-56 -c -00	O	4,75	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	4,75	CZ ZG	GRZYBY	30	ŚW	40	0,8
02-36-1-11-57 -a -00	O	6,3	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	6,30	CZ ZG	GRZYBY	40	ŚW	45	0,6
02-36-1-10-70 -g -00	O	0,92	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	0,92	CZ ZG	GRZYBY	40	ŚW	50	0,7
02-36-1-10-79 -c -00	O	9,6	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	9,60	CZ ZG	GRZYBY	30	ŚW	40	0,9
02-36-1-12-85 -c -00	O	10,37	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	10,37	ZG	OWADY	40	ŚW	45	0,6
02-36-1-12-89 -a -00	O	3,18	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	3,18	ZG	OWADY	30	ŚW	45	0,6
02-36-1-12-90 -a -00	O	1,99	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,99	ZG	OWADY	40	BK	50	0,4
02-36-1-12-91 -b -00	O	5,98	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	5,98	ZG	OWADY	50	ŚW	40	0,7

Adres	Gospo- darstwo	Pow wydz [ha]	Wsk gosp			Pow manip [ha]	Zgod- ność	Przyczyna uszk	Pro- cent uszk	Gat pan	Wiek	Zadrz
02-36-1-12-92 -b -00	O	3,69	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	3,69	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	50	0,5
02-36-1-12-93 -b -00	O	9,17	CP	TW	AGROT	9,17	ZG	OWADY	50	ŚW	45	0,7
02-36-1-12-95 -g -00	O	0,83	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	0,83	CZ ZG	OWADY	70	ŚW	45	0,3
02-36-1-13-99 -c -00	O	9,9	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	9,90	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	45	0,7
02-36-1-13-100 -c -00	O	6,4	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	6,40	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	45	0,9
02-36-1-13-102 -b -00	O	8,75	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	8,75	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	60	0,8
02-36-1-13-105 -b -00	O	7,34	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	7,34	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	45	0,8
02-36-1-13-106 -b -00	O	7,2	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	7,20	ZG	OWADY	40	ŚW	45	0,7
02-36-1-13-109 -d -00	O	2,39	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,39	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	45	0,9
02-36-1-13-111 -b -00	O	8,31	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	8,31	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	35	0,8
02-36-1-13-114 -a -00	O	2,7	AGROT	ODN-ZŁOŻ	PRZEST	1,08	CZ ZG	OWADY	30	BK	40	0,3
02-36-1-13-115 -d -00	O	3,37	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	3,37	CZ ZG	OWADY	50	ŚW	45	0,6
02-36-2-01-8 -a -00	O	1,45	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,45	CZ ZG	GRZYBY	30	ŚW	50	0,7
02-36-2-01-8 -d -00	O	2,32	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,32	CZ ZG	GRZYBY	20	ŚW	40	0,8
02-36-2-01-9 -c -00	O	1,17	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,17	CZ ZG	GRZYBY	20	ŚW	65	0,5
02-36-2-01-10 -c -00	O	6,14	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	6,14	CZ ZG	GRZYBY	30	ŚW	35	1,0
02-36-2-01-12 -a -00	O	9,7	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	9,70	CZ ZG	KLIMAT	20	ŚW	50	0,8
02-36-2-01-12 -d -00	O	6,48	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	6,48	CZ ZG	GRZYBY	20	ŚW	50	0,7
02-36-2-01-15 -b -00	O	4,58	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	4,58	CZ ZG	GRZYBY	40	ŚW	45	0,7
02-36-2-01-17 -c -00	O	1,8	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,80	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	60	0,7
02-36-2-01-23 -a -00	O	1,31	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,31	CZ ZG	GRZYBY	30	ŚW	55	0,8
02-36-2-02-47 -c -00	S	1,18	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,18	ZG		0	ŚW	45	0,9
02-36-2-02-48 -c -00	S	9,91	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	9,91	ZG	GRZYBY	30	ŚW	40	0,6
02-36-2-04-98 -b -00	O	8,99	IVD	CW	CP	8,99	ZG	GRZYBY	30	ŚW	60	0,7
02-36-2-04-100 -b -00	O	9,81	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	9,81	ZG		0	BK	60	0,7
02-36-2-04-112 -c -00	O	1,03	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,03	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	55	0,6
02-36-2-07-126 -a -00	O	14,92	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	14,92	ZG	OWADY	30	ŚW	35	0,7
02-36-2-07-130 -a -00	O	3,32	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	3,32	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	50	0,5
02-36-2-07-131 -a -00	O	1,88	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,88	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	45	0,6
02-36-2-07-139 -b -00	O	4,38	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	4,38	CZ ZG	OWADY	50	ŚW	40	0,6
02-36-2-07-148 -b -00	O	1,6	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,60	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	55	0,4
02-36-2-07-148 -c -00	O	2,67	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,67	CZ ZG	OWADY	50	ŚW	35	0,5
02-36-2-07-149 -b -00	O	1,78	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	1,78	ZG	OWADY	60	ŚW	45	0,5
02-36-2-07-151 -b -00	GPZ	2,66	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,66	ZG	OWADY	40	ŚW	55	0,5
02-36-2-07-164 -b -00	O	9,46	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	9,46	CZ ZG	ZWIERZ	30	ŚW	55	0,5
02-36-2-06-195 -h -00	O	4,87	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	4,87	ZG	OWADY	30	BK	55	0,4
02-36-2-06-200 -a -00	O	16,23	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	16,23	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	50	0,7
02-36-2-05-215 -b -00	O	2,93	TW	CP	AGROT	1,76	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	32	0,6
02-36-2-05-216 -c -00	O	2,09	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,09	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	45	0,6
02-36-2-05-217 -b -00	O	12,82	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	12,82	ZG	OWADY	30	ŚW	55	0,5
02-36-2-05-218 -a -00	O	16,48	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	16,48	ZG	OWADY	40	ŚW	60	0,6
02-36-2-05-219 -c -00	O	18,5	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	18,50	ZG	OWADY	30	ŚW	70	0,7
02-36-2-05-223 -b -00	O	7,37	TW	AGROT	ODN-ZŁOŻ	5,97	ZG	OWADY	30	ŚW	50	0,6
02-36-2-05-224 -c -00	O	15,88	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	15,88	CZ ZG	OWADY	50	ŚW	50	0,4
02-36-2-05-225 -b -00	O	5,01	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	5,01	ZG	OWADY	60	ŚW	50	0,6
02-36-2-05-226 -a -00	O	4,03	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	4,03	ZG	OWADY	30	ŚW	50	0,6
02-36-2-05-228 -a -00	O	7,74	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	7,74	ZG	OWADY	40	ŚW	50	0,4

Adres	Gospo- darstwo	Pow wydz [ha]	Wsk gosp			Pow manip [ha]	Zgod- ność	Przyczyna uszk	Pro- cent uszk	Gat pan	Wiek	Zadrz
02-36-2-05-230 -a -00	O	2,11	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,11	ZG	OWADY	40	ŚW	50	0,3
02-36-2-05-232 -a -00	O	7,47	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	7,47	CZ ZG	OWADY	50	ŚW	50	0,3
02-36-2-05-233 -a -00	O	9,75	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	9,75	ZG	OWADY	40	ŚW	50	0,2
02-36-2-05-248 -b -00	O	3,02	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	3,02	ZG	OWADY	40	JD	70	0,4
02-36-2-05-248 -d -00	O	2,98	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,98	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	50	0,1
02-36-2-05-251 -a -00	O	6,52	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	6,52	CZ ZG	OWADY	30	ŚW	60	0,4
02-36-2-05-251 -d -00	O	2,53	TP	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,53	CZ ZG	OWADY	40	ŚW	55	0,6
02-36-2-05-253 -d -00	O	2,24	IVD	AGROT	ODN-ZŁOŻ	2,24	CZ ZG	OWADY	60	ŚW	40	0,5
Razem		417,39				413,20						

Niezależnie od zestawienia drzewostanów przewidzianych do przebudowy, jeżeli w trakcie obowiązywania PUL Nadleśniczy stwierdzi potrzebę prowadzenia przebudowy w drzewostanach innych niż wymienione, powinien zainicjować proces przebudowy na tych powierzchniach, kierując się Zasadami Hodowli Lasu § 57-60 oraz potrzebami wynikającymi z aktualnego stanu lasu.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Zasadniczym celem użytkowania przedrębnego jest pielęgnowanie drzewostanów przez cięcia, które winny przyczynić się do osiągnięcia jakościowo lepszej produkcji drewna i zwiększenia odporności drzewostanów na działanie czynników abiotycznych, biotycznych i antropogenicznych. Istotną sprawą jest także regulowanie składu gatunkowego, które zapewni zachowanie a nawet zwiększenie zdolności produkcyjnej siedlisk omawianego terenu oraz zwiększenie różnorodności biologicznej.

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne ZHL. Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym winny być realizowane wg potrzeb, na jakie wskazuje stan konkretnego drzewostanu.

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowią ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego”. Są one umieszczone w tomie - „Plany zagospodarowania lasu” po wykazie cięć rębnych.

Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów.

W skład tego wykazu wchodzi:

- trzebieże wczesne (TW);
- trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb pielęgnacyjnych i hodowlanych drzewostanów.

W części tabelarycznej elaboratu (rozdział 8) przedstawiono zestawienia dotyczące danych wynikających z zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego (Tabela nr XVI - Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku).

Ustalanie wielkości etatu użytkowania przedrębnego oraz omówienie drzewostanów nie projektowanych do użytkowania głównego zostało przedstawione w [rozdziale 3.1.3.2.](#)

Tabela 102. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Obręb, nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LIPOWA	CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-
	TW	45,83	299,06	122,44	-	-	-	-	467,33
	TP	-	10,78	181,29	205,85	135,72	11,08	-	544,72
	Razem	45,83	309,84	303,73	205,85	135,72	11,08	-	1012,05
WĘGIERSKA GÓRKA	CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-
	TW	69,18	747,37	78,58	-	-	-	-	895,13
	TP	-	69,32	717,1	278,93	60,44	24,91	-	1150,7
	Razem	69,18	816,69	795,68	278,93	60,44	24,91	-	2045,83
Nadleśnictwo	CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-
	TW	115,01	1046,43	201,02	-	-	-	-	1362,46
	TP	-	80,1	898,39	484,78	196,16	35,99	-	1695,42
	Razem	115,01	1126,53	1099,41	484,78	196,16	35,99	-	3057,88

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zadania z zakresu użytkowania głównego w kontekście przyjętego etatu omówiono w [rozdziale 3.1.3.](#)

Poniżej zestawiono użytki główne według kategorii cięć - Tabela XVII.

Tabela XVII Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć Nadleśnictwo Węgierska Górka, obręb Lipowa

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miażdżość grubizny w m3	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	293,49	73,81	20414	18211
Spodziewany przyrost 5% miażdżości użytków rębnych			1021	909
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	293,49	73,81	21435	19120
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin			2385	2110
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			510	458
3. pozostałe	3,50			
Razem nie zaliczone	3,50		2895	2568
Razem użytki rębne	296,99	73,81	24330	21688
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże wczesne	467,33			
Trzebieże późne	544,72			
Razem użytki przedrębne (m³ wg przyjętego etatu)	1012,05		93750	75000
Ogółem użytki główne (I+II)	1309,04	73,81	118080	96688

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Tabela XVII Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć Nadleśnictwo Węgierska Góra, obręb Węgierska Góra

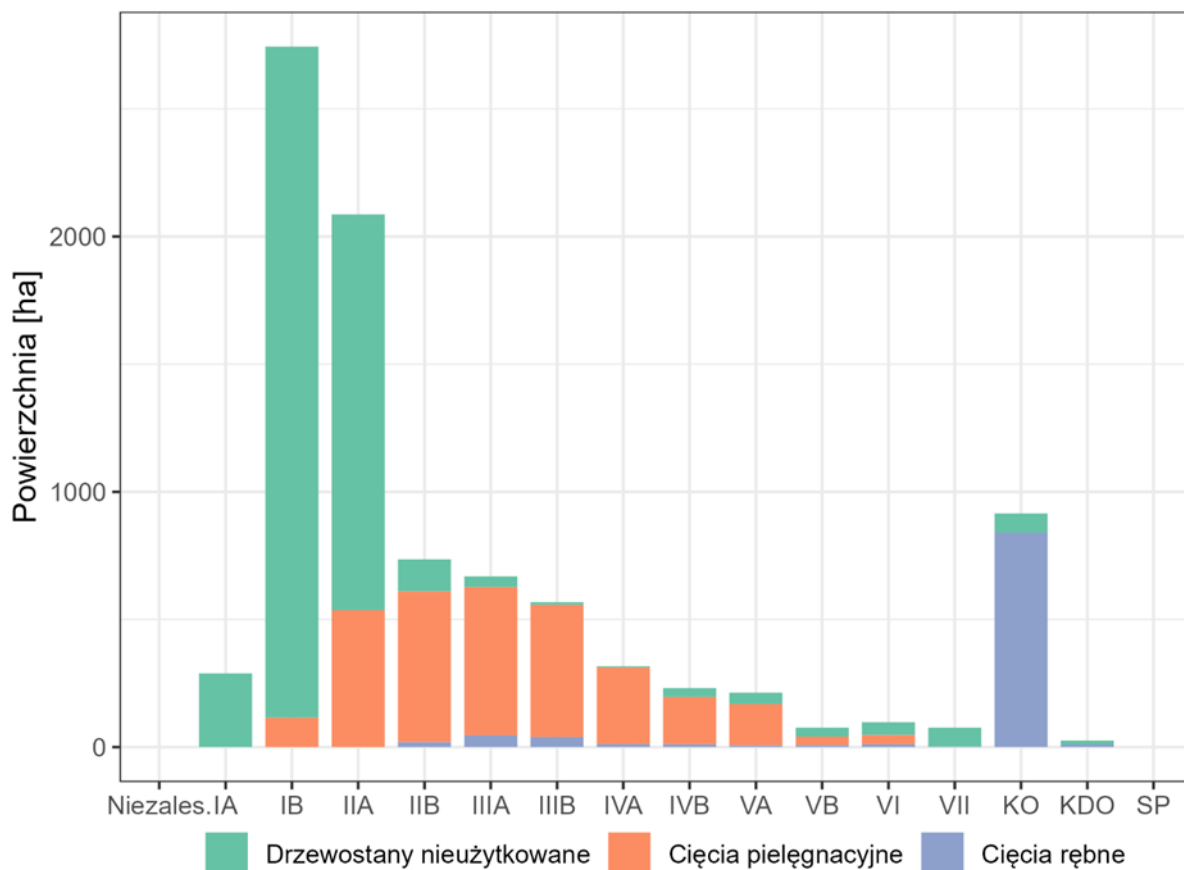
Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miażdżość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	712,34	138,16	51004	45426
Spodziewany przyrost 5% miażdżość użytków rębnych			2550	2274
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	712,34	138,16	53554	47700
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin			3957	3503
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów				
3. pozostałe	4,55		701	630
Razem nie zaliczone	4,55	0,00	4658	4133
Razem użytki rębne	716,89	138,16	58212	51833
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże wczesne	895,13			
Trzebieże późne	1150,70			
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	2045,83	0,00	211250	169000
Ogółem użytki główne (I+II)	2762,72	138,16	269462	220833

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Tabela XVII Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć Nadleśnictwo Węgierska Góra,

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miażdżość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	1005,83	211,97	71418	63637
Spodziewany przyrost 5% miażdżość użytków rębnych			3571	3183
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	1005,83	211,97	74989	66820
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin			6342	5613
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów				
3. pozostałe	8,05		1211	1088
Razem nie zaliczone	8,05	0,00	7553	6701
Razem użytki rębne	1013,88	211,97	82542	73521
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże wczesne	0,00			
Trzebieże późne	0,00			
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjętego etatu)	3057,88	0,00	305000	244000
Ogółem użytki główne (I+II)	4071,76	211,97	387542	317521

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Wykres 33. Powierzchnia manipulacyjna cięć w podklasach wieku

3.2.2 Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu powinno być zachowanie trwałości drzewostanów i ich wzbogacanie, poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie, Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiu na typy siedliskowe lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, zamieszczonej w części tabelarycznej elaboratu.

Tabela 103. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu w Nadleśnictwie Węgierska Góra

Zadania gospodarcze	Obr. Lipowa	Obr. Węgierska Góra	Nadleśnictwo
	Powierzchnia - ha		
1	2	3	3
I. Odnowienia i zalesienia, w tym:			
1. halizny, płazowiny i zręby zaległe	3,67	3,08	6,75
2. grunty nieleśne	-	-	-
3. zręby projektowane	-	-	-
Razem I	3,67	3,08	6,75
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:			
1. przy rębniach złożonych	101,83	165,86	267,69
2. podsadzenia produkcyjne	1,00	-	1,00
3. dolesienia luk i przerzedzeń	-	-	-
Razem II	102,83	165,86	268,69

Zadania gospodarcze	Obr. Lipowa	Obr. Węgierska Górka	Nadleśnictwo
	Powierzchnia - ha		
1	2	3	3
Razem I + II	106,50	168,94	275,44
III. Poprawki i uzupełnienia			
1. w uprawach i młodnikach	-	-	-
Razem III	0,00	0,00	0,00
Razem I + II + III	106,50	168,94	275,44
IV. Wprowadzanie podszytów			
1. wprowadzanie podszytów	-	-	-
V. Pielęgnowanie, w tym:			
1. gleby (PIEL)	36,88	40,92	77,80
2. czyszczenia wczesne (CW)	170,23	168,43	338,66
3. młodników (CP)	1757,65	2894,98	4652,63
4. młodników (CP-P)	-	-	-
Razem V	1964,76	3104,33	5069,09
VI. Melioracje, w tym:			
1. zab. agrotechniczne	106,50	168,94	275,44
2. wodne	-	-	-
Razem VI	106,50	168,94	275,44

Ramowe składy upraw dla poszczególnych TD oraz TSL przedstawiono w [rozdziale 1.3.7](#) „Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk leśnych”. Przyjęte składy gatunkowe odnowień należy traktować ramowo i uwzględniać przy odnawianiu warunki mikrosiedliskowe oraz potencjalne naturalne leśne zbiorowiska roślinne.

Wobec trwającego procesu zamierania jesionu przy odnowieniach, gdzie składnikiem winien być Js dopuszcza się zamienne stosowanie gatunków o zbliżonych wymaganiach tj.: Ol, Dbs, Św, Wz, Brz, Jw, Lp, itp.

Poza granicami obszarów Natura 2000 można stosować w gatunkach domieszkowych oraz pomocniczych również Dg.

W granicach obszarów Natura 2000 można stosować Md tylko jako przedplon.

Dobór gatunków pomocniczych (% i inne) na etapie realizacji PUL winien wynikać z uwarunkowań edaficznych i być zgodny z zasięgiem geograficznym gat. drzew oraz uwzględniać rodzimność gatunku.

W przypadku potrzeb przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskiem na siedliskach bagiennych, łągowych dopuszcza się stosowanie rębni adekwatnych do założonego długoletniego celu hodowlanego.

Mając na względzie ujawniającą się w coraz większym stopniu wrażliwość drzewostanów na stan zasobów wodnych w glebie planuje się postępowanie uwzględniające warianty uwilgotnienia siedlisk. Wymienne stosowanie TD pomiędzy danymi wariantami jest możliwe w przypadkach uzasadnionych aktualnym stanem siedliska.

Na powierzchniach przeznaczonych do odnowień, dolesień oraz poprawek zaprojektowano melioracje agrotechniczne.

Zabiegi pielęgnacyjne młodników i upraw projektowano zgodnie z zaleceniami RDLP w Katowicach (pismo nr ZU.6004.10.2020 z dnia 14.08.2020r), aby nie dublować powierzchni zabiegów pielęgnacyjnych w opisach taksacyjnych. W przypadku:

- 1) upraw po rębni zupełnej zaprojektowano tylko jeden z zabiegów na 100% pow., tj. albo PIEL (zasadniczo w młodych uprawach), albo CW (zasadniczo w starszych uprawach).
- 2) zrębów po cięciu uprzątającym w rębni złożonej (np. IIIAU), gdzie przykładowo 30% stanowią odnowione gniazda wymagające CW lub CP (w zależności od stanu na gruncie podczas taksacji), a pozostałe 70% nie jest jeszcze obsadzone/obsiane to do OT zaprojektowano 30% pow. CW lub CP a na 70% pow. nie projektowano zabiegów obligatoryjnych.

- 3) młodszych upraw po rębni złożonej, gdzie przykładowo 30% stanowią odnowione gniazda wymagające CW lub CP, a pozostałe 70% pow. wymaga PIEL to do OT taksator projektuje 30% pow. CW lub CP i 70% pow. PIEL.,
- 4) starszych upraw po rębni złożonej, gdzie przykładowo 30% stanowią odnowione gniazda wymagające CP, a pozostałe 70% pow. wymaga CW to do OT taksator projektuje CP na 30% i CW na 70% pow.,

Rozwiązanie polegające na projektowaniu w PUL niezduplowanej powierzchni zabiegu pielęgnacyjnego ma na celu ułatwienie nadleśnictwu rozliczenie wykonania PUL (sprawozdawczość w SILPWeb, analiza gosp. minionego okresu) w zakresie zrealizowania przez nadleśnictwo minimalnej powierzchni wskazań obligatoryjnych. Przy w/w podejściu zaprojektowana w PUL pow. pielęgnacji winna być wykonana w 100%.

Pozostałe zabiegi pielęgnacji upraw wykonują nadleśnictwa na podstawie potrzeb wynikających ze stanu lasu i są to wtedy zadania fakultatywne z punktu widzenia realizacji PUL, zatwierdzonego przez MŚ (w aspekcie prawnym). Ilość zabiegów pielęgnacyjnych (pielęgnacja gleby, CW, CP) na powierzchniach do tego przeznaczonych uzależniona będzie od potrzeb hodowlanych, a w planach zagospodarowania powierzchnia tych zabiegów została wykazana jednorazowo.

Zabieg pielęgnowania gleby projektowano tylko w istniejących uprawach na powierzchniach otwartych i pod okapem. Pielęgnowanie gleby winno polegać na odchwaszczeniu powierzchni między sadzonkami, gdzie roślinność runa stanowi dla nich konkurencję w dostępie do światła i składników pokarmowych.

Zgodnie z §46 ust 13 IUL wskazówki gospodarcze zawarte w opisach taksacyjnych nie uwzględniają pielęgnacji projektowanych upraw, jak też wielkości projektowanych poprawek i uzupełnień w projektowanych uprawach. Orientacyjny rozmiar tych zadań uzgodniony z Nadleśnictwem jest ujęty łącznie (poniżej). Wielkość ta nie została ujęta w opisach taksacyjnych, a będzie realizowana przez Nadleśnictwo na podstawie stwierdzonych potrzeb:

- Orientacyjny rozmiar pielęgnacji projektowanych upraw (80% powierzchni do odnowienia) w wysokości około 220 ha (obr. 1 - 85 ha, obr. 2 - 135 ha);
- Orientacyjna wielkość poprawek na gruntach projektowanych do odnowień ok. 10% powierzchni planowanych odnowień i wynosić będzie około 28 ha (obr. 1 - 11 ha, obr. 2 - 17 ha). Konieczność wykonania poprawek oraz ich powierzchnia określone zostanie na podstawie stwierdzonych potrzeb.

Nadleśnictwo może dokonywać zalesień użytków rolnych, przyjmując za formalną podstawę ich przeznaczenie do zalesienia w planach zagospodarowania przestrzennego.

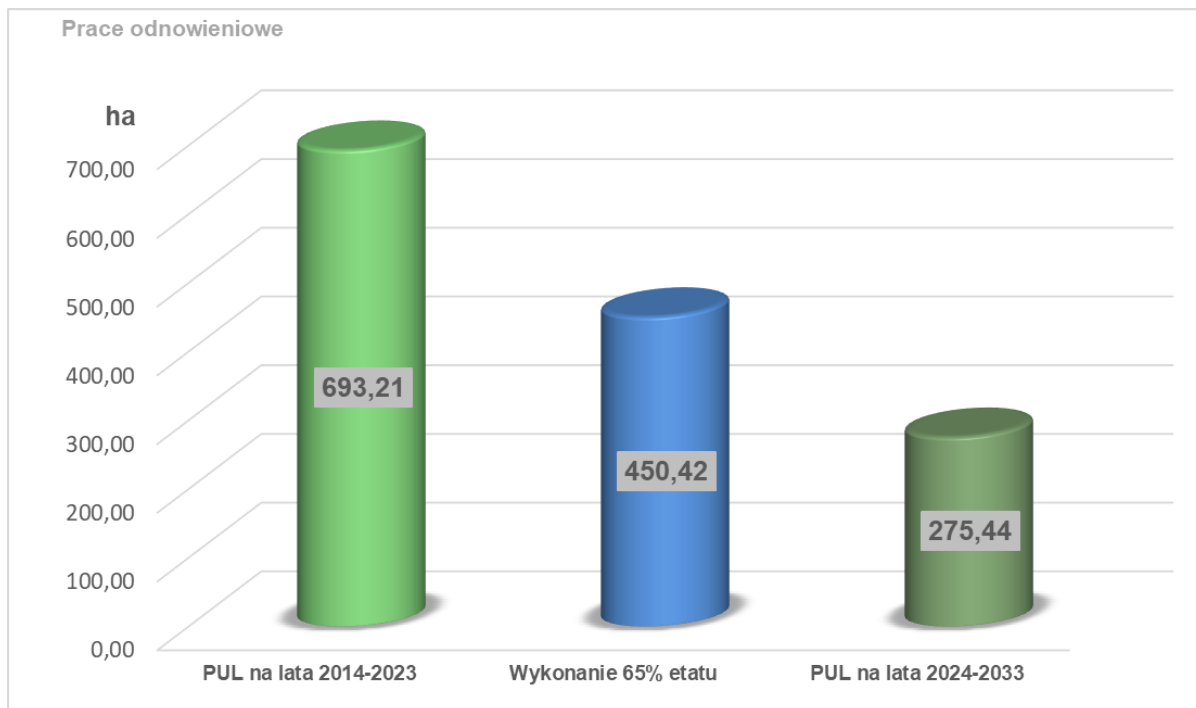
Szczegółowe wytyczne w zakresie prowadzenia zabiegów hodowli lasu znajdują się w „Zasadach Hodowli Lasu”.

Porównanie projektowanego rozmiaru prac odnowieniowych w V i VI rewizji z wykonaniem przedstawia poniższa tabela oraz wykres. Powierzchnia prac odnowieniowych uwzględnia także poprawki i uzupełnienia.

Tabela 104. Porównanie projektowanego rozmiaru prac odnowieniowych z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Obręb	Plan na okres 1.01.2014-31.12.2023	Wykonanie prac odnowieniowych w minionym okresie	Plan na okres 1.01.2024-31.12.2033
	m ³ netto		
Lipowa	467,45	286,85	106,50
Węgierska Górka	225,76	163,57	168,94
Nadleśnictwo	693,21	450,42	275,44

* - przedstawione wartości są średnimi rocznymi

Wykres sporządzono w oparciu o dane Nadleśnictwa - Tabela X (Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Węgierska Górka za okres 01.01.2014 do 31.12.2023 - referat Nadleśniczego).

Wykres 34. Porównanie projektowanego rozmiaru prac odnowieniowych w V i VI rewizji z wykonaniem

Zadania hodowlane w zakresie odnowień i zalesień planowane w poprzednim okresie gospodarczym zrealizowano na poziomie 65%. Przyczyny niezrealizowania planu zostały omówione w Analizie gospodarki przeszłej. Rozmiar zadań, jakie zaplanowano w tym 10-leciu jest o 39% niższy niż wykonany w poprzednim okresie gospodarczym i odzwierciedla potrzeby Nadleśnictwa w tym zakresie.

Tabela XVIII Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu
Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń										
											Powierzchnia zredukowana - ha					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMGŚW	6,75			107,85	1,00		115,60		115,60		54,09	202,34	1491,45	1747,88		115,60
BMGW													5,77	5,77		
BWG													29,24	29,24		
LGŚW				39,31			39,31		39,31		1,48	22,64	557,82	581,94		39,31
LGW				0,70			0,70		0,70							0,70
LMGŚW				119,26			119,26		119,26		22,23	113,68	2566,92	2702,83		119,26
LMGW													1,05	1,05		
LWYŻŚW				0,57			0,57		0,57				0,38	0,38		0,57
OGÓŁEM	6,75			267,69	1,00		275,44		275,44		77,80	338,66	4652,63	5069,09		275,44

Omówienie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu.

Odnowienia halizn (ODN-HAL) - nie projektowano.

Odnowienia zrębów istniejących (ODN-ZRB) - projektowano na powierzchni 6,75 ha (obr. 1 - 3,67 ha, obr. 2 - 3,08 ha). Wynikają z konieczności odnowienia powierzchni otwartych, powstałych po realizacji sanitarnych cięć rębnych, głównie rębnią Ib pod koniec obowiązywania poprzedniego PUL. Są to 3 zręby zlokalizowane w wydzieleniach: 53b, 123a w obrębie Lipowa oraz 54h w obrębie Węgierska Górka.

Odnowienia zrębów projektowanych (ODN-ZRB) - nie projektowano.

Razem odnowienia na powierzchni otwartej - projektowano na powierzchni 6,75 ha.

Odnowienia przy rębniach złożonych (ODN-ZŁOŻ) - projektowano w ramach procesu odnowienia realizowanego rębniami złożonymi (IVd, V). Zaprojektowany na nowy okres gospodarczy powierzchniowy rozmiar odnowień pod osłoną drzewostanu w wielkości 267,69 ha dotyczy zarówno odnowień naturalnych jak również sztucznych. Odnowienia sztuczne dotyczą drzewostanów, w których ze względu na różne czynniki, uzyskanie i wyprowadzenie odnowienia naturalnego będzie niemożliwe bądź utrudnione. Również wprowadzenie niektórych gatunków przewidzianych w GTD, a niewystępujących w składzie gatunkowym drzewostanu i tym samym brakiem możliwości obsiewu naturalnego będzie wymagać ich sztucznego wprowadzenia.

Dolesienia luk i przerzedzeń (ODN-LUK) - nie projektowano.

Podsadzenia (ODN-IIP) - projektowano na powierzchni 1,00 ha. Podsadzenia są zaprojektowane w przerzedzonym drzewostanie do przebudowy przy pomocy trzebieży przekształceniowych w wydzieleniach (84f - obr. Lipowa). Zaleca się wprowadzenie gatunków w pełni wykorzystujących istniejące mikrosiedlisko, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na dobór składu gatunkowego do przyjętego typu drzewostanu. Zalecany jest materiał szkółkarski dobrej jakości.

Razem odnowienia po osłoną - projektowano na powierzchni 268,69 ha.

Poprawki i uzupełnienia (POPR) - nie projektowano.

Ogółem odnowienia, zalesienia, poprawki i uzupełnienia - projektowano na powierzchni 275,44 ha.

Pielęgnowanie gleby (PIEL) - projektowano na łącznej powierzchni 77,80 ha, z czego w obr. Lipowa 36,88 ha, a w obrębie Węgierska Górka 40,92 ha. Obejmuje ono istniejące młodsze uprawy na powierzchniach otwartych i pod okapem drzewostanów. Pielęgnowanie gleby winno polegać na odchwaszczeniu powierzchni między sadzonkami, gdzie roślinność runa stanowi dla nich konkurencję w dostępie do światła i składników pokarmowych.

Pielęgnowanie upraw (CW) - projektowano w starszych uprawach na powierzchniach otwartych i w odnowieniach podokapowych, w ilości 338,66 ha, z czego w obr. Lipowa 170,23 ha, a w obrębie Węgierska Górka 168,43 ha.

Pielęgnowanie młodników (CP) – 4652,63 ha (odpowiednio w obrębach: 1757,65 ha oraz 2894,98 ha) zaplanowano w młodnikach, zarówno na powierzchniach otwartych jak również podokapowych, które wymagają wykonania zabiegów hodowlanych związanych z regulowaniem składu, kształtowaniem przyszłej struktury lasu, normowaniem zwarcia, poprawą jakości i zdrowotności przyszłego drzewostanu. Wykonywane czynności mają charakter selekcji negatywnej z elementami selekcji pozytywnej.

Pielęgnację, CW i CP planowano zarówno w uprawach młodników na powierzchniach otwartych, jak i pod osłoną drzewostanu (w drzewostanach w trakcie użytkowania rębniami złożonymi).

Razem pielęgnowanie (PIEL+CW+CP) - projektowano na powierzchni 5069,09 ha.

Melioracje agrotechniczne (AGROT) - czynności wykonywane w ramach melioracji agrotechnicznych mają na celu poprawę fizycznych właściwości gleby i obejmują również przygotowanie gleby. Zostały zaplanowane na powierzchni 275,44 ha (106,50 ha i 168,94 ha) celem stworzenia dogodnych warunków wzrostu i zwiększenia udatności planowanych odnowień.

Przy odnawianiu drzewostanów w Nadleśnictwie należy przestrzegać następujących zasad:

- w możliwie największym stopniu stosować odnowienie naturalne, które nabiera coraz większego znaczenia we współczesnej hodowli lasu, jako najlepszy sposób na zachowanie całego bogactwa genetycznego;
- przy odnowieniach sztucznych należy używać materiału sadzeniowego o dobrej jakości oraz przestrzegać zasad regionalizacji LMR (leśny materiał rozmnożeniowy), a sam zabieg wykonywać starannie, co powinno zapewnić udatność upraw;
- należy wzbogacać w możliwie największym stopniu skład gatunkowy stosownie do możliwości produkcyjnych siedlisk i mikrosiedlisk oraz wymagań ekologicznych drzew;
- powstałe uprawy należy systematycznie i starannie pielęgnować zwłaszcza w pierwszych latach po posadzeniu, tu konieczne jest odchwaszczanie od nadmiernie rozwiniętej roślinności runa leśnego.

3.2.2.1. Zestawienie zadań gospodarczych dla leśnictw.

Poniżej w ujęciu tabelarycznym zestawiono czynności gospodarcze w Nadleśnictwie Węgierska Górka w ramach obrębów, dla poszczególnych leśnictw, w rozbiciu na zadania z zakresu użytkowania i hodowli lasu.

a) Zadania gospodarcze dla leśnictw - pozyskanie drewna.

Tabela 105. Zestawienie zadań gospodarczych dla leśnictw - pozyskanie drewna

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem		Bez wska- zań.
		Zal. na etat ¹⁾		Niezal. na etat		Razem						
		ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
8	Kalonka	19,12	1386	0,47	334	19,59	1720	185,33	15835	204,92	17555	33,54
9	Skrzyczne	60,52	3751	0,44	331	60,96	4082	259,83	22546	320,79	26628	6,76
10	Ostre	33,21	3082	0,49	99	33,7	3181	110,16	9317	143,86	12498	23,44
11	Łukaszne	64,83	4149	0,29	392	65,12	4541	78,59	5636	143,71	10177	24,5
12	Morońka	48,18	3022	0,86	445	49,04	3467	197,61	13689	246,65	17156	4,94
13	Radziechowy	67,63	3730	0,95	967	68,58	4697	180,53	7977	249,11	12674	-
LIPOWA		293,49	19120	3,5	2568	296,99	21688	1012,05	75000	1309,04	96688	93,18
1	Cięcinki	56,73	5036	0,23	97	56,96	5133	393,89	31652	450,85	36785	5,17
2	Żabnica	164,99	10098	0,29	976	165,28	11074	345,09	43880	510,37	54954	10,2
3	Boracza	129,83	11372	0,26	386	130,09	11758	337,73	27339	467,82	39097	79,96
4	Prusów	29,08	2144	0,14	9	29,22	2153	312,27	22277	341,49	24430	0,69
5	Kamesznica	204,42	12242	1,62	494	206,04	12736	166,56	12171	372,6	24907	15,02
6	Sikorczane	38,13	1959	1,41	1291	39,54	3250	238,93	15184	278,47	18434	53,77
7	Zielona	89,16	4849	0,6	880	89,76	5729	251,36	16497	341,12	22226	19,58
WĘGIERSKA GÓRKA		712,34	47700	4,55	4133	716,89	51859	2045,83	169000	2762,72	220833	184,39
Nadleśnictwo		1005,83	66820	8,05	6701	1013,88	73547	3057,88	244000	4071,76	317521	277,37

¹⁾Zaliczone na etat - netto z 5% przyrostu

Tabela 106. Zestawienie leśnictwami przyjętego etatu użytkowania rębego z 5% przyrostem i niezaliczonymi na poczet przyjętego etatu

Leśnictwo	Kategoria cięć	Pow. manipulacyjna	Pow. do odnowienia	m³ netto
1	2	3	4	5
Obręb LIPOWA				
Kalonka	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	19,12	4,23	1320
	5% przyrostu	-	-	66
	niezał. na etat	0,47	-	334
Łącznie		19,59	4,23	1720
Skrzyczne	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	60,52	19,08	3571
	5% przyrostu	-	-	180
	niezał. na etat	0,44	-	331
Łącznie		60,96	19,08	4082
Ostre	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	33,21	10,07	2935
	5% przyrostu	-	-	147
	niezał. na etat	0,49	-	99
Łącznie		33,7	10,07	3181
Łukaszne	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	64,83	18,75	3952
	5% przyrostu	-	-	197
	niezał. na etat	0,29	-	392
Łącznie		65,12	18,75	4541
Morówka	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	48,18	8,09	2880
	5% przyrostu	-	-	142
	niezał. na etat	0,86	-	445
Łącznie		49,04	8,09	3467
Radziechowy	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	67,63	13,59	3553
	5% przyrostu	-	-	177
	niezał. na etat	0,95	-	967
Łącznie		68,58	13,59	4697
Razem obręb		296,99	73,81	21688
Obręb WĘGIERSKA GÓRKA				
Cięcinki	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	56,73	12,07	4796
	5% przyrostu	-	-	240
	niezał. na etat	0,23	-	97
Łącznie		56,96	12,07	5133
Żabnica	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	164,99	15,95	9619
	5% przyrostu	-	-	479
	niezał. na etat	0,29	-	976
Łącznie		165,28	15,95	11074

Leśnictwo	Kategoria cięć	Pow. manipulacyjna	Pow. do odnowienia	m ³ netto
1	2	3	4	5
Boracza	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	129,83	26,67	10830
	5% przyrostu	-	-	542
	niezal. na etat	0,26	-	386
Łącznie		130,09	26,67	11758
Prusów	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	29,08	-	2042
	5% przyrostu	-	-	102
	niezal. na etat	0,14	-	9
Łącznie		29,22	-	2153
Kamesznica	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	204,42	55,25	11657
	5% przyrostu	-	-	585
	niezal. na etat	1,62	-	494
Łącznie		206,04	55,25	12736
Sikorzane	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	38,13	7,41	1864
	5% przyrostu	-	-	95
	niezal. na etat	1,41	-	1291
Łącznie		39,54	7,41	3250
Zielona	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	89,16	20,81	4618
	5% przyrostu	-	-	231
	niezal. na etat	0,6	-	880
Łącznie		89,76	20,81	5729
Razem obręb		716,89	138,16	51833
Ogółem nadleśnictwo		1013,88	211,97	73521

Tabela 107. Zestawienie leśnictwami użytkowania przedrębego w rozbiu na CP-P, TW i TP

Leśnictwo	CP-P	TW	TP	Razem
	ha/m ³ netto			
1	2	3	4	5
Obręb LIPOWA				
Kalonka	-	24,32	161,01	185,33
	-	886	14949	15835
Skrzyczne	-	85,13	174,70	259,83
	-	4346	18200	22546
Ostre	-	55,81	54,35	110,16
	-	3628	5689	9317
Łukaszne	-	37,42	41,17	78,59
	-	1495	4141	5636
Morońka	-	112,92	84,69	197,61
	-	3793	9895	13689

Leśnictwo	CP-P	TW	TP	Razem
	ha/m ³ netto			
1	2	3	4	5
Radziechowy	-	151,73	28,80	180,53
	-	4571	3407	7977
Razem obręb LIPOWA	-	467,33	544,72	1012,05
	-	18719	56281	75000
Obręb WĘGIERSKA GÓRKA				
Cięcinki	-	169,99	223,9	393,89
	-	5541	26111	31652
Żabnica	-	97,69	247,4	345,09
	-	5858	38022	43879
Boracza	-	131,67	206,06	337,73
	-	4691	22647	27339
Prusów	-	128,11	184,16	312,27
	-	5021	17257	22278
Kamesznica	-	72,95	93,61	166,56
	-	3614	8557	12171
Sikorczane	-	154,41	84,52	238,93
	-	6626	8557	15184
Zielona	-	140,31	111,05	251,36
	-	7342	9156	16497
Razem obręb WĘGIERSKA GÓRKA	-	895,13	1150,7	2045,83
	-	38693	130307	169000
Ogółem nadleśnictwo	-	1362,46	1695,42	3057,88
	-	57412	186588	244000

b) Zadania gospodarcze dla leśnictw - hodowla lasu.

Tabela 108. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw; Nadleśnictwo Węgierska Góra

Lp.	Nazwa leśnic- stwa	Prace odnowieniowe							Zalesie- nia	Pielęgnowanie				Melioracje agrotech- niczne
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup. istniejące	Wprowadzanie podszytów		Piel. gleby	CW	CP	W tym: CPP	
		Halizny, płaz., zręby	Zręby projekt.	Przy ręb- niach- Złoż.	II p.	Luki								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
8	Kalonka	-	-	6,15	-	-	-	-	-	3,44	11,03	198,8	-	6,15
9	Skrzyczne	-	-	21,32	-	-	-	-	-	15,48	87,34	437,43	-	21,32
10	Ostre	-	-	12,95	-	-	-	-	-	0,35	21,55	263,75	-	12,95
11	Łukaszne	3,67	-	22,69	-	-	-	-	-	11,86	19,23	402,41	-	26,36
12	Morońska	-	-	10,25	1,00	-	-	-	-	4,75	16,2	202,38	-	11,25
13	Radziechowy	-	-	28,47	-	-	-	-	-	1,00	14,88	252,88	-	28,47
1	Cięcinki	-	-	19,87	-	-	-	-	-	0,95	9,18	163,91	-	19,87
2	Żabnica	3,08	-	15,95	-	-	-	-	-	3,06	11,51	318,44	-	19,03
3	Boracza	-	-	26,67	-	-	-	-	-	1,00	10,05	394,12	-	26,67
4	Prusów	-	-	2,30	-	-	-	-	-	-	4,58	466,28	-	2,30
5	Kamesznica	-	-	65,07	-	-	-	-	-	32,31	78,64	527,86	-	65,07
6	Sikorczane	-	-	7,41	-	-	-	-	-	-	-	625,33	-	7,41
7	Zielona	-	-	28,59	-	-	-	-	-	3,6	54,47	399,04	-	28,59
Nadleśnictwo		6,75	-	267,69	1,00	-	-	-	-	77,8	338,66	4652,63	-	275,44

3.2.3 Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- wytyczne „Instrukcji urządzania lasu” z roku 2011;
- wytyczne „Instrukcji ochrony lasu” z roku 2012;
- ustalenia KZP i NTG dla Nadleśnictwa;
- wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu, zebrane materiały i dane ujęte w formie Referatu Kierownika;
- dane Nadleśnictwa ujęte w Referacie Nadleśniczego dotyczącego Analizy gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy;
- wyniki urzędzeniowych prac terenowych - taksacyjnych w Nadleśnictwie;
- doświadczenia i obserwacje Nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Inspekcji Lasów Państwowych.

W analizie gospodarki leśnej za okres gospodarczy 01.01.2014 - 31.12.2023 w Nadleśnictwie Węgierska Górka oraz opracowaniu ZOL dokonano oceny stanu sanitarnego i zdrowotnego lasu, jak również zwrócono uwagę na najistotniejsze czynniki stanowiące zagrożenie dla drzewostanów Nadleśnictwa. Przy opracowaniu wytycznych z zakresu ochrony lasu wykorzystano materiały z Nadleśnictwa, dane i wnioski zawarte w referacie Kierownika ZOL-u oraz wyniki i spostrzeżenia dokonane w trakcie prowadzenia prac urzędzeniowych.

Ocena zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu.

Aktualny stan zdrowotny, w oparciu o zebrane informacje i wyniki prac taksacyjnych jest uzależniony od gatunku dominującego w składzie gatunkowym. Znacznie obniżony stan zdrowotny dotyczy drzewostanów świerkowych natomiast stan drzewostanów, w których dominują pozostałe gatunki ocenia się jako dobry. W sposób prawidłowy prowadzone były przez Nadleśnictwo działania w zakresie prognozowania i zwalczania zagrożeń.

Na stan zdrowotny w ubiegłym 10-leciu decydujący wpływ miały powtarzające się susze w latach 2015 - 2019, powodujące obniżenie poziomu wód gruntowych, skutkujące zmniejszeniem odporności drzewostanów starszych oraz młodników i upraw.

W przypadku jodły, w niektórych drzewostanach, na niewielkich powierzchniach obserwuje się czynniki negatywnie wpływające na ich zdrowotność są to: porażenia najmłodszych pędów przez askochytozę, zasiedlenia przez obłąkę pędową i korową.

Stan sanitarny lasu, kształtowany poziomem posuszowej higieny lasu, częstością oraz wielkością powstawania szkód atmosferycznych, presją szkodników wtórnych oraz realizowanymi przez nadleśnictwo działaniami porządkującymi (wyróbka posuszu, wiatro-, śniego- i lodozłomów), utrzymywany był i jest w Nadleśnictwie Węgierska Górka na dobrym poziomie, minimalizującym poprzez te działania możliwości oraz warunki powstawania i rozwoju potencjalnych ognisk zagrożeń dla trwałości lasu. Działania służb leśnych powodują ograniczenie możliwości dynamicznego rozwoju procesów chorobowych drzewostanów oraz pogłębiania skutków pojawiających się szkód i zagrożeń dla trwałości lasów.

Potrzeba podejmowania wymuszonych cięć sanitarnych w latach 2014-2023 w drzewostanach Nadleśnictwa była determinowana w znacznym stopniu szkodami pochodzenia abiotycznego (m.in. długotrwałe susze), co ma bezpośredni wpływ na zdrowotność drzewostanów i jest główną przyczyną nadmiernego wydzielania się posuszu.

W analizowanym okresie, w Nadleśnictwie Węgierska Górka udział pozyskanych użytków sanitarnych i przygodnych kształtował się na bardzo wysokim poziomie w ciągu całego 10-lecia i stanowił łącznie 44,4% ogólnego pozyskania, co należy uznać za istotne gospodarczo. Miąższość pozyskanego posuszu wynosząca ok. 57,9 tys. m³ stanowiła 21,2% ogólnego pozyskania drewna w tym okresie oraz 47,8% masy pozyskanych użytków sanitarnych i przygodnych.

Tabela 109. Wyniki sanitarnego porządkowania lasu w Nadleśnictwie Węgierska Górka w latach 2014 - 2023

Rok	Pozyskanie ogółem [m3]	Razem cięcia sanitarne i przygodne [m3]	Razem posusz [m3]	Razem złomy i wywroty [m3]	% cięć sanitarnych i przygodnych w pozyskaniu	% posuszu w cięciach sanitarnych i przygodnych	% złomów i wywrotów w cięciach sanitarnych i przygodnych
1	2	3	4	5	6	7	8
2014	40870	28920	3865	25055	70,8	13,4	86,6
2015	24410	13504	6380	7124	55,3	47,2	52,8
2016	26647	14924	10846	4078	56,0	72,7	27,3
2017	33953	13995	9352	4643	41,2	66,8	33,2
2018	31107	10718	5605	5113	34,5	52,3	47,7
2019	26604	9912	3077	6835	37,3	31,0	69,0
2020	19717	5965	2760	3205	30,3	46,3	53,7
2021	26611	9874	7043	2831	37,1	71,3	28,7
2022	22170	8880	5890	2990	40,1	66,3	33,7
2023	20582	4501	3091	1410	21,9	68,7	31,3
Razem	272671	121193	57909	63284	44,4	47,8	52,2

Przeciętne pozyskanie w poprzednim okresie gospodarczym w ramach cięć sanitarnych i przygodnych wynosiło ok. 12,1 tys. m³ rocznie. Udział tych cięć w odniesieniu do całkowitego pozyskania w tym okresie był zróżnicowany i kształtował się na poziomie od 21,9% (rok 2023) do 70,8% (rok 2014). Najwyższe pozyskanie złomów i wywrotów jakie miało miejsce w roku 2013 było głównie następstwem wystąpienia bardzo silnych i porywistych wiatrów.

Wskaźnik pozyskania drewna z cięć sanitarnych i przygodnych w stosunku do powierzchni leśnej zalesionej kształtował się w poprzednim okresie gospodarczym na poziomie 13,4 m³/ha, zaś drewna posuszowego pozyskiwano średniorocznie 0,633 m³/ha/rok. Wskaźnik usuwanego posuszu jest zróżnicowany w 10-leciu. Jego udział w ogólnym pozyskaniu cięć sanitarnych i przygodnych wahał się od 13% w roku 2014 do 73% w roku 2016.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że potrzeby podejmowania wymuszonych cięć sanitarnych w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Węgierska Górka powodowane były głównie szkodami pochodzenia atmosferycznego (głównie wiatr i śniegołomów). Ich łączny rozmiar, z przeciętną roczną miąższością dla tego okresu wynoszącą ok. 12,1 tys. m³ pozostawał wielkością o dużej istotności gospodarczej.

Na ogólnie dobry stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka w ubiegłym okresie gospodarczym miały wpływ:

- przestrzeganie zasad higieny sanitarnej lasu;
- zróżnicowanie siedlisk leśnych;
- różnorodność gatunkowa drzewostanów oraz zróżnicowanie ich budowy pionowej;
- troska o inicjowanie i wykorzystanie odnowień naturalnych dobrej jakości;
- podtrzymanie i wykorzystanie naturalnej odporności środowiska leśnego poprzez ochronę pożytecznej fauny, pozostawianie odpowiedniej ilości posuszu jałowego w lesie, drewna martwego drzew dziuplastych, troska o awifaunę.

Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów.

Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów została wstępnie omówiona [w rozdziale 1.5.2.1.](#) niniejszego opracowania. W celu zobrazowania wyników prac taksacyjnych w tym zakresie, w poniższej tabeli zestawiono uszkodzenia w poszczególnych stopniach odnotowane w programie TAKSATOR.

Tabela 110. Powierzchnie uszkodzonych drzewostanów wg przyczyn i stopni uszkodzenia.

Główna przyczyna uszkodzenia	Pow. d-stanów z uszkodzeniami		Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych [ha]				Pow. uszkodzeń zredukowana [ha]
	[ha]	%	10%	20%	30%, 40%, 50%	60% i więcej	
1	2	3	4	5	6	7	8
Antropogeniczne	8,42	0,14		8,42			1,26
Grzyby patogeniczne w tym: opieńki, huby w tym huba korzeni, zamieranie jesionu,	631,26	10,57	68,20	410,44	148,21	4,41	138,01
Klimatyczne: (pogodowe) w tym: wiatr, okiść śnieżna, susze, przymrozki,	317,19	5,31	23,29	108,42	171,95	13,53	89,96
Owady: szkodniki wtórne: korniki, cetyńce; mszyce (obiałki)	1039,03	17,39	96,07	299,66	594,52	48,78	315,79
Wodne: podtopienia, wymakanie	3,87	0,06	0,00	2,74	1,13	0,00	0,89
Zwierzyna: zgryzanie, spalowanie, wydeptywanie	3973,84	66,52	18,00	2100,84	1855,00	0,00	1037,75
Łącznie:	5973,69	33,48	205,56	2930,60	2770,81	66,72	1584,11
% uszkodzeń		100,00	3,44	49,06	46,38	1,12	

Uszkodzonych w różnym stopniu jest 66,1% powierzchni drzewostanów, w tym uszkodzenia istotne tzw. uszkodzenia trwałe (pow. 20%) zajmują 47,5%. Zdecydowanie najwięcej jest drzewostanów uszkodzonych przez zwierzynę. Zajmują one aż 66,5%. Drugą, pod względem częstości występowania, grupę uszkodzeń stanowią te powodowane przez owady - 17,4%. Te dwie przyczyny objęły blisko 84% wszystkich odnotowanych uszkodzeń.

Spośród drzewostanów wykazujących uszkodzenia dominują uszkodzenia obejmujące 20%. Stanowią one 49% odnotowanych uszkodzeń. Uszkodzenia obejmujące powyżej 50% powierzchni drzewostanów wystąpiły na 66,72 ha, co stanowi 1,1% wszystkich uszkodzeń.

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących zastosowania rozwiązań z zakresu ochrony lasu należy brać pod uwagę zasady prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Temu celowi mają służyć między innymi działania prowadzące do zwiększenia biologicznej odporności ekosystemów leśnych.

Nadleśnictwo wybierając metodę w ramach ochrony lasu powinno kontynuować dotychczas stosowane sposoby postępowania i tak jak do tej pory, zwracać w szczególną uwagę na:

- działania profilaktyczne, których celem powinna być ochrona różnorodności biologicznej i zapobieganie zagrożeniom ze strony patogenów, co można między innymi osiągać przez działania hodowlane np. kontynuacja przebudowy drzewostanów czy ochrona pożytecznej fauny,
- terminowe prowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych,
- stosowanie zintegrowanych metod ochrony lasu obejmujących wszystkie elementy środowiska,
- minimalizowanie szkód powodowanych przez czynniki,
- kierowanie się praktyczną zasadą tzw. progu ekonomicznej szkodliwości choroby lub szkodnika, dokonując oceny, jakiego rodzaju straty mogłyby powstać, gdyby zabieg ochronny nie został wykonany.

Należy wykonywać wszystkie czynności obligatoryjne, wynikające z Instrukcji Ochrony Lasu oraz inne zabiegi przewidziane tą instrukcją, oraz wynikające ze stanu wiedzy stosownie do zagrożenia lasu.

Poniżej omówiono poszczególne czynniki szkodotwórcze oraz podano zalecane sposoby działań w celu ograniczenia szkód w drzewostanach.

Poziom szkód w lasach i sposoby ich ograniczania

A. Zagrożenia ze strony czynników abiotycznych.

Czynniki abiotyczne, wśród których dominują uszkodzenia od czynników klimatycznych, stanowią 5,4% wszystkich zanotowanych uszkodzeń.

Na stan zdrowotny i sanitarny w ubiegłym 10-leciu największy wpływ miały długotrwałe wiosenne i letnie susze, powodujące obniżenie poziomu wód gruntowych, skutkujące obniżeniem odporności drzewostanów. Spadek poziomu wód gruntowych powodowało również okresowy zanik wielu mniejszych cieków wodnych, przepływających przez tereny leśne. Ponadto negatywny wpływ miały ekstremalne zjawiska pogodowe (silne i porywiste wiatry, obfite opady śniegu) powodujące powstawanie złomów i wywrotów. Te destrukcyjne zjawiska ze względu na zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów i urozmaiconą budowę pionową powodują pojedyncze lub małopowierzchniowe uszkodzenia. Największe znaczenie miały szkody od wiatru w drzewostanach starszych, głównie klasach odnowienia, o niskim zadrzewieniu i zwarcu luźnym.

Szkody powodowane przez przymrozki (zmrożenia, zwarzenia), zwłaszcza późne w minionym okresie gospodarczym nie miały istotnego wpływu na ogólną kondycję zdrowotną drzewostanu, głównie ze względu na ich incydentalny charakter. Przymrozki najbardziej zagrożają uprawom i młodnikom zlokalizowanym na tzw. terenach zmrozowiskowych.

Problemem są również gwałtowne opady deszczu o charakterze nawałnic, powodujące lokalnie uszkodzenia erozyjne gleb. W przypadku długotrwałych obfitych opadów deszczu następuje rozmoknięcie gruntu, co zwiększa podatność drzewostanów na powstawanie szkód, zwłaszcza od wiatru. Szkody powodowane przez powodzie i podtopienia mają charakter lokalny.

Ograniczenie szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne.

Niekorzystne oddziaływanie czynników abiotycznych (wiatr, okiść itp.) prowadzi do uszkodzenia i zamierania pojedynczych drzew, a niekiedy większych partii drzewostanu. Wiatro- i śniegołomy mogą zapoczątkować rozpad w drzewostanach dotychczas nienaruszonych, zwartych i niewykazujących objawów osłabienia żywotności drzew, będąc pierwszym ogniwem choroby łańcuchowej lasu.

Przeciwdziałanie tym szkodom nie należy do typowych działań z zakresu ochrony lasu, lecz zależy od poprawności działań hodowlanych, a mianowicie:

- Dla zapewnienia stabilności drzewostanów należy dążyć do uzyskania zgodności składów gatunkowych z siedliskiem,
- Przestrzegać ładu przestrzennego i ostępowego porządku cięć (w ramach cięć planowych),
- Prowadzić wyprzedzającą przebudowę drzewostanów niestabilnych lub uszkodzonych,
- Wprowadzać gatunki domieszkowe wzmacniające drzewostan mechanicznie i poprawiające warunki siedliskowe,
- Prowadzić wykonywać zabiegi pielęgnacyjne (zwłaszcza w młodnikach i drągowniach) dla uniknięcia nadmiernego przegęszczenia drzewostanów i wykształcenia silnych systemów korzeniowych oraz skutecznych stref ekotonowych,
- Prowadzić ochronę drzewostanów przed szkodami powodowanymi przez owady oraz przed uszkodzeniami od zwierzęcy,
- W ramach zabiegów pielęgnacyjnych usuwać drzewa porażone chorobami korzeni oraz z objawami występowania hub,
- Przy planowaniu odnowień zwracać uwagę na miejsca potencjalnych zmrozowisk.
- Prowadzić kontrolę i inwentaryzować szkody powodowane przez czynniki abiotyczne, a informacje przekazywać do ZOL i RDLP.

B. Zagrożenia ze strony czynników biotycznych

W Nadleśnictwie Węgierska Górka szkody powodowane przez czynniki biotyczne były odnotowywane z różnym nasileniem w całym poprzednim okresie gospodarczym, a występujące z tego tytułu zagrożenia wskazują na umiarkowany i średni poziom. W poprzednim 10-leciu zanotowano szkody, za które odpowiadały przede wszystkim: roślinożerne ssaki, owady, oraz patogeny grzybowe.

W celu kontroli i właściwej oceny potencjalnych zagrożeń niezwykle istotne jest systematyczne **monitorowanie stanu lasu**. Sposoby wykonywania monitoringu omówiono w dalszej części.

❑ Choroby grzybowe i inne.

W trakcie prac taksacyjnych uszkodzenia tego typu zainwentaryzowano na powierzchni 631,26 ha, co stanowi 10,6% wszystkich odnotowanych szkód. Szkody istotne zanotowano na powierzchni 152,62 ha, tj. 24,2% szkód powodowanych przez patogeny grzybowe.

W uprawach i młodnikach największe znaczenie ma opieńkowa zgnilizna korzeni, która jest jednym z głównych czynników osłabienia drzewostanów świerkowych. Młodniki z mniejszym udziałem świerka są mniej uszkodzone. Bardzo istotną rolę w tym zakresie spełniają zabiegi pielęgnacyjne upraw i młodników CW i CP. Właściwe wykonanie tych zabiegów daje szansę na uratowanie gatunków pożądanых (jodła, buk), które występują w istniejących uprawach i młodnikach pojedynczo lub grupowo, lecz są wypierane lub mocno zagłuszane przez ekspansywnego świerka, czy podszytową brzozę.

Spośród innych chorób grzybowych, odnotowanych na terenie Nadleśnictwa w uprawach i młodnikach, należy wymienić zamieranie jesionu. Nie miało ono jednak większego znaczenia gospodarczego i występowało na bardzo małej powierzchni.

Ochrona przed rozprzestrzenianiem się chorób wywołanych przez grzyby polegała przede wszystkim na usuwaniu zakażonego materiału.

W drzewostanach starszych, w ubiegłym okresie gospodarczym, praktycznie na całej powierzchni lasów Nadleśnictwa odnotowano występowanie: opieńkowej zgnilizny korzeni i huby korzeni.

Opieńka jest jednym z czynników biotycznych, który wpływa w sposób szczególny na kondycję zdrowotną drzew i w efekcie na stan sanitarny lasu. Powodowana przez nią choroba - opieńkowa zgnilizna korzeni, obejmuje aktualnie swoim zasięgiem większość świerczyn górskich. Opieńka należy do tych czynników biotycznych, które bardzo dynamicznie reagują na wszelkie zdrowotne perturbacje drzew, a w przypadku świerka silnie zredukowane wrażliwe na brak wody systemy korzeniowe są tak szybko opanowywane przez tego patogena, że do śmierci drzew dochodzi często nawet bez udziału szkodników wtórnych. Opieńka atakuje drzewostany we wszystkich klasach wieku.

Huba korzeni to również groźny patogen grzybowy, prowadzący do deprecjacji drewna i osłabienia odporności drzew na działanie wiatru, podobnie jak opieńka.

Fakt, iż wymienione patogeny mogą okresowo nie przejawiać działalności pasożytniczej, przechodząc w fazę działalności saprofitycznej nie można traktować jako braku zagrożenia. Konieczny jest bieżący monitoring.

Walka z opieńkową zgnilizną korzeni i z hubą korzeni polega w Nadleśnictwie głównie na usuwaniu zaatakowanych drzew (cięcia sanitarne) i przebudowie zagrożonych drzewostanów (głównie świerczyn).

W celu ograniczenia szkód powodowanych przez grzyby należy:

- w uprawach, młodnikach i drzewostanach starszych przeprowadzać systematyczną ocenę stanu zagrożenia w celu podejmowania odpowiednich działań ochronnych,
- w przypadku powstawania szkód podejmować działania ograniczające, zgodnie z zaleceniami podanymi przez ZOL, IBL lub RDLP.

Specjalnego rodzaju zwalczania w odniesieniu do tego czynnika biotycznego nie prowadzono, skupiono się głównie na jednoczesnym usuwaniu szkód powstałych od opieńki i owadów tworzących tzw. zespół kornikowy.

❑ **Szkodniki owadzie.**

W trakcie prac taksacji terenowej zanotowano 1039,03 ha drzewostanów uszkodzonych w różnym stopniu przez owady. Stanowi to 17,4% wszystkich uszkodzeń zanotowanych w czasie inwentaryzacji, z czego szkody istotne stanowią aż 61,9%. Szkody od owadów odnotowano głównie w drzewostanach średnich i starszych klas wieku. Były to przede wszystkim szkody powodowane szkodnikami wtórnymi (głównie korniki). W młodych drzewostanach jodłowych notowano szkody powodowane przez obłąkę pędową.

W minionym okresie w Nadleśnictwie Węgierska Górka nie odnotowano szkód o znaczeniu gospodarczym spowodowanych przez szkodniki pierwotne gatunków iglastych.

Szkodniki korzeni.

W Nadleśnictwie Węgierska Górka uszkodzenia upraw od chrabąszczowatych (pędraki) nie stanowią istotnego zagrożenia; nie zlokalizowano również uporczywych pędraczysk.

Zgodnie z pkt. 5.3.1 IOL-2012 w celu ograniczenia populacji szkodliwych owadów należy stosować metody hylotechniczne i biologiczne, dostosowane do specyfiki cyklu rozwojowego szkodników.

Szkodniki upraw i młodników.

Występowanie szkodników upraw i młodników nie ma większego znaczenia gospodarczego i ma charakter lokalny. W uprawach i młodnikach jodłowych począwszy od 2015 roku zanotowano obecność obłąki pędowej na łącznej powierzchni 11 ha. Specjalnych zabiegów zwalczających nie stosowano, ograniczając się jedynie do usuwania w ramach czyszczeń wczesnych i późnych drzewek porażonych przez mszyce wraz z utylizacją silnie opanowanych drzewek. Późniejsza ekspertyza ZOL wykazała, że w przypadku spalowanych młodników zabieg ten umożliwia jeleniom dostęp do drzewek i ich silniejsze uszkodzanie.

W ramach profilaktyki i przeciwdziałania szkodom powodowanym przez tę grupę szkodników należy:

- monitorować występowanie szkodników i inwentaryzować nasilenie uszkodzeń, zebrane tą drogą informacje przekazywać do ZOL i RDLP;
- w przypadkach koniecznych, wykonać różnorodne zabiegi ratownicze np. zwalczanie mechaniczne i inne, w sposób zgodny z zaleceniami RDLP i ZOL.

Szkodniki pierwotne (foliofagi) i nekające w drzewostanach starszych.

W minionym okresie w Nadleśnictwie Węgierska Górka nie odnotowano szkód o znaczeniu gospodarczym spowodowanych przez szkodniki pierwotne gatunków iglastych.

Corocznie prowadzony jest monitoring feromonowy brudnicy mniszki celem kontroli występowania oraz stopnia zagrożenia drzewostanów iglastych i mieszanych z przewagą iglastych. Podstawą do opracowania prognozy zagrożenia przez brudnicę mniszkę jest liczba motyli samic stwierdzonych na pniach drzew, natomiast obserwacją pomocniczą w określeniu kulminacji rójki tych motyli jest kontrola lotu samców, prowadzona metodą odłowów motyli do pułapek feromonowych, których łącznie na terenie nadleśnictwa wykłada się w ilości 40 szt. W trakcie przeglądu drzewostanów w poszukiwaniu motyli samic brudnicy mniszki prowadzi się również obserwację stanu koron drzew celem ujawnienia żerów foliofagów m.in. zasnuj.

W okresie obowiązywania PUL na okres 2014-2023 nie stwierdzono zagrożenia ze strony ww. szkodników pierwotnych.

Dla większości lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka szkodniki pierwotne (foliofagi) w chwili obecnej nie stanowią istotnego zagrożenia. W przypadku konieczności stosowania zabiegów ograniczających, pamiętać należy żeby stosować je w możliwie najmniejszym, gwarantującym skuteczność, zakresie. Bardzo ważne jest kontynuowanie szerokiego spektrum działań ochronnych i hodowlanych, które poprzez wzmożenie naturalnej odporności drzewostanów stanowią najlepszą profilaktykę przed wystąpieniem większych szkód.

Szkodniki wtórne.

Do najważniejszych owadów powodujących szkody w drzewostanach nadleśnictwa w latach 2014-2023 należy tzw. zespół kornikowy (kornik drukarz, drukarczyk, rytownik pospolity, czterooczak świerkowiec, kornik zrosłozębny). Działania Nadleśnictwa mające na celu

ograniczenie liczebności ww. owadów polegają na monitorowaniu ilości wydzielającego się posuszu, wyznaczaniu oraz usuwaniu drzew zasiedlonych i wywożeniu surowca poza strefę zagrożenia.

Obok usuwania posuszu czynnego skutecznymi metodami ograniczania populacji korników jest korowanie ściętych drzew zasiedlonych stosowane jako metoda interwencyjna w razie braku możliwości wywozu zasiedlonego surowca przed wylotem chrząszczy. Powszechnie stosowane są również metody monitorowania liczebności korników za pomocą sztucznych pułapek feromonowych i klasycznych drzew pułapkowych, a także zachowanie higieny prac pozyskaniowych (utyliczanie gałęzi i wierzchołków), dostarczających obfitej bazy lęgowej drobniejszym i zwykle towarzyszącym kornikowi drukarzowi gatunkom korników.

Dotychczasowe działania nadleśnictwa z zakresu ochrony drzewostanów przed szkodnikami wtórnymi świerka oceniono jako prawidłowe. Wykładano pułapki feromonowe i klasyczne. Sprawnie, szybko i terminowo usuwano drzewa zasiedlone, skutecznie przeciwdziałając nadmiernemu wzrostowi populacji szkodników wtórnych.

Ochrona drzewostanów przed owadzimi szkodnikami wtórnymi

Zakres prac ochronnych podejmowanych przez nadleśnictwo w odniesieniu do tej grupy szkodników wtórnych (szczególnie korników) należy kontynuować w najbliższym dziesięcioleciu poprzez:

- przestrzeganie zasad higieny lasu,
- monitoring populacji szkodników wtórnych w oparciu o ocenę stanu sanitarnego lasu, a w szczególności:
 - ✓ wyznaczanie i usuwanie z lasu drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne,
 - ✓ terminowy wywóz surowca drzewnego z lasu lub jego korowanie,
 - ✓ wykładanie pułapek feromonowych i drzew pułapkowych, które powinny służyć, również do ustalania terminów wyznaczających okres praktycznego wyszukiwania i usuwania drzew zasiedlonych.

- Szkody od zwierzyny.

Szkody wyrządzane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach są główną przyczyną obniżenia jakości hodowlanej upraw, młodników, podsadzeń i podrostów. Szkody te stanowią dominujący rodzaj uszkodzeń w lasach Nadleśnictwa. W warunkach górskich występuje przemieszczanie się zwierzyny w okresie zimy na te reny położone niżej o łagodniejszym klimacie i bardziej dostępnym pokarmie. Towarzyszy temu jej nadmierne grupowanie. Wtedy powstają największe szkody w drzewostanach, szczególnie w lasach złożonych z gatunków atrakcyjnych pod względem pokarmowym - Jd, Dg, Św, Bk, Jw, Js. Ważna jest tutaj racjonalnie prowadzona gospodarka łowiecka i dokarmianie.

W Nadleśnictwie Węgierska Górka główne zagrożenie stanowią jeleni europejski i sarna. Rozmiar uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę jest poddawany corocznej ocenie szacunkowej. Głównymi sprawcami szkód w uprawach i młodnikach są jeleniowate, przede wszystkim jeleni i w mniejszym stopniu sarna. Powierzchnia uszkodzeń powyżej 20% była zmienna, lecz generalnie wykazała w ostatnim 10-leciu spadek. Średni rozmiar uszkodzeń powyżej 20% wyniósł ok. 281 ha, kształtując się w zakresie od 150,68 ha w roku 2022 do 420,41 ha w roku 2014.

Szkody od zwierzyny płowej (głównie zgryzanie i spałowanie) w I i II klasie wieku zanotowano na 65,4% powierzchni. W Ia i IIa podklasie wieku uszkodzenia objęły ok. 73% ich powierzchni, a w Ib ponad 67%. Oznacza to, że ponad 2/3 upraw i młodników w wieku do 30 lat jest uszkodzonych. Szkody istotne w największym procencie wystąpiły w IIa i IIb klasie wieku obejmując ponad połowę odnotowanych szkód (odpowiednio: 52 i 57%). Szkód obejmujących 60% i więcej nie odnotowano.

Zanotowano ponadto 148,27 ha drzewostanów w wieku powyżej 40 lat, w których stwierdzono uszkodzenia od zwierzyny. Uszkodzenia te dotyczą głównie podsadzeń i podrostów, a także domieszek w młodszym wieku. Zarejestrowane szkody w odnowieniach podkapowych na ogół obejmują 20 - 30% ich powierzchni.

Szkody wyrządzane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach są jedną z głównych przyczyn obniżenia jakości hodowlanej upraw, młodników w Nadleśnictwie Węgierska Górka i pośrednio obniżenia kondycji drzewostanów starszych klas wieku. Najbardziej zagrożone są uprawy i młodniki z udziałem jodły, świerka i jawora oraz wprowadzane domieszki biocenotyczne, które uszkadzane są w okresie całego roku. W wielu przypadkach uszkadzane są również odnowienia bukowe. Znaczna część szkód od zwierzyny powoduje trwałe straty w prowadzonych uprawach, generując dodatkowe koszty na ich uzupełnienie, ochronę i utrzymanie

Poniższa tabela przedstawia powierzchnie uszkodzeń od zwierzyny w uprawach i młodnikach oraz odnowieniach podokapowych, zinwentaryzowanych podczas prac terenowych.

Tabela 111. Zestawienie powierzchni szkód od zwierzyny wg danych z inwentaryzacji wg stanu na 1.01.2024 r.

Klasa wieku	Powierzchnia (ha) ¹					Powierzchnia podklasy wieku	Procent uszkodzeń w podklasie wieku
	10%	20%	30%, 40%, 50%	60% i więcej	Razem		
1	2	3	4	5	6	7	8
Ia		133,55	76,09		209,64	288,70	72,62
Ib	1,34	1076,76	766,03		1844,13	2740,57	67,29
IIa	3,59	726,85	796,34		1526,78	2086,65	73,17
IIb		105,38	139,64		245,02	735,15	33,33
IIIa i starsze	13,07	58,3	76,9		148,27	3185,31	4,65
Razem	18,00	2100,84	1855,00	-	3973,84	9036,38	43,98

¹- całkowita powierzchnia wydzieleń, w których wystąpiły uszkodzenia od zwierzyny.

Ochrona przed szkodami od zwierzyny prowadzona była skutecznie na poziomie możliwości finansowych Nadleśnictwa i przy uwzględnieniu prowadzonej z roku na rok inwentaryzacji szkód i zagrożeń od roślinożernych ssaków. Ograniczenie rozmiaru szkód od zwierzyny realizowane jest w Nadleśnictwie Węgierska Górka przede wszystkim poprzez dostosowanie liczebności jeleniowatych do pojemności troficznej biotopu. Spośród zabiegów ochronnych wykorzystuje się niemal wyłącznie środki ochrony roślin (99,8% pow. zabiegów ochronnych ogółem). Grodzeń upraw nie wykonywano ze względu na charakter stosowanych metod odnawiania rębniami złożonymi oraz urozmaiconą orografię terenu w warunkach górskich. Spośród innych metod na pow. 7,84 ha wykonano zabezpieczenie sadzonek palikami oraz osłonkami.

W najbliższym 10-leciu należy kontynuować dotychczasowe działania zmierzające do ograniczenia szkód w uprawach i młodnikach:

- corocznie inwentaryzować rozmiar i nasilenie szkód,
- sterować populacją jeleniowatych uzgadniając konieczne zmiany w łowieckich wieloletnich planach hodowlanych opracowanych dla właściwego rejonu hodowlanego,
- kontynuować zabezpieczanie upraw środkami mechanicznymi i chemicznymi (repelenty, paliki),
- dążyć do urealnienia stanów zwierzyny (różne metody inwentaryzacji), oraz realizacji planów odstrzału, szczególnie samic (łanie, kozy) oraz młodzieży,
- dążyć do poprawy warunków bytowania zwierzyny (ochrona ostoi, odpowiednie zagospodarowanie poletek łowieckich, racjonalne wykorzystywanie łąk śródleśnych),
- wzbogacanie bazy żerowej w okresie zimy przez pozostawienie drzew do spalowania i ogryzania pochodzących z zabiegów pielęgnacyjnych,
- zwiększać powierzchnię zimowych cięć hodowlanych w młodszych klasach wieku szczególnie w miejscach koncentracji zwierzyny,
- przy dokarmianiu zimowym planować punkty karmienia w sposób zapobiegający grupowaniu się chmar jeleni i rudli saren.

Ochrona pożytecznej fauny.

Dla podniesienia odporności biologicznej drzewostanów i ograniczenia liczby organizmów szkodliwych należy stosować także metody biologiczne, obejmujące działania związane z protegowaniem pożytecznej fauny. Po ocenie przez gospodarza terenu skuteczności działań, zaleca się w tym celu uwzględnić:

- wspieranie owadożernego ptactwa leśnego oraz nietoperzy poprzez ochronę drzew dziuplastych stanowiących naturalne miejsca gniazdowania,
- stosowanie przepisów, dotyczących sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej, w tym pozostawiania drzew martwych i zamierających do naturalnego rozkładu, w sposób pozwalający na utrzymanie właściwego zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu, a także uwzględniający działania z zakresu ochrony lasu w przypadku zaistnienia zjawisk o charakterze klęskowym,
- w miarę potrzeb wywieszanie i konserwacja skrzynek lęgowych dla ptaków i schronów dla nietoperzy, dokarmianie ptaków w okresach, w których warunki atmosferyczne utrudniają im zdobywanie pożywienia,
- biologiczne wzbogacanie obrzeży lasu poprzez kształtowanie stref ekotonowych w miejscach, w których strefy te nie wykształcają się samoistnie,
- wprowadzanie gatunków owocodajnych i nektarodajnych.

Na terenie lasów Nadleśnictwa stosuje się formy ochrony biologicznej. Są to głównie działania polegające na ochronie ptaków, m. in. ochrona gniazd naturalnych, drzew dziuplastych, wywieszanie, konserwacja i czyszczenie istniejących budek lęgowych dla ptaków, ich zimowe dokarmianie oraz ochrona mrowisk.

Do pożytecznych, pomocnych przy zwalczaniu szkodników należy zaliczyć również drobne ssaki owadożerne (ryjówki, nietoperze, jeże), ssaki drapieżne, płazy i gady leśne. W celu ochrony tych zwierząt należy chronić miejsca ich bytowania oraz podejmować działania zwiększające ich liczebność (miejsca lęgowe, schronienia).

W najbliższym okresie gospodarczym należy nadal prowadzić działania związane z utrzymaniem i wspomaganiem bioróżnorodności lasów (flory i fauny). W ochronie lasu priorytet będzie miała profilaktyka, a w zabiegach ochronnych nadal pierwszeństwo mieć będą biologiczne i mechaniczne metody ograniczające szkody.

C Zagrożenia antropogeniczne

Oddziaływanie przemysłu

Znaczne oddalenie od centrów przemysłowych Żywca i Bielska-Białej powoduje, że na terenie Nadleśnictwa nie obserwuje się jego znaczącego oddziaływania na stan zdrowotny ekosystemów leśnych.

Antropopresja

Atrakcyjność turystyczna regionu i szerokie udostępnienie kompleksów leśnych nadleśnictwa pociąga za sobą znaczną presję turystyczną i stwarza szereg zagrożeń z niej płynących. W związku z tym ważnym czynnikiem warunkującym działania nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu jest penetracja lasów przez człowieka. Szczególnie w okresie, gdy dojrzewają borówki i pojawiają się wysypy grzybów. Kompleksy lasów nadleśnictwa sąsiadują z osiedlami mieszkaniowymi, a także łąkami i pastwiskami. Stąd zagrożenie pożarowe, w okresie wiosennym przy wypalaniu traw lub pozostałości po skoszonej trawie jest szczególnie duże. Dużym problemem jest zaśmiecanie terenów leśnych przylegających do enklaw prywatnych, zwłaszcza przez przyjezdnych posiadających w górach sezonowe domki.

Znaczny ruch turystyczny w okresie letnim, ale również w czasie weekendów, stwarza także zagrożenie niszczenia gleby i roślinności, oraz powstawania zjawisk erozyjnych. Płoszona jest również zwierzyna. Penetracja lasów powoduje zaśmiecanie, najczęściej wzdłuż szlaków turystycznych. W niżej położonych, bardziej dostępnych drzewostanach, w pobliżu terenów osiedlowych i potoków, powstają dzikie wysypiska śmieci, tworzone przez okolicznych mieszkańców. Zwraca się również uwagę na wzrastające znaczenie zagrożeń związanych z

nowo rozwijającymi się formami turystyki takimi jak turystyka konna, rowerowa czy motorowa. W ostatnich latach coraz większym problemem stają się nielegalne wjazdy na tereny leśne pojazdów mechanicznych m.in. typu cross i quad. Zagrożenia z nimi związane to głównie niekontrolowane tworzenie sieci ścieżek i szlaków do uprawiania tych form turystyki. Powoduje to nieraz niszczenie upraw i młodników, cennej przyrodniczo roślinności oraz uruchamia erozję. Szkody wynikłe z oddziaływania czynników antropogenicznych w skali nadleśnictwa są gospodarczo znośne, chociaż akumulują środki finansowe (sprząatanie szlaków, dzikich wysypisk śmieci), które mogłyby być przeznaczone na inne ważne cele.

Nadleśnictwo nadal powinno wraz z gminami kontynuować stosowane do tej pory akcje oczyszczania lasów ze śmieci lub inne sprawdzone formy działalności.

Prowadzona działalność edukacyjna z wykorzystaniem możliwie szerokiego gremium przyrodników powinna owocować w przyszłości zwiększeniem świadomości społeczeństwa w zakresie wpływu stanu środowiska na życie człowieka.

Podsumowanie i prognoza na obecne 10-lecie

Rozpatrując udział poszczególnych grup czynników szkodliwych w ogólnej powierzchni ich występowania w latach 2014-2023 na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka stwierdza się, że rolę wiodącą wśród tych czynników miały szkodliwe owady, patogeny grzybowe, zwierzęta płowa, następnie czynniki abiotyczne.

W ochronie lasu priorytet mają działania profilaktyczne a w zabiegach ochronnych nadal pierwszeństwo mieć będą metody biologiczne i mechaniczne ograniczające szkody.

Przeciwdziałaniem nadrzędnym i uniwersalnym w stosunku do większości szkód powodowanych przez zespół czynników biotycznych i abiotycznych jest przebudowa osłabionych lub zagrożonych drzewostanów świerkowych na drzewostany zróżnicowane wiekowo i dostosowane składem gatunkowym do typów siedliskowych.

Monitorowanie stanu lasu, zabiegi profilaktyczne i ochronne

Podstawowe zadania w zakresie ochrony lasu wynikają z potrzeb realizowania obligatoryjnych regulacji IOL, z aktualnego stanu lasu oraz zidentyfikowanych dla terenu nadleśnictwa potencjalnych zagrożeń.

Monitorowanie stanu lasu

1. Wykonywanie obowiązkowych corocznych kontroli zagrożenia lasu przez owady,
2. Rejestrowanie zdarzeń związanych z występowaniem szkodników lasu i uszkodzeń przewidzianych odnotowywaniu w odpowiednim formularzu wynikającym z instrukcji ochrony lasu,
3. Wykonywanie rutynowych, corocznych ocen zagrożenia lasu przez grzyby patogeniczne i czynniki abiotyczne. Dokonywanie możliwie najpełniejszej, faktycznej diagnozy zagrożenia lasu i uszkodzeń przez te czynniki szkodliwe. Rejestracja wyników ocen,
4. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez roślinożerne ssaki.
5. Wykonywanie inwentaryzacji uszkodzeń drzewostanów przez owady foliofagiczne w przypadku wystąpienia defoliacji oraz ich sygnalizowanie do RDLP i ZOL ,
6. Sygnalizowanie do ZOL uszkodzeń i zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania.

Zabiegi profilaktyczne i ochronne

1. Realizowanie profilaktyki w praktyce leśnej z zakresu ochrony oraz hodowli lasu w oparciu o ramowe zasady podane w Instrukcji Ochrony Lasu.
2. Utrzymywanie higieny sanitarnej lasu. Porządkowanie drzewostanów z powstających wiatrolomów i wydzielającego się posuszu. W drzewostanach starszych pozostawianie drzew biocenotycznych, drzew dziuplastych oraz pojedynczych drzew posuszowych, złomów do naturalnego rozkładu. Wydzielający się posusz czynny powinien być monitorowany, a jego ilość nie może powodować wzrostu zagrożenia ze strony szkodników wtórnych.

3. W sytuacjach zdiagnozowanych potrzeb stosowanie wypraktykowanych metod ochrony upraw i młodników przed uszkodzeniami od zwierzyny płowej.
4. Wspieranie ptactwa leśnego i nietoperzy, wywieszanie skrzynek lęgowych i schronów.

Czynności gospodarcze zaplanowane na lata 2024-2033 w tym zastosowanie przyjętych rębni oraz dostosowanie składów gatunkowych do pełnej zgodności z siedliskiem, korzystnie wpłyną na poprawę stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu. W zakresie prognozowania zagrożeń ze strony owadów, grzybów patogenicznych oraz ich ewentualnego zwalczania należy utrzymywać stały kontakt z Zespołem Ochrony Lasu.

Mapa przeglądowa ochrony lasu

Zagadnienia z zakresu ochrony lasu mają odzwierciedlenie na „Mapie przeglądowej ochrony lasu” w skali 1:25 000, na której zamieszczono między innymi:

- obszary zagrożone lub opanowane przez szkodniki pierwotne;
- obszary masowo uszkodzane przez zwierzynę płową;
- drzewostany uszkodzone przez czynniki atmosferyczne;
- drzewostany na gruntach porolnych.

3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Podstawą prawną do sporządzania planów ochrony przeciwpożarowej, a także działań ratowniczych jest Ustawa z dnia 28 września 1991 roku o Lasach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1356).

Wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej oparto na:

- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku (z późniejszymi zmianami) w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczania przeciwpożarowego lasów. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1065),
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2015 poz. 1070),
- Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 marca 2023 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2023 poz. 822),
- Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 nr 124, poz. 1030),
- Wytycznych „Instrukcji urządzania lasu” (2011 r.),
- Wytycznych „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” (2020 r.),
- Ustaleniach KZP,
- Dokumentacji obligatoryjnej z zakresu ochrony przeciwpożarowej w Nadleśnictwie, w tym w „Sposobach postępowania na wypadek powstania pożaru lasu,
- Wynikach inwentaryzacji lasu wg stanu na 1.01.2024 r.

Określenie kategorii zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa

Wyliczenia kategorii dokonano na podstawie załącznika do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2015 poz.1070).

Przy ustalaniu kategorii zagrożenia pożarowego uwzględniono:

- średnie roczne liczby pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadającą na 10 km² powierzchni leśnej (P_p); obliczenie liczby punktów wykonano wg wzoru:

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5; P_p = 1,3 - \mathbf{1 \text{ punkt}}$$

G_p — oznacza średnią liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadającą na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze - tj. 2 pożary na 90,58 km² lasów, co daje $G_p = 0,0442$.

- udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego (P_d); obliczenie liczby punktów wykonano wg wzoru:

$$P_d = 0,1U_s; P_d = 0,00 - \mathbf{0 \text{ punktów}}$$

U_s — oznacza sumę udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego w całkowitej powierzchni drzewostanów na klasyfikowanym obszarze - tj. 0,00%.

- średnią wilgotność względną powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰ (P_k); obliczenie liczby punktów wykonano wg wzoru:

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1; P_k = 0,5 - \mathbf{1 \text{ punkt}}$$

W_p — oznacza średnią wilgotność względną powietrza o godzinie 9⁰⁰; - tj. 78,8%

U_{ds} — oznacza udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15%; - tj. 8,7%.

- średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej (P_a); obliczenie liczby punktów wykonano wg wzoru:

$$P_a = 2,46 \log(0,0461 G_z) + 5,63; P_a = 5,2 - 4 \text{ punkty}$$

G_z — oznacza średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze; - tj. 49 tys. mieszkańców na 90,58 km² lasu, co daje 5,41 mieszk./0,01 km².

Z powyższych wyliczeń wynika, że lasy Nadleśnictwa Węgierska Górka (suma punktów - 6) należą do **III kategorii - małego zagrożenia pożarowego**.

Ocena potencjalnego zagrożenia pożarowego obszaru leśnego

Uwzględniając średnie wartości występowania pożarów lasu w minionym okresie gospodarczym, warunki przyrodniczo-leśne, warunki klimatyczne jak też gęstość zaludnienia przypadającą na 0,01 km² - zagrożenie pożarowe lasu na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka kształtuje się na niskim poziomie, co potwierdza zaliczenie go do III kategorii zagrożenia pożarowego.

W ubiegłym okresie gospodarczym (lata 2014-2023) na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka odnotowano 2 pożary lasu.

Tabela 112. Zestawienie pożarów w Nadleśnictwie Węgierska Górka.

Rok	Ilość	Powierzchnia - ha	Średnia wielkość pożaru - ha
2014	1	0,30	0,30
2015	-	-	-
2016	-	-	-
2017	-	-	-
2018	-	-	-
2019	-	-	-
2020	-	-	-
2021	1	0,60	0,60
2022	-	-	-
2024	-	-	-
Razem	2	0,90	0,45

Przeciętna powierzchnia pożaru w poprzednim okresie gospodarczym wyniosła 0,45 ha. Były to głównie pożary pokrywy gleby nie powodujące strat.

Dwa z odnotowanych na terenie Nadleśnictwa pożarów zalicza się do pożarów małych (0,06 ha do 1 ha).

Przyczyną powstawania pożarów na terenie Nadleśnictwa jest nieumyślne zaprószenie ognia.

Potencjalne zagrożenie pożarami ma charakter sezonowy. Zagrożenie pożarowe zaczyna się wczesną wiosną (marzec, kwiecień). W tym okresie powstaje najwięcej pożarów lasu. Związane jest to między innymi z ciągle jeszcze zdarzającymi się przypadkami wypalania suchych traw na terenach przylegających do lasów i nagromadzeniem znacznych ilości materiałów łatwopalnych w lesie (suche runo, chrust, suche liście i igliwie). Następnie w miarę rozwoju roślinności zagrożenie spada. Niebezpieczne są jednak długotrwałe susze, które obniżają wilgotność ściółki. Lato jest również okresem zwiększonej penetracji terenów leśnych przez wypoczywających ludzi, a także w związku ze zbiorem płodów runa leśnego, kiedy dojrzewają borówki i maliny, co zwiększa prawdopodobieństwo powstania pożaru. Okres jesienny z uwagi na niższe temperatury i większą wilgotność powietrza jest stosunkowo bezpieczny, choć nasilona penetracja lasów przez zbieraczy płodów runa leśnego (grzyby) powoduje możliwość pojawienia się zarzewi ognia.

Warunki przyrodniczo-leśne charakteryzujące potencjalne zagrożenie pożarowe Nadleśnictwa przedstawiają się następująco:

- siedliska borowe i lasu łęgowego (Bs, Bśw, BMśw, BMw i Lł) nie występują w Nadleśnictwie,
- I i II klasa wieku zajmuje łącznie 64,8% powierzchni leśnej Nadleśnictwa,
- gatunki iglaste zajmują łącznie 56,1% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Skład gatunkowy drzewostanów Nadleśnictwa Węgierska Górka jest zróżnicowany. Dominują gatunki iglaste, a wśród nich świerk.

W Nadleśnictwie Węgierska Górka gatunki iglaste zajmują nieco ponad połowę powierzchni, a wśród nich największą powierzchnię zajmuje świerk (43,5% wśród gatunków panujących). Dużą powierzchnię zajmuje jeszcze jodła, której udział w strukturze gatunkowej wynosi 10,4%. Pozostałe gatunki iglaste (sosna, modrzew, daglezja) zajmują łącznie zaledwie nieco ponad 2%. Specyficzną cechą struktury wiekowej w drzewostanach Nadleśnictwa jest bardzo duży udział I i II klasy wieku. Blisko 1/3 powierzchni leśnej zajmują uprawy i młodniki, tworząc dodatkowo duże zwarte obszary. Jest to wynikiem klęsk jakie nawiedziły tereny Nadleśnictwa w niedalekiej przeszłości. W młodym pokoleniu wśród gatunków iglastych również dominuje świerk.

Terenami leśnymi najbardziej zagrożonymi przez pożary w Nadleśnictwie Węgierska Górka są powierzchniowo duże, zwarte obszary upraw, a przede wszystkim młodników, szczególnie świerkowych.

W Nadleśnictwie, wg metodyki IOPPL, dla wydzieleń zostały określone klasy palności. Sumarycznie, do klasy A - duża klasa palności, zostało zakwalifikowanych 0,17% powierzchni wydzieleń. W klasie B - średnia klasa palności znajduje się 67,73% powierzchni wydzieleń, w klasie C - mała klasa palności 32,10%. Agregując klasy palności w wydzienieniach do oddziałów klasa palności B ustalona została dla 68,28% powierzchni, klasa palności C - dla 31,72% powierzchni.

Generalizując dane do leśnictw klasa palności B (średnia) została ustalona dla 74,30% powierzchni, klasa palności C (mała) dla 25,70%. Potwierdza to niską potencjalną i faktyczną palność lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka. W poprzednim okresie gospodarczym odnotowano tylko 2 pożary lasu o łącznej powierzchni 0,90 ha.

Ocena sprawności systemu obserwacyjno - alarmowego i interwencyjnego

a) Ocena sprawności systemu alarmowo-dyspozycyjnego.

Analizę systemu wykonano w oparciu o aktualny system organizacyjno-techniczny opisany w dokumencie „*Sposoby postępowania na wypadek pożaru terenów leśnych*”, Nadleśnictwa Węgierska Górka. Opracowany i corocznie aktualizowany dla obszarów podległych KP PSP w Żywcu.

Nadleśnictwo Węgierska Górka jako jednostka administracyjna lasów Państwowych, stanowi część systemu alarmowo-dyspozycyjnego RDLP Katowice.

Ze względu na niskie zagrożenie pożarowe nie zostało zaliczone do strefy progностycznej i zgodnie z Zarządzeniem Nr 15 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 22 lutego 2008 r. nie jest objęte prognozowaniem.

Decyzją Nadleśniczego, w okresie dużego zagrożenia pożarowego dyżury w siedzibie Nadleśnictwa w miejscowości Węgierska Górka, przy ul. Zielonej 62, po godzinie 15⁰⁰ pełni przeszkolony pracownik Nadleśnictwa.

Rolę punktu łączności spełnia też każde leśnictwo. Leśniczówki wyposażone są w telefony stacjonarne. Leśniczowie posiadają także telefony komórkowe.

W Nadleśnictwie Węgierska Górka zorganizowana jest sieć obserwacji naziemnej. W terenach górskich, z uwagi na konfigurację terenu nie zachodzi konieczność budowy dostrzegalni pożarowych.

Przy dużym zagrożeniu pożarowym, w okresie natężenia dużego ruchu turystycznego oraz suszy, Straż Leśna i pracownicy Służby Leśnej patrolują obszary leśne wzdłuż szlaków turystycznych. Stałą łączność zapewnia system łączności radiowo-telefonicznej.

Do gaszenia pożarów mogą służyć także samoloty i śmigłowce stacjonujące w Leśnych Bazach Lotniczych: w Brynku, Rybniku, Rudnikach, Polskiej Nowej Wsi i Niegowoniczkach.

Dzięki skutecznej i prawidłowej organizacji profilaktyki przeciwpożarowej, szybkiemu lokalizowaniu i gaszeniu pożarów średnia wielkość powierzchni objętej pożarami, w minionym dziesięcioleciu zanotowano tylko 2 pożary lasu o łącznej powierzchni 0,90 ha.

Nadleśnictwo Węgierska Górka ma opracowane plany operacyjne pod nazwą „Sposoby postępowania na wypadek pożaru terenów leśnych” rokrocznie aktualizowane i uzgadniane z właściwą Komendą Powiatową PSP. Dokument ten zawiera dokładne informacje na temat infrastruktury przeciwpożarowej, sił i środków jakie mogą być wykorzystane na wypadek pożaru oraz ich alarmowania.

Zgromadzone w Nadleśnictwie środki oraz sposób zorganizowania systemu alarmowo-dyspozycyjnego w pełni zaspokajają potrzeby w tym zakresie oraz wypełniają wymagania zawarte w przepisach i instrukcjach.

b) Ocena wyposażenia w sprzęt.

Nadleśnictwa są zobowiązane do przestrzegania kryteriów wyposażenia i utrzymywania sprzętu przeciwpożarowego zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 2006 roku*. Zgodnie z nim w Nadleśnictwie zaliczonym do III kategorii zagrożenia pożarowego powinna być zorganizowana co najmniej jedna baza, wyposażona w:

- 10 gaśnic lub hydronetek plecakowych,
- 10 łopat,
- 10 tłumic,
- jeden pług do wyorywania pasów przeciwpożarowych.

Główna baza sprzętu pożarowego znajduje się przy siedzibie Nadleśnictwa. Lokalizacja bazy sprzętu została uzgodniona z właściwym Powiatowym (miejskim) Komendantem PSP.

Sprzęt należący do Zakładów Usług Leśnych (ZUL) jest udostępniany w razie potrzeby leśniczom, lub też pracownicy ZUL biorą udział bezpośrednio w akcji gaśniczej. Nadleśnictwo Węgierska Górka zawarło pisemne umowy z właścicielami firm usługowych (ZUL) na udostępnienie sprzętu oraz ludzi na potrzeby prowadzenia akcji gaśniczych.

Wyposażenie w wymagany sprzęt spełnia kryteria określonych w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczania przeciwpożarowego lasów* dla Nadleśnictw zaliczonych do III kategorii zagrożenia pożarowego lasów. Wyposażenie w sprzęt jest wystarczające i jest on uzupełniany na bieżąco w miarę zużycia. Nadleśnictwo może również podczas akcji gaśniczej dysponować sprzętem i samochodami swoich pracowników.

Zestaw sprzętu znajdujący się w dyspozycji Nadleśnictwa pokrywa w zasadzie potrzeby w zakresie dogaszania i zabezpieczania pożarzysk. Zgodnie z obowiązującymi przepisami gaszeniem pożarów na terenie lasów Nadleśnictwa zajmuje się Straż Pożarna.

c) Zasięgi jednostek straży pożarnej

Nadleśnictwo Węgierska Górka położone jest w zasięgu lub w sąsiedztwie następujących jednostek straży pożarnej:

- Wojewódzkiej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach, ul. Wita Stwosza 36; 40-042 Katowice:
 - Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu: ul. Objazdowa 2; 34-300 Żywiec
 - Jednostki ratowniczo - gaśniczej (JRG) w Żywcu
 - Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) w miejscowościach: Juszczyzna, Bystra, Wieprz, Radziechowy, Przybędza, Węgierska Górka, Cięcina, Cisiec, Żabnica,

Milówka, Kamesznica, Nielewka, Laliki, Szare, Lipowa, Słotwina, Ostre, Leśna, Sienna.

Państwowe i Ochotnicze Straże Pożarne, będące w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Węgierska Górka współpracują ze służbami LP wzorowo i skutecznie. Nadleśnictwo, co roku aktualizuje Plan Ochrony Przeciwpożarowej jak również włącza się w organizację manewrów jednostek PSP i OSP na obszarach leśnych.

d) Działania ograniczające rozprzestrzenianie się pożarów lasów

Zgodnie z obowiązującymi przepisami nadleśnictwa zaliczone do III kategorii zagrożenia pożarowego nie mają obowiązku wykonywania i utrzymywania pasów przeciwpożarowych. W Nadleśnictwie Węgierska Górka nie stwierdza się takiej potrzeby, stąd też na jego terenie nie są wykonywane tego rodzaju zabezpieczenia. Przez lasy Nadleśnictwa nie przebiegają linie kolejowe, wzdłuż których istnieje obowiązek urządzenia i utrzymywania pasów ppoż. w sposób określony w *Rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 marca 2013 roku (Dz.U. 2013 poz. 435)*. Obowiązek ewentualnego urządzania i utrzymania takich pasów ciąży na właścicielach linii kolejowych, co wynika z *Ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym*.

Na gruntach Nadleśnictwa wyznaczono stałe miejsca do rozpalania ognisk. Są one zabezpieczone zgodnie z obowiązującymi przepisami. Szczegółowy sposób korzystania z takich miejsc został określony w „Regulaminie palenia ogniska” zatwierdzonym przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Węgierska Górka. Znajdują się tam między innymi szczegółowe zasady postępowania, które mają na celu wyeliminowanie niebezpieczeństwa powstania pożaru lasu.

Ocena dostępności terenów leśnych

W terenach górskich istnieją określone uwarunkowania terenowe i związane z nim trudności budowy dróg zapewniających odpowiednią nośność. Istniejąca sieć dróg dojazdowych w lasach należących do Nadleśnictwa Węgierska Górka jest uwarunkowana głównie konfiguracją terenu (zbocza górskie). Nadleśnictwo od wielu lat rozbudowuje sieć dróg leśnych wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe oraz remontuje i modernizuje istniejące, tak aby w maksymalnym stopniu udostępnić kompleksy leśne na czas potencjalnych akcji gaśniczych. Sieć dróg dojazdowych do poszczególnych kompleksów leśnych lub przecinających kompleksy leśne jest w zasadzie wystarczająca. Są to drogi asfaltowe lub utwardzone łączące poszczególne miejscowości. Ponadto, istnieją drogi dolinowe o różnej nawierzchni, wzdłuż wszystkich większych potoków oraz drogi utwardzone stokowe umożliwiające dojazd do niektórych wyższych partii gór. Drogi te pokrywają się z drogami wywozowymi dla ciężkiego sprzętu samochodowego. Sieć dojazdów pożarowych na terenach leśnych nadleśnictwa jest powiązana z siecią dróg publicznych. Ze względu na ukształtowanie terenu są obszary, szczególnie te położone w najwyższych partiach gór, do których dojazd jest trudny lub wręcz niemożliwy, zwłaszcza w okresie utrzymywania się pokrywy śnieżnej. Infrastruktura drogowa jest utrzymywana na właściwym poziomie technicznym.

Nadleśnictwo Węgierska Górka charakteryzuje się siecią dróg leśnych o długości blisko 432,5 km (przyjęto wg LMN obiekty o szer. min. 3 m), z czego blisko ponad 150 km stanowią drogi służące jako dojazdy pożarowe. Stanowi to gęstość ok. 46,2 m dróg leśnych/ha powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 13 lipca 2015 r., w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (§ 8) odległość pomiędzy dowolnym punktem w lesie a najbliższą drogą wykorzystywaną, jako dojazd pożarowy, w lasach zaliczonych do III kategorii zagrożenia pożarowego nie powinna przekraczać 1500 m.

Analiza potrzeb w tym zakresie wykazała, że drogi leśne wykorzystywane, jako dojazdy pożarowe na całej powierzchni Nadleśnictwa Węgierska Górka uzupełnione dodatkowo o sieć dróg publicznych zapewniają właściwą gęstość dojazdów pożarowych. Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, że wymagania określone w Rozporządzeniu MŚ z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczania przeciwpożarowego lasów dla lasów zaliczonych do III kategorii zagrożenia pożarowego są spełnione.

Należy podkreślić, że wystarczająca ilość dróg i zadowalający stan techniczny, jak również parametry, nie są wartością niezmienną. Zarówno modernizacja sprzętu gaśniczego i transportowego - zwiększanie jego wymiarów i masy, jak i zużycie elementów konstrukcyjnych dróg, wymagają okresowego dostosowywania ich parametrów technicznych do aktualnych potrzeb (nośności, szerokości, promieni skrętów, nośności przepustów i mostów) i remontów. Część dróg leśnych przebiegających przez teren nadleśnictwa to drogi o nawierzchni twardej nieulepszonej, tj. tłuczniowe. Są to drogi modernizowane w ramach potrzeb, ze środków finansowych nadleśnictwa. Stan głównych dróg wywozowych, w obszarach intensywnego pozyskania i wywozu ulega degradacji, co powoduje konieczność ponoszenia kolejnych nakładów na ich utrzymanie i modernizację.

W planach perspektywicznych Nadleśnictwo Węgierska Górka przewiduje dalszą modernizację na drogach głównych (dojazdach pożarowych) oraz utrzymanie przejezdności dróg bocznych.

Trudności mogą zaistnieć w przypadku małych kompleksów położonych wśród gruntów innej własności bez możliwości dojazdu drogą publiczną. W razie zaistnienia potrzeby, wykorzystywany jest sprzęt lotniczy.

Drogi należy utrzymywać w dobrym stanie technicznym, tak aby zapewniały przejazd pojazdów uczestniczących w akcji gaśniczej. Modernizowane i nowo budowane drogi winny spełniać parametry określone w Rozporządzeniu MŚ z dnia 22 marca 2006 r.

Nadleśnictwo zleciło wykonanie operatu drogowego - „Ekspertyzy stanu, optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej”, który określa potrzeby nadleśnictwa w zakresie remontów oraz przebudowy dróg leśnych w celu stworzenia sieci dróg o cechach przystosowanych do obecnych potrzeb przeciwpożarowych i wywozowych.

Na mapie ochrony przeciwpożarowej zaznaczone zostały istniejące dojazdy pożarowe. Szczegółowa lokalizacja dojazdów pożarowych jest corocznie aktualizowana i uzgadniana z właściwymi terytorialnie komendami w „Sposobach postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”.

Ogólne omówienie potrzeb z zakresu przebudowy i modernizacji dróg leśnych przedstawiono w [rozdziale IV.6.2 - „Określenie potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej...”](#).

Lokalizacja dojazdów pożarowych i dróg wykorzystanych dla celów przeciwpożarowych została przedstawiona na „Mapie ochrony przeciwpożarowej”.

Ocena stanu zaopatrzenia wodnego

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (*Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r.*) źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleksy o powierzchni ponad 300 ha, zapewnia się w postaci nie więcej niż 2 zbiorników, hydrantów zewnętrznych lub cieków wodnych. Źródła wody muszą spełniać parametry określone w ww. *Rozporządzeniu* tj. punkty oparte na stawach i zbiornikach wodnych muszą mieć pojemność powyżej 50m³, a cieków wodne i hydranty zapewniać przepływ powyżej 10 dm³/s. W lasach III kategorii zagrożenia pożarowego wskazane źródła wody do celów przeciwpożarowych należy uzgadniać z właściwym miejscowo komendantem powiatowym PSP.

W Nadleśnictwie Węgierska Górka sieć taką stanowią punkty czerpania wody (PCW) oparte na naturalnych ciekach wodnych. Wszystkie punkty czerpania wody spełniają parametry określone przepisami, a ich lokalizacja została uzgodniona z właściwym miejscowo komendantem powiatowym PSP. Punkty te są kontrolowane co roku przez KP PSP w Żywcu.

Tabela 113. Zestawienie urządzeń służących do czerpania wody służących dla celów ochrony przeciwpożarowej

L.p.	Leśnictwo	Miejscowość	Adres leśny	Rodzaj punktu	Lokalizacja PCW	Lokalizacja PCW wg
1.	Cięcinki	Bystra	02-36-2-01-1-c	naturalny	49°36'20.06" N 19°12'15.21" E	X: 193148.84 Y: 514751.25
2.	Cięcinki	Cięcina	02-36-2-01-19-c	jw.	49°35'10.34" N 19°11'12.00" E	X: 190993.19 Y: 513488.22

L.p.	Leśnictwo	Miejscowość	Adres leśny	Rodzaj punktu	Lokalizacja PCW	Lokalizacja PCW wg
3.	Żabnica	Żabnica	02-36-2-02-31-b-00	jw.	49°33'43.84" N 19°11'32.97" E	X: 188323.69 Y: 513909.89
4.	Żabnica	Żabnica	02-36-2-02-41-a-00	jw.	49°33'47.70" N 19°12'10.69" E	X: 188444.82 Y: 514673.17
5.	Boracza	Żabnica	02-36-2-03-83-a-00	jw.	49°33'09.67" N 19°11'39.56" E	X: 187269.11 Y: 514051.09
6.	Prusów	Milówka	02-36-2-04-125-i-00	jw.	49°32'48.50" N 19°07'35.40" E	X: 186605.01 Y: 509148.07
7.	Prusów	Milówka	02-36-2-04-112-c-00	jw.	49°32'31.26" N 19°09'01.45" E	X: 186075.81 Y: 510877.64
8.	Kamesznica	Kamesznica	02-36-2-05-244-f-00	jw.	49°34'16.84" N 19°00'52.00" E	X: 189324.65 Y: 501044.07
9.	Kamesznica	Kamesznica	02-36-2-05-219-c-00	jw.	49°35'02.94" N 19°00'56.23" E	X: 190748.11 Y: 501128.74
10.	Sikorczane	Kamesznica	02-36-2-06-176-b-00	jw.	49°36'57.26" N 19°02'19.91" E	X: 194278.16 Y: 502806.45
11.	Sikorczane	Kamesznica	02-36-2-06-190-a-00	jw.	49°37'00.76" N 19°01'35.96" E	X: 194385.84 Y: 501924.86
12.	Zielona	Węgierska Górka	02-36-2-07-140-a-00	jw.	49°36'41.11" N 19°05'02.39" E	X: 193479.97 Y: 506066.70
13.	Skrzyczne	Lipowa	02-36-1-09-44-a-00	jw.	49°39'41.11" N 19°03'25.68" E	X: 199337.40 Y: 504122.05
14.	Ostre	Lipowa	02-36-1-10-69-a-00	jw.	49°39'44.30" N 19°03'45.64" E	X: 199436.43 Y: 504522.02
15.	Ostre	Lipowa	02-36-1-10-72-f-00	jw.	49°39'22.29" N 19°02'57.32" E	X: 198756.11 Y: 503553.98
16.	Łukaszne	Lipowa	02-36-1-11-52-d-00	jw.	49°38'41.23" N 19°01'20.64" E	X: 197487.38 Y: 501616.68
17.	Morońka	Twardorzeczka	02-36-1-12-81-a-00	jw.	49°38'39.40" N 19°04'15.72" E	X: 197433.10 Y: 505126.64

Przy wszystkich punktach zlokalizowane są stanowiska czerpania wody.

Punkty czerpania wody są oznakowane stosownymi tablicami.

Punkty służące do celów ochrony przeciwpożarowej zostały zaznaczone na „*Mapie Ochrony Przeciwpożarowej*” będącej częścią elaboratu. Wszystkie punkty są własnością Nadleśnictwa.

Drogi stanowiące dojazdy pożarowe do punktów czerpania wody są oznakowane, a ich stan techniczny umożliwia dojazd ciężkim sprzętem przeciwpożarowym. Drogi te zostały zamieszczone na „*Mapie Ochrony Przeciwpożarowej*”.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa nie wyznaczono punktu czerpania wody przez statki powietrzne. Żaden z istniejących zbiorników wodnych nie spełnia wymagań dla takiego punktu.

Nadleśnictwo powinno kontynuować działania w następujących zakresach:

- zapewnienia stałego dostępu do istniejącej sieci punktów poboru wody spełniających wymogi przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego;
- utrzymywania w dobrym stanie technicznym dróg dojazdowych do punktów czerpania wody;
- zapewnienia utrzymania stanowisk do czerpania wody na poziomie spełniającym wymogi stawiane dla takich obiektów;

w razie potrzeby uzupełnić sieć punktów poboru wody.

Analiza potrzeb nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpożarowej

Nadleśnictwo Węgierska Górka posiada sprawny system obserwacyjno-alarmowy. Istniejący system obserwacyjno-alarmowy umożliwia szybkie wykrycie pożaru i jego lokalizację.

Baza sprzętu będąca w dyspozycji Nadleśnictwa jest odpowiednio wyposażona i spełnia wymogi określone w *Rozporządzeniu* MŚ z 2015 r.

Zaopatrzenie w wodę - pokrycie terenu Nadleśnictwa Węgierska Górka punktami zaopatrzenia wodnego zapewnia wymaganą przepisami gęstość oraz wydajność - szczegółowo zadania w tym zakresie omówiono powyżej.

Dojazdy pożarowe - obecna sieć dróg spełnia wymogi wynikające z przepisów (*Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów*) i zapewnia wystarczające udostępnienie drzewostanów na potrzeby ewentualnych akcji gaśniczych.

Zalecenia w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej

W celu ograniczenia możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru należy prowadzić następujące działania profilaktyczne:

- Utrzymywać w dobrym stanie drogi stanowiące dojazdy pożarowe do punktów czerpania wody,
- Przy wszystkich punktach czerpania wody, stanowiska czerpania wody należy na bieżąco przeglądać i ewentualnie dostosowywać do wymogów określonych w obowiązujących przepisach,
- W przypadku zakładania nowych punktów czerpania wody zlokalizowanych na gruntach innej własności należy zawrzeć stosowne umowy z podmiotami zarządzającymi danym źródłem wody,
- Zapewnić przejezdnosć wszystkich dróg leśnych wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe,
- Utrzymywać sprawną łączność telefoniczną,
- Utrzymywać w sprawności sprzęt przeciwpożarowy oraz środki transportu,
- Porządkować teren w pobliżu szlaków turystycznych,
- Kontynuować zakaz wypalania gałęzi i odpadów zrębowych za wyjątkiem okresów, kiedy jest to dozwolone za zgodą Nadleśniczego (głównie w zimie),
- Rozwieszać tablice ostrzegawcze o niebezpieczeństwie pożaru,
- Prowadzić działalność informacyjną oraz ostrzegawczą w celu spowodowania odpowiednich zachowań ludności,
- Prowadzić działalność propagandową wśród młodzieży (prelekcje, plakaty, ogłoszenia, tablice ostrzegawcze),

W okresie największego zagrożenia pożarowego należy organizować:

- Kontrole przestrzegania przepisów p-poż. na terenach najbardziej uczęszczanych,
- Patrole wyposażone w samochód i podręczny sprzęt gaśniczy do patrolowania obszarów o największym zagrożeniu pożarowym,
- Aktualizację rozmieszczenia tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- Prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej.

Uzupełnieniem wytycznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest załączona do elaboratu „Mapa ochrony przeciwpożarowej” sporządzona na mapie sytuacyjnej Nadleśnictwa w skali 1:50 000, na której zaznaczono:

- siedziby Zawodowych Straży Pożarnych,
- punkty łączności alarmowej,
- bazy sprzętu przeciwpożarowego,
- punkty czerpania wody,
- dojazdy pożarowe,
- naturalne ciek i zbiorniki wodne,

3.2.4 Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej

3.2.4.1. Użytkowanie uboczne

W ramach użytkowania ubocznego wzorem poprzednich lat przewiduje się pozyskanie niewielkich ilości choinek jodłowych i świerkowych. W poprzednim okresie gospodarczym pozyskiwano ok. 200 szt. rocznie. Choinki pozyskiwane są w ramach cięć pielęgnacyjnych w młodnikach oraz z plantacji choinkowych. Sprzedaż odbywa się na rynku lokalnym i służy celom reklamowym.

Wykorzystywanie do produkcji ubocznej gruntów związanych z gospodarką leśną.

Potencjalne możliwości wykorzystania gruntów związanych z gospodarką leśną do produkcji ubocznej związane są z przeznaczeniem gruntów pod liniami energetycznymi do tworzenia między innymi plantacji choinkowych. Grunty te zajmują w Nadleśnictwie łącznie powierzchnię 3,89 ha. Biorąc pod uwagę potrzeby rynku lokalnego, aktualne trendy w tym okresie, konkurencyjność cenową oraz powszechną dostępność: substytuty z tworzyw sztucznych, drzewka z plantacji prywatnych cięte i z bryłą korzeniową, Nadleśnictwo w chwili obecnej nie ma szczegółowych planów odnośnie zakładania i utrzymywania plantacji choinkowych pod liniami energetycznymi. Możliwości takie odnoszą się do wybranych linii, pod którymi istnieją odpowiednie warunki i w przypadku zmiany trendów oraz polepszenia koniunktury mogą w przyszłości stanowić uzupełnienie istniejącej oferty.

Gospodarka rolno - łaskowa

W Nadleśnictwie Węgierska Górka użytki rolne zajmują 34,8046 ha, co stanowi 0,37% jego powierzchni.

Tabela 114. Zestawienie użytków rolnych w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Rodzaj powierzchni	Nadleśnictwo [ha]
1	2
Role	16,0283
Plantacje, poletka łowieckie, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	1,2398
Ugory	0,0608
Sady	0,2500
Łąki trwałe	2,2087
Pastwiska trwałe	13,2491
Grunty rolne zabudowane	0,5642
Grunty pod stawami rybnymi	
Rowy na roli	
Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	1,2037
Użytki rolne razem	34,8365

Większość użytków rolnych objęta jest dzierżawą lub użytkowana, jako użyczenia (deputaty). Część powierzchni wykorzystywana jest w inny sposób, np. poletka łowieckie, plantacje choinek.

Wykaz gruntów nieleśnych znajduje się w [rozdz. 1.1.3.](#) - „Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania Nadleśnictwa Węgierska Górka”.

3.2.4.2. Gospodarka łowiecka

Gospodarka łowiecka w Nadleśnictwie Węgierska Górka realizowana jest na podstawie:

- Ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1082).
- Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1356, 1688).
- Ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 535, 803, 1030, 1532).
- Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1075).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz.U. 2021 poz. 1485).
- Akty wykonawcze do wymienionych powyżej ustaw (o broni i amunicji, ochronie zwierząt, o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych oraz o Inspekcji Weterynaryjnej, o ochronie przyrody, o lasach, o rybactwie śródlądowych).

Roczne plany łowieckie sporządzane są przez dzierżawców obwodów łowieckich, po zasięgnięciu opinii władz administracji terenowej (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) i podlegają zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim.

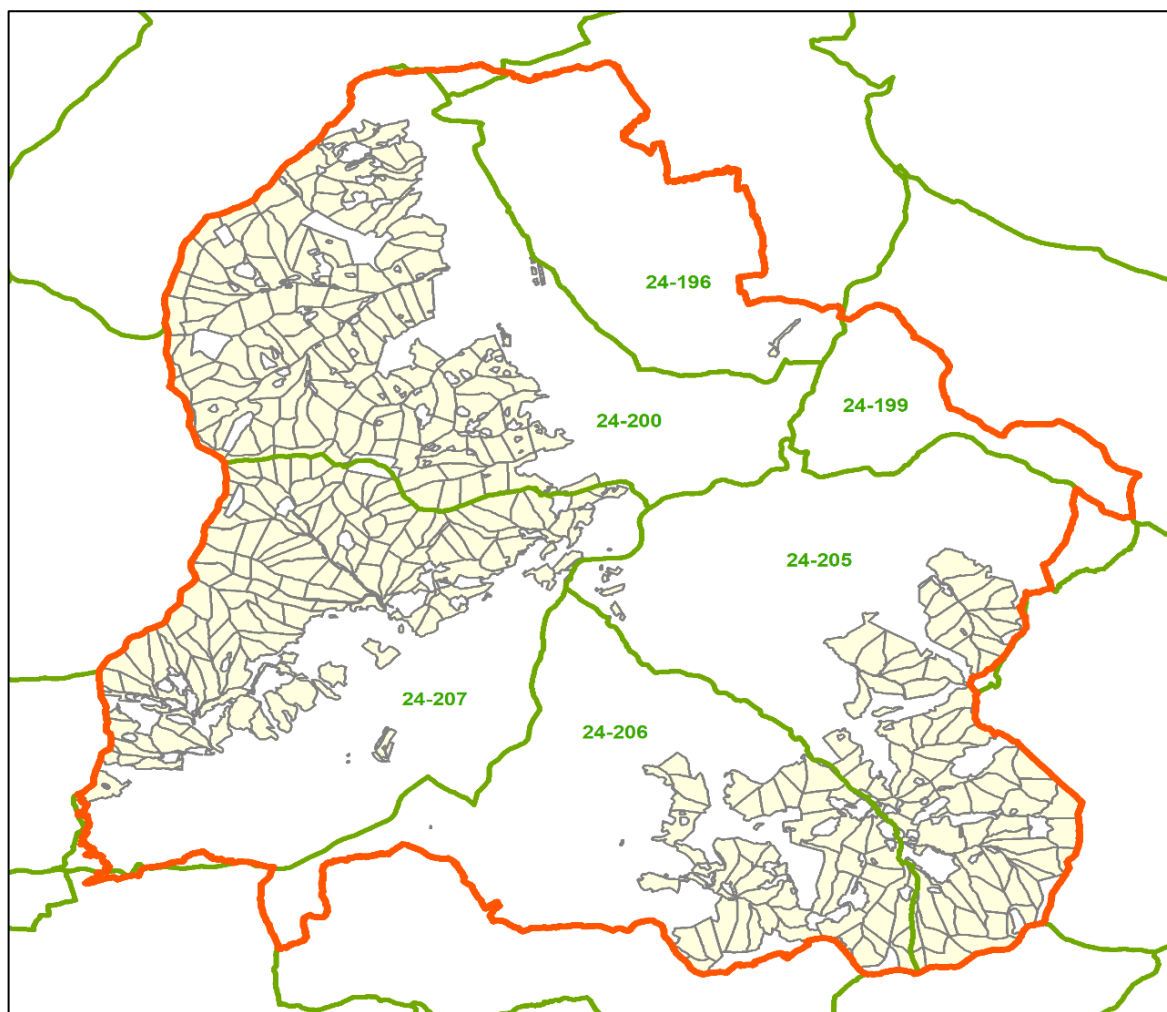
□ **Położenie obszaru zasięgu działania nadleśnictwa względem ustalonych rejonów hodowlanych.**

Szczegółowe wytyczne dotyczące gospodarki łowieckiej zawarte są w Wieloletnich Łowieckich Planach Hodowlanych dla:

- Rejonu Hodowlanego BV Beskid Śląski z dn. 04.04.2023 r. (poprzedni z dn. 27.03.2017 r.)
- Rejonu Hodowlanego BVI Beskid Żywiecki z dn. 04.04.2023 r. (poprzedni z dn. 27.03.2017 r.)

W zasięgu działania Nadleśnictwa Węgierska Górka, zgodnie z ustawą „Prawo łowieckie” z dnia 13 października 1995r, gospodarkę łowiecką prowadzi 6 Kół Łowieckich zrzeszonych w Polskim Związku Łowieckim, które dzierżawią 6 obwodów łowieckich.

Gospodarka łowiecka w poszczególnych obwodach łowieckich prowadzona jest na podstawie Rocznych Planów Łowieckich. Nadleśniczy Nadleśnictwa Węgierska Górka zatwierdza Roczne Plany Łowieckie dla 4 obwodów.

Ryc. Obwody łowieckie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węgierska Górka

Poniżej w oparciu o dane z Nadleśnictwa zestawiono obwody łowieckie obejmujące grunty nadleśnictwa.

Tabela 115. Zestawienie powierzchni obwodów łowieckich w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Lp.	Kategoria	Nr obwodu łowieckiego	Nazwa koła łowieckiego	Siedziba koła łowieckiego	Powierzchnia obwodu [ha]	
					całkowita	w tym: LP N-ctwo Węgierska Górka
1	2	3	4	6	7	8
1.	Obwody łowieckie pod nadzorem Nadleśnictwa Węgierska Górka (Nadleśniczy podpisuje roczne plany łowieckie)	200	KŁ BESKID-ŻYWIEC	34-324 Lipowa; ul. Rodzinna 4	6338,00	3381,11
2.		205	KŁ KNIEJA w Cięcinie	34-382 Juszczyna 384	5983,00	1996,51
3.		206	KŁ WIERCHY w Miłówce	34-360 Miłówka; ul. Mostowa 15	7656,00	1262,86
4.		207	KŁ PUCHACZ w Kamesznicy	34-383 Kamesznica; ul. Górna 1089	6225,00	2734,63
Razem					26202,00	9375,11
1.	Obwody łowieckie pod nadzorem sąsiednich nadleśnictw	196	KŁ PUSZCZYK	Łodygowice	b.d.	8,11
2		199	KŁ GROŃ	Żywiec	b.d.	0,00
Razem					-	8,11
Ogółem					-	9383,22

* - Powierzchnia n-ctwa łącznie z gruntami we współwłasności (4,36 ha).

❑ **Gospodarka łowiecka w ubiegłym okresie gospodarczym (obwody pod nadzorem Nadleśnictwa).**

Stan zwierzyny łownej oraz realizację rocznych planów łowieckich w sezonach łowieckich dla obwodów łowieckich pod nadzorem Nadleśnictwa Węgierska Górka przedstawiono poniżej.

Tabela 116. Zestawienie stanu populacji zwierzyny i urządzeń łowieckich

Rodzaj zwierzyny		Numer obwodu łowieckiego				
Rodzaj urządzeń łowieckich		200	207	205	206	Razem
Jelenie	byki	95	35	44	52	226
	łanie	60	43	38	67	208
	cielęta	23	16	11	24	74
	Razem	178	94	93	143	508
Sarny	kozły	82	73	30	115	300
	kozy	75	80	66	130	351
	koźłeta	33	17	19	45	114
	Razem	190	170	115	290	765
Dzik		9	14	5	20	48
Lis		63	39	38	30	170
Borsuk		27	26	21	15	89
Szakal złocisty		-	1	1	1	3
Kuna leśna		8	11	12	10	41
Kuna domowa		22	14	16	20	72
Norka amer.		-	1	2	-	3
Tchórz		2	3	2	2	9
Zając		28	43	31	110	212
Jarząbek		14	19	17	25	75
Bażant		39	55	32	60	186
Kuropatwa		7	-	-	10	17
Jenot		5	1	5	2	13
Budynki gospodarcze		-	-	-	-	0
Magazyny		-	-	-	-	0
Paśniki		3	12	12	34	61
Lizawki		102	100	64	99	365
Ambony		69	35	37	62	203
Woliery / zagrody		-	-	-	-	1
Podsypy		-	8	-	4	89
Zwyżki		77	-	-	-	0

Tabela 117. Zestawienie stanu zwierzyny grubej i średniorocznego pozyskania w obwodach łowieckich

Wyszczególnienie	Gatunek		
	jeleń	sarna	dzik
1	2	3	4
Stan ilościowy zwierzyny wg inwentaryzacji z dnia 02.04.2022 r.	508	765	48
Średnioroczne pozyskanie zwierzyny łownej	141	89	359

Tabela 118. Zmiany populacji zwierzyny płowej w latach od 2012/13 do 2021/22 w Nadleśnictwie Węgierska Górka

Rok gospodarczy	Jelenie															
	Byki				Łanie				Cielęta				Razem.			
	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2013/2014	134	76	74	97	124	61	61	100	52	16	16	100	310	153	151	99
2014/2015	109	29	27	93	95	48	49	102	40	11	11	100	244	88	87	99
2015/2016	112	26	25	96	93	35	37	106	35	12	12	100	240	73	74	101

Rok gospodarczy	Jelenie															
	Byki				Łanie				Cieleta				Razem.			
	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2016/2017	141	32	31	97	103	50	52	104	42	14	14	100	286	96	97	101
2017/2018	270	43	38	88	139	70	73	104	70	28	28	100	479	141	139	99
2018/2019	223	43	45	105	126	65	67	103	48	26	28	108	397	134	140	104
2019/2020	230	53	54	102	159	84	84	100	68	29	29	100	457	166	167	101
2020/2021	218	52	52	100	188	83	83	100	76	35	36	103	482	170	171	101
2021/2022	228	49	47	96	179	81	78	96	77	30	31	103	484	160	156	98
2022/2023	239	51	50	98	212	110	112	102	90	41	46	112	541	202	208	103
Razem													3920	1383	1390	100,51

Tabela 119. Rok gospodarczy	Sarny															
	Rogacze				Kozy				Kozłeta				Razem.			
	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%	Stan ilościowy	Plan odstrzału	Wykonany odstrzał	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2013/2014	355	89	85	96	355	50	48	96	125	18	17	94	835	157	150	96
2014/2015	327	74	66	89	297	41	26	63	112	16	9	56	736	131	101	77
2015/2016	301	66	68	103	303	36	32	89	112	14	12	86	716	116	112	97
2016/2017	307	71	77	108	288	25	20	80	120	12	13	108	715	108	110	102
2017/2018	336	79	79	100	285	31	21	68	125	13	10	77	746	123	110	89
2018/2019	330	68	69	101	308	13	2	15	118	7	1	14	756	88	72	82
2019/2020	282	41	39	96	257	4	0	0	92	3	0	0	631	48	39	81
2020/2021	282	57	53	93	284	9	10	111	100	4	3	75	666	70	66	94
2021/2022	254	52	44	85	262	3	2	67	91	2	2	100	607	57	48	84
2022/2023	283	54	57	106	344	8	6	75	106	4	2	50	733	66	65	98
Razem													7141	964	873	90,56

Obecnie obowiązujące Wieloletnie łowieckie plany hodowlane dla Rejonów Hodowlanych: BV Beskid Śląski i BVI Beskid Żywiecki zostały zatwierdzone 04.04.2023 roku. Porównanie wyników inwentaryzacji zwierzyny grubej ze stanami docelowymi zawartymi w tych dwóch WŁPH w przedstawia się następująco:

Gatunek	Inwentaryzacja [2023]	Stan docelowy WŁPH	Rejon hodowlany
Jeleń	272	188	BV "Beskid Śląski"
Sarna	360	377	
Dzik	23	13	
Jeleń	236	213	BVI "Beskid Żywiecki"
Sarna	405	272	
Dzik	25	14	

Stany docelowe określone w WŁPH na lata 2023 - 2033 w odniesieniu do zwierzyny płowej nie zostały jeszcze w pełni osiągnięte. Największa różnica dotyczy pogłowia sarny w Rejonie BVI - stan docelowy 272 szt. przy obecnym wynoszącym 405 szt.

WŁPH w odniesieniu do dzika zakłada znaczące ograniczenie liczebności w związku ze zwalczaniem wirusa ASF, jak również dążeniem do ograniczenia szkód w uprawach i pło-
dach rolnych. Jest to realizowane poprzez znaczące zwiększenie odstrzału w ostatnich latach, niemniej jego pogłowie w dalszym ciągu przekracza prawie dwukrotnie założony stan doce-
lowy.

Średnioroczne pozyskanie zwierzyny grubej w obwodach nadzorowanych, w okresie 2013/14 - 2022/23 wynosiło:

- jelenie - 139 szt.
- sarny - 87 szt.
- dziki - 359 szt.

Zagęszczenie zwierzyny płowej, występujących w obwodach nadzorowanych przez Nadleśnictwo Węgierska Górka (według powierzchni całkowitej - 26 202 ha oraz leśnej - 9 332 ha) - stan na 2023 rok:

- jelenie - 20,8 szt./1000 ha pow. całkowitej
- 5,82 szt./1000 ha pow. leśnej
- sarny - 2,80 szt./1000 ha pow. całkowitej

W obwodach nadzorowanych, w latach gospodarczych 2013/14 do 2022/23 plan od-
strzału zwierzyny płowej był realizowany na wysokim na poziomie. Plan odstrzału jeleni reali-
zowano na poziomie 100%, a plan odstrzału saren średnio na poziomie wynoszącym blisko 91%. Populacja jeleni, w omawianym okresie pomimo wysokiej realizacji planu odstrzałów, wykazuje w ostatnich latach tendencję wzrostową. Populacja sarny była w tym okresie bardziej stabilna.

Poletka łowieckie.

W trakcie prac urządzeniowych na terenie lasów Nadleśnictwa zinwentaryzowano 4 poletka łowieckie o łącznej powierzchni 1,62 ha, z czego 0,42 ha na gruntach leśnych oraz 1,20 ha na gruntach nieleśnych. Pełny wykaz poletek łowieckich umieszczono poniżej.

Tabela 120. Wykaz poletek łowieckich

Lp.	Adres leśny	Pow. - [ha]	
		Grunty leśne	Grunty nieleśne
Obręb Lipowa			
1.	02-36-1-12-82 -g -00	0,20	-
Obręb Węgierska Górka			
1.	02-36-2-04-118 -c -00	-	0,98
2.	02-36-2-06-195 -g -00	-	0,22
3.	02-36-2-05-216 -g -00	0,22	-
Razem obręb		0,22	1,20
Łącznie Nadleśnictwo		0,42	1,20

Należy podkreślić, że na liczebność zwierzyny (zwłaszcza sarny) wpływ mają ubytki. Związane jest to przede wszystkim z infrastrukturą drogową (kolizje drogowe z udziałem zwie-
rzymy), a także z przypadkami zabijania saren przez wałęsające się psy.

Liczebność i kumulacja zwierzyny płowej ma istotny wpływ na utrzymanie młodego po-
kolenia lasu. Należy więc dążyć do utrzymania właściwego dla terenu danego koła stan popu-
lacji zwierzyny podczas zatwierdzania rocznych planów łowieckich.

Zagadnienia dotyczące szkód od zwierzyny, a więc rozmiar tych szkód oraz wykonane prace profilaktyczne w zakresie ochrony przed zwierzyną w Nadleśnictwie omówione zostały [w rozdziale 3.2.3.1. „Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu”](#).

❑ **Kierunkowe zadania gospodarki łowieckiej Nadleśnictwa.**

Do zadań Nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej w najbliższym 10-leciu będzie należała współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- określania szacunkowej liczebności zwierzyny łownej;
- zatwierdzania rocznych planów łowieckich dla obwodów dzierżawionych przez Koła Łowieckie;
- sporządzenia planu w oparciu o dane i aktualne uszkodzenia;
- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez: ograniczanie niepokoju w biotopie, ochrona ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej.

Zalecenia gospodarcze w zakresie szkód od zwierzyny w Nadleśnictwie omówione zostały także w [rozdziale 3.2.3.1.](#)

❑ **Mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej,**

Dla obszaru będącego w zasięgu działania Nadleśnictwa wykonana została „Mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej” w skali 1:25 000, która zawiera następujące informacje:

- granice obwodów łowieckich z określeniem numeru obwodu oraz nazwy zarządcy lub dzierżawcy obwodu;
- istniejące obiekty infrastruktury łowieckiej;
- poletka łowieckie, łąki śródleśne, bagna, ciek i zbiorniki wodne.

3.2.5 Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

Potrzeby w zakresie infrastruktury ogólnej oraz drogowej zaspakajane są według bieżących potrzeb oraz planów długoletnich, a ich pilność oraz rentowność oceniana jest na podstawie przeglądów podstawowych i rozszerzonych. Nadleśnictwo realizuje powyższe głównie w ramach środków własnych, ale uczestniczy również w projektach realizowanych przez PGL LP z wykorzystaniem środków zewnętrznych, w tym EU np. Wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu w nizinnych i górskich ekosystemach leśnych tzw. FENIKS.

3.2.5.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, zabudowy potoków

Wobec zwiększonego obciążenia dróg leśnych przez środki transportowe oraz w celu zapewnienia dojazdów do kompleksów leśnych dla jednostek uczestniczących w akcjach gaśniczych, konieczne jest utrzymywanie ich stanu na obecnym poziomie, a w razie konieczności dalsza modernizacja.

Wstępnie na lata 2024 -2033 w Nadleśnictwie Węgierska Górka planowane jest:

- remont nawierzchni drogowych z kruszyw jak i bitumicznych na długości ok. 10 kilometrów;
- rozbudowa sieci drogowej związana z ujawnieniem nowych środków trwałych - dróg i mostów - na długości ok. 5 km;
- modernizacja nawierzchni dróg na długości ok. 10 km; odtworzenie jak i bieżące utrzymanie rowów odwadniających oraz przepustów, w tym budowa nowych;
- remont mostów drewnianych i betonowych.

W nadchodzącym 10-leciu prace z zakresu budownictwa realizowane będą na bieżąco, zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP Katowice. Każda inwestycja z zakresu budownictwa drogowego (modernizacja lub budowa drogi) będzie miała osobną dokumentację planistyczną i wykonawczą zgodną z obowiązującymi przepisami.

3.2.5.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych

Nadleśnictwo Węgierska Górką w związku z prowadzoną gospodarką leśną oraz realizując inne zadania np. z zakresu ochrony lasu, planuje w nadchodzącym dziesięcioleciu, w miarę potrzeb, utrzymywanie istniejących oraz zakładanie nowych szlaków zrywkowych. Główne potrzeby w tym zakresie związane są z użytkowaniem rębny i pielęgnacją drzewostanów.

3.2.5.3. Budowa i remonty siedzib jednostek LP oraz budynków

Stan osad leśnych, leśniczówek i innych budynków jest różny, niektóre z nich wymagają remontów. Część budynków nie przydatnych dla służby leśnej została przeznaczona, zgodnie z ustawą o lasach na sprzedaż lub do wyburzenia. Przy sprzedaży należy jednak mieć na uwadze położenie osady względem lasów LP tak, aby w przyszłości, gdy nastąpi obrót nieruchomością nie powodować względem gruntów LP ograniczeń w dostępie do lasów lub zabudowywania enklaw śródleśnych.

W nadchodzącym okresie gospodarczym, planuje się:

- remont lub przebudowę leśniczówek w zależności od bieżących potrzeb;
- przystosowanie budynków istniejących do przeniesienia kancelarii leśniczych;
- wyposażenie budynku administracyjno-edukacyjnego, który obok siedziby nadleśnictwa przebudowano i przygotowano w latach poprzednich celem uruchomienia interaktywnej wystawy stałej;
- konserwację, bieżące utrzymanie i przebudowa urządzeń małej retencji, a także budowa nowych obiektów w ramach projektów z wykorzystaniem środków zewnętrznych.

3.2.5.4. Budowa i konserwacja zbiorników małej retencji

Działania związane z retencją wód, które prowadzą do spowolnienia lub powstrzymania odpływu wody przy jednoczesnym odtwarzaniu naturalnego krajobrazu, podzielić można na działania techniczne i nietechniczne. Do zadań technicznych retencji zalicza się większość prac z zakresu hydrotechniki i melioracji (powodujących zahamowanie odpływu wód powierzchniowych i zwiększenie dopływu wód opadowych do warstw wodonośnych), retencjonowanie wód powierzchniowych przez budowę małych zbiorników wodnych, wznoszenie budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach, jazy, zastawki, progi, brody, przepusty, likwidacja nie używanych szlaków zrywkowych, itp.

Zwiększenie możliwości retencyjnych można osiągać także innymi, równie istotnymi działaniami nietechnicznymi, do których zaliczyć można odnowienia, przebudowy, zalesienia, zadrzewienia, tworzenie roślinnych pasów ochronnych, odtworzenie oczek wodnych, mokradł, obszarów zalewowych itp.

W czasach powojennych melioracje zmierzały w kierunku silnego odwodnienia terenów leśnych. Na próbę odbudowy prawidłowego funkcjonowania małej retencji nigdy nie jest za późno, dlatego gdy zaistnieje potrzeba realizacji zadań z zakresu małej retencji wód nadleśnictwo, w miarę własnych możliwości finansowych będzie je realizowało, jednocześnie zabiegając o dofinansowanie realizacji ze środków zewnętrznych.

Nadleśnictwo Węgierska Górką uczestniczy w kompleksowym projekcie adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich. Celem projektu jest wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu w górskich ekosystemach leśnych. Podjęte działania są ukierunkowane na zapobieganie powstawaniu lub minimalizację negatywnych skutków zjawisk naturalnych takich jak: niszczące działanie wód wezbraniowych, powodzie i podtopienia, susza i pożary.

Nadleśnictwa zaangażowane w realizację projektu realizują inwestycje związane z:

- budową, przebudową lub odbudową zbiorników małej retencji i zbiorników suchych;
- budową, przebudową lub odbudową małych urządzeń piętrzących (zastawki, małe progi, przetamowania) na kanałach i rowach w celu spowolnienia odpływu wód powierzchniowych, przywracania funkcji obszarów mokradłowych i ich ochrony oraz odtwierzanie terenów zalewowych;
- przebudową i rozbiórką obiektów hydrotechnicznych niedostosowanych do wód wezbraniowych (mostów, przepustów, brodów);
- zabudową przeciwoerozyjną dróg, szlaków zrywkowych oraz zabezpieczenie obiektów infrastruktury leśnej przed skutkami nadmiernej erozji wodnej związanej z gwałtownymi opadami i spływami wód (m.in. wodospusty, płotki drewniane, kaszyce, narzut kamienny).

Projekt wykorzystuje kompleksowe zabiegi łączące przyjazne środowisku metody przyrodnicze i techniczne. Zaplanowane są w większości małe obiekty/budowle o prostej konstrukcji. Wybierane technologie mają nie pogarszać naturalnego środowiska przyrodniczego, preferuje się materiały naturalne.

Nadleśnictwo Węgierska Górka od 2007 r. realizowało zadania programu Małej Retencji Górskiej:

- Projekt Mała Retencja Górská1 (2007-2015r) - „Przeciwdziałanie skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich, zwiększenie retencji i utrzymanie potoków oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie”. W ramach projektu Nadleśnictwo Węgierska Górka zainstalowało wodospusty drewniane frezowane na drogach stokowych Nadleśnictwa. Celem planowanych inwestycji było ograniczenie i kontrola nadmiernego spływu powierzchniowego wody poprzez zainstalowanie wodopustów na drogach stokowych.
- Projekt Mała Retencja Górská2 (2016-2022) - „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich”. W ramach projektu Nadleśnictwo Węgierska Górka zrealizowano:
 - W Kamesznicy modernizację brodu betonowo kamiennego na bród o konstrukcji drewniano-kamiennej oraz zabezpieczenie potoku wzdłuż odcinka drogi Nad Młynkami (leśnictwo Sikorzane)
 - W Lipowej wymianę 1 szt. przepustu betonowego okrągłego na przepust łukowy z dnem naturalnym na cieku stałym w Leśnictwie Łukaszne.
 - W Żabnicy budowę 5 szt. brodów kamiennych na ciekach okresowych na górnej pętli w Leśnictwie Boracza oraz wymiana 1 szt. przepustu betonowego okrągłego na przepust łukowy z dnem naturalnym na cieku stałym w Leśnictwie Boracza.

Obecnie trwa budowanie bazy zgłoszeń do programu MRG3 w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

W ramach realizacji planowanych projektów MRG3 będą kontynuowane działania związane z adaptacją lasów do zmian klimatu poprzez wzmocnianie odporności na zagrożenia wynikające ze zmian klimatu w górskich ekosystemach leśnych.

3.2.5.5. Budowa i remonty urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji oraz izb edukacji przyrodniczej

Przez tereny leśne Nadleśnictwa Węgierska Górka poprowadzona jest duża ilość szlaków i tras turystycznych. Przy organizacji ruchu turystycznego powinna przyświecać idea jak najmniejszej uciążliwości dla środowiska, ale również i harmonijnego wtopienia się w miejscowy krajobraz kulturowy. Często gminy prześcigają się w ilości wytyczonych szlaków, nie zwracając uwagi na gospodarza terenu, w tym przypadku Lasy Państwowe, który oprócz działań w zakresie ochrony przyrody, prowadzi gospodarkę leśną przynoszącą dochód budżetowi państwa. Lokalizacja obszarów wyznaczonych do wzmożonego ruchu turystycznego powinna być tak przemyślana, aby odbywający się w nich ruch turystyczny był jak najmniej uciążliwy dla ekosystemu leśnego.

Rozwój niektórych nowych form turystyki przebiega w sposób niekontrolowany stwarzając liczne zagrożenie dla ekosystemów leśnych. Dlatego należy dążyć do tego by rozwój ekoturystyki przebiegał przy współpracy nadleśnictwa z lokalnymi władzami samorządowymi. Nadleśnictwo powinno być opiniodawcą w sprawie przedsięwzięć z zakresu turystyki zlokalizowanych w pobliżu lasów i mających wpływ na niego.

Ważne dla edukacji leśno-przyrodniczej są szlaki edukacyjne (szczególnie przyrodnicze) pozwalające przybliżyć tematykę leśną i cele ochrony przyrody realizowane przez Nadleśnictwo.

Nadleśnictwo wybudowało nowe i zagospodarowało istniejące miejsca postoju, stawiając wiaty dla turystów. Pojawienie się takich miejsc koncentruje ruch turystyczny, ale też nakłada obowiązek utrzymania porządku, zbierania i wywożenia odpadów.

Obecna infrastruktura wypełnia potrzeby w zakresie zagospodarowania turystycznego, nie przewiduje się budowy nowych obiektów turystycznych. Do zadań w tym zakresie należy natomiast:

- ✓ utrzymywanie udostępniania lasu drogami leśnymi oznakowanymi jako trasy rowerowe, szlaki piesze, ścieżek dydaktycznych,
- ✓ bieżące prace konserwatorsko-naprawcze na istniejących obiektach turystycznych

W celu prowadzenia skutecznej edukacji dla zrównoważonego rozwoju, Nadleśnictwo w miarę potrzeb i możliwości będzie się starało podejmować działania zmierzające do pozyskania finansowych środków zewnętrznych, służących zarówno działaniom edukacyjnym, promocyjnym jak i modernizacji oraz budowie infrastruktury służącej edukacji przyrodniczo-leśnej, wypoczynkowi, turystyce, uprawianiu sportów i obcowaniu z naturą.

Dla obszaru będącego w zasięgu działania Nadleśnictwa Węgierska Górka wykonana została „Mapa funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego” w skali 1:50 000, która zawiera następujące informacje:

- ✓ istniejące i projektowane leśne urządzenia rekreacyjne;
- ✓ liniowe obiekty rekreacyjne (szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne, rowerowe i do jazdy konnej, itp.);
- ✓ obiekty edukacji leśnej;
- ✓ inne osobliwości turystyczne lub przyrodnicze na obszarze lub w sąsiedztwie Nadleśnictwa

Wymienione wyżej obiekty turystyczne, położone na terenie LP i w granicach zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa, zostały również opisane w Programie Ochrony Przyrody, a także uwidocznione na „Mapie sytuacyjno-przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych” stanowiącej załącznik do Programu Ochrony Przyrody.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Miejsce i rolę Nadleśnictwa Węgierska Górka w przestrzeni przyrodniczo - leśnej regionu przedstawiono w Programie Ochrony Przyrody, który jest częścią „Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Węgierska Górka”, sporządzonego na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2033 r.

Sporządzony Program Ochrony Przyrody został oparty na istniejącym już Programie Ochrony Przyrody z terminem obowiązywania na lata 2014-2023. Jego treść została zaktualizowana zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111 obowiązującej instrukcji przez BULiGL oddz. w Krakowie, wg stanu na 01.01.2024 r.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy.

Opracowany Program Ochrony Przyrody składa się z części opisowej, w formie oddzielnego tomu wraz z dołączoną mapą sytuacyjno - przeglądową walorów przyrodniczo-kulturowych Nadleśnictwa w skali 1:50 000

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Określenie stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla Nadleśnictwa.

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie lub utrzymanie optymalnego zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z IUL §123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabele:

- Tabela III - powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela VIIIa - tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy;
- Tabela XVII - zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć.

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy z wykorzystaniem przyrostu bieżącego rocznego będzie wynosił:

Tabela 121. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla Nadleśnictwa Węgierska Górka wg przyrostu bieżącego rocznego

Obręb	V _p	Z _v	U	V _k	Przyrost zapasu (V _k -V _p)	Wzrost spadek [%]
	Masa - m ³					
Prognoza zasobów obliczona wg przyrostu bieżącego rocznego						
Lipowa	399 143	176 950	118 080	458 013	58 870	+14,75
Węgierska Górka	787 422	423 850	269 462	941 810	154 388	+19,61
N-ctwo	1 186 565	600 800	387 542	1 399 823	213 258	+17,97

Obliczenie zapasu końcowego dokonano wg wzoru - $V_k = V_p + Z_v - U$, gdzie:

- V_k - to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego;
- V_p - to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej (Tabela III);
- Z_v - to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela VIIIa);
- U - planowany rozmiar użytkowania brutto (Tabela XVII).

Zapasy na koniec okresu gospodarczego wg prognozy na podstawie przyrostu bieżącego rocznego wynosił będzie w przybliżeniu 1 399 823 m³ grubizny brutto i nastąpi jego wzrost o 17,97%. Jeśli przyjmiemy, że nie nastąpią znaczące zmiany w powierzchni leśnej w Nadleśnictwie, przeciętna zasobność wynosić będzie 154,55 m³/ha.

Prawdopodobny zapas końcowy z wykorzystaniem przyrostu użytecznego będzie wynosił:

Tabela 122. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla Nadleśnictwa Węgierska Górka wg przyrostu użytecznego

Obręb, Nadleśnictwo	V _p	Z _{vuż}	U	V _k	Przyrost zapasu (V _k -V _p)	Wzrost spadek [%]
	Miąższość - m ³				[m ³]	
1	2	3	4	5	6	7
Prognoza zasobów obliczona wg przyrostu użytecznego						
Lipowa	399 143	196 229	118 080	477 292	78 149	+19,58
Węgierska Górka	787 422	358 898	269 462	876 857	89 435	+11,36
Nadleśnictwo	1 186 565	555 126	387 542	1 354 149	167 584	+14,12

Przyrost użyteczny potrzebny do wyliczenia przyrostu zapasu na koniec okresu gospodarczego obliczono ze wzoru - $Z_{\text{uż}} = V_k - V_p + U$, gdzie:

V_k - to zasoby miąższości na końcu okresu obowiązywania planu - obecna rewizja;

V_p - to zasoby miąższości na początku okresu obowiązywania planu poprzednia rewizja;

U - suma miąższości grubizny brutto użytków rębnych i przedrębnych za okres obowiązywania planu tab. IX.

Przyrost użyteczny wynosi:

Tabela 123. Obliczenie przyrostu użytecznego uzyskanego w poprzednim okresie gospodarczym

Obręb, Nadleśnictwo	V ₂₀₂₄	V ₂₀₁₄	U _{wykon}	Z _{vużyt}	Pow. leśna	m³/ha/rok
	Miąższość - m³					
Lipowa	399 143	323 456	120 542	196 229	3 267,57	+6,01
Węgierska Górka	787 422	648 602	220 078	358 898	5 789,82	+6,20
Nadleśnictwo	1 186 565	972 058	340 619	555 126	9 057,39	+6,13

Prognoza stanu zasobów drzewnych z zastosowaniem wskaźnika przyrostu bieżącego użytecznego wskazuje na wzrost zasobów Nadleśnictwa Węgierska Góra o 14,12%.

Syntetyczne zestawienie wskaźników charakteryzujących potencjał produkcyjny Nadleśnictwa Węgierska Góra według stanu obecnego i w prognozie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 124. Wskaźniki stanu zasobów drzewnych - stan obecny i prognoza

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1. 01. 2024r.	Prognoza na 31. 12. 2033r.	Różnica	
				+ / -	%
1	2	3	4	5	6
Prognoza zasobów obliczona wg przyrostu bieżącego rocznego					
Obręb Lipowa					
Zapas aktualny	m ³	399 143	458 013	58 870	14,75%
Zasobność	m ³ / ha	122,2	140,2	18,0	
Obręb Węgierska Górka					
Zapas aktualny	m ³	787 422	941 810	154 388	19,61%
Zasobność	m ³ / ha	136,0	162,7	26,7	
Nadleśnictwo					
Zapas aktualny	m ³	1 186 565	1 399 823	213 258	17,97%
Zasobność	m ³ / ha	131,0	154,6	23,5	
Prognoza zasobów obliczona wg przyrostu użytecznego					
Obręb Lipowa					
Zapas aktualny	m ³	399 143	477 292	78 149	19,58%
Zasobność	m ³ / ha	122,2	146,1	23,9	
Obręb Węgierska Górka					
Zapas aktualny	m ³	787 422	876 857	89 435	11,36%
Zasobność	m ³ / ha	136,0	151,4	15,4	
Nadleśnictwo					
Zapas aktualny	m ³	1 186 565	1 354 149	167 584	14,12%
Zasobność	m ³ / ha	131,0	149,5	18,5	

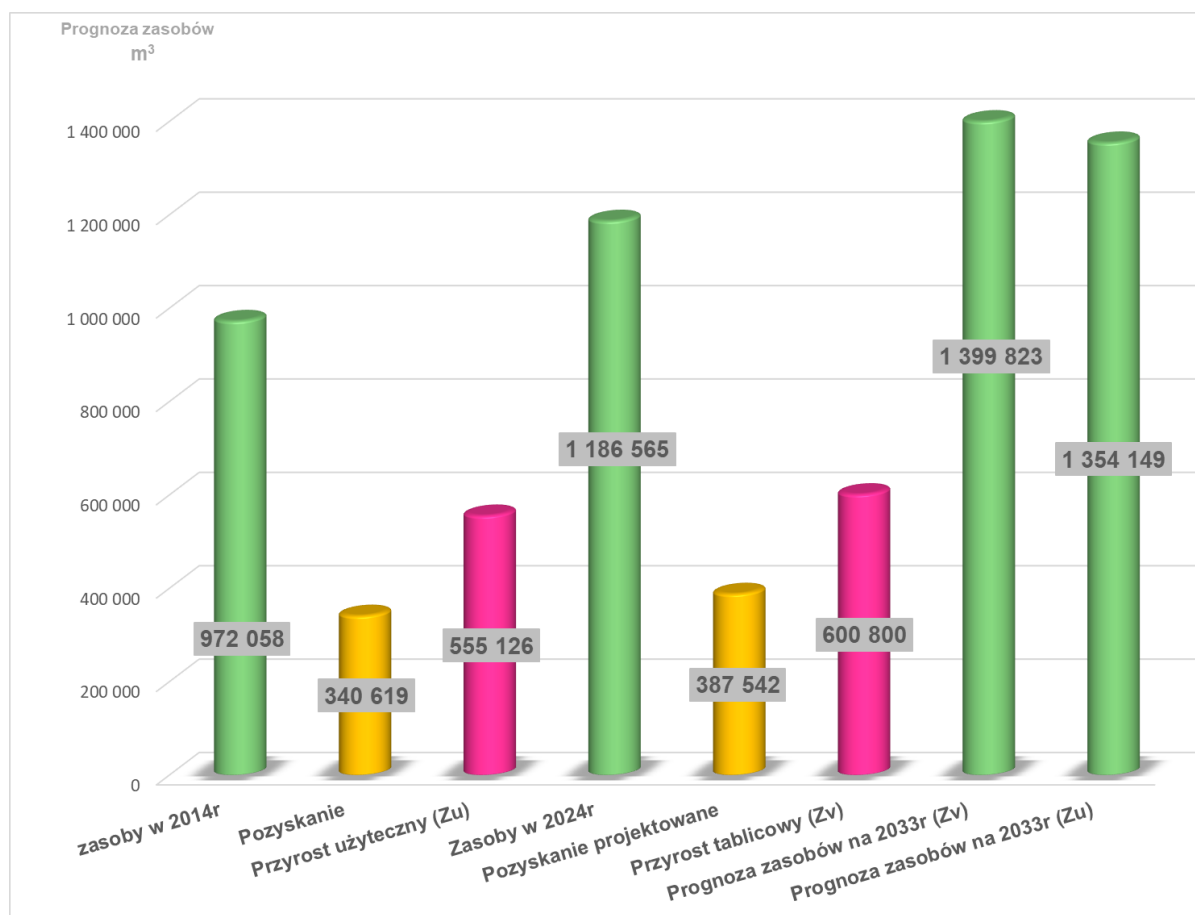
Zabiegi zapisane w PUL mają charakter działań koniecznych, skutkują pozytywnym oddziaływaniem na drzewostany, szczególnie w perspektywie średnio i długookresowej i pozwalają na realizację zasad trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Należy podkreślić, że na etapie projektowania użytkowania drzewostanów na nowy okres gospodarczy, wszystkie formy ochrony przyrody były szczegółowo analizowane i uwzględniane, tak aby zostały zachowane funkcje ochronne, ekologiczne i społeczne drzewostanów Nadleśnictwa.

W opracowanym projekcie PUL zaprojektowano znacznie niższy etat cięć rębnych w porównaniu z poprzednią rewizją, wynikający z potrzeb hodowlanych drzewostanów, co jest zgodne z pożądanym kierunkiem rozwoju zasobów drzewnych. Na wysokość etatu użytkowania rębno miał wpływ między innymi:

- Niski udział drzewostanów rębnych - 0,82% i przeszlórębnych - 1,43% powierzchni leśnej oraz drzewostanów w klasie odnowienia (KO) - 10,12% i drzewostanów w klasie do odnowienia (KDO) - 0,29%;
- Brak konieczności odsłaniania istniejących odnowień;
- Dążenie do podwyższenia średniego wieku drzewostanów w Nadleśnictwie wynikające z ustalonego kierunku rozwoju oraz docelowego stanu zasobów drzewnych

Przyjęcie proponowanych w projekcie PUL założeń gospodarki leśnej przyczyni się do realizacji celów trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej oraz pożądanego kierunku rozwoju i pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych nadleśnictwa.

Syntetyczne zestawienie wskaźników charakteryzujących potencjał produkcyjny Nadleśnictwa Węgierska Górka wg stanu obecnego i w prognozie przedstawiono w [tabeli XIII „Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie dla Nadleśnictwa Węgierska Górka”](#)

Wykres 35. Prognoza zmian stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach sporządzona została prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko - zgodnie z wymogami ustawy z dn. 03 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1405 z późniejszymi zmianami).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla tworzonego projektu planu urządzenia lasu został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo nr WPN.410.3.2021.AJ1 z dn. 30.07.2021 r.) i Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo nr NS-NZ.9022.22.10.2021 z dn. 16.07.2021 r.).

W ramach „Prognozy...” dokonano analizy poszczególnych zadań gospodarczych określonych w planie urządzenia lasu, których wykonanie może mieć wpływ na gatunki i siedliska stanowiące przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000, wymienione w SDF dla danego obszaru oraz określone w ww. ustawie podstawowe elementy środowiska.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu PUL;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego Planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska, zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także na środowisko.

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego Planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie PUL wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka uwzględnia wypracowane

w trakcie posiedzenia Komisji Założeń Planu główne założenia do jego sporządzenia, zawarte w protokole KZP.

Procedura sporządzania Planu urządzenia lasu została poddana konsultacjom społecznym poprzez ogłoszenie o możliwości zapoznania się z założeniami do sporządzenia projektu Planu urządzenia lasu oraz sposobie, terminie i miejscu składania uwag i wniosków.

Procedura sporządzania Planu Urządzenia Lasu zostanie poddana dalszym konsultacjom społecznym przez umożliwienie zapoznania się z projektem Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz składania wniosków i uwag oraz zwołanie Komisji Projektu Planu, która ma charakter debaty publicznej.

Projekt PUL wraz z prognozą zostaną poddane opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Następnie projekt Planu z podsumowaniem i uzasadnieniem sporządzonym przez Dyrektora RDLP zostanie przedstawiony do zatwierdzenia przez Ministra Ochrony Środowiska. Zatwierdzony plan będzie określał maksymalną (której nie można przekroczyć) możliwą do

pozyskania miąższość drewna (wyrażoną w m³), powierzchnię (wyrażoną w hektarach) projektowanych zalesień i odnowień, powierzchnię (wyrażoną w hektarach) projektowanych prac pielęgnacyjnych oraz określone kierunkowo zadania z zakresu:

- ochrony lasu, w tym również zadań ochrony przeciwpożarowej;
- gospodarki łowieckiej;
- potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace związane z VI rewizją planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka zostały wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz protokołem z Komisji Założeń Planu z dnia 23.04.2021r.

We wszystkich zestawieniach i tabelach prezentowana jest powierzchnia z projektu planu urządzenia lasu z dokładnością do 1 ara z wyjątkiem:

- informacji dotyczących prac geodezyjnych;
- informacji dotyczących stanu posiadania;
- informacji dotyczącej rodzaju powierzchni w nadleśnictwie, gdzie została podana powierzchnia z dokładnością do 1m², a występujące różnice powierzchniowe wynikają z przyjętego sposobu zaokrąglania m² do arów.

Stwierdzone na gruncie różnice w zakresie rodzajów użytkowania były na bieżąco zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie załatwienia sprawy.

6.1. Prace przygotowawcze

6.1.1 Prace glebowo-siedliskowe

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu w V rewizji wykorzystano opracowanie glebowo-siedliskowe wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie według stanu na 01.01.2017 r.

W opracowanym PUL dostosowano systematykę gleb do Klasyfikacji Gleb Leśnych Polski (CILP 2000), w celu uzyskania zgodności ze słownikiem programu TAKSATOR, instrukcją urządzania lasu i bazą SILP.

Materiały geodezyjne i kartograficzne.

Podstawowy materiał geodezyjny przy pracach urządzeniowych stanowił podkład leśnej mapy numerycznej, na którym zostały uwzględnione wszystkie zmiany w stanie posiadania, oraz zestawienie geodezyjne.

Dla potrzeb urządzania lasu sporządzono podkład mapowy w postaci zaktualizowanych, według stanu na 30.06.2023 r., map gospodarczych w skali 1:5 000, obejmujących łącznie 55 arkuszy.

Podstawowy materiał przy opracowaniu podkładów mapowych stanowiły mapy ewidencyjne gruntów Nadleśnictwa Węgierska Górka w skali 1:5 000. Uwzględniono na nich zaistniałe zmiany w stanie posiadania oraz zaznaczono aktualne granice podziału administracyjnego. Mapy gospodarcze, podobnie jak i inne mapy planu urządzenia lasu, wykonane zostały w technice mapy numerycznej - przy użyciu aplikacji *Leman* w środowisku programu *Arc Gis*.

Całość dokumentacji kartograficznej opracowana została zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu z 2012 roku; cz.I rozdz. VII oraz cz. III.

Sporządzono również dla każdego oddziału leśnego wydruki ortofotomapy z roku 2021, przekazanej przez zamawiającego, które zostały wykorzystane w pracach terenowych (takacja).

Karta dokumentu źródłowego.

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych wykonawca prac urządzeniowych uzyskał od Nadleśniczego kopię opisów taksacyjnych, zaktualizowanych w SILP - LAS na dzień 30 czerwca 2022 roku, w formie danych elektronicznych. Do bazy danych „Taksator” została przeniesiona lista adresów wydzieleń z SILP wraz z następującymi informacjami:

- numer wewnętrzny;
- adres leśny;
- rodzaj powierzchni;
- budowa pionowa;
- powierzchnia;
- typ siedliskowy lasu;
- kategorie ochronności;
- ranga kategorii ochronności;
- cecha drzewostanu;
- ranga cech drzewostanu;
- wykaz obrębów ewidencyjnych;
- wykaz działek ewidencyjnych wraz z informacją o wydzieleniach zawartych w działkach.

Z bazy danych wydrukowane zostały karty źródłowe dla każdego wydzielenia z zapisanymi informacjami:

- opis taksacyjny według stanu SILP;
- wykaz czynności gospodarczych wykonanych w danym wydzieleniu.

Taksator w trakcie inwentaryzacji terenowej zaktualizował dane zawarte w karcie źródłowej.

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe

Szósta rewizja planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie na podstawie umowy Nr RR.271.32.2022 do zamówienia publicznego RR.270.2.1.2022 r, zawartej dnia 27 lipca pomiędzy wykonawcą a Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Katowicach.

Dla planu urządzenia lasu przyjęto stan na 1 stycznia 2023 r.

Podstawą prac urządzeniowych były akty prawne i zarządzenia:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 788);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 2389 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1098);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, (Dz.U. z 2012 r. poz.1302);
- Rozporządzenie MSWiA z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109 z 2010 r., poz. 719);
- Zarządzenie nr 55 DGLP z dnia 21 listopada 2011r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu (ZU-7019-16/2004);
- Instrukcja Urządzania Lasu z 2012 r.;
- Zasady hodowli lasu z 2012 r.;
- Instrukcja ochrony lasu z 2012 r.;
- Instrukcja ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych z 1996 r.;

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 r., zmieniające rozporządzenie z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U. 2015, poz. 1070);
- ustalenia narad KZP i NTG dla Nadleśnictwa Węgierska Górka;
- inne obowiązujące przepisy, zarządzenia i ustalenia związane z pracami urządzeniowymi.

6.2.1 Prace terenowe

Inwentaryzacja zasobów leśnych „na gruncie” została wykonana w oparciu o zaktualizowane mapy gospodarcze w skali 1: 5 000 i ortofotomapy, w okresie od czerwca do grudnia 2020 roku. Po zakończeniu prac terenowych w każdym leśnictwie, uzgodniono opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wydzielienia.

Kontrole bieżące terenowych robót urządzeniowych odbyły się w dniach: 31.08; 13.10; 23.11; i 09.12.2022 roku. Ostatecznego odbioru prac terenowych dokonano w dniu 22.06.2023 roku. Kontroli pomiarów na powierzchniach kołowych dokonano w okresie 19-22.06.2023 roku.

Wszystkie przeprowadzone odbiory i kontrole odbyły się z udziałem przedstawicieli Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Katowicach, Nadleśnictwa Węgierska Górka i wykonawcy prac - BULiGL oddz. w Krakowie.

Ocenę wykonanych prac terenowych zawarto w podpisanym protokole odbioru terenowych prac urządzeniowych Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Tabela 125. Rozmiar wykonanych prac terenowych

Jednostka	Rozmiar wykonanych prac						
	Taksacja [ha]	Ilość oddziałów [szt]	Przeciętna powierzchnia oddziału [ha]	Przeciętna pow. wydzieleń [ha]	Ilość wydzieleń leśnych [szt]	Ilość wydzieleń nieleśnych [szt]	Ilość wydzieleń literowanych [szt]
1	2	3	4	5	6	7	8
Obr Lipowa	3370,55 3370,55*	128	26,33	6,73	772	22	488
Obr. Węgierska Górka	6008,31 6012,67*	253	23,75	6,07	1472	91	967
Nadleśnictwo	9383,22 9378,86*	381	24,62	6,29	2244	113	488

*Powierzchnia razem z gruntami we współwłasności.

Podczas prac taksacyjnych nie utrwalano podziału powierzchniowego.

Zgodnie z §10 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono.

W trakcie prac urządzeniowych dokonano pomiaru wszystkich granic wyłączeń leśnych i szczegółów liniowych w przebiegu, których stwierdzono istotne zmiany oraz pozostałe szczegóły sytuacji wewnętrznej, np. luki, gniazda, kępy itp., stwierdzone w trakcie taksacji.

Pomiar sytuacji wewnętrznej wykonany został z wykorzystaniem ortofotomapy oraz numerycznego modelu terenu, domiarów liniowych i systemu nawigacji satelitarnej - GPS. Zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) na aktualne, opracowywane mapy gospodarcze szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, posiłkując się również ortofotomapą i numerycznym modelem terenu.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych została przeprowadzona w trzech etapach:

Etap pierwszy - elementy taksacyjne drzewostanów podczas sporządzania opisu taksacyjnego) określono metodą szacunku wzrokowego, z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych. Bonitację i zadrzewienie określono na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V, PWRiL, Warszawa 1986).

Etap drugi - inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na kołowych powierzchniach próbnych, rozlosowanych przez program „Taksator”.

W drzewostanach I klasy wieku zasobność szacowano wzrokowo przy pomocy tabel B. Szymkiewicza.

Etap trzeci - wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości, statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo - wiekowych, z wykorzystaniem równań regresji.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą - I klasa wieku. Dokładność zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obciążona błędem dodatnim lub ujemnym. W związku z powyższym masa oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego. W d-stanach II i starszych klas wieku założono łącznie 2204 szt. powierzchni kołowych. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego.

Na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wyrwanych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. W Nadleśnictwie wylosowanych zostało 257 powierzchni do pomiaru istniejącego drewna martwego.

Wyniki testu kontroli pomiaru miąższości.

Test pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych wykonany został zgodnie z § 61, 62 Instrukcji UL.

Komisja dokonała testu kontroli pomiaru miąższości na 50 powierzchniach próbnych kołowych w dniach 20-22.06.2023 roku.

Wyniki pomiaru:

- ✓ liczba błędów grubych - 0;
- ✓ bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego - 0,004;
- ✓ bezwzględna wartość statystyki wysokości - 0,086.

W związku z tym, iż liczba błędów grubych jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyki jest mniejsza od 2, to wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie obliczenia miąższości dla Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Średni procentowy błąd miąższości wyniósł 1,99% w obrębie Lipowa i 2,02% w obrębie Węgierska Górka.

Poniżej w tabelach przedstawiono analizę błędów procentowych dla pomierzonych cech według klas wieku.

Tabela 126. Błędy procentowe dla pomierzonych cech

Nadleśnictwo Węgierska Górka, Obręb LIPOWA (02-36-1)			
Gatunek	BK	JD	ŚW
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości		
IIa			3769,40 116,66 14,58
IIb	12256,82 67,98 11,66		16144,85 86,54 14,42
IIIa	10249,61 48,30 8,05		5473,47 42,74 6,11

Nadleśnictwo Węgierska Górka, Obręb LIPOWA (02-36-1)

Gatunek	BK	JD	ŚW
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości		
IIIb	21672,54 44,73 5,13		
IVa	20513,37 45,83 5,97		
IVb	29070,86 44,00 4,56		
Va	25788,73 40,04 3,70		
Vb	49029,23 54,27 12,14		
VI	82428,62 73,00 10,22		
KOKDO	30506,00 99,02 7,66	55769,38 89,76 8,13	9688,41 114,07 15,24

Błąd procentowy dla obrębu: 1,99

Nadleśnictwo Węgierska Górka, Obręb WĘGIERSKA GÓRKA (02-36-2)

Gatunek	BK	JD	SO	ŚW
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości			
Ila				2376,58 91,42 9,14
IIb	8850,52 73,31 11,89	12184,19 58,44 20,66		9380,00 76,28 10,38
IIla	17165,54 56,94 8,89	34542,58 45,76 10,23		23570,49 63,63 8,74
IIlb	25869,88 51,55 7,36	34683,60 51,25 8,54		12692,49 52,89 8,58
IVa	18204,06 39,55 7,61	48639,10 42,63 5,97		
IVb		52736,05 53,64 8,59		
Va				94223,74 83,38 15,22
Vb	25766,99			

Gatunek	BK	JD	SO	ŚW
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości			
	37,80			
	7,14			
VI				45088,69
				103,13
				12,15
KOKDO	35354,26	41852,67	36213,55	20477,40
	86,89	78,50	56,28	99,19
	5,43	7,38	10,27	8,73

Błąd procentowy dla obrębu: 2,02

6.2.2 Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w okresie od listopada 2022 do marca 2023 roku i od czerwca 2023 do grudnia 2023 roku. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator 6.0.626. Mapę numeryczną wykonano za pomocą aplikacji „Leman” działającej w środowisku oprogramowania Arc Gis.

Dane taksacyjne, na podstawie których sporządzono Plan urządzenia lasu zostały przekazane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, w formie elektronicznej. Przekazano też dane, w formie warstw numerycznych, zgodne ze standardem leśnej mapy numerycznej, przystosowane do aplikacji „Mapnik”.

Prace urządzeniowe (terenowe i kameralne zostały wykonane przez II Pracownię Urządzeniową BULiGL Oddział w Krakowie w składzie:

- Ryba Zenon - kierownik pracowni urządzania lasu
- Paciorek Zbigniew - taksator specjalista
- Konieczny Przemysław - taksator specjalista
- Krzysztof Niedzielski - asystent taksatora
- Monika Grzesik - taksator
- Włodzimierz Musiałowicz - starszy taksator
- Jan Arcyz - taksator specjalista
- Piotr Piotrowicz - taksator
- Marek Szeremeta - starszy taksator
- Michał Andryszczak - starszy taksator
- Łukasz Tram - taksator
- Piotr Ślawik - taksator specjalista

Nadzór i kontrolę prac prowadził kierownik pracowni.

Nadzór merytoryczny nad całokształtem prac sprawowali Jan Lach - Zastępca Dyrektora Oddziału oraz Zdzisław Spindel - Dyrektor Oddziału BULiGL w Krakowie.

6.2.3 Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu, sporządzony został zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu z 2012 roku i składa się z następujących części:

- Opisanie ogólne (elaborat) w 3 egzemplarzach - dla Nadleśnictwa, RDLP, DGLP.

Do tomu tego dołączone są:

- Protokoły z KZP i NTG;
- Zarządzenie Ministra Środowiska w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka;
- Analiza gospodarki leśnej minionego okresu dokonana przez Nadleśniczego;
- Koreferat wykonawcy planu do analizy gospodarki leśnej minionego okresu;
- Koreferat Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego
- Referat Kierownika ZOL na NTG;
- Końcowa ocena Dyrektora RDLP;
- Tabele i wzory zgodnie z instrukcją ul.

W skład tego tomu wchodzi też tematyczne mapy przeglądowe w skali 1:25 000 dla poszczególnych obrębów leśnych:

- drzewostanów;
- projektowanych cięć rębnych z formami ochrony;
- siedlisk leśnych;
- ochrony lasu i zagrożenia środowiska leśnego;
- nasiennictwa i selekcji;
- gospodarki łowieckiej;
- zagospodarowania; rekreacyjnego;
- ochrony przeciwpożarowej (z koordynatami lotniczymi);

oraz mapy sytuacyjno- przeglądowe w skali 1: 50 000:

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa;
- obszarów chronionych i funkcji lasu;
- ochrony przeciwpożarowej (z koordynatami lotniczymi).

- Opisy taksacyjne dla obrębów leśnych - szczegółowe dane z inwentaryzacji lasu wraz z zestawieniami, w 2 egzemplarzach - dla Nadleśnictwa i RDLP.
- Plany zagospodarowania lasu w 2 egzemplarzach - dla Nadleśnictwa i RDLP.

W skład tomu wejdą:

- wykaz projektowanych cięć rębnych;
- wykaz drzewostanów projektowanych do użytkowania przedrębного;
- wykaz drzewostanów bez wskazówek gospodarczych;
- wykaz projektowanych czynności z zakresu hodowli lasu;
- tabele wymagane przez obowiązującą instrukcję UL.

- Program ochrony przyrody - opracowany przez BULiGL o/Kraków - w 3 egzemplarzach - dla Nadleśnictwa, RDLP, DGLP wraz z mapą sytuacyjno - przeglądową „walorów przyrodniczo - kulturowych” - skala 1 : 50 000.
- Prognoza oddziaływania na środowisko w 3 egzemplarzach - dla Nadleśnictwa, RDLP, DGLP wraz z mapą przeglądową „form ochrony przyrody” - skala 1 : 25 000.
- Wydruki map gospodarczych (skala 1: 5 000) - 38 arkuszy - otrzymują: Nadleśnictwo i RDLP w Katowicach.
- Wydruki „czystych map” - otrzymują: Nadleśnictwo i RDLP w Katowicach.
 - skala 1: 10 000 po 5 egz. dla leśnictwa;
 - skala 1 : 25 000 - 8 szt;
 - skala 1 : 50 000 - 8 szt.
- Operaty dla leśniczych, zawierające:
 - opisy taksacyjne dla leśnictw;
 - zadania gospodarcze dla leśnictw (plany cięć, hodowli lasu);

- wykaz drzewostanów bez planowanych zabiegów;
- tabele XVII, XVIII;
- podstawy regulacji przyjęte w PUL;
- wyciąg z POP;
- wyciąg z POŚ;
- mapy gospodarczo - przeglądowe drzewostanów w skali 1:10 000;
- mapy gospodarczo - przeglądowe cięć rębnych w skali 1:10 000 (po 2 egz.)

Całość opracowanej dokumentacji zostanie zapisana również na nośnikach CD, w 4 kopiach.

- Baza danych inwentaryzacyjnych i geometrycznych programu TAKSATOR (dane geometryczne wykonane w Standardzie LMN).

Wszystkie mapy zostały wykonane metodą cyfrową (leśna mapa numeryczna) i dostosowane zostały do obowiązującego standardu leśnej mapy numerycznej - SLMN oraz przekazane do Nadleśnictwa w formie cyfrowej, jak też tradycyjnie - w formie wydruków.

Tematyczne mapy przeglądowe i gospodarczo-przeglądowe zostały wydrukowane na podkładzie map topograficznych (BDOT).

Do wyżej wymienionych materiałów zostanie dołączona ortofotomapa obszaru Nadleśnictwa.

Plan urządzenia lasu (elaborat, opisy taksacyjne, wykaz projektowanych zadań gospodarczych, opisy taksacyjne, LMN, POP, baza Taksator) wraz z prognozą oddziaływania planu oraz materiałami kartograficznymi została przekazana zamawiającemu również w wersji elektronicznej (format PDF) na płycie DVD.

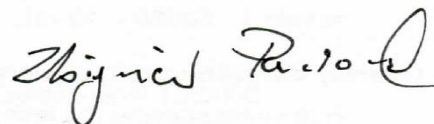
Elaborat opracowali:

Kierownik pracowni

.....
mgr inż. Zenon Ryba

taksator specjalista

.....
mgr inż. Zbigniew Paciorek

KRAKÓW; luty 2024

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Węgierska Górka

ZARZĄDZENIE NR 102

Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
z dnia 29 lipca 1994r.

w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Węgierska Górka.

Na podstawie art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. Nr 401, poz.444, zm. Dz.U. z 1992 r. Nr 21, poz.85 i Nr 54, poz.254 i z 1994 r. Nr 1 poz.3) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej około 9260 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Węgierska Górka w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach położone wg stanu na dzień 01.01.1983 r jak niżej:

- 1) w obrębie leśnym Lipowa lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu o powierzchni łącznej około 3352 ha, w oddziałach: 1-129;
- 2) w obrębie leśnym Węgierska Górka o powierzchni łącznej około 5908 ha w tym:
 - a) lasy glebochronne o powierzchni łącznej około 489 ha w oddziałach: 25-31, 36-44, 46-48;
 - b) lasy wodochronne o powierzchni łącznej około 5129 ha w oddziałach: 1-24, 32-35, 45, 49-54, 56-73, 78-145, 148-253, 255;
 - c) lasy stanowiące drzewostany nasienne o powierzchni łącznej około 160 ha w oddziałach: 28, 29, 49, 50, 57, 62, 98, 100, 194, 248-250, 252;
 - c) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej o powierzchni łącznej około 130 ha w oddziałach: 55, 74-77.

2. Szczegółową powierzchnię lasów ochronnych określi plan urządzenia lasów dla Nadleśnictwa Węgierska Górka na okres od 01.01.1994 r. do 31.12.2003 r.

§ 2

Pozostałe lasy tego nadleśnictwa, które dotychczas były uznane za ochronne, a nie wymienione w § 1 – pozbawia się charakteru ochronnego.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 1995 r.

MINISTER

Stanisław Żelichowski

7.2. Protokół z Komisji Założeń Planu

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W KATOWICACH

PROTOKÓŁ
z posiedzenia Komisji Założeń Planu
określający

ZAŁOŻENIA DO SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA WĘGIERSKA GÓRKA

OBRĘB: Lipowa, Węgierska Górka

PLAN URZĄDZENIA LASU
na okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2033 r.

CZERWIEC 2021 ROK

Założenia do sporządzenia projektu Planu Urządzenia Lasu – Nadleśnictwo Węgierska Górka

Posiedzenie Komisji Założeń Planu (KZP) dla **Nadleśnictwa Węgierska Górka** miało miejsce w dniu **23.04.2021 r.**

Poniższe ustalenia spisano po wysłuchaniu referatów przedstawionych na posiedzeniu KZP, które składało się z dwóch części:

Część 1 – pt.: „Założenia do Planu Urządzenia Lasu (PUL)”

1. Informacje ogólne o PUL oraz harmonogram opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu,
2. Referat Nadleśniczego,
3. Koreferat Głównego Specjalisty Zespołu ds. Urządzania Lasu RDLP w Katowicach.

Część 2 – pt.: „Prognoza Oddziaływania na Środowisko”

1. Propozycja uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko dla projektu PUL – przedstawia Główny Specjalista Zespołu ds. Urządzania Lasu RDLP w Katowicach.
2. Ustalenie katalogu informacji wrażliwych z zakresu ochrony przyrody i sposobu ich ujmowania w dokumentacji PUL – przedstawia Główny Specjalista Zespołu ds. Urządzania Lasu RDLP w Katowicach.

Uczestnicy spotkania.

W skład komisji weszli:

1. Przewodniczący

Hubert Wiśniewski - Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Katowicach.

2. Członkowie:

Marian Knapiek – Nadleśniczy,

Mirośław Niebrzydowski – Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej,

Krzysztof Boruń – Główny Specjalista ds. ochrony przeciwpożarowej, obronności i ochrony informacji niejawnych,

Piotr Król – Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego,

Grzegorz Janas – Naczelnik Wydziału ds. Urządzania Lasu,

Dariusz Janczyk – Specjalista ds. Urządzania Lasu.

Do udziału w spotkaniu zaproszono przedstawicieli:

Departamentu Leśnictwa w Ministerstwie Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego w Poznaniu, powiatowych służb geodezyjnych (PODGiK), starostów powiatów, prezydentów, burmistrzów, wójtów, przedstawicieli znanych lokalnych organizacji społecznych i organizacji zainteresowanych ochroną przyrody w lasach Nadleśnictwa, przedstawicieli lokalnych przedsiębiorców leśnych (ZUL, odbiorcy i przetwórcy drewna), Straży Pożarnej, PZŁ, Wykonawców poprzednich prac urzędniowych.

Szczegółową listę zaproszonych oraz uczestników posiedzenia Komisji zamieszczono na końcu protokołu w formie załącznika.

Ustalenia z posiedzenia Komisji Założeń Planu.

SPIS TREŚCI:

A.	Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych.	9
A.1.	Prace siedliskowe i fitosocjologiczne.	9
A.1..1.	Ustalenie sposobu i zakresu wykorzystania danych z opracowania siedliskowego. ...	9
A.2.	Informacja o wynikach prac przygotowawczych.	9
A.2..1.	Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w Nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.	9
A.2..1.1.	Wstępna wersja mapy obszarów chronionych i funkcji lasu.	10
A.2..1.2.	Propozycja w sprawie ewentualnej potrzeby korekty lasów ochronnych.	10
A.2..1.3.	Propozycja w sprawie uzgodnienia wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.	10
A.2..2.	Zebranie informacji dotyczących podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.	10
A.2..3.	Sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazywanych przez Nadleśniczego Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.	11
A.2..3.1.	Sumaryczny zakres ewidencyjnych zmian powierzchniowych (wg stanu 31.12.2017 r.).	11
A.2..3.2.	Stan kompletności i poprawności geodezyjnego rejestru gruntów (położenia, powierzchni i konturów działek, użytków i klas gruntów).	11
A.2..3.3.	Geodezyjne pomiary uzupełniające, podziały i rozgraniczenia.	12
A.2..3.4.	Odtworzenie i stabilizacja zatartych granic własności.	12
A.2..3.5.	Ujawnianie zarządu LP w księgach wieczystych.	12
A.2..3.6.	Sprawdzenie położenia gruntów własnych względem zasięgów terytorialnych sąsiednich nadleśnictw.	12
A.3.	Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu.	13
A.3..1.	Aktualność danych geometrycznych i opisowych.	13
A.3..1.1.	Propozycja w sprawie ewentualnej potrzeby wstrzymania obrotu gruntami.	13
A.3..2.	Wykorzystanie zdjęć lotniczych.	13
A.3..3.	Termin przekazania do Wykonawcy prac urzędzeniowych dokumentacji d/c taksacji.	13
A.4.	Ujmowanie w dokumentacji PUL specyficznych gruntów.	14
A.4..1.	Służebność.	14
A.4..2.	Grunty stanowiące współwłasność.	14
A.4..3.	Grunty sporne.	14
A.4..4.	Grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne.	14
A.4..5.	Grunty objęte art. 40 ustawy o lasach.	14
A.4..6.	Grunty wyłączone z produkcji a pozostające na stanie LP.	15
A.4..7.	Grunty przeznaczone do zalesienia.	15
A.5.	Podział powierzchniowy.	15

A.5.1.	Uczytelnienie podziału powierzchniowego.	15
A.5.1.1.	Potrzeby korekty podziału powierzchniowego.....	15
A.5.1.1.1.	Zmiany numeracji oddziałów.	15
A.5.1.1.2.	Zmiany wielkości ostępów.	15
A.5.1.1.3.	Zmiany ostępowych kierunków cięć.	15
A.5.1.2.	Potrzeby oznaczania granic oddziałów.	16
A.5.1.3.	Konserwacja, wyznaczanie i przecinanie linii oddziałowych.....	16
A.5.1.4.	Konserwacja i uzupełnienie znaków (kamieni, słupów) oddziałowych.	16
A.5.1.5.	Potrzeby oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń w terenie.	16
A.5.2.	Podział na obręby leśne.	16
A.5.2.1.	Potrzeby ewentualnej likwidacji, zmiany nazwy lub granicy zasięgu obrębu. ...	16
A.5.3.	Podział na leśnictwa.	16
A.5.3.1.	Potrzeby ewentualnej likwidacji, zmiany nazwy lub granicy zasięgu leśnictwa. 16	
A.6.	Ustalenie i ujmowanie cech drzewostanów.	17
A.6.1.	Określenie cechy „inne” – nieprzewidziane IUL.	17
A.7.	Przyjęcie priorytetów dotyczących przebudowy drzewostanów.	17
A.7.1.	Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu.	17
A.7.2.	Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym 10-leciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych.	18
A.7.3.	Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.	18
A.8.	Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.....	18
A.9.	Dodatkowe pomiary drewna martwego.....	18
A.10.	Sporządzanie dokumentacji i wydruki.	18
A.10.1.	Sporządzanie i wydruki map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych oraz mapy sytuacyjnej (format, zakres, podkład, skala, ilość).....	19
A.10.2.	Doprecyzowanie tematu dodatkowego do mapy przeglądowej siedlisk leśnych.	19
A.10.3.	Doprecyzowanie innych ważnych informacji do mapy sytuacyjnej.....	19
A.10.4.	Doprecyzowanie innych istotnych elementów do mapy zagrożenia pożarowego. ..	19
A.10.4.1.	Wymóg weryfikacji w terenie przez Wykonawcę elementów do mapy zagrożenia pożarowego.....	19
A.10.5.	Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych i forma prezentowania programu ochrony przyrody (osobny tom).	20
A.10.6.	Materiały fakultatywne.....	20
A.10.6.1.	Materiały dla leśniczych.....	20
A.10.6.2.	Dodatkowe warstwy LMN.....	20
A.10.6.3.	Określenie ewentualnej potrzeby sporządzenia ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych.	20
A.10.6.4.	Określenie ewentualnej potrzeby sporządzenia prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych.	21

Założenia do sporządzenia projektu Planu Urządzenia Lasu – Nadleśnictwo Węgierska Góra

A.10..6.5.	Określenie ewentualnej potrzeby sporządzenia dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000.	21
A.11.	Ustalenie definicji obszarów zagrożonym uporczywym występowaniem szkód oraz dodatkowy wykaz informacji do mapy przeglądowej ochrony lasu	21
A.12.	Ustalenie terminów i sposobów kontroli prac urządzeniowych.	21
A.13.	Ustalenie innych spraw organizacyjnych.	21
B.	Założenia do planu urządzenia lasu.	22
B.1.	Obszary chronione i funkcje lasu.	22
B.1..1.	Podział lasów ze względu na dominujące funkcje.	22
B.1..1.1.	Lasy rezerwatowe.	22
B.1..1.2.	Lasy ochronne.	23
B.1..1.3.	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze).	23
B.1..2.	Obszary chronione i ochrony (istniejące i projektowane).	23
B.1..2.1.	Obszary ochrony - sieć Natura 2000.	23
B.1..2.1.1.	Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk.	23
B.1..2.1.2.	Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków.	23
B.1..2.1.3.	Nowe obszary zgłoszone do konsultacji.	23
B.1..2.2.	Rezerваты przyrody.	23
B.1..2.3.	Parki krajobrazowe.	23
B.1..2.4.	Użytki ekologiczne.	23
B.1..2.5.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.	23
B.1..2.6.	Stanowiska dokumentacyjne.	23
B.1..2.7.	Obszary chronionego krajobrazu.	23
B.1..2.8.	Pomniki przyrody.	24
B.1..2.9.	Obszary ochrony strefowej.	24
B.1..2.10.	Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.	24
B.1..2.11.	Ważniejsze obiekty kultury materialnej.	24
B.1..3.	Weryfikacja i aktualizacja Programu Ochrony Przyrody.	24
B.1..3.1.	Sporządzenie tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych (tabela Nr XXII i tabela XXIII).	24
B.2.	Typy siedliskowe lasu.	25
B.2..1.	Udział powierzchniowy TSL na podstawie aktualnego opracowania siedliskowego.	25
B.2..2.	Ewentualne uzupełniania TSL o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.	25
B.3.	Propozycje typy drzewostanów (TD).	26
B.3..1.	Typy drzewostanów o kierunku ochronnym.	26
B.3..2.	Typy drzewostanów o kierunku gospodarczym.	26
B.4.	Wiek rębności dla głównych gatunków drzew.	26
B.4..1.	Udział powierzchniowy wg gatunków panujących (ha).	26
B.4..2.	Propozycja przyjęcia wieków rębności dla gatunków drzew.	26
B.5.	Podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa.	27
B.5..1.	Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O).	27
B.5..2.	Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).	27
B.5..3.	Gospodarstwo specjalne (S).	27

B.6.	Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach.....	28
B.6..1.	Średnie okresy odnowienia.....	28
B.6..2.	Nawroty cięć.	28
B.6..3.	Wielkości zrębów.	28
B.6..4.	Strefy przejściowe i ekotony oraz kępy starodrzewu.	28
B.7.	Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.....	28
B.8.	Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.	29
B.9.	Wytyczne w sprawie hodowli lasu.	29
B.9..1.	Pielęgnowanie gleby.	29
B.9..2.	Poprawki.	29
B.9..3.	Czyszczenia wczesne.	30
B.9..4.	Czyszczenia późne.	30
B.9..5.	Wprowadzenie podszytów.....	30
B.9..6.	Podsadzenia produkcyjne.	30
B.9..7.	Dolesienia.....	30
B.9..8.	Melioracje agrotechniczne.....	30
B.9..9.	Melioracje wodne.	30
B.9..10.	Nasiennictwo i selekcja.	30
B.9..11.	Tabela z orientacyjnymi składami gatunkowymi upraw według typów siedliskowych lasu (TSL) z proponowanymi rodzajami rębni wiodących, zastępczych oraz typami drzewostanów (TD).	30
B.10.	Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu.....	32
B.10..1.	Ochrona lasu.	32
B.10..1.1.	Dodatkowe kodowanie przyczyny uszkodzeń: „owady”, „grzyby” wg rodzaju czynnika sprawczego.	32
B.10..2.	Ochrona przeciwpożarowa.	32
B.10..3.	Strefy uszkodzeń przemysłowych.	32
B.11.	Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej.....	33
B.12.	Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego.	33
B.13.	Wytyczne w sprawie zagospodarowania łowieckiego.....	33
B.13..1.	Dodatkowe obowiązki Wykonawcy w zakresie gospodarki łowieckiej.	33
B.13..1.1.	Wskazanie przez Wykonawcę docelowej wielkości populacji zwierząt łownych.	33
B.13..1.2.	Wskazanie przez Wykonawcę obszarów lasu, w których liczebność określonych gatunków zwierząt łownych winna być ograniczona.....	33
B.13..1.3.	Wskazanie przez Wykonawcę w obwodach łowieckich terenów przeznaczonych na poletka łowieckie, pasy zaporowe, łąki śródleśne i polany, tereny podmokłe, zadrzewienia, itd.	33
B.14.	Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL zagadnień dotyczących infrastruktury Nadleśnictwa.....	33
B.15.	Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL charakterystyki ekonomicznej.	34

Założenia do sporządzenia projektu Planu Urządzenia Lasu – Nadleśnictwo Węgierska Górka
.....

B.16.	Wytyczne w sprawie szczegółowości prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.....	34
B.17.	Inne zagadnienia projektowe specyficzne dla Nadleśnictwa.	34

A. Wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych.

A.1. Prace siedliskowe i fitosocjologiczne.

Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy dla większości aktualnego obszaru wykonany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie według stanu na 01.01.2017 r. oraz warstwę wektorową wykonaną w oparciu o to opracowanie.

Istniejące opracowanie glebowo-siedliskowe należy wykorzystać w pracach taksacyjnych z uwzględnieniem dalszych uwag.

Nadleśnictwo nie posiada opracowania fitosocjologicznego dla swoich gruntów.

Do czasu zakończenia prac nad projektem PUL opracowanie fitosocjologiczne nie zostanie sporządzone dla gruntów Nadleśnictwa.

A.1.1. Ustalenie sposobu i zakresu wykorzystania danych z opracowania siedliskowego.

W pracach nad nowym PUL zostanie wykorzystane w/w opracowanie w maksymalnym stopniu, poprzez jego dostosowanie do obecnie obowiązujących wymogów IUL i bazy SILP. Dodatkowo Wykonawca w trakcie prac nad PUL dostosuje warstwę numeryczną siedlisk i gleb do obowiązującego standardu LMN na dzień odbioru prac kameralnych.

W przypadku gdy w istniejącym opracowaniu siedliskowym istnieją nazwy niezgodne z obowiązującą nomenklaturą Wykonawca na etapie prac kameralnych dokona „przekodowania” siedlisk oraz gleb.

Dla gruntów przejętych w zarząd lub zalesionych gruntów porolnych (dla których nie określono TSL), siedliskowe typy lasu oraz w miarę możliwości typy, podtypy i gatunki gleb - określi taksator podczas prac urządzeniowych. Wykaz takich pozycji należy przedstawić Zlecającemu przy odbiorze końcowym prac terenowych. Operat siedliskowy zostanie udostępniony wraz z niezbędnymi mapami Wykonawcy planu.

Podkład siedliskowy winien być wykorzystywany przez taksatorów w trakcie prowadzenia prac terenowych (taksacji) jako element istotny przy tworzeniu granic wyłączeń leśnych. Do opisów taksacyjnych w tzw. informacjach dodatkowych należy podać % udział występowania siedlisk innych niż panujące w danym wydzieleniu.

W przypadku stwierdzenia w trakcie taksacji istotnej niezgodności pomiędzy opisanym typem siedliskowym lasu a potencjałem rzeczywistym siedliska, taksator zaproponuje zmianę typu siedliskowego lasu w formie wykazu rozbieżności. Ze względu na znaczenie typu siedliska w procedurze wyłączania gruntów leśnych z produkcji - ewentualne zmiany siedlisk w stosunku do wyników opracowania siedliskowego mogą być wprowadzane do PUL, ale tylko po faktycznym potwierdzeniu różnic i akceptacji zmian przez Zleceniodawcę.

A.2. Informacja o wynikach prac przygotowawczych.

A.2.1. Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w Nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych

na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

A.2..1.1.Wstępna wersja mapy obszarów chronionych i funkcji lasu.

Nadleśnictwo posiada mapy przedstawione w formie prezentacji podczas KZP:

- ✓ Mapa obszarów chronionych i funkcji lasu.
- ✓ Mapa walorów przyrodniczo-kulturowych.
- ✓ Mapa zagospodarowania rekreacyjnego.
- ✓ Mapa funkcji lasów i obszarów chronionych.

A.2..1.2.Propozycja w sprawie ewentualnej potrzeby korekty lasów ochronnych.

Lasy Nadleśnictwa o powierzchni 9260 ha posiadają status lasów ochronnych przyjętych zgodnie z Zarządzeniem nr 103 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 29 lipca 1994 r. i stanowią 99 % powierzchni całego Nadleśnictwa.

Komisja ustaliła, iż nie ma potrzeby, aby Wykonawca w ramach prac urzędniowych dokonać korekt powierzchni lasów ochronnych poprzez wszczęcie przez RDLP odpowiedniej procedury prawno-administracyjnej i wystąpienie z wnioskiem do Ministra Środowiska o uznanie lasów za ochronne po wcześniejszym uzyskaniu opinii Rad Gmin.

A.2..1.3.Propozycja w sprawie uzgodnienia wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.

Nadleśnictwo dokonało wstępnego rozpoznania w zakresie ustanowienia wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego. Ze względu na znaczenie poniższych obszarów zostaną wyłączone z użytkowania głównego drzewostany takie jak:

- drzewostany o charakterze zbliżonym do naturalnego, lasy o nadzwyczajnym bogactwie florystycznym i strukturalnym, najlepiej zachowane lasy na przyrodniczych siedliskach priorytetowych, na siedliskach bagiennych i łęgowych, lasy doświadczalne oraz drzewostany na stromych i urwistych stokach.

Łącznie powierzchnia znana będzie po zakończeniu prac terenowych, gdy powstanie wykaz. Wykaz ten będzie zamieszczony w PUL po akceptacji przez Zlecającego.

A.2..2. Zebranie informacji dotyczących podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

W projekcie planu urządzenia lasu Wykonawca winien uwzględnić założenia wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. planowanych zalesień, inwestycji infrastrukturalnych czy innych mających wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej.

Po przeanalizowaniu ich podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu stwierdzono, iż dla gruntów nadleśnictwa nie są przewidziane żadne działania dot. zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu na interakcję zagospodarowania lasu z zagospodarowaniem przestrzennym istotnym jest, aby wszelkie prace inwestycyjne, ale i również zamierzenia dotyczące przestrzeni na gruntach w zarządzie nadleśnictwa oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa były zidentyfikowane przez nadleśnictwo i zgłoszone przysłemu Wykonawcy prac nad PUL.

Do etapu zakończenia prac kameralnych Wykonawca uwzględni zaktualizowane informacje dot. podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu.

A.2..3. Sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazywanych przez Nadleśniczego Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

Prawidłowy podkład ewidencyjny jest podstawą prowadzenia prac urządzeniowych, bowiem na nim opierają się granice wyłączeń taksacyjnych.

Nadleśnictwo na etapie prac przygotowawczych prowadzonych przez Wykonawcę w trakcie tzw. „spotkania otwierającego” przekaze podkład ewidencyjny do prac urządzeniowych i ew. poinformuje o terminie zakończenia prac nad jego aktualizacją/zmianą.

Sporządzenie podkładu ewidencyjnego do PUL wykracza poza zasadnicze prace urządzeniowe i z tego powodu winno być wykonane przez nadleśnictwo w formie zlecenia podmiotom zewnętrznym przed pracami urządzeniowymi.

W przypadku, gdy nadleśnictwo będzie dokonywało zmian/aktualizacji podkładu ewidencyjnego to zobowiązane jest przekazać Wykonawcy nowy kompletny podkład w terminie przed rozpoczęciem drugiego etapu prac kameralnych.

W związku z faktem, iż Nadleśnictwo, planuje pozyskać nowy podkład danych ewidencyjnych na potrzeby PUL należy mieć na względzie, iż może zachodzić rozbieżność pomiędzy nowym podkładem a sytuacją terenową uwidoczną poprzez numeryczny model terenu lub ortofotomapę. W przypadku miejsc, gdzie dane z ośrodków geodezyjnych będą wadliwe, będzie niezbędna jednoznaczna decyzja Nadleśnictwa na których danych ma się oprzeć Wykonawca PUL, a w konsekwencji może zająć potrzeba zlecenia dodatkowych prac geodezyjnych (w miarę możliwości finansowych) co rodzi dodatkową pracochłonność i komplikacje procesu opracowania PUL.

A.2..3.1. Sumaryczny zakres ewidencyjnych zmian powierzchniowych wg stanu na koniec ubiegłego roku.

Łączna powierzchnia geodezyjna Nadleśnictwa figurująca w rejestrze gruntów w SILP wynosi 9370,86 ha.

Lasy stanowią: 9319,78 ha, w tym grunty związane z produkcją leśną 274,84 ha.
Grunty nieleśne to 51,08 ha.

Rodzaj zmiany	Bilans powierzchni [ha]
przyjęcia/przekazania gruntów	- 2,62
sprzedaż art.40	- 0,74
zakup gruntów art.37	+5,14
sprzedaż art. 38	- 0,27
Suma końcowa	+ 1,51

W przypadku gdy powierzchnia gruntów nadleśnictwa ulegnie zmianie o min. 100 ha będzie to przesłanką do zlecenia prac uzupełniających do PUL.

A.2..3.2.Stan kompletności i poprawności geodezyjnego rejestru gruntów (położenia, powierzchni i konturów działek, użytków i klas gruntów).

Nadleśnictwo dokonuje na bieżąco sprawdzenia kompletności i poprawności danych geodezyjnych w stosunku do danych z państwowej ewidencji. Obecnie jest sprawdzany stan użytków gruntowych oraz działek ewidencyjnych, a zakończenie weryfikacji przewiduje się na dzień 31.12.2022 roku. Nadleśnictwo planuje zlecić geodecie kompleksową analizę zgodności danych ewidencyjnych z ewidencją gruntów i budynków pod warunkiem posiadania wystarczających możliwości finansowych.

A.2..3.3.Geodezyjne pomiary uzupełniające, podziały i rozgraniczenia.

Nadleśnictwo wykonuje na bieżąco podziały i rozgraniczenia, natomiast pomiarów uzupełniających nie prowadzi. Termin zakończenia prac przewiduje się na 31.12.2022 r. Grunty nowoprzyjęte w ostatnim dziesięcioleciu posiadają zastabilizowane i okazane przez przekazującego granice.

A.2..3.4.Odtworzenie i stabilizacja zatartych granic własności.

Nadleśnictwo posiada prawidłowo zastabilizowane granice geodezyjne (kamienie) w szczególności dotyczy to powierzchni rozgraniczanych w bieżącym dziesięcioleciu. Ewentualne potrzeby w tym zakresie Nadleśnictwo będzie procedowało na bieżąco uzależniając pilność wykonania od istotności problemu.

A.2..3.5.Ujawnianie zarządu LP w księgach wieczystych.

Nadleśnictwo posiada założone KW na 99,00 % powierzchni. Bez KW pozostały działki o małych powierzchniach stanowią łącznie 54,95 ha. Nadleśnictwo stopniowo zakłada brakujące księgi wieczyste przez założenie wniosku do sądu o zasiedzenie.

Numery ksiąg wieczystych są wprowadzone do bazy SILP.

A.2..3.6.Sprawdzenie położenia gruntów własnych względem zasięgów terytorialnych sąsiednich nadleśnictw.

Nadleśnictwo w porozumieniu z sąsiednimi Nadleśnictwami dokonało sprawdzenia położenia gruntów własnych z wykorzystaniem warstw numerycznych.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węgierska Górka nie znajdują się grunty będące w zarządzie innych nadleśnictw, a grunty w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka nie leżą w zasięgu sąsiednich nadleśnictw.

A.3. Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu.

A.3..1. Aktualność danych geometrycznych i opisowych.

Baza danych SILP będzie zaktualizowana na dzień 01.01.2022 roku, a lmn zostanie zaktualizowana do dnia 31.03.2022 r. wg stanu na 01.01.2022 r.

Na potrzeby utworzenia planu urządzenia lasu Wykonawca projektu PUL użyje dane geometryczne i opisowe, warstwy działek, użytków i punktów granicznych pozyskanych z zasobów powszechnej ewidencji gruntów przez Nadleśnictwo i przekazane Wykonawcy przyszłych prac do wykorzystania, jako podstawę wykonania warstw tematycznych do PUL.

A.3..1.1. Propozycja w sprawie ewentualnej potrzeby wstrzymania obrotu gruntami.

Ze względu na prowadzone obecnie procedury związane ze sprzedażą zbędnej substancji mieszkaniowej, jak i ewentualnymi przejęciami gruntów, obrót gruntami nie będzie wstrzymany w Nadleśnictwie do dnia 30.06.2023 r.

A.3..2. Wykorzystanie zdjęć lotniczych.

Wykorzystanie zdjęć lotniczych do prac związanych ze sporządzeniem projektu Planu Urządzenia Lasu a w szczególności do aktualizacji danych geometrycznych warstw leśnej mapy numerycznej jest niezbędne. Nadleśnictwo może pozyskać nową, aktualną ortofotomapę, którą następnie przekaże Wykonawcy do prowadzenia prac. Jeżeli z przyczyn niezależnych nie nastąpi takie przekazanie to Wykonawca winien prowadzić prace z wykorzystaniem zdjęć lotniczych pozyskanych własnym staraniem z ogólnodostępnych źródeł.

W związku z faktem, iż zdjęcia lotnicze będą wykonane w okresie na rok przed rozpoczęciem prac terenowych to Wykonawca winien do prac wykorzystać również materiały takie jak ortofotomapy, numeryczny model terenu powszechnie dostępne na serwisach typu Geoportal jeżeli będą aktualniejsze.

Materiały i dane w postaci zdjęć lotniczych i numerycznego modelu terenu winny być przez Wykonawcę wykorzystane na etapie prac przygotowawczych do taksacji jako baza wyjściowa do weryfikacji terenowej głównie takich elementów jak granice wyłączeń leśnych i pnsów (ze zdjęć lotniczych) oraz przebieg dróg lub rowów/potoków (z numerycznego modelu terenu).

Przedstawiciele Wydziału Urządzania Lasu będą w trakcie odbioru i kontroli prac terenowych oraz kameralnych dokonywali systematycznego sprawdzenia wykorzystania w/w materiałów w trakcie prac urządzeniowych przez taksatorów.

A.3..3. Termin przekazania do Wykonawcy prac urządzeniowych dokumentacji d/c taksacji.

Nadleśnictwo deklaruje gotowość przekazania danych ewidencyjnych w postaci rejestru w SILP i LMN oraz danych opisów taksacyjnych z SILP niezwłocznie po aktualizacji za rok miniony tj. w terminie do 15.04.2022 r. Pozostałe wykazy i zestawienia będą dostarczane Wykonawcy projektu PUL na jego żądanie.

A.4. Ujmowanie w dokumentacji PUL specyficznych gruntów.

Grunty te obejmują z reguły niewielką powierzchnię, jednakże wymagają szczegółowego i specyficznego opisanie w Elaboracie, opisach taksacyjnych oraz na mapach (wyodrębnienie) ze względu na swoje znaczenie.

A.4..1. Służebności.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo zostały ustanowione następujące służebności:

- Tauron Dystrybucja Spółka Akcyjna służebność przesyłu o łącznej powierzchni 5,0746 ha na 85 działkach.
- Nabywcy nieruchomości – służebność przejazdu i przechodu o łącznej powierzchni 0,1089 ha na 6 działkach ewidencyjnych.

Szczegółowy wykaz zostanie przekazany Wykonawcy PUL.

A.4..2. Grunty stanowiące współwłasność.

Nadleśnictwo Węgierska Górka posiada grunty we współwłasności.

Lp	obręb	oddz.	działka	pow.	udział N-ctwa	obręb ewidencyjny	gmina	l-ctwo	użytek
1	2	141b	325	0,8900	0,5933	Węgierska Górka	Węgierska Górka	Zielona	Ls
2	2	141b	327	0,1700	0,1133	Węgierska Górka	Węgierska Górka	Zielona	Ls
3	2	141b	345	0,0200	0,0133	Węgierska Górka	Węgierska Górka	Zielona	Ps
4	2	141b	346	0,1500	0,1000	Węgierska Górka	Węgierska Górka	Zielona	Ps
5	2	140h	28	3,1300	1,680	Węgierska Górka	Węgierska Górka	Zielona	Ls
Razem:				4,36	2,50				

Nadleśnictwo winno w możliwie krótkim czasie podjąć działania zmierzające do „wyjścia” ze współwłasności ww działek.

A.4..3. Grunty sporne.

Na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo nie występują.

A.4..4. Grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne.

Na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo nie występują.

A.4..5. Grunty objęte art. 40 ustawy o lasach.

Na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo występują:

- a. Decyzja Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 2003.03.17 nr ZS-S-2125/8/2003 o wyłączenie z zarządu pod użytkowanie na cele ochrony ujęcia wody dla Gminy Węgierska Górka na potoku Romanka - pow.0,0225 ha

b. Decyzja Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 2003.02.28 nr ZS-S-2125/5/2003 o wyłączenie z zarządu pod użytkowanie na cele ochrony ujęcia wody dla Gminy Milówka na potoku Bystra - pow.0,2100 ha

c. Decyzja Dyrektora Regionalnej Dyrekcji w Katowicach z dnia 2015.09.11 nr ZS.224.3.17.2015.TK o wyłączeniu z zarządu pod ujęcie wody dla Gminy Lipowa na potoku Leśnianka - pow.0,0065 ha

Ponieważ te grunty Skarbu Państwa zostały wyłączone z zarządu PGL LP to Nadleśnictwo powiadomi użytkownika, iż winien on na własny koszt opracować PUL dla tych lasów.

A.4..6. Grunty wyłączone z produkcji a pozostające na stanie LP.

Na terenie Nadleśnictwa nie ma gruntów wyłączonych z produkcji.

A.4..7. Grunty przeznaczone do zalesienia.

Grunty nieleśne w zarządzie nadleśnictwa nie są przeznaczone w mpzp do zalesienia. Na podstawie prac terenowych Wykonawca przestawi Nadleśnictwu wykaz gruntów z sukcesją naturalną na gruntach nieleśnych do ewentualnej zmiany rodzaju użytku z rolnego na leśny.

A.5. Podział powierzchniowy.

Podział powierzchniowy jest istotnym elementem organizującym i normalizującym gospodarkę leśną w nadleśnictwie.

Kolejna rewizja PUL jest optymalnym momentem do podjęcia decyzji o ewentualnych zmianach, czy aktualizacji podziału.

W przypadku decyzji o zmianie ilości obrębów, leśnictw (lub zmianie nazw, numerów) lub zmianie ostępów czy numeracji oddziałów to nadleśnictwo zobowiązane jest przekazać Wykonawcy nowy podział w terminie przed rozpoczęciem pierwszego etapu prac kameralnych.

Odtworzenie zatartych granic oraz odnowienie (i uzupełnienie) słupów oddziałowych wykracza poza zasadnicze prace urządzeniowe i z tego powodu winno być wykonane przez nadleśnictwo (również w formie zlecenia podmiotom zewnętrznym) przy okazji prac urządzeniowych.

A.5..1. Uczytelnienie podziału powierzchniowego.

A.5..1.1. Potrzeby korekty podziału powierzchniowego.

A.5..1.1.1. Zmiany numeracji oddziałów.

Nadleśnictwo nie widzi potrzeby zmiany dotychczasowego podziału powierzchniowego oraz zmiany numeracji oddziałów.

A.5..1.1.2. Zmiany wielkości ostępów.

W celu zachowania ładu przestrzennego, wielkość ostępów projektować w ramach wielkości przyjętych w poprzednim planie. W uzasadnionych przypadkach, ewentualne korekty przeprowadzić w trakcie prac urządzeniowych.

A.5..1.1.3. Zmiany ostępowych kierunków cięć.

W celu zachowania ładu przestrzennego cięcia rębne projektować w ramach ostępów stałych przyjętych w poprzednim planie. W uzasadnionych przypadkach, ewentualne korekty przeprowadzić w trakcie prac pierwszego etapu prac kameralnych.

A.5..1.2.Potrzeby oznaczania granic oddziałów.

W Nadleśnictwie oddziały oznaczane są słupami betonowymi/kamiennymi. Na obecnym etapie nie zachodzi potrzeba oznaczania farbą niewyraźnych granic oddziałów.

A.5..1.3.Konserwacja, wyznaczanie i przecinanie linii oddziałowych, ostępowych.

Nadleśnictwo na bieżąco prowadzi konserwację, wyznaczanie i przecinanie linii oddziałowych i ostępowych. Na etapie prac terenowych należy (w sytuacji stwierdzenia potrzeby) zaplanować zadanie konserwacji, wyznaczenia lub przecięcia linii.

A.5..1.4.Konserwacja i uzupełnienie znaków (kamieni, słupów) oddziałowych.

Dokonana przez Nadleśnictwo inwentaryzacja oznaczenia oddziałów wskazuje na konieczność odnowienia poprzez oczyszczenie i odtworzenie nieczytelnej numeracji na istniejących słupkach oddziałowych oraz uzupełnienie brakujących słupków.

A.5..1.5.Potrzeby oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń w terenie.

Granice wyłączeń drzewostanowych nie były oznaczone w terenie i brak jest potrzeb w tym zakresie.

A.5..2. Podział na obręby leśne.

Nadleśnictwo Węgierska Górka składa się dwóch obrębów leśnych Węgierska Górka i Lipowa.

A.5..2.1.Potrzeby ewentualnej likwidacji, zmiany nazwy lub granicy zasięgu obrębu.

Nadleśnictwo nie widzi zasadności dokonywania zmian w tym zakresie.

A.5..3. Podział na leśnictwa.

Nadleśnictwo podzielone jest na 13 leśnictw

Leśnictwo	Obręb	Numeracja leśnictwa
Cięcinki	Węgierska Górka	1
Żabnica	Węgierska Górka	2
Boracza	Węgierska Górka	3
Prusów	Węgierska Górka	4
Kamesznica	Węgierska Górka	5
Sikorczane	Węgierska Górka	6
Zielona	Węgierska Górka	7
Kalonka	Lipowa	8
Skrzyczne	Lipowa	9

Ostre	Lipowa	10
Łukaszne	Lipowa	11
Morońka	Lipowa	12
Radziechowy	Lipowa	13

A.5..3.1. Potrzeby ewentualnej likwidacji, zmiany nazwy lub granicy zasięgu leśnictwa.

Nadleśnictwo nie planuje zmiany liczby, nazwy, oraz granic leśnictw jednakże ostateczna decyzja w tym zakresie zostanie podjęta na etapie prac kameralnych po wykonaniu prac taksacyjnych.

A.6. Ustalenie i ujmowanie cech drzewostanów.

W Nadleśnictwie zostaną przyjęte cechy drzewostanów zgodnie z IUL i słownikami programu Taksator (w tym tych związanych z nasiennictwem i selekcją). Do opisów taksacyjnych będą wprowadzane cechy naturalności składników drzewostanu (do gatunku) jeżeli są udokumentowane.

Szczegółowy wykaz cech do weryfikacji terenowej Nadleśnictwo przekaże na początku prac terenowych.

A.6..1. Określenie cechy „inne” – nieprzewidziane IUL.

W Nadleśnictwie zostaną ujawnione dodatkowe cechy „inne” takie jak np.:

- a) drzewostany zalane przez bobry,
- b) bloki upraw pochodnych,
- c) lasy przyosiedlowe dla fragmentów lasów bezpośrednio przylegających do dużych osiedli (skupisk) ludzkich.

Szczegółowy wykaz zostanie przekazany Wykonawcy PUL.

A.7. Przyjęcie priorytetów dotyczących przebudowy drzewostanów.

Rodzaj i pilność wykonania przebudowy należy zaprojektować w trakcie wykonywania prac terenowych na gruncie w oparciu o stabilność drzewostanu, wiek drzewostanu, stopień jego uszkodzenia, jakość drzewostanu, stopień zgodności składu gatunkowego z określonym dla niego typem drzewostanu. W pierwszej kolejności należy projektować kontynuację przebudowy dla d-stanów, w których działania te rozpoczęto już w poprzednim PUL.

Niezależnie od propozycji nadleśnictwa dot. przebudowy drzewostanów Wykonawca w trakcie prac terenowych winien sporządzić wykaz drzewostanów do przebudowy. Wykaz ten będzie podlegał weryfikacji na drugim etapie prac kameralnych. Potrzeby w tym zakresie będą kreowane również na poziomie RDLP.

A.7..1. Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu.

Do przebudowy intensywnej poprzez zastosowanie cięcia rębego należy zakwalifikować drzewostany bliskorębne i młode świerczyny z opiełką, których stan zdrowotny wskazuje na pilną potrzebę zamiany struktury gatunkowej. Przebudowa

intensywna powinna być realizowana również w świerkowych drzewostanach rębnych i klasach odnowienia z zastosowaniem rębni IVD.

A.7..2. Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10 - leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym 10-leciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych.

Do przebudowy stopniowej zakwalifikować należy drzewostany gdzie zainicjowano wstępne odnowienie a użytkowanie rębne rozpocznie się w następnych okresach gospodarczych.

A.7..3. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych.

Do przebudowy częściowej należy zakwalifikować drzewostany w ramach cięć pielęgnacyjnych z planowanym dolesieniem luk lub odnowieniem naturalnym.

A.8. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

W drzewostanach KO i KDO dopuszcza się zwiększenie o 10 % powierzchni oszacowanej do odnowienia na potrzeby przewidywanego procentu uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew oraz z tytułu możliwych uszkodzeń przez zwierzynę.

Informacja o zwiększeniu pow. do odnowienia z tytułu przewidywanego procentu uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew po cięciu uprzątającym oraz z tytułu przewidzianych zniszczeń przez zwierzynę zostanie opisana przez Wykonawcę w Elaboracie, natomiast w poszczególnych działkach zrębowych nie będzie uwzględniana.

A.9. Dodatkowe pomiary drewna martwego.

Pomiar drewna martwego prowadzony winien być zgodnie z IUL z modyfikacją, iż pomiar poszczególnych elementów prowadzi się tylko w granicach powierzchni próbnej (bez rozstrzygania o związaniu lub nie z powierzchnią próbną), a pomiarem obejmuje się odcinki dłuższe niż 0,5 m.

A.10. Sporządzanie dokumentacji i wydruki.

Wygląd, forma i zakres ilościowy materiałów przekazywanych przez Wykonawcę (w tym materiały tzw. „Wyciąg z PUL dla leśniczego”) będzie określony w dokumentacji przetargowej oraz porozumieniach (notatkach) zawartych pomiędzy Zlecającym a Wykonawcą w celu ujednolicenia we wszystkich nadleśnictwach jako pakiet sfinansowany przez środki z Funduszu Leśnego.

Pozostałe oczekiwania nadleśnictwa co do przekazywanych materiałów (głównie map) mogą być zrealizowane przez Wykonawcę na bazie indywidualnych zleceń nadleśnictwa.

A.10..1. Sporządzanie i wydruki map gospodarczych, gospodarczo - przeglądowych i przeglądowych oraz mapy sytuacyjnej (format, zakres, podkład, skala, ilość).

W Nadleśnictwie sporządzone zostaną przez Wykonawcę PUL zestawy map papierowych zgodne z IUL, z zastrzeżeniem, że mapy przewidziane w Instrukcji Urządzenia Lasu zostaną sfinansowane ze środków Funduszu Leśnego.

Zakres i szczegółowość map wynika z zapisów IUL (oraz dodatkowe mapy dla leśniczych) z zastrzeżeniem ich doprecyzowania przez Zamawiającego na etapie prac zakończyeniowych.

Natomiast pozostałe mapy niezbędne dla nadleśnictwa zostaną sfinansowane ze środków własnych Nadleśnictwa.

Wszystkie mapy zostaną przekazane również w formie elektronicznej wysokorozdzielczych plików PDF (z możliwością włączania i wyłączania warstw).

A.10..2. Doprecyzowanie tematu dodatkowego do mapy przeglądowej siedlisk leśnych.

Dla Nadleśnictwa zostaną sporządzone dodatkowe mapy siedlisk leśnych w skali 1:10 000 z naniesieniem siedlisk przyrodniczych zlokalizowanych w obszarze Natura 2000.

A.10..3. Doprecyzowanie innych ważnych informacji do mapy sytuacyjnej.

Dla Nadleśnictwa zostaną dodatkowo ujęte na mapie sytuacyjnej siedziby i granice gmin, numeracja dróg publicznych z ujęciem dróg o dopuszczalnym obciążeniu do 10 ton, lasy obcej własności. Mapy zagospodarowania turystycznego zostaną sporządzone z uwzględnieniem np. szlaków turystyki pieszej, szlaków rowerowych, tras biegowych, szlaków konnych, itp. oraz wszystkie elementy takie jak na dotychczasowej mapie.

A.10..4. Doprecyzowanie innych istotnych elementów do mapy zagrożenia pożarowego.

Na mapach zagrożenia pożarowego dodatkowo zostaną ujęte:

- siedziby i zasięgi Państwowych i Ochotniczych Straży Pożarnych,
- siatka koordynatów lotniczych oraz namiarów kątowych wież p.poż. zlokalizowanych w zasięgu Nadleśnictwa i w jego bezpośrednim sąsiedztwie,
- numery dojazdów pożarowych, punktów czerpania wody, zbiorników przeciwpożarowych, MPP (jeżeli występuje).
- bazy sprzętu p.poż.

A.10..4.1. Wymóg weryfikacji w terenie przez Wykonawcę elementów do mapy zagrożenia pożarowego.

Elementy do mapy zagrożenia pożarowego będą weryfikowane w szczególności o aktualne parametry i oznaczenia (numeracja) dróg pozwalających na zakwalifikowanie ich do dojazdów pożarowych oraz poprzez aktualizację sieci

hydrantów i punktów czerpania wody do celów przeciwpożarowych. W tym celu należy posiłkować się aktualną ekspertyzą pn. Docelowa Sieć Drogowa.

A.10..5. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych i forma prezentowania programu ochrony przyrody (osobny tom).

Wykonawca PUL sporządzi dla Nadleśnictwa papierową dokumentację PUL w tradycyjnej formie i układzie oraz w formie elektronicznej format pdf. o wysokiej rozdzielczości i jakości 100%. Dodatkowo Wykonawca prześle również pliki dokumentów opisowych w formacie word.

A.10..6. Materiały fakultatywne.

A.10..6.1. Materiały dla leśniczych.

Wykonawca PUL sporządzi dokumentację urzędzeniową dla leśniczych w postaci:

- a) Część opisowa (wygląd do uzgodnienia), ale zasadniczo opracowana w twarde okładki, w formacie A4, w układzie poziomym. Część opisowa winna zawierać: wyciąg z opisu ogólnego Nadleśnictwa (elaboratu), a w nim opisane typy drzewostanu, orientacyjne składy gatunkowe upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębego; opis lasu dot. danego leśnictwa; wykaz projektowanych cięć rębnych dotyczących danego leśnictwa; wykaz projektowanych cięć przedrębnych dot. danego leśnictwa, wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu dot. danego leśnictwa, wyciąg z POP i Prognozy i inne z planów, opisanie warunków przyrodniczych leśnictwa.
- b) Część kartograficzna w postaci map gospodarczo-przeglądowych drzewostanów oraz cięć rębnych z naniesieniem walorów przyrodniczych.

A.10..6.2. Dodatkowe warstwy numeryczne.

W Nadleśnictwie zostaną wykonane następujące dodatkowe warstwy numeryczne na podstawie danych wyjściowych przekazanych przez Nadleśnictwo: liniowa infrastruktura przesyłowa: linie energetyczne napowietrzne i ziemne, gazociągi, rurociągi wodociągowe i kanalizacyjne, oraz linie telekomunikacyjne napowietrzne i ziemne pozostające na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, infrastruktura zagospodarowania rekreacyjnego.

Nadleśnictwo musi przekazać dane wyjściowe do wektoryzacji elementów liniowych ziemnych (zlokalizowanych pod ziemią, a przez to niewidocznych dla taksatora).

Warstwa cieków zostanie sporządzona w oparciu o dane z numerycznego modelu terenu.

A.10..6.3. Określenie ewentualnej potrzeby sporządzenia ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych.

Sporządzenie ekspertyz drogowych itp. wykracza poza zakres prac urzędzeniowych i winno być zlecane przez nadleśnictwo indywidualnie. Zakres tych prac, standard danych, odpowiedni moment zlecenia regulowane jest odrębnie z poziomu DGLP.

Nadleśnictwo posiada aktualną ekspertyzę optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej (DSD). Ekspertyza ta będzie odrębnie zaktualizowana w miarę konieczności. Istniejące opracowanie DSD zostanie wykorzystane do prac nad PUL w zakresie przebiegu i szerokości dróg stosownie do wytycznych z DGLP.

A.10..6.4. Określenie ewentualnej potrzeby sporządzenia prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych.

W Nadleśnictwie nie przewiduje się opracowania ekspertyzy ekonomicznej w formie prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej prowadzonej na podstawie planu urządzenia lasu.

A.10..6.5. Określenie ewentualnej potrzeby sporządzenia dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000.

W Nadleśnictwie nie ma potrzeby wykonania tabeli XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000.

A.11. Ustalenie definicji obszarów zagrożonym uporczywym występowaniem szkód oraz dodatkowy wykaz informacji do mapy przeglądowej ochrony lasu.

Nadleśnictwo na etapie prac przygotowawczych prowadzonych przez Wykonawcę w trakcie tzw. „spotkania otwierającego” przekaze dane wyjściowe dotyczące szkód, które taksatorzy winni zweryfikować w trakcie prac terenowych.

Nadleśnictwo wnosi o naniesienie na mapę przeglądową ochrony lasu obszarów, na których występują następujące szkody:

1. obszary zagrożone występowaniem szkód powodowanych przez patogeny grzybowe z rodzaju *Armillaria*.

Ustalenie zasięgu w/w obszarów zostanie w najbliższym czasie uzgodnione z ZOL i przekazane Wykonawcy projektu PUL.

A.12. Ustalenie terminów i sposobów kontroli prac urządzeniowych.

Niezależnie od kontroli prowadzonych przez Zlecającego tj. RDLP, w Nadleśnictwie będzie prowadzone systematyczne uzgadnianie opisów taksacyjnych z poszczególnymi leśniczymi w miarę postępu prac oraz po zakończeniu prac w danym leśnictwie. Do bezpośredniej współpracy z Kierownikiem drużyny urządzeniowej wyznacza się Zastępcę Nadleśniczego.

A.13. Ustalenie innych spraw organizacyjnych.

Nadleśnictwo deklaruje pełną współpracę w zakresie udostępniania niezbędnych materiałów do opracowania PUL. Wstępne wydruki opisów taksacyjnych wraz ze szkicami map gospodarczych oraz wskazaniem gospodarczymi będą uzgodnione przez Wykonawcę PUL, Leśniczego, Inżyniera Nadzoru i Zastępcę Nadleśniczego.

Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzony protokół uzgodnień, który przedkładany będzie w Nadleśnictwie do weryfikacji i zatwierdzenia przez Nadleśniczego. Do odbioru prac terenowych należy przedłożyć uzgodnione wykazy: odnowień naturalnych, wykaz rozbieżności gruntowych, halizn, płazowin, zrębów,

drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, gruntów przewidzianych do szczegółowej ochrony, gruntów do sukcesji naturalnej, poletek łowieckich, i drzewostanów bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie oraz protokół z uzgodnień wstępnych wydruków opisów taksacyjnych.

Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy wykaz drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego w roku, w którym będzie prowadzona taksacja oraz planowanych w szacunkach na kolejny rok, a także powierzchni zaplanowanych do zabiegów hodowlanych do końca obowiązującego PUL.

B. Założenia do planu urządzenia lasu.

B.1. Obszary chronione i funkcje lasu.

Informacje o walorach przyrodniczych z terenu gruntów w zarządzie nadleśnictwa (i przyległych) przekazane przez nadleśnictwo są aktualne na okres zwołania KZP, jednakże nie jest to lista ostateczna i zamknięta.

Wyniki inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych Natura 2000 z lat 2006-2007 nie będą wprowadzane do baz opisów taksacyjnych i map ze względu na brak opracowania fitosocjologicznego, które umożliwiłoby ich weryfikację.

Ewentualne planowane zadania gospodarcze na obszarze lub w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów kultury materialnej (w tym znanych stanowisk archeologicznych) winny być uzgadniane z właściwymi organami (Wojewódzki Konserwator Zabytków).

Ze względu na dwuletni cykl opracowywania PUL Wykonawca w trakcie prac urzędniowych powinien potwierdzić aktualność danych przyrodniczych i archeologicznych zwracając się bezpośrednio do właściwych organów ustawowych. Oznacza to potrzebę śledzenia przez Wykonawcę zmian, aż do drugiego etapu prac kameralnych.

Przy opisywaniu w Elaboracie oraz POP, POŚ informacji o walorach należy podać źródło tych informacji (z uwzględnieniem wiarygodności oraz z faktem potwierdzenia stanu w terenie).

Pośród danych przyrodniczych i obiektów kultury materialnej (w tym znanych stanowisk archeologicznych) istnieją takie przypadki dla których informacja o ich lokalizacji nie powinna być ujawniana, gdyż są to tzw. „dane wrażliwe” np. strefy ochrony gniazd, stanowiska archeologiczne. Z tego względu dla nich nie należy ujawniać ich adresów leśnych w dokumentacji PUL, która to dokumentacja PUL jest mocą ustawy publicznie dostępna na etapie konsultacji i późniejszej realizacji na stronach BIP nadleśnictwa i RDLP.

B.1..1. Podział lasów ze względu na dominujące funkcje.

B.1..1.1. Lasy rezerwatowe.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się 3 rezerwaty przyrody. Lasy te zajmują łącznie ok. 102,39 ha. Szczegóły w punkcie B.1.2.2.

B.1..1.2. Lasy ochronne.

Do lasów ochronnych zaliczyć należy lasy ochronne powołane Zarządzeniem nr 103 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 29 lipca 1994 r., które stanowią 99 % powierzchni całego Nadleśnictwa o łącznej powierzchni ok. 9260 ha.

B.1..1.3. Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze).

Powierzchnia lasów wielofunkcyjnych (niezaliczone do ochronnych oraz nie będących rezerwatami) wynosi ok. 4,54 ha.

B.1..2. Obszary chronione i ochrony (istniejące i projektowane).

B.1..2.1. Obszary ochrony - sieć Natura 2000.

PUL będzie uwzględniał zapisy zadań ochronnych.

B.1..2.1.1. Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk.

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa wyznaczono: PLH240005 Beskid Śląski (nie posiada PZO) oraz PLH240006 Beskid Żywiecki (dokumentacja PZO istnieje).

B.1..2.1.2. Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków.

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa wyznaczono: PLB240002 Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Beskid Żywiecki” (dokumentacja PZO istnieje).

B.1..2.1.3. Nowe obszary zgłoszone do konsultacji.

Na terenie Nadleśnictwa nie występują.

B.1..2.2. Rezerwaty przyrody.

Na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka występują trzy rezerwaty przyrody: „Romanka” (w planach powiększenie), „Kuźnie”, „Lipowska”.

Rezerwaty nie mają wyznaczonej otuliny. Rezerwaty posiadają dokumentację planistyczną (zadania ochronne, plany ochrony).

B.1..2.3. Parki krajobrazowe.

Na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka funkcjonują dwa parki krajobrazowe, wchodzące w skład Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego: Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego oraz Żywiecki Park Krajobrazowy. Oba parki posiadają otuliny i nie posiadają planu ochrony.

B.1..2.4. Użytki ekologiczne.

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa nie występują.

B.1..2.5. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa nie występują.

B.1..2.6. Stanowiska dokumentacyjne.

Na terenie Nadleśnictwa nie występują.

B.1..2.7. Obszary chronionego krajobrazu.

Na terenie Nadleśnictwa nie występują.

B.1..2.8. Pomniki przyrody.

Na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka ochroną pomnikową objętych jest 5 obiektów:

- Wychodnia skalna - „Malinowska Skała”,
- Jaskinie – „Chłodna” oraz „Przed Balkonem” (teren rezerwatu „Kuznie”),
- Klon jawor – pierśnica 135 cm,
- Żywotnik zachodni – pierśnica 65 cm,

B.1..1.1. Obszary ochrony strefowej.

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka występuje strefa ochrony okresowej ostoi miejsca rozrodu i przebywania wilka. Szczegółowy wykaz będzie dostarczony Wykonawcy projektu PUL.

B.1..1.2. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W Nadleśnictwie nie przeprowadzono dokładnych badań florystycznych i faunistycznych. Listę roślin i zwierząt zestawiono na podstawie informacji zebranych w czasie poprzedniej inwentaryzacji urządzeniowej oraz na podstawie monitoringu, które każdego roku przeprowadzają leśniczowie. Na tej podstawie ustalono, że na gruntach nadleśnictwa występuje wiele gatunków chronionych.

Większość gatunków zwierząt rzadkich i chronionych to gatunki występujące na terenie całego nadleśnictwa w związku z tym nie jest sprecyzowane miejsce ich występowania.

Szczegółowa lista gatunków roślin i grzybów oraz zwierząt zinwentaryzowanych na gruntach Nadleśnictwa zostanie przekazana Wykonawcy PUL.

B.1..1.3. Ważniejsze obiekty kultury materialnej.

Na gruntach Nadleśnictwa Węgierska Górka znajdują się:

- zespół dworsko-parkowy w Kameszniczy z I poł. XIX w. wpisany do rejestru zabytków w roku 1995 o powierzchni 7,73 ha
- bunkier „Waligóra” z czasów II wojny światowej
- kapliczka wotywna Matki Boskiej w Dolinie Zimnika
- krzyż upamiętniający ofiary II wojny światowej w Dolinie Zimnika.

B.1..2. Weryfikacja i aktualizacja Programu Ochrony Przyrody.

Wytyczne i wskazania z zakresu gospodarki leśnej zawarte w opisach taksacyjnych oraz wytyczne i wskazania w zakresie ochrony przyrody zawarte w POP powinny się uzupełniać, a przede wszystkim nie mogą być ze sobą sprzeczne. POP należy sporządzić na nowo weryfikując go i dostosowując go do aktualnie obowiązujących aktów prawnych z zakresu ochrony przyrody.

B.1..2.1. Sporządzenie tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych (tabela Nr XXII i tabela XXIII).

W Nadleśnictwie jest potrzeba sporządzenia wykazu zadań ochronnych po wykonaniu terenowej weryfikacji dla poszczególnych przedmiotów ochrony o znanej lokalizacji wg ustaleń PZO.

B.2. Typy siedliskowe lasu.

B.2..1. Udział powierzchniowy TSL na podstawie aktualnego opracowania siedliskowego.

Ogólne zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg stanu na dzień 01.01.2017 r.

Siedliskowy Typ Lasu	Powierzchnia /ha/	Udział %/
LMwyżśw	1,33	0,015
Lwyżśw	7,93	0,085
BWGśw	199,57	2,16
BWGw	24,27	0,26
BWGb	1,12	0,0001
BMGśw	2 505,37	26,94
BMGw	31,80	0,34
BMGb	3,71	0,04
LMGśw	4 540,66	48,83
LMGw	6,72	0,07
LGśw	1 934,33	20,80
LGw	22,42	0,24
LłG	19,34	0,21
Razem	9 298,57	100

B.2..2. Ewentualne uzupełniania TSL o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.

Leśne siedliska przyrodnicze występujące na obszarach Natura 2000 w granicach Nadleśnictwa:

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Pow. Siedliska (ha)
9110	Kwaśna buczyna (Luzulo Fagenion)	5726,31
9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	920,95
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani) - (priorytetowe)	0,66* (1,17)
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	12,04

	(Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso--incanae, olsy źródłiskowe) - (priorytetowe)	
9410	Górskie bory świerkowe (Piceion abietis część - zbiorowiska górskie)	2228,84

*oznacza pow. siedliska w ramach wydzielenia, w sytuacji gdy tylko jego część znajduje się w danym siedlisku naturalnym.

B.3. Propozycje typy drzewostanów (TD).

B.3..1. Typy drzewostanów na siedliskach przyrodniczych.

W ramach obszaru Natura 2000 istnieją siedliska przyrodnicze:

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Typ drzewostanu
9110	Kwaśna buczyna (Luzulo Fagenion)	Św-Bk, Jd-Bk, Św-Jd-Bk, Bk
9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	Jw-Bk, Jd-Bk, Św-Bk, Bk, Bk-Jd
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani) - (priorytetowe)	Jw
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe) - (priorytetowe)	Ols, Js- Ols, Js, Ols-Js
9410	Górskie bory świerkowe (Piceion abietis część - zbiorowiska górskie)	Św-Jd, Św, Jd-Św

B.3..2. Typy drzewostanów o kierunku gospodarczym.

Zgodnie z przykładowymi typami drzewostanów i składami gatunkowymi odnowień według typów siedliskowych lasu w poszczególnych krainach przyrodniczo leśnych opisanych w Zasadach Hodowli Lasu oraz lokalnych warunków przyrodniczych i efektów prac hodowlanych uzyskiwanych w ubiegłym okresie, należy przyjąć następujące orientacyjne typy drzewostanów o kierunku gospodarczym – jak w tabeli w punkcie B.9.11.

B.4. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew.

B.4..1. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących (ha).

Gatunek	Powierzchnia	Udział %
So	71,26	0,8
Md	124,18	1,4
Św	4516,05	50,0

Jd	778,34	8,6
Bk	3446,09	38,4
Dg	37,50	0,4
Lp	7,85	0,0
Db	5,64	0,0
Js	0,54	0,0
Brz	25,91	0,3
Jw	11,77	0,1
Ol	3,18	0,0
Os	0,18	0,0
Razem	9044,94	100

B.4..2. Propozycja przyjęcia wieków rębności dla gatunków drzew.

Wiek rębności dla 5 wiodących gatunków drzew (So, Św, Jd, Db, Bk) wymienionych w IUL mieszczą się w zakresie przewidzianym przez IUL dla danego nadleśnictwa. Zgłoszone propozycje odzwierciedlają racjonalne podejście do obecnej struktury powierzchniowej klas wieku i pozwalają na zrównoważenie realizacji głównych funkcji lasu przy zachowaniu nadrzędnej zasady trwałości.

Niezależnie od przyjętych do PUL wieków rębności dla poszczególnych panujących gatunków, taksatorów obowiązuje zasada, aby podczas prac terenowych określać indywidualny wiek dojrzałości rębnej danego drzewostanu z uwzględnieniem potrzeb istniejącego odnowienia oraz stanu sanitarnego.

Wiek rębności (lata)	Gatunek
150	Db
130	Jd, Bk
120	Dg, Js, Md, Lp, Jw
100	Św
80	So, Olc
60	Brz,
40	Oś, Ols

B.5. Podziału lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa.

B.5..1. Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O).

W Nadleśnictwie zostaną ujęte wszystkie lasy uznane, jako ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

B.5..2. Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

W Nadleśnictwie zostaną ujęte wszystkie lasy gospodarcze z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego i gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz typ drzewostanu i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy i przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania.

B.5..3. Gospodarstwo specjalne (S).

W Nadleśnictwie zostaną zaliczone do gospodarstwa specjalnego:

- rezerваты,
- obszary ochrony strefowej,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy na powierzchniach badawczych i doświadczalnych,
- lasy na siedliskach łęgowych, bagiennych, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,

B.6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach.

B.6..1. Średnie okresy odnowienia.

Wykonawca PUL powinien przyjąć następujące okresy odnowienia:

- dla rębni II - 10 – 20 lat
- dla rębni IV - 21 – 40 lat
- dla rębni V - ciągły

B.6..2. Nawroty cięć.

Wykonawca PUL powinien przyjąć następujące nawroty cięć:

- w rębni częściowej – od 3 do 10 lat.
- w rębni stopniowej – od 3 do 10 lat.
- w rębni przerębowej – od 3 do 10 lat.

B.6..3. Wielkości zrębów.

W Nadleśnictwie zostaną zastosowane standardowe wielkości zrębów zgodnie z ZHL.

B.6..4. Strefy przejściowe i ekotony oraz kępy starodrzewu.

Tutejsza Dyrekcja opracowała wytyczne dla wszystkich nadleśnictw w RDLP co do postępowania ze strefami, ekotonami i kępami. Wytyczne te mają na celu ujednolicenie postępowania we wszystkich jednostkach. Dotyczą one m.in. pozostawiania 5% zapasu w wydzielaniu w rębni każdego rodzaju (w tym złożonych) na poczet kęp starodrzewu oraz kształtowania i zakładanie od podstaw stref przejściowych wzdłuż ciągów komunikacyjnych, jak również pozostawiania stref ochronnych bez cięć wzdłuż cieków naturalnych, zbiorników wodnych, bagien, itp.

W rębniach projektowanych wzdłuż ciągów komunikacyjnych (w szczególności wzdłuż dróg publicznych) należy planować cięcia umożliwiające ich kształtowanie (lub zakładanie od podstaw) z wykorzystaniem lokalnych gatunków niskopiennych. Dotyczy to zarówno cięć uprzętających w rębniach złożonych. W przypadku wąskich pasów drzewostanów rębnych i przesłorębnych, będących pozostałościami po starych strefach wzdłuż dróg należy je bezwzględnie projektować do cięć ze względu na zagrożenie wiatrolomami i wiatrowałami.

B.7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

Wykonawca sporządzając „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” powinien brać pod uwagę następujące elementy:

- stabilność drzewostanu
 - stopień jego uszkodzenia
 - wiek drzewostanu
 - jakość drzewostanu
 - stopień zgodności składu gatunkowego z określonym dla niego typem drzewostanu.
- Wykonawca projektu PUL przedstawi Zlecającemu podczas odbioru prac kameralnych „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

Nadleśniczy w trakcie realizacji PUL, w przypadku pojawienia się potrzeb w zakresie przebudowy w d-stanach nie objętych w/w wykazem, może zainicjować proces przebudowy jeżeli przemawiają za tym względy hodowlane.

B.8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.

Rozmiar powierzchniowy użytków przedrębnych należy przyjąć wg potrzeb hodowlanych stwierdzonych podczas taksacji bez wskazywania okresu, w którym zabieg ma być wykonany (początek, środek, koniec okresu). Należy odstąpić od projektowania zabiegów wielonawrotowych, przejściowych (TW/TP), pilnych trzebieży, czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości. Indywidualne odstępstwa są możliwe i wymagają uzgodnienia ze Zlecającym na drugim etapie prac kameralnych. W drzewostanach w wieku rębny, czy przeszłorębnym decyzja o zakwalifikowaniu powierzchni do trzebieży, bądź też nie - powinna zapaść po zweryfikowaniu potrzeb podczas taksacji na gruncie.

B.9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.

Zabiegi pielęgnacji gleby, czyszczeń i poprawek winny być planowane tylko do potrzeb faktycznych stwierdzonych przez taksatora na gruncie, albowiem wtedy stają się zadaniami obligatoryjnymi w PUL.

Niezależnie od obligatoryjnych zapisów zadań leśniczy winien w trakcie realizacji PUL wykonać zadania pielęgnacyjne, które wynikają z potrzeb lasu (wtedy są to zadania fakultatywne – nie ujęte w PUL).

Potrzeby dolesień luk oraz wprowadzania podsadzeń produkcyjnych zostanie rozstrzygnięta po zakończeniu prac terenowych i podsumowaniu potrzeb w tym zakresie.

W oparciu o terenową inwentaryzację nalotów należy do akceptacji nadleśniczego sporządzić „Wykaz powierzchni z odnowieniem naturalnym” zgodnie z wytycznymi z RDLP.

B.9..1. Pielęgnowanie gleby.

Na istniejących uprawach należy zaprojektować zabieg pielęgnowania gleby zgodnie z potrzebami określonymi na gruncie. Nie należy ujmować liczb i powtórzeń zabiegów pielęgnacyjnych. Należy planować wymiennie albo PIEL, albo CW (lub zabiegi podzielone procentowo, ale nie więcej niż 100% pow. uprawy).

B.9..2. Poprawki.

Poprawki zaplanować w istniejących uprawach wg stwierdzonych potrzeb na gruncie, zasadniczo tam gdzie w trakcie taksacji stwierdzono braki w pokryciu 20% i wyżej.

B.9..3. Czyszczenia wczesne.

Czyszczenia wczesne należy zaprojektować na istniejących uprawach wg stwierdzonych potrzeb na gruncie w trakcie taksacji. Nie należy ujmować liczb i powtórzeń zabiegów pielęgnacyjnych. Należy planować wymiennie albo PIEL, albo CW (lub zabiegi podzielone procentowo, ale nie więcej niż 100% pow. uprawy).

B.9..4. Czyszczenia późne.

Czyszczenia późne należy zaplanować wg stwierdzonych potrzeb na gruncie w trakcie taksacji. Nie należy projektować czyszczeń późnych z poborem mładości. Nie należy ujmować liczb i powtórzeń zabiegów pielęgnacyjnych.

B.9..5. Wprowadzenie podszytów.

W Nadleśnictwie nie będzie projektowane wprowadzanie podszytów.

B.9..6. Podsadzenia produkcyjne.

W Nadleśnictwie nie będzie projektowane wprowadzanie podsadzeń.

B.9..7. Dolesienia.

Wykonawca PUL sporządzi w uzgodnieniu z Nadleśnictwem wykaz luk przewidzianych do dolesienia. Luki o pow. poniżej 0,20 ha nie planować do dolesień. Kwalifikując luki do odnowienia należy kierować się możliwościami wzrostu i rozwoju młodego pokolenia oraz dynamiką rozwoju istniejącego drzewostanu uwzględniając priorytet odnowienia w drodze sukcesji naturalnej.

Istniejące w drzewostanach powierzchnie otwarte o znaczeniu ekologicznym (mszary, polanki, młaki itp.) nawet w przypadku gdy są większe od 0,20 ha nie należy planować do dolesień.

B.9..8. Melioracje agrotechniczne.

W Nadleśnictwie zostaną zaplanowane melioracje agrotechniczne na wszystkich powierzchniach przeznaczonych do odnowienia.

B.9..9. Melioracje wodne.

W Nadleśnictwie nie należy planować melioracji wodnych.

B.9..10. Nasiennictwo i selekcja.

Nadleśnictwo przekaze stosowne wykazy dotyczące bazy nasiennej.

Obiekty zaproponowane do uznania, Nadleśnictwo samodzielnie zgłasza do RDLP w celu weryfikacji.

B.9..11. Tabela z orientacyjnymi składami gatunkowymi upraw według typów siedliskowych lasu (TSL) z proponowanymi rodzajami rębni wiodących, zastępczych oraz typami drzewostanów (TD).

Propozycje składów gatunkowych są wyrażeniem długoletniego celu hodowlanego i są właściwe dla danego siedliska, a poprzez ich urozmaicenie gwarantują

rozproszenie ryzyka hodowlanego w dynamicznie zmieniających się warunkach klimatycznych.

Wskazywanie w docelowym składzie przyszłych drzewostanów gatunków panujących, współpanujących i domieszkowych z pozostawieniem dodatkowo większego udziału na pomocnicze gatunki drzew (% i inne) pozwoli leśniczemu na dostosowanie do konkretnych warunków terenowych na danej powierzchni. Jest to podejście prawidłowe i zgodne z półnaturalną hodowlą lasu (odstąpienie od uproszczeń).

Dobór gatunków pomocniczych (% i inne) na etapie realizacji PUL winien wynikać z uwarunkowań edaficznych i być zgodny z zasięgiem geograficznym gat. drzew oraz uwzględniać rodzimość gatunku.

Wobec trwającego procesu zamierania jesionu przy odnowieniach, gdzie składnikiem winien być Js dopuszcza się zamienne stosowanie gatunków o zbliżonych wymaganiach tj.: Ol, Dbs, Św, Wz, Brz, Jw, Lp, itp.

Poza granicami obszarów Natura 2000 można stosować w gatunkach domieszkowych oraz pomocniczych również Dg.

W granicach obszarów Natura 2000 można stosować Md tylko jako przedplon.

W przypadku potrzeb przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskiem na siedliskach bagiennych, łęgowych dopuszcza się stosowanie rębni adekwatnych do założonego długoletniego celu hodowlanego.

Wykonawca PUL może planować zastosowanie rębni zastępczych i modyfikacji TD tylko w sytuacji, gdy obecna postać drzewostanu (stan sanitarny, skład gatunkowy, itp.) nie pasuje do zasadniczej rębni – nie gwarantując sukcesu odnowieniowego.

Mając na względzie ujawniającą się w coraz większym stopniu wrażliwość drzewostanów na stan zasobów wodnych w glebie planuje się postępowanie uwzględniające warianty uwilgotnienia siedlisk. Wymienne stosowanie TD pomiędzy danymi wariantami jest możliwe w przypadkach uzasadnionych aktualnym stanem siedliska.

Siedlisko	TD	Ramowy skład gat. odnowień	Rębnia	
			zasadnicza	zastępcza
LMwyżśw1	So-Bk	Bk 50%, So 30%, Dbs, Jd i inne 20%	IVd	IVa
LMwyżśw2	So-Bk	Bk 50%, So 30%, Dbs, Jd i inne 20%	IVd	IVa
Lwyżśw1	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md, Jd, Jw i inne 20%	IVd	IVa
Lwyżśw2	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md, Jd, Jw i inne 20%	IVd	IVa
BWGśw	Św	Św 90%, Jrz i inne 10%	bez rębni	bez rębni
BWGw	Św	Św 90%, Jrz i inne 10%	bez rębni	bez rębni
BWGb	Św	Św 90%, Jrz i inne 10%	bez rębni	bez rębni
BMGśw1 BMGśw2	Bk-Św	Św 50%, Bk 30% i inne 20%	IVd	IVc

BMGw0 BMGw1 BMGw2	Jd-Św	Św 50%, Jd 30% Jw i inne 20%	IVd	IVc
BMGb0 BMGb1 BMGb2 BMGb3	Św	Św 80% i inne 20%	bez rębni	bez rębni
LMGśw1 LMGśw2	Św-Bk	Bk 50%, Św 30%, Jw i inne 20%	IVd	Ila
LMGw0 LMGw1 LMGw2	Św-Jd	Jd 50%, Św 30%, Jw i inne 20%	IVd	IVa, V
LGśw1 LGśw2	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Jw i inne 20%	IVd	Ila
LGw0 LGw1 LGw2	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Jw i inne 20%	IVd	IVa, V
LłG0 LłG1 LłG2	Ols-Js Js-Ols Ols	Js 50%, Ols 30%, Św i inne 20% Ols 50%, Js 30%, Św i inne 20% Ols 70%, Js i inne 30%	bez rębni	bez rębni

B.10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu.

B.10..1. Ochrona lasu.

B.10..1.1. Dodatkowe kodowanie przyczyny uszkodzeń: „owady”, „grzyby” wg rodzaju czynnika sprawczego.

W Nadleśnictwa jest potrzeba wyróżniania dodatkowego kodu uszkodzeń dla drzewostanów opianowanych przez opieńkę wraz z określeniem stopnia opianowania.

B.10..2. Ochrona przeciwpożarowa.

Obecnie Nadleśnictwo zakwalifikowane jest do III kategorii zagrożenia pożarowego (duże zagrożenie pożarowe lasu). W toku prac urządzeniowych należy dokonać weryfikacji kategorii wg nowej metodyki.

Niezbędne jest określenie stanu faktycznego elementów infrastruktury ppoż. (dojazdy ppoż., punkty czerpania wody, pasy ppoż., dostrzegalnie, bazy sprzętu ppoż., itp.) oraz określenie ewentualnych potrzeb w zakresie uzupełnienia i modernizacji w/w elementów w stosunku do kategorii zagrożenia pożarowego lasu.

B.10..3. Strefy uszkodzeń przemysłowych.

Lokalizacja stref uszkodzeń przemysłowych zostanie przyjęta z dotychczasowego Planu Urządzenia Lasu. Nie należy jednak redukować przyrostu drzewostanów ze względu na brak ustalonej metodyki.

Obręb Lipowa zaliczony w całości do strefy lasy uszkodzone przez przemysł w oddz. Od 1 do 128.

B.11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej.

W trakcie prac urządzeniowych zostaną zainwentaryzowane szlaki turystyczne, obiekty i urządzenia turystyczne położone na terenie lasów. Zostaną one zaznaczone na mapie przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego. Mapa zawierać będzie również, wskazane przez Nadleśnictwo na terenie lasów urządzenia rekreacyjne oraz istniejące obiekty rekreacyjne, edukacji leśnej, osobliwości turystyczne lub przyrodnicze położone na terenie lasów. Nadleśnictwo przedstawi Wykonawcy PUL dotychczasowy wykaz obiektów punktowych, liniowych i powierzchniowych.

B.12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego.

Nadleśnictwo nie przewiduje prowadzenia planowych działań z zakresu użytkowania ubocznego, z wyjątkiem pozyskania choinek i strojszu w ramach prowadzonych planowych cięć pielęgnacyjnych. W sferze rozważań jest wykorzystanie gruntów pod liniami energetycznymi na potrzeby zakładania plantacji choinkowych.

B.13. Wytyczne w sprawie zagospodarowania łowieckiego.

Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL wszelkie dane dotyczące zasięgów i granic obwodów łowieckich oraz nazwy kół.

B.13..1. Dodatkowe obowiązki Wykonawcy w zakresie gospodarki łowieckiej.

B.13..1.1. Wskazanie przez Wykonawcę docelowej wielkości populacji zwierząt łownych.

W Nadleśnictwie nie będzie określana docelowa wielkości populacji zwierząt łownych w PUL.

B.13..1.2. Wskazanie przez Wykonawcę obszarów lasu, w których liczebność określonych gatunków zwierząt łownych winna być ograniczona.

W Nadleśnictwie nie będą wskazywane obszary lasu, w których liczebność określonych gatunków zwierząt łownych winna być ograniczona.

B.13..1.3. Wskazanie przez Wykonawcę w obwodach łowieckich terenów przeznaczonych na poletka łowieckie, pasy zaporowe, łąki śródleśne i polany, tereny podmokłe, zadrzewienia, itd.

W Nadleśnictwie należy dokonać inwentaryzacji łąk śródleśnych, poletek łowieckich i pasów zaporowych. Wybrane powierzchnie zlokalizowane w środku kompleksów leśnych należy – w konsultacji z Nadleśnictwem – zaplanować do odtworzenia (odkrzaczenia) z przeznaczeniem na potrzeby gospodarki łowieckiej.

B.14. Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL zagadnień dotyczących infrastruktury Nadleśnictwa.

W Nadleśnictwie zachodzi potrzeba zawarcia w PUL informacji dotyczących:

- budownictwa ogólnego

- optymalizacji sieci urządzeń wodno-melioracyjnych
- ekspertyzy optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej
- zagospodarowania turystycznego (szlaki i ścieżki istniejące)
- obiektów edukacyjnych i turystycznych
- konserwacji i utrzymania zbiorników małej retencji.

B.15. Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL charakterystyki ekonomicznej.

W Nadleśnictwie zachodzi potrzeba określania w PUL:

- 1) syntetycznej oceny uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa,
- 2) charakterystyki warunków ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa wraz z zestawieniem wskaźników tej gospodarki (tabela XIX),
- 3) orientacyjnej prognozy spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu (tabela XX).

B.16. Wytyczne w sprawie szczegółowości prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.

W Nadleśnictwie zachodzi potrzeba określania w PUL:

- 1) symulującego szczegółowo (w postaci tabeli klas wieku dla gatunków panujących) przewidywanego rozwoju zasobów drzewnych,
- 2) symulującego szczegółowo (w postaci tabeli klas wieku dla gatunków rzeczywistych) przewidywanego rozwoju zasobów drzewnych,
- 3) przeciętnego wieku dla poszczególnych gatunków.

Sporządzenie przez Wykonawcę symulacji rozwoju zasobów drzewnych na koniec okresu realizacji PUL, który jest w opracowaniu jest niezwykle istotnym elementem analizy planistycznej i pozwala, już na etapie tworzenia planu, uwzględnić potrzeby korekty stanu zasobów drzewnych. Jest to wyrazem nadrzędnej roli urządzania lasu i PUL, jako narzędzia w prowadzeniu trwale zrównoważonej wielofunkcyjnej gospodarki leśnej gwarantującej zbliżony poziom korzyści z jego istnienia w długim okresie czasu.

B.17. Inne zagadnienia projektowe specyficzne dla Nadleśnictwa.

Opisać W Elaboracie w kierunkowych zadaniach ujęcie działań związanych z retencjonowaniem wody na obszarach leśnych na potrzeby ograniczania skutków suszy, w tym w szczególności działania z zakresu mikroretencji (opóźnianie spływu wody).

Dla rodzaju powierzchni L ENERG i INNE WYL należy w opisie ująć informację o prowadzonej gospodarce leśnej ze wskazaniem gospodarczymi, również dla celów gospodarki łowieckiej.

Lasy w pobliżu osiedli mieszkaniowych powinny podlegać zagospodarowaniu poprzez jednostkowe i grupowe nieintensywne cięcia łączące w sobie zabiegi pielęgnacyjne i odnowieniowe oraz j sanitarne, dzięki którym starzejące się drzewa będą mogły być

odpowiednio wcześniej usuwane zarówno na korzyść rozwoju młodego pokolenia drzew, a jednocześnie w przypadku, gdy starzejące się drzewa zagrażałyby zdrowiu i życiu ludzi odwiedzających lasy z pobliskich osiedli.

płaty siedlisk przyrodniczych ujętych w PZO obszarów Natura 2000 winny być podstawą utworzenia odrębnych wydzieleni. Koniecznym jest weryfikacja przebiegu granic obszarów Natura 2000 oraz Parków Krajobrazowych oraz przebiegu płatów siedlisk przyrodniczych, a w szczególności priorytetowych 91E0 oraz 9180, co wymaga współpracy z RDOŚ.

Należy uwzględnić w PUL występowanie mikrosiedlisk wzdłuż potoków (bufory) oraz piętrowość (podział na regle).

W planowaniu urządzeniowym należy uwzględnić fakt, iż nadleśnictwo zalicza się do Leśnego Kompleksu Promocyjnego.

Załączniki:

- 1) Propozycja uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu,
- 2) Lista zaproszonych oraz uczestników komisji urządzeniowej.

Protokołował:

Grzegorz Janas

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu

RDLP w Katowicach

PRZEWODNICZĄCY:

Komisji Założeń Planu

**Hubert Witold
Wiśniewski**

Elektronicznie podpisany przez
Hubert Witold Wiśniewski
Data: 2021.07.07 08:42:37
+02'00'

Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

RDLP w Katowicach

Propozycja uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu.

Spis treści

1. Informacje o Planie Urządzenia Lasu	36
2. Przewidywany zakres projektu Planu Urządzenia Lasu	36
3. Informacja o zasobach przyrodniczych w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz określenie głównych zagrożeń dla środowiska	38
4. Propozycja uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu.	39
5. Ustalenie katalogu informacji wrażliwych z zakresu ochrony przyrody i sposobu ich ujmowania w dokumentacji PUL.....	42

1. Informacje o Planie Urządzenia Lasu

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa jest dokumentem sporządzanym w oparciu o:

- 1) Ustawę o lasach z dnia 28.09.1991 r. (tekst jednolity Dz.U.2018.2129 z późn. zm.),
- 2) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U.2012.1302),
- 3) Instrukcję Urządzenia Lasu z 2011 r. wprowadzoną Zarządzeniem Nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu.

Obowiązek sporządzenia planu urządzenia lasu dla lasów Skarbu Państwa wynika z zapisów ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U.2018.2129 z późn. zm.).

Plan Urządzenia Lasu jest podstawowym dokumentem gospodarki leśnej opracowywanym dla określonego obiektu (nadleśnictwa), zawierającym opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej – art. 6 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. Dz.U.2018.2129 z późn. zm.). W oparciu o Plan Urządzenia Lasu możliwe jest prowadzenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Trwale zrównoważona gospodarka leśna - to działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów - art. 6. ust.1 pkt 1a ustawy o lasach.

Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa zawierać będzie zapisy zadań ochronnych ujętych w Planach Zadań Ochronnych (PZO).

2. Przewidywany zakres projektu Planu Urządzenia Lasu

Zakres dokumentacji projektu Planu Urządzenia Lasu określony jest poprzez zapisy w/w ustawy i rozporządzenie, a w szczególności przez Instrukcję Urządzenia Lasu z 2011 r. Opracowanie planu obejmuje czynności inwentaryzacyjne, analityczne, programowe. W skład dokumentacji planistycznej wchodzi:

- Tom I – Opisanie ogólne (Elaborat),
 - Tom II – Opisy taksacyjne wydzieleń,
 - Tom III – Wykazy, zestawienia, plany zadań gospodarczych,
 - Tom IV – Program ochrony przyrody,
 - Materiały kartograficzne,
 - Bazy danych informatycznych.
- 1) Przedmiotem opisu Planu Urządzenia Lasu dla nadleśnictwa są lasy w rozumieniu art. 3 ustawy o lasach. Poza tym w części inwentaryzacyjnej planu uwzględnia się również inne grunty i nieruchomości Skarbu Państwa pozostające w zarządzie nadleśnictwa.
 - 2) Zadania ujęte w Planie Urządzenia Lasu w szczególności nie będą obejmowały przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ujętych w:
 - a) Dyrektywie Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Załącznik II, dział 1 Rolnictwo pkt. d) - wstępne zalesianie, jeżeli może doprowadzić do niekorzystnych zmian ekologicznych, oraz rekultywacja terenów w celu przekształcenia je w inny rodzaj użytkowania gruntów, Dyrektywie Rady nr 2011/92/UE z 13 grudnia 2011 r. (dawniej 85/337/EWG z 27 czerwca 1985 r.) w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne. Załącznik II, dział 1 Rolnictwo, Leśnictwo i Akwakultura pkt. d) - wstępne zalesienie i wycinanie lasów w celu zamiany przeznaczenia gruntów.
 - b) Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - Dz. U. Nr 213/2010 r., poz. 1397, opisanych w punktach:
 - 86) zmiana lasu lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienia mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu:
 - a) jeżeli dotyczy lasów łąkowych, olsów lub lasów na siedliskach bagiennych,
 - b) jeżeli dotyczy lasu będącego enklawą pośród użytków rolnych lub nieużytków,
 - c) na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1—5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1—3 tej ustawy,
 - d) w granicach administracyjnych miast.
 - 87) zmiana lasu lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienia mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu, o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha, inne niż wymienione w pkt. 86.
 - 89) zalesienia:

- 1) pastwisk lub łąk, na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią,
 - 2) nieużytków na glebach bagiennych,
 - 3) nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1–3 tej ustawy.
 - 90) zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt. 89.
- 4) W założeniach projektu Planu Urządzenia Lasu nie określa się potrzeb w zakresie zmiany lasu na użytek rolny. Wydanie przez dyrektora rdLP decyzji zezwalającej na zmianę lasu na użytek rolny dotyczy każdorazowo odrębnego postępowania, prowadzonego na wniosek strony.
 - 5) Na terenie Nadleśnictwa nie występują grunty, które w oparciu o PUL zostaną przeznaczone do zalesienia. Decyzję o przeznaczeniu gruntów do zalesienia podejmuje się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy.
 - 6) Projekt Planu Urządzenia Lasu – dla Nadleśnictwa nie wyznacza ram dla innych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - w rozumieniu art. 46 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku W szczególności Plan Urządzenia Lasu nie będzie zawierał elementów, które mogłyby być przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko tj. projektów w zakresie infrastruktury technicznej:
 - budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych i sanitarnych,
 - budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
 - budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
 - urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.
 - 7) Plan Urządzenia Lasu w ramowy sposób określa potrzeby w zakresie infrastruktury, jednakże są one przedstawione opisowo, jako potencjalne. Plan Urządzenia Lasu nie jest podstawą ich wykonania. Wszystkie przyszłe potrzeby w zakresie infrastruktury tj. modernizacji i remontu dróg oraz budynków są przedsięwzięciami, które wymagają osobnych projektów i postępowań administracyjnych, w tym ewentualnych ocen oddziaływania na środowisko. Zadania te mogą być realizowane przez Nadleśnictwo niezależnie od zapisów Planu Urządzenia Lasu.
 - 8) Plan Urządzenia Lasu nie będzie zawierał propozycji zadań mających wpływ na zdrowie i życie ludzi (na warunki sanitarno-higieniczne otoczenia) tj. stosowania środków chemicznych, służących do zwalczania owadów, grzybów pasożytniczych i chwastów, a tym samym nie będzie powodował wystąpienia ryzyka dla zdrowia i życia ludzi.

3. Informacja o zasobach przyrodniczych w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa oraz określenie głównych zagrożeń dla środowiska

Mając na względzie regulacje prawne zawarte w art. 114 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, mówiące, iż: „Regionalny dyrektor ochrony

środowiska gromadzi dokumentację dotyczącą zasobów, tworów i składników przyrody, a w szczególności cennych ze względów naukowych tworów przyrody, stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych” oraz iż: „Regionalny dyrektor ochrony środowiska prowadzi rejestr form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-4 i 6-9, położonych w całości lub w części na obszarze jego działania” – RDLP w Katowicach postanowiła również wykorzystać informacje z zakresu ochrony przyrody będące w posiadaniu RDOŚ.

Z tego względu, stosownie do treści „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” opracowanych przez zespół powołany przez Ministra Środowiska i wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody - RDLP w Katowicach wystąpiła do RDOŚ z oficjalnym wnioskiem o udostępnienie informacji o środowisku z terenu gruntów Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadleśnictwo oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Wniosek formalny sporządzono na podstawie przepisów art. 8 oraz pozostałych art. z Działu II, Rozdziału 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.).

Odpowiedzi uzyskano w terminie ustawowym.

Otrzymane od RDOŚ informacje posłużą między innymi do opracowywania Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu w ramach prowadzenia procedury Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko.

4. Propozycja uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu.

Projekt Planu Urządzenia Lasu podlega procedurze Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach której opracowuje się Prognozę Oddziaływania na Środowisko w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.)

Wniosek o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu zostanie oficjalnie skierowany przez RDLP w Katowicach do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w oparciu o art. 53 na podstawie art. 47 oraz w związku z art. 51 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (2018 r., poz. 2081 z późn. zm.)

Stosownie do treści art. 52. ust. 1. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (2018 r., poz. 2081 z późn. zm.) informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko zostaną opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Propozycja zakresu i szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu została opracowana na podstawie art. 51-52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (2018 r., poz. 2081 z późn. zm.) oraz z uwzględnieniem „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” opracowanych przez zespół powołany przez Ministra Środowiska i wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody.

Poniżej zaprezentowany układ będzie stanowił wzorcowy spis treści Prognozy.

„Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu”

1. Wstęp.
2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.
3. Wykaz stosowanych skrótów i pojęć.
4. Informacje ogólne.
 - a) Położenie nadleśnictwa (*m.in. regionalizacje*).
 - b) Podstawa formalno-prawna.
 - c) Zakres prognozy (*wynikający z ustawy i uzgodnień*).
 - d) Zawartość projektu planu.
 - e) Główne cele projektu planu.
 - f) Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy (*również źródła pozyskanych danych*).
 - g) Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu i częstotliwość jej przeprowadzania.
 - h) Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko projektu planu.
 - i) Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu.
 - j) Powiązania projektu planu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały przeprowadzone SOOŚ.
5. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska.
 - a) Istniejący stan środowiska na obszarze nadleśnictwa (*zakres z POP, stan środowiska dla ludzi, wody, powietrza, powierzchni ziemi, klimatu, krajobrazu, zasobów naturalnych, zabytków, dóbr materialnych - opisany w sposób bardziej ogólny*).
 - b) Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu.
 - c) Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu.
 - d) Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (*z uwzględnieniem podziału na znacząco negatywne i znacząco pozytywne, stan środowiska opisany dla ludzi, wody, powietrza, powierzchni ziemi, klimatu, krajobrazu, zasobów naturalnych, zabytków, dóbr materialnych – opisany w sposób bardziej ogólny*).

6. Przewidywane oddziaływanie projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Zakres informacji obejmuje poszczególne elementy środowiska, takie jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz siedliska i gatunki dla których wyznaczono obszary Natura 2000.

Szczegółowość informacji to analiza i ocena ogólna do poszczególnych elementów środowiska bez ich konkretnych lokalizacji.

- a) Wpływ zapisów projektu planu wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (*nie planuje się takich zapisów w PUL*).
- b) Przewidywane oddziaływanie projektu planu na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.
- c) Wpływ ustaleń projektu planu na inne formy ochrony przyrody.
- d) Przewidywane oddziaływanie projektu planu na środowisko
 - Oddziaływanie na różnorodność biologiczną,
 - Oddziaływanie na ludzi,
 - Oddziaływanie na znane stanowiska chronionych gatunków zwierząt i roślin,
 - Oddziaływanie na siedliska chronionych gatunków roślin i zwierząt,
 - Oddziaływanie na dziko występujące populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronione gatunki ptaków, oraz ich siedliska,
 - Oddziaływanie na wodę,
 - Oddziaływanie na powietrze,
 - Oddziaływanie na powierzchnię ziemi,
 - Oddziaływanie na krajobraz,
 - Oddziaływanie na klimat,
 - Oddziaływanie na zasoby naturalne,
 - Oddziaływanie na zabytki,
 - Oddziaływanie na dobra materialne,
 - Zbiorcza ocena oddziaływania na środowisko (*kodowanie oddziaływania zgodnie z wytycznymi MŚ*).

7. Rozwiązania i wnioski do projektu planu.

- a) Przewidywane rozwiązania mające na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań projektu planu na środowisko (*ewentualne zalecenia dotyczące minimalizacji negatywnych oddziaływań będą zamieszczane również w POP*)

Zakres informacji w przypadku, gdy w wyniku w/w analiz ujawni się negatywne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska, takie jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz siedliska i gatunki dla których wyznaczono obszary Natura 2000.

Zostaną zaproponowane ogólne rozwiązania do poszczególnych elementów środowiska bez ich konkretnych lokalizacji.

- b) Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w projekcie planu.

- c) Trudności napotkane podczas sporządzania Prognozy (*niedostatki techniczne, luki w wiedzy*).
 - d) Wnioski końcowe.
8. Literatura.
9. Załączniki.
- a) Kopia uzgodnień z RDOŚ i PWIS,
 - b) Kopia odpowiedzi RDOŚ na wniosek o udostępnienie informacji o środowisku,
 - c) Uzgodniony z RDOŚ katalog informacji wrażliwych,
 - d) Inne uzgodnienia, notatki, porozumienia itp. z RDOŚ,
 - e) Płyta CD z wersją elektroniczną.

5. Ustalenie katalogu informacji wrażliwych z zakresu ochrony przyrody i sposobu ich ujawniania w dokumentacji PUL.

Stosownie do propozycji RDOŚ ustala się, iż danymi niepodlegającymi udostępnieniu w trybie artykułu 16 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (2018 r., poz. 2081 z późn. zm.) będą strefy ochrony wokół miejsc bytowania gatunków "strefowych" z terenu gruntów Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadleśnictwo oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

W związku z faktem, iż Plan Urządzenia Lasu jest dokumentem publicznie dostępnym proponuje się, aby we wszystkich składnikach planu, które są wymagane Instrukcją Urządzania Lasu, informację o istnieniu gatunków wymagających ochrony strefowej podawać, lecz bez wskazywania konkretnej lokalizacji (adresu leśnego). Również w przypadku analogowych map leśnych nie ujawnia się lokalizacji stref i gniazd (w tym miejsc bytowania gatunków "strefowych" jak np. gniazda, nory, gawry, tereny tokowisk), a tylko w legendzie zapisuje się informację o istnieniu strefy.

W Programie Ochrony Przyrody, będącym składnikiem PUL zawierającym syntezę informacji przyrodniczych z terenu nadleśnictwa, informacja o strefach ochrony wokół gniazd wraz z precyzyjną lokalizacją (adres leśny) oraz szkicami będzie zamieszczona w osobnym „specjalnym załączniku do POP”. Załącznik ten będzie umiejscowiony w kieszeni z tyłu okładki POP oraz będzie zatytułowany: „Katalog informacji wrażliwych z zakresu ochrony przyrody” z wyraźnym dopiskiem na pierwszej stronie, iż załącznik nie podlega upublicznieniu w trybie artykułu 16 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (2018 r., poz. 2081 z późn. zm.).

Poza tym w celu możliwości prowadzenia gospodarki leśnej z zachowaniem rygorów ochrony strefowej przez bezpośredniego jej wykonawcę, jakim jest leśniczy ustala się, aby w pozainstrukcyjnej dokumentacji, tj. w „Wyciągach z PUL dla leśniczych” podawać pełną informację o istnieniu stref.

W skład specjalnych materiałów dla leśniczych wchodzi wyciągi z planów, opisów taksacyjnych i Programu Ochrony Przyrody oraz mapy gospodarczo przeglądowe w skali 1:10 000 (tj. mapa drzewostanów oraz mapa cięć z naniesionymi informacjami o walorach przyrodniczych w leśnictwie).

Założenia do sporządzenia projektu Planu Urządzenia Lasu – Nadleśnictwo Węgierska Górka

Materiały dla leśniczych nie są dokumentacją PUL wymaganą przepisami prawa ogólnego, w związku z tym nie będą podlegać upublicznieniu. Informacja o tym fakcie będzie podana na tytułowej stronie tzw. wyciągu dla leśniczego oraz na mapach dla leśniczych.

W oparciu o ustalenia Komisji Wydział Urządzania Lasu RDLP w Katowicach sporządzi oficjalne wystąpienie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w postaci „Wniosku o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu”.

Protokołował:

Grzegorz Janas

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu

RDLP w Katowicach

PRZEWODNICZĄCY:

Komisji Założeń Planu

**Hubert Witold
Wiśniewski**

Elektronicznie podpisany przez
Hubert Witold Wiśniewski
Data: 2021.07.07 08:43:29
+02'00'

Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

RDLP w Katowicach

Lista zaproszonych oraz uczestników komisji urządzeniowej.

**LISTA ZAPROSZONYCH DO UCZESTNICTWA W POSIEDZENIU KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU
DO PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA Węgierska Górka
NA OKRES 01.01.2024-31.12.2033**

**INFORMACJA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH DLA OSÓB FIZYCZNYCH
UCZESTNICZĄCYCH W NARADZIE URZĄDZENIOWEJ**

W myśl postanowień art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych), dziennik Urzędowy UE L119/1, 04/05/2016 [RODO] administrator danych osobowych informuje, co następuje:

1. Administratorem danych osobowych przekazywanych przez osoby fizyczne podczas wszelkich kontaktów z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Katowicach jest:
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, adres: 40-543 Katowice, ul. św. Huberta 43/45, REGON: 272537539, strona internetowa: www.katowice.lasy.gov.pl, poczta elektroniczna: sekretariat@katowice.lasy.gov.pl
2. Cel przetwarzania. Przetwarzanie danych osobowych jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c RODO, tj. sporządzenia dokumentacji Komisji Urzędzeniowej będącej elementem procedury opracowywania i zatwierdzania Planu Urządzania Lasu w ramach realizacji prawa do udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie osobie, której dane dotyczą – w oparciu o art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 Nr 199 poz. 1227, Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, 1566, 1999, z 2018 r. poz. 810, 1089).
3. Dane mogą być ujawnione pracownikom lub współpracownikom Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, podmiotom udzielającym jej wsparcia na zasadzie zleconych usług i zgodnie z zawartymi umowami powierzenia oraz podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa.
4. Dane osobowe przechowywane będą przez okres niezbędny do realizacji celu, tj. realizacji procedury sporządzania i zatwierdzania Planu Urządzania Lasu oraz przez okres wymagany wiążącymi administratora przepisami kancelaryjno-archiwizacyjnymi.
5. Posiadają Państwo następujące prawa co do swoich danych osobowych: prawo dostępu do treści swoich danych i ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych oraz prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania.
6. Posiadają Państwo prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uznają, iż przetwarzanie Państwa danych osobowych narusza przepisy RODO.
7. Podanie danych jest niezbędne do realizacji celu, o którym mowa w pkt 3.
8. Przekazane dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

Podpisanie listy lub zgłoszenie chęci udziału w wideokonferencji oznacza zapoznanie się z powyższą informacją

Osoby zaproszone do udziału w obradach na zasadzie wideokonferencji z uwagi na panującą w kraju pandemię wirusa Covid-19:				
Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja	Stanowisko	e-mial uczestnika, który się zgłosił (oraz miejsce na potwierdzenie)
1	Tomasz Grzegorzewicz	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych Wydział Urządzania Lasu	Główny Specjalista	tomasz.grzegorzewicz@las.gov.pl
2	Grzegorz Guzik	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych Zespół Ochrony Lasu w Opolu	Kierownik	grzegorz.guzik@las.gov.pl
3	Hubert Wiśniewski	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej (Przewodniczący)	hubert.wisniewski@katowice.las.gov.pl
4	Liliana Armatys	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu	liliana.armatys@katowice.las.gov.pl
5	Mirosław Niebrzydowski	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej	miroslaw.niebrzydowski@katowice.las.gov.pl
6	Grzegorz Janas	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	Główny Specjalista Zespołu ds. Urządzania Lasu	grzegorz.janas@katowice.las.gov.pl
7	Dariusz Janczyk	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	Specjalista ds. Urządzania Lasu (Protokolant)	dariusz.janczyk@katowice.las.gov.pl
8	Wojciech Drabik	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi	

9	✓ Krzysztof Boruń	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	Główny Sp. ds. Ochrony Przeciwpowodziarowej i Obronności	krzysztof.borun@katowice.lasy.gov.pl
10	✓ Piotr Król ✓ Stefania Kępczak	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	Naczelnik Stany Specjalist. Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego	piotr.krol@katowice.lasy.gov.pl
11	✓ Marian Knapiek	Nadleśnictwo Węgierska Górka	Nadleśniczy	marian.knapiek@katowice.lasy.gov.pl
12	✓ Wojciech Motyka	Nadleśnictwo Węgierska Górka	Zastępca Nadleśniczego	wojciech.motyka@katowice.lasy.gov.pl
13	Paweł Konstanty	Nadleśnictwo Węgierska Górka	Inżynier Nadzoru	pawel.konstanty@katowice.lasy.gov.pl
14	Andrzej Rębisz	Nadleśnictwo Węgierska Górka	Specjalista ds. hodowli lasu	andrzej.rebisz@katowice.lasy.gov.pl
15	Paweł Griner	Nadleśnictwo Węgierska Górka	Specjalista ds. zamówień publicznych i BHP	pawel.griner@katowice.lasy.gov.pl
16	Agata Krzus	Nadleśnictwo Węgierska Górka	Specjalista ds. użytkowania lasu	agata.krzus@katowice.lasy.gov.pl
17	Małgorzata Kupczak	Nadleśnictwo Węgierska Górka	Specjalista ds. ochrony lasu i przyrody	malgorzata.kupczak@katowice.lasy.gov.pl
22		Ministerstwo Środowiska Departament Leśnictwa i Łowiectwa w		
23		Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego w Poznaniu		
24		Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach		
25	✓ Zygmunt Chromik	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	Główny Specjalista	zygmunt.chromik.katowice@rdos.gov.pl

26		Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach		
27		Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach		
28	Andrzej Kalata	Starostwo Powiatowe w Żywcu	Starosta	
29	✓ Andrzej Piecha	Starostwo Powiatowe w Żywcu Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami	Dyrektor Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami	geodezja@zywiec.powiat.pl
30	Piotr Tyrlik	Gmina Węgierska Górka	Wójt Gminy	
31	✓ Jan Góra	Gmina Lipowa	Wójt Gminy	wojt@lipowa.pl sekretariat@lipowa.pl
32	Maciej Mika	Gmina Radziechowy- Wieprz	Wójt Gminy	
33	Robert Piętka	Gmina Milówka	Wójt Gminy	
34	✓ Łukasz Węgliński	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu	Komendant	straz@zywiec.kppsp.gov.pl
35	Krzysztof Czaja	Komenda Powiatowa Policji w Żywcu	Komendant	
36	✓ Angelika Piecuch	Oddział Biura Zespołu Parków Krajobrazowych w Żywcu	Kierownik	kierownikzywiec@zpk.com.pl anna.smolarska@zpk.com.pl

37	dr hab. Sabina Pierużek-Nowak	Stowarzyszenie dla Natury „WILK”	Prezes	figura.michal@gmail.com ?
38	Zdzisław Spendel	Oddział Biura Urządzania Lasu w Krakowie	Dyrektor	zdzislaw.spendel@krakow.bulugl.pl
39	Wojciech Kądziaława	„Geo-car” Geodezja Leśna	Właściciel	kadziel@interia.pl
40	Jakub Nowak	Oddział Babiogórski PTTK	Prezes	jakub.nowak@pttk.pl
41	dr hab. Zbigniew Wilczek	Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytet Śląski w Katowicach		zbigniew.wilczek@us.edu.pl
42	prof.dr hab. inż. Stanisław Małek	Katedra Ekologii i Hodowli Lasu Wydział Leśny Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie	prof. dr hab inż	dotknięte załogami
43	Michał Jordan	Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Bielsku Białej	Łowczy Okręgowy	miJordan13@gmail.com
44	Stanisław Pękala	DREWOPOL	Właściciel	
45	Andrzej Pękala	Przedsiębiorstwo Żywiec Perła	Właściciel	
46	Łukasz Harat	PRODREWEX-PL	Prezes	
47	Tomasz Bednarz	TOMBED	Właściciel	tartaktb@o2.pl
48	Wojciech Gawel	WGB Firma Usługowo Handlowa	Właściciel	biuro@mostmarpa.pl

49	Łukasz Arczyński	DREWAR	Właściciel	
50	Tomasz Waligóra	Koło łowieckie „KNIEJA” w Ciężynie	Prezes	
51	Paweł Konstanty	Koło łowieckie „BESKID” w Lipowej	Prezes	
52	Łukasz Słowik	Koło łowieckie „WIERCHY” w Miłowie	Prezes	
53	Antoni Matusz	Koło łowieckie „PUCHACZ” w Kameszynie	Prezes	
54	Bogusław Talik	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Kameszyny „PROĆPOK”	Prezes	
55	Wojciech Gwawel	Stowarzyszenie Promocji Turystyki i Rekreacji „GRAŃ” w Węgierskiej Górze	Prezes	
56	Maciej Szczygielski	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej		Maciej.szczygielski@warszawa.bulig.pl
57	Misław Uszak			mis.uszatek75@wp.pl
58				
59				
60				
61				
62				
63				

7.3. Protokół z posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej

PROTOKÓŁ
z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Węgierska Górka,
zwołanej w celu końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urzędniowych
i oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu
oraz oceny projektu planu urządzenia lasu

Narada odbyła się w dniu 27 października 2023 r. w formie hybrydowej: w siedzibie RDLP w Katowicach oraz wideokonferencji poprzez platformę Cisco WEBex.

Naradzie przewodniczył Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Katowicach Hubert Wiśniewski.

Dyrektor RDLP z około miesięcznym wyprzedzeniem skierował zaproszenie do udziału w naradzie do przedstawicieli: Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, Starosty powiatu Żywieckiego, wójtów, przewodniczących rad powiatu i gmin, przedstawicieli znanych lokalnych organizacji społecznych i organizacji zainteresowanych ochroną przyrody w lasach Nadleśnictwa, uczelni, przedstawicieli lokalnych przedsiębiorców leśnych (ZUL, odbiorcy i przetwórcy drewna), Straży Pożarnej, PZŁ, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Wojewódzkiego i Powiatowego Inspektoratu Weterynarii, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Zespołu Parków Krajobrazowych, Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego w Poznaniu, stowarzyszeń, instytucji i organów działających na terenie nadleśnictwa, redaktorów lokalnych mediów.

W spotkaniu z urzędu udział wzięli również Wykonawcy prac tj. BULiGL oraz pracownicy PGL LP, w tym przedstawiciele DGLP, RDLP, Nadleśnictwa.

Zaproszone podmioty i osoby z wyprzedzeniem otrzymały drogą email z RDLP wszystkie referaty i koreferaty, które były prezentowane na spotkaniu.

Ogółem zaproszono 85 podmiotów i osób (z wyłączeniem pracowników BULiGL oraz PGL LP), a w spotkaniu udział wzięło 13 osób (nie licząc pracowników BULiGL oraz PGL LP).

Szczegółowa lista osób zaproszonych oraz osób, które faktycznie wzięły udział w naradzie jest załącznikiem do protokołu.

Część A: końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

Naradę otworzył Zastępca Dyrektora RDLP w Katowicach. Po powitaniu uczestników Dyrektor omówił kwestie organizacyjne przebiegu narady i wskazał na dwa zasadnicze cele spotkania jakimi są analiza zrealizowanej przez Nadleśnictwo gospodarki minionego okresu oraz dyskusja nad zapisami projektu nowego PUL.

Pracownik Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Katowicach omówił kwestie techniczne przebiegu narady wskazując, iż osoby chętne do udziału w dyskusji powinny zgłaszać się za pośrednictwem czatu do bezpośredniej wypowiedzi, albowiem na czacie nie prowadzimy dyskusji, tylko rozwiązujemy problemy techniczne (wsparcie informatyczne). Uczestnicy zostali również poinformowani, iż przebieg narady jest rejestrowany (nagrywany) na potrzeby spisania protokołu. Poprosił również, aby uczestnicy logowali się imieniem i nazwiskiem w celu identyfikacji na potrzeby potwierdzenia udziału na liście obecności.

Naczelnik wydziału Urządzania Lasu RDLP w Katowicach przedstawił podstawy formalnoprawne opracowywanego projektu planu urządzenia lasu oraz harmonogram obrad, następnie omówił kolejne etapy realizacji prac nad projektem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa, zwracając szczególną uwagę na etap konsultacji społecznych. Zgodnie z procedurą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projekt planu urządzenia lasu i jego prognoza oddziaływania na środowisko zostaną poddane konsultacji społecznej poprzez wyłożenie do publicznego wglądu, opublikowanie na stronach BIP RDLP w Katowicach oraz ogłoszenie o wyłożeniu w lokalnej prasie, jak również zostaną poddane opiniowaniu poprzez właściwego RDOŚ.

Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Zgodnie z harmonogramem zaprezentowano referaty i wystąpienia uczestników:

I. Referat nadleśniczego przedstawiający analizę gospodarki leśnej w minionym okresie (01.01.2014 r. – 31.12.2023 r.).

Nadleśniczy w swoim referacie, omówił szczegółowo następujące tematy:

1. Zmiany w stanie posiadania.
2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem.
3. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.
4. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych.
5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn.
6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej;
7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.
8. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu (według tabeli XIII IUL).

Szczegóły znajdują się w ww. referacie.

II. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu.

Kierownik ZOL w Opolu w swoim referacie, przedstawił hylopatologiczną charakterystykę stanu lasu. Omówił czynniki i zjawiska szkodotwórcze jakie wystąpiły w latach 2014-2023. Oceniał stan zdrowotny i stan sanitarny lasu i przedstawił ocenę stanu ogólnej ochrony lasu w nadleśnictwie. Wskazał podstawowe zadania wynikające z potrzeby realizowania obligatoryjnych zapisów Instrukcji Ochrony Lasu, aktualnego stanu lasu oraz zidentyfikowanych dla obszaru nadleśnictwa potencjalnych i realnych zagrożeń.

W podsumowaniu stwierdził, iż nadleśnictwo charakteryzuje się znaczącym poziomem istotności gospodarczej całości problematyki ochrony lasu.

Szczegóły znajdują się w ww. referacie.

III. Koreferat wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Kierownik pracowni urządzania lasu BULiGL Oddział w Krakowie w koreferacie odniósł się do poszczególnych zagadnień przedstawionych w Referacie Nadleśniczego. Dokonał analizy stanu posiadania, porównania zadań gospodarczych z ich realizacją, zmian struktury drzewostanów w okresie 10-letnim oraz wpływ gospodarki leśnej na skład gatunkowy drzewostanów. Potwierdził dobrą ocenę upraw i młodników i przedstawił ocenę uszkodzeń

drzewostanów od zwierzyny oraz patogenów grzybowych w kontekście wyników prac nad Projektem PUL na lat 2024-2033. Nie wniósł zastrzeżeń do Referatu i stwierdził, że Nadleśnictwo prawidłowo prowadziło gospodarkę leśną w okresie obowiązywania PUL na lata 2014-2023. Nadleśnictwo racjonalnie gospodarowało zasobami drzewnymi, o czym świadczy dobry stan lasów.

Dyskusja

Do części obrad do tyżcej analizy gospodarki leśnej za okres ubiegły uczestnicy narady nie zgłaszali uwag w dyskusji.

IV. Ocena końcowa gospodarki leśnej sporządzona przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach.

Przewodniczący narady przypomniał, że ocena prowadzenia gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym w nadleśnictwie jest oparta o cztery zasady zawarte w ustawie o lasach:

- zasadę powszechnej ochrony lasów,
- zasadę trwałości utrzymania lasów,
- zasadę ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów
- zasadę powiększania zasobów.

Rozpoczął ocenę gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym odnosząc się najpierw do zasady powiększania zasobów leśnych, która w nadleśnictwie Węgierska Górka została zachowana zarówno w odniesieniu do powierzchni leśnej jak i zasobów drzewnych. Przypomniał, że w ubiegłych okresach gospodarczych drzewostany nadleśnictwa, zwłaszcza świerkowe uległy uszkodzeniu, co skutkowało zmianą struktury drzewostanów i spadkiem zasobności i bieżącego przyrostu, natomiast obecnie widoczna jest odbudowa zasobów drzewnych. Przeciętny wzrost zasobności o 22% w stosunku do poprzedniej inwentaryzacji urzędzeniowej ocenił jako wysoki i stwierdził, że praca leśników również się do tego przyczyniła.

Następnie odniósł się do zasady ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów zwracając uwagę na specyfikę nadleśnictwa Węgierska Górka, które jest nadleśnictwem górkim o dużej presji turystycznej, a funkcja gospodarcza lasów schodzi tutaj na dalszy plan. Podkreślił rolę Nadleśnictwa w udostępnianiu lasów do celów turystycznych i rekreacyjnych i wysoko ocenił poziom prowadzenia edukacji leśnej.

Odnosząc się do zachowania zasady trwałości utrzymania lasów zwrócił uwagę na rozmiar prac odnowieniowych i pielęgnacyjnych jakie nadleśnictwo wykonało na powierzchniach pokłeskowych. Stwierdził, że pielęgnacja lasu wymaga na obecnym etapie wyważonych działań, aby uzyskać lub utrzymać właściwe składy gatunkowe ukierunkowane w przypadku nadleśnictwa Węgierska Górka na wielogatunkowe drzewostany z przewagą buka i znacznym udziałem jodły i świerka, który wciąż jest ważnym gatunkiem w karpackich lasach.

Na koniec ocenił nadleśnictwo Węgierska Górka w kontekście zachowania zasady powszechnej ochrony lasów. Omówił główne czynniki szkodotwórcze w lasach Nadleśnictwa: zwierzyna płowa, a zwłaszcza jeleni oraz patogeny grzybowe, głównie opieńka. Stwierdził, że wszystkie nadleśnictwa beskidzkie mają problem z nadmiernym stanem jeleniowatych, które powodują znaczne szkody w młodnikach jodłowych świerkowych i bukowych I i II klasy wieku obniżając znacznie ich jakość, osłabiając i narażając na działanie innych czynników. Wskazał na potrzebę odpowiedniej regulacji stanu zwierzyny, głównie jelenia i poprosił o zgłaszane potrzeb w tym zakresie do RDLP. Następnie scharakteryzował szkody powodowane przez

patogeny grzybowe (opieńkę), które występują w drzewostanach wszystkich klas wieku osłabiając je znacząco. Przypomniat, że nie ma skutecznych metod zwalczania i zapobiegania szkodom powodowanych przez opieńkową zgniliznę korzeni. Ocenit utrzymywanie stanu sanitarnego drzewostanów na wysokim poziomie

Dyrektor pozytywnie ocenit gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Węgierska Górka za okres 2014-2023 (ocena bardzo dobra).

Szczegóły znajduj się w Ocenie Końcowej.

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych

I. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący propozycji gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy.

Dyrektor BULiGL Oddział w Krakowie przedstawit podsumowanie zadań na projektowany okres gospodarczy oraz zaprezentował „Prognozę zmian stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego 2024-2033” opartą o przyrost bieżący roczny tablicowy oraz przyrost użyteczny.

Następnie Kierownik pracowni urządzania lasu BULiGL Oddział w Krakowie przedstawit referat, w którym omówit uzyskane wyniki z inwentaryzacji zasobów leśnych w Nadleśnictwie, założenia i podstawy tworzonego planu urządzania lasu.

W szczególności omówieniu poddano:

1. Zgodność wykonanych prac z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi instrukcjami, zasadami i wytycznymi KZP oraz wytycznymi RDLP w Katowicach, w tym:
 - zakres i rozmiar wykonanych prac terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień i ustaleń z Nadleśnictwem oraz Zespołem ds. Urządzania Lasu RDLP w Katowicach,
2. Wyniki prac inwentaryzacyjnych obrazujące obecny stan lasu na tle przyrodniczych warunków produkcji leśnej, w tym:
 - stan posiadania,
 - przyrodnicze warunki produkcji leśnej,
 - podział powierzchniowy i numeracja oddziałów,
 - zagadnienia nasiennictwa i selekcji,
 - charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych,
3. Propozycje prowadzenia gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy, w tym:
 - podział według dominujących funkcji lasu,
 - podział na gospodarstwa,
 - wieki rębności,
 - projektowany etat oraz wytyczne w zakresie użytkowania rębego i przedrębego,
 - projektowane zadania oraz wytyczne w zakresie prac hodowlanych,
 - wykaz odnowień naturalnych,
 - kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej,
 - kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej,
 - kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej,
 - wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego,

Przedstawione przez Wykonawcę prac ww. zagadnienia są spójne z zapisami i ustaleniami wynikającymi z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

W wyniku przeprowadzonych prac dokonano weryfikacji otrzymanych danych ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa. Rozbieżności pomiędzy otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) zostały usuwane na bieżąco, dlatego „Wykazu rozbieżności” nie sporządzano.

W dniach 19-22 czerwca 2023 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Węgierska Górka. Kontroli dokonał Zespół zadaniowy powołany przez Dyrektora RDLP w Katowicach. Kontrola objęła 50 powierzchni kołowych w trakcie, której stwierdzono prawidłowość wykonanych prac. W trakcie odbioru przeprowadzono również kontrolę inwentaryzacji drewna martwego. Wyniki testu zostały omówione i przyjęte przez komisję.

II. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący Programu Ochrony Przyrody oraz Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Dyrektor BULiGL Oddział w Krakowie przedstawił podstawowe zagadnienia, zawarte w Programie Ochrony Przyrody i Prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko

Program ochrony przyrody (POP):

1. Zawartość programu ochrony przyrody.
2. Źródła informacji o środowisku przyrodniczym.
3. Walory przyrodnicze.
4. Formy ochrony przyrody.
5. Zadania z zakresu ochrony przyrody.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Węgierska Górka (POŚ):

1. Podstawy i metodyka opracowania.
2. Analiza wpływu zapisów projektu planu na środowisko oraz formy ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa i w jego sąsiedztwie.
3. Stwierdzenie braku negatywnego oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na obszary Natura 2000 w zarządzie Nadleśnictwa oraz na środowisko (w tym gatunki roślin, zwierząt i grzybów)
4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu pul.

Komisja zaakceptowała wnioski w sprawie ochrony lasu oraz monitoringu skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu w zakresie oddziaływania na środowisko i na obszary Natura 2000 zawarte w/w dokumentach.

III. Koreferat nadleśniczego do referatu Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Węgierska Górka zaakceptował zapisy zawarte w Referacie BULiGL oraz POP i POS. Podkreślił, że dokumenty zostały sprawdzone, a uwagi uwzględnione przez autorów przedmiotowych opracowań. Nadleśniczy bardzo wysoko ocenił współpracę z BULiGL Oddział w Krakowie, która odbywała się na każdym etapie prac nad planem urządzenia lasu oraz merytoryczny nadzór ze strony RDLP w Katowicach. Podziękował również podległym pracownikom Nadleśnictwa oraz wszystkim osobom zaangażowanym w prace nad projektem planu urządzenia lasu.

Część B: projekt planu urządzenia lasu.

Końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Przyjęte zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Węgierska Górka projektowane były w oparciu o zapisy Protokołu z KZP i wytyczne RDLP w Katowicach.

Komisja zaakceptowała przedstawiane w projekcie planu urządzenia lasu:

1. Zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennej zagospodarowania regionu.
2. Wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.
3. Etat określony według potrzeb hodowlanych i ochronnych w rozmiarze:
 - rozmiar miąższościowy użytków rębnych w ilości 73 541 m³ grubizny netto.
 - etat powierzchniowy użytków rębnych w 1 024,89 ha, w tym użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego 1 016,91 ha,
 - powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 3 074,33 ha (TW – 1 365,28 ha, TP – 1 709,05 ha), z szacunkowym pozyskaniem w drzewostanach przeznaczanych do użytkowania przedrębnego w wysokości 244 000 m³ grubizny netto, co stanowi około 55% wielkości spodziewanego przyrostu miąższości w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębego.
 - Przyjęta wielkość użytkowania rębego jest etatem według potrzeb hodowlanych i zgodna z pożądanym stanem tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego,
4. Rozmiar prac z zakresu hodowli lasu, w tym:
 - projektowaną powierzchnię zalesień i odnowień w rozmiarze 279,28 ha
 - projektowaną powierzchnię pielęgnowania upraw i młodników 5 070,70 ha.
5. Zadania dotyczące ochrony lasu, w tym zadania ochrony przeciwpożarowej wynikające z zaliczenia Nadleśnictwa do III kategorii zagrożenia pożarowego.
6. Zadania dotyczące gospodarki łowieckiej i potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej.
7. Uzupełnienia do ustaleń protokołu KZP w postaci:
 - a. przyjęcia sposobów zagospodarowania rębnią V w celu kształtowania struktury przerębowej w wybranych drzewostanach
 - b. Przyjęcia zaproponowanych wieków rębności: 80 lat dla dęba czerwonego oraz 40 lat dla olszy szarej.
 - c. dodatkowe kryteria zaliczania drzewostanów dla gospodarstwa specjalnego:
 - proponowane poszerzenie rezerwatu „Romanka”,
 - lasy w strefie ujęć wody,
 - lasy na stokach o nachyleniu powyżej 45⁰ oraz na stromych zboczach jarów i wąwozów,

W podsumowaniu obrad Przewodniczący stwierdził, iż Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Węgierska Górka potwierdza:

- dokonanie oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu,
- pozytywne wyniki prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień ekspirującego PUL w zakresie oddziaływania na środowisko i na obszar Natura 2000,

- wykonanie projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP,
- akceptację prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

Dyskusja

W dyskusji zabrał głos Pan Adam Jurzykowski przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach. Nie wniósł szczegółowych uwag i zastrzeżeń do Projektu PUL na tym etapie, jednakże stwierdził, że szczegółowej analizy dokumentacji PUL RDOŚ dokona podczas opiniowania w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zwrócił natomiast uwagę, że w związku z nowelizacją ustawy ocenowej dokonanej we wrześniu 2023r obowiązujące plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 stały się bezterminowe i będą jedynie podlegać rewizji w razie potrzeby co 6 lat. Przypomniał, że projekt PZO dla obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” będzie zatwierdzony w pierwszym kwartale 2024r i podziękował za przyjęcie jego zapisów do Projektu PUL. Stwierdził, że wszystkie uzgodnienia dokonane podczas spotkania roboczego z udziałem RDOŚ, RDLP w Katowicach, Nadleśnictwa i BULiGL zostały uwzględnione w Planie (np. propozycja poszerzenie rezerwatu „Romanka”). Następnie podziękował Nadleśnictwu za współpracę w ubiegłym dziesięcioleciu na niwie ochrony przyrody.

Po tej wypowiedzi Przewodniczący zakończył obrady dziękując wszystkim, którzy brali udział w obradach, osobom, które przygotowały prezentacje oraz przypomniał, że z obrad Komisji zostanie sporządzony protokół, który będzie wyłożony do informacji publicznej i poddany konsultacjom społecznym, a wszystkie uwagi i pytania będą rozpatrzone.

Załączniki:

Załącznikami do części A protokołu są:

- lista obecności na NTG,
- Projekt Planu urządzenia lasu wraz Programem ochrony przyrody oraz Prognozą oddziaływania na środowisko projektu w postaci cyfrowej.

Protokółował:

Zenon Ryba

Kierownik pracowni urządzeniowej BULiGL

Przewodniczył:

**Hubert Witold
Wiśniewski**

Elektronicznie podpisany przez
Hubert Witold Wiśniewski
Data: 2023.11.16 20:20:36
+01'00'

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki leśnej

Zatwierdził:

**Damian
Karol
Sieber**

Elektronicznie
podpisany przez
Damian Karol Sieber
Data: 2023.11.19
14:58:41 +01'00'

Dyrektor RDLP w Katowicach

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Węgierska Górka

INFORMACJA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH DLA OSÓB FIZYCZNYCH UCZESTNICZĄCYCH W KOMISJI URZĄDZENIOWEJ

W myśl postanowień art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych), dziennik Urzędowy UE L119/1, 04/05/2016 [RODO] administrator danych osobowych informuje, co następuje:

1. Administratorem danych osobowych przekazywanych przez osoby fizyczne podczas wszelkich kontaktów z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Katowicach jest:
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, adres: 40-543 Katowice, ul. św. Huberta 43/45, REGON: 272537539, strona internetowa: www.katowice.lasy.gov.pl, poczta elektroniczna: sekretariat@katowice.lasy.gov.pl
2. Cel przetwarzania. Przetwarzanie danych osobowych jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c RODO, tj. sporządzenia dokumentacji Komisji będącej elementem procedury przeprowadzenia konsultacji społecznych dla opracowywanego projektu Planu Urządzenia Lasu w ramach realizacji prawa do udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie osobie, której dane dotyczą – w oparciu o art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 Nr 199 poz. 1227, Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, 1566, 1999, z 2018 r. poz. 810, 1089).
3. Dane będą ujawnione na stronach Biuletynu Informacji Publicznej właściwego Nadleśnictwa oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach w celu udokumentowania faktu przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Planu Urządzenia Lasu.
4. Dane osobowe przechowywane będą przez okres niezbędny do realizacji celu, tj. realizacji procedury sporządzania i zatwierdzania Planu Urządzenia Lasu oraz przez okres wymagany wiążącymi administratora przepisami kancelaryjno-archiwizacyjnymi.
5. Posiadają Państwo następujące prawa co do swoich danych osobowych: prawo dostępu do treści swoich danych i ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych oraz prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania.
6. Posiadają Państwo prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uznają, iż przetwarzanie Państwa danych osobowych narusza przepisy RODO.
7. Podanie danych jest niezbędne do realizacji celu, o którym mowa w pkt 2 i pkt 3.
8. Przekazane dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, ul. św. Huberta 43/45, 40-543 Katowice

Tel.: +48 32 609 45 00, fax: +48 32 609 45 03 e-mail: sekretariat@katowice.lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

Zaproszone przez RDLP osoby/instytucje/organizacje						Osoby/instytucje/organizacje, które potwierdziły swój udział		
Lp.	Stanowisko	Imię i nazwisko	Instytucja / organizacja	Adres pocztowy	Adres e-mail	Stanowisko	Imię i nazwisko	Adres e-mail
1	Wojewoda Śląski	Jarosław Wieczorek	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	Jagiellońska 25, 40-032 Katowice	wojewoda@katowice.uw.gov.pl			
2	Marszałek	Jakub Chelstowski	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach	ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice	kancelaria@slaskie.pl; marszal@slaskie.pl	Inspektor	Krzysztof Musik	krzysztof.musik@slaskie.pl ZALOGOWANY
3	Starosta	Andrzej Kalata	Starostwo Powiatowe w Żywcu	34-300 Żywiec, ul. Krasińskiego 13	starostwo@zywiec.powiat.pl			
4	Wójt	Jan Góra	Urząd Gminy Lipowa	ul. Wiejska 44, 34-324 Lipowa	gmina@lipowa.pl			
5	Wójt	Robert Piętka	Urząd Gminy Milówka	Jana Kazimierza 123, 34-360 Milówka	ugmilowka@milowka.com.pl			
6	Wójt	Maciej Mika	Urząd Gminy Radziechowy-Wieprz	34-381 Radziechowy, Wieprz 700	ug@radziechowy-wieprz.pl			
7	Wójt	Piotr Tyrlik	Urząd Gminy Węgierska Góra	Zielona 43, 34-350 Węgierska Góra	ugwg@wegierska-gorka.pl	Kierownik Referatu Inwestycji Komunalnych i Ochrony Środowiska	Bogusław Kubaszek	bkubasze@wegierska-gorka.pl ZALOGOWANY
8	Przewodniczący Rady Powiatu	Wiesław Sypta	Starostwo Powiatowe w Żywcu	34-300 Żywiec, ul. Krasińskiego 13	starostwo@zywiec.powiat.pl			

9	Przewodniczący Rady Gminy	Andrzej Binda	Urząd Gminy Lipowa	ul. Wiejska 44, 34-324 Lipowa	rada.gminy@lipowa.pl			
10	Przewodniczący Rady Gminy	Dariusz Kocierz	Urząd Gminy Milówka	Jana Kazimierza 123, 34-360 Milówka	ugmilowka@milowka.com.pl			
11	Przewodniczący Rady Gminy	Jacek Świniański	Urząd Gminy Radziechowy-Wieprz	34-381 Radziechowy, Wieprz 700	ug@radziechowy-wieprz.pl			
12	Przewodnicząca Rady Gminy	Iwona Kopeć	Urząd Gminy Węgierska Górka	Zielona 43, 34-350 Węgierska Górka	ugwg@wegierska-gorka.pl			
13	Dyrektor	Hanna Pompa-Obońska	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	ul. Ignacego Krasickiego 25, 42-500 Będzin	biurozpk@zpk.com.pl			
14	Prezes	Jakub Nowak	Oddział Babiogórski PTTK w Żywcu	3 Maja 16, 34-300 Żywiec	biuro@zywiec.pttk.pl			
15	Kierownik	Angelika Piecuch-Woźniak	Oddział Biura Zespołu Parków Krajobrazowych w Żywcu	ul. Łączki 44a, 34-300 Żywiec	kierownikzywiec@zpk.com.pl	Kierownik Pracownik	Angelika Piecuch-Woźniak Anna Smolarska	kierownikzywiec@zpk.com.pl ZALOGOWANA anna.smolarska@zpk.com.pl NIEZALOGOWANA
16	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	Mirosława Mierczyk-Sawicka	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	Plac Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice	sekretariat@katowice.rdos.gov.pl	Główny Specjalista	Adam Jurzykowski	adam.jurzykowski@katowice.rdos.gov.pl ZALOGOWANY zygmunt.chromik@katowice.rdos.gov.pl NIEZALOGOWANY
17	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków	Łukasz Konarzewski	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach	ul. Francuska 12, 40-015 Katowice	sekretariat@wkz.katowice.pl			

18	Zastępca Śląskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii	Konrad Kuczera	Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Katowicach	ul. Brynowska 25a, 40-585 Katowice	sekretariat@katowice.wiw.gov. pl			
19	Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Dyrektor Wojewódzkiej Stacji Sanitarno- Epidemiologiczne j w Katowicach	Grzegorz Hudzik	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach	ul. Raciborska 39, 40-074 Katowice	wsse.katowice@sanepid.gov.pl			
20	Powiatowy Lekarz Weterynarii	Magdalena Ciąstek	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Żywcu	ul. Folwark 8, 34-300 Żywiec	zywiec.piw@wetgiw.gov.pl			
21	Dyrektor	Andrzej Piecha	Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Żywcu	al. Wolności 2, 34-300 Żywiec	geodezja@zywiec.powiat.pl	Dyrektor	Andrzej Piecha	geodezja@zywiec.powiat.pl ZALOGOWANY
22	Geodeta	Wojciech Kądziaława	Wojciech Kądziaława GEO-CAR	ul. Spokojna 3D, 33-200 Dąbrowa Tarnowska	kadziel@interia.pl			
23	Prezes	Jolanta Mol	Liga Ochrony Przyrody Okręg Śląski	ul. Bratków 4, 40-045 Katowice	katowice.lop@gmail.com			
24	Prezes	dr hab. Sabina Pieruzek- Nowak	Stowarzyszenie dla Natury „WILK”	ul. Cynkowa 4, 34-324 Twardorzeczka,	sabina.pieruzeknowak@gmail.c om			
25	Prezes Fundacji	Wojciech Owczarz	Fundacja Ekologiczna ARKA 43–300 Bielsko-Biała	ul. Kosmiczna 15 b, 43–300 Bielsko-Biała	fundacjaarka@fundacjaarka.pl			

26	Komendant	Filip Franczyszyn	Hufiec ZHP Węgierska Górka im. Obrońców Węgierskiej Górki	Zielona 42, 34-350 Węgierska Górka	filip.franczyszyn@zhp.net.pl			
27	Prezes Zarządu	Krzysztof Mędrala	Związek Podhalań Oddział Górali Żywieckich	ul. Beskidzka 674, 34-383 Kamesznica	biuro@związek-podhalan.com			
28			Radio ESKA Beskidy	ul. Komorowskich 75, 34-300 Żywiec	beskidy@eska.pl			
29	Redaktor Naczelny	Artur Jarczok	Żywiecka Kronika Beskidzka	ul. Żywiecka 118, 43-300 Bielsko-Biała	redakcja@kronikazywiecka.pl			
30	Redaktor	Kamil Lorańczyk, Katarzyna Dębowska	Żywiec Nasze Miasto	-	k.loranczyk@dz.com.pl; katarzyna.debowska@polskapress.pl			
31	Dyrektor Radia	Ks. Piotr Bączek	Anioł Beskidów	ul. Św. Jana Chrzcziciela 14, 43-346 Bielsko-Biała	radio@aniolbeskidow.pl			
32		dr hab. Zbigniew Wilczek	Uniwersytet Śląski w Katowicach Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska Wydział Nauk Przyrodniczych	ul. Jagiellońska 28, 40-032 Katowice	zbigniew.wilczek@us.edu.pl			
33	Przewodnicząca Koła		Koło Gospodyń Wiejskich w Cięciniu	ul. Kwiatowa 4, 34-350 Cięcina				
34	Przewodnicząca Koła		Koło Gospodyń Wiejskich w Węgierskiej Górcie	Węgierska Górka 34- 350, ul. Nad Solą 5A				

35	Przewodnicząca Koła		Koło Gospodyń Wiejskich w Słotwinie	Słotwina 34-324, ul. Księdza Jerzego Popiełuszki 16				
36	Przewodnicząca Koła	Halina Piecuch	Koło Gospodyń Wiejskich W Lipowej	34-324 Lipowa 93	halinapiecuch58@gmail.com	Przewodnicząca	Halina Piecuch	halinapiecuch58@gmail.com ZALOGOWANA
37	Śląski Komendant Wojewódzki PSP	Jacek Kleszczewski	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach	40-042 Katowice, ul. Wita Stwosza 36	straz@katowice.kwpsp.gov.pl			ZALOGOWANY
38	Komendant	Łukasz Węgliński	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu	ul. Objazdowa 2, 34-300 Żywiec	straz@zywiec.kppsp.gov.pl	Naczelnik Wydziału Operacyjno-Szkoleniowego	Bartłomiej Jakóbiec	bjakobiec@zywiec.kppsp.gov.pl ZALOGOWANY
39	Komendant	Roman Rabsztyn	Komenda Wojewódzkiej Policji w Katowicach	ul. Lompy 19 40-038 Katowice	gabinet-kwp@ka.policja.gov.pl kancelaria-kwp@ka.policja.gov.pl			
40	Komendant	Krzysztof Czaja	Komenda Powiatowa Policji w Żywcu	Al. Piłsudskiego 52, 34-300 Żywiec	komendant@zywiec.ka.policja.gov.pl			
41	Prezydent Izby	Piotr Poziński	Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego	ul. Gronowa 22/1301, 61-655 Poznań	biuro@pigpd.pl			
42	Prezes	Wojciech Wójtowicz	Polski Związek Pracodawców Leśnych	ul. Kopernika 25, 05-870 Błonie	biuro@pzpl.org.pl			
43	Przewodnicząca	Waleria Kosman	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa	ul. św. Huberta 43/45, 40-543 Katowice tel. 32 609 45 00	waleria.kosman@katowice.lasy.gov.pl	Przewodnicząca	Waleria Kosman	waleria.kosman@katowice.lasy.gov.pl ZALOGOWANA
44	Przewodniczący	Tomasz Pacia	Polskie Towarzystwo Leśne Oddział w Katowicach	ul. św. Huberta 43/45, 40-543 Katowice	katowice@ptl.pl			

45	Przewodniczący	Dominik Kolorz	Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ Solidarność	40-286 Katowice, ul. Floriana 7	d.kolorz@solidarnosckatowice.pl			
46	Przewodniczący	Janusz Ziolkowski	MSPL NSZZ „Solidarność” przy RDLP Katowice	ul. Św. Huberta 43/45, 40-543 Katowice	janusz.ziolkowski@katowice.lasy.gov.pl			
47	Przewodniczący	Wojciech Kubica	Związek Leśników Polskich Regionu Górnośląskiego	40-543 Katowice ul. Św. Huberta 43/45	przewodniczacy@zlpkatowice.pl wojciech.kubica@katowice.lasy.gov.pl	Przewodniczący	Wojciech Kubica	przewodniczacy@zlpkatowice.pl ZALOGOWANY
48	Zastępca Dyrektora Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa	Janusz Łogóźny	Ministerstwo Klimatu i Środowiska Departament Leśnictwa i Łowiectwa	ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa	departament.lesnictwa@klimat.gov.pl			
49	Łowczy Okręgowy	Michał Gawdzik	Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Katowicach	ul. Zwycięstwa 2, 41-103 Siemianowice Śląskie	m.gawdzik@pzlow.pl zo.katowice@pzlow.pl			
50	Łowczy Okręgowy	Grzegorz Siwec	Zarząd Okręgowy PZŁ w Bielsku Białej	43-300 Bielsko – Biała, ul. Starconki 19	zo.bielskobiala@pzlow.pl			
51	Prezes	Paweł Konstanty	Koło Łowieckie BESKID-ŻYWIEC w Lipowej	ul. Leśna 21, Twardorzeczka, 34-324 Lipowa	pkonstanty@o2.pl			
52	Prezes	Wojciech Pierlak	Koło Łowieckie "Puchacz" w Kameszniczy	34-383 Szare 298	puchacz.kamesznica@gmail.com			
53	Prezes	Bogusław Polak	Koło Łowieckie "Knieja" w Ciężynie	34-324 Lipowa, ul. Ładna 7	kniejaciecina1@op.pl			
54	Prezes	Łukasz Słowik	Koło Łowieckie "Wierchy" w Miłówce	34-360 Miłówka, Sosnowa 35	klwierchy@milowka.pl			

55	Wykonawca	Adam Filary	KOMPLEKSOWE USŁUGI LEŚNE ADAM FILARY	ul. Wczasowa 882, 34-383 Kamesznica	filaryjustyna@wp.pl			
56	Lider Konsorcjum	Wojciech Gaweł	WGB Wojciech Gaweł Firma Usługowo-Handlowa	ul. Obrońców Węgierskiej Górki 9, 34-350 Węgierska Górka	baza@wgb.com.pl			
57	Wykonawca	Patrycjusz Gruca	WINTER FOREST PATRYCJUSZ GRUCA	ul. Spokojna 24F, 43-460 Wisła	max109@o2.pl			
58	Lider Konsorcjum	Piotr Kubica	Kubica Piotr „ZRYWKA DREWNA”	ul. Kameliowa 12, 34-300 Żywiec	iwonakubica487@gmail.com			
59	Właściciel	Arkadiusz Jarco	DREW-TRANS ARKADIUSZ JARCO	Malinowa 15, 34-350 Żabnica	drewtrans2021@gmail.com			
60	Właściciel	Henryk Pawlus	DREWOP HENRYK PAWLUS	Trakt Cesarski 30/1, 34-350 Cisiec	hpawlus@o2.pl			
61	Właściciel	Stanisław Alicja Pękala	DREWPOL SPÓŁKA JAWNA STANISŁAW I ALICJA PĘKALA	Kościuszki 12A, 34-350 Węgierska Górka	biuro@pekala-drewpol.com			
62	Właściciel	Krzysztof Szczotka	KRZYSZTOF SZCZOTKA FIRMA DREWMIX	Pr. St. Wyszyńskiego 78; 34-350 Cisiec	drewmixkamesznica@o2.pl			
63	Właściciel	Mariusz Jarco	MARIUSZ JARCO FIRMA TRANS-MARC	Malinowa 15; 34-350 Żabnica	mariuszscania@op.pl			
64	Właściciel	Łukasz Harat	PRODREWEX-PL SP. Z O.O	Ks. Karola Śmiecha 61	info@pro-drewex.com.pl			

65	Właściciel	Andrzej Helena Pękala	PRZEDSIĘBIORSTWO ŻYWIEC-PERŁA PĘKALA ANDRZEJ I HELENA SP. J.	Źródłana 8, 34-350 Żabnica	pekala@zywiecperla.com.pl	Właściciel	Andrzej Pękala	pekala@zywiecperla.com.pl ZALOGOWANY
66	Właściciel	Tadeusz Babuška	TADEUSZ BABUŠKA DREWEX	Ks. Karola Śmiecha 51; 34-350 Żabnica	elababuska05@o2.pl			
67	Właściciel	Tomasz Bednarz	TOMBED TOMASZ BEDNARZ	Orzechowa 1A, 34-324 Lipowa	tartaktb@o2.pl			
68	Właściciel	Franciszek Kupczak	ZPH - U FRANK- DREW FRANCISZEK KUPCZAK	Sportowa; 34-350 Cisiec	kupczak2@op.pl			
69	Właściciel	Łukasz Arczyński	DREWAR ŁUKASZ ARCZYŃSKI	RAJCZA 365B, 34- 370 RAJCZA	drewar.biuro@wp.pl			
70	Właściciel	Dariusz Dendys	WYROBY DRZEWNE I USŁUGITARTACZNE DENDYS DARIUSZ	Jana Pawła II 150, 34-335 Krzyżowa	tartak.dendys@op.pl			
71	Właściciel	Zbigniew Kruszecki	TRAKPOL SP. Z O.O.	Beskidzka 2; 34-300 Trzebinia	trakpol@poczta.onet.pl			
72	Właściciel	Bogusław, Marcin, Stanisław Potaczek	F.P.H.U.PALETPOL S.C. BOGUSŁAW STANISŁAW, MARCIN POTACZEK	Olszówka 71; 34- 730Mszana Dolna	paletpol6@op.pl			
73	Dziekan Wydziału Leśnego Profesor	Marcin Pietrzykowski	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Leśny	al. 29-listopada 46, 31-425 Kraków	marcin.pietrzykowski@urk.edu. pl			
74	Dziekan Wydziału Leśnego Profesor	Marta Aleksandrowicz- Trzcińska	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Leśny	ul. Nowoursynowska 159 Bud. 34 02-776 Warszawa	marta_aleksandrowicz_trzcinsk a@sggw.edu.pl			

75	Dziekan Wydziału Leśnego Profesor	Piotr Łakomy	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Leśny i Technologii Drewna	ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań	plakomy@up.poznan.pl			
76	Profesor	Jan Banaś	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Leśny, Katedra Zarządzania Zasobami Leśnymi	al. 29-listopada 46, 31-425 Kraków	jan.banas@urk.edu.pl			
77	Kierownik Katedry Profesor nadzwyczajny	Roman Jaszczak	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Leśny i Technologii Drewna, Katedra Urządzania Lasu	ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań	romanj@up.poznan.pl			
78	Profesor	Roman Wójcik	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Leśny, Katedra Urządzania Lasu, Dendrometrii i Ekonomiki Leśnictwa	ul. Nowoursynowska 159 Bud. 34 02-776 Warszawa	roman_wojcik@sggw.edu.pl			
79	Kierownik Katedry Profesor	Stanisław Małek	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Leśny	al. 29-listopada 46, 31-425 Kraków	stanislaw.malek@urk.edu.pl			
80	Kierownik Studiów Podyplomowych Profesor URK	Jan Bodziarczyk	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Leśny	al. 29-listopada 46, 31-425 Kraków	jan.bodziarczyk@urk.edu.pl			
81	Profesor	Jarosława Lasota	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Leśny	al. 29-listopada 46, 31-425 Kraków	jaroslaw.lasota@urk.edu.pl			
82	Kierownik Katedry	Jarosław Socha	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Leśny	al. 29-listopada 46, 31-425 Kraków	jaroslaw.socha@urk.edu.pl			

	Koordinator dyscypliny: nauki leśne Profesor							
83		dr hab. Zbigniew Wilczek	Uniwersytet Śląski w Katowicach Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska Wydział Nauk Przyrodniczych	ul. Jagiellońska 28, 40-032 Katowice	zbigniew.wilczek@us.edu.pl			
84	Przewodniczący Konwentu Emerytowanych Nadleśniczych	Romuald Jurzykowski	Konwent Emerytowanych Nadleśniczych	ul. Leśników 19, 43-210 Kobiór	romek.jurzykowski@interia.pl			
85	Emerytowany Nadleśniczy Nadleśnictwa	Maria Ciapka	Emerytowany Nadleśniczy Nadleśnictwa	Ostre 108, 34-324 Ostre				
86	Dyrektor Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej	Janusz Dawidziuk	Zarząd Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej	ul. Leśników 21, Sękocin Stary, 05- 090 Raszyn	sekretariat@zarzad.buligl.pl	Starszy Inspektor	Ryszard Mazurczak	ryszard.mazurczak@zarzad.buligl.pl ZALOGOWANY
87	Dyrektor Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Zdzisław Spendel	Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Senatorska 15, 30-106 Kraków	zdzislaw.spendel@krakow.buligl.pl	Dyrektor Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Zdzisław Spendel	zdzislaw.spendel@krakow.buligl.pl OSOBIŚCIE
88	Z-ca Dyrektora Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Jan Lach	Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Senatorska 15, 30-106 Kraków	jan.lach@krakow.buligl.pl	Z-ca Dyrektora Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Jan Lach	jan.lach@krakow.buligl.pl ZALOGOWANY
89	Technolog Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Krzysztof Murzynowski	Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Senatorska 15, 30-106 Kraków	krzysztof.murzynowski@krakow.buligl.pl	Technolog Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Krzysztof Murzynowski	krzysztof.murzynowski@krakow.buligl.pl ZALOGOWANY
90	Kierownik Drużyny Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej	Zenon Ryba	Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie	Senatorska 15, 30-106 Kraków	zenon.ryba@krakow.buligl.pl	Kierownik Drużyny Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej	Zenon Ryba	zenon.ryba@krakow.buligl.pl OSOBIŚCIE

	Oddział w Krakowie					Oddział w Krakowie		
91	Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu DGLP	Jacek Przypasniak	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa	jacek.przypasniak@lasy.gov.pl			
92	Główny Specjalista Wydziału Urządzania Lasu DGLP	Lena Wyderkowska	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa	lena.wyderkowska@lasy.gov.pl	Główny Specjalista Wydziału Urządzania Lasu DGLP	Lena Wyderkowska	lena.wyderkowska@lasy.gov.pl OSOBISCIE
93	Główny Specjalista Wydziału Urządzania Lasu DGLP	Marcin Polewczyk	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa	marcin.polewczyk@lasy.gov.pl			
94	Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Opolu	Grzegorz Guzik	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych Zespół Ochrony Lasu w Opolu	ul. Groszowicka 10, 45-517 Opole	grzegorz.guzik@lasy.gov.pl	Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Opolu	Grzegorz Guzik	grzegorz.guzik@lasy.gov.pl OSOBISCIE
95	Główny Specjalista Zespołu Ochrony Lasu w Opolu	Dariusz Hutka	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych Zespół Ochrony Lasu w Opolu	ul. Groszowicka 10, 45-517 Opole	dariusz.hutka@lasy.gov.pl			
96	Regionalny Inspektor Śląskiego Regionu Inspekcyjnego	Ireneusz Szczepaniak	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych Śląski Region Inspekcyjny	ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa	ireneusz.szczepaniak@lasy.gov.pl			
97	Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej	Hubert Wiśniewski	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	hubert.wisniewski@katowice.lasy.gov.pl	Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej	Hubert Wiśniewski	hubert.wisniewski@katowice.lasy.gov.pl OSOBISCIE
98	Zastępca Dyrektora ds. Ekonomicznych	Marek Czader	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	marek.czader@katowice.lasy.gov.pl			

99	Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu	Mirosław Niebrzydowski	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	m.niebrzydowski@katowice.lasy.gov.pl	Starszy Specjalista w Wydziale Hodowli Lasu	Dorota Niemczyk	dorota.niemczyk@katowice.lasy.gov.pl ZALOGOWANA
100	Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu	Liliana Armatys	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	liliana.armatys@katowice.lasy.gov.pl	Starszy Specjalista w Wydziale Ochrony Lasu	Remigiusz Brzeziński	remigiusz.brzezinski@katowice.lasy.gov.pl ZALOGOWANY
101	Główny Specjalista Zespołu ds. Ochrony Przeciwpowodzi i Obronności	Krzysztof Boruń	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	krzysztof.borun@katowice.lasy.gov.pl	Główny Specjalista Zespołu ds. Ochrony Przeciwpowodzi i Obronności	Krzysztof Boruń	krzysztof.borun@katowice.lasy.gov.pl ZALOGOWANY
102	Główny Specjalista Zespołu ds. Geomatyki	Adam Migurski	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	adam.migurski@katowice.lasy.gov.pl	Główny Specjalista Zespołu ds. Geomatyki	Adam Migurski	adam.migurski@katowice.lasy.gov.pl ZALOGOWANY
103	Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego	Piotr Król	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	piotr.krol@katowice.lasy.gov.pl	Starszy Specjalista w Wydziale Kontroli i Audytu Wewnętrznego	Ewa Zielińska	ewa.zielinska2@katowice.lasy.gov.pl ZALOGOWANA
104	p.o. Naczelnik Wydziału Kadr	Bożena Fryc	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	bozena.fryc@katowice.lasy.gov.pl			
105	Naczelnik Wydziału Organizacji, Promocji i Edukacji	Stanisław Wypych	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	stanislaw.wypych@katowice.lasy.gov.pl			
106	Główny Specjalista Zespołu ds. BHP i Ochrony Mienia	Wojciech Jaroń	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	wojciech.jaron@katowice.lasy.gov.pl			
107	Naczelnik Wydziału Informatyki	Lucjan Pamuła	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	lucjan.pamula@katowice.lasy.gov.pl			

108	Naczelnik Wydziału Infrastruktury Leśnej	Karol Płociszko	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	karol.plociszko@katowice.lasy.gov.pl			
109	Naczelnik Wydziału Administracji	Marek Zajac	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	marek.zajac@katowice.lasy.gov.pl	Naczelnik Wydziału Administracji	Marek Zajac	marek.zajac@katowice.lasy.gov.pl ! ZALOGOWANY
110	Naczelnik Wydziału Koordynacji Projektów Rozwojowych	Wojciech Jendroska	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	wojciech.jendroska@katowice.lasy.gov.pl			
111	Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi	Wojciech Drabik	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	wojciech.drabik@katowice.lasy.gov.pl			
112	Główna Księgowa	Sylwia Pękała	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	sylvia.pekala@katowice.lasy.gov.pl			
113	Naczelnik Wydziału Analiz i Planowania	Krzysztof Majsterkiewicz	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	k.majsterkiewicz@katowice.lasy.gov.pl			
114	Naczelnik Wydziału Gospodarki Drewnem	Arkadiusz Dudek	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	arkadiusz.dudek@katowice.lasy.gov.pl			
115	Rzecznik Prasowy	Sławomir Cichy	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	slawomir.cichy@katowice.lasy.gov.pl			
116	Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu	Grzegorz Janas	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	grzegorz.janas@katowice.lasy.gov.pl	Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu	Grzegorz Janas	grzegorz.janas@katowice.lasy.gov.pl OSOBIŚCIE
117	Starszy Referent w Wydziale Urządzania Lasu	Justyna Depczyńska	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	justyna.depczynska@katowice.lasy.gov.pl	Starszy Referent w Wydziale Urządzania Lasu	Justyna Depczyńska	justyna.depczynska@katowice.lasy.gov.pl OSOBIŚCIE

118	Starszy Specjalista Wydziału Urządzania Lasu	Dariusz Janczyk	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. Św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	dariusz.janczyk@katowice.lasy. gov.pl	Starszy Specjalista Wydziału Urządzania Lasu	Dariusz Janczyk	dariusz.janczyk@katowice.lasy.gov.pl OSOBIŚCIE
119	Nadleśniczy	Marian Knapek	Nadleśnictwo Węgierska Górka	ul. Zielona 62, 34-350 Węgierska Górka	marian.knapek@katowice.lasy. gov.pl	Nadleśniczy	Marian Knapek	marian.knapek@katowice.lasy.gov.pl OSOBIŚCIE
120	Zastępca Nadleśniczego	Wojciech Motyka	Nadleśnictwo Węgierska Górka	ul. Zielona 62, 34-350 Węgierska Górka	wojciech.motyka@katowice.las y.gov.pl	Zastępca Nadleśniczego	Wojciech Motyka	wojciech.motyka@katowice.lasy.gov.pl OSOBIŚCIE
121	Inżynier Nadzoru	Piotr Olesiak	Nadleśnictwo Węgierska Górka	ul. Zielona 62, 34-350 Węgierska Górka	piotr.olesiak@katowice.lasy.gov. pl	Inżynier Nadzoru	Piotr Olesiak	piotr.olesiak@katowice.lasy.gov.pl ZALOGOWANY
122		Pracownicy Nadleśnictw a Węgierska Górka	Nadleśnictwo Węgierska Górka	ul. Zielona 62, 34-350 Węgierska Górka	wegierska@katowice.lasy.gov. pl		Pracownicy Nadleśnictw a Węgierska Górka	wegierska@katowice.lasy.gov.pl ZALOGOWANI

7.4. Koreferat Nadleśniczego Nadleśnictwa Węgierska Górka

Nadleśnictwo Węgierska Górka

Węgierska Górka, 25.10.2023 r.

Zn. spr.: Z.602.1.2023.WM

KOREFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA WĘGIERSKA GÓRKA

**DO REFERATU BIURA URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI
LEŚNEJ W KRAKOWIE
NA NARADĘ TECHICZNO-GOSPODRCZĄ DLA
NADLEŚNICTWA WĘGIERSKA GÓRKA
NA LATA 2024 – 2033**

Węgierska Górka, 27 październik 2023r.

Nadleśnictwo Węgierska Górka
ul. Zielona 62, 34-350 Węgierska Górka
tel.: +48 33 864-12-14, fax: +48 33 864-14-81, e-mail: wegierska@katowice.lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

Niniejszy koreferat stanowi odniesienie do Referatu Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Krakowie na Naradę Techniczno-Gospodarczą, zwołaną w celu sformułowania „Projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka na lata 2024-2033” oraz akceptacji sporządzonej „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzania Lasu”.

Referat BULiGL w Krakowie uwzględnia dotychczasowe ustalenia i uzgodnienia dotyczące opracowania Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka - VI rewizji, a w szczególności:

1. Wytyczne wynikające z protokołu Komisji Założeń Planu
2. Ustalenia poczynione w trakcie uzgodnień z pracownikami Nadleśnictwa Węgierska Górka dotyczące: opisów taksacyjnych, przebiegu granic leśnictw, oddziałów i wydzieleń oraz proponowanych zabiegów gospodarczych, dotyczące:
 - Rodzajów rębni, nawrotów cięć, kwalifikowania drzewostanów do użytkowania rębnego;
 - Przyjęcia sposobu wyliczenia etatu;
 - Drzewostanów przeznaczonych do przebudowy;
 - Powierzchni przeznaczonej do sukcesji naturalnej;
 - Powierzchni KO i KDO;
 - Wskazań gospodarczych w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym;
3. Ustalenia dotyczące między innymi planowanego rozmiaru zadań gospodarczych w zakresie użytkowania i zagospodarowania lasu oraz pozostałych parametrów zawartych w przygotowywanym projekcie Planu Urządzania Lasu.

Nadleśnictwo Węgierska Górka otrzymało od BULiGL w Krakowie „Projekt Planu Urządzania Lasu na okres gospodarczy od 1.01.2024 do 31.12.2033”, „Program Ochrony Przyrody” oraz projekt „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu PUL dla Nadleśnictwa Węgierska Górka na okres gospodarczy od 1.01.2024 do 31.12.2033”.

Dokumenty te zostały sprawdzone, a uwagi i sprostowania przekazano Kierownik II Pracowni Urządzania Lasu, Panu Zenonowi Rybie, które zostały uwzględnione przez

autorów przedmiotowych w/w opracowań.

Wobec powyższego Nadleśnictwo Węgierska Górka akceptuje zapisy zawarte w Referacie Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Krakowie i nie wnosi do nich zastrzeżeń.

Nadleśnictwo Węgierska Górka składa podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w prace nad Planem Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Węgierska Górka na kolejne dziesięciolecie. W szczególności dziękuję Panu Zdzisławowi Spendelowi, Dyrektorowi BULiGL w Krakowie oraz Panu Zenonowi Rybie Kierownikowi II Pracowni Urządzania Lasu, jak również wszystkim pracownikom tejże drużyny za ponad dwuletnią owocną współpracę.

Szczególne podziękowania kieruję do Grzegorz Janasa, Naczelnikowa Wydziału ds. Urządzania Lasu RDLP w Katowicach i wszystkich pracowników Wydziału za pełne zaangażowanie i wsparcie oraz stwarzanie warunków do rzeczowej trójstronnej współpracy. Dziękuję również Naczelnikowi Wydziału Hodowli Lasu, Panu Mirosławowi Niebrzydowskiemu, oraz Naczelnikowi Wydziału Ochrony Lasu, Pani Lilianie Armatys za ich merytoryczne wsparcie i bezcenną pomoc.

Podziękowania składam wszystkim pracownikom Nadleśnictwa Węgierska Górka tj; Z-cy Nadleśniczego, Leśniczym, Inżynierom Nadzoru, Podleśniczym, Pracownikom działu technicznego i działu administracji, za zaangażowanie w prace w trakcie opracowywania nowego Planu Urządzenia Lasu.

Z poważaniem,
Marian Knapik
Nadleśniczy Nadleśnictwa

/dokument podpisano elektronicznie/

7.5. Protokół kontroli pomiaru miąższości przeprowadzonej w wydzieleniach leśnych

Protokół

z kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych zakładanych w trakcie prac urządzeniowych w Nadleśnictwie Węgierska Górka

W dniach 20 - 22.06.2023 r. na terenie **Nadleśnictwa Węgierska Górka** dokonano kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych zakładanych w trakcie prac urządzeniowych (III etap prac urządzeniowych). W trakcie odbioru przeprowadzono również kontrolę inwentaryzacji drewna martwego. Kontrolę dokonał Zespół zadaniowy powołany przez Dyrektora RDLP w Katowicach w składzie:

Przedstawiciele RDLP Katowice:

Grzegorz Janas Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Katowicach

Dariusz Janczyk Specjalista SL w Wydziale Urządzania Lasu RDLP w Katowicach

przedstawiciele Nadleśnictwa:

Wojciech Motyka Z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Węgierska Górka

Piotr Olesiak Inżynier Nadzoru Nadleśnictwa Węgierska Górka

Szymon Worek Referent ds. Stanu Posiadania Nadleśnictwa Węgierska Górka

przedstawiciele Wykonawcy:

Jan Lach Z-ca Dyrektora BULiGL Oddz. w Krakowie

Zenon Ryba Kierownik Pracowni UL BULiGL Oddz. w Krakowie

Kontrolę przeprowadzono na 50 powierzchniach próbnych. Wyniki wykonania terenowych pomiarów kontrolnych zostały wprowadzone do programu Taksator. Załącznikiem do protokołu jest wydruk *Kontroli powierzchni próbnych* z programu Taksator.

W oparciu o wynik kontroli Zespół zadaniowy podjął decyzję, iż pomiary na powierzchniach kołowych w **Nadleśnictwie Węgierska Górka** należy **przyjąć i odrzucić**.

Podpisy:

1. **NACZELNIK**
Wydziału Urządzania Lasu
Grzegorz Janas

2. **SPECJALISTA**
Służby Leśnej
Wydziału Urządzania Lasu
Dariusz Janczyk

3. **Z-CA NADLEŚNICZEGO**
mgr inż. Wojciech Motyka

4.

5.

6.

7.

8.

Węgierska Górka, 22.06.2023 r.

Kontrola powierzchni próbnych
Nadleśnictwo Węgierska Góra

Obwód: 02-36-2 Węgierska Góra

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wiek. z 1 pomiaru [ar]	Wiek. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
14	0,93	0,94	25,5	26,0	3,00	3,00	
38	0,77	0,78	28,5	27,3	5,00	5,00	
62	0,44	0,43	21,5	21,2	2,00	2,00	
86	0,26	0,26	29,5	28,7	2,00	2,00	
110	1,72	1,69	36,5	35,8	5,00	5,00	
134	0,59	0,60	22,0	22,2	2,00	2,00	
158	0,92	0,95	27,0	26,4	2,00	2,00	
182	1,35	1,32	9,5	9,0	5,00	5,00	
206	0,83	0,83	11,0	11,0	5,00	5,00	
230	0,94	0,94	27,0	27,0	2,00	2,00	
254	0,94	0,93	17,0	17,0	5,00	5,00	
278	0,38	0,38	27,0	26,0	5,00	5,00	
302	0,55	0,54	25,0	25,0	2,00	2,00	
326	1,75	1,72	25,0	25,0	5,00	5,00	
350	0,93	0,88	27,0	27,0	4,00	4,00	
374	0,06	0,06	0,0		5,00	5,00	
398	1,15	1,17	27,5	28,0	5,00	5,00	
422	0,33	0,32	23,0	23,0	5,00	5,00	
446	0,49	0,49	32,5	33,0	5,00	5,00	
470	0,75	0,73	10,9	11,5	5,00	5,00	
494	0,68	0,68	30,0	33,5	5,00	5,00	
518	1,10	1,12	20,0	20,5	5,00	5,00	
542	0,00	0,00	4,0	4,0	5,00	5,00	
566	2,25	2,25	34,0	33,5	5,00	5,00	
590	0,57	0,57	25,0	25,0	5,00	5,00	
614	1,14	1,15	12,2	13,5	5,00	5,00	
638	0,38	0,40	22,0	22,0	2,00	2,00	
662	1,43	1,44	22,5	23,0	3,00	3,00	
686	0,09	0,10	23,0	23,5	2,00	2,00	
710	0,94	0,95	11,0	10,1	5,00	5,00	
734	0,76	0,79	28,0	28,0	4,00	4,00	
758	2,08	2,07	20,0	21,0	5,00	5,00	
782	1,32	1,28	11,7	12,0	5,00	5,00	
806	0,17	0,16	9,0	10,0	1,00	1,00	
830	0,87	0,87	15,0	14,5	3,00	3,00	
854	0,37	0,38	12,0	12,0	1,00	1,00	
878	1,05	1,04	24,0	22,0	5,00	5,00	
902	0,82	0,85	26,3	27,4	5,00	5,00	
926	0,37	0,39	5,9	7,9	5,00	5,00	
950	0,77	0,79	32,5	32,9	5,00	5,00	
974	1,81	1,82	25,4	27,2	5,00	5,00	
998	1,62	1,60	0,0		5,00	5,00	
1022	2,91	2,91	27,8	28,3	5,00	5,00	
1046	0,57	0,57	22,0	22,0	5,00	5,00	
1070	0,58	0,58	17,0	18,0	5,00	5,00	
1094	0,25	0,26	17,0	17,0	5,00	5,00	
1118		0,00	0,0		5,00	5,00	
1142	0,73	0,73	27,0	26,8	5,00	5,00	
1166	1,19	1,21	29,0	29,0	5,00	5,00	
1190	0,17	0,17	7,6	7,2	5,00	5,00	

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,004

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,086

SPECJALISTA
Służby Leśnej
Wydział Urządzania Lasu
Dariusz Janczyk

7.6. Wykaz powierzchni z odnowieniem naturalnym opisanym w PUL

L.P.	Adres	d-stand						nalot						Rębnia
		Pow wydz	Siedli- sko	Rodz_pow	bud pion	Gat pan	Wiek	Po- kry- cie	Udział gat	Gat na- lotu	Wiek na- lotu	Ja- kość	Pow zred	
1	02-36-1-08-15 -c -00	7,09	LMGŚW	D-STAN	KO	DG	90	0,2	6	BK	2	22	1,42	IVD
2	02-36-1-08-17 -a -00	8,05	LGŚW	D-STAN	KO	JD	110	0,2	5	BK	2	22	1,61	IVD
3	02-36-1-09-22 -a -00	2,10	LMGŚW	D-STAN	KO	ŚW	85	0,2	8	BK	2	12	0,42	IVD
4	02-36-1-09-23 -f -00	5,42	LMGŚW	D-STAN	KO	SO	95	0,2	8	BK	2	12	1,08	IVD
5	02-36-1-09-35 -b -00	6,33	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	130	0,2	9	BK	2	22	1,27	IVD
6	02-36-1-09-36 -f -00	5,76	LMGŚW	D-STAN	DRZEW	BK	120	0,2	7	BK	2	12	1,15	IVD
7	02-36-1-10-64 -b -00	3,56	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	100	0,2	8	BK	3	22	0,71	IVD
8	02-36-1-10-65 -a -00	3,84	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	95	0,2	7	BK	3	11	0,77	IVD
9	02-36-1-10-76 -b -00	7,32	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	100	0,2	10	BK	4	22	1,46	IVD
10	02-36-1-10-78 -a -00	11,61	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	80	0,2	8	BK	4	11	2,32	IVD
11	02-36-1-11-47 -a -00	6,37	LMGŚW	D-STAN	DRZEW	BK	85	0,3	9	BK	4	11	1,91	IVD
12	02-36-1-11-54 -b -00	2,52	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	125	0,2	7	BK	5	22	0,5	IVD
13	02-36-1-11-55 -a -00	3,16	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	75	0,2	6	BK	6	12	0,63	IVD
14	02-36-1-11-56 -a -00	3,59	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	100	0,2	8	BK	4	11	0,72	IVD
15	02-36-1-11-63 -d -00	17,19	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	100	0,2	10	BK	4	11	3,44	IVD
16	02-36-1-13-104 -a -00	7,44	LMGŚW	D-STAN	KO	JD	90	0,2	5	JD	5	22	1,49	IVD
17	02-36-1-13-105 -a -00	4,96	LMGŚW	D-STAN	KO	JD	70	0,2	5	JD	5	22	0,99	IVD
18	02-36-2-01-1 -a -00	6,18	LGŚW	D-STAN	KO	SO	90	0,2	6	BK	10	22	1,24	IVD
19	02-36-2-01-12 -c -00	6,68	LGŚW	D-STAN	KO	BK	130	0,2	6	BK	16	22	1,34	IVD
20	02-36-2-01-21 -c -00	16,32	LGŚW	D-STAN	KO	BK	95	0,2	8	BK	6	22	3,26	IVD
21	02-36-2-01-22 -c -00	5,98	LGŚW	D-STAN	KO	JD	105	0,3	6	BK	5	22	1,79	IVD
22	02-36-2-01-3 -a -00	2,78	LGŚW	D-STAN	KO	SO	90	0,2	4	JD	10	22	0,56	IVD
23	02-36-2-01-3 -c -00	17,49	LGŚW	D-STAN	KO	BK	85	0,2	7	BK	10	22	3,5	IVD
24	02-36-2-03-72 -c -00	6,90	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	95	0,4	6	BK	5	11	2,76	IVD
25	02-36-2-03-73 -c -00	15,20	LGŚW	D-STAN	KO	BK	95	0,3	6	BK	5	11	4,56	IVD
26	02-36-2-03-78 -f -00	5,37	LGŚW	D-STAN	KO	BK	95	0,3	7	BK	5	11	1,61	IVD
27	02-36-2-03-79 -a -00	8,54	LGŚW	D-STAN	KO	BK	105	0,3	8	BK	5	11	2,56	IVD
28	02-36-2-03-85 -b -00	4,90	LMGŚW	D-STAN	KO	JD	80	0,2	8	JD	5	11	0,98	IVD
29	02-36-2-03-90 -c -00	10,72	LMGŚW	D-STAN	KO	JD	80	0,2	8	JD	5	11	2,14	IVD
30	02-36-2-05-219 -d -00	1,00	LMGŚW	D-STAN	KO	JD	110	0,2	6	JD	5	22	0,2	IVD
31	02-36-2-05-236 -b -00	11,69	BMGŚW	D-STAN	KO	JD	65	0,2	5	JD	5	12	2,34	IVD
32	02-36-2-05-243 -c -00	1,97	LGŚW	D-STAN	KO	JD	150	0,2	9	JD	5	12	0,39	IVD
33	02-36-2-05-244 -b -00	1,00	LGŚW	D-STAN	KO	JD	115	0,3	6	JD	5	22	0,3	IVD
34	02-36-2-06-172 -b -00	5,96	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	55	0,2	5	BK	5	22	1,19	IVD
35	02-36-2-06-191 -b -00	4,04	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	65	0,2	5	BK	7	22	0,81	IVD
36	02-36-2-07-132 -d -00	1,71	BMGŚW	D-STAN	KO	JD	85	0,2	5	JD	5	12	0,34	IVD
37	02-36-2-07-135 -a -00	5,91	BMGŚW	D-STAN	KO	JD	80	0,2	3	MD	2	12	1,18	IVD
38	02-36-2-07-139 -a -00	3,05	BMGŚW	D-STAN	KO	BK	85	0,2	8	BK	3	12	0,61	IVD
39	02-36-2-07-161 -a -00	2,38	LMGŚW	D-STAN	KO	BK	75	0,2	8	BK	2	22	0,48	IVD
Razem		252,10											56,03	

8. TABELLE I WZORY INSTRUKCYJNE

Tabela I Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Węgierska Góra [02-36]

Rodzaj użytku	Województwo	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
	Powiat	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
	Gmina	62	62	62	62	92	92	92	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	1	3	6		1	3		1	3	4	5	
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. Lasy - razem		2105,3686	420,3040	3,4051	2529,0777	1956,5869	469,4580	2426,0449	117,2377	217,1128	1125,2643	8,1176	1467,7324
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		2045,9756	401,5140	2,9400	2450,4296	1900,9591	452,0980	2353,0571	115,1800	210,0528	1093,1443	8,1176	1426,4947
1) drzewostany		2045,9756	401,5140	2,9400	2450,4296	1900,9591	452,0980	2353,0571	115,1800	210,0528	1093,1443	8,1176	1426,4947
2) plantacje drzew - razem													
w tym:													
- plantacje nasienne													
- plantacje drzew szybkorosnących													
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		5,0000	0,7300	0,3444	6,0744	1,9481	2,0600	4,0081					
1) w produkcji ubocznej - razem			0,2000		0,2000	0,2200		0,2200					
w tym:													
- plantacje choinek													
- plantacje krzewów													
- poletka łowieckie			0,2000		0,2000	0,2200		0,2200					
2) do odnowienia - razem		3,6700			3,6700								
w tym:													
- halizny		3,6700			3,6700								
- zręby													
- płazowiny													
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		1,3300	0,5300	0,3444	2,2044	1,7281	2,0600	3,7881					
w tym:													
- przewidziane do naturalnej sukcesji		1,3300	0,5300	0,3444	2,2044	1,0681	2,0600	3,1281					
- objęte szczególnymi formami ochrony													
- przewidziane do retencji													
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji						0,6600		0,6600					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		54,3930	18,0600	0,1207	72,5737	53,6797	15,3000	68,9797	2,0577	7,0600	32,1200		41,2377
w tym:													
1) budynki i budowle		0,6600	0,2000	0,1107	0,9707	1,0300	0,6300	1,6600		0,1800	0,2100		0,3900
2) urządzenia melioracji wodnych		8,0300	5,8200		13,8500	3,8100	1,3100	5,1200	0,2400	0,5600	4,0900		4,8900
3) linie podziału przestrzennego lasu		13,8900	3,2300		17,1200	17,5000	1,9900	19,4900	0,8900	1,2800	9,6100		11,7800
4) drogi leśne		28,3730	6,6500	0,0100	35,0330	27,6590	11,0200	38,6790	0,9277	4,4500	17,3500		22,7277
5) tereny pod liniami energetycznymi						1,3600	0,3500	1,7100					
6) szkółki leśne			0,7500		0,7500								
7) miejsca składowania drewna		2,8600	1,1200		3,9800	2,3207		2,3207		0,5900	0,8600		1,4500
8) parkingi leśne													
9) urządzenia turystyczne		0,5800	0,2900		0,8700								

Tabela I Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Węgierska Góra [02-36]

Rodzaj użytku	Województwo	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
	Powiat	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
	Gmina	62	62	62	62	92	92	92	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	1	3	6		1	3		1	3	4	5	
	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione													
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		2105,3686	420,3040	3,4051	2529,0777	1956,5869	469,4580	2426,0449	117,2377	217,1128	1125,2643	8,1176	1467,7324
3. Użytki rolne - razem		3,8782	0,8697	0,9632	5,7111	9,1514	1,3503	10,5017		0,5772			0,5772
3.1. Grunty orne - razem		2,9403		0,4100	3,3503	6,2594	0,3370	6,5964		0,0932			0,0932
w tym:													
1) role		2,9403		0,4100	3,3503	4,9588	0,3370	5,2958		0,0932			0,0932
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych						1,2398		1,2398					
3) ugory, odłogi						0,0608		0,0608					
4) działki rodzinne na gruntach ornych													
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą													
3.2. Sady						0,2500		0,2500					
3.3. Łąki trwałe						0,7782		0,7782		0,0372			0,0372
3.4. Pastwiska trwałe			0,8697	0,4332	1,3029	1,7738	0,9800	2,7538		0,4468			0,4468
3.5. Grunty rolne zabudowane						0,0900		0,0900					
3.6. Grunty pod stawami rybnymi													
3.7. Grunty pod rowami rolnymi													
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		0,9379		0,1200	1,0579		0,0333	0,0333					
3.9. Nieużytki - razem													
w tym:													
1) bagna													
2) piaski													
3) utwory fizjograficzne													
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji													
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej													
4. Grunty pod wodami - razem		0,8300			0,8300	0,1100		0,1100					
w tym:													
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		0,8300			0,8300								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi						0,1100		0,1100					
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi													
5. Użytki ekologiczne - razem													
6. Tereny różne - razem													
w tym:													
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.													
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego													
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)													
4) różne inne													

Tabela I Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Węgierska Góra [02-36]

Rodzaj użytku	Województwo	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
	Powiat	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
	Gmina	62	62	62	62	92	92	92	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	1	3	6		1	3		1	3	4	5	
	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		1,0849			1,0849	0,5828		0,5828					
w tym:													
7.1. Tereny mieszkaniowe		0,1045			0,1045								
7.2. Tereny przemysłowe													
7.3. Tereny zabudowane inne		0,9804			0,9804	0,3300		0,3300					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane													
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem													
w tym:													
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne													
2) tereny zabytkowe													
3) tereny sportowe													
4) ogrody zoologiczne i botaniczne													
5) tereny zieleni nieurządzonej													
6) rodzinne ogrody działkowe													
7.6. Użytki kopalne													
7.7. Tereny komunikacyjne - razem						0,2528		0,2528					
w tym:													
1) drogi						0,2528		0,2528					
2) tereny kolejowe													
3) grunty pod budowę dróg publicznych													
4) inne tereny komunikacyjne													
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		5,7931	0,8697	0,9632	7,6260	9,8442	1,3503	11,1945		0,5772			0,5772
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia													
OGÓŁEM (1-7)		2111,1617	421,1737	4,3683	2536,7037	1966,4311	470,8083	2437,2394	117,2377	217,6900	1125,2643	8,1176	1468,3096

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna: 9335,28 (ha)

nieleśna: 43,58 (ha)

Ogółem: 6378,86 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna: 6,38 (ha)

nieleśna: 0,00 (ha)

Ogółem: 6,38 (ha)

Tabela I Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Węgierska Góra [02-36]

Rodzaj użytku	Województwo	24	24	24	24	24	24	24	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
	Powiat	17	17	17	17	17	17		
	Gmina	152	152	152	152	152			
	Obręb ewidencyjny	1	2	3	4				
	1	15	16	17	18	19	20	21	22
1. Lasy - razem		266,1187	358,8562	208,6238	2078,7287	2912,3274	9335,1824	9335,1824	9335,1824
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		255,0392	344,9607	202,0919	2004,2281	2806,3199	9036,3013	9036,3013	9036,3013
1) drzewostany		255,0392	344,9607	202,0919	2004,2281	2806,3199	9036,3013	9036,3013	9036,3013
2) plantacje drzew - razem									
w tym:									
- plantacje nasienne									
- plantacje drzew szybkorosnących									
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		4,6164	2,6595		3,6350	10,9109	20,9934	20,9934	20,9934
1) w produkcji ubocznej - razem							0,4200	0,4200	0,4200
w tym:									
- plantacje choinek									
- plantacje krzewów									
- poletka łowieckie							0,4200	0,4200	0,4200
2) do odnowienia - razem					3,0800	3,0800	6,7500	6,7500	6,7500
w tym:									
- halizny									
- zręby					3,0800	3,0800	6,7500	6,7500	6,7500
- płazowiny									
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		4,6164	2,6595		0,5550	7,8309	13,8234	13,8234	13,8234
w tym:									
- przewidziane do naturalnej sukcesji		4,6164	1,2472		0,5550	6,4186	11,7511	11,7511	11,7511
- objęte szczególnymi formami ochrony									
- przewidziane do retencji									
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji			1,4123			1,4123	2,0723	2,0723	2,0723
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		6,4631	11,2360	6,5319	70,8656	95,0966	277,8877	277,8877	277,8877
w tym:									
1) budynki i budowle				0,3819	0,2171	0,5990	3,6197	3,6197	3,6197
2) urządzenia melioracji wodnych		0,4600	0,5700	0,4400	8,5264	9,9964	33,8564	33,8564	33,8564
3) linie podziału przestrzennego lasu		1,4700	2,6200	1,5800	11,6400	17,3100	65,7000	65,7000	65,7000
4) drogi leśne		4,2531	7,6660	3,6200	45,5208	61,0599	157,4996	157,4996	157,4996
5) tereny pod liniami energetycznymi			0,0900		2,0894	2,1794	3,8894	3,8894	3,8894
6) szkółki leśne							0,7500	0,7500	0,7500
7) miejsca składowania drewna			0,2900	0,5100	2,4814	3,2814	11,0321	11,0321	11,0321
8) parkingi leśne									
9) urządzenia turystyczne		0,2800			0,3905	0,6705	1,5405	1,5405	1,5405

Tabela I Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Węgierska Góra [02-36]

Rodzaj użytku	Województwo Powiat Gmina Obręb ewidencyjny	24 17 152 1	24 17 152 2	24 17 152 3	24 17 152 4	24 17 152	24 17	24	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
1		15	16	17	18	19	20	21	22
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione									
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		266,1187	358,8562	208,6238	2078,7287	2912,3274	9335,1824	9335,1824	9335,1824
3. Użytki rolne - razem			1,4011	8,2385	8,4069	18,0465	34,8365	34,8365	34,8365
3.1. Grunty orne - razem			0,4254	6,3358	0,5278	7,2890	17,3289	17,3289	17,3289
w tym:									
1) role			0,4254	6,3358	0,5278	7,2890	16,0283	16,0283	16,0283
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych							1,2398	1,2398	1,2398
3) ugory, odłogi							0,0608	0,0608	0,0608
4) działki rodzinne na gruntach ornych									
5) budowlę wspomagające produkcję rolniczą									
3.2. Sady							0,2500	0,2500	0,2500
3.3. Łąki trwałe				1,3933		1,3933	2,2087	2,2087	2,2087
3.4. Pastwiska trwałe			0,8587	0,4778	7,4091	8,7456	13,2491	13,2491	13,2491
3.5. Grunty rolne zabudowane				0,0042	0,4700	0,4742	0,5642	0,5642	0,5642
3.6. Grunty pod stawami rybnymi									
3.7. Grunty pod rowami rolnymi									
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych			0,1125			0,1125	1,2037	1,2037	1,2037
3.9. Nieużytki - razem			0,0045	0,0274		0,0319	0,0319	0,0319	0,0319
w tym:									
1) bagna									
2) piaski									
3) utwory fizjograficzne			0,0045			0,0045	0,0045	0,0045	0,0045
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji									
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej				0,0274		0,0274	0,0274	0,0274	0,0274
4. Grunty pod wodami - razem				0,2241		0,2241	1,1641	1,1641	1,1641
w tym:									
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi				0,2241		0,2241	1,0541	1,0541	1,0541
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							0,1100	0,1100	0,1100
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem									
6. Tereny różne - razem				3,2825		3,2825	3,2825	3,2825	3,2825
w tym:									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne				3,2825		3,2825	3,2825	3,2825	3,2825

Tabela I Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Węgierska Góra [02-36]

Rodzaj użytku	Województwo Powiat Gmina Obręb ewidencyjny	24 17 152 1	24 17 152 2	24 17 152 3	24 17 152 4	24 17 152	24 17	24	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
1		15	16	17	18	19	20	21	22
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,1121	0,0389	2,4296	0,0557	2,6363	4,3040	4,3040	4,3040
w tym:									
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,1121					0,1121	0,2166	0,2166	0,2166
7.2. Tereny przemysłowe				1,0254		1,0254	1,0254	1,0254	1,0254
7.3. Tereny zabudowane inne			0,0389	1,3983	0,0557	1,4929	2,8033	2,8033	2,8033
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem									
w tym:									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne									
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
6) rodzinne ogrody działkowe									
7.6. Użytki kopalne									
7.7. Tereny komunikacyjne - razem				0,0059		0,0059	0,2587	0,2587	0,2587
w tym:									
1) drogi				0,0059		0,0059	0,2587	0,2587	0,2587
2) tereny kolejowe									
3) grunty pod budowę dróg publicznych									
4) inne tereny komunikacyjne									
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		0,1121	1,4400	14,1747	8,4626	24,1894	43,5871	43,5871	43,5871
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓŁEM (1-7)		266,2308	360,2962	222,7985	2087,1913	2936,5168	9378,7695	9378,7695	9378,7695

Jednostki administracyjne

24-17-062-0001 Lipowa

24-17-062-0003 Ostre

24-17-062-0006 Twardorzeczka

24-17-062 Lipowa

24-17-092-0001 Kamesznica

24-17-092-0003 Milówka

24-17-092 Milówka

24-17-102-0001 Bystra

24-17-102-0003 Juszczyna

24-17-102-0004 Radziechowy

24-17-102-0005 Wieprz

24-17-102 Radziechowy-Wieprz

24-17-152-0001 Cięcina

24-17-152-0002 Cisiec

24-17-152-0003 Węgierska Górka

24-17-152-0004 Żabnica

24-17-152 Węgierska Górka

24-17 Żywiecki

24 Śląskie

Ogółem ha (z dokładnością do 1 m²)

Tabela II Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.C	JW	BRZ	OL	OL.S	Razem	
		Powierzchnia w ha													%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	12	13
BWG	IA														
	I			22,90										22,90	11,59
	II			32,68										32,68	16,53
	III			71,46										71,46	36,15
	IV			28,00										28,00	14,17
	V			42,61										42,61	21,56
Razem	ha			197,65										197,65	100,00
	%			100,00										100,00	100,00
LMWYŻŚW	IA														
	I	1,00	0,28											1,28	100,00
	II														
	III														
	IV														
	V														
Razem	ha	1,00	0,28											1,28	100,00
	%	78,12	21,88											100,00	100,00
LWYŻŚW	IA														
	I								2,84					2,84	35,02
	II							5,27						5,27	64,98
	III														
	IV														
	V														
Razem	ha							5,27	2,84					8,11	100,00
	%							64,98	35,02					100,00	100,00

Tabela II Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.C	JW	BRZ	OL	OL.S	Razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	12	13
BMGŚW	IA	10,13												10,13	0,41
	I	15,38	28,81	621,37	127,54		174,59			0,45				968,14	39,43
	II	4,15	3,05	838,28	54,71		324,78							1224,97	49,88
	III			155,83			72,21							228,04	9,29
	IV			8,73			15,49						0,12	24,34	0,99
	V														
Razem	ha	29,66	31,86	1624,21	182,25		587,07			0,45			0,12	2455,62	100,00
	%	1,21	1,3	66,14	7,42		23,91			0,02			0	100,00	100,00
BMGW	IA														
	I														
	II			5,77										5,77	100,00
	III														
	IV														
	V														
Razem	ha			5,77										5,77	100,00
	%			100,00										100,00	100,00
LMGŚW	IA														
	I	9,93	10,43	965,1	279,6	19,28	1321,49			0,46	0,09			2606,38	57,81
	II		33,78	749,97	106,03		898,5				0,71			1788,99	39,67
	III		21,35	12,61	7,25		70,81							112,02	2,48
	IV											1,87		1,87	0,04
	V														
Razem	ha	9,93	65,56	1727,68	392,88	19,28	2290,8			0,46	0,8	1,87		4509,26	100,00
	%	0,22	1,45	38,31	8,71	0,43	50,81			0,01	0,02	0,04		100,00	100,00

Tabela II Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.C	JW	BRZ	OL	OL.S	Razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	12	13
LMGW	IA														
	I			1,05										1,05	100,00
	II														
	III														
	IV														
	V														
Razem	ha			1,05										1,05	100,00
	%			100,00										100,00	100,00
LGŚW	IA														
	I	8,96	9,45	236,51	327,83	18,34	813,78			1,09				1415,96	76,94
	II		0,05	69,35	37,1		290,19			0,12				396,81	21,56
	III		0,74				23,23							23,97	1,30
	IV				3,66									3,66	0,20
	V														
Razem	ha	8,96	10,24	305,86	368,59	18,34	1127,20			1,21				1840,40	100,00
	%	0,49	0,56	16,62	20,03	1,00	61,23			0,07				100,00	100,00
LGW	IA														
	I			2,32										2,32	100,00
	II														
	III														
	IV														
	V														
Razem	ha			2,32										2,32	100,00
	%			100,00										100,00	100,00

Tabela II Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.C	JW	BRZ	OL	OL.S	Razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	12	13
LŁG	IA														
	I									6,09				6,09	40,82
	II			7,09	0,95		0,79							8,83	59,18
	III														
	IV														
	V														
Razem	ha			7,09	0,95		0,79			6,09				14,92	100,00
	%			47,52	6,37		5,29			40,82				100,00	100,00
Łącznie	IA	10,13												10,13	0,11
	I	35,27	48,97	1849,25	734,97	37,62	2309,86		2,84	8,09	0,09			5026,96	55,63
	II	4,15	36,88	1703,14	198,79		1514,26	5,27		0,12	0,71			3463,32	38,33
	III		22,09	239,90	7,25		166,25							435,49	4,82
	IV			36,73	3,66		15,49					1,87	0,12	57,87	0,64
	V			42,61										42,61	0,47
Ogółem	ha	49,55	107,94	3871,63	944,67	37,62	4005,86	5,27	2,84	8,21	0,80	1,87	0,12	9036,38	100,00
	%	0,55	1,19	42,84	10,45	0,42	44,34	0,06	0,03	0,09	0,01	0,02	0,00	100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 9036,3013

Tabela III Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zale- sione	grunty zales. i nie zale- s.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Rezerwy																								
ŚW						4,80	1,64				0,80			7,74	5,71	27,48	33,10	6,90				88,17	88,17	86,72
					118		10				160			1915	1830	4160	6090	1650				15933	15933	81,93
BK																7,92		5,58				13,50	13,50	13,28
																1690		1825				3515	3515	18,07
Razem						4,80	1,64				0,80			7,74	5,71	35,40	33,10	12,48				101,67	101,67	100,00
					118		10				160			1915	1830	5850	6090	3475				19448	19448	100,00
Lasy ochronne																								
SO							0,75					1,07		4,32	1,23				42,18			49,55	49,55	0,55
												325		1575	585				10380			12865	12865	1,10
MD							45,05	3,85	14,10	0,64	5,89	1,27	4,09					6,40	24,30			105,59	105,59	1,18
					373		1440	570	2580	205	1270	395	940					1995	2890			12658	12658	1,09
ŚW		6,75		1,36		207,68	1278,53	1149,04	384,79	336,34	137,02	19,67	15,69	22,57	3,07	23,24	15,92		161,04	23,14		3777,74	3785,85	42,35
		67			24116	255	12825	55730	50420	78210	38910	7180	4995	6725	650	6115	2845		22855	3820		315651	315718	27,08
JD						13,54	162,74	98,90	30,47	77,84	117,98	128,28	59,45	42,53	8,14	0,95			203,85			944,67	944,67	10,57
					4181		2005	4220	6095	26745	40225	68035	30305	18980	4440	315			48115			253661	253661	21,76
DG									5,18							5,80			25,41			36,39	36,39	0,41
					85				420							3755			8525			12785	12785	1,10
BK				5,59		62,68	1248,03	831,04	299,10	248,89	299,88	166,13	150,95	136,15	57,38	28,98	0,82	1,59	458,04	2,70		3992,36	3997,95	44,73
				158	20918	100	14735	30485	42005	55560	90005	54805	56800	54285	24195	10590	365	955	97400	180		553383	553541	47,49
DB																		5,27				5,27	5,27	0,06
																		1605				1605	1605	0,14
DB.C																2,84						2,84	2,84	0,03
																1050						1050	1050	0,09

Tabela III Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stale		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zale- sione	grunty zales. i nie zale- s.	
						1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
	plazo- winy	haliz. zręby																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
JW									1,09	3,37	3,17	0,58										8,21	8,21	0,09
					21				70	495	930	170										1686	1686	0,14
BRZ							0,71	0,09														0,80	0,80	0,01
					10		10	10														30	30	0,00
OL								1,87														1,87	1,87	0,02
								125														125	125	0,01
OL.S											0,12											0,12	0,12	0,00
											15											15	15	0,00
Razem		6,75		6,95		283,90	2735,81	2084,79	734,73	667,08	564,06	317,00	230,18	205,57	69,82	61,81	16,74	13,26	914,82	25,84		8925,41	8939,11	100,00
		67		158	49704	355	31015	91140	101590	161215	171355	130910	93040	81565	29870	21825	3210	4555	190165	4000		1165514	1165739	100,00
Lasy gospod.																								
MD							1,72	0,63														2,35	2,35	14,15
							135	110														245	245	17,78
ŚW				0,97			1,40		0,42	1,24	2,66											5,72	6,69	40,27
				9	30		30		130	265	530											985	994	72,13
JD																								
DG								1,23														1,23	1,23	7,41
					1			65														66	66	4,79
BK			0,42	5,92																			6,34	38,17
				73																			73	5,30
Razem			0,42	6,89			3,12	1,86	0,42	1,24	2,66											9,30	16,61	100,00
				82	31		165	175	130	265	530											1296	1378	100,00

Tabela III Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zale- sione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101- 120	121- 140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Łącznie																								
SO							0,75					1,07		4,32	1,23				42,18			49,55	49,55	0,55
												325		1575	585				10380			12865	12865	1,08
MD							46,77	4,48	14,10	0,64	5,89	1,27	4,09					6,40	24,30			107,94	107,94	1,19
					373		1575	680	2580	205	1270	395	940					1995	2890			12903	12903	1,09
ŚW		6,75		2,33		212,48	1281,57	1149,04	385,21	337,58	140,48	19,67	15,69	30,31	8,78	50,72	49,02	6,90	161,04	23,14		3871,63	3880,71	42,85
		67		9	24264	255	12865	55730	50550	78475	39600	7180	4995	8640	2480	10275	8935	1650	22855	3820		332569	332645	28,03
JD						13,54	162,74	98,90	30,47	77,84	117,98	128,28	59,45	42,53	8,14	0,95			203,85			944,67	944,67	10,43
					4181		2005	4220	6095	26745	40225	68035	30305	18980	4440	315			48115			253661	253661	21,38
DG								1,23	5,18							5,80			25,41			37,62	37,62	0,42
					86			65	420							3755			8525			12851	12851	1,08
BK			0,42	11,51		62,68	1248,03	831,04	299,10	248,89	299,88	166,13	150,95	136,15	57,38	36,90	0,82	7,17	458,04	2,70		4005,86	4017,79	44,35
				231	20918	100	14735	30485	42005	55560	90005	54805	56800	54285	24195	12280	365	2780	97400	180		556898	557129	46,96
DB																		5,27				5,27	5,27	0,06
																		1605				1605	1605	0,14
DB.C																	2,84					2,84	2,84	0,03
																	1050					1050	1050	0,09
JW									1,09	3,37	3,17	0,58										8,21	8,21	0,09
					21				70	495	930	170										1686	1686	0,14
BRZ							0,71	0,09														0,80	0,80	0,01
					10		10	10														30	30	0,00

Tabela III Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stale		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zale- sione	grunty zales. i nie zales.	
						1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
plazo- winy	haliz. zręby	powierzchnia w ha / miąższość w m3																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
OL								1,87														1,87	1,87	0,02
								125														125	125	0,01
OL.S											0,12											0,12	0,12	0,00
											15											15	15	0,00
Ogółem		6,75	0,42	13,84		288,70	2740,57	2086,65	735,15	668,32	567,52	317,00	230,18	213,31	75,53	97,21	49,84	25,74	914,82	25,84		9036,38	9057,39	100,00
		67		240	49853	355	31190	91315	101720	161480	172045	130910	93040	83480	31700	27675	9300	8030	190165	4000		1186258	1186565	100,00
Procent		0,07	0,00	0,15		3,19	30,26	23,04	8,12	7,38	6,27	3,50	2,54	2,36	0,83	1,07	0,55	0,28	10,10	0,29		99,77	100,00	100,00
		0,01		0,02	4,20	0,03	2,63	7,70	8,57	13,61	14,50	11,03	7,84	7,04	2,67	2,33	0,78	0,68	16,02	0,34		99,97	100,00	100,00

Grunty związane z gospodarką leśną: 277,89

Ogółem lasy: 9 335,28

Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 9 335,1824

Tabela IV Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stale	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zale- sione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
BWG	ŚW						22,90	40,43	27,81	4,26		2,56		6,88	13,90	1,89	41,46	26,77	6,90		1,89		197,65	197,65	100,00
						278	70	265	180	110		540		1930	3750	595	7375	4730	1650		170		21643	21643	100,00
	Razem						22,90	40,43	27,81	4,26		2,56		6,88	13,90	1,89	41,46	26,77	6,90		1,89		197,65	197,65	100,00
						278	70	265	180	110		540		1930	3750	595	7375	4730	1650		170		21643	21643	100,00
LMWYŻŚW	SO														0,56	0,44							1,00	1,00	78,12
															190	205							395	395	88,76
	MD								0,28														0,28	0,28	21,88
										50														50	50
	Razem									0,28					0,56	0,44								1,28	1,28
									50					190	205								445	445	100,00
LWYŻŚW	DB																		5,27				5,27	5,27	64,98
																			1605				1605	1605	60,45
	DB.C																2,84						2,84	2,84	35,02
																		1050						1050	1050
Razem																	2,84		5,27				8,11	8,11	100,00
																	1050		1605				2655	2655	100,00
BMGŚW	SO												1,07			0,79				27,80			29,66	29,66	1,20
													325			380				7640			8345	8345	4,69
	MD							20,57				0,78	1,27							9,24			31,86	31,86	1,29
						77		860				145	395							1680			3157	3157	1,77
	ŚW		6,75		2,33		90,82	597,48	474,59	93,93	110,91	55,67	18,50		7,11	6,89	9,26	22,25		119,96	16,84		1624,21	1633,29	66,28
			67		9	7284	50	4580	17045	8815	20055	13485	6920		2125	1885	2900	4205		16955	3480		109784	109860	61,74
	JD							49,69	8,09		1,52	40,02	6,73							76,20			182,25	182,25	7,39
						738		15			215	11175	2420							14665			29228	29228	16,43
	BK						11,12	340,59	111,47	6,96	21,74	6,11		7,60	7,88		12,77			58,13	2,70		587,07	587,07	23,82
						3547		1600	1610	1190	3590	970		1625	2275		2740			7880	180		27207	27207	15,29
JW										0,45													0,45	0,45	0,02
										125													125	125	0,07

Tabela IV Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zale- sione				grunty zales. i nie zale- s.		
		plazo- winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	OL.S											0,12											0,12	0,12	0,00
												15											15	15	0,01
	Razem		6,75		2,33		101,94	1008,33	594,15	100,89	134,62	102,70	27,57	7,60	14,99	7,68	22,03	22,25		291,33	19,54		2455,62	2464,70	100,00
			67		9	11646	50	7055	18655	10005	23985	25790	10060	1625	4400	2265	5640	4205		48820	3660		177861	177937	100,00
BMGW	ŚW					10		5,77															5,77	5,77	100,00
								30															40	40	100,00
	Razem							5,77															5,77	5,77	100,00
						10		30																40	40
LMGŚW	SO							0,75							3,76					5,42			9,93	9,93	0,22
															1385					1455			2840	2840	0,53
	MD							25,04	1,57	14,05	0,64	5,11		4,09						15,06			65,56	65,56	1,45
						295		635	205	2575	205	1125		940						1210			7190	7190	1,35
	ŚW						98,76	625,37	525,62	249,09	170,62	14,20	1,17	3,16	6,89					28,39	4,41		1727,68	1727,68	38,29
						14720	135	7910	30200	34910	39390	4800	260	1255	1970					2580	170		138300	138300	25,89
	JD						9,88	93,13	55,10	9,65	36,84	37,73	41,59	14,63	26,52	0,30				67,51			392,88	392,88	8,71
						2208		1325	935	1290	13845	11860	20250	6390	10785	180				16415			85483	85483	16,00
	DG								1,23	5,18							5,80			7,07			19,28	19,28	0,43
						86			65	420								3755			2335			6661	6661
	BK			0,22	3,14		34,08	805,03	465,53	215,15	101,93	139,50	100,40	81,58	78,17	18,89	16,66	0,82	7,17	225,89			2290,80	2294,16	50,83
					101	14220	70	10920	15380	30345	19705	43135	31815	29335	30220	6775	6615	365	2780	51705			293385	293486	54,94
	JW									0,46													0,46	0,46	0,01
										35													35	35	0,01
	BRZ							0,71	0,09														0,80	0,80	0,02
						10		10	10														30	30	0,01
	OL								1,87														1,87	1,87	0,04
									125														125	125	0,02
	Razem			0,22	3,14		142,72	1550,03	1051,01	493,58	310,03	196,54	143,16	103,46	115,34	19,19	22,46	0,82	7,17	349,34	4,41		4509,26	4512,62	100,00
					101	31539	205	20800	46920	69575	73145	60920	52325	37920	44360	6955	10370	365	2780	75700	170		534049	534150	100,00

Tabela IV Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stale		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zale- sione	grunty zales. i nie za- les.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
LMGW	ŚW							1,05															1,05	1,05	100,00
						9																	9	9	100,00
	Razem							1,05															1,05	1,05	100,00
LGŚW	SO																			8,96			8,96	8,96	0,48
																				1285			1285	1285	0,29
	MD							1,16	2,63	0,05									6,40				10,24	10,24	0,55
						1		80	425	5										1995				2506	2506
	ŚW							11,47	121,02	35,61	56,05	68,05		0,97						12,69			305,86	305,86	16,55
						1957		80	8305	6305	19030	20775		405						3320			60177	60177	13,51
	JD						3,66	19,92	35,71	20,82	39,48	40,23	79,96	44,82	16,01	7,84				60,14			368,59	368,59	19,94
						1235		665	3285	4805	12685	17190	45365	23915	8195	4260				17035			138635	138635	31,13
	DG																			18,34			18,34	18,34	0,99
																				6190			6190	6190	1,39
	BK			0,20	7,84		17,48	102,41	254,04	76,99	125,22	154,27	64,94	61,77	50,10	38,49	7,47			174,02			1127,20	1135,24	61,42
						102	3151	30	2215	13495	10470	32265	45900	22835	25840	21790	17420	2925		37815			236151	236253	53,07
	JW									0,63			0,58										1,21	1,21	0,07
						21				35			170										226	226	0,05
Razem			0,20	7,84		21,14	134,96	413,40	134,10	220,75	262,55	145,48	107,56	66,11	46,33	7,47		6,40	274,15			1840,40	1848,44	100,00	
					102	6365	30	3040	25510	21620	63980	83865	68370	50160	29985	21680	2925		1995	65645			445170	445272	100,00
LGW	ŚW									2,32													2,32	2,32	100,00
						6				410													416	416	100,00
	Razem									2,32													2,32	2,32	100,00
						6				410														416	416

Tabela IV Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zale-sione		grunty zales. i nie za-les.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
powierzchnia w ha / miąższość w m3																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LŁG	ŚW													4,68	2,41								7,09	7,09	45,89	
														1405	795								2200	2200	55,02	
	JD																0,95						0,95	0,95	6,15	
																		315						315	315	7,88
	BK				0,53								0,79										0,79	1,32	8,54	
					28								155											155	183	4,58
	JW										2,92	3,17											6,09	6,09	39,42	
											370	930												1300	1300	32,52
	Razem				0,53						2,92	3,17	0,79	4,68	2,41		0,95							14,92	15,45	100,00
					28						370	930	155	1405	795		315							3970	3998	100,00
Łącznie	SO							0,75					1,07		4,32	1,23				42,18			49,55	49,55	0,55	
													325		1575	585				10380			12865	12865	1,08	
	MD							46,77	4,48	14,10	0,64	5,89	1,27	4,09					6,40	24,30			107,94	107,94	1,19	
						373		1575	680	2580	205	1270	395	940					1995	2890			12903	12903	1,09	
	ŚW		6,75		2,33		212,48	1281,57	1149,04	385,21	337,58	140,48	19,67	15,69	30,31	8,78	50,72	49,02	6,90	161,04	23,14		3871,63	3880,71	42,85	
			67		9	24264	255	12865	55730	50550	78475	39600	7180	4995	8640	2480	10275	8935	1650	22855	3820		332569	332645	28,03	
	JD						13,54	162,74	98,90	30,47	77,84	117,98	128,28	59,45	42,53	8,14	0,95			203,85			944,67	944,67	10,43	
						4181		2005	4220	6095	26745	40225	68035	30305	18980	4440	315			48115			253661	253661	21,38	
	DG								1,23	5,18							5,80			25,41			37,62	37,62	0,42	
						86			65	420							3755			8525			12851	12851	1,08	
	BK			0,42	11,51		62,68	1248,03	831,04	299,10	248,89	299,88	166,13	150,95	136,15	57,38	36,90	0,82	7,17	458,04	2,70		4005,86	4017,79	44,35	
					231	20918	100	14735	30485	42005	55560	90005	54805	56800	54285	24195	12280	365	2780	97400	180		556898	557129	46,96	
DB																		5,27				5,27	5,27	0,06		
																		1605				1605	1605	0,14		

Tabela IV Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stale		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zale- sione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
																										powierzchnia w ha / miąższość w m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Łącznie	DB.C																2,84						2,84	2,84	0,03	
																		1050					1050	1050	0,09	
	JW									1,09	3,37	3,17	0,58										8,21	8,21	0,09	
						21				70	495	930	170											1686	1686	0,14
	BRZ							0,71	0,09														0,80	0,80	0,01	
						10		10	10															30	30	0,00
	OL								1,87															1,87	1,87	0,02
									125															125	125	0,01
	OL.S												0,12											0,12	0,12	0,00
												15											15	15	0,00	
Ogółem			6,75	0,42	13,84		288,70	2740,57	2086,65	735,15	668,32	567,52	317,00	230,18	213,31	75,53	97,21	49,84	25,74	914,82	25,84		9036,38	9057,39	100,00	
			67		240	49853	355	31190	91315	101720	161480	172045	130910	93040	83480	31700	27675	9300	8030	190165	4000		1186258	1186565	100,00	

Grunty związane z gospodarką leśną:

277,89

Ogółem lasy:

9 335,28

Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem:

9 335,1824

Tabela V a Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BWG	SO.K		0,42		0,43													0,85	0,43
	MD			0,22	0,38													0,60	0,30
	ŚW	22,90	30,96	24,71	3,07		2,56		6,19	13,90	1,89	39,64	26,52	6,90		1,89		181,13	91,65
	BK		4,62	2,88	0,38				0,69			1,82	0,25					10,64	5,38
	BRZ		0,39															0,39	0,20
	JRZ		4,04															4,04	2,04
Razem	ha	22,90	40,43	27,81	4,26		2,56		6,88	13,90	1,89	41,46	26,77	6,90		1,89		197,65	100,00
	%	11,59	20,46	14,07	2,16		1,30		3,48	7,03	0,96	20,96	13,54	3,49		0,96		100,00	100,00
LMWYŻŚW	SO			0,03						0,38	0,35							0,76	59,37
	MD			0,25														0,25	19,53
	JS									0,06								0,06	4,69
	AK									0,06								0,06	4,69
	LP									0,06	0,09							0,15	11,72
Razem	ha			0,28						0,56	0,44							1,28	100,00
	%			21,88						43,74	34,38							100,00	100,00
LWYŻŚW	SO													1,05				1,05	12,95
	MD													1,05				1,05	12,95
	DB													2,12				2,12	26,14
	DB.C											2,84						2,84	35,01
	GB													1,05				1,05	12,95
Razem	ha											2,84		5,27				8,11	100,00
	%											35,02		64,98				100,00	100,00

Tabela V a Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BMGŚW	SO		1,10	1,95				1,07			0,79				12,16			17,07	0,70
	SO.K		0,99															0,99	0,04
	MD	0,63	29,36	12,42	0,42	5,71	1,64	1,02							11,10			62,30	2,54
	ŚW	67,85	489,91	325,64	73,27	80,79	41,09	12,67	0,18	7,54	5,10	10,82	16,27		130,18	14,51		1275,82	51,95
	JD	6,36	133,96	68,57	7,20	23,54	36,40	12,81	1,16						70,27	0,56		360,83	14,69
	DG			1,14														1,14	0,05
	BK	27,10	317,19	162,27	19,72	24,13	23,21		6,26	7,45	1,79	11,21	5,98		66,76	4,47		677,54	27,59
	DB.C		0,26			0,14												0,40	0,02
	JW		1,94			0,14	0,01											2,09	0,09
	JS					0,04												0,04	0,00
	BRZ		27,97	22,16	0,28		0,28								0,86			51,55	2,10
	OL.S						0,05											0,05	0,00
	JRZ		5,65															5,65	0,23
	TP					0,04	0,02											0,06	0,00
	OS					0,09												0,09	0,00
Razem	ha	101,94	1008,33	594,15	100,89	134,62	102,70	27,57	7,60	14,99	7,68	22,03	22,25		291,33	19,54		2455,62	100,00
	%	4,15	41,06	24,20	4,11	5,48	4,18	1,12	0,31	0,61	0,31	0,90	0,91		11,86	0,80		100,00	100,00
BMGW	ŚW		3,46															3,46	59,97
	BK		2,31															2,31	40,03
Razem	ha		5,77															5,77	100,00
	%		100,00															100,00	100,00

Tabela V a Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Typ siedli- skowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wy- żej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMGŚW	SO		0,75						2,68	4,01					2,39			9,83	0,22
	SO.WE														0,48			0,48	0,01
	MD	0,91	58,77	33,15	20,58	6,42	2,56	4,63	4,79	4,73		0,32			8,73			145,59	3,23
	ŚW	58,99	613,50	424,48	218,41	142,40	46,72	15,73	4,07	5,42	0,03	1,26		1,12	77,16	4,41		1613,70	35,79
	JD	26,96	203,56	145,06	57,10	58,76	35,96	32,52	12,06	20,45	0,59				62,64			655,66	14,54
	DG	0,69	5,67	6,30	2,61		0,06	1,16				3,16			5,10			24,75	0,55
	BK	50,83	630,12	420,57	193,32	100,89	110,23	86,50	78,48	80,45	18,57	15,58	0,82	6,05	190,51			1982,92	43,97
	DB			0,53											0,06			0,59	0,01
	DB.C			0,19														0,19	0,00
	KL			0,53														0,53	0,01
	JW	0,52	3,88	5,96	1,38	1,56	1,01		0,84	0,07		2,14			2,02			19,38	0,43
	JS								0,18	0,14								0,32	0,01
	BRZ	3,82	32,58	12,97				2,62	0,02						0,25			52,26	1,16
	OL			1,11	0,18													1,29	0,03
	OL.S									0,07								0,07	0,00
	JRZ		1,20															1,20	0,03
	OS								0,34									0,34	0,01
	LP			0,16														0,16	0,00
Razem	ha	142,72	1550,03	1051,01	493,58	310,03	196,54	143,16	103,46	115,34	19,19	22,46	0,82	7,17	349,34	4,41		4509,26	100,00
	%	3,17	34,35	23,31	10,95	6,88	4,36	3,17	2,29	2,56	0,43	0,50	0,02	0,16	7,75	0,10		100,00	100,00
LMGW	ŚW		0,53															0,53	50,48
	JD		0,21															0,21	20,00
	BK		0,31															0,31	29,52
Razem	ha		1,05															1,05	100,00
	%		100,00															100,00	100,00

Tabela V a Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LGŚW	SO										2,56				1,61			4,17	0,23
	MD	0,37	7,76	14,42	4,35	1,96	0,59		1,82		1,50			3,20	4,82			40,79	2,22
	ŚW	1,03	40,40	139,39	48,17	66,33	49,57	17,05	6,92	1,66					42,38			412,90	22,44
	JD	4,06	23,62	73,41	20,54	45,97	50,60	65,01	47,46	13,56	8,51				74,70			427,44	23,23
	DG	0,94	0,35	1,98			0,96		1,60	0,12					5,96			11,91	0,65
	BK	14,00	60,63	180,41	60,51	105,32	152,78	62,86	49,12	48,89	33,76	7,47			143,76			919,51	49,94
	DB		0,19															0,19	0,01
	DB.C														0,16			0,16	0,01
	JW	0,37	0,25	3,79	0,33	0,60	7,59	0,46	0,64	1,88				1,92	0,76			18,59	1,01
	JS				0,06													0,06	0,00
	BRZ	0,37	0,45			0,57												1,39	0,08
	OL		1,12															1,12	0,06
	OL.S						0,46	0,05										0,51	0,03
	TP							0,05										0,05	0,00
	LP		0,19		0,14										1,28				1,61
Razem	ha	21,14	134,96	413,40	134,10	220,75	262,55	145,48	107,56	66,11	46,33	7,47		6,40	274,15			1840,40	100,00
	%	1,15	7,33	22,46	7,29	11,99	14,27	7,90	5,84	3,59	2,52	0,41		0,35	14,90			100,00	100,00
LGW	ŚW				1,39													1,39	59,92
	JD				0,70													0,70	30,17
	BK				0,23													0,23	9,91
Razem	ha				2,32													2,32	100,00
	%				100,00													100,00	100,00

Tabela V a Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LŁG	SO								0,32									0,32	2,14
	MD					0,36												0,36	2,41
	ŚW						0,06	0,32	1,99	0,73								3,10	20,78
	JD								0,32	0,48		0,66						1,46	9,79
	BK						0,78	0,47		0,24		0,19						1,68	11,26
	JW					1,46	1,77		1,41	0,24		0,10						4,98	33,37
	JS					0,11	0,44		0,32	0,48								1,35	9,05
	OL.S					0,88				0,24								1,12	7,51
	WB					0,11												0,11	0,74
	LP						0,12		0,32									0,44	2,95
Razem	ha					2,92	3,17	0,79	4,68	2,41		0,95						14,92	100,00
	%					19,57	21,25	5,29	31,37	16,15		6,37						100,00	100,00

Tabela V a Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Łącznie	SO		1,85	1,98				1,07	3,00	4,39	3,70			1,05	16,16			33,20	0,37
	SO.WE														0,48			0,48	0,01
	SO.K		1,41		0,43													1,84	0,02
	MD	1,91	95,89	60,46	25,73	14,45	4,79	5,65	6,61	4,73	1,50	0,32		4,25	24,65			250,94	2,78
	ŚW	150,77	1178,76	914,22	344,31	289,52	140,00	45,77	19,35	29,25	7,02	51,72	42,79	8,02	249,72	20,81		3492,03	38,64
	JD	37,38	361,35	287,04	85,54	128,27	122,96	110,34	61,00	34,49	9,10	0,66			207,61	0,56		1446,30	16,01
	DG	1,63	6,02	9,42	2,61		1,02	1,16	1,60	0,12		3,16			11,06			37,80	0,42
	BK	91,93	1015,18	766,13	274,16	230,34	287,00	149,83	134,55	137,03	54,12	36,27	7,05	6,05	401,03	4,47		3595,14	39,77
	DB		0,19	0,53										2,12	0,06			2,90	0,03
	DB.C		0,26	0,19		0,14						2,84			0,16			3,59	0,04
	KL			0,53														0,53	0,01
	JW	0,89	6,07	9,75	1,71	3,76	10,38	0,46	2,89	2,19		2,24		1,92	2,78			45,04	0,50
	JS				0,06	0,15	0,44		0,50	0,68								1,83	0,02
	GB													1,05				1,05	0,01
	BRZ	4,19	61,39	35,13	0,28	0,57	0,28	2,62	0,02						1,11			105,59	1,17
	OL		1,12	1,11	0,18													2,41	0,03
	OL.S					0,88	0,51	0,05		0,31								1,75	0,02
	JRZ		10,89															10,89	0,12
	AK									0,06								0,06	0,00
	TP						0,04	0,02	0,05									0,11	0,00
	OS						0,09			0,34								0,43	0,00
WB						0,11											0,11	0,00	
LP		0,19	0,16	0,14			0,12		0,32	0,06	0,09			1,28				2,36	0,03
Ogółem	ha	288,70	2740,57	2086,65	735,15	668,32	567,52	317,00	230,18	213,31	75,53	97,21	49,84	25,74	914,82	25,84		9036,38	100,00
	%	3,19	30,32	23,09	8,14	7,40	6,28	3,51	2,55	2,36	0,84	1,08	0,55	0,28	10,12	0,29		100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

9036,3013

Tabela V b Miąższościowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższość w m³																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BWG	MD				25													25	0,12
	ŚW	70	265	180	85		540		1735	3750	595	7285	4695	1650		170		21020	98,38
	BK								195			90	35					320	1,50
Razem	m3	70	265	180	110		540		1930	3750	595	7375	4730	1650		170		21365	100,00
	%	0,33	1,24	0,84	0,51		2,53		9,03	17,55	2,78	34,53	22,14	7,72		0,80		100,00	100,00
LMWYŻŚW	SO			5						140	170							315	70,79
	MD			45														45	10,11
	JS									20								20	4,49
	AK									15								15	3,37
	LP									15	35							50	11,24
Razem	m3			50						190	205							445	100,00
	%			11,24						42,70	46,06							100,00	100,00
LWYŻŚW	SO													445				445	16,76
	MD													330				330	12,43
	DB													610				610	22,98
	DB.C											1050						1050	39,54
	GB													220				220	8,29
Razem	m3											1050		1605				2655	100,00
	%											39,55		60,45				100,00	100,00

Tabela V b Miąższościowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższość w m³																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BMGŚW	SO			70				325			380				6880			7655	4,61
	MD		915	660	75	1410	250	280							3475			7065	4,25
	ŚW	50	4830	15365	8235	14015	10120	4375	55	2350	1445	3285	3030		16095	2915		86165	51,82
	JD		360	1250	505	4985	11565	5080	360						14505	150		38760	23,32
	DG			25														25	0,02
	BK		645	760	1160	3450	3815		1210	2050	440	2355	1175		7865	595		25520	15,35
	DB.C					45												45	0,03
	JW					25												25	0,02
	JS					15												15	0,01
	BRZ		305	525	30		30											890	0,54
	OL.S						5											5	0,00
	TP					15	5											20	0,01
	OS					25												25	0,02
Razem	m3	50	7055	18655	10005	23985	25790	10060	1625	4400	2265	5640	4205		48820	3660		166215	100,00
	%	0,03	4,24	11,22	6,02	14,43	15,52	6,05	0,98	2,65	1,36	3,39	2,53		29,38	2,20		100,00	100,00
BMGW	ŚW		30															30	100,00
Razem	m3		30															30	100,00
	%		100,00															100,00	100,00
LMGŚW	SO								740	1085					1085			2910	0,58
	SO.WE														245			245	0,05
	MD		2410	2830	4160	1540	445	1295	1390	1280		145			1550			17045	3,39
	ŚW	135	11735	28270	35125	33290	16580	5750	1580	1650	15	335		295	6920	170		141850	28,23
	JD		800	3660	7825	19650	12465	16965	6000	9560	410				19875			97210	19,34
	DG		145	245	315		20	740				3135			2230			6830	1,36
	BK	70	4315	10335	21860	18300	31125	27040	27860	30730	6530	6045	365	2485	42775			229835	45,75

Tabela V b Miąższościowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższość w m³																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMGŚW	DB			15														15	0,00
	DB.C			10														10	0,00
	KL			15														15	0,00
	JW		90	375	275	365	285		170	20		710			1020			3310	0,66
	JS								55	25								80	0,02
	BRZ		1305	1055				535	5									2900	0,58
	OL			95	15													110	0,02
	OL.S									10								10	0,00
	OS									120								120	0,02
	LP			15														15	0,00
Razem	m3	205	20800	46920	69575	73145	60920	52325	37920	44360	6955	10370	365	2780	75700	170		502510	100,00
	%	0,04	4,14	9,34	13,85	14,56	12,12	10,41	7,55	8,83	1,38	2,06	0,07	0,55	15,07	0,03		100,00	100,00
LGŚW	SO										1195				875			2070	0,47
	MD		725	1920	805	600	230		725		605			1000	1520			8130	1,85
	ŚW		1890	12390	8900	22965	18905	8725	3510	860					4670			82815	18,87
	JD		70	4560	4030	16160	21855	37030	27280	7000	5610				21570			145165	33,08
	DG			60			270		945	40					5520			6835	1,56
	BK	30	335	6425	7855	24025	40620	22445	17420	21385	14270	2925			31455			189190	43,13
	DB		10															10	0,00
	JW			155	25	100	1860	140	280	700				555	35			3850	0,88
	JS				5													5	0,00
	BRZ					130												130	0,03

Tabela V b Miąższościowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu
Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższość w m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LGŚW	OL.S						125	10										135	0,03
	TP							20										20	0,00
	LP		10											440				450	0,10
Razem	m3	30	3040	25510	21620	63980	83865	68370	50160	29985	21680	2925		1995	65645			438805	100,00
	%	0,01	0,69	5,81	4,93	14,58	19,12	15,58	11,43	6,83	4,94	0,67		0,45	14,96			100,00	100,00
LGW	ŚW				255													255	62,19
	JD				130													130	31,71
	BK				25													25	6,10
Razem	m3				410													410	100,00
	%				100,00													100,00	100,00
LŁG	SO								100									100	2,52
	MD					30												30	0,76
	ŚW						15	70	660	260								1005	25,31
	JD								140	285		300						725	18,26
	BK						285	85		60		10						440	11,08
	JW					175	475		345	70		5						1070	26,96
	JS					20	130		80	90								320	8,06
	OL.S					120				30								150	3,78
	WB					25												25	0,63
	LP						25		80									105	2,64
Razem	m3					370	930	155	1405	795		315						3970	100,00
	%					9,32	23,43	3,90	35,39	20,03		7,93						100,00	100,00

Tabela V b Miąższościowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Typ siedli- skowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższość w m³																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Łącznie	SO			75				325	840	1225	1745			445	8840			13495	1,19
	SO.WE														245			245	0,02
	MD		4050	5455	5065	3580	925	1575	2115	1280	605	145		1330	6545			32670	2,87
	ŚW	255	18750	56205	52600	70270	46160	18920	7540	8870	2055	10905	7725	1945	27685	3255		333140	29,32
	JD		1230	9470	12490	40795	45885	59075	33780	16845	6020	300			55950	150		281990	24,81
	DG		145	330	315		290	740	945	40		3135			7750			13690	1,20
	BK	100	5295	17520	30900	45775	75845	49570	46685	54225	21240	11425	1575	2485	82095	595		445330	39,20
	DB		10	15											610			635	0,06
	DB.C			10		45						1050						1105	0,10
	KL			15														15	0,00
	JW		90	530	300	665	2620	140	795	790		715		555	1055			8255	0,73
	JS				5	35	130		135	135								440	0,04
	GB													220				220	0,02
	BRZ		1610	1580	30	130	30	535	5									3920	0,34
	OL			95	15													110	0,01
	OL.S					120	130	10		40								300	0,03
	AK									15								15	0,00
	TP					15	5	20										40	0,00
	OS					25				120								145	0,01
	WB					25												25	0,00
LP			10	15			25		80	15	35			440				620	0,05
Ogółem	m3	355	31190	91315	101720	161480	172045	130910	93040	83480	31700	27675	9300	8030	190165	4000		1136405	100,00
	%	0,03	2,74	8,04	8,95	14,21	15,14	11,52	8,19	7,35	2,79	2,44	0,82	0,71	16,72	0,35		100,00	100,00

* - miąższość w tabeli Vb nie uwzględnia przestojów - 49 853 m³

Tabela VI Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			1	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141 i				
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
SPECJALNE (S)	120	MD		3,13											6,40				9,53
				155											1995				2150
	100	ŚW	8,66	34,01	43,93	39,37	3,66	21,12		11,56	23,42	8,11	27,48	35,37	6,90	1,18	3,04		267,81
				330	3065	3615	710	6245		3335	6670	2165	4160	6320	1650	245	1525		40035
	130	JD		37,97	41,48	17,50	42,33	37,86	59,08	21,03	9,71		0,95			45,43			313,34
				830	3545	3215	18120	15205	34545	11230	4810		315			11750			103565
	120	DG											5,80						5,80
													3755						3755
	130	BK		45,48	34,94		7,80	6,44	7,90				10,54		7,17	45,51			165,78
				1155	2650		560	2195	3065				2655		2780	8730			23790
	120	JW					2,92	3,17	0,46										6,55
							370	930	150										1450
	Ra-		8,66	120,59	120,35	56,87	56,71	68,59	67,44	32,59	33,13	8,11	44,77	35,37	20,47	92,12	3,04		768,81
zem			2470	9260	6830	19760	24575	37760	14565	11480	2165	10885	6320	6425	20725	1525		174745	
LASÓW OCHRONNYCH (O)	80	SO		0,75					1,07		4,32	1,23				42,18			49,55
									325		1575	585				10380			12865
	120	MD		41,92	3,85	14,10	0,64	5,89	1,27	4,09						24,30			96,06
				1285	570	2580	205	1270	395	940						2890			10135
	100	ŚW	203,82	1246,16	1105,11	345,42	332,68	116,70	19,67	4,13	6,89	0,67	23,24	13,65		159,86	20,10		3598,10
			255	12505	52665	46805	77500	32825	7180	1660	1970	315	6115	2615		22610	2295		267315
	100	JD		10,97	2,41														13,38

Tabela VI Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności
Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales	
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			1	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141 i					
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	wyż.					
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LASÓW OCHRONNYCH (O)	130	JD	13,54	113,80	55,01	12,97	35,51	80,12	69,20	38,42	32,82	8,14				158,42			617,95	
				1175	675	2880	8625	25020	33490	19075	14170	4440				36365			145915	
	120	DG				5,18										25,41			30,59	
						420										8525			8945	
	100	BK		11,64	42,42														54,06	
				175	1885														2060	
	130	BK	62,68	1190,91	753,68	299,10	241,09	293,44	158,23	150,95	136,15	57,38	26,36	0,82		412,53	2,70		3786,02	
			100	13405	25950	42005	55000	87810	51740	56800	54285	24195	9625	365		88670	180		510130	
	150	DB													5,27				5,27	
															1605				1605	
	80	DB.C											2,84						2,84	
													1050						1050	
	80	JW					0,45												0,45	
							125												125	
	120	JW				1,09			0,12										1,21	
						70			20										90	
	60	BRZ		0,71	0,09														0,80	
				10	10														20	
	80	OL			1,87														1,87	
					125														125	
	40	OL.S						0,12											0,12	
								15											15	
	Ra-			280,04	2616,86	1964,44	677,86	610,37	496,27	249,56	197,59	180,18	67,42	52,44	14,47	5,27	822,70	22,80		8258,27
	zem			355	28555	81880	94760	141455	146940	93150	78475	72000	29535	16790	2980	1605	169440	2475		960395

Tabela VI Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności
Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			1	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141 i				
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
(GPZ)	120	MD		1,72	0,63														2,35
				135	110														245
	100	ŚW		1,40		0,42	1,24	2,66											5,72
				30		130	265	530											955
	120	DG			1,23														1,23
					65														65
	Ra- zem			3,12	1,86	0,42	1,24	2,66											9,30
				165	175	130	265	530										1265	
OGÓŁEM GOSP. (G)				3,12	1,86	0,42	1,24	2,66											9,30
				165	175	130	265	530											1265
Łącznie			288,70	2740,57	2086,65	735,15	668,32	567,52	317,00	230,18	213,31	75,53	97,21	49,84	25,74	914,82	25,84		9036,38
			355	31190	91315	101720	161480	172045	130910	93040	83480	31700	27675	9300	8030	190165	4000		1136405

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 9036,3013

* - miąższość w tabeli VI nie uwzględnia przestojów 49 853 m³

Tabela VII Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Strefa uszkodzenia	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Pro-cent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zale-sione		grunty zales. i nie zales.
		plazo-winy	haliz. Zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140				141 i wyżej			
powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
I strefa uszkodzenia	SO												1,07			0,79				36,76			38,62	38,62	0,67
													325			380				8925			9630	9630	1,22
	MD							4,29	1,34	0,05		5,89	1,27						6,40	22,93			42,17	42,17	0,73
						57		235	165	5		1270	395						1995	2650			6772	6772	0,86
	ŚW		3,08		2,33		59,09	654,42	821,63	286,99	220,62	131,73	19,67	11,01	27,22	6,38	50,72	49,02	6,90	125,58	18,73		2489,71	2495,12	43,09
			19		9	16612	70	7085	41135	36015	57290	35995	7180	3590	7620	2145	10275	8935	1650	19005	3650		258252	258280	32,80
	JD						1,81	160,87	98,90	30,47	77,84	117,98	123,14	54,62	23,54	0,65				125,88			815,70	815,70	14,09
						3669		2005	4220	6095	26745	40225	65835	27130	11810	310				31550			219594	219594	27,89
	DG								1,23	5,18										18,34			24,75	24,75	0,43
						86			65	420										6190			6761	6761	0,86
	BK			0,22	9,31		14,08	841,23	472,03	198,57	164,85	163,40	74,69	29,84	12,43	45,84	9,59			329,43			2355,98	2365,51	40,86
					142	10592		12260	16715	26185	38960	45755	26835	10155	3845	19940	2425			71550			285217	285359	36,24
	JW									0,63	3,37	0,58	0,58										5,16	5,16	0,09
						21				35	495	135	170										856	856	0,11
	BRZ							0,71	0,09														0,80	0,80	0,01
						10		10	10														30	30	0,00
	OL								1,87														1,87	1,87	0,03
									125														125	125	0,02
	OL.S											0,12											0,12	0,12	0,00
												15											15	15	0,00
	Razem		3,08	0,22	11,64		74,98	1661,52	1397,09	521,89	466,68	419,70	220,42	95,47	63,19	53,66	60,31	49,02	13,30	658,92	18,73		5774,88	5789,82	100,00
			19		151	31047	70	21595	62435	68755	123490	123395	100740	40875	23275	22775	12700	8935	3645	139870	3650		787252	787422	100,00

Tabela VII Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Strefa uszkodzenia	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Pro-cent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zale-sione	grunty zales. i nie zas.						
		plazo-winy	haliz. Zręby			1- 10		11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140						141 i wyżej		
powierzchnia w ha / miąższość w m3																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
II strefa uszkodzenia	SO							0,75							4,32	0,44				5,42			10,93	10,93	0,33	
															1575	205				1455			3235	3235	0,81	
	MD							42,48	3,14	14,05	0,64			4,09						1,37			65,77	65,77	2,01	
						316		1340	515	2575	205			940						240			6131	6131	1,54	
	ŚW		3,67				153,39	627,15	327,41	98,22	116,96	8,75		4,68	3,09	2,40				35,46	4,41		1381,92	1385,59	42,40	
			48			7652	185	5780	14595	14535	21185	3605		1405	1020	335				3850	170		74317	74365	18,63	
	JD						11,73	1,87						5,14	4,83	18,99	7,49	0,95		77,97			128,97	128,97	3,95	
						512								2200	3175	7170	4130	315		16565			34067	34067	8,54	
	DG																	5,80		7,07			12,87	12,87	0,39	
																			3755		2335			6090	6090	1,53
	BK			0,20	2,20		48,60	406,80	359,01	100,53	84,04	136,48	91,44	121,11	123,72	11,54	27,31	0,82	7,17	128,61	2,70		1649,88	1652,28	50,58	
					89	10326	100	2475	13770	15820	16600	44250	27970	46645	50440	4255	9855	365	2780	25850	180		271681	271770	68,08	
	DB																		5,27				5,27	5,27	0,16	
																			1605				1605	1605	0,40	
	DB.C																	2,84					2,84	2,84	0,09	
																		1050					1050	1050	0,26	
	JW									0,46		2,59											3,05	3,05	0,09	
										35		795											830	830	0,21	
	Razem		3,67	0,20	2,20		213,72	1079,05	689,56	213,26	201,64	147,82	96,58	134,71	150,12	21,87	36,90	0,82	12,44	255,90	7,11		3261,50	3267,57	100,00	
			48		89	18806	285	9595	28880	32965	37990	48650	30170	52165	60205	8925	14975	365	4385	50295	350		399006	399143	100,00	

Tabela VII Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Węgierska Góra (02-36)

Strefa uszkodzenia	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Pro-cent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
		plazowiny	haliz. Zręby				1- 10	11- 20	21- 30	31- 40	41- 50	51- 60	61- 70	71- 80	81- 90	91- 100	101- 120	121- 140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Łącznie	SO							0,75					1,07		4,32	1,23				42,18			49,55	49,55	0,55
													325		1575	585				10380			12865	12865	1,08
	MD							46,77	4,48	14,10	0,64	5,89	1,27	4,09					6,40	24,30			107,94	107,94	1,19
						373		1575	680	2580	205	1270	395	940					1995	2890			12903	12903	1,09
	ŚW		6,75		2,33		212,48	1281,57	1149,04	385,21	337,58	140,48	19,67	15,69	30,31	8,78	50,72	49,02	6,90	161,04	23,14		3871,63	3880,71	42,85
			67		9	24264	255	12865	55730	50550	78475	39600	7180	4995	8640	2480	10275	8935	1650	22855	3820		332569	332645	28,03
	JD						13,54	162,74	98,90	30,47	77,84	117,98	128,28	59,45	42,53	8,14	0,95			203,85			944,67	944,67	10,43
						4181		2005	4220	6095	26745	40225	68035	30305	18980	4440	315			48115			253661	253661	21,38
	DG								1,23	5,18							5,80			25,41			37,62	37,62	0,42
						86			65	420							3755			8525			12851	12851	1,08
	BK			0,42	11,51		62,68	1248,03	831,04	299,10	248,89	299,88	166,13	150,95	136,15	57,38	36,90	0,82	7,17	458,04	2,70		4005,86	4017,79	44,35
					231	20918	100	14735	30485	42005	55560	90005	54805	56800	54285	24195	12280	365	2780	97400	180		556898	557129	46,96
	DB																		5,27				5,27	5,27	0,06
																			1605				1605	1605	0,14
	DB.C																	2,84					2,84	2,84	0,03
																		1050					1050	1050	0,09
	JW										1,09	3,37	3,17	0,58									8,21	8,21	0,09
						21					70	495	930	170									1686	1686	0,14
	BRZ								0,71	0,09													0,80	0,80	0,01
						10			10	10													30	30	0,00
	OL									1,87													1,87	1,87	0,02
										125													125	125	0,01
	OL.S												0,12										0,12	0,12	0,00
													15										15	15	0,00
Ogółem			6,75	0,42	13,84		288,70	2740,57	2086,65	735,15	668,32	567,52	317,00	230,18	213,31	75,53	97,21	49,84	25,74	914,82	25,84		9036,38	9057,39	100,00
			67		240	49853	355	31190	91315	101720	161480	172045	130910	93040	83480	31700	27675	9300	8030	190165	4000		1186258	1186565	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych i niezalesionych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną):

9057,2947

Tabela VIII a Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mąszości według gatunków panujących - przyrost tablicowy

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
	Bieżący roczny przyrost mąszości w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO		5					5		20	5				145			180	0,30
MD		220	55	135	5	35	10	15					20	40			535	0,89
ŚW	160	3180	9155	4615	4260	1585	250	110	175	45	200	175	20	860	95		24885	41,42
JD		480	720	565	1605	1575	2225	790	305	50				780			9095	15,14
DG			5	70							50			70			195	0,32
BK	25	3190	5200	3740	3095	3270	1630	1305	1090	370	185	5	50	1960	10		25125	41,82
DB													15				15	0,02
DB.C											10						10	0,02
JW					5	25											30	0,05
BRZ																		
OL			10														10	0,02
OL.S																		
Razem	185	7075	15145	9125	8970	6490	4120	2220	1590	470	445	180	105	3855	105		60080	100,00

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = $54805 \text{ m}^3 / 1 \text{ rok} = 548050 \text{ m}^3 / 10 \text{ lat} = 91\%$ całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela VIII b Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Gatunek panu- jący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wy- żej					
	Bieżący roczny przyrost miąższości w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO		5					5		20	5				145			180	0,30
MD		220	55	135	5	35	10	15					20	40			535	0,89
ŚW	160	3180	9155	4615	4260	1585	250	110	175	45	200	175	20	860	95		24885	41,42
JD		480	720	565	1605	1575	2225	790	305	50				780			9095	15,14
DG			5	70							50			70			195	0,32
BK	25	3190	5200	3740	3095	3270	1630	1305	1090	370	185	5	50	1960	10		25125	41,82
DB													15				15	0,02
DB.C											10						10	0,02
JW					5	25											30	0,05
BRZ																		
OL			10														10	0,02
OL.S																		
Razem	185	7075	15145	9125	8970	6490	4120	2220	1590	470	445	180	105	3855	105		60080	100,00

Tabela VIII b Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mądrości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany
Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Gatunek panu- jący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wy- żej					
	Bieżący roczny przyrost mąszszości w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
w tym:																		
1 S.U.																		
SO							5			5				125			135	0,32
MD		25	15			35	10						20	35			140	0,33
ŚW	40	1665	6975	3450	3015	1465	250	90	170	40	200	175	20	680	70		18305	43,19
JD		480	720	565	1605	1575	2160	710	190					555			8560	20,20
DG			5	70										35			110	0,26
BK		2520	3170	2515	2240	1710	845	260	70	300	40			1450			15120	35,67
JW					5												5	0,01
BRZ																		
OL			10														10	0,02
OL.S																		
Razem	40	4690	10895	6600	6865	4785	3270	1060	430	345	240	175	40	2880	70		42385	100,00
w tym:																		
2 S.U.																		
SO		5							20					20			45	0,25
MD		195	40	135	5			15						5			395	2,23
ŚW	120	1515	2180	1165	1245	120		20	5	5				180	25		6580	37,19
JD							65	80	115	50				225			535	3,02
DG											50			35			85	0,48
BK	25	670	2030	1225	855	1560	785	1045	1020	70	145	5	50	510	10		10005	56,55
DB													15				15	0,08
DB.C										10							10	0,06
JW						25											25	0,14
Razem	145	2385	4250	2525	2105	1705	850	1160	1160	125	205	5	65	975	35		17695	100,00

W tym spodziewany przyrost w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębnego: 54805 m3

Tabela XVI Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												
		I		II		III		IV		V		VI	VII	Razem
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Czyszczenia późne (CPP)	Razem													
Trzebieże wczesne (TW)	MD		19,04	3,49	12,92									35,45
	ŚW		42,14	296,16	221,64	108,33								668,27
	JD		6,7	14,87	15,15	6,34	2,84							45,9
	DG			1,23	4,14									5,37
	BK		47,13	218,31	256,02	82,48	1,03							604,97
	JW				0,63									0,63
	OL			1,87										1,87
	Razem		115,01	535,93	510,5	197,15	3,87							1362,46
Trzebieże późne (TP)	SO							1,07		3,76	0,79			5,62
	MD					0,64	5,89	1,27	2,48					10,28
	ŚW				61,45	166,82	104,23	18,5	4,02	5,33		23,24		383,59
	JD				12,97	69,66	113,14	116,12	42,09	32,68	0,24			386,90
	BK				5,22	146,92	291,09	162,34	136,89	121,01	32,35	12,75		908,57
	JW				0,46									0,46
	Razem				80,1	384,04	514,35	299,3	185,48	162,78	33,38	35,99		1695,42

Tabela XVI Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębno we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Nadleśnictwo Węgierska Górka (02-36)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Razem trzebieże	SO							1,07		3,76	0,79			5,62
	MD		19,04	3,49	12,92	0,64	5,89	1,27	2,48					45,73
	ŚW		42,14	296,16	283,09	275,15	104,23	18,5	4,02	5,33		23,24		1051,86
	JD		6,7	14,87	28,12	76	115,98	116,12	42,09	32,68	0,24			432,8
	DG			1,23	4,14									5,37
	BK		47,13	218,31	261,24	229,4	292,12	162,34	136,89	121,01	32,35	12,75		1513,54
	JW				1,09									1,09
	OL			1,87										1,87
	Razem		115,01	535,93	590,6	581,19	518,22	299,3	185,48	162,78	33,38	35,99		3057,88
Łącznie	SO							1,07		3,76	0,79			5,62
	MD		19,04	3,49	12,92	0,64	5,89	1,27	2,48					45,73
	ŚW		42,14	296,16	283,09	275,15	104,23	18,5	4,02	5,33		23,24		1051,86
	JD		6,7	14,87	28,12	76	115,98	116,12	42,09	32,68	0,24			432,8
	DG			1,23	4,14									5,37
	BK		47,13	218,31	261,24	229,4	292,12	162,34	136,89	121,01	32,35	12,75		1513,54
	JW				1,09									1,09
	OL			1,87										1,87
Ogółem			115,01	535,93	590,6	581,19	518,22	299,3	185,48	162,78	33,38	35,99		3057,88

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

9. WYKAZ LITERATURY

- Instrukcja Urządzania Lasu, DGLP, Warszawa 2012 r.;
- Zasady hodowli lasu, DGLP, Warszawa 2012 r.;
- Instrukcja ochrony lasu, DGLP, Warszawa 2012 r.;
- Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu, tom I i II, Warszawa 2012 r.;
- Wielkoobszarowa inwentaryzacja stanu lasu - wyniki cyklu III (lata 2016-2020), Sękocin Stary 2021 r.;
- Opracowanie glebowo- siedliskowe dla Nadleśnictwa Węgierska Górka - Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Krakowie, Kraków 2017 r.;
- Brożek S., Zwydak M. 2003. Atlas gleb leśnych Polski - Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa;
- Czępińska-Kamińska D. i in. Klasyfikacja gleb leśnych Polski - Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, wydanie III PTG, Warszawa 2000;
- Woś A., Klimat Polski, PWN, 1999;
- Bac S., Rojek M. 1981, Meteorologia i klimatologia - Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa;
- Podział hydrograficzny Polski - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Warszawa 1980;
- Kondracki J. Geografia Regionalna Polski - Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 2013;
- [Regionalizacja fizycznogeograficzna z 2018r](#) jako warstwa geoportalu „Geoserwis GDOŚ” w folderze „Inne dane środowiskowe” warstwa „Mezoregiony fizycznogeograficzne”.
- Zielony R., Kliczkowska A. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski - Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa 2012;
- Matuszkiewicz J.M. Zespoły leśne Polski. PWN, Warszawa 2007;
- Matuszkiewicz J.M. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008;
- Matuszkiewicz W. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski - Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1982;
- Lasy w Polsce 2007 - Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa 2008;
- Leśne obszary funkcjonalne - Instytut Badawczy Leśnictwa, Warszawa 1991;
- „Program Ochrony Przyrody” Nadleśnictwa Węgierska Górka na okres od 01.01.2024 do 31.12.2033 r., BULiGL Oddział w Krakowie;
- Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona do "Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Węgierska Górka na okres od 1.01.2024 do 31.12.2033 r.", BULiGL Oddział w Krakowie;
- Kapuściński R. Ochrona przyrody w lasach - Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2006;
- Zawadzka D. Ochrona przyrody w Lasach Państwowych - Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa 2002;
- Dyduch-Falniowska A. i in. Ostoje przyrody w Polsce - Instytut Ochrony Przyrody PAN. Kraków 1999;

- Maciantowicz M. Natura 2000 w leśnictwie - Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2008;
- Herbich J. (red.), Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - poradnik metodyczny - Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2004;
- Monitoring gatunków zwierząt, praca zbiorowa pod redakcją M Makomskiej i P Juchiewicz i P Baran; Inspekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2012
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r, w sprawie wykazu obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z dnia 21 września 2015 r. poz. 1425)
- Strony internetowe: Ministerstwa Rozwoju Regionalnego; Ministerstwa Środowiska; Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska; Głównego Urzędu statystycznego, Geoport.al.gov.pl, województwa Śląskiego, gmin i powiatów w zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.
- Oficjalna strona internetowa Unii Europejskiej <https://ec.europa.eu>
- Strony internetowej: <https://pl.climate-data.org>
- Referaty na konferencję Polskiego Towarzystwa Leśnego. Wyzwania dla gospodarki leśnej w warunkach globalnych zmian w środowisku, Katowice 2021 r
 - o *Zbigniew Kundzewicz* „Globalne zmiany klimatu i ich wpływ na ekosystemy leśne”
 - o *Jan Kozłowski, Jerzy Szwagrzyk* „Rola lasów w obiegu węgla w przyrodzie, perspektywa globalna i regionalna na najbliższe dziesięciolecia”
 - o *Jarosław Socha* „Zmiany produktywności lasów i ich konsekwencje dla gospodarki leśnej”
 - o *Wojciech Grodzki, Piotr Łakomy* „Nowe wyzwania dla ochrony lasu w warunkach globalnych zmian w środowisku”
 - o *Bogdan Brzezicki, Krzysztof Rostek* „Wyzwania dla hodowli lasu w warunkach dynamicznych zmian klimatu”
 - o *Roman Jaszcak, Janusz Bańkowski* „Wyzwania dla urządzania lasu w warunkach dynamicznych cywilizacyjnych”

10. KRONIKA

